

Марион Зимър Брадли

ПОВЕЛИТЕЛКАТА НА
АВАЛЮН

МАРИОН ЗИМЪР БРАДЛИ ПОВЕЛИТЕЛКАТА НА АВАЛОН

Превод: Боряна Дженабетска

chitanka.info

Най-новият бестселър на Марион Брадли ни връща към създаването на Свещения остров Авалон. Незнайните нишки на съдбата свързват това, което е било, с това, което ще бъде. С вълшебство, храброст и обич се гради бъдещето.

Три забележителни жени властват духом над Римска Британия, три Повелителки на Авалон се борят със собствената си орис, за да се сбъдне пророчеството — да дойде Защитникът на Британия, Свещеният владетел, легендарният крал Артур...

Това е предисторията на „Мъглите на Авалон“. В епично великолепие оживяват древни битки. Римският орел е вкопчен в смъртна схватка с британския дракон, хищни саксонски пирати давят в кръв страната; новата вяра в един кротък Бог се налага с огън и меч — и над всичко сияе във вечна сила Светият Граал.

*На Даяна Л. Паксън, без която тази книга нямаше да
бъде написана, и на служителките на Тъмната Луна —
Жриците на Авалон.*

Географски обекти и съвременните им наименования:

Акве Сулис — гр. Бат, графство Съмърсет

о-в Вектис — о-в Уайт

Вента Белгарум — гр. Уинчестър

Вента Иценорум — гр. Кейстър, графство Норфолк

Вента Силурум — гр. Керуент в Уелс

Гезориакум — гр. Булон във Франция

Глевум — гр. Глостър

Дева — гр. Честър

Деметия — Уелс /Дифед/

Дубрис — гр. Дувър

Думнония — Корнуол

Дурновария — гр. Дорчестър, графство Дорсет

Дуробриве — гр. Рочестър

Дуровернум Кантиакорум — гр. Кентърбъри

Еборакум — гр. Йорк

Инис Уитрин — гр. Гластънбъри, графство Съмърсет

Калева — гр. Силчестър

Кантиум — графство Кент

Клаузентум — Битърн до Саутхемптън

Кориниум — гр. Сирънчестър, графство Глостър

Корстопитум — гр. Корбридж, графство Нортумбрия

Линдинис — гр. Илчестър, графство Съмърсет

Лондиниум — гр. Лондон

Лугувалиум — гр. Карлайл

о-в Мона — о-в Ангълси

Монс Граупиус — планина в Шотландия, където Агрикола разбива окончателно британската съпротива срещу римското нашествие

Портус Адурни — гр. Портсмут

Рутупие — гр. Ричбъроу, графство Кент

р. Сабрина — р. Севърн

Сегедунум — гр. Уолсенд, графство Нортумбрия

Сегонциум — гр. Кернарвон в Уелс

Сорвиодунум — Олд Сарум до Солсбъри

р. Тамесис — р. Темза

о-в Танатус — о-в Танет

ГОВОРИ КРАЛИЦАТА НА ФЕИТЕ:

В света на простосмъртните потоците на силата сменят посоката си... За мен човешките години са само мигове, но все пак се случва в хода на тяхното време да проблесне нещо, което да привлече вниманието ми.

Простосмъртните твърдят, че в света на феите нищо не се променя. Но това не е така. Има места, където световите са тъй близо един до друг като диплите на завивка. Един от тези мостове между световите е мястото, наречено от човеците Авалон. Когато прамайките на човешкия род за първи път се озовали на това място, моят народ, които никога не е имал смъртна обвивка, създал за себе си телесни форми по техен образ и подобие. Новодошлите си построили наколни жилища в езерните плитчини и ловували из тресавищата, а ние сме споделяли техните разходки и развлечения, защото това е било зората на човечеството.

Времето минавало. Маговете на древното познание прекосили голямото море, за да не споделят гибелта на Атлантида — техния свещен остров. Съумели да отбележат с гигантски камъни линиите на силата, които опасват земята. Те успели да съхранят Свещения извор и да съберат водите му в каменно корито, тяхно дело е и пътят, който се вие спираловидно нагоре по Тор — дело на древните мъдреци, които открили в земните очертания символа на своята философия.

Те били достигнали върховете на магическото познание и знаели заклинанията, с чиято помощ смъртен може да премине от един свят в друг. Но и техният земен живот имал край, с времето хората от тяхната раса оредели. Но ние сме продължили да съществуваме.

А след тях дошли други — светлокоси, безгрижни като деца, с бляскавите си мечове. Но ние не можем да понасяме докосването на хладната стомана, и от това време нататък страната на феите започнала да се откъсва от света на хората. Все пак древните мъдреци съумели да предадат познанията си на смъртните — затова и техните учени люде, друидите, били привлечени от силата на Свещения остров. Когато римските легиони прегазили техните земи, оковали ги в каменни пътища и прекарвали под нож всеки, който им се противопоставял, островът станал убежище за друидите.

В моите представи тези неща са се случили едва преди миг. Помня ясно как приех в постелята си онзи златокос воин, който се бе заблудил и се озова в кралството ми. Той заляна и аз го освободих да се върне отново сред хората — но преди това ме дари с дете. Дъщеря ни е красива и златокоса като него, и изгаря от любопитство да научи всичко за човешкия си произход.

А сега потоците на силата сменят посоката си, и в света на хората една жрица иска да прекоси моста към Тор. Вчера почувствах силата ѝ — вчера, когато я срещнах на онзи далечен бряг. Как е станало тъй, че днес ми се струва толкова остаряла? Но днес тя води със себе си едно момче, чийто дух съм срещала и преди.

Потоците на предопределението се пресичат в техните съдби. Тази жена, момчето и моята дъщеря са съдбовно свързани — така е предначертано от древни времена. За зло или добро? Знам, че приближава мигът, в който е писано тъкмо аз да ги обвържа телом и духом с това място, което те наричат Авалон.

КНИГА ПЪРВА
ПОВЕЛИТЕЛКА НА ТАЙНОТО ПОЗНАНИЕ
96–118 Г. СЛ.ХР.

1.

Слънцето клонеше към залез и позлатяваше тихите води в долината на Авалон. Тук-там зеленикавокафяви туфи трева надничаха над спокойната вода — неясни очертания в трептящата мъглица, която сега, в края на есента, лежеше постоянно над мочурищата дори в ясни дни. В самия център на хълмистата долина се издигаше най-високият хълм. Челото му бе увенчано с кръг от изправени камъни.

Кайлеан се взираше във водата. Синьото наметало, каквото носеха само Старшите жрици, се бе отпуснало в неподвижни дипли около тялото ѝ. Тя чувстваше как покоят наоколо облекчава умората, натрупана в продължение на петте дена път. Струваше ѝ се, че това пътуване — от пепелта на кладата във Вернеметон до самото сърце на Летните земи — бе отнело цял човешки живот.

„Моят живот...“, мислеше Кайлеан. „Никога повече няма да изляза от Дома на жриците.“ Само преди шест месеца бе пристигнала тук начело на малка група жени, обитателки на Горския дом, и бе открила общността на жриците, населяващи този остров. А преди шест седмици бе поела по обратния път — сама, но бе прекалено късно. Не бе успяла да предотврати разрухата на Горския дом. Но поне бе спасила момчето.

— Това ли е островът, наречен Авалон?

Гласът на Гауен я възвърна към действителността. Той примигваше, заслепен от ярката светлина. Кайлеан се усмихна.

— Да, това е — отвърна тя. — Сега ще повикам баржата, за да ни закара дотам.

— Моля те, не бързай... — Гауен се обърна към нея.

Момчето бе пораснало. Беше доста висок за десетте си години, но все още имаше вид на неумело сглобен, сякаш тялото му не бе израсло съразмерно с крайниците. Изсветлелите кичури на кестенявата му коса проблясваха на слънцето.

— Нали обеща, че преди да отидем до Тор, ще отговориш на някои от въпросите ми? Какво да кажа, когато ме попитат какво търся там? Та аз дори не съм сигурен кое е истинското ми име!

Тъкмо сега големите му сиви очи дотолкова напомняха на очите на майка му, че Кайлеан почувства как сърцето ѝ се обърна. „Вярно е“, помисли тя. Обещала беше да си поговорят, но по време на пътуването едва ли бе разменила и дума с когото и да било — дотолкова бе изтощена от мъката и положеното усилие.

— Казваш се Гауен — поде тя меко. — Когато майка ти срещна за първи път баща ти, той ѝ се представи под това име, затова тя нарече и теб така.

— Но баща ми беше римлянин! — Тонът му беше колеблив, сякаш не знаеше да се гордее ли с това, или да се срамува.

— Вярно е. И тъй като си единственият му син, а римляните държат на тези неща, сигурно щяха да те нарекат Гай Мацелий Север, като него самия и баща му преди него. Това име е на почит сред римляните. За дядо ти съм чувала само, че бил добър и почтен човек. Но баба ти била принцеса от племето на силурите, и наричала сина си Гауен — затова не бива да се срамуваш от това име.

Гауен я изгледа втренчено.

— Много добре. Но все пак... На този остров на друидите няма да чувам как шепнат името на баща ми. Кажете ми, вярно ли е... — той преглътна и подхвана отново: — Преди да напусна Горския дом, чувах да говорят... Вярно ли е, че *тя*... че Повелителката на Вернеметон... била моя майка?

Кайлеан го погледна спокойно. Помнеше с каква мъка Ейлан пазеше тайната си.

— Вярно е.

Той кимна и сякаш част от насъбралото се в него напрежение го напусна с дълбоката въздишка, която се откърти от гърдите му.

— Чудех се дали е така. Често мечтаех... Нали всички деца, отглеждани във Вернеметон, се хвалеха, че майките им са кралици, или бащите им — принцове, и че един ден ще дойдат да ги вземат със себе си. Аз също разправях какви ли не истории, но Повелителката винаги бе толкова добра с мен, и в сънищата си виждах само *нея* като своя майка...

— Тя те обичаше... — каза Кайлеан много нежно.

— Защо тогава никога не призна, че ми е майка? Защо баща ми не я е взел за жена, след като казваш, че бил известен с почтеността си?

Кайлеан въздъхна.

— Баща ти беше римлянин, а на жриците от Горския дом е забранено да се омъжват и да раждат деца — дори от мъже от племената. Може би тук ще успеем да отменим тази забрана, но във Вернеметон... Ако узнаеха, че си неин син, това би било равностойно на смъртна присъда за нея.

— Така и стана — прошепна той. Внезапно доби вид на много по-възрастен от годините си. — Узнаха истината и я убиха, нали? Тя умря заради мен!

— О, Гауен — Кайлеан протегна ръка към него. Сърцето ѝ се разкъсваше от жал към момчето, но то ѝ обърна гръб. — Причините за това, което стана, са много. Политика... и много други неща... Ще ги разбереш, когато пораснеш. — Тя прехапа устни, защото се уплаши да не каже нещо излишно. От друга страна, истината за произхода на детето действително бе оная искра, която подпали пожара и в такъв смисъл думите му отговаряха на истината.

— Ейлан те обичаше, Гауен. Когато ти се роди, най-лесното беше да те прати някъде другаде на отглеждане, но тя не можа да понесе мисълта, че ще живееш далеч от нея. Затова и те задържа при себе си, против волята на баща си, Върховния друид, а той се съгласи само при условие, че никой няма да узнае, че ти си неин син.

— Не е било честно!

— Честно ли? — сопна се тя. — Такъв е животът — не можеш да разчиташ, че ще се отнасят с теб честно. Ти имаше късмет, Гауен. Благодарни на боговете и не се оплаквай.

Лицето му пламна и веднага след това стана бяло като платно, но той не каза нито дума. Кайлеан почувства, че внезапно надигналият се гняв я напусна също тъй внезапно.

— Всичко вече е свършено и няма защо да мислим за това. Важното е, че ти си тук.

— Но ти не се нуждаеш от мен — прошепна той. — Никой не ме иска.

Тя го изгледа замислено.

— Редно е да знаеш и това — Мацелий, твоят дядо, искаше да останеш при него, в Дева, и да те отгледа като свой син.

— А ти защо не ме остави при него?

Кайлеан го загледа строго, без следа от усмивка по лицето си.

— Би ли желал да бъдеш римлянин?

— Не, разбира се! Та кой би желал такава нещo? — избухна той, целият пламнал, а Кайлеан кимна. Друидите, които обучаваха момчетата в Горския дом, несъмнено бяха го научили да мрази Рим. — Но беше редно да ми го кажеш. Трябваше да ме оставиш сам да избира!

— Оставих те! — отвърна тя рязко. — Тук си по свой избор!

Той внезапно изостави предизвикателния си тон, обърна се и впери разсеяно поглед във водите на езерото.

— Така е. Но не мога да разбера защо ти ме прие...

— Ах, Гауен — въздъхна тя. Беше забравила гнева си. — Дори една жрица не винаги разбира силите, които я карат да върши това или онова. Може би една от причините е, че ти си едничкото, което ми остана от Ейлан, а аз я обичах като родна дъщеря.

Гърлото ѝ се сви до болка. Минаха няколко минути, преди да може отново да проговори. Когато продължи, гласът ѝ беше студен като камък:

— Приемам те тук отчасти и защото ми се струва, че съдбата ти е свързана с нас...

Гауен все още не можеше да откъсне поглед от позлатената от залеза повърхност на езерото. За известно време не се чуваше нищо, освен тихият плисък на водата около тръстиките. После той вдигна поглед.

— Добре тогава — гласът му трепереше от усилието да се овладее. — Ще бъдеш ли ти моя майка, за да си имам и аз семейство?

Кайлеан го изгледа втренчено. За момент гласът ѝ изневери.

„Трябва да кажа не. Иначе един ден ще разбие сърцето ти.“

— Аз съм жрица — проговори тя накрая. — Също като покойната ти майка. Обетите, които сме дали пред боговете, ни обвързват и понякога се налага да действаме против собствената си воля... — „В противен случай щях да остана в Горския храм, за да защитя Ейлан“, продължи тя наум. — Разбираш ли ме, Гауен? Разбираш ли, че колкото и да те обичам, понякога ще трябва да върша неща, които могат да ти причинят мъка?

Той кимна енергично. Болка прониза сърцето ѝ.

— Втора майко... какво ме очаква на остров Авалон?

Кайлеан се позамисли.

— Вече си прекалено голям, за да те оставя при жените. Ще живееш заедно с момчетата, които се обучават за жреци и бардове. Дядо ти имаше прекрасен глас, а ти може да си наследил дарбата му. Ще ти бъде ли приятно да се учиш за бард?

Гауен примигна, сякаш мисълта го плашеше.

— Моля те, не ме питай още... не знам...

— Добре, няма да избързваме. Тъй или иначе, жреците също ще трябва да те опознаят. Още си много млад и не е необходимо да вземаме веднага решения за бъдещето ти...

„А дойде ли време за това, Куномаглос и неговите друиди няма да са тези, които ще решават“, каза си тя мрачно. „Не можах да опазя Ейлан, но поне сина й ще защитавам, докато дойде времето да взема сам решения...“

— Така — поде тя припряно, — сега мен ме очакват много задължения. Време е да повикаме баржата, която ще ни отведе на острова. А на теб мога да обещаая, че поне тази вечер не те чака нищо друго освен вечеря и легло. Доволен ли си?

— Трябва да съм... — прошепна момчето и я загледа тъй, сякаш се съмнявате и в нея, и в себе си.

Слънцето беше залязло. На запад небето все още сияеше с розови отблясъци, но мъглите вече се бяха заключили над водите на езерото и те проблясваха като сребро. Тор се виждаше едва-едва. „Като че ли — помисли си тя — по силата на някаква магия се е откъснал от останалия свят.“ Припомни си другото име на острова — Инис Уитрин, „стъкленият остров“. Тази мисъл за откъсване от останалия свят й се стори странно привлекателна. Би била щастлива никога повече да не се връща в света, в който Ейлан изгоря, заедно със своя любим римлянин, на друидската клада. Тя потръпна, извади една костена свирка от торбичката, която висеше на колана й, и свирна. Разнесе се тъничък, пронизителен звук. Не беше силен, но се разнесе далеч над водите.

Гауен се стресна и се огледа. Кайлеан му сочеше нещо. Бреговете на езерото бяха мочурливи, потънали в тръстики, през които се провираха тесни водни ръкави. По един от тях приближаваше плоскодънна лодка с квадратен нос, едва проправяйки си път през тръстиките. Гауен се посмръщи недоверчиво — човекът, който управляваше баржата, не бе по-едър от него самия. Но когато баржата

наближи, се видя ясно сбръчканото му от годините лице и посребрялата тук-там коса. Когато лодкарят видя Кайлеан, я поздрави и извади греблото така, че носът на лодката се издигна на брега.

— Това е Ходещия по водите — прошепна Кайлеан. — Хората от неговия народ са живели из тези места много преди да дойдат римляните, и дори преди бритите. Никой от нас не разбира езика им, но той знае нашия и ми е казал, че такава е значението на неговото име. Племето му мизерства из тези блатисти местности, затова са ни много благодарни, че от време на време им помагаме с храна и ги лекуваме, когато заболяят.

Докато се качваше на баржата, момчето все още се мръщеше озадачено. Седна, отпусайки ръка във водата, и започна да следи вълничките покрай борда, докато лодкарят се отблъсна отново от брега и насочи лодката към Тор. Кайлеан въздъхна, но не направи опит да го развесели. През месеца, който измина, и двамата бяха сполетени от тежка загуба — и тъй като Гауен по-малко осъзнаваше смисъла на случилото се в Горския храм, му бе по-трудно и да го преживее.

Кайлеан се уви в наметката си и се обърна с лице към Тор. „Не мога да му помогна. Той ще трябва сам да надживее скръбта и объркването си... Също както аз — мислеше тя ожесточено — също както и аз самата...“

Мъглите се стелеха около тях, а сетне изведнъж изтъняха и очертанятията на Тор се видяха вече съвсем близо. Глухият звук на рог отекна някъде от високо. Лодкарят загреба само още веднъж и дъното на лодката задраци по пясъчното дъно. Той скочи във водата и я дръпна още малко към брега. Кайлеан слезе след него.

Около половин дузина жрици слизаха надолу по пътеката. Косите им бяха сплетени на плитки, които се спускаха по гърбовете им. Дрехите им бяха от небоядисан лен, и всички бяха препасани със зелени колани. Щом стигнаха до брега, се наредиха в редица пред Кайлеан.

Маргед, най-възрастната, се поклони почтително.

— Добре дошла отново при нас, Повелителко на Авалон — тя замълча, защото очите ѝ се бяха спрели на слабватата фигурка на Гауен. За момент явно бе изгубила дар слово. Кайлеан почти чу въпроса, който едва не се отрони от устните на момичето.

— Това е Гауен. Той ще живее тук. Искаш ли да поговориш с друидите да му намерят място, където да пренощува?

— С радост, Повелителко — прошепна Маргед, без да откъсва очи от Гауен. Момчето се бе изчервило до уши. Кайлеан въздъхна; щом само видът на едно момче — тя не можеше да приеме Гауен за млад мъж — докарваше възпитаничките ѝ до такова състояние, опитите ѝ да преодолее предрасъдъците, с които момичетата бяха дошли от Горския храм, нямаше да се увенчаят лесно с успех. Всъщност присъствието на това момче сред тях можеше да е от полза.

До девиците се бе наредила още някаква фигура. Кайлеан помисли, че може да е някоя от по-възрастните сестри, Ейлунед или Рианон. Но не — фигурката беше съвсем дребна. Непознатата тъмнокоса жена сега пристъпи напред, така че Кайлеан можеше вече да я види ясно.

Тя примигна и си помисли: „Не я познавам“, но въпреки това жената ѝ се струваше някак позната. Държеше се, сякаш си е у дома. Кайлеан изпита чувството, че я познава откак свят светува. Но не можеше за нищо на света да си припомни кога и къде я е виждала преди, нито пък коя би могла да бъде.

Новодошлата изобщо не поглеждаше към нея. Очите ѝ, тъмни и ясни, бяха приковани в Гауен. Кайлеан се зачуди защо жената първоначално ѝ се бе сторила дребна. Сега изглеждаше по-висока от нея самата, а Кайлеан бе доста висока за жена. Тъмната коса на непознатата бе сплетена също като на жриците, но дрехите ѝ бяха от дивечови кожи, а около слепоочията ѝ се виеше тесен венец от шипкови клонки с яркочервени плодове по тях. Тя продължи да се вира в Гауен, а после му се поклони до земята.

— Сине на стоте крале — проговори жената, — добре дошъл на Авалон.

Гауен я гледаше изумен.

Кайлеан се покашля, за да прочисти гърлото си. Чудеше се какво да каже.

— Коя си ти и какво искаш от мен? — проговори тя рязко.

— От теб не искам нищо — засега — отвърна също тъй рязко непознатата. — Не ти трябва да знаеш името ми. Дошла съм заради Гауен. Но ти си ме виждала, Лястовичке, макар че не помниш кога.

„Лястовичке...“ Жената проговори на езика на Хиберния. При звука на името, което носеше като дете и не бе чувала почти четиридесет години, Кайлеан замълча.

Изведнъж почувства отново ударите, болката между бедрата, и най-ужасното — усещането, че е опозорена и омърсена завинаги. Мъжът, който я изнасили тогава, я бе заплашил, че ще я убие, ако разкаже някому какво се е случило, Тя бе убедена, че само морето ще измие срама ѝ. И бе се запрепъвала през храсталаците към ръба на високата скала. Искаше да се хвърли във вълните, които се пенеха долу в ниското.

Тогава между камъните се бе изправила една сянка. Когато дойде по-наблизо, се видя, че това е зряла жена, макар че не бе по-висока от нея. И тази жена я бе прегърнала, бе започнала да я утешава с нежност, която родната ѝ майка никога не бе проявявала към нея, повтаряйки името, с което я наричаха тогава. Накрая момичето бе заспало в прегръдките ѝ.

Когато се събуди, видя, че някой бе я измил. Вече почти не изпитваше болка, а споменът за изпитания ужас ѝ се струваше далечен като лош сън.

— Кралицата... — прошепна тя. Години по-късно наученото при друидите и помогна да разбере коя е жената, която я спаси. Но сега вниманието на жената бе съсредоточено върху Гауен.

— Господарю, отредено е аз да те поведе към съдбата ти. Чакай ме на брега на езерото — аз ще дойда скоро, за да те взема със себе си.

Тя се поклони отново, макар и не толкова дълбоко, и в същия миг просто изчезна — сякаш никога не се бе появявала.

Кайлеан притвори очи. Инстинктът правилно ѝ бе подсказал да доведе Гауен на Авалон. Щом самата Кралица на феите бе дошла да го посрещне, то неговото присъствие тук сигурно имаше някакъв дълбок смисъл. Ейлан бе срещала Мерлин веднъж, във виденията си. Какво бе ѝ обещал той? Макар и римлянин, бащата на това момче бе загинал като крал — за да спаси своите. Имаше ли това някакво значение. За миг ѝ се стори, че започва да разбира жертвата на Ейлан.

Гауен издаде някакъв задавен звук и това я върна към действителността. Момчето беше бяло като платно.

— Коя беше тя? Защо се обърна към мен?

Маргед хвърли поглед към Кайлеан, сетне към момчето, повдигна вежди, и жрицата се зачуди дали другите изобщо са видели нещо. Кайлеан отвърна:

— Тя е Кралицата на Древните — на народа на феите. Веднъж, много отдавна, тя спаси живота ми. В наши дни феите вече рядко се появяват на местата, където живеят хората — и тя не би дошла тук без причина. Но защо е дошла — това не знам.

— Тя ми се поклони — Гауен преглътна и попита с едва доловим глас: — Ще ме пуснеш ли да отида с нея, втора майко?

— Аз да те пусна? Никога не бих посмяла да ѝ се противя. Дойде ли за теб, трябва да си готов да я последваш.

Той вдигна поглед към нея. Проблясването на ясните му сиви очи внезапно ѝ напомни за Ейлан.

— Значи нямам избор. И все пак, няма да тръгна с нея, докато не отговори на въпросите ми!

— Никога не бих се осмелила да оспорвам решенията ти, Повелителко — поде Ейлунед, — но все пак, откъде ти дойде на ума да доведеш момче на тази възраст сред нас?

Кайлеан отпи глътка вода от чашата си, направена от рог, и я постави с въздишка обратно на масата. През шестте месеца, откак жриците дойдоха на Авалон, по-младата жена сякаш не правеше нищо друго, освен да оспорва решенията ѝ. Зачуди се дали Ейлунед успява да заблуди поне себе си с престореното си смирение. Беше едва на тридесет години, но изглеждаше по-възрастна — слаба, смръщена и вечно заета с това, което вършат другите. Но все пак бе добросъвестна и вършеше добра работа като заместничка на Кайлеан.

Другите жени почувстваха напрежението между двете, отвърнаха поглед и се заеха отново с храната си. Дългата зала на сградата в подножието на Тор изглеждаше достатъчно голяма, когато друидите я изградиха за тях в началото на лятото. Но щом се разчу за новия Дом на девиците, запристигаха нови и нови момичета, и Кайлеан си мислеше, че ще трябва да разширят постройката до другото лято.

— Друидите вземат и по-млади момчета на обучение — каза тя спокойно. Отблясъците на огъня играеха по гладкото лице на Гауен и за миг той ѝ се стори много по-възрастен.

— Ами нека го вземат тогава! Не му е тук мястото... — Ейлунед изгледа гневно момчето. Гауен подири с поглед закрилата на Кайлеан, преди да гребне отново в паницата с каша от просо и боб. Дика и Лизанда, двете най-малки момичета, се закискаха, а Гауен се изчерви и се чудеше накъде да гледа.

— Говорих с Куномаглос и уредих засега момчето да спи при стария Бранос, барда. Това ще те задоволи ли? — попита Кайлеан кисело.

— Отлична идея! — кимна Ейлунед. — Старецът едва се държи. Все ме е страх, че някоя нощ може да се спъне и да падне в огнището, или пък да се заблуди и да хлътне в езерото...

Така беше наистина, но Маргед бе предпочела да даде момчето при него заради добротата му, а не заради старческата му слабост.

— Но кое е това момче все пак? — настоя Рианон, седнала от другата ѝ страна, и разлюля червеникавите си къдрици. — Да не би да е някое от децата, дадени за отглеждане във Вернеметон? И какво се случи, когато ти отиде там? Из страната се носят всякакви странни слухове... — тя загледа очаквателно върховната жрица.

— Момчето е сирак — въздъхна Кайлеан. — Нямам представа какво сте чули и какво — не, но истината е, че Господарката на Вернеметон е мъртва. Имаше бунт. Друидското братство из северните земи се разпиля, а загинаха и някои от по-възрастните жрици — Диеда вече не е между живите. И аз не знам дали ще просъществува Горския храм — ако това не стане, ние ще останем последните пазителки на древната мъдрост, и само ние ще можем да я предаваме от поколение на поколение.

Дали Ейлан не е предчувствала съдбата си? Дали не е знаела, че единствено преселниците на Авалон ще оцелеят?

Другите жрици се бяха изправили на местата си с разширени очи. Ако си мислеха, че Ейлан и останалите са станали жертва на римляните, толкова по-добре. Кайлеан не обичаше Бендейгид, сегашния върховен друид, но макар и безумец, той си оставаше един от тях.

— Убили са Диеда? — сладкото гласче на Киа изтъня и тя се хвана здраво за ръката на Рианон. — Но нали тя щеше да започне да ме обучава тази зима! Кои ще ми показва как да обучавам по-малките на

свещените песнопения? Тежка загуба е това наистина! — тя се облегна назад и сълзи изпълниха сериозните ѝ сиви очи.

„Тежка загуба и още как“, мислеше мрачно Кайлеан. „Загубихме не само познанията и уменията на Диеда; загубихме и жрицата, която тя би могла да бъде, ако не бе предпочела омразата пред любовта.“ Помисли си, че това трябва да ѝ служи за урок и да ѝ помага винаги, когато горчивината заплашва да вземе надмощие в душата ѝ.

— Аз ще те обучавам... — поде тя тихо. — Не съм изучавала тайното познание на бардовете от Ериу, но свещените песнопения и ритуали на друидските жрици произхождат от Вернеметон — а тях познавам отлично.

— О, аз не исках... — започна Киа и се изчерви до сълзи. — Знам, че пееш и свириш на арфа също така добре. Защо не ни посвириш на арфата си сега, Кайлеан — толкова отдавна не сме се събирали да послушаме музика около огъня!

— Това не е обикновена арфа... — започна Кайлеан механично, после спря и въздъхна. — Не тази вечер, детето ми. Много съм уморена. По-скоро ти би трябвало да ни попееш и да разсееш скръбта ни.

Тя се насили да се усмихне и видя как лицето на Киа засия. Младата жрица обичаше да пее старите песни. Нямахме уменията и вдъхновението на Диеда, но гласът ѝ, макар и слаб, беше сладък и звучен.

Рианон потупа приятелката си по рамото.

— Тази вечер всички ще издигнем глас в чест на Богинята и тя ще ни прати утеха. Нали поне ти се върна при нас — тя се обърна към Кайлеан. — Бояхме се, че няма да се върнеш навреме за пълнолунието.

— Би трябвало да съм ви обучила достатъчно добре, та да можете да се справите и без мен! — възкликна Кайлеан.

— Можехме и да се справим — усмихна се Рианон. — Но без теб ритуалът нямаше да е същият.

Когато излязоха от залата, навън беше паднал дълбок мрак. Беше много студено, но вятърът, който излезе привечер, бе отвял мъглите. Тъмният силует на Тор се очертаваше на фона на обсипаното със

звезди небе. Кайлеан хвърли поглед на изток и забеляза на небето сиянието на изгряващата луна, макар че тя беше още скрита зад хълма.

— Да побързаме — обърна се Кайлеан към останалите, увивайки се добре в топлото си наметало. — Повелителката ни вече се издига в небесата.

Тръгна първа нагоре по пътеката, а другите се наредиха подир нея. Дъхът им излизаше на малки бели облачета в чистия, мразовит въздух.

Чак когато стигнаха до първия завой, тя се огледа. Вратата на залата бе все още отворена и силуетът на Гауен се очертаваше на светлината на лампата. Макар че отдалеч не можеше да види лицето му, така, както бе застанал и изпращаше с поглед процесията на жените, ѝ се стори сърцераздирателно сам. Прииска ѝ се да го повика да се присъедини към тях, но се сети колко възмутена би била Ейлунед. Нали все пак момчето беше тук, на Свещения остров. Гауен затвори вратата и изчезна. Кайлеан си пое дълбоко дъх и тръгна отново нагоре по хълма.

Беше отсъствала цял месец и бе отвикнала от катеренето. Когато останалите се присъединиха към нея, тя все още не можеше да си поеме дъх и се бореше с желанието си да се подпре на някой от изправените камъни. Постепенно световъртежът премина и Кайлеан можа да заеме мястото си при каменния олтар. Една по една жриците влизаха в кръга и заставаха така около олтара, че образуваха фигура, наподобяваща слънце. Малките огледала от излъскано сребро, които висяха на коланите им, проблясваха, докато те се движеха наоколо, заемайки местата си. Киа постави сребърния Граал на камъка, а Бериан, която бе посветена за жрица едва на последния Еньовден, го напълни с вода от Свещения извор.

Тук нямаше нужда да се прави кръг. Мястото и без това бе осветено и неосквернено от поглед на непосветени, но все пак, когато кръгът от жени се затвори, въздухът вътре в него сякаш натежа и всичко затихна. Дори леденият вятър спря да духа.

— Поклон на сияйните небеса, озарени от вечната светлина — Кайлеан вдигна ръце и останалите последваха примера ѝ. — Поклон на свещената земя, от която сме дошли всички. — Тя се наведе и докосна осланената трева. — Пазители на Четирите Четвърти, поклон!

Всички жрици се завъртяха последователно в четирите посоки на света и се завзираха пред себе си, докато започна да им се струва, че Силите, чиито имена и форми са дълбоко скрити в сърцата на мъдреците, добиват очертания пред очите им.

Кайлеан отново се обърна на запад.

— Поклон пред дедите ни, които са си отишли от нас. Бдете над нашите деца, свети отци... „Ейлан, скъпа моя, бди над мен... Бди и над сина си“ — тя затвори очи и за миг ѝ се стори, че някой леко докосна косите ѝ.

Сега Кайлеан се обърна на изток, където звездите избледняваха пред блясъка на изгряващата луна. Въздухът около нея потръпна от напрежение, докато останалите жрици също се обръщаха на изток в очакване на първата блестяща ивица светлина над хребета на хълма. Най-сетне нещо проблесна и Кайлеан изпусна дълбока въздишка, докато високият бор на върха на хълма се очертаваше тъмен на фона на бързо възходящия лунен диск в златист ореол. Луната се изкачваше все по-високо, и колкото повече се отделяше от земята, толкова по-бяла и ярка ставаше светлината ѝ, докато най-сетне заплува високо горе в цялата си неопетнена и недосегаема чистота. Жриците издигнаха ръце в жест на преклонение.

Кайлеан положи усилие, за да накара гласа си да не трепери и си наложи да навлезе в познатия ритъм на ритуала.

— На Изток се издига нашата господарка — Луната — запя тя.

— Звезда пътеводна, корона на нощта... — отвърнаха останалите в хор.

— Да бъде свято всяко нещо, докоснато от твоя лъч... — гласът на Кайлеан СЕ ЗАСили, и хорът на жриците, който ѝ отговаряше, запя също по-високо — тя набираше енергия от силата на другите жрици, а те — от нейното вдъхновение.

— Звезда пътеводна, корона на нощта...

— Да бъде чисто всяко дело, осветено от Теб... — все по-лесно излизаха от устните ѝ стиховете, силата вибрираше между нея и останалите жени. Колкото по-силна ставаше енергията в нея, толкова по-топло чувстваше и тялото си.

— Да бъде чист светликът, озарил хълмовете... — сега в края на стиха Кайлеан вече чувстваше у себе си сила да задържи тона, докато

хорът ѝ отговаряше, а другите също задържаха последен тон и гласовете им се издигаха в прекрасна хармония.

— Да бъде чист светликът, озарил гори и поля... — луната бе вече високо над върховете на дърветата. Пред себе си Кайлеан виждаше ясно долината на Авалон и седемте свещени острова, издигнали се над нея, и докато гледаше, погледът ѝ постепенно достигаше все по-далеч, докато обхвана надлъж и нашир цяла Британия.

— Да бъде чист светликът, озарил всички пътища и странници... — Кайлеан разтвори ръце в благослов и изведнъж над хора се извиси чистото сопрано на Киа.

— Да бъде чист светликът по морските вълни... — погледът ѝ се рееше над необятната шир. Тя вече не чувстваше тялото си.

— Да бъдеш свята ти — най-ярка сред небесните звезди... — лунното сияние я изпълваше, тя се рееше между небето и земята, можеше да види всичко, а душата ѝ преливаше от благословен екстаз.

— Майко на светлината, прекрасна Луна, Повелителко на сезоните... — сега Кайлеан виждаше пред себе си единствено лунния диск — нищо друго.

— Ела при нас, Повелителко! Нека ние бъдем Твоето огледало!

— Звезда пътеводна, корона на нощта... — Кайлеан задържа последната нота, а останалите, почувствали прилива на Силата у нея, я поддържаха с тиха, хармонична мелодия. Когато пеещите спираха, за да си поемат дъх, звуците продължаваха да вибрират около тях. Жриците овладяваха постепенно енергията, чувствайки приближаването на мига, в който трябваше да извадят сребърните си огледала. Все така пеейки, жените се доближиха една до друга и образуваха полукръг, чиято отворена част бе обърната към луната. Кайлеан, все така изправена откъм източната част на олтара, се обърна към тях. Пеенето на хора бе съвсем приглушено.

— Повелителко, слез при нас! Повелителко, бъди с нас! Повелителко, ела при нас — сега! — и тя отпусна ръцете си рязко надолу.

Дванадесет сребърни огледала проблеснаха, докато жриците ги обръщаха така, че да уловят лунната светлина. Бледи лунни лъчи заиграха по тревата, докато жените се обръщаха с лице към олтара. Светлината сякаш извираше от сребристите повърхности на водата в

чашата. Отблясъци пробягваха по притихналите фигури на жриците и по огромните силуети на изправените камъни. Сетне, когато огледалата се фокусираха, отразените лунни лъчи се срещнаха в една точка, във водата в чашата. Дванадесет малки, потръпващи луни се сляха в една и заблестяха като живак.

— Повелителко — ти, която нямаш име, и все пак носиш безчет имена прошепна Кайлеан, — ти, която нямаш форма, и все пак имаш много лица. Както луните, отразени в нашите огледала, се сляха в една, така да бъде и с Твоето отражение в нашите сърца. Призоваваме те, Повелителко! Слез при нас, бъди сред нас!

Тя изпусна дълга въздишка. Тихото пеене замлъкна. Всичко потъна в тишина, изтръпнала от очакване. Жриците бяха съсредоточили погледи, внимание, цялото си същество върху водата в чашата на олтара. Кайлеан усети познатото чувство, което показваше, че трансът ѝ се задълбочава — плътта ѝ сякаш се разтапяше, не ѝ останаха други сетива освен зрението.

Но дори то започна да ѝ изневерява и луната в Граала се разми пред очите ѝ. Променяше се може би не самият образ, а отраженият блясък — той ставаше все по-ярък, докато най-сетне поток светлина свърза луната и отражението ѝ. Блещукащи частици затрептяха в светлинния сноп и постепенно оформиха една фигура, потънала в меко сияние, която се взираше с блестящи очи в Кайлеан.

„Повелителко“ — изплака сърцето ѝ — „загубих това, което обичах. Как ще съумея да живея сама?“

„Но ти не си сама — имаш сестри и дъщери“ — дойде веднага отговорът. Гласът, който Кайлеан чуваше в сърцето си, беше насмешлив и дори малко хаплив. — „Имаш и син... А освен това имаш Мен...“

Кайлеан почти не осъзнаваше, че краката ѝ се бяха подгънали и бе паднала на колене. Това нямаше значение. Душата ѝ бе при Богинята, която ѝ се усмихваше, и в същия миг любовта, която извираше от сърцето ѝ, ѝ бе върната стократно — така, че за известно време тя не можеше да осъзнае нищо друго.

Когато Кайлеан дойде на себе си, луната бе преминала своя зенит. Благословеното Присъствие бе изчезнало, и въздухът около тях отново БЕ СТуден. Останалите жени също започваха да се раздвижват. Тя наложи на мускулите си да ѝ се подчинят и се изправи, треперейки,

на крака. Откъслеци от видения все още трептяха в съзнанието ѝ. Повелителката бе говорила с нея, беше ѝ казала неща, които искаше да знае, но споменът избледняваше с всеки изминал миг.

— Благодарим ти, Повелителко, за Твоя благослов... — промълви тя. — Нека предадем благословията ти на света...

Жените благодариха на Пазителите. Киа пристъпи напред, взе сребърната чаша и изля водата, която се стече в сребрист поток по камъка. После, в посока, обратна на движението на слънцето, те обиколиха олтара и тръгнаха отново към пътеката. Само Кайлеан остана до каменния олтар.

— Кайлеан, тръгваш ли? Тук става много студено! — Ейлунед, която вървеше на края на процесията, спря и зачака.

— Още не. Трябва да премисля много неща. Ще остана още малко. Не се тревожете, наметалото ми ме сгрива — допълни тя, въпреки че трепереше от студ. — Вие тръгвайте.

— Добре тогава — в тона на другата жена се прокрадна съмнение, но този път гласът на Кайлеан звучеше заповеднически. Ейлунед също се обърна и последва останалите надолу по хълма.

Когато фигурите им се изгубиха по пътеката, Кайлеан коленичи пред олтара и го прегърна, сякаш искаше да задържи присъствието на Богинята.

— Говори, Повелителко! Каж ми какво заповядваш да сторя?

Никой не ѝ отговори. Да, в камъка имаше Сила — тя го чувстваше по изтръпването, което обхвана цялото ѝ тяло, но Повелителката си беше отишла, и камъкът беше студен. След време тя въздъхна и се отпусна назад.

Луната се бе изместила и сенките на изправените камъни падаха напъряко през кръга. Кайлеан, дълбоко замислена, виждаше камъните, без истински да ги забелязва. Едва когато се изправи, установи, че погледът ѝ е прикован в един от по-високите камъни.

Кръгът на Тор не беше много голям. Повечето камъни достигаха до кръста или раменете на Кайлеан. Но този бе станал внезапно поне с една глава по-висок. В мига, когато тя забеляза това, камъкът се раздвижи и една тъмна фигура се отдели от него.

— Кой... — започна жрицата, но още докато отваряше уста, разбра със същата сигурност, която бе изпитала и днес следобед, чия може да е тази фигура. Дочу тих смях и феята излезе напред, обляна от

лунната светлина, облечена както и преди в дивечова кожа и с венец от клонки и горски плодове на челото. Тя сякаш не чувстваше студа.

— Поздрав, Кралице на феите... — каза тихо Кайлеан.

— Поздрав, Черна птичко — каза феята и отново се разсмя. — Но не, ти си вече лебед и се носиш плавно по езерото с малки лебедчета около себе си.

— Какво търсиш тук?

— А къде другаде да бъда, дете? Отвъдният свят докосва вашия на много места, макар те вече да не са толкова често срещани както преди. Каменните кръгове са входове — особено в определени моменти, входове са и всички краища на земята — планински върхове, пещери, бреговете — там, където морето и земята се срещат. Но има и такива места, които съществуват едновременно в двата свята, и Тор е едно от най-силните сред тях.

— Винаги съм го чувствала — промълви Кайлеан. — Някога изпитвах същото и на Хълма на Девиците, близо до Горския храм.

Феята въздъхна.

— Онзи хълм е свято място, сега дори още повече от преди, но пролятата там кръв затвори дверите към нашия свят.

Кайлеан прехапа устни, защото отново видя пред себе си плачещото небе, надвиснало над пепелта от кладата. Никога ли нямаше да намери лек за мъката си по Ейлан?

— Добре стори, че напусна онова място — продължи феята. — Добре стори, че доведе момчето тук.

— Какво ще сториш с него? — страхът за Гауен я накара да говори по-остро, отколкото ѝ се искаше.

— Ще го подготвя да срещне достойно съдбата си... А ти каква съдба би желала за него, можеш ли да ми кажеш?

Кайлеан примигна, опитвайки се да овладее хода на разговора.

— Каква е съдбата му наистина? Може би той ще ни поведе срещу римляните и ще върне старите дни?

— Това не е единствената възможна победа — отвърна Кралицата на феите. — Защо мислиш, че Ейлан рискува толкова много, за да роди това дете и да го запази здраво и читаво?

— Тя му беше майка... — поде Кайлеан, но Кралицата на феите я прекъсна.

— Тя беше Върховна жрица и велика жена. В нейните жили течеше кръвта на тези, които донесоха върховното човешко познание до тези брегове. В очите на простосмъртните тя се провали, а нейният любим римлянин умря опозорен. Но ти би трябвало да знаеш как стоят нещата в действителност.

Кайлеан я загледа вторачено. Душата ѝ отново я заболя от присмехулните думи, които мислеше за забравени.

— Аз не съм родена в тези земи и не съм от благороден произход — каза тя със свито гърло. — Може би искаш да ми кажеш, че не съм достойна да стоя тук или пък да отгледам детето?

— Черна птичко — поклати глава другата жена, — вслушай се в думите ми. Това, което Ейлан наследи, ти доби с труд, с учение и с дара на Повелителката на Живота. Ейлан сама ти повери тази задача. Но Гауен е последният от кръвта на Мъдреците, а баща му е син на Дракона по майчина линия, и кръвта му е свързана неразривно с тази земя.

— Това ли искаше да кажеш, когато го нарече син на Стоте крале? — прошепна Кайлеан. — Но каква полза? Римляните владеят земята ни.

— Това не мога да кажа. Дадено ми е да знам само това, което трябва да бъде сторено. Ти и друидското братство трябва да го въведете във висшите тайни на човешкото познание. А пък аз, ако си готова да заплатиш цената за това, ще го въведа в мистериите на земята, наречена Британия.

— Цената... — повтори, преглъщайки, Кайлеан.

— Сега е време да се градят мостове — отбеляза Кралицата. — Аз имам дъщеря, Сианна, заченах я от мъж от вашата кръв. Тя е връстница на момчето. Искам да я вземеш на отглеждане в Дома на девиците. Научи я на своето познание, Повелителко на Авалон, а аз ще науча Гауен на моето...

2.

— Значи си дошъл тук, за да се присъединиш към нашия орден?
— попита старият човек.

Гауен го изгледа изненадано. Когато жрицата Киа го доведе при Бранос предишната вечер, момчето си бе помислило, че старецът не само не може да свири, но годините са помътили и съзнанието му. Беше съвсем побелял, ръцете му трепереха тъй, че отдавна не можеше да изтръгва звуци от струните на арфата, а когато му представиха Гауен, той се надигна от леглото си само колкото да посочи към една купчина овчи кожи, където момчето можеше да си легне, и заспа отново.

Бардът не изглеждаше много обещаващ като бъдещ възпитател в това странно място, но пък овчите кожи бяха топли и без бълхи, а момчето бе страшно уморено. Още преди да бе успяло да премисли всичко, което му се бе случило през последната луна, сънят го обори. Но на сутринта Бранос му се видя съвсем друг човек, много различен от блуждаещото същество, което бе видял снощи.

— Не съм сигурен — отвърна той предпазливо. — Втората ми майка не ми е казала още какво трябва да правя тук. Попита ме искам ли да стана бард, но аз знам само най-простичките песни, които пееха децата в Горския храм. Обичам да пея, но сигурно за да станеш бард, има много други изисквания...

Това не отговаряше съвсем на истината. Гауен обичаше да пее, но върховният друид Арданос, който бе и най-прочутият бард на времето си, го мразеше и тъй и не му позволи да опита да се учи. Сега, когато Гауен бе разбрал, че Арданос е бил родният му праядо, същият, който пожелал да убие Ейлан още щом разбрал, че носи дете под сърцето си, можеше да разбере и омразата му, но още се пазеше да издава слабостта си към музиката.

— Ако бях призван — продължи той предпазливо, — нямаше ли да съм го разбрал досега?

Старецът се закашля и плю в огъня.

— А какво обичаш да вършиш все пак?

— В Горския храм помагах да пасат козите, а съм работил и в градините. Когато ни оставаше време, играехме на топка с другите деца.

— Значи предпочиташ да си някъде на открито, вместо да учиш? — старият човек впи острия си поглед в него.

— Обичам да върша разни работи — отвърна бавно Гауен, — но обичам и да научавам нови неща — ако са ми интересни. Обичах историите за герои, които ни разказваха друидите. — Зачуди се какви ли истории научават децата в Рим, но бе достатъчно разумен да не задава въпроса на глас.

— Ако обичаш да ти разказват приказки, ще се погодим — усмихна се Бранос. — Искаш ли да останеш при мен?

Гауен отвърна поглед.

— Струва ми се, че в моя род има бардове. Може би затова господарката Кайлеан ме прати при теб. Ами ако нямам талант, ще ме отпратиш ли?

— За мен, уви, са нужни твоите силни крака и ръце, а не пеенето ти — въздъхна старецът и сви гъстите си вежди. — Какво значи това „струва ми се“? Нима не знаеш? Кой са родителите ти?

Момчето го загледа нерешително. Кайлеан не бе казвала, че трябва да не говори за произхода си, но той бе научил всичко толкова скоро, че му се струваше нереално. Може би все пак Бранос, като човек, живял много дълго, няма да бъде чак толкова удивен.

— Би ли повярвал, ако ти кажа, че допреди тази луна не знаех имената на майка си и баща си? Те са мъртви — и двамата, и си мисля, че ако сега хората узнаят за мен, това вече не може да им навреди... — Гауен сам се учуди на упрека, който прозвуча в гласа му. — Казват, че майка ми била самата Върховна жрица на Вернеметон, господарката Ейлан. — Изведнъж съвсем ясно си спомни нежния ѝ глас и финия аромат, който винаги се носеше от дрехите ѝ, и стисна очи, за да не се заплаче. — Но баща ми е бил римлянин — затова всъщност не е трябвало изобщо да се родя.

Старият друид отдавна не можеше да пее, но затова пък чуваше отлично. Долови веднага колко наскърбено е момчето и въздъхна.

— В този дом няма никакво значение кои са били баща ти и майка ти. Самият Куномаглос, който управлява друидското братство тъй, както лейди Кайлеан ръководи жриците, произхожда от едно

семејство грънчари, някъде около Лондиниум. Никой от нас няма представа кои точно са били майка му или баща му. Пред боговете има значение само това, което постигаш със собствени усилия.

„Не е съвсем така“, възрази наум Гауен. „Кайлеан каза, че е присъствала на моето раждане, затова действително би трябвало да познава майка ми. Но аз трябва да вярвам на нейната дума. Мога ли да ѝ се доверя?“, продължи да мисли той мрачно. „Или пък на този старец, или на когото и да било тук?“ Странно, но в този момент пред очите му застана образът на Кралицата на феите. На нея ѝ имаше доверие — което бе още по странно, защото не можеше дори да бъде сигурен, че я е видял наистина.

— Сред друидите от нашия орден — продължаваше старецът — произходът няма никакво значение. Всички хора идват на този свят еднакви — и синът на върховния друид, и на бездомния просяк се раждат като голи, плачещи бебета. Същото важи и за теб. Няма значение дали си син на просяк или на крал, или си наследник на сто крале — в началото на земния си път хората са равни — и накрая също, когато им трябва само един саван.

Гауен го загледа внимателно. Кралицата на феите бе казала нещо подобно — „син на сто крале“. Тези думи го караха едновременно да пламва и да се вледенява. Тя бе обещала да дойде за него. Може би тогава щеше да му обясни какво означават думите ѝ. Усети, че сърцето му бие силно и сам не можа да разбере от страх или от нетърпеливо очакване.

Колкото повече намаляваше луната, чийто пълен лик я бе посрещнал при пристигането ѝ на Авалон, толкова повече Кайлеан навлизаше в ежедневието и ѝ се струваше, че никога не е излизала оттук. Рано сутрин, когато друидите се изкачваха на Тор, за да поздравят зората, жриците изпълняваха своите ритуали пред запаления огън в огнището. Привечер, когато приливът надигаше нивото на водите в тресавищата, те се обръщаха на запад, за да изпратят залязващото слънце. През нощта Тор принадлежеше на жриците; имаше ритуали за новолуние, за пълнолуние и за нощта на тъмната луна.

Удивително е, мислеше си тя, докато вървеше с Ейлунед към складовете, колко бързо се изграждат традициите. Още не бе минала година, откак жриците се бяха установили на Свещения остров, и Ейлунед вече приемаше нещата, които Кайлеан бе предложила да вършат, като закон, сякаш се вършеха все така поне от стотина години насам.

— Помниш ли, когато Ходещия по вода дойде за първи път, ни донесе торба овес. А днес, когато дойде да си вземе билките, не донесе нищо. — Ейлунед, забързана надолу по пътеката, не спираше да говори. — Не разбираш ли, Повелителко, така не може да продължава. Достатъчно малко на брой са обучените ни жрици, които могат да лекуват и хора, които се отплащат по някакъв начин. А ти настояваш да приемаме всяко сираче. Не мислиш как ще изхраним всички и как ще пренасяме толкова храна през водата!

— Той не е някакво сираче, а синът на Ейлан!

— Ами да го вземе тогава Бендейгид, нали му е дядо!

Кайлеан си припомни последния си разговор със стареца и поклати глава. Бендейгид беше луд от ярост. Ако зависеше от нея, той никога нямаше да узнае, че Гауен е оживял.

Ейлунед отмести резето, за да отвори вратата на склада им. Щом вратата се откря, нещо сиво се шмугна покрай краката им към храстите. Ейлунед изпищя и отскочи назад. Кайлеан я задържа, за да не падне.

— Проклето да е това отвратително животно! Проклето да е...

— Млъкни! — Кайлеан я разтърси. — Нямаш никакво право да проклинаш това създание — то си търси храна, също както и ние. Нямаме право и да отказваме помощ на когото и да било, особено пък на Ходещия по вода — нали той ни превозва насам и натам, и кажи-речи нищо не взема в замяна!

Ейлунед се извърна със заплашително пламнали бузи.

— Изпълнявам само това, което сама ми нареди! — развика се тя. — Как можеш да разговаряш така с мен?

Кайлеан я пусна и въздъхна.

— Нямах намерение да те обиждам, нито пък да те упреквам, че не се справяш със задълженията си. Ние сме отскоро тук и още се учим — не знаем какво можем и какво не можем, от какво се нуждаем и от какво — не. Знам единствено, че спасяването ни не би имало

смисъл, ако цената му е да станем също тъй груби и алчни като римляните. Тук сме, за да служим на Богинята. Не можем ли да имаме вяра, че тя ще ни покаже верния път?

Ейлунед поклати глава, но все пак лицето ѝ възвърна нормалния си цвят.

— Нима Богинята би искала да загинем от глад? Виж — тя дръпна встрани каменната плоча, която покриваше ямата, където складираха храната, и посочи: — ямата е полупразна, а до средата на зимата остава още една луна!

„Ямата е наполовина пълна“, искаше да отвърне Кайлеан, но нали бе възложила на Ейлунед да се грижи за храната тъкмо поради склонността ѝ да се безпокои от такива неща?

— Има още две такива ями, при това пълни догоре — отвърна тя спокойно. — Все пак, правилно постъпи, че ми показва тази.

— В складовете на Вернеметон имаше зърно, достатъчно за няколко зими, а сега имат и по-малко гърла за изхранване — отбеляза Ейлунед. — Не може ли да поискаме да ни пратят припаси оттам?

Кайлеан притвори очи. Видя отново пред себе си купчината пепел, която остана от Дома на девиците. Така беше — нито Ейлан, нито много от останалите щяха да имат нужда от храна — не само през тази зима, а никога вече. Опита се да си каже, че предложението на Ейлунед е разумно, че тя не е искала да ѝ причини болка.

— Ще попитам — Кайлеан си наложи да отговори спокойно. — Но ако е вярно това, което се говори, че няма вече да има жени-жрици в Горския храм, не бихме могли да разчитаме на тях да ни подкрепят още една година. Освен това ще е по-добре народът в Дева да ни забрави. Арданос се бе набъркал в плановете на римляните и едва не причини голямо нещастие. Струва ми се, че не бива да се набиваме на очи — а ако съм права, ще се наложи да намерим начин да се изхранваме тук сами.

— Това е твоя работа, Повелителко. Но аз съм тази, която разпределя запасите, които вече имаме — каза Ейлунед и върна каменната плоча на мястото ѝ.

„Не, това е работа на Богинята“, мислеше Кайлеан, докато двете продължаваха да броят бъчвите и чувалите. „Заради Нея сте тук, и никога не бива да го забравяме.“

Действително, и тя, и повечето от по-възрастните жрици не познаваха друг дом освен храма. Но те умееха да вършат много неща, и биха били добре дошли в дома на не един британски племенен вожд. Нямаше да им е лесно да се разделят, но поне нито една от тях нямаше да умира от глад. Бяха дошли тук да служат на Богинята по призвание, и щом Тя имаше нужда от жрици, значи, щеше да намери начин и да ги изхрани, мислеше си Кайлеан с лека усмивка.

— ... но не мога да върша всичко сама — тъкмо казваше Ейлунед. Кайлеан осъзна стреснато, че от известно време чува говора на другата жена само като постоянен шум на фона на собствените си мисли. Тя вдигна въпросително вежди.

— Не можеш да очакваш от мен да следя къде отиват всяка рѳпа и всяко ечемичено зърно! Накарай някое от тези момичета да си заслужи храната, като ми помага!

Кайлеан се намръщи. Продължаваше да следи мисълта, която ѳ бе хрумнала внезапно. „Ето го отговора — каза си тя — Богинята ми го прати.“ Момичетата, които живееха тук, бяха добре обучени и можеха да се справят с всяко домакинство в тази страна. Защо да не вземат при себе си дъщерите на заможни хора и да ги обучават, преди да им дойде време да се омъжат? Римляните не се интересуваха от това, какво вършат жените — не правеха и най-малък опит да разберат.

— Ще имаш помощнички — каза тя на Ейлунед. — Ти ще ги обучаваш как да се справят със задълженията на една домакиня, Киа ще ги учи да свирят и пеят, а аз ще им разказвам легендите на нашия народ и ще им преподавам друидската мъдрост. Какви ще бъдат тогава песните, които те ще пеят един ден на децата си, как мислиш? Какви приказки ще им разправят?

— Сигурно нашите, но...

— Нашите — кимна Кайлеан, — а бащите — римляни, които виждат децата си веднъж дневно, на вечеря, изобщо няма да се интересуват от това. Римляните са убедени, че нищо от това, което вършат жените, няма значение. Но те и не подозират, че целият този остров може да им бъде отнет от децата на жените, обучени на Авалон!

Ейлунед сви рамене и се усмихна — разбра я само наполовина. Но докато Кайлеан вървеше с нея и продължаваха да проверяват запасите, мислите ѳ продължаваха да препускат. Отсега можеше да се сети за едно от момичетата, които живееха при тях — малката Алиа,

която не бе годна да води живот на жрица. Тя щеше да се върне у дома и да съобщи новината, а друидите щяха да се погрижат и мъжете от благороден произход, които все още държаха на старите нрави и обичаи, да научат същото.

Нито римляните с огромните си армии, нито християните с разказите си за вечно проклятие можеха да надделеят над първите думи, които едно дете чува в прегръдките на майка си. Рим можеше да владее телата на хората, но Авалон, мислеше тя с нарастващо въодушевление, Свещеният остров, скрит на сигурно място сред тези бластисти земи, щеше да повелява над душите им.

Гауен се събуди много рано и продължи да лежи буден. Прекалено много неща изпълваха съзнанието му, за да може да заспи отново, макар че малкият къс небе, който той виждаше през една пукнатина на кирпичената стена на колибата, едва сега почваше слабо да бледнее от светлината на идващия ден. Бранос все още похъркваше в съседното легло, но навън се чу нечие покашляне и шумоленето на дрехи. Гауен надникна и видя, че небето е все още тъмно, но една розова ивица на изток вече показва къде ще се зазори.

От една седмица беше на Авалон и вече бе почнал да научава разни неща. Мъжете, които сега се събираха в голямата зала на друидите, се готвеха за свещенослужението, което предшестващо настъпването на деня старите жреци бяха облечени в бяло, а тези, които все още се обучаваха — в сиво. Процесията се движеше безмълвно — Гауен знаеше, че никой няма да отрони дума, докато дискът на слънцето не се издигнеше високо над хълмовете. Денят щеше да е хубав; не можеше да не разбира поне малко от предсказване на времето, след като бе живял в друидски храм още от раждането си.

Измъкна се от леглото и се облече тихичко, за да не смути съня на стария жрец — добре че не го бяха оставили в Дома на девиците, където щяха да го ПАЗЯТ като момиче — и се измъкна от колибата. Вън цареше сумрак, не беше се ЗАЗОРИЛО, но вятърът носеше свежия полъх на утрото. Гауен си пое дълбоко дъх.

По някаква нечута заповед цялата процесия се насочи към пътеката. Гауен изчака в сенките под стрехата, докато друидите отминаха, и след това безшумно заслиза към брега на езерото. Феята

беше казала да я чака тук. Всеки ден, откак се бе озовал на острова, той слизаше на зазоряване на брега. Беше започнал да се съмнява, че тя ще се появи отново, но пък бе обикнал бавното възшествие на деня над блатистата местност, и идваше тук и заради това. Небето започваше да порозовява от първите утринни зари. Зад него постройките по склоновете на Тор се очертаваха в нахлуващата светлина. Виждаше се островърхият покрив на голямата зала, построена като правоъгълник по римски образец. Сламените покриви на кръглите хижи проблясваха от росата — в по-големите живееха жриците, а в по-малките — момичетата, дошли тук на обучение. Имаше и една малка сграда, построена встрани — там живееше Върховната жрица. Зад тях се редяха готварниците, работилниците, и оборът на козите. Още по-далеч, от другата страна на склона, едва се виждаха по-старите покриви на жилищата на друидите. Гауен знаеше, че още по-нататък е Свещеният извор — той не се виждаше оттук, а пък оттатък пасището се виждаха скупчените като пчелни кошери жилища на християните — бяха построени около трънения храст, който бе израснал от тояжката на отец Йосиф.

Гауен още не бе ходил там. След кратък спор какви задължения може да има едно момче, жриците му бяха възложили да помага при пасенето на козите, които им даваха мляко. Нерядко си казваше, че ако бе останал да живее при своя дядо, римлянина, нямаше да трябва да пасе кози. Но пък козите се оказаха забавни. Гауен, вперил очи в бързо просветляващото небе, прецени, че жриците скоро ще се размърдат и ще го чакат в голямата зала, за да му дадат закуската, състояща се от хляб и ейл. Козите също щяха да почнат да бляят в очакване на сутрешната си закуска из пасищата по хълмовете. Това време, преди зазоряване, бе единственото, когато можеше да остане насаме със себе си.

В мислите му отново прозвучаха думите на Повелителката: „Син на сто кралѐ“. Какво бе имала предвид? Защо точно той? Не можеше да пропъди тези въпроси от съзнанието си. Много дни бяха минали от онази странна среща. Не беше ли вече време Кралицата да дойде за него?

Гауен седя дълго на брега, взрян в сивкавите води, докато те не се превърнаха в сребристо отражение на бледото есенно небе. Въздухът бе хладен, но свеж. Гауен бе свикнал на студ, а и овчата кожа,

която му бе дал Бранос, го пазеше от утринния хлад. Наоколо бе тихо, но тишината имаше свои звуци — той се вслушваше в шепота на вятъра в клоните на дърветата, в тихия като въздишка плясък на вълните, когато докосваха езерния бряг.

Гауен затвори очи. За миг дъхът му спря, защото почувства как всички тези тихи звуци от заобикалящия го свят се сливат в прекрасна мелодия. Струваше му се, че чува песен — не можеше да разбере дали действително някой пее, или музиката се ражда вътре в него, но мелодията ставаше все по-прекрасна и той я чуваше все по-ясно. Без да отваря очи, той извади от джоба си върбовата свирчица, която му бе дал Бранос, и засвири.

Първите звуци прозвучаха така пискливо, че той едва не хвърли свирчицата във водата; но звукът се избистри бързо. Гауен си пое дълбоко дъх, съсредоточи се и започна отново. Продължаваше да чува тихата мелодия, която водеше пръстите му. Бавно, много внимателно, същата мелодия започна да звучи от свирчицата. Гауен се успокои, дишането му стана равномерно, и той се потопи в раждащата се песен.

Бе така потънал в своята музика, че не разбра кога и как се появи Кралицата на феите. Постепенно трептящата слаба светлина над езерните води доби някаква форма и над вълните се очерта фигура. Тя се плъзна сякаш по магия по езерото и скоро дойде толкова наблизко, че Гауен ясно видя носа на баржата, и пръта, с който я направляваха.

Баржата много напомняше на тази, с която Ходещия по вода го доведе на острова, но беше по-тясна. Кралицата я управляваше сама — бързо и умело, Гауен я загледа внимателно. Когато я видя за първи път, бе прекалено объркан, за да може да я разгледа добре. Стройните ѝ ръце с добре оформени мускули бяха голи до раменете въпреки студеното време. Тъмните ѝ коси бяха вдигна ти високо, така че освобождаваха челото ѝ — високо, без бръчки, пресечено от равни, черни вежди. Очите ѝ бяха тъмни и блестящи. Съпровождаше я някакво младо момиче — закръглено, с розови бузи и трапчинки по тях. Кожата му беше гладка като прясно избита сметана, а косата — медночервеникава, същата като на Повелителката Ейлан — като на майка му. Косата на момичето беше сплетена на една плитка — така носеха косите си жриците. Момичето му се усмихна и трапчинките цъфнаха по бузите му.

— Това е дъщеря ми Сианна — каза Кралицата и впери очи в Гауен. Погледът ѝ бе ясен и остър като на птица. — А теб как те наричат, господарю?

— Майка ми ме наричаше Гауен — отвърна той. — Защо...

Думите на Кралицата прекъснаха въпроса му.

— Знаеш ли как да направляваш сал, Гауен?

— Не, кралице. Не разбирам от нищо, свързано с вода. Но преди да тръгнем...

— Чудесно. Тъкмо няма да те отучвам от погрешни привички, а поне да караш сал ще мога да те науча винаги. — Гласът ѝ пак прекъсна опита му да зададе въпрос. — Но засега ще бъде достатъчно да влезеш в лодката, без да я ОБЪРнеш. Качи се внимателно. Водата по това време на годината не става за къпане.

Кралицата му подаде малката си ръка, която му се стори твърда като камък, и му помогна да влезе в лодката. Гауен седна и веднага се хвана с две ръце за бордовете, защото лодката се заклати — но всъщност бе притеснен по-скоро от собствените си реакции на нейните нареждания, отколкото от движението на лодката.

Сианна се изкиска и Кралицата я изгледа втренчено с тъмните си очи.

— Ти също нямаше да имаш никаква представа от тези неща, ако не бях те учила. Редно ли е да се подиграваш на незнанието?

„Аз не знам и много други неща“, каза си той наум, но не се опита отново да задава въпроси. Може би Кралицата щеше да го изслуша по-късно, когато стигнеха там, накъдето се бяха запътили.

Сианна измънка:

— Просто си представих една неочаквана баня по това време... — опитваше се да си придаде сериозен вид, но не издържа и пак се разкиска. Кралицата се усмихна снизходително, заби здраво пръта в тинята и лодката се хлъзна напред по повърхността на езерото.

Гауен се извърна, за да погледне към момичето. Не беше наясно дали тя не му се подиграва, но със сигурност харесваше как се присвиват косо разположените ѝ очи, когато се усмихваше. Реши, че няма нищо против тя да продължи да се закача с него. Сианна се открояваше с ярките си цветове на фона на сребрилата вода и бледото небе. Имаше чувството, че би могъл да стопли премръзналите си ръце на медночервеникавата ѝ коса, която грееше с огнени отблясъци. Гауен

се усмихна плахо. Сияещата усмивка, която тя му отправи в отговор, незабавно проби бронята, която се бе опитал да си изгради, за да не може никой да нарани душата му. Много по-късно разбра, че още от този миг сърцето му се бе отворило и тя бе влязла в него завинаги.

Засега знаеше само, че му бе станало някак по-топло — дори развърза кожената връзка, с която прикрепяше наметката си от овча кожа. Лодката се движеше плавно по водата, а слънцето се издигаше все по-високо. Гауен седеше неподвижно и следеше Сианна изпод спуснатите си клепачи. Кралицата очевидно не смяташе за необходимо да води разговор, а момичето следваше примера ѝ. Гауен не се осмеляваше да наруши мълчанието — само се вслушваше във виковете на водните птици и в тихия плясък на водата.

Повърхността на езерото беше гладка — само от време на време лекият ветрец повдигаше малки вълнички. Тук-там водата се вълнуваше леко от само себе си — Кралицата му обясни, че това означава скрити под водата плитчини, камъни или други възможни препятствия. Изминалата есен бе дъждовна и водите на езерото се бяха вдигнали. Гауен гледеше как се полюляват тръстиките и си представяше потъналите под водата поляни. Над водата се подаваха хълмове и хълмчета, свързани на някои места с пътечки, обрасли с тръстика. Пладне бе минало, когато най-сетне Кралицата насочи лодката към каменистия бряг на едно от островчетата, което — поне според Гауен — привидно не се различаваше по нищо от останалите. Тя стъпи първа на сушата и направи знак на двете деца да я последват.

После попита Гауен:

— Можеш ли да кладеш огън?

— Съжалявам, Кралице. И на това никога не са ме учили. — Гауен почувства, че се изчервява. — Знам как да поддържам огъня в огнището, но според друидите огънят е свещен — затова само в особени случаи се допуска той да загасне, и само жреците имат право да го палят наново.

— На мъжете им е присъщо да превръщат в мистерия нещо, което всяка селянка може да прави — отбеляза презрително Сианна.

Но Кралицата поклати глава.

— Огънят действително е мистерия. Като всяка природна сила той може да представлява опасност, може да ни служи, и може да се превърне в божество. Всичко зависи от това как се използва.

— А какъв е огънят, който ще разпалим тук? — попита спокойно Гауен.

— Просто огън на пътници, които имат нужда да си сготвят на него обяд. Сианна, вземи го със себе си и му покажи как се събират съчки за огън.

Сианна протегна ръка на Гауен и той усети как малките ѝ топли пръсти се заключват около неговите.

— Хайде, трябва да търсим сухи листа и треви — всичко, което се пали лесно и изгаря бързо; също и малки сухи клонки — ето така — тя пусна ръката му и взе от земята шепа сухи съчки. Двамата продължиха да се озъртат и скоро натрупаха малка купчина от сухи листа и клонки в една обгоряла яма, издълбана във влажната почва на брега. Наблизо имаше готова купчина от по-големи сухи клони. Очевидно, някой беше ползвал това място и преди.

Когато прецени, че купчината е достатъчно голяма, Кралицата им показа как да вадят искра от кремък и стомана, които извади от една кожена торбичка, вързана на кръста ѝ. Огънят пламна веднага. Гауен си помисли колко странно бе това, че го приветства като крал, а го кара да върши слугинска работа. Но докато се взираше в огъня и си припомняше последните ѝ думи, му се стори, че разбира. Дори малкият огън, на който си готвиш обяда, е нещо свещено, и може би в тези времена, когато римляните владееха външния свят, на един богопомазан крал се налагаше да изпълнява дълга си потайно и незабележимо.

Скоро треперливите огнени езици се издигнаха весело нагоре, а Кралицата умело поддържаше играта им с по-големите клони. Когато се убеди, че огънят гори добре, тя отиде до лодката и извади отнякъде цял убит заек. Одра го и го изкорми с малък нож с наточено каменно острие, наниза го на шиш и го сложи на огъня, който тлееше равномерно — някои от клоните вече се превръщаха във въглини. Скоро сокът от печеното зацвърча по жаравата. Гауен почувства, че стомахът му се присви от апетитната миризма и едва сега се сети, че е пропуснал закуската си.

Когато месото се опече добре, Кралицата го подели с ножа си и даде по един голям къс на всяко дете. За себе си обаче не взе нищо. Гауен се нахвърли лакомо върху месото. Когато привършиха с яденето, Кралицата им показа как да заровят костите и кожата.

— Кралице — поде Гауен, докато бършеше пръсти в туниката си, — благодаря ти за вкусния обяд. Но аз все още не знам защо дойде за мен. Сега, когато се нахранихме, би ли отговорила на въпроса ми?

Тя го загледа мълчаливо. След малко проговори:

— Мислиш си, че знаеш кой си, но нямаш и най-малка представа. Нали ти казах, аз съм тази, която ще те води. Моят дълг е да ти покажа какво е твоето предназначение — и тя се отправи обратно към лодката, като им направи знак да я последват.

„Ами стоте крале?“, искаше му се да попита, но не събра кураж.

Този път Кралицата на феите насочи лодката в открити води — там, където водите на вливащата се в езерото река правеха нещо като канал през блатата; трябваше да се навежда много, за да забие острието на пръта в тинята. Островът, към който се бе насочила, беше голям, разделен със съвсем тясна водна ивица от сушата на запад от него.

— Движете се тихо — каза Кралицата, когато стъпиха на брега, и ги поведе сред дърветата.

Дори сега, в началото на зимата, когато листата на дърветата бяха почти опаднали, промъкването между дънерите и ниската растителност не беше никак лесно — още повече, че при всяка непредпазлива стъпка сухите клони изпукваха оглушително. Известно време Гауен бе толкова зает с опитите си да се промъква под дърветата, че не му минаваше през ума да запита къде отиват. Кралицата се движеше напълно безшумно, а и движенията на Сианна почти не предизвикваха шум. Караха го да се чувства като голям, тронав вол.

Кралицата вдигна ръка и Гауен спря, изпълнен с облекчение. Тя отмести внимателно клоните на една леска. Зад нея се виждаше малка ливада, където червеникави сърни пощипваха останалата тук-там трева.

— Трябва да наблюдаваш сърните и елените, Гауен, и да научиш техните нрави. През лятото няма да ги откриеш тук. Тогава се крият в гъсталаците, докато отминат дневните горещини, и излизат да пасат по здрач. Но сега знаят, че трябва да се хранят колкото е възможно повече, преди да дойде зимата. Едно от задълженията на всеки ловец е да изучи нравите на животните, които преследва.

Гауен се осмели да попита полугласно:

— Ловец ли трябва да стана, Повелителко?

Тя помълча, преди да отговори.

— Това, което ще вършиш, не е толкова важно — каза тя най-сетне, също толкова тихо. — Важното е кой си — това е нещо съвсем различно и тъкмо това ще трябва да научиш.

Сианна протегна малката си ръка и го дръпна до себе си в една вдлъбнатина в тревата.

— Ще наблюдаваме сърните оттук — прошепна тя. — От това място ще можем да виждаме всичко.

Гауен се отпусна мълчаливо редом с нея. Изведнъж близостта ѝ го накара да почувства съвсем осезателно, че тя е момиче, при това негова връстница. Досега почти не бе виждал момиче на своята възраст, камо ли пък да го докосне. Ейлан и Кайлеан, които познаваше от раждането си, не бе възприемал точно като жени. Изведнъж го заляха спомени за неща, дочути оттук-оттам. Зашеметен от това ново усещане, той усети, че бузите му пламват. Притесни се ужасно и опита да скрие лицето си в хладната трева. Усещаше уханието на косите на Сианна, овлажнели от пот, и острата миризма на грубо обработената кожа, от която бе ушита дрехата ѝ.

След малко Сианна го смушка и прошепна:

— Гледай!

През тревата към тях пристъпваше на високите си, стройни крака една кошута. Тя се олюляваше красиво на копитцата си, които изглеждаха прекалено малки, за да носят тялото ѝ. На няколко крачки след нея вървеше недорасло еленче — бебешките му петна вече изчезваха по рошовата зимна козина. Малкото следваше майка си по петите, но в сравнение с нейната уверена грация походката му бе очарователно несръчна. „Ходи като мен“, каза си Гауен и се усмихна.

Той продължи да ги наблюдава, докато те се движеха — малкото неотлъчно зад майка си, която спираше от време на време, за да подуши миризмите, носени от вятъра. След това, сигурно подплашена от някакъв звук, който Гауен не можа да долови, кошутата вдигна рязко глава и побягна. Останало само в просеката, еленчето се закова на място. Постоя няколко мига съвсем неподвижно, сетне хукна подир майка си.

Гауен си пое дъх. Едва сега разбра, че за малко бе спрял да диша.

„Ейлан, майка ми — каза си той не за първи път — бе също като тази кошута. Беше толкова заета със задълженията си на Върховна

жрица, че почти не ме забелязваше. Изобщо не знаеше кой съм и какво мисля.“

Отдавна бе привикнал на болката, която му причиняваше тази мисъл. Много по-силно от спомена бе чувството, което събуждаше у него Сианна, проснала се съвсем наблизко в тревата. Още усещаше докосването на малките ѝ влажни пръсти, вплетени в неговите. Понечи да се размърда, но забеляза, че тя сочи към края на гората. Гауен замръзна и отново затаи дъх, защото забеляза как на ръба на просеката се раздвижи някаква сянка. Чу как Сианна леко ахна, докато изпод сенките на дърветата напред пристъпи бавно един великолепен елен с корона от разклонени рога. Еленът държеше главата си високо вдигната и се движеше с неподправено достойнство.

Гауен гледаше, без да смее да мръдне. Еленът изви глава и спря за миг, сякаш можеше да види Гауен през листака.

Сианна прошепна:

— Кралят-елен! Трябва да е дошъл, за да те приветства! Случвало ми се е да наблюдавам стадото с месеци, без да успея да го видя!

Гауен се изправи, сякаш нещо го тласна. В продължение на един безкраен миг очите му срещнаха очите на елена. Животното наостри уши и се приготви за скок. Гауен прехапа устни, убеден, че той го е подплашил, но в същия миг една чернопереста стрела изсвистя през въздуха и се заби в земята точно на мястото, където стоеше до преди малко еленът. Последва я друга. Но стадото вече бе потънало в шубраците и само няколко трептящи клонки показваха, че животните са били тук.

Гауен проследи с очи пътя на стрелите от мястото, където бе стоял еленът, до дърветата. Оттам се появиха двама мъже, засенили с ръце очите си от лъчите на следобедното слънце.

— Спрете! — движеха се устните на Кралицата, но гласът, който се чу, сякаш се носеше от всички страни едновременно. Ловците се заковаха на местата си и се заозъртаха наоколо.

— Този лов не е ваш!

— Кой ще ни забрани... — започна по-високият от двамата, докато другарят му правеше заклинателни знаци срещу зли духове и му шепнеше да мълчи.

— Забранява ви го самата гора, и Богинята, която дава живот на всички! Можете да преследвате други животни, но не и този елен. Осмелихте се да посегнете на живота на Краля-елен. Вървете, и тръгнете по други дири!

Сега вече и двамата мъже трепереха. Без да се осмелят дори да приберат обратно стрелите си, те се обърнаха и се шмугнаха в шубраците, откъдето бяха излезли.

Кралицата пристъпи напред изпод сянката на един клонест дъб и направи знак на двете деца да станат.

— Трябва да се връщаме — каза тя. — Денят клони към края си. Радвам се, че видяхме Краля-елен. Надявах се да го видиш, Гауен — затова те доведох тук.

Гауен понечи да каже нещо, но размисли. Кралицата попита:

— Какво има? Можеш спокойно да ми казваш всичко, което те безпокои. Невинаги ще мога да ти отговарям, но ти можеш винаги да питаш, и ако не мога да сторя или да ти позволя нещо, винаги ще ти обяснявам защо.

— Ти попречи на двамата ловци да преследват елена. Защо? И защо те ти се подчиниха?

— Те живеят по тези земи и знаят отлично, че е неразумно да не се подчиняват на заповедите ми. Що се отнася до елена, нито един ловец от племената на Древните не би посегнал на него съзнателно. Кралят-елен може да бъде убит само от Крал...

— Но ние нямаме крал — прошепна той, убеден, че е близо до отговора на въпросите си. Не беше обаче убеден, че действително иска да го узнае.

— Още не — отвърна Кралицата и добави: — Елате.

Сетне се обърна и тръгна обратно по пътеката, по която бяха дошли.

Гауен каза подтиснато:

— Ще ми се изобщо да не се връщам. За хората, които живеят на Тор, съм само нежелано бреме.

За негово учудване Кралицата не се опита да го разубеди, нито пък почна да разяснява добрите намерения на настойниците му. Беше привикнал възрастните винаги да подкрепят казаното от други възрастни.

Вместо това Кралицата се поколеба. После каза замислено:

— И на мен ми се ще да не трябваше да се връщаш. Не искам да се чувстваш нещастен. Но всекиму се налага рано или късно да върши неща, които не обича, или пък които не му се удават. И макар че за мен би било чест да отгледам дете с твоя произход, а и винаги съм искала да имам син, който да израсне заедно с дъщеря ми, необходимо е да останеш в храма, поне толкова, колкото трябва, за да се изучиш за друид. Това познание е нужно и на дъщеря ми.

Гауен обмисли думите ѝ, после каза:

— Но аз всъщност съвсем не искам да бъда друид.

— Не съм казала, че ще станеш друид. Казах само, че това обучение ти е необходимо, за да срещнеш достойно предопределението си.

— А какво е то? — избухна Гауен неочаквано.

— Нямам право да ти кажа.

— Нямах право или не искаш? — извика той и видя как Сианна побледня. Не му се искаше да се кара с майка ѝ пред нея, но трябваше да узнае истината.

Кралицата на феите го гледа дълго и мълчаливо. После поде:

— Когато видиш облаците червени, сякаш от гняв, знаеш, че денят ще бъде дъждовен, нали? Но не можеш да кажеш със сигурност кога ще завали и силен ли ще е дъждът. Същото е и с вътрешния свят на човека. Аз познавам неговите сезони, приливите и отливите. Познавам знаците и силите, които го управляват. Виждам, че у теб има сила, дете. Звездният поток се вие около теб също както водите се завихрят над скрито под повърхността им дърво. Знам, че това не може да те успокои, но мога само да ти кажа, че пристигането ти тук не е случайно. Но каква точно е целта на събитията, които те доведоха тук, не знам. А дори да знаех, нямаше да ми бъде позволено да говоря за това — защото хората много често вършат тъкмо това, което не бива, в опитите си да избегнат сбъдването на някое пророчество.

Гауен я изслуша, макар вече да не хранеше надежда да разбере нещо. После попита:

— Ще те видя ли пак, Кралице?

— О, в това можеш да бъдеш сигурен. Нали родната ми дъщеря ще живее сред девиците на Авалон? Когато идвам да я видя, ще навестявам и теб. Обещавах ли да бдиш над нея, когато сте сред друидите, както тя бдя над теб в гората?

Гауен я изгледа удивено. Сианна никак не изглеждаше подходяща да стане един ден жрица — такава като Ейлан или Кайлеан.

Значи и Сианна щеше да отиде на Авалон? Какво ли бе нейното предопределение?

3.

Колкото повече приближаваше средата на зимата, толкова по-къс ставаше денят, толкова по-влажно и студено бе времето. Дори козите нямаха желание да се запиляват надалеч. Гауен все по-често се озоваваше близо до пчелните кошери, там, докъдето се простираха пасищата в основата на Тор. Първоначално, щом чуеше пеене от голямата кръгла сграда, която бе светилището на християните, той спираше. Но музиката, която чуваше, го привличаше неудържимо и с всеки изминат ден той отиваше все по-близо до светилището.

Казваше си, че го прави, защото вали, защото е студено, или защото иска ДА пази козите от някое по-закътано място. Друго щеше да е, ако имаше някой негов връстник да му прави компания, но Кралицата на феите все още не бе изпълнила обещанието си да доведе Сианна на Авалон, и Гауен бе много самотен. Появиха ли се монасите, той веднага се скриваше, но протяжните, бавни вълни на песнопенията им го вълнуваха — както го вълнуваше и песента на бардовете, но по различен начин.

Един ден, малко преди зимното слънцестоене, подслонът, които му предлагаше стената на християнското светилище, му се стори особено привлекателен, защото цяла нощ го бяха измъчвали кошмари, в които виждаше майка си, заобиколена от пламъци, и я чуваше как вика сина си да я спаси. Гауен усещаше как се къса сърцето му, но в съня си не можеше да разбере дали той е този, когото майка му призовава, и затова не се опита да направи нищо. Когато се събуди, си припомни, че той е нейният син. Тогава се разплака, но бе вече късно и не можеше да я спаси, късно бе дори да ѝ каже, че би я ОБИЧАЛ, ако имаше тази възможност.

Гауен се облегна на стената на постройката от плет, измазан с глина, и се уви плътно в наметката си от овча кожа. Днес музиката, която се разнасяше отвътре, бе наистина прекрасна, помисли си той, въпреки че не можеше да разбере думите — звуците просто трептяха от ликуване. Гласовете на монасите прогониха спомена и нощните страдания, също както утринното слънце стапяше скрежа. Той се

загледа в дъгоцветните отражения на слънчевите лъчи по ледените висулки. Следейки играта им, не забеляза как клепачите му натежават, и неусетно заспа.

Събуди се не от шум, а по-скоро от пълното отсъствие на всякакви шумове около себе си. Вече не се чуваше пеене и вратите на сградата тъкмо се отваряха. Излязоха един след друг дванадесет мъже. Всички бяха стари или поне такива се сториха на него. Облечени бяха в дълги сиви роби.

Гауен замря, свит в кожата — също като мишле, забелязало полета на совата. На края на редицата се движеше един дребен, прегърбен от тежестта на годините старец с напълно побеляла коса. Той спря, огледа се, и незасегнатият му от годините поглед бързо се закова върху фигурата на Гауен. Той пристъпи към него и му кимна.

— Не те познавам. Трябва да си друид.

Монахът, който бе вървял в редицата преди стареца — висок мъж с груба кожа и оредяваща коса, се обърна и го загледа мрачно. Но старецът вдигна ръка — жестът му можеше да бъде и укор, и благословия, и другият, все още намръщен, се обърна и сподире останалите по пътеката към пчелните кошери.

Гауен се изправи, поуспокоен от любезното държане на стареца.

— Не съм друид, господарю. Сирак съм и втората ми майка ме доведе тук, защото нямам други роднини. Но майка ми бе жрица на друидите, и един ден сигурно и аз ще стана друид.

Старият човек го загледа, леко изненадан.

— Тъй ли? Чувал съм, че друидските жрици полагат обет за девственост, също като нашите момичета, и не се женят, нито пък раждат деца.

— Вярно е — отвърна Гауен и си припомни някои думи, изтървани от Ейлунед в моменти, когато си мислеше, че той не може да я чуе. — Намират се хора, които казват, че изобщо не е трябвало да се раждам. Или че е трябвало да ЗАГИНА ЗАедно с майка си.

Старият свещенослужител му отправи поглед, изпълнен със съчувствие.

— Когато Спасителят бе сред нас, той съчувстваше всекиму. Прояви разбиране и към една блудница. А за малките деца казваше, че царството небесно е тяхно. Но не помня някога да е питал за някое дете законородено ли е или не.

Гауен се смръщи. Нима този стар свещеник искаше да каже, че и неговата душа има стойност? Не устоя и зададе гласно въпроса си.

— Душите на всички люде са еднакво скъпи на Единия Бог, момченце. Твоята с също тъй ценна, както и душата на всеки друг.

— Единия Бог ли? — повтори Гауен. — Нима твоят Бог, който и да е той, мисли, че моята душа му принадлежи, макар че аз не му се кланям?

Свещеникът каза меко:

— Първата истина на твоята вяра, а също и на моята, гласи, че под каквито и имена да призоваваме Бог, той е един. Бог е Единоначалие — както над християни, така и над друиди.

Той се усмихна и се отправи с вдървена походка към скамейката, поставена до малкия трънен храст. После поде отново:

— Обсъждахме безсмъртните си души, а още не се знаем по име! Братята, които ръководят певците, са Брон, който е женен за сестра ми, и Аланус. Павел е най-новият член на братството ни. А пък аз съм Йосиф и братята МЕ имат за свой духовен отец. Ако твоят роден баща няма нищо против, бих се радвал и ти да ме имаш за такъв.

Гауен впери очи в стареца.

— Така и не можах да видя родния си баща. Сега той е мъртъв и никой не знае какво би казал, ако беше жив. А пък майка ми... Нея познавах, но... — той преглътна и си припомни снощния сън — не знаех, че между мене и нея има някаква връзка.

Старецът го погледна замислено, сетне въздъхна и каза:

— Каза, че си сирак, но това не е вярно. Имаш и майка, и баща...

— Да, в отвъдния свят... — започна Гауен, но старият човек го прекъсна:

— До теб и около теб. Бог е баща и майка за теб. Но ти имаш майка и тук, в реалния свят — нима не си осиновен от младата жрица Кайлеан?

— Кайлеан млада? — Гауен едва се удържа да не се разсмее.

— Аз съм наистина стар и за мен Кайлеан е още почти дете — отвърна невъзмутимо отец Йосиф.

Момчето го загледа подозрително.

— Да не би да е говорила с теб за мен? — Той знаеше много добре, че Ейлуунед И ОСТАНАЛИТЕ постоянно клюкарстват за него.

Мисълта, че някой може да го е обсъждал дори и с християните, го вбесяваше.

Но престарелият свещенослужител само се усмихна.

— Наистина, твоята осиновителка и аз разговаряме от време на време. И в името на Онзи, който каза, че всички деца са деца на Бога, аз бих искал да ти бъда наместо баща.

Гауен поклати глава, припомняйки си историите, които бе чувал за християните.

— КАТО УЗНАЕШ всичко, няма да ме искаш за свое дете. Има още една жена, която се грижи за мен като втора майка — тя е Кралицата на Дребния народ, на тези, които наричат феи. Ти познаваш ли я?

Старият човек поклати глава.

— Съжалявам, че не съм имал тази чест, но съм сигурен, че тя е жена, достойна за уважение.

Гауен се поуспокои, но все още не бе готов да се довери изцяло на стареца.

— Чувал съм също, че християните считат всички жени за порочни...

— Аз не съм на това мнение — отбеляза отец Йосиф, — нито пък Божият син е казвал нещо подобно, докато бе сред нас. Много жени бяха в кръга на най-близките му последователи — като онази Мария от Витиния, която сигурно щеше да му стане и жена, ако бе останал жив, и другата Мария от Магдала, за която Той каза: „Прощават й се многото грехове, задето много обикна.“ Разбира се, няма нищо вярно в това, че жените са порочни. Твоята осиновителка Кайлеан е прекрасна жена. Казвам ти, жените не носят порока в себе си, а просто понякога грешат и се объркват — също както и мъжете. Ако една жена е грешница, това не важи и за всички останали.

— Значи Кралицата на феите не е лоша, нито пък дъщеря й?

Старецът наистина изглеждаше добронамерен, но Гауен искаше да е съвсем сигурен.

— Не мога да кажа нищо, защото не познавам Кралицата. За народа на Древните се говори какво ли не. Има хора, които твърдят, че били от ангелите, които не се присъединили към бунта на Сатаната, но и не се сражавали на страната на Божието войнство, затова били осъдени да живеят вечно тук, на земята. Други пък казват, че Ева

имала много повече деца от тези, за които всички знаем, но не посмяла да си признае и ги скрила — и те не били дарени от Господа с безсмъртни души.

— Моите наставници ме учат, че феите са духове, които говорят от името на всичко живо в природата, което не може да говори от свое име. Тези, които отиват да живеят с феите, стават безсмъртни, но ако някой от Древния народ свърже живота си със смъртен, и той самият става смъртен — тогава, ако е живял добре, Всемогъщият му дарява безсмъртна душа. Що се отнася до дъщерята на Кралицата, тя е още дете. А понеже в жилите ѝ тече кръвта на смъртен, то сигурно Бог вече я е дарил с душа. Та как би могло у едно дете да се таи зло? Нали Господ сам казва, че тяхно е царството небесно!

Отец Йосиф погледна Гауен с усмивка.

— Ти често ни слушаше как пеем, нали? Не искаш ли да влезеш вътре и да ни послушаш отблизо?

Гауен му хвърли подозрителен поглед. Сърцето го теглеше към стария човек, но пък му бе омръзнало възрастните да му обясняват кой е той и какво трябва да върши.

— Не е необходимо да го правиш — допълни отец Йосиф, — но като си вътре, музиката се чува най-добре... — говореше сериозно, но момчето забеляза искрици от смях в очите му и само се засмя в отговор. — А пък след Рождественските празници, когато ще имаме повече свободно време, можем да започнем и да те учим да пееш, ако искаш...

Гауен замря.

— Откъде разбра? Как можа да разбереш, че не искам нищо повече от това? И дали Кайлеан ще ми разреши?

Отец Йосиф отвърна усмихнат:

— Остави Кайлеан на мен.

Голямата зала беше цялата пропита със свежото ухание на борови клонки. Друидите бяха ги отрязали от дърветата, които растяха на съседния хълм — точно на една от вълшебните линии на силата, които излизаха от Авалон. Линията тръгваше от Тор на североизток и стигаше чак до най-далечната точка на Британия — там, където земята се вдаваше в Западното море. Други линии на силата тръгваха от Тор

на северозапад и на север. Пътят им беше белязан с изправени камъни, по тях нерядко се намираха езера и малки хълмове — повечето увенчани с борови горички. Кайлеан не бе ги виждала в действителност, а само тогава, когато духът ѝ бродеше, освободен от тежестта на тялото. Днес жрицата имаше чувството, че усеща пулсирането на Силата по всички тези линии.

Съгласно друидските изчисления тази нощ щеше да бъде най-дългата през годината. Утре слънцето щеше да поеме по дългия обратен път от южните небеса — и въпреки че най-тежката част от зимата предстоеше, на този ден се раждаше и надеждата за идващото лято.

„Това, което правим сега, в тази пресечна точка на линиите на Силата — мислеше Кайлеан, докато показваше на Лизанда как да прикрепва гирляндите към стълбовете — ще разпрати вълни от енергия до всички краища на страната.“

Това се отнасяше до всички техни действия, не само до тазвечершния ритуал. Все по-твърдо ставаше убеждението ѝ, че тяхното убежище в тези блатисти земи всъщност е сърцето на Британия. Римляните владееха Лондиниум, и по този начин направляваха всичко, което се случваше на повърхността на нещата. Но дори само поради присъствието си тук, на Авалон, жриците владееха душата на земята.

От другия край на залата се чу писък. Дика, с пламнало от червенина лице, се беше нахвърлила върху Гауен и го пердашеше с една борова клонка. Ейлунед, НАВЪСЕНА като буреносен облак, се упъти към тях, но Кайлеан я изпревари.

— Не съм те докоснал! — извика момчето и веднага се скри зад Кайлеан. С ъгъла на окото си жрицата забеляза как Лизанда използва суматохата, за да се измъкне, и успя да я сграбчи.

— Първото задължение на една жрица е винаги да казва истината — каза строго Кайлеан. — Ако ние държим на истината, истината ще владее и в цялата ни земя.

Момичето погледна първо нея, после Гауен и отново се изчерви.

— Тя ми застана на пътя... — измънка Лизанда. — Исках да ощипя него.

Кайлеан изобщо не попита за причината. Знаеше, че на тази възраст момчетата и момичетата са като кучета и котки — разликите

между тях едновременно ги настройваха враждебно един към друг, но и ги привличаха неудържимо.

— Не сте тук, за да си играете, нали знаеш — каза меко Кайлеан. — Да не мислиш, че подреждаме боровите клонки само заради приятния им мирис? Те са нещо свещено — символ на непресъхващия живот, защото остават зелени, когато клоните на другите дървета оголеят.

— Също като зелениката ли? — намеси се Дика. Любопитството ѝ бързо измести възмущението.

— Да, и като имела — който е роден от светкавица и може да живее, без дори да докосва земята. Утре друидите излизат, за да режат клонки имел със златните си сърпове — имелът им трябва за техните вълшебни тайнства. — Кайлеан замълча и се огледа. — Ние почти привършихме. Вървете да се постоплите, защото скоро слънцето ще залезе и ще изгасим всички огньове.

Дика, която беше слаба и дребничка и вечно мръзнеше, хукна като стрела към огъня, който гореше в мангал от ковано желязо в центъра на залата — така се отопляваха римляните. Лизанда я последва.

— Казвай ми, ако прекаляват със закачките си — обърна се Кайлеан към Гауен. — Млади са, а ти си единственото момче тук. Все пак, радвай се на компанията им, защото когато станат жени, ще имат много повече задължения и няма да могат да тичат свободно насам-натам.

— Да не говорим повече за това — допълни тя, като забеляза смущението му. — Защо не видиш дали Рианон няма някой поизгорял сладкиш от тези, които пече за празника, и не помолиш да ти го даде? Ние, които сме положили обет, постим, но няма нужда децата да примират от глад.

В тъмнината голямата зала на жриците изглеждаше направо гигантска и напомняше на пещера, изпълнена с леден мрак, в който попадналите вътре хора биха могли да изчезнат безследно. Гауен се сгуши в Кайлеан, седнала сред тях в големия си стол. Почувства топлината на тялото ѝ през дрехите и се поуспокои.

— И тъй бил изграден Кръгът на гигантите — тъкмо казваше Киа — беше неин ред да разказва — и обединените сили на злото не могли да предотвратят това.

Откак залезе слънцето, всички седяха, сгушени един до друг в голямата зала, и жриците една подир друга разказваха истории — за вятъра и дърветата, за земята и слънцето, за душите на мъртвите и душите на живите, и за странните създания, които не са ни живи, ни мъртви, и витаят в пространството между световите. В историята на Киа се разказваше как е бил издигнат големият каменен кръг в брулената от ветрове голяма равнина на изток от Летните земи. Гауен бе чувал за това място, но никога не бе го виждал с очите си. Все повече се убеждаваше, че светът е пълен с чудеса, които той не е виждал, и никога нямаше да види, ако Кайлеан продължаваше да го задържа на Авалон.

Но тъкмо сега беше доволен, че е тук. Вятърът шепнеше отвън, шумолеше в сламата на покрива, пригласяше на Киа, и на Гауен дори му се струваше, че навременни може да различи по някоя дума в шепота му. Жриците казваха, че по това време са свободни силите на мрака, които не обичат хората. Заслушан в тайнствения шепот на вятъра, Гауен беше склонен да им вярва.

— Значи злите великани не могли да сторят нищо? — попита Лизанда.

— О, не съвсем — отвърна Киа, но в гласа ѝ звънна смях. — Най-страшният, чието име няма да произнеса в нощ като тази, се заклек, че ще затрупа с пръст и скали каменния кръг, където се молим на Великата майка — този, който се намира на североизток оттук. Една от линиите на силата, които прекосяват земята, ни свързва с това място. Тази нощ местните жители ще запалят огън на големия каменен олтар.

— Но какво е сторил онзи великан? — не издържа Гауен.

— Казват, че вдигнал цяла планина от пръст и искал да я хвърли върху храма, но се явила Богинята и го спряла, той хвърлил пръстта и побягнал. Ако не вярвате, сами можете да видите хълма, в който се превърнала хвърлената от великана пръст. Той се намира на запад, съвсем близо до каменния кръг. Винаги изпращаме там един жрец и една жрица, които ръководят ритуалите по време на пролетното равноденствие.

Един по-силен пристъп на вятъра накара стените да потреперят. Гауен докосна с длан утъпканата пръст на пода. Имаше чувството, че земята потреперва под тежките стъпки на някакво древно, гигантско създание. „Ами феите?“, мислеше той. „Какво ли става със Сианна и Кралицата? Дали препускат някъде, брулени от вятъра, или празнуват и те някъде из тайните си подземни пещери?“ От онзи ден на езерото той не бе преставал да мисли за тях.

— А ние тук на сигурно място ли сме?

Гауен се зарадва, че малката Дика му спести притеснението сам да зададе този въпрос.

— Остров Авалон е свещен — отвърна Кайлеан. — Докато служим вярно на боговете, зла сила не може да ни стигне.

Всички замълчаха. Гауен продължи да се вслушва във воя на вятъра, който постепенно затихваше.

— А колко време остава? — прошепна Дика. — Колко остава до връщането на светлината?

— Толкова, колкото да се качиш до върха на Тор и да слезеш обратно — отвърна Рианон, която имаше направо свръхестествен усет за времето — както и останалите жрици.

— Значи друидите, които ще ни донесат огъня, вече са там горе — отбеляза Гауен, припомняйки си разказите на Бранос.

Кайлеан каза:

— Те чакат да настъпи полунощ. Изправили са се сами срещу всички ужаси, които се крият в студа и мрака. Помълчете сега, деца мои, и се молете на Богинята да запали светлинка в мрака на душите ни — защото може и да не ми вярвате, но мракът, който се крие в нашите души, е по-дълбок и по-страшен от тази нощ, която е обвила света.

Кайлеан замълча и всичко притихна. Дълго време никой не помръдваше. Гауен отпусна глава на коляното на Кайлеан. Чуваше се само тихото дишане на събралите се в залата. Вятърът беше спрял — сякаш целият свят бе затаил дъх в очакване, заедно с душите на хората, които седяха притиснати един до друг в мрака. Гауен трепна, защото усети някакво докосване. Беше ръката на Кайлеан, която започна бавно да го гали по косите. Той замръзна от удивление, и нещо, което бе се вледенило дълбоко в него, сякаш от зимния студ, започна да се топи. Нежната, едва доловима милувка продължаваше — Гауен притисна

лице към коленете ѝ, доволен, че никой не може да види сълзите, които се стичаха по лицето му.

Изведнъж всички застанаха нащрек. Не звук, а по-скоро някаква промяна, някакво трептене във въздуха ги накара да наострят уши. Все още цареше пълен мрак, но сенките наоколо като че ли не бяха вече толкова плътни и тежки. Нещо се раздвижи; чуха се стъпки. Някой отиваше към вратата.

— Чуйте! — вратата на залата се отвори широко. В мрака се очерта тъмносин правоъгълник от замръзналото от студ полунощно небе, осеяно със звезди. Отнякъде долетя песен — толкова тиха и нежна, сякаш пееха самите звезди.

*... От мрака тук роди се светлината,
проглеждаме и бяга слепотата,
и сенките се крият в мрачината...
Сега е час свещен,
и Силата говори,
Отива си нощта,
огря зора простора...*

Гауен не помръдваше, опитвайки се да разбере думите на песента. До него някой ахна и той се взря нагоре. На върха на Тор проблесна светлинка — съвсем мъничък, трептящ пламък, след миг последван от втори, после от трети. Момичетата засушукаха и почнаха да сочат огньовете, но Гауен чуваше само песента:

*В годишен кръг въртят се часовете,
земята пак разчупи ледовете,
загубеното в мрака с нова сила свети.
Сега е час свещен,
и Силата говори,
отива си смъртта,
огря зора простора...*

Спирала от светлина се виеше надолу по Тор. Гласовете се чуваха по-слабо, когато шествието минаваше от обратната страна на хълма, и сетне отново се извисяваха с нова сила. Със същия трепетен копнеж, с който бе слушал християнските песнопения, Гауен се вслушваше в хармоничната мелодия. Но докато литургийното пеене на монасите звучеше като тържествено утвърждение на Божествения порядък, пеенето на друидите се разделяше на много различни мелодии, които се сплитаха и разплитаха в свободната и все пак неизбежна хармония на птича песен:

*Загубеното щом завръща се отново,
за радост и ликуване душата е готова,
скръбта безсилна е със своята отрова.
Сега е час свещен,
и Силата говори —
разтапя се ледът,
огря зора простора...*

Шествието на друидите беше вече толкова близо, че Гауен различаваше отделните фигури на мъже, понесли факли — дълга редица друиди в белите си ритуални одежди, която се виеше надолу по хълма. Гауен се олюля леко — музиката го носеше по вълните си.

*... Благословена вест дочуха световите,
във зимен мрак звезда на пролет свети,
едничка истина ви носим, запомнете:
Сега е час свещен,
и Силата говори,
отива си страхът
зора огря простора...*

Шествието на певците приближаваше. Начело вървеше белобрадият Куномаглос. Струпалите се на входа жени се разделиха, за да могат да влязат мъжете. Прорязаното от бръчки лице на

престарелия Бранос сияеше от екстаза на музиката. Той срещна горящия поглед на Гауен и се усмихна.

„Аз ще стана бард“, каза си момчето. „Ще стана! Ще помоля Бранос да се заеме с обучението ми.“

Проправяйки си път обратно в залата сред останалите, той примижа от внезапно бликналата в мрака светлина. Дузина факли осветяваха ярко усмихнатите лица на празнуващите, но когато погледът на Гауен се изясни, той прикова очи в една фигура, която не бе забелязал досега. Русата коса на момичето сияеше като ореол от дневна светлина около главата ѝ; очите ѝ Светеха като звезди. В мислите му бавно зазвуча едно име — „Сианна“ — но това не беше закръгленото момиченце от плът и кръв, с което бе тичал из горите и бе бърборил през един есенен ден. Днес тя бе истинска дъщеря на Кралицата на феите.

Някой пхна парче сладкиш в ръката му и Гауен започна да се храни, без да откъсва очи от момичето. Постепенно храната му възвърна обикновените човешки усещания. Сега вече виждаше и луничките, осеяли като златист пращец бузите ѝ, забеляза и следите от сажди по края на дрехата ѝ. Но може би поради часовете, прекарани преди това в тъмнина, силата на първия ѝ образ стана запечатан в съзнанието му като прозрение.

„Помни!“, каза си той. „Каквото и да се случи занапред, не забравяй какъв е истинският ѝ образ!“

Кайлеан си мислеше как всеки път, колкото и пъти да бе очаквала завръщането на светлината в дълбоката зимна нощ, идваше миг, в който се боеше, че този път огънят няма да се запали, че мракът ще победи и ще погълне света. И днес, както винаги, когато видя първото огънче на върха на Тор, изпита облекчение. Тази година може би имаше повече поводи да изпита благодарност при вида на запаления огън. След толкова много преживени трагедии това обещание за нов живот беше повече от добре дошло.

Дървата в мангала в центъра на залата вече горяха. Горяха с буен пламък и факлите, и наоколо ставаше все по-топло. Кайлеан отметна наметалото си и се огледа наоколо. По лицата на всички грейха усмивки. Дори Ейлунед си бе разрешила да изглежда доволна.

Отец Йосиф също бе привършил среднощната служба и се бе отзовал на поканата ѝ заедно с един от монасите — не вечно киселият Павел, а един от по-младите, Аланус.

„В какви ли други превъплъщения, в какъв друг живот, по кои земи, сме чакали завръщането на светлината?“, зачуди се Кайлеан. Срещите с отец Йосиф често насочваха мислите ѝ по такива пътища. Убеждението, че въпреки скърбите и бъркотията в настоящия ти живот след теб ще остане нещо вечно, ѝ се струваше много успокоително.

Кайлеан започна да си проправя път през тълпата, за да поздрави отца.

— В името на Божествената светлина отвърщам на твоя поздрав — каза старецът. — Благословени да са всички под този покрив. — После поде. — Трябва да говоря с теб, Повелителко. Трябва да говорим за обучението на онова момче Гауен.

Кайлеан се огледа, за да открие Гауен. Видя пламналото му лице, видя как очите му грееха като звезди и бяха вперени неотлъчно някъде отвъд огъня. Сърцето ѝ се сви. Точно тъй изглеждаше на времето Ейлан, когато излезе от езерото, след като бе посветена за жрица. Кайлеан проследи погледа му и очите ѝ се спряха върху едно русокосо момиче — със светло и жизнерадостно лице, сякаш родено от веселата игра на пламъците. Зад момчето, като сянка в ъгъла на помещението, се бе изправила Кралицата на феите.

Кайлеан продължи да гледа ту зазяпалото се момче, ту обляното в сияние момиче и внезапно почувства, по начин, на който само обучените да прозират в бъдещето познават, че върху тази среща се гради бъдещето. Често бе мислила за детето на Кралицата, което бе обещала да възпита тук, и се бе чудила какво ли бъдеще ще го очаква. Достатъчно трудно ѝ бе да обучава най-обикновени момичета от външния свят. Как ли щеше да се справя с това дете — дъщеря на смъртен и фея? Но Сианна така и не се появи и след време Кайлеан забрави тази си грижа, заета с ежедневните си задължения.

— Отче... обещавам ти да поговорим за момчето, но трябва преди това да поздравя още някого — каза тя припряно. Погледът му сподори нейния и тя видя как очите му се разшириха.

— Разбирам. Момчето ми бе говорило за тях, но не можех да му повярвам напълно. Светът наистина е пълен с чудеса! — прошепна отец Йосиф.

Когато видя, че Кайлеан се запъти към нея, Кралицата на феите излезе от убежището си в сянката и се обърна с лице към жрицата. Имаше способността да привлече вниманието на всички към себе си, щом пожелае. До този момент повечето присъстващи дори не бяха я забелязали, но сега разговорите внезапно замлъкнаха и всички впериха очи в нея.

— Дойдох, Повелителко на Авалон, за да поискам от теб да изпълниш това, което ми обеща. — Тихият глас на кралицата достигаше до всички краища на залата. — Ето дъщеря ми. Моля те да я приемеш при себе си, за да бъде обучена за жрица.

— Виждам я и я приветствам с „добре дошла“ — отвърна Кайлеан. — Но що се отнася до обучението, ние считаме, че това решение може да вземе единствено момичето — никой друг.

Феята пророни някакви неразбираеми думи и Сианна пристъпи напред. Изправи се пред Кайлеан и сведе глава в поклон. Светлината на огъня проблясваше по русата ѝ коса.

— Зная, че си тук със съгласието на близките ти. Но ти самата по своя свободна воля ли идваш при нас или си била насилвана и убеждавана по какъвто и да било друг начин? — попита Кайлеан.

— Тук съм по своя воля, Повелителко — отговорът на момичето бе тих, но тя говореше ясно, без да се притеснява от това, че всички погледи бяха вперени в нея.

— Обещавах ли да живееш в мир с всички останали обитателки на този храм и да се отнасяш с по-възрастните като с майки, а с по-младите — като с родни сестри?

За миг Сианна вдигна очи. Очевидно приличаше на незнайния си баща, но дълбокия, тъмен поглед бе наследила от майка си.

— Тъй да бъде и Богинята да ми е на помощ.

— Докато трае обучението им, девиците, които живеят при нас, принадлежат на Богинята и нямат право да отдават девствеността си, освен ако Богинята не повели да го сторят. Ще спазваш ли това правило?

— Да — пророни Сианна. По устните ѝ се появи плаха усмивка и тя отново сведе глава.

— Тогава бъди добре дошла сред девиците. Когато пораснеш, можеш да поемеш задълженията на жрица сред нас, ако почувстваш

такова призвание. Но засега тези обещания, които даде, са единственото, което те обвързва с нас.

Кайлеан разтвори ръце и привлече момичето в прегръдките си. Почувства, че сладкият аромат на сияйнозлатистите коси я замая за миг.

После отстъпи и останалите жени се изредиха една по една да приветстват своята нова сестра. Щом докоснеха момичето, всякакъв израз на съмнение изчезваше, неприязнено сбръчканите чела се изглаждаха, светна дори лицето на Ейлунед. Кайлеан погледна крадешком към майката на Сианна и забеляза как дълбоко в тъмните очи на феята проблясва весела искрица.

„Обвила е момичето с вълшебен чар, та всяка от нас да я приеме безпрекословно“, каза си Кайлеан. „Но не бива да продължава така. Сианна трябва сама да заслужи своето място тук, в противен случай обучението ѝ при нас няма да ѝ бъде от полза.“ После си каза, че момичето го очакват достатъчно проблеми, че тепърва ще трябва да се научи да се покорява на строгата храмова дисциплина, както и на странностите в живота на смъртните хора. Едно малко вълшебство, за да ѝ помогне в началото, надали бе голям грях.

— Това е Дика, а това — Лизанда — представи тя на Сианна последните момичета в редицата. — Вие трите ще спите заедно в малката колиба до кухните. Леглото ти е приготвено и те чака. Момичетата ще ти покажат къде да оставиш вещите си.

Кайлеан огледа туниката на Сианна — от небоядисана вълна, но цялата избродирана с листа и цветя, и се усмихна.

— Сега върви да хапнеш нещо. Утре ще ти намерим дреха като на останалите момичета.

Тя махна с ръка в знак, че могат да вървят, и Лизанда, която винаги бе по-смела, посегна и хвана Сианна за ръка. Трите момичета тръгнаха заедно. След миг Кайлеан вече чу тихия гласец на Дика, която питаше нещо, и звънкият смях на Сианна, която ѝ отговаряше.

„Бъдете добри с нея, и тя ще Ви донесе само добро. Днес ти спечели моята благодарност завинаги...“

Кайлеан разбра, че тези думи не са били произнесени на глас, та да ги чуят всички, едва когато се обърна и видя, че Кралицата на феите е изчезнала.

Помещението отново се изпълни с говор и смях. Постили цял ден, хората се нахвърлиха върху празничната трапеза. Храната би се сторила проста на някой римлянин, но служителите на храма, привикнали да ядат само варено жито, зеленчуци и сирене, бяха просто зашеметени от вкуса на сладкишите с мед и плодове, зайците и печеното говеждо.

— Значи това е дъщерята на Кралицата на феите, за която ми разказваше Гауен? — попита отец Йосиф, който се бе изправил до Кайлеан.

— Да, тя е.

— Доволна ли си, че е тук?

— Ако не бях, никога не бих допуснала да даде обет.

— Но тя не е като останалите ти питомки...

— Не е и като твоите питомци, отче — отвърна замислено Кайлеан. — Не се заблуждавай.

Тя взе една ябълка от кошничката до себе си и я ухапа.

Отец Йосиф кимна.

— Затова и се учудих, като видях майка ѝ тук. Тя е от съществата, населявали този остров още преди британците. Някои казват, че са били тук още преди зората на човечеството. Сигурно е обаче, че са били тук, когато Мъдреците от Потъналите земи пристигнали на тези брегове.

— Не мога да кажа със сигурност коя и каква е господарката на Горския народ — каза Кайлеан. — Но тя веднъж ми помогна, когато бях на ръба на отчаянието. Мисля, че нейните поданици владеят познания, отдавна забравени от нас. Бих искала да привлече Древните сред нас, за да предадат своята мъдрост. Тя обеща да научи на много неща и осиновения ми син, Гауен.

— Тъкмо за него исках да говорим — поде отец Йосиф. — Той е сирак, нали?

— Така е — отвърна Кайлеан.

— Тогава, в името на Отца, който казва: „Нека малките деца дойдат при мен“, разреши да приема осиновения ти син и за свое дете. Той вече пожела да изучи нашите песнопения. Ако момичето иска, нека и тя бъде моя дъщеря и сестра на Гауен во Христе.

— Нима не те безпокои това, че и двамата се кланят на старите богове? — попита Кайлеан. Един от друидите бе извадил арфата си и

започваше да свири. Гауен се бе изправил до него и наблюдаваше играта на отблясъците от огъня по струните.

— Нямам нищо против обета, който тя даде днес пред вас — въздъхна отец Йосиф, — въпреки че на брат Павел това не би се понавило. Той е най-нов сред нас и има чувството, че дори тук, на края на света, сме длъжни да покръстваме де когото сварим.

— Чувала съм го как говори — отвърна Кайлеан мрачно. — Нали той е този, който твърди, че ако дори един човек на този свят остане езичник, вие няма да сте изпълнили мисията си? Може би тогава аз на свой ред би трябвало да забраня на Гауен да има вземане-даване с вас? Не ми се иска той да стане християнин.

— Това са думи на Павел — отбеляза отец Йосиф, — но не и мои. Винаги съм вярвал, че ако човек предаде вярата на дедите си, може и втори път да стане вероотстъпник. Това важи и за мъже, и за жени. — Усмивката, огряла лицето му, излъчваше доброта. — Дълбоко уважавам вашата вяра и всеки, който я изповядва.

Кайлеан си отдъхна и се успокои. Сега вече знаеше, че може да повери възпитаниците си на отец Йосиф.

— Но нали току-що ти самата настоя момичето само да направи своя избор? В крайна сметка Гауен сам ще избере вярата си.

Кайлеан го изгледа втренчено, после поклати глава и се усмихна.

— Ти, разбира се, си прав. Трудно е да не забравяме, че изборът има повече от една страна, и не моята воля е от значение, нито дори само неговата, но и волята на боговете...

Тя подаде ръка на стария човек.

— Трябва да отида да видя как се е настанила Сианна. Благодаря ти, че си толкова добър с Гауен. Неговата съдба има голямо значение за всички нас.

— Правото да го възпитавам е чест за мен — отвърна убедено отец Йосиф. — Аз също трябва да вървя, защото ние ставаме в зори, за да отправим нашите молитви към Отца. Освен това ще трябва да се оправдавам за решението си пред брат Павел. Той и без това е убеден, че съм прекалено търпелив с езичниците. Но от Сина Божия знам, че Божията истина е по-важна от словата човешки, и че в основата си всички религии са едно.

Кайлеан се взря в Йосиф. За миг въздухът затрептя пред очите й, сякаш гледаше над пламък. И тогава го видя по-различен — много по-

млад, мъж в разцвета на силите си, по-висок, с дълга черна брада. Беше облечен в бяла роба, а на шията му не висеше кръст, а някакъв друг символ. Тя самата също беше по-млада, цялата обвита в тъмни воали.

— Това е първата от Великите истини — думите се разнесоха отдалеч, от дълбините на спомена. — Всички богове са образи на Единия Бог, и никоя религия не стои по-високо от Истината...

Отец Йосиф отвърна простичко:

— И нека Истината възтържествува.

Двамата посветени в древните Мистерии се усмихнаха един на друг.

4.

През зимата на втората година, откак Гауен бе на Авалон, на хълма вилня пожар. Никой не разбра със сигурност откъде тръгна огънят. Ейлунед се кълнеше, че предната вечер някое от момичетата е заровило по-небрежно жаравата в огнището на Голямата зала. Но в залата не нощуваше никой, и когато жриците се разбудиха от светлината, цялата сграда беше вече потънала в пламъци. Острият зимен вятър раздуха огъня и го прехвърли върху сламения покрив на Дома на девиците.

Оттам огънят плъзна надолу по хълма, към жилищата на друидите. Гауен се събуди от кашлицата на стария Бранос. Първо си помисли, че тази нощ старецът е по-зле от обикновено, но когато се разбуди напълно, долови миризмата на дим и сам започна да кашля. Скочи от леглото и отиде тичешком към вратата.

Тъмни фигури се щураха насам-натам на фона на пламъците и викаха нещо. Горещ полъх повдигна косата от челото му — вятърът се беше обърнал. Искри падаха, съскайки, върху заскрежената трева.

— Бранос! — завика Гауен. — Ставай! Пожар!

Гауен не притежаваше нищо, което би му липсвало, освен наметката си от овча кожа. Той я наметна с една ръка, а с другата задърпа стареца, за да се изправи.

— Хайде — сложи си обувките... — той нахлузи обувките на краката на Бранос и наметна нощната роба върху слабите старчески рамене. Стариият бард се изправи, олюлявайки се, но се възпротиви на опитите на Гауен да го завлече към вратата.

— Арфата ми... — момчето едва разбра неясното му мънкане.

— Но ти никога не свириш на нея — поде Гауен и се задави от кашлица. Огънят трябва да бе достигнал и до покрива на тяхната колиба, защото помещението бързо се пълнеше с дим.

— Тръгвай! — каза задъхано Гауен, тласкайки стария човек към вратата. — Аз ще ти я донеса!

На вратата се появи човешка фигура; някой грабна Бранос за ръката и го издърпа навън. Чуха се викове. Но Гауен вече се беше

върнал назад. Внезапно пред краката му потече огнен ручей. Подхранваше го въздушното течение от отворената врата. Той се опита да се добере до ъгъла, където под купчина кожи стоеше изправена арфата, но отскочи пред един същински взрив от искри, който сякаш изригна от пода. Скочи отново напред, разпъждайки с ръка парчетата от горящия сламен покрив като мухи.

Арфата бе голяма почти колкото него. Беше и тежка, но Гауен изпита невероятен прилив на сили и успя да я издърпа обратно през пламъците, които вече бушуваха наоколо. В последния възможен момент я изтика пред себе си и сам изскочи от вратата на колибата.

— Глупаво момче — чу се викът на Ейлунед. Лицето ѝ бе оцапано със сажди, косите ѝ — разпилени и рошави. — Не помисли ли какво би станало с Кайлеан, ако ти беше останал в пламъците?

Гауен усети как босите му крака мръзнат от досега със студената земи, макар че по челото му още се стичаше пот от горещината на пожара. Той направо зяпна Ейлунед. Гневните ѝ думи го изненадаха. Но после видя ужаса, изписан в очите ѝ, и разбра, че с тези обвинения тя просто прикрива преживения страх. „Колко ли от нещата, които ме дразнят у хората, са такива — просто защита, като бодлите на таралежа?“ мина му внезапно през ума. „Трябва да мисля за Ейлунед като за таралеж. Когато ме навиква, не бива да забравям какво плахо малко животинче е таралежът всъщност.“

Някои от друидите се опитваха да мокрят частите от сламените покриви, до които пламъците още не бяха стигнали, с вода от Свещения извор. Но не достигаха кофи, и вече почти всички обитатели на Авалон се бяха насъбрали наоколо и просто наблюдаваха пожара. Скелетът на Голямата зала се очертаваше огнен на нощния небосвод. През покрива на Дома на девиците се издигаха пламъци и ближеха небето. Пламтеше вече и залата на друидите, както и някои от по-малките постройки. Бяха успели да пуснат животните във от оборите и те блееха и мучаха тревожно. Може би все пак поне оборите щяха да оцелеят, защото бяха по-далеч от жилищата.

Наоколо жените хлипаха или седяха мълчаливо и се взираха като зашеметени в огъня.

— Как ще живеем занапред? — чуваше се шепот. — Къде ще отидем?

Бранос също бе седнал наблизо и плачеше, обвинил арфата със съсухрените си ръце.

Защо ли наистина бе рискувал живота си, за да спаси арфата, почуди се Гауен. И най-вече, предвид размерите ѝ, как успя да го стори? Отговорът се появи незнайно откъде в съзнанието му: „Винаги ще намиращ сили да сториш това, което трябва да бъде сторено...“

Бранос вдигна глава. Очите му проблясваха на светлината на огъня.

— Ела — изскърца гласът на стареца. Момчето се изправи, обърна гръб на Ейлунед и отиде при Бранос. Старият бард пое ръката му, сетне я постави на рамката на арфата.

— Твоя е... Ти я спаси. Тя е твоя...

Гауен преглътна с усилие. Огнени отблясъци играеха по позлатените резби на полираното дърво и върху бронзовите струни. Шумът на човешките гласове наоколо сякаш затихна, превърна се в неясен шум, подобен на шума на пламъците. Гауен протегна внимателно ръка и докосна една от проблясващите струни. Чу се чист, сладък звук.

Нямаше намерение да дръпне струната силно, но всички наоколо чуха нейния звън и той сякаш не спираше да звучи. Застаналите поблизо се обърнаха към него. Други, забелязали, че нещо е привлякло вниманието им, също пристъпиха към мястото, където бе Гауен. Той заоглежда хората около себе си един подир друг — видя как сладкият звън на арфата поне за миг бе отклонил вниманието им от страха и отчаянието, които ги бяха обзели. Едва сега забеляза сред тъмните фигури и Кайлеан, увита в някакъв шал. Дълбоки бръчки се бяха врязали в лицето ѝ, осветено от пламъците, сгърчено от мъка. За първи път му се видя наистина стара. Веднъж тя му бе разказала за майка му и баща му, загинали и двамата на кладата. За това ли си мислеше сега? Очите му се насълзиха — жалеше себе си, защото така и не бе опознал тези, които бе загубил, и Кайлеан, защото бе познавала майка му и я бе загубила.

А сега губеха всичко — за втори път.

Най-сетне звънът на арфата заглъхна. Очите на Кайлеан срещнаха изпълнения с мъка поглед на Гауен. Тя се понамръщи, като че ли се чудеше как се е озовал тук. По-късно, винаги когато си спомняше този миг, единствения начин, по който можеше да опише

израза ѝ, беше „удивление“. Още докато я гледаше, тя се поизправи и видимо си възвърна достолепието на Повелителка на Авалон.

— Лейди — очевидно Ейлунед говореше от името на всички останали, — какво ще стане с нас? Ще трябва ли да се върнем в Горския храм?

Кайлеан се озърна. Друидите също бяха вперили очи в нея, с очакване я гледаше дори Куномаглос, водачът им, който бе дошъл на Авалон с надеждата, че тук ще може да води тих и съзерцателен живот — затова ставаше все по-раздразнителен с увеличаването на броя на заселниците.

— Както винаги разполагате с право на избор. Какво искате вие самите? — тонът на Повелителката беше хладен.

Лицето на Ейлунед се сгърчи и за първи път Гауен намери в себе и сили да я пожали.

— Кажи ни! — изхлипа тя.

— Мога да ви кажа само това, което аз възнамерявам да сторя — каза Кайлеан, но този път по-меко. — Дала съм клетва да създам център на древната мъдрост на този свещен хълм. Огънят може да унищожи само това, което е видимо за човешкото око, което е създадено с човешки ръце. Авалон е недосегаем в сърцата ни... — тя отново погледна към Гауен. — Така, както духът се издига триумфиращ над плътта, горяща на кладата, и истинският Авалон не може да бъде задържан в зримия свят на хората. — Кайлеан отново помълча. Думите ѝ като че ли изненадваха нея самата не по-малко от слушателите ѝ. — Нека всеки от вас се вслуша в гласа на сърцето си. Но аз ще остана тук и ще служа на Богинята на този свещен хълм.

Гауен местеше поглед от Кайлеан към околните и обратно към нея. Видя как отпуснатите фигури се стегнаха, видя нова светлина в помътнелите от мъка очи на хората. Сега очите на Кайлеан отново срещнаха неговите и той се изправи, сякаш жрицата го бе призовала на глас.

— Аз оставам — каза Гауен.

— Аз също — разнесе се глас зад него.

Гауен трепна. Зад него се бе изправила Сианна. Очевидно бе наследила способността на майка си да се движи безшумно. Сега се обаждаха нови и нови гласове — обещаваха да започнат да градят отново поселището. Гауен хвана ръката на Сианна и здраво я стисна.

Зимата не бе най-подходящият сезон за строителство. Гауен дъхна към премръзналите си пръсти, за да ги стопли. После се пресегна от покрива на новия Дом на девиците към конопеното въже, което му подаваше Сианна, и започна да връзва следващия наръч слама към дървената рамка. Сианна трепереше. Бузите ѝ, обикновено розови, сега бяха поморавели от студ. Тя му бе разправяла, че в страната на феите времето е или свежо и прохладно като през есента, или меко и топло като през пролетта. Сигурно сама се чудеше на решението си да заживее в света на смъртните.

Но не се бе оплакала ни веднъж. Гауен също нямаше намерение да хленчи. През ум не му минаваше да съжали дори за това, че като полек бе избран той да поставя сламата на покрива — изложен на всеки леден повей. Усмихна се на Сианна, докато един от друидите повдигна нова връзка слама. След това се наведе встрани, прикрепил добре сламата, и пое ново въже от Сианна, за да я привърже. Поне новата сграда нямаше да е толкова голяма като предишната. Някои от жриците се бяха приютили при Ходещия по водата и близките му, но други се бяха върнали при семействата си.

По-възрастните друиди и децата живееха в мъничката, подобна на пчелен кошер църква на отец Йосиф. Някои от мъжете също си бяха заминали. Дори първият друид, Куномаглос, бе потеглил да дири друг отшелнически скит из хълмовете. Една сграда за мъжете и една за жените щяха да са достатъчни, за да им осигурят подслон до лятото. Поне хамбарите и оборите не бяха много пострадали.

Според Гауен това означаваше, че Кайлеан запазва върховната власт. Поне никой от Вернеметон не бе дошъл, за да я оспори. Ако Върховната жрица бе разочарована от тези, които ги напуснаха, тя никога не се издаде. Гауен си мислеше, че Кайлеан приема това като необходимо пресяване на плевата — тези, които останаха, бяха най-силните. Кажиречи, същото се бе случило и в света отвъд долината на Авалон — Гауен научи, че император Траян останал победител в гражданската война и сега се бил заел да въвежда порядък в своята империя.

Вятърът се усилваше. Гауен потръпна и кръстоса ръце, криейки премръзналите си длани под мишниците.

— Слез долу — повика го Сианна — и ме остави да връзвам аз. По-лека съм от теб.

Гауен поклати глава и поде:

— Аз съм по-силен... — но млъкна, защото забеляза яростния ѝ поглед. Гневът промени още веднъж цвета на страните ѝ.

— Остави я да връзва — каза някой наблизко. Гауен примигна. Едва сега видя, че Кайлеан стои до тях.

— Не мога! — възкликна той. — Тук е прекалено студено!

— Тя сама избра да живее с нас, и бих изневерила на дълга си, ако ѝ пестях несгодите — каза мрачно жрицата.

Сианна гледаше ту единия, ту другия. В очите ѝ проблясваше огънче — не можеше да реши на Кайлеан ли да се разсърди за суровите думи, или пък на Гауен, задето си бе присвоил ролята на неин защитник. После внезапно се пресегна, хвана го за глезена и дръпна с все сила. Гауен извика от изненада и се хлъзна по покрива. За миг стигна до непокритата част, където вече нямаше за какво да се залови, и се строполи в краката на Кайлеан.

Сианна веднага отскочи и се изкатери с бързината на катеричка на покрива. Гауен я изгледа гневно, но не можа да устои на смеха ѝ. Поклати глава и се зае да събира парчета въже. Кайлеан си тръгна, все още понамръщена.

Тази вечер, докато седеше и слушаше как Бранос и отец Йосиф спорят и защитават всеки своята теория за музиката, Гауен изведнъж осъзна, че никога не е бил толкова щастлив. Вече се бе позатоплил и бе заситил глада си с овесена каша. Сгушен в завивките, той не можеше напълно да разбере спора на старците, но постоянната смяна на звучни песнопения и мелодичен звън на арфа изпълваше душата му.

Зимата отмина, след нея отмина и лятото. Изгорелите сгради бяха подменени с нови, по-хубави, и жриците вече започваха да говорят за каменен градеж. Първите несигурни опити на Гауен да свири на арфа постепенно се превръщаха в умение и увереност. Но той продължаваше да пее и с отец Йосиф и християните — звънливото му момчешко сопрано се издигаше високо над по-плътните мъжки гласове.

Сезоните се сменяха и Гауен чувстваше как някогашната несигурност, която бе долавял у Кайлеан, постепенно изчезва. Вече не очакваше от нея да замени майка му, пък и колкото по-едър и по-висок ставаше, толкова по-малка нужда изпитваше от това. Все още не бе убеден, че знае какво мисли тя за него, но колкото повече укрепваше новата общност на Авалон, толкова повече новодошли имаше, и Кайлеан бе прекалено заета да ги обучава, за да може да му отделя много време.

Когато поотраснаха, момчетата и момичетата, поверени на друидите от Тор, започнаха да учат поотделно. Все пак, понякога ги събираха, защото имаше неща, които и едните, и другите трябваше да научат. Срещаха се и за празниците. Така минаха цели седем години.

— Знам, че всеки от вас може да назове седемте острова на Авалон, но можете ли да ми кажете защо всеки от тях е свещен?

Доловил въпросителния тон в думите на Кайлеан, Гауен попримигна и се изправи. Лятото беше в разгара си. Земята тънеше в сънлив покой. По това време жителите на Авалон почти не се прибираха между четири стени. Затова и Повелителката бе събрала учениците си под един клонест дъб близо до езерния бряг. Гауен се чудеше за какво им бе всичко това — нали тези неща бяха първите, на които ги научиха още като малки деца? Защо ѝ бе на Върховната жрица отново да ги занимава с тях?

След краткотрайната изненада, която ги накара да замъчат, Дика вдигна ръка. От слабичко, устато хлапе тя се бе превърнала в стройно младо момиче. Острите черти на лицето ѝ напомняха на лисичка, а огненочервената коса увенчаваше челото ѝ като ореол. Езикът ѝ все още жилеше, но в момента очевидно се стараяше да бъде примерна.

— Първият остров е Инис Уитрин — Стъкленият остров, където се издига Свещеният Тор — произнесе тя чинно.

— А защо е наречен тъй? — поде отново Кайлеан.

— Защото... Разправят, че в очите на обитателите на Другия свят сияе, както свети лъч светлина през римско стъкло.

Дали наистина беше така? Собствените проучвания на Гауен бяха достигнали до нивото на вътрешно странстване — което бе нещо

като сън наяве — но още не му бе позволено да се опита да отдели духа от тялото си и да погледне осезаемия свят с душевното си зрение.

— Много добре — казваше Кайлеан. — А следващият?

Погледът ѝ се спря на една от по-новите — тъмнокосо момиче от Думнония, казваше се Бреаса.

— Вторият е островът на Брига — макар и нисък, той се извисява в духовното ни зрение, защото там ни се явява Богинята в образа си на майка на новороденото слънце.

Момичето се бе изчервило, но отговори ясно и без колебание.

Гауен се изкашля.

— Третият е Островът на Крилатия Бог — близо до обиталищата на хората от Блатистите земи. Водните птици са посветени нему, затова не могат да бъдат избивани близо до неговото светилище. В отплата те никога не цапат покрива му.

Беше ходил там няколко пъти с Кралицата на феите и се бе убедил, че е така. Тази мисъл го накара да се обърне и да погледне Сианна, която седеше най-отзад — винаги избираше такова място, когато ги обучаваше Върховната жрица. Погледът на Кайлеан омекна, докато изслушваше отговора му, но като го забеляза накъде гледа, жрицата се намръщи.

— Четвъртият? — попита тя рязко.

Туарим беше набито тъмнокосо момче, прието за ученик от друидите едва миналата година. Очевидно си бе поставил за цел винаги и във всичко да подражава на Гауен. Сега отговори:

— Четвъртият е островът сред тресавищата, който предпазва Авалон от злите сили.

— Пети е островът край брега — там има друго поселище на хората от блатистите земи — този път говореше Амбиос. Той бе навършил седемнадесет години и му предстоеше да бъде посветен за друид. Държеше се настрана от по-малките. Очевидно бе решил, че е време да покаже превъзходството си. Той продължи: — На този остров има свещен извор, който извира изпод огромен дъб — всяка година на клоните на дъба се закачат дарове за боговете.

Гауен погледна още веднъж към Сианна. Чудеше се защо тя не проговаря, след като знаеше всички тези неща още от времето, когато едва е можела да говори. Каза си, като я гледаше как е свела очи и склонила скромно ръце в скута си, че може би тъкмо затова си мълчи.

Сигурно бе решила, че няма да бъде честно да се изтъква. Лек ветрец разлюля клоните на дъба. Слънчева светлина се процеждаше през листата и проблясваше върху светлите къдрици на момичето.

„Не съм виждал как островът излъчва светлина — каза си Гауен — но сега виждам как светлината извира от теб...“ В този момент приемаше красотата на Сианна като нещо неземно — почти не можеше да направи връзка с обикновеното, земно момиче, с което бе играл и нерядко бе дразнил през годините, преди тя да съзрее и да ѝ бъде забранено да остава насаме с мъж. Красотата ѝ бе факт, който не се нуждаеше от допълнителна украса — като грацията на жеравите, които излитаха призори над езерото. Гауен почти не чу думите на Дика, която отговаряше на следващия въпрос:

— Шестият остров е домът на дивия бог на хълмистите земи — този, когото римляните наричат Пан. Той довежда хората до екстаз, но и до полуда — също като силното вино, което се прави от плода на лозите, растящи на този остров.

— На седмия остров има висок хълм — отново говореше Амбиос — той е едновременно наблюдателница и вход към Авалон. Там живее Ходещия по водата. Както той, така и предците му винаги са управлявали баржите на жреците на Тор.

— Правилно — каза Кайлеан. — Тези, които скоро сами ще станат друиди, трябва да знаят, че друидите не са първите жреци, дошли на Тор, за да търсят висшата мъдрост.

Тя погледна строго Амбиос, сетне и Гауен, който отвърна спокойно на погледа ѝ. Трябваше да минат още две години, преди да дойде мигът, когато щеше да се реши дали да бъде посветен за друид. Той продължаваше да се дразни от предположенията, че тъй или иначе ще избере точно това поприще. На арфа свиреше вече толкова добре, че по всяко време можеше да отиде като бард в някоя от британските благородни фамилии, които приемаха първенството на Рим, но все още ценяха старите обичаи. Би могъл да отиде и при другия си дядо — и да се позове на римската кръв, която също течеше в жилите му. Досега дори не бе виждал истински римски град. Разправяха, че били мръсни и шумни. Носеха се слухове, че след дългогодишния мир племената от север отново са се разбунтували. В дни като този, когато сънливият покой на Авалон почваше да му тежи, дори мисълта за война изглеждаше по-скоро привлекателна.

— Стъкленият остров, остров Бригантия, Островът на Крилете, Островът сред тресавищата, Островът на Дъба, Островът на Пан и Стражевия хълм. Други народи са ги наричали по други начини, но това е тяхната СЪЩНОСТ — така са учили мъдреците, дошли някога през морето от Потъналите земи. А защо тъкмо тези, а не други острови са били провъзгласени за свещени — сами виждате, че те нито се издигат най-високо, нито са най-внушителни на вид?

Младите хора я загледаха озадачено. Никой не проговаряше. През ум не бе им минавало да си зададат този въпрос.

В мига, в който Кайлеан отваряше уста, за да отговори, гласът на Сианна се разнесе изпод ниско сведените клони на дървото.

— Аз знам...

Кайлеан повдигна вежди, но Сианна, която вече бе излязла напред — почти досами водата, очевидно не съзнаваше, че се набърква в древните мистерии. Може би за нея те просто не бяха мистерии.

— Всъщност отговорът е много прост, стига човек да знае как да гледа — тя вдигна един камък с триъгълна форма и го постави на меката земя. — Ето, това е Инис Уитрин, а това тук — тя взе по-малък, кръгъл камък и го постави малко по-долу от първия — е островът на Богинята. Тук са Островът на Крилете и Островът на Дъба — Сианна постави един по-голям и един по-малък камък така, че заедно с първите два образуваха малко поизкривен правоъгълник, — а ето и Островът на Пан и Островът сред тресавищата — един съвсем мъничък камък и един друг, заострен, заеха местата си вляво над Острова на Крилете — ето и Дверите на Авалон — и постави един по-голям камък ще по-наляво.

Забравили за присъствието на Кайлеан, момчетата и момичетата се струпаха около Сианна. Гауен се съгласи, че разположението на островите може би наистина е такова, погледнато отгоре, но какво от това?

— Нима не виждаш? — Сианна сви вежди. — Припомни си нощите, когато старият Райс ти показваше звездите.

Гауен се захили, защото си спомни как държаха момичетата от едната страна на хълма, а момчетата — от другата.

— Но това е Мечката! — възкликна изведнъж Дика. — Хълмовете са подредени също като звездите в Голямата мечка!

Другите закимаха, защото също бяха забелязали приликата. Най-сетне се обърнаха отново към Кайлеан.

— Но какво означава това? — попита Амбиос.

— Значи все пак почувствахте нужда от познание? — отбеляза саркастично Кайлеан.

Сианна се изчерви — беше доловила укора, без да разбере с какво го е заслужила. Гауен чувства прилив на гняв и желание да я защити по някакъв начин.

— Опашката на Голямата мечка сочи към нейния Пазител — най-ярката звезда на северното небе. Тази звезда е нашият Тор в самия небесен център. Това са виждали Древните, когато изучавали небесата, и градили на земята светилища, та да не забравяме да почитаме Висшата сила, която ни закриля.

Гауен усещаше ясно погледа ѝ, вперен в него, но не отклони очи от тресавището. Внезапно му стана студено.

Когато Великата жрица ги освободи, той се позабави и се спря да чака в сянката на върбите. Надяваше се да може да поговори със Сианна.

— Друг път не се осмелявай да вземаш предаването на познанието в свои ръце! — гласът на Кайлеан беше рязък. Гауен надникна през листата. Сианна, очевидно объркана, бе вдигнала лице към по-възрастната жена.

— Но нали ти ни питаше...

— Използвах въпросите, за да насоча мислите им към небесните мистерии, а не за да ги представя като детска игра!

— Ти питаше. Аз отговорих — промърмори Сианна, вперила очи в земята. — Защо ти е да ме обучаваеш тук, след като не оценяваш това, което знам?

— Още като дете, когато те приехме тук, ти знаеше повече от мъдростите на Древните, отколкото знаят сега тези, които ще бъдат посветени. Би могла да бъдеш много повече... — Кайлеан се прекъсна, като че ли се бе изпуснала да каже нещо, което не трябваше да казва. — Длъжна съм да те уча на това, което не знаеш! — сопна се тя, обърна се и си тръгна, без да погледне назад.

Когато жрицата бе вече изчезнала, Гауен се измъкна от скривалището си и обви с ръка раменете на момичето, което плачеше беззвучно. Изпитваше гняв и жал, но не можеше да не се вълнува от

мекотата на тялото ѝ, от нежния аромат, който се излъчваше от косите ѝ.

— Защо? — изхлипа Сианна, когато успя да проговори. — Защо Кайлеан не ме обича? Ако пък не иска да живея на Авалон, защо не ме пусне да си вървя?

— Аз искам да си тук! — избухна той яростно. — Не обръщай внимание на Кайлеан — тя има много грижи, и затова понякога се държи по-грубо, отколкото би желала. Просто я избягвай.

— Опитвам, но островът е малък и не мога постоянно да се измъквам. — Сианна въздъхна и го потупа по ръката. — Благодаря ти. Ако не можех да разчитам на твоето приятелство, отдавна щях да съм избягала, независимо от това, което би казала майка ми!

— След година-две ще положиш жречески обет — каза весело Гауен. — Тогавя Кайлеан ще трябва да се отнася към теб с уважение, ще не ще.

— А пък ти ще си преминал първата степен на обучението си за друид... — за миг тя задържа ръката си в неговата. Ръката ѝ беше хладна, когато той я взе в своята, но сега ръцете и на двамата горяха. Внезапно Гауен се сети за другото посвещаване, което съпровождаше съзряването. Видя, че бузите ѝ са пламнали, и предположи, че и тя мисли за същото. В същия момент Сианна рязко ИЗДЪРПА ръката си.

Но тази нощ, докато обмисляше всичко, което му се случи през деня преди да заспи, Гауен си каза, че между тях има нещо повече от приятелство. Беше убеден, че в случилото се днес се криеше някакво обещание.

Измина още една година и една зима. Зимата беше толкова влажна, че цялата долина на Авалон се бе превърнала в кално море. Водите се плискаха под подовете на наколните жилища на Хората от тресавищата. Гауен, който тъкмо слизаше по хълма, за да навести отец Йосиф, с мъка ПОДТИСНА една ругатня, докато се пързеляше по калта и рискуваше всеки момент да падне. Откак гласът му се измени, той не пееше толкова често на християнските литургии, но отец Йосиф, който бе пътувал много на младини, познаваше не само еврейските музикални традиции, но и теориите на гръцките философи, затова той и момчето с удоволствие се бяха заели да ги сравняват с

това, което знаеха от друидската премъдрост. Но когато Гауен стигна до малката църква, отец Йосиф не беше там.

— Моли се в колибата си — чертите на брат Павел бяха изопнати от неодобрение. — Бог му е пратил треска за изпитание на плътта, но с молитви и пост той ще се пречисти.

— Мога ли да го видя? — попита Гауен. Внезапна тревога стегна гърлото му.

— Той няма нужда от помощта на един неверник — отбеляза монахът. — Иди при него като негов син во Христе, тогава ще си добре дошъл.

Гауен поклати глава. След като самият отец Йосиф нито веднъж не бе настоял той да приеме Христа, трудно би приел убежденията на брат Павел.

— Предполагам, че не би му предал, че един „неверник“ го благославя, но се надявам да проявиш достатъчно човечност и да му кажеш, че го обичам и че ми е мъчно, че е болен.

След тежката зима всички обитатели на Авалон бяха отслабнали, но като изключим пълния глад, нищо не можеше да спре едно момче на възрастта Гауен да расте. Така си мислеше Кайлеан, докато го наблюдаваше на празненствата по случай настъпването на пролетта. Той беше навършил вече седемнадесет години — бе висок, като всички от рода на майка му. Но косата му, след дългото отсъствие на слънцето тази зима, бе потъмняла и сега бе тъмнокестенява, досущ като на римлянин. Челюстта му се бе развила и сега вече зъбите му не изглеждаха несъразмерно големи. Смелата линия на носа и издадената брадичка вече очертаваха характерен орлов профил.

На ръст и тяло Гауен вече бе мъж, при това красив мъж, макар че явно още не можеше да го осъзнае. Често свиреше на арфа на празненствата. Дългите му пръсти се плъзгаха ловко по струните и изтръгваха от тях прекрасни звуци. Но погледът му все още издаваше, че е нащрек, сякаш постоянно се БОЕШЕ да не сбърка нещо.

„Дали това е просто присъщо на възрастта му — мислеше Кайлеан — или аз съм направила грешката да изисквам прекалено много от него?“

После го повика при себе си.

— Пораснал си — поде тя. Неочаквано се почувства неловко, срещайки ясния поглед. — Умението ти да свириш на арфа е забележително. Продължаваш ли да учиш музика и при отец Йосиф?

Гауен поклати глава.

— Той се разболя малко след средата на зимата. Слизах няколко пъти при християните, но те не ме пускат да вляза да го видя. Казват, че вече не ставал от леглото!

— Няма да се осмелят да не пуснат мен! — възкликна Кайлеан. — Веднага тръгвам да го видя, и ти също ще дойдеш.

— Защо не си ми казал, че отец Йосиф е болен? — попита Кайлеан, докато двамата слизаха надолу по хълма.

— Ти си винаги толкова заета... — той спря, защото видя израза на лицето ѝ. — Освен това мислех, че някой може да ти е казал.

Кайлеан въздъхна.

— Прости ми — не беше редно да си изкарвам тревогите на теб. Нито пък да те виня, че ми казваш истината... — продължи тя. — Понякога ми се струва, че няма нито един миг през деня, в който някой да не ме дърпа нанякъде за нещо. Надявам се все пак винаги да намирам време за тези, които действително са в нужда. Знам, че мина много време, откак разговаряхме за последен път. Ето че скоро ще положиш обет и да бъдеш приет в братството на друидите. Как лети времето!

Минаха покрай кръглата хижа, която бе построена за жриците — пазителки на Извора на Кръвта и на градините наоколо. Продължиха по пътя, построен от християните. Параклисът, построен от тях, бе със сламен покрив като останалите постройки, но с втори конусовиден слой слама над първия, така че изглеждаше двуетажна. Тя се извисяваше сред построените наоколо колиби на братята като квачка сред пиленца. Един от по-младите монаси метеше листата, навяни върху пътеката от снощния вятър. Той вдигна очи, забеляза ги и забърза към тях, за да ги посрещне.

— Донесла съм консервирани плодове и сладкиши за отец Йосиф — Кайлеан посочи кошницата, която носеше. — Ще ме отведеш ли при него?

— На отец Павел няма да му се понрави... — започна младият мъж, посмръщи се и поклати глава. — Няма значение. Може би пък вашите лакомства ще събудят апетита на отец Йосиф. Отдавна не

можем да го накараме да яде от нашата проста храна. Ще заслужиш дълбоката ни благодарност, ако успееш да го накараш да хапне нещо, но те предупреждавам, че от празника Рождество Христово насам не е хапвал повече, отколкото яде едно врабче.

Той ги поведе към една от кръглите хижи, не по-голяма от останалите. Отличаваше се единствено по оградената с бели камъни пътечка към входа. Монахът отметна кожената завеса, която заместваше вратата.

— Отче, тук е Повелителката на Авалон. Иска да те види. Ще я приемеш ли?

Кайлеан примигна — опитваше се да приспособи зрението си към мрака вътре след сиянието на пролетния ден. Отец Йосиф лежеше на нисък одър. До него мъждукаше догаряща факла.

Младият монах постави възглавница зад гърба на стария човек и му помогна да се изправи. После донесе малко трикрако столче за Кайлеан.

— Стари приятелю! — промълви тя. — Какво става с теб?

Чу се слаб звук, който можеше да бъде и смях.

— Тъкмо ти, Повелителко, би трябвало да можеш да прецениш най-добре! — Отец Йосиф прочете в очите ѝ думите, които тя не се решаваше да произнесе, и се усмихна. — Нали на посветените е дадено да знаят кога изтича отреденото им време? Моят час е близо и аз съм доволен. Скоро ще видя отново Учителя... — той помълча, взрян в себе си, усмихвайки се на това, което бе видимо само за него.

След това въздъхна и отново обърна очи към Кайлеан.

— Но нашите разговори ще ми липсват. Защото, освен ако един старец на смъртно легло не успее да те убеди да приемеш Христа, няма да се срещнем отново преди края на мирозданието.

— Ти също ще ми липсваш — отвърна Кайлеан, примигвайки, за да спре напиралите сълзи. — Може би в друго време, в друг живот ще последвам пътя ти. Но в този живот съм се обрела веднъж завинаги.

— Вярно е, че никой на тази земя не познава житейския си път, докато не стигне края му... — прошепна отец Йосиф. — Когато животът ми се промени изцяло, бях горе-долу на твоите години... Ще се радвам, ако изслушаш моя разказ, стига да искаш.

Кайлеан се усмихна и взе протегнатата му ръка в своята. Толкова крехка беше тази старческа ръка, че почти пропускаше светлината през

себе си. Ейлунед и Рианон я чакаха, за да обсъдят заедно кои момичета да бъдат приети в тяхната общност. Нищо, щяха да почакат. Винаги имаше какво да се научи от думите на човек, комуто предстоеше да се изправи пред Вечната светлина, а на отец Йосиф не му оставаше много време.

— Бях търговец в Юдея, в един град, наречен Ариматея, в източния край на империята. Моите кораби стигаха до най-далечните пристанища, дори до Думнония, откъдето товареха калай. Натрупах голямо богатство. — Гласът му зазвуча по-силно. — В онези дни ме интересуваше единствено как да увеличи приходите си. Живеех ден за ден, и ако в сънищата ми ме е спохождал споменът за земята, потънала в морските вълни, и ме е измъчвал копнеж по изгубеното познание, всичко това изчезваше с настъпването на деня. Събирах най-добрите във всеки занаят, най-известните личности по нашите земи, около трапезата си. Затова, когато започна да се говори за новия проповедник от Галилея, когото хората наричаха Йешуа, незабавно го поканих у дома.

— Знаеше ли, че и той е един от Синовете на Светлината? — попита Кайлеан. Божественото начало постоянно говори на хората — с гласовете на дърветата и хълмовете, в мълчанието на човешките сърца, но казват, че във всяка епоха един от Посветените във върховното познание бива изпратен сред хората, за да обърне сърцата им към светлината. Но Кайлеан знаеше и друго — че във всяка епоха тези, които наистина чуват гласа на Божия пратеник, са малцина.

Отец Йосиф поклати глава.

— Слушах думите на Учителя, намирах ги за приятни и разумни, но не Го познах. Древното познание оставаше скрито за мен. Все пак съзнавах, че той иска да даде на хората надежда. Затова на драго сърце давах пари, когато последователите му бяха в нужда. Позволих им да празнуват Пасха в една от многото къщи, които притежавах. Когато Го арестуваха, не бях в Йерусалим. Когато се върнах, Той вече бе разпнат. Отидох на хълма на екзекуциите, защото разбрах, че майка Му е там и исках да ѝ предложа помощта си.

Старецът отново замълча, потънал в спомени. Кайлеан видя как очите му се изпълниха със сълзи. Този път Гауен, който инстинктивно чувстваше колко вълнуващ е мигът, но не разбираше значението му, наруши мълчанието:

— А тя... как изглеждаше — майка му?

Йосиф се вгледа в момчето.

— Също като вашата Богиня, когато по жътва оплаква смъртта на Бога. Едновременно млада и стара, крехка и по-издръжлива от скала. Когато видях сълзите ѝ, започнах да си припомням сънищата. Стоях пред кръста, вдигнал очи към нейния Син. Агонията вече бе стопила до голяма степен привидността на смъртната Му обвивка. Съзнанието за истинската Му същност ту Го осеняше, ту отново се губеше. Ту се поддаваше на отчаянието, и отправяше утешителни слова към тези, които стояха в подножието на кръста. Но в мига, в който срещнах очите му, бях заслепен от Божествената светлина. В този миг си спомних всичко — кой съм бил някога, в отдавна отминали времена, припомних си и обетите, които бях дал.

Старият човек си пое дълбоко дъх. Явно започваше да се уморява, но на никой и през ум не би му минало да го кара да спре.

— Казват, че когато издъхнал, земята се разтърсила. Не знам дали е било ТЪЙ, защото аз самият бях разтърсен до дъното на душата си. После, когато Го пронизаха с копие, за да се убедят, че наистина е мъртъв, събрах малко от потеклата кръв в стъкленница, която носех със себе си. Възползвах се от влиянието, което имах пред римляните, за да ни разрешат да отнесем тялото Му и да го положим в моята семейна гробница.

— Но той не е останал там... — каза Гауен. Кайлеан го изгледа и си припомни колко дълго вече изучава пеене при християните. Естествено беше да познава добре и техните предания.

— Той никога не е бил там — отбеляза отец Йосиф със слаба усмивка. — Там бе само телесната обвивка, в която се бе vyplътил... Бог стори тъй, че тялото да изчезне, за да убеди в силата на духа тези, които смятат, че съществува само телесният живот. На мен обаче това не ми бе нужно. Вече знаех.

— А защо после дойде тук, в Британия? — попита Гауен.

ЙОСИФ видимо се натъжи. Заговори по-бавно:

— Учениците, които Господ остави след себе си, се впуснаха в спорове кой да води християнското паство и кой има правото да тълкува Неговите слова. Не пожелаха да се вслушат в думите ми, а и аз не исках да се оставя да ме въвлекат в споровете си... Спомних си за съществуването на тази зелена земя отвъд морето. Знаех, че тук живеят

хора, които все още, макар и по своему, служат на премъдростта на Древните. Затова подирях подслон тук. Вашите друиди ме приеха като брат, защото също като тях търсех път към истината, скрита зад мистериите на древността.

Той се закашля. За миг затвори очи, борейки се за глътка въздух. Кайлеан взе ръцете му в своите и започна да шепне успокоително. Опитваше се с помощта на собствената си воля да влее малко сили на умиращия.

— Не говори — каза тя, когато старецът отвори очи и понечи да продължи разказа си, но отново се закашля.

— Трябва... Длъжен съм... да ти кажа. — С огромно усилие той успя да си поеме дъх и дишането му се поуспокои, макар че ставаше видимо по-слабо. — Стъкленницата... със Светата Кръв...

— Нима твоите братя во Христе не се грижат за нея? — попита Кайлеан.

Отец Йосиф поклати глава.

— Майка Му... Тя ми бе казала някога, че за стъкленницата трябва да се грижи жена... Привързал съм я към една стара желязна халка, в нишата... на Свещения извор...

Очите на Кайлеан се разшириха. Водата, която извираше от богатата на желязо почва, оставяше петна с цвят на кръв, макар че бе чиста и ледено студена. Древните мъдреци с незнайни умения бяха издигнали около извора постройка, издялана от една-единствена масивна скала. Тази постройка бе ясно видима за всеки. Но съществуването на ниша във вътрешността, голяма точно колкото в нея да застане човек, бе известно само на посветените. Подходящо място за съхранение на кръвта, текла в жертва за човечеството — толкова повече, че и в древността сигурно нишата е била използвана за подобна цел.

— Разбирам... — отрони замислено Кайлеан. — Ще я пазя добре...

— О... — старецът се отпусна на възглавницата. Обещанието на жрицата явно го бе успокоило. — А ти — погледът му се спря на Гауен — ще се присъединиш ли към моите братя, за да свържеш мъдростта на древните с мъдростта на новото време?

Момчето се отдръпна. Очите му се разшириха като на подплашен елен. За миг отправи поглед към Кайлеан — но очевидно не търсеше

подкрепата ѝ, както очакваше жрицата. По-скоро беше обезпокоен. Кайлеан примигна. Нима момчето действително искаше да стане християнин?

— Дете, дете — поде отец Йосиф, разбрал безпокойството на Гауен. — Аз не те насилвам. Когато дойде мигът, ти сам ще направиш своя избор...

Стотина отговора напиреха на устните на Кайлеан, но тя не произнесе нито дума. Нямаше намерение да води верски спорове с човек, който бе на прага на смъртта, но все пак — не можеше да повярва, че боговете са отредили на Гауен безплодно монашеско съществуване — на него, когото самата Кралица на феите бе нарекла „син на стоте крале“!

Отец Йосиф бе затворил очи. Кайлеан видя, че старецът се унася в сън, и внимателно пусна ръката му.

Когато излязоха от хижата, тя се озърна за младия брат-християнин, който ги бе довел тук. Но вместо него пред вратата ги чакаше брат Павел — погледът му изразяваше такова възмущение, че Кайлеан разбра — единствено почитта му към умирация го възпираше да не я нагруби.

Изразът му се смекчи, когато очите му се спряха на Гауен.

— Брат Аланус е написал нов химн. Ще дойдеш ли утре, за да го разучим заедно?

Гауен кимна и Павел се отдалечи. Протритите краища на сивата му роба просъскаха, плъзгайки се по камъните.

През дните след посещението им при отец Йосиф, Гауен постоянно очакваше със страх някой да съобщи, че старият човек е мъртъв. Но за общо учудване такава вест не идваше. Отец Йосиф продължаваше да се бори със смъртта и тъй като приближаваха Белтейнските празненства, други мисли накараха Гауен да забрави тази си грижа. Той трябваше да бъде посветен на друид заедно с още две момчета в навечерието на празника и направо казано, изпитваше страх.

Но не знаеше как да даде израз на това, което чувстваше. Никой никога не бе го питал иска ли да бъде друид; всички предполагаха, че след като е преминал първата степен на обучението, съвсем естествено

ще продължи и нататък. Единствено отец Йосиф бе споменал, че всъщност има възможност да направи и друг избор. Гауен се възхищаваше от чистотата на християнската вяра и постоянно откриваше добри страни в тяхното учение, но все пак намираще животът им за по-ограничен дори от този на друидите от Тор. Друидите поне не бяха напълно откъснати от женската половина на човечеството.

Общността на Авалон бе възприела традициите на Горския храм, но Кайлеан не задължаваше всички да спазват някои правила, установени допълнително като отстъпка пред римските предразсъдъци. През по-голямата част от времето жреците и жриците на Тор живееха целомъдрено, но нравите ставаха по-свободни по Белтейн и на празненствата, отбелязващи средата на лятото — тогава всички честваха силата, сливаща мъжа и жената в едно, като първоизточник на живота на земята. Само че в ритуалите имаха право да участват единствено посветените.

Сианна бе посветена за жрица още миналата есен. Тази година за първи път щеше да участва в Белтейнските ритуали. В сънищата си Гауен често виждаше тялото ѝ, сияещо в отблясъците на свещените огньове, и тогава се събуждаше, стенойки, измъчен от копнежа на собственото си тяло.

Имаше време, когато искрено бе желал да достигне до края на друидския път към мъдростта, но това бе преди повикът на плътта да го откъсне от тези мисли. Вече почти не можеше да си припомни този чист копнеж, който бе изпитвал някога. Назаряните казваха, че да легнеш с жена е черен грях. Дали боговете нямаше да го накажа заради неговото неверие — нали сам съзнаваше, че единствено копнежът по Сианна би го накарал да положи обет за друид? Но нали към нея не го тласкаше само похот, опитваше се да се оправдае Гауен. Нали това, което изпитваше към нея, бе любов? Откак бе станала жрица, не бе оставал насаме с нея дори за миг. Как можеше да разбере дали приятелското ѝ отношение към него бе чисто сестринско, или споделяше чувствата му?

Душата му се измъчваше от тези въпроси. Гауен се вираше над мочурливата земя към далечните очертания на околните хълмове, също както пленена птица надзърта през решетките на своя затвор. Сигурно, мислеше си той, възмъжаването е по-лесно в завладените от Рим земи.

Какъв ли би бил животът му, ако го бе осиновил дядо му Мацелий, а не Кайлеан? Нерядко покоят на Авалон му напомняше на затвор. Нерядко така се дразнеше от това, че вижда все едни и същи лица, че му се искаше да крещи на глас. А един римлянин е гражданин на света.

Гауен си казваше, че ако бе отишъл при Мацелий, сигурно щеше да бъде възпитан като воин — също като баща си. Воините просто изпълняваха заповеди и не им се налагаше да вземат решения като него сега. Тази мисъл често му се виждаше много привлекателна. Но пък понякога му се струваше, че всички се надпреварват да му дават нареждания, при това все различни, и отчаяно искаше да бъде свободен.

Така се стигна до онази утрин когато, слизайки да се присъедини към сутрешната процесия, дочу вопли откъм поселището на християните. Той забърза надолу по хълма, но още преди да види монасите, застанали объркани като изгубени деца, бе разбрал какво се е случило.

— Уви — изхлипа брат Аланус. По бледите му бузи имаше следи от сълзи. — Отец Йосиф ни напусна. Когато Павел влязъл в колибата му тази сутрин, той вече бил изстинал. Знам — продължи той, — че не бива да плача, защото той е в рая при Господа. Но е толкова тъжно, че си е отишъл сам, през нощта, без утехата да вижда духовните си чеда около себе си, без да има кому да каже последно сбогом. Дори когато беше вече тежко болен, самото му присъствие ни даваше такава сила! Той беше баща на всички нас. Сам не знам какво ще правим занапред!

Гауен кимна със свито гърло, защото си спомняше онзи следобед, когато старият човек им разказа как се е озовал на Авалон. Той не бе съзирал Божествената светлина, за която говореше отец Йосиф, но бе видял нейното отражение в очите на стареца — затова не вярваше, че той е бил сам, когато е напуснал този свят.

— Той беше и мой баща. Трябва да се върна на хълма и да съобщя на всички и смъртта му — но когато бързаше обратно по пътеката, той мислеше най-вече за Кайлеан.

Още същия следобед Повелителката на Авалон слезе от Тор със свитата си, за да поднесе съболезнованията си. Водеше със себе си Гауен, също както преди. Монасите се бяха отърсили от сутрешното си

объркване. От църквата се носеха песнопения. Процесията на друидите спря пред вратата, а Гауен влезе вътре.

Тялото на стария човек бе положено на носилка пред олтара. Около него имаше запалени светилници. Тамяновият дим се стелеше на гъсти вълни и силуетите на монасите се виждаха замъглено, но Гауен имаше чувството, че за миг зърна някакви сияйни фигури над тях — сякаш наистина ангелите, за които отец Йосиф говореше толкова често, бяха слезли на бдение. Сетне, сякаш почувствал погледа на езичника, един от силуетите се изправи и отец Павел пристъпи към Гауен.

Гауен заотстъпва пред християнина, който излезе отвън, пред вратата. Очите на Павел бяха зачервени от плач, но скръбта не бе смекчила израза на лицето му. Погледът му се спря с неодобрение на Кайлеан.

— Какво търсиш тук?

— Дойдохме да споделим скръбта ви — отвърна меко Върховната жрица, — и да почетем преминаването на един добър човек в отвъдното — защото Йосиф беше наистина като баща на всички ни.

— В такъв случай не е бил толкова добър човек, или пък не е бил толкова добър християнин — в противен случай вие, езичниците, би трябвало да ликувате — каза вдървено Павел. — Но сега аз съм първи по старшинство тук и възнамерявам да наложя чистота на вярата. И първата стъпка ще бъде да забраня всякакви връзки между нашето братство и вашето проклето жреческо свърталище. Върви си, жено. Нямаме нужда нито от съчувствието, нито от присъствието ти.

Гауен инстинктивно пристъпи напред, за да застане между тях. Сред друидите се чу гневно мърморене, но Кайлеан изглеждаше едновременно учудена и развеселена.

— Нямаме нужда ли? А нима не бяхме ние, които дадохме на вашите хора разрешение да построят църквата си на наша земя?

— Така е — съгласи се кисело Павел, — но земята е Божия, а не ваша, че да я раздавате. Ние не можем да приемем, че сме задължени на хора, които се кланят на демони и измамни божества.

Кайлеан поклати натъжено глава.

— Нима ще предадете завета на отец Йосиф, още преди да сте го погребали? Та нали той казваше, че истинската вяра забранява

охулването на което и да е име, с което човек призовава Бога, защото всички те са имена на Единия Бог.

Отец Павел се прекръсти.

— Клевети! Никога не съм го чувал да проповядва такава ерес! Махай се оттук, за да не повикам братята да те прогонят! — Лицето му бе се зачервило застрашително, по брадата му имаше пръски слюнка.

Лицето на Кайлеан се вкамени. Тя нареди с жест на друидите да тръгват. Гауен също се обърна, за да ги последва, но Павел посегна и го сграбчи за ръкава.

— Синко, не тръгвай с тях! Отец Йосиф те обичаше — не допускай душата ти да стане жертва на идолопоклонничество, не обричай тялото си на позор! Те ще призоват Великата блудница, която назовават Богиня, в онзи каменен кръг! Та ти си християнин по всичко освен по име! Нали си коленичил пред нашия олтар и си издигал глас в нашите свещени песнопения! Остани, Гауен, остани!

За миг Гауен застина на място от учудване. Но учудването бързо бе изместено от гняв. Той се дръпна рязко и загледа ту отец Павел, ту Кайлеан, която на свой ред бе протегнала ръка, сякаш да го дръпне подир себе си.

— Не! — възкликна той задъхано. — Няма да допусна да се карате за мен като кучета за кокал!

— Ела тогава — каза Кайлеан, но Гауен поклати глава. Не можеше да се присъедини към паството на Павел, но думите на свещеника бяха осквернили в съзнанието му и друидските ритуали. Сърцето го болеше от копнеж по Сианна, но би ли се осмелил да я докосне сега? Внезапно и копнежът, и объркването му изчезнаха и на тяхно място дойде категоричното решение. Не би могъл изобщо да остане повече тук.

Стъпка по стъпка Гауен тръгна назад.

— И двамата искахте да притежавате душата ми, но тя е само моя! Спорете за Авалон, колкото искате, но не и за мен! Заминавам още днес — решението дойде ненадейно и за самия него — тръгвам, за да открия своя Рим!

5.

Гауен се придвижваше бързо през мочурищата. Уменията, на които го бе учила Кралицата на феите, му бяха от полза. Всъщност тя бе и единствената, която би могла да го спре, след като взе решението си — затова и през първия ден той постоянно се боеше, че Кайлеан може да я изпрати по дирите му. Може би Кралицата бе отказала да го последва, може би осиновителката му не бе се сетила да се обърне към нея или просто съдбата му ѝ беше безразлична — но той не срещна никого. Съпровождаха го само виковете на водните птици, пробягващите видри и плахи, червеникави сърни.

В продължение на седем години той не бе напускал Долината на Авалон, но в обучението му бе предвидено изучаване на всички племенни територии в Британия, както и разположението на големите римски градове и крепости. Бяха му показвали и картата на линиите на силата, пресичащи страната. Знаеше достатъчно, за да намери големия Северен път, а познанията му за горите и техните обитатели му помагаша да не гладува. След две седмици Гауен се озова пред крепостните врати на Дева.

Първата му мисъл беше, че никога не е виждал толкова много хора на едно място, при това всички заети с най-различни дейности. Големи каруци, теглени от волове, натоварени с червеникав пясъчник, скрибуцаха по пътя към крепостта, която се издигаше над града. Част от пръстеното укрепление бе срината и на нейно място изграждаха каменна стена. Очевидно работата не беше бърза — в страната отдавна цареше мир — но пък римляните явно градяха ЗА вечни времена.

Гауен потръпна. Друидите винаги се присмиваха на римляните поради стремежа им към преходната земна власт. Но тук също се чувстваше сила на духа — и сякаш голямото укрепление от червеникав камък бе негово светилище. Да, нямаше път назад. Гауен изправи гръб и се опита да си припомни малкото латински, които знаеше, и доскоро мислеше, че никога няма да му потрябва. ПОД свода на крепостта тъкмо влизаше цяла колона мулета, натоварени с чували от зебло,

пълни с глинени съдове. Гауен ги последва, прекрачи крепостния праг и се озова в света, владян от Рим.

— Колко приличаш на баща си... И все пак си съвсем различен... — Мацелий Север погледна Гауен и отново отвърна очи. Момчето си каза, че старецът постоянно отклонява очи от него от мига, в който го видя — очевидно сам не знаеше да се радва ли или да скърби, че в крайна сметка внукът му е дошъл при него. „Така се чувствах и аз — каза си Гауен — когато най-сетне разбрах кои са били родителите ми...“

— Не искам от теб да признаеш, че съм ти внук — каза той на глас. — Умея много неща и мога да се оправям и сам.

Мацелий изправи рамене и Гауен за първи път видя у него следи от някогашния римски воин. Едрото му тяло бе вече приведено от старост, напълно побелялата му коса бе и оредяла, но си личеше колко силен и властен мъж е бил някога. Скръбта беше белязала лицето му, но Гауен отбеляза с благодарност, че разумът му очевидно бе останал незасегнат от годините.

— Опасяваш се, че присъствието ти ме притеснява? — Мацелий поклати глава. — Прекалено стар съм вече, за да обръщам внимание на тези неща, а пък всички твои несъщи сестри са или омъжени, или сгодени, та появата ти няма да се отрази на бъдещето им. Все пак, най-простият начин да добиеш право върху фамилното ни име би бил да те осиновя — стига това да те задоволява. Но първо ми кажи защо след всички тези години реши да дойдеш при мен?

Гауен се почувства като прикован от орловия поглед, който на времето несъмнено бе карал много войници да изтръпват, и сведе очи към сключените си ръце.

— Повелителката Кайлеан ми бе казала, че си питал за мен... Не те е излъгала — добави той припряно, — тогава наистина и тя не е знаела още къде се намирам.

— А къде си бил все пак? — въпросът прозвуча съвсем спокойно, но Гауен долови опасност. Но нали всичко бе отдавна минало — какво лошо би имало в това, че старецът ще научи истината?

— Едно от по-големите момичета, което помагаше при отглеждането на децата в Горския храм, ме скри, когато другият ми дядо, Върховният Друид, нареди да затворят майка ми и баща ми. А после... Когато всичко свърши, Кайлеан ме отведе на Авалон.

— Тях отдавна вече ги няма... Друидите от Горския храм — пророни замислено Мацелий. — Бендейгид, твоят дядо, умря миналата година — казват, че до последно дърдорел нещо за „свещени крале“. Нямах представа, че в Южна Британия все още има друидски общества. Къде е този Авалон?

Въпросът дойде така внезапно, че Гауен отговори, преди да се замисли за какво му е на старецът да знае.

— То... Мястото е съвсем малко — измънка той. — Една постройка, пълна с жени и няколко грохнали старци. Има и малко християнско поселище долу, в подножието на хълма.

— Да, разбирам защо млад и здрав мъж като теб не е пожелал да остана там... — Мацелий се надигна. Гауен се поуспокои. — Можеш ли да четеш?

— Мога да чета и пиша на латински — горе-долу толкова, колкото и да говоря на този език, значи не много добре — отвърна Гауен. Ясно му беше, че не е време да се хвали с огромните познания, придобити при друидите. — Мога да свиря и на арфа. Но всъщност — допълни той, спомняйки си уроците на Кралицата на феите — най-добър съм в лова и освен това умея да живея на открито, без чужда помощ и покрив над главата си.

— Това все пак е нещо. От рода на Мацелиите винаги са излизали отлични воители — отбеляза Мацелий, внезапно примирен. — Искаш ли да станеш воин?

Видял проблясъка на надежда в очите на стария човек, Гауен се насили да се усмихне. „Допреди една луна — каза си той — мислех, че ще стана друид.“ Постъпването в армията би заличило напълно всичко, на което бе учен досега.

Мацелий поде:

— Ще ти потърся място, където да се подслониш. Животът армията е интересен и един интелигентен мъж може да се издигне бързо във военната йерархия. Разбира се, в една мирна страна, каквата е сега Британия, повишенията в чин не вървят чак толкова бързо, но може би и това ще стане, след като набереш малко опит в служба по

граничните укрепления. Междувременно ще се опитаме да те накараме да заприличаш малко повече на римлянин.

Гауен кимна и дядо му се усмихна.

Той прекара целия следващ месец с Мацелий. Съпровождаше денем стария човек из града, вечер му четеше на глас речите на Цицерон или описанията на войните на Агрикола от Тацит. Осиновяването му бе надлежно узаконено в присъствието на магистратите, след което започнаха да го учат как се носи тога — като си помислеше за сивите роби на друидите и ги сравнесе със сложните драперии на тази одежда, те му се струваха извънредно скромни.

Рим поглъщаше изцяло дните му. Само нощем, в сънищата, духът му се отправяше с копнеж към Авалон. Виждаше насън как Кайлеан обучава девиците. Виждаше нови бръчки по челото ѝ, виждаше как от време на време тя отправя замислено поглед на север. Искаше му се да ѝ каже, че е здрав и добре, но събудеше ли се, съзнаваше, че не съществува начин да прати вест, без да издаде Авалон на римляните.

В навечерието на Белтейн той се унесе в неспокойна дрямка. Присъни му се Тор, осветен от отблясъците на свещените огньовете. Но никъде не можеше да види Сианна. Духът му се залута, търсеше нейния. Най-сетне я откри, но не на Тор, а на каменната пейка до Свещения извор.

— Не отидох да танцувам около огньовете. Не мога да танцувам, когато теб те няма. Защо ме остави? Не ме ли обичаш? — питаше скръбно далечният ѝ образ.

— Обичам те — отговори в съня си Гауен, — но нали всеки отдава дължимото на Бога и Богинята по Белтейн...

— Всеки, но не и Девицата, пазителка на извора — отвърна Сианна с горчива гордост. — Сега отец Павел е пръв сред назаряните и им е забранил всякакви връзки с обитателите на Авалон. Но те самите нямат свещенослужителки, а дори отец Павел не може да отиде против последната воля на отец Йосиф — че Свещеният извор трябва да се пази от девица на Авалон. Докато аз изпълнявам тази длъжност, ще мога да остана девица и да те чакам... — тя се усмихна. — Дори да не си спомняш нищо от тазнощния си сън, нека сърцето ти помни моята любов...

Когато Гауен се събуди, страните му бяха мокри от сълзи. Все така го измъчваше копнежът по Сианна, но нищо не можеше да се промени. Той се бе отрекъл от друидите, а при нея можеше да отиде само като жрец.

В средата на лятото римляните имаха големи празненства, посветени на Юпитер. Мацелий, в качеството си на магистрат, пое известна част от разноските по пиршествата. Мястото му бе редом с останалите нотабили на висока платформа, издигната над игрището. Гауен седеше до него. Един ден, казваше гордо Мацелий, щял да построи тук истинска арена и градските старейшини щели да наблюдават игрите от ложа — съвсем като императора в Рим.

Гауен кимаше. Латинският му ставаше все по-добър — успяваше дори да спазва граматическите правила, макар че говореше с акцента на британец. Все още му се налагаше да се замисля, преди да каже нещо. Колкото и усилия да полагаше и да четеше Тацит и Цицерон, все още не можеше да се включи във веселите разговори на младежите, които днес съпровождаха бащите си.

Повечето от тях бяха и доста по-млади от него. Ясно беше, че тези, които не го познаваха, се чудят защо не е в армията на тази възраст. От своя страна тези, които го познаваха, бързаха да ги уведомят, че той е копеле, и че Мацелий съвсем неочаквано е решил да го осинови. Смееха се, когато мислеха, че той не може да ги чуе, но Гауен като опитен ловец можеше да долови и далеч по-незабележими звуци.

Но и да не го презираха, мислеше мрачно Гауен, той пак не би намерил сред тях приятели. Не разбираше шегите им, а ако случайно схванеше някоя, не я намираше за смешна. Да, бе избрал Рим, но не можеше да презира британците, от които произхождаше.

Сега наблюдаваше гладиаторите, които се сражаваха долу пред трибуните и се възхищаваше на уменията, но не можеше да не скърби за пропиления живот на победените. „Мястото ми не е тук... — мислеше си той с тъга — но не е и на Авалон. Ейлунад беше права. Изобщо не е трябвало да се раждам!“

Но поне годините, прекарани при друидите, го бяха привикнали да се владее, та успяваше да прикрие обзелото го отчаяние. Когато

двамата с Мацелий се върнаха след тържествата у дома, старият човек изобщо не заподозря настроението му. Той самият просто сияеше, обсъждайки днешния ден.

— Ето така трябва да се празнува, момчето ми! Доста време ще мине, преди Юний Варон или някой от другите ветрогонци да успеят да организират такова празненство! — Той започна да рови из писмата на работната си маса. Едно от тях явно привлече вниманието му и той разви свитъка. — Радвам се, че този път и ти си тук...

Гауен, който тъкмо се измъкваше с облекчена въздишка от задушавачите го дипли на тогата, вдигна очи. Бе доловил промяна в тона на дядо си.

— Какво има? — попита той.

— Добри новини. Надявам се поне, че и ти ще ги приемеш така. Намерихме ти назначение във войската. Писмото трябва да е пристигнало, докато бяхме на игрите. Трябва да отидеш да се представиш в Деветия легион, наричан Хиспаника, в Еборакум.

Легион! Сега, когато нещата ставаха действителност, Гауен не знаеше да се радва ли или да се бои. Поне щеше да се отърве от арогантните хлапета, които не пропускаха случай да му се подиграят, пък и военната служба сигурно щеше да отклони поне отчасти мислите му от мъчителния копнеж по Авалон.

— Е, момче, това е твоето поприще — всички Мацелий са войни. Но боговете са ми свидетели, че ще ми липсваш! — лицето на Мацелий издаваше чувствата му. Той протегна ръце към Гауен.

Докато се прегръщаха, Гауен установи въпреки обърканите си мисли, че старецът също ще му липсва.

Римската дума за войска произхождаше от думата „упражнение“. Още през първите си дни на военна служба Гауен се убеди, че това е основното занимание на всеки военен. Новобранците бяха все млади мъже, подбрани не само по физическа годност, но и по интелект — но въпреки това трябваше да положат доста труд, докато свикнат да извървяват по пет римски мили за пет часа в пълно бойно снаряжение. Когато не бяха на поход, се упражняваха в РЪКОПАШЕН бой с допълнителни тежести на ризниците, с меч или късо копие или се учеха да строят временни укрепления. Гауен смътно осъзнаваше, че

природата около Еборакум е по-сурова, отколкото в родните му хълмисти земи. Но като изключим това усещане, получено не толкова чрез зрението, колкото от подбитите стъпала и болките от преумора в краката, той виждаше нещата около себе си като в мъгла. Новобранците не виждаха често дори легионерите от редовната войска — само от време на време някой загорял ветеран минаваше край тях, за да им се надсмее, докато се бяхтаха със сетни сили. Беше му трудно, но не повече, отколкото в Дева, когато опознаваше римския начин на живот. Странно, но тъкмо наученото при друидите му помогна да запази самообладание и да понесе изискванията на военната дисциплина, докато много момчета от благородни римски семейства не издържаха и бяха отпратени по домовете си.

С течение на времето започнаха да дават на новобранците по някой и друг свободен ден. Тогава можеха да си почиват, да се погрижат за доспехите и оръжието си и дори да отидат до града, който непрестанно се разрастваше отвъд стените на крепостта. Когато чу за първи път напевната реч на британските селяни след дългите седмици, прекарани в римския военен лагер, това му подейства като удар. Осъзна, че все още е Гауен, че „Гай Мацелий Север“ е просто име, което му прикачиха при осиновяването. Затова пък британските търговци и водачите на мулета, натоварени със стока, дърдореха спокойно пред него. През ум не им минаваше, че високият млад мъж с римски черти и туника на легионер разбира всяка тяхна дума.

Пазарът в Еборакум бе място, където се чуваха какви ли не клюки и слухове. Селяните от околността се тълпяха там, за да продават стоката си, търговци носеха стоки от всички краища на римската империя — забелязваше се само една разлика — явното отсъствие на младите мъже от Бригантес, които обикновено се шляеха из пазара, най-вече за да зяпат войниците. Шушукаше се за прояви на недоволство от римската власт, за опити за съюз с племената от Севера.

Дочутото притесняваше Гауен, но той не споменава и дума за него, защото пък слуховете, които се носеха вътре в крепостта, бяха още по-обезпокояващи. Квинт Макриний Донат — техният командир, дължеше поста си на покровителството на губернатора, който му беше братовчед, а трибунът, който бе втори след него, в очите на всички бе лекомислено хлапе, което трябваше да си седи в Рим. Всъщност това

не би трябвало да има кой знае какво значение — Луций Руфин, центурионът, който обучаваше новобранците, беше добър човек. Но упорито се говореше, че офицерите, които отговаряха за кохортите, набират все повече хора, отличаващи се с животинска жестокост. Гауен подозираше, че тъкмо поради добротата си Руфин е заслужил незавидната задача да превърне някаква сбирщина честни селяндури във войска, която винаги се е считала за гръбнака на империята.

— Само една седмица — казваше Ариус, докато подаваше черпака на Гауен.

В края на лятото горещините бяха достигнали и до Северна Британия. След като бяха вървели цяла сутрин, водата на извора, до който бяха седнали, беше по-вкусна от вино. Изворчето течеше направо от склона, заобиколено от няколко поставени в кръг камъка. Пътят се виеше нагоре сред хвойнови храсти — лилавите им цветове се открояваха на фона на изгорялата трева. Надолу по склона през августовската мараня се виждаха обработени полета и пасища.

— Ще се радвам най-сетне да положа клетва — отбеляза Ариус. — След тези тежести обикновената ризница ще ми се стори като лятна туника. Пък и ми омръзна старите войници да ни се подиграват!

Гауен избърса устата си и върна черпака. Ариус беше от Лондиниум — слаб, жилав, подвижен и неизлечим бърборко. За Гауен, който трудно се сприятеляваше, той бе като дар от боговете.

— Дали ще ни оставят в една и съща кохорта? — Сега, в края на обучението, Гауен бе започнал да се безпокои за бъдещето. Ако историите, които ветераните разказваха в кръчмите, не бяха предназначени само за сплашване на новобранците, животът в редовната армия бе още по-тежък, отколкото по време на обучението. Но не това бе причината за безсънните му нощи.

Бе прекарал половината си живот, готвейки се да положи обет за друид, а сетне избяга. Как би могъл само след няколко месеца да се обвърже с клетва, която може да не бе толкова свята, но все пак би променила живота му?

— Обрекох червен петел на Марс, ако ме пратят в пета, при стария Хано — отвърна Ариус. — Той е хитра лисица — така разправят, и винаги успява да уреди своите хора!

— И аз съм чувал същото — каза Гауен и отпи глътка вода. Не, той, който се отвърна от старите богове, не би посмял да се моли на боговете на Рим.

Към извора наближи следващата колона. Гауен предаде нататък черпака и се върна на мястото си. Докато другите се връщаха в строя, той се загледа на север. Белият път се виеше като змия сред хълмовете. Колко незначителна изглеждаше тази преграда — дори граничното укрепление, което се виждаше в далечината, изглеждаше като детска играчка сред безкрайните хълмове. Но тъй или иначе, пътят, с дълбокия ров зад него, представляваше границата на империята. Някои фантазори в армията говореха, че тази преграда не е достатъчна, че трябва да се построи същинска стена, за да се опази мирът в Южна Британия. Но засега и тази граница вършеше работа. Тя символизираше една идея, също като самата империя, мислеше си Гауен — бе нещо като магическа линия, която дивите племена нямаха право да прекосяват.

— И от едната страна, и от другата е все едно и също — каза Ариус, сякаш в отговор на мислите му. — Какво има по-нататък?

— Има още няколко наши наблюдателни поста и поселища на местни жители — отвърна един от другите мъже.

— Това ще е значи — отбеляза Ариус.

— Какво искаш да кажеш?

— Не виждате ли дима? Хората от племената трябва да са подпалили стърнищата.

— Все пак не е зле да уведомим командира. Може да реши да прати насам патрул — каза Гауен. Но центурионът вече бе дал заповед да се строят. Несъмнено Руфин бе забелязал дима и можеше да прецени сам как да постъпи. Гауен нарами раницата и зае мястото си в колоната.

Тази нощ в крепостта се носеха всевъзможни слухове. Забелязан бе дим по протежение на цялата граница. Някои разправяха, че племената са извадили бойните стрели. Но командването само изпрати една кохорта за подсилване на граничните укрепления. Веселяха се с други висши военачалници, които им бяха дошли на гости от гарнизона на Дева. Канеха се да организират голям лов в тяхна чест.

Казаха, че по границите винаги гъмжи от подобни слухове — нямало смисъл да обявяват всеобща бойна готовност само защото няколко селяни са си подпалили стърнищата.

Гауен се бе замислил дълбоко. Припомни си описанието на бунта на Будика^[1] при Тацит. Но пък наскоро не бе имало никакви инциденти, които да предизвикат недоволство сред племената. Нищо, мислеше си той, освен постоянният тропот на подкованите с гвоздеи римски сандали по каменния път.

На третата нощ, когато висшите офицери бяха вече заминали на лов, в хълмовете над града се извисиха огньовете. Войниците в крепостта получиха нареждане да се въоръжат, но командирът бе заминал заедно със заместника си, а комендантът на крепостта нямаше пълномощия да заповяда на войската да потегли в бой. Офицерите прекараха една безсънна нощ и в крайна сметка решиха да обявят отбой. Оставиха само редовните стражи да наблюдават как димните кълба се стелеха по утринното небе.

Новаците от кохортата на Гауен не можаха да поспят, но и ветераните нямаха такава възможност. Разузнавачите, които комендантът бе разпратил, се върнаха с лоши новини. „Символичната“ граница в крайна сметка се бе оказала недостатъчна. Воините на новантите и селговите бяха я прекосили, а сродните племена от Бригантия се бяха вдигнали, за да им отидат на помощ. Към обяд слънцето се бе издигнало кърваво — почти невидимо през димната пелена.

Квинт Макриний Донат пристигна късно вечерта, покрит с прах и пламнал от възбуда — или може би от гняв, че бе се наложило да прекъсне лова. Какво пък — за него хората са по-добър трофей, каза си Гауен, който тъкмо бе на пост, когато командирът се върна. Но пък като се имаше предвид броят на разбунтувалите се, за които разказваха разузнавачите, нищо чудно ловците да се превърнеха в плячка.

— Най-сетне — говореха войниците — ще разберем за какво сме тук. Тези нацапани със синьо диваци няма да разберат откъде ще им дойде. Легионът ще ги помете и за ден-два ще се изпокрият обратно като зайци в дупките си из хълмовете!

Но мина още един ден, а нищо не се случваше. Казваха, че командирът очаквал още сведения от разузнавачите. Други пък казваха, че чакал нареждания от Лондиниум, но малцина им вярваха.

Нали Девети легион бе тук, за да охранява границата — защо иначе бе разквартируван в Еборакум?

На третия ден, след като племената бяха нарушили границата, най-сетне се разнесоха звуците на бойни тръби. Въпреки че още не бяха положили клетва и новобранците бяха разпределени сред частите на ветераните. Гауен, поради умението си да се оправя в гориста местност, и Ариус — по някаква причина, известна само на военните божества, бяха придадени като разузнавачи към кохортата на Салвий Буфо. Дори да имаха време и възможност, нито един от двамата не би възразил. Буфо не бе нито най-добрият, нито пък най-лошият сред центурионите, но все пак бе прослужил няколко години в Германия — значи можеха да разчитат донякъде, че няма да бъдат излагани на излишен риск благодарение на опитността му.

Редовните войници помрънкаха, когато видяха, че новобранците се присъединяват към тях, но за облекчение на Гауен, Буфо им нареди рязко „да си спестят заяжданията за врага“ и те замълчаха незабавно. По обяд напуснаха крепостта. Гауен отправи мълчалива благодарствена молитва към небесата, че дългите походи по време на обучението го бяха закалили, та не чувстваше теглото на снаряжението, докато биеха крак по безкрайните завой на каменния римски път.

Тази вечер построиха укрепен лагер в покрайнините на тресавищата. След трите месеца, прекарани в казармени помещения, сънят на открито подейства странно на Гауен. Лагерът беше опасан от окоп и дървени заграждения. Той легна в една палатка, претъпкана с други мъже, но през хъркането им долавяше звуците на нощта. Польхът на вятъра, промъкнал се през пролуките на палатката, донасяше мирис на мочурлива земя.

Може би затова тази нощ той сънува Авалон.

В съня си видя друидите — жреци и жрици, събрали се в каменния кръг на върха на Тор. Вън от кръга, върху високи колове бяха прикрепени факли. Черни сенки пробягваха по камъните. На олтара гореше малък огън. Гауен видя Кайлеан, която хвърляше някакви треви в пламъците. Издигна се стълб от дим, залюля се и се наклони на север. Друидите също се обърнаха в тази посока и издигаха ръце в поздрав. Гауен виждаше, че устните им се движат, но не можеше да разбере думите, които изговаряха.

Димът стана по-гъст, оцветен в червено от пламъка на факлите. За учудване на Гауен той постепенно започна да придобива очертанията на жена, въоръжена с меч и копие. Лицето и тялото ѝ постоянноменяха вида си — тя ту заприличваше на вещица, ту на прекрасна богиня. Виещият се нагоре дим се превърна в дълги, развени на вятъра коси. Фигурата растеше; жреците отново вдигнаха ръце и нададоха приветствен вик. Изви се силен вятър и отнесе тайнствения образ на север, сподирен от ято крилати сенки. Факлите припламнаха за последен път и угаснаха. В последния отблясък на светлината Гауен отново видя лицето на Кайлеан. Ръцете ѝ бяха издигнати към небето и му се стори, че тя вика неговото име.

Гауен се събуди разтреперан. Бледа светлина се процеждаше през процепите на платнището. Той стана, проправи си път през краката на спящите около него мъже, и се измъкна навън. Мъглата лежеше тежко над мочурливата земя, но небето продължаваше да просветлява. Беше много тихо. Часовият се извърна и повдигна въпросително вежди. Гауен посочи към окопа, който използваха за отходно място, и се запъти натам. Влажната трева мокреше босите му крака.

Когато се запъти обратно към палатката, рязък крясък прониза тишината и в същия миг мъглата потъмня от стотици черни криле. Големи ята гарвани — Гауен никога не бе виждал толкова много наведнъж — врълетяха от юг и започнаха да се въртят над хълма. Три пъти гарваните обиколиха римския лагер; сетне се упътиха на запад, но крясъците им продължиха да се чуват дълго след като птиците бяха изчезнали от поглед.

Часовият бе сплел пръсти в заклинателен знак против зли сили. Самият Гауен изобщо не се срамуваше, че видимо трепери. Сега разбра с кое име жреците от Авалон бяха призовали Богинята тази нощ — Гарванът, божеството на войната и смъртта. Дори да не бе обучаван от друиди, знамението му бе ясно. Днес щяха да се срещнат с воините на разбунтувалите се племена в смъртен бой.

Рязкото изпукване на счупен клон накара Гауен да се обърне назад с разтуптяно сърце. Ариус вдигна очи с пламнало от притеснение лице и с жест помоли за извинение. Гауен кимна и, все

така без да отронва дума, се опита да покаже как трябва да се преминава гъстата плетеница от хвойнови храсти и сухи съчки, без да се вдига шум. Едва сега осъзнаваше колко много неща е научил от Кралицата на феите. Разумът му подсказваше, че един няколкоминутен урок няма да помогне да приятеля му, който си беше градско чедо, и че ако племето на бригантите е потеглило в бой, римските разузнавачи ще ги чуят. Но все пак подскачаше всеки път, когато несръчният Ариус вдигаше шум.

Досега бяха успели да проследят объркани отпечатъци от копита до димящите руини на един изоставен селски дом. Явно стопанството е процъфтявало — сред пепелта откриха парчета от глинени съдове за хранене и мъниста от изпокъсани накити. Натъкнаха се и на трупове — единият беше обезглавен. Когато завиха зад ъгъла, се спряха изтръпнали, защото срещнаха стъкления поглед на отрязаната глава, завързана за косите за една забита във входната врата кама. Очевидно селянинът бе приел римското владичество и бунтовниците се бяха отнесли с него като с враг.

Ариус презеленя — смуцаваше го не само видяното, но и бързината, с която Гауен го прие и разтълкува. Тъй или иначе, бригантите бяха продължили нататък, и те бяха длъжни да вървят по следите им. Врагът се бе надигнал първо в околностите на Лугувалиум и явно се движеше към Еборакум по граничната линия. Обърнеха ли се на юг, изпратените в обратната посока разузнавачи трябваше да сигнализират.

Заповедите на Буфо бяха недвусмислени. Ако Гауен и Ариус не видеха врага тази сутрин, оставаше предположението, че бригантите вървят по обичайния път към Еборакум. Трябваше да изберат наблюдателен пункт, от който биха могли да забележат приближаването им, и да предупредят римляните, които заемаха позиции, за да защитават града. Гауен огледа местността с опитно око и се упъти нагоре по хълма, издигнат от някакъв прастар земен гърч. Камънаци и скали стърчаха от хълма към небето като оголени кости.

Когато стигнаха до разкривените от старост борове на върха, попиха потта от лицата си с легионерските си шалове — беше започнало да се затопля — и незабавно започнаха да събират сухи дърва, за да запалят сигнален огън. Зад тях се простираше зелена долина — естествен път за всеки, който се насочеше към богатите,

плодородни земи близо до морския бряг. Беше много тихо. „Прекалено тихо“, мислеше си Гауен, докато оглеждаше долината. Полазиха го тръпки. Знаеше, че независимо от това дали бунтовниците щяха да продължат набезите си или да тръгнат обратно към родните си земи, при всички положения щяха да минат оттук. Нищо чудно и те да бяха пратили разузнавачи, каза си той и инстинктивно се дръпна зад близкото дърво. Нищо чудно вече да им се надсмиваха някъде наблизко и да обсъждаха как ще пленят тези римляни, проявили неблагоприятното да се лишат от сигурната защита на крепостните стени.

Зад него земята се ширеше на север — големи заоблени хълмове, забулени в омара. Гауен си спомни как понякога мъглите забулваха всичко около Авалон сякаш се озоваваха в друг свят. Тук, по границата, това също се случваше. В продължение на половин година бе живял в света на баща си, но тук, на това място, което не принадлежеше изцяло нито на Рим, нито на Британия, започваше отново да осъзнава с притеснение колко смесени са чувствата му и как и той сам не съзнава своята принадлежност и дали изобщо я има.

— Чудя се дали новият император ще направи нещо, за да ни помогне да се справим с бунта — долетя зад него гласът на Ариус. — Адриан си е испанец...

— Нито един император след Клавдий не е идвал в Британия — отбеляза Гауен, като продължаваше да се взира в местността пред себе си. Какво бе това в далечината — облак прах, или дим от догарящ огън? Той се привдигна за миг, примижа, сетне седна обратно на мястото си. — Бригантите ще трябва да се постараят доста, за да привлекат вниманието на Рим...

— Вярно. Британците никога не са могли да съгласуват действията си — дори когато разполагат с добър водач, както беше на битката при Монс Граупиус, губят. Това бе и последната сериозна съпротива на племената.

— Така е мислил и баща ми — отвърна Гауен, припомняйки си с гордост разказите на дядо си за блестящата военна кариера на сина му. — И той се е сражавал при Монс Граупиус.

— Никога не си ми го казвал! — удивено се обърна към него Ариус.

Гауен сви рамене. Все още не можеше да мисли за Гай Старши като за свой баща — въпреки че бе достатъчно да сравни портрета, който старият Мацелий държеше в кабинета си, със собственото си отражение в бронзовото огледало, за да се увери, че нещата стоят точно така. При Монс Граупиус баща му се бе сражавал храбро. Когато се замислеше как би реагирал той при подобни обстоятелства, Гауен не бе напълно уверен в себе си независимо от преминатото обучение.

— Докато не намерят нов водач със способностите на Калгакус, не могат да представляват дълготрайна опасност — продължи той мислите си на глас.

Ариус въздъхна.

— Несъмнено всичко ще свърши веднага след като Девети легион се добере до бригантите. На Адриан ще съобщят само, че е имало някакви незначителни размирици по границата, и толкоз. Битката няма да се запомни, няма да ѝ дадат дори име.

„Сигурно ще стане тъй...“, каза си Гауен. През последните три месеца се бе запознал отблизо с дисциплината и бойната сила на римската армия. Въпреки личната си храброст хората от племената не биха могли да удържат срещу римляните — освен ако не станеше чудо. За миг в мислите му проблесна спомен от съня, в който видя Богинята-гарван, но това несъмнено бе само нощна игра на съзнанието му. Желязната стъпка на легионите бе единствената действителност, която съществуваше на дневна светлина.

— И ще трябва веднага да се прибираме в казармата — продължаваше да се оплаква Ариус. — Само упражнения... Ама че скука!

— „Направиха пустиня и я нарекоха мир...“ — произнесе тихо Гауен. — Така е казал Тацит за омиротворяването на Севера след битката при Монс Граупиус. Може би трябва да бъдем доволни, че сучаем.

— Почваш да откачаш от дългото чакане — засмя се Ариус. — Знаем какво е — не мисли, че и аз не съм нервен.

Сигурно това бе причината. Измъчващите го съмнения бяха обичайните размисли на воин, комуто предстои да се впусне в битка — това бе всичко. Гауен се насили да се засмее. Изведнъж се почувства много доволен от присъствието на Ариус. После отново се обърна и се зае да изучава хълмовете на север.

Ариус видя първи врага. Той се появи тичешком иззад един гъсталак, къде то бе отишъл да се облекчи. Размахваше възбудено ръце и Гауен, който се запромъква веднага обратно през гъсторастящите борове, също забеляза съвсем ясно големия облак прах, който идваше от запад — оттам, където слънцето вече бавно се смъкваше надолу към хълмовете. Облакът променяше очертанията си, докато се превърна в тълпа от препускащи конници.

Движението на бригантите бе малко забавено, защото водеха със себе си и големи волски каруци, натоварени с плячка. „Грешка“, веднага си помисли Гауен. Подвижността бе едно от най-големите преимущества на воините от племената. Но пък бяха много повече, отколкото бе очаквал — идваха насам с хиляди. Той се обърна на юг, откъдето трябваше да пристигне Девети легион, и започна да пресмята времето и разстоянията.

— Ще изчакаме, докато преминат основните сили на противника, и тогава ще запалим огъня — каза той.

— Ами после? — попита Ариус. — Ако ни отрежат от легиона, ще пропуснем цялото забавление.

— Достатъчно е да изчакаме, и битката сама ще дойде при нас. — Гауен не знаеше да се бои ли, или да се радва, че думите му най-вероятно ще се окажат верни. Сега му хрумна, че действително ще бъдат изложени на опасност за времето между запалването на огъня и появата на римската армия — ако изобщо легионът бе заел предварително уговорените позиции и видеше огъня.

Войските на племената бяха вече точно под техния наблюдателен пост — съдейки по снаряжението им, Гауен предположи, че повечето са от племето на бригантите, но имаше и воини от по-дивите северни племена. Ариус срещна погледа му, смръщи се и извади кремъка и огнивото. Удари няколко пъти, докато излезе искра, но скоро над струпаните сухи дърва започна да се вие тънък стълб дим, който ставаше все по-силен. Гауен и Ариус не преставаха да добавят съчки, докато най-сетне не се издигна висок пламък. Когато хвърлиха в пламъците и зеленина, белият дим стана сив, потрепна и се усили още повече, замъглявайки небето над тях.

Дали римляните го виждаха? Гауен се завзира напрегнато на юг. Внезапно над гърбицата на един далечен хълм проблесна светлина. Той веднага разпозна сребърните отблясъци на върховете на копията — и златистия отблясък, който бе най-високо, над копията. Орелът... Гауен посочи безмълвно към щандарта на легиона. Ариус кимна. Тъмните очертания на фигурите под него непрестанно се разрастваха, спускаха се надолу по хълма — неумолими като прилива. Гръмнаха фанфари — звуците им, долетели отдалеч, бяха дори приятни. Движещата се маса незабавно се сформира в три колони. Централната забави ход, докато фланговете се упътиха към височините от двете ѝ страни.

Бригантите също ги бяха видели. За миг сякаш се стъписаха; сетне се разнесе дисхармоничният вой на бойните им рогове. Плътната маса мъже сякаш потрепна, докато всеки прехвърляше щита от гърба на ръката си и изнасяше копието си напред. Гауен и Ариус, които заслizaха от хълма, спряха за миг, доловили внезапното усилване на кръсъците, и погледнаха през един хвойнов гъстак, за да разберат причината.

Римската формация продължаваше да напредва неумолимо — като бойна машина. Правилни форми от човешки тела, движещи се напред в идеално прави колони и с равномерна бързина. Фланговете се бяха извили точно както бе редно, за да защитят центъра. Отсреща келтите напиреха с дивата енергия на горски пожар, връхлитащ срещу врага.

Британците можеха бързо да схванат бойния план на римляните, но пък никой не можеше да бъде сигурен какво точно ще сторят келтите — нито дори собствените им водачи. В мига, в който изглеждаше ясно, че цялата войска на бригантите ще бъде заобиколена и смазана от римляните, няколко групи северняци, които съпровождаха основната маса бриганти, се откъснаха от нея и внезапно препуснаха с все сили встрани.

— Бягат! — извика Ариус, но Гауен не каза нищо.

Северняците не изглеждаха ни най-малко уплашени, а по-скоро обзети от бойна ярост. Беше му ясно, че те се отделят, за да връхлетят върху римските флангове. Сега високото разположение, което бе позволило на римляните на минат зад центъра на врага, се превърна в

слабост, защото келтските конници се намираха още по-нависоко. С крясъци те пришпориха конете си надолу по хълма.

Никакви пешаци не можеха да устоят на пристъпа им. Легионерите се затъркаляха по земята, тъпкани от копитата на келтите, газеха се и един друг в усилията си да се изправят. Редовете им се разбъркаха. От мястото, където бяха спрели, Ариус и Гауен виждаха как правилното разположение се размести, как фланговете се върнаха към центъра в мига, когато предната линия се сблъска с основната част от пешаците на бригантите.

Двамата разузнавачи наблюдаваха врящата гмеж от хора със смесица от ужас и възторг. Внезапно Гауен си спомни как веднъж като дете бе улучил с камък една катерица и тя падна в гнездо на диви пчели. За секунди нещастното животно бе изчезнало под нападащите облаци пчели. Това, което наблюдаваше сега, бе точно същото. Докато гледаше, той се присвиваше при всеки удар. Дали бе по-ужасно да си в самия център на битката, или тук, където умираш с всеки, убит пред очите ти?

Но римляните имаха много по-добри брони, затова и не бяха напълно смазани. Много умираха, без да отстъпят и крачка, други обаче разкъсаха обръча и побягнаха. Командирът на легиона и щабът му се бяха разположили на една височинка. Яркоцветните им наметала започнаха да се суетят насам-натам, когато към тях наближи първата вълна отстъпващи войници. Дали Донат щеше да успее да им вдъхне нов кураж?

Гауен така и не разбра дали командирът изобщо се е опитал да го стори. Червените наметала почти веднага се включиха в отстъплението, и след малко бяха погълнати от нападателите. Видя и как кървавите мечове заблестяха на слънцето, когато бритите атакуваха. Видя как римският орел продължи да се мята още известно време безпомощно над редиците на последните останки от легиона, сетне изчезна.

— Юпитер Фидес! — прошепна до него Ариус. Лицето му беше жълтеникавобяло. Гауен, без да откъсва поглед от ятата гарвани, които вече се виеха над бойното поле, си каза, че не римски богове владеят тук, а Великата Богиня, Повелителката на Гарваните, Катубодва.

— Хайде — прошепна той. — С нищо не можем да им помогнем.

Ариус тръгна, залитайки, след него. Двамата започнаха да си проправят път надолу по тази страна на хълма, която бе по-далеч от сцената на битката. Гауен нямаше време да проявява съчувствие, защото и сам не се чувстваше кой знае колко стабилен на краката си. Сетивата му бяха напрегнати до крайна степен, търсеха откъде ще дойде опасността. Когато чу над общия шум от боя звъна на метал върху камък, той набута бързо Ариус в гъсталака близо до едно малко поточе и му изсъска да не издава звук.

Лежаха в скривалището си като подгонени зайци и се вслушваха в шума, който се засилваше. Гауен си припомни отсечената глава, която бяха видели в изгорялата селска къща. Войните от племената понякога вземаха главите на пленените си врагове като трофеи. За миг пред него се изправи ужасно видение — видя собствената си глава и главата на Ариус, озъбени, побити на колове пред входа на колибата на някой северняк. Повдигна му се и той преглътна мъчително. Страхуваше се, че ако повърне, ще го чуят.

През папратта видя изподраскани боси крака и чу грубоватата песен на мъжете, които приближаваха. Те се смееха, говореха един през друг и редяха объркани думи, които скоро щяха да се превърнат в победна песен. Вслуша се с усилие в неясния говор на северняците и се опита да различи някоя и друга дума.

Забеляза някакво рязко движение встрани. Над главите на воините от племената се залюля римският орел. Усети, че Ариус се надига до него и понечи да го спре, но приятелят му вече беше на крака, извадил меча си. Блясъкът на слънчевите лъчи по стоманата пресече песента като с нож. Гауен се сви, стиснал собствения си меч. В същия момент бригантите започнаха да се смеят на глас. Гауен забеляза с ужас, че наброяват повече от две дузини.

— Предайте ми орела! — изграчи пресипнало Ариус.

— Я ти ми дай меча си — отбеляза най-едрият на неправилен латински. — Тогава може и да те оставим жив.

— Ще те пратим за роб на жените — допълни друг — едър мъж с огненочервена коса.

— Да, хайде да го оставим жив и да го подарим на жените.

— Ще им харесат тези къдрици — да не би да е някое момиче, последвало любовника си във войската?

Развеселените приятели се отдадоха на неприлични предположения за това какво биха сторили жените с такъв подарък. За миг Гауен бе разпънат между страха за приятеля си и вледеняваща паника, която го тласкаше да остави всичко и да хукне, накъдето му видят очите. После, без да разбира защо, и той се изправи на крака.

— Той е луд — заговори Гауен на езика на бритите, посягайки към края на туниката на Ариус, за да го задържи. — Боговете закрилят лудите.

— И ние сме луди — главатарят на бригантите го загледа изпитателно. Не можеше да си обясни комбинацията от местен говор и римско облекло. — А боговете ни дариха победа.

„Напълно вярно“, каза си Гауен. „А пък аз съм най-лудият от всички тук.“ И все пак — не можеше да си остане скрит в храстите и да гледа как убиват приятеля му! Ако го бе сторил, действително би изгубил ума си от угризения.

— Боговете на нашия народ са милостиви — продължи забързано Гауен, — и те не биха се зарадвали да видят как унижавате боговете на поваления си противник. Този човек е техен жрец. Дайте му орела и го пуснете да си върви.

— А ти кой си, та мислиш, че можеш да ни нареждаш? — попита главатарят с помрачняло лице.

— Аз съм син на Авалон — отвърна Гауен, — и сам видях как Катубодва оседла вятъра!

Войните срещу него замърмориха боязливо и за миг у Гауен се събуди надежда, че хрумването му ще ги измъкне. Но червенокосият плю и издигна копието си.

— Значи просто са се събрали един предател и един глупак!

В същия миг Ариус успя да се измъкне от хватката на приятеля си. Гауен закъсня само със секунда, но Ариус вече връхлиташе срещу войните от племето. Гауен видя с ужасяваща яснота дъгата, която копието на бриганта описа в небето.

Една истинска ризница би могла и да отблъсне острието, но гърдите на разузнавачите бяха защитени само с биволска кожа. Ариус залитна, и очите му се разшириха от удивление, когато почувства как острието прониза гърдите му. Още докато приятелят му падаше, Гауен знаеше, че раната е смъртоносна. И това бе последната му свързана

мисъл. Пред себе си видя лицето на Катубодва, изкрещя, и затича напред.

Усети удара, когато острието на меча му срещна човешка плът. Без да мисли, отблъсна удара на отсрещния и се наведе под издигнатата му ръка. В ръкопашен бой келтите се затрудняваха да размахват мечовете си, защото бяха с доста по-дълги остриета от римските. Късият меч на Гауен мушкаше отдолу нагоре, впиваше се в човешка плът, стържеше по кости. Дългите часове, прекарани в упражнения с меч, му помагаша да насочва ударите си, но това, което не преставаше да крещи, бяха друидски проклетия, а за противниците му те бяха дори по-страшни от меча.

Гауен усети първо някакво отпадане на врага, сетне изведнъж установи, че срещу него няма никой. Той спря, задъхан като уморен кон.

Сега видя как бригантите вече изчезват зад хребета на хълма. Осем трупа се търкаляха наоколо по просмуканата с кръв земя. Залитайки, защото бойният му дух бе го напуснал също тъй внезапно, както и бе дошъл, Гауен затърси тялото на Ариус. Приятелят му лежеше, вперил мъртви очи в небето. Но до него, там, където го бяха захвърлили бягащите бриганти, лежеше орелът на Девети легион.

Редно бе да погребее приятеля си, мислеше объркано Гауен. Трябваше да дигне на Ариус надгробна могила, подобаваща на герой, да постави в нея и телата на убитите врагове, а отгоре да издигне щандарта с орела. Но разбираше, че не биха му стигнали сили, а и какво значение би имало това? Ариус си беше мъртъв, също както и останалите. Дори орелът не означаваше вече нищо за Гауен — беше само повод хората да се избиват един друг.

„Мястото ти не е тук...“, каза си той замаяно. Мечът се изплъзна от ръката му. С вдървени пръсти той задържа връзките на кожената си туника. Когато захвърли тежката дреха, се почувства по-добре, но продължаваше да мирише на кръв. Тогава чу в тишината ромона на малкото ручейче. Запрепъва се обратно през гъсталака и натопи лице в леденостудената вода — там, където ручейт образуваше малко вирче. Изми кръвта от ръцете и краката си и отново пи жадно. За свое учудване установи, че много малко от кръвта бе негова. Водата го накара да се почувства по-добре, но петната от кръвта, кръвта на хора от собствения му народ, лежаха тежко на душата му.

„Не съм полагал клетва пред императора“, каза си той. „Не съм длъжен да остана в армията и да коля своите като касапин!“ Дали щяха да го приемат, ако се върнеше в Еборакум? Не знаеше, но бе убеден, че позорът би убил дядо му. По-добре бе старият да го мисли за мъртъв, отколкото да реши, че е побягнал от битката. А докато гледаше трупове на избитите от него воители, той осъзнаваше, че се бои не от смъртта, а от това, че сам ще се превърне в убиец.

Накрая Гауен се изправи. Сред трупове позлатените криле на римския орел проблясваха заканаелно на залязващото слънце.

— Ти поне няма да ставаш причина за повече смърт! — каза Гауен на глас, взе орела и го хвърли в потока. Водите се затвориха над яркия блестящ предмет, както се бяха затваряли безброй пъти над съкровищата, които народът на майка му бе принасял в дар на боговете.

От другата страна на хълма хората продължаваха да се сражават и да измират, но тук цареше тишина. Гауен се опита да прецени какво да стори. Не можеше да се върне в легионите, но римските му черти щяха да бъдат същинско проклятие, опиташе ли се да заживее сред племената. Имаше всъщност само едно място, където никой не го питаше римлянин ли е или британец, а само за това, което бе в душата му. Внезапно пожела с болезнена сила да се върне у дома — на Авалон.

[1] Будика — кралица на племето исени, оглавяла бунта на британските племена срещу римското владичество — 61 г. сл.Хр. — Б.пр. ↑

6.

Долината на Авалон бе притихнала в покоя, който бележи края на жътвата. Златиста светлина се процеждаше през листата на ябълковото дърво, сияеше в ароматния дим, който се виеше над мангала, и придаваше мек блясък на воалите на жриците и на светлата коса на момичето, което седеше сред тях. В сребърното блюдо пред нея водата потръпваше от докосването на дъха ѝ, после отново замираще. Кайлеан, отпуснала пръсти на рамото на момичето, почувства как напрежението се отлива от нея, докато трансът на момичето се задълбочаваше, и кимна. Дълго бе чакала идването на този ден.

— Отпусни се, така... — промълви тя. — Вдишвай... издишвай... И не откъсвай поглед от повърхността на водата.

Усети как пред собствените ѝ очи потрепват видения, докато вдишваше вълшебството на запалените треви, и бързо отвърна поглед. Сега съзнанието ѝ трябваше да остане изцяло в действителността.

Сианна въздъхна и се наведе напред. Кайлеан я задържа. Винаги бе изпитвала дълбоко убеждение, че момичето има Дарбата, но докато Сианна не положи обет за жрица, не би било редно да я ползват. Тогава Гауен избяга, а момичето заляна и така отслабна, че Кайлеан бе забранила категорично да върши каквото и да било, свързано с магия. Едва през последния месец Сианна бе започнала да се възстановява. Кайлеан бе изпитала огромно облекчение. ДЪЩЕрята на Кралицата на феите бе най-обещаваща сред младите момичета, които се обучаваха на Авалон. Нищо чудно, като се има предвид произходът ѝ. Върховната жрица бе по-сурова с нея, отколкото с останалите, но тя не се бе прекършила. Да, това бе момичето, годно да възприеме цялото наследство на древната магия и да я упражнява, когато самата Кайлеан нямаше да я има.

— Водата е огледало — продължи да шепне Кайлеан. — В огледалото можеш да видиш неща, които са далеч и във времето, и в пространството. Потърси сега върха на Тор, и ми кажи какво виждаш...

Сианна задиша по-дълбоко, Кайлеан също — отслаби малко вътрешния си контрол, за да сподели видението, но не губеше връзка със заобикалящия я свят.

— Виждам... каменния кръг, осветен от слънцето... Долу се простира долината... Виждам пътища... плетеница от пътища, които светят като златни, минават през островите... Сияещият път, който идва от Думнония и отива към източното море...

През полузатворени клепачи Кайлеан също може да види горите, полята и хълмовете, и над тях блестящата плетеница от линии на Силата. Както се бе надявала, Сианна можеше да вижда и вътрешния, а не само външния свят.

— Това е добре, добре е... — подзе Кайлеан, но Сианна продължаваше:

— Вървя по светлия път; вървя на север, към Алба. Виждам как се издигат димни стълбове; границите са окъпани с кръв. Имало е битка, и гарваните се хранят с телата на убитите...

— Римляните — промълви задъхано Кайлеан. Когато до тях достигна вестта за бунта, друидите се съгласиха да помогнат с тайната си сила, а жриците, заразени от техния ентусиазъм, също пожелаха да участват. Кайлеан си спомни първия прилив на възторг при мисълта, че най-сетне ще прогонят омразните римляни, и сетне съмнението — това ли бе най-правилният начин да се използва властта на Авалон?

— Виждам римляни и брити — трупове им се търкалят по бойното поле... — гласът на Сианна затрепери.

— Кой е спечелил битката? — попита Кайлеан. Бяха призовали Силата; бяха разбрали, че е имало сражение. И сетне нищо. Ако самите римляни знаеха какво става, то те не бяха допуснали друг да разбере това.

— Гарваните разкъсват телата и на врагове, и на приятели. Домове горят опустошени, бежанци бродят из страната.

Върховната жрица се изправи смръщена. Ако бунтовниците бяха разбити лесно, римляните щяха да пренебрегнат случилото се като другите случайни изблици на недоволство. Ако пък хората от племената сполучеха да унищожат римските части, можеше Империята да се откаже от Британия. Но неяснотата можеше само да предизвика гнева им.

— Гауен, къде си? — шепнеше Сианна и трепереше цялата.

Кайлеан се стегна. Тя все още имаше връзки в Дева. Бе научила, че момчето е отишло при дядо си, знаеше и че са го пратили в Девети легион в Еборакум. Откак бе научила това, живееше в страх, че Гауен също е участвал в битката. Но откъде би могло да знае момичето? Нямаше намерение да кара Сианна да го търси, но знаеше колко силна е връзката им и не можа да устои на възможността да узнае това, което така отчаяно искаше да научи.

— Остави погледа ти да се рее — каза тя меко. — Остави сърцето ти да те води натам, където трябва да отидеш.

Сианна съвсем замря. Очите ѝ бяха вторачени в движенията на водата в блюдото.

— Той бяга... — промълви тя накрая. — Опитва се да намери пътя към дома. Но страната е пълна с врагове. Повелителко, използвай Силата, за да го защитиш!

— Не мога — отвърна Кайлеан. — Силата ми не може да се простира отвъд границите на тази Долина. Трябва да се молим на боговете.

— Ако ти не можеш да му помогнеш, има само една освен Богинята, която може — тя няма нейната сила, но е близо. — Сианна се изправи с треперлива въздишка и повърхността на водата мигновено се изглади. — Майко! — извика тя. — Твоят осиновен син е в опасност! Майко... аз го обичам! Върни Гауен у дома!

Гауен трепна и се изправи, наострил уши. Бе доловил някакъв съвсем лек шум из пирена. Шумът се засили. Гауен почувства хладното докосване на студен въздух по бузата си и седна отново. Беше само вятърът, който се усилваше както винаги по залез. Този път бе само вятърът. През трите дни след битката единственото нещо, което бе вършил, бе да бяга и да се крие. Бандите мародерстващи бриганти и разпокъсаните римски части бяха еднакво опасни за него. Всеки овчар можеше да го издаде. Преживяваше, като ловеше дребен дивеч и крадеше от хамбарите на селяните, но времето скоро щеше да стане студено. Тук, на север, той бе само един от многото, побегнали от битката, и застрашен като всички тях. Но стигнеше ли по на юг, в очите на всички щеше да бъде беглец. Може да не беше дезертър в

буквалния смисъл на думата, но римляните, раздразнени от поражението, сигурно само търсеха НА кого да изкарат гнева си.

Гауен потръпна и се уви по-плътно в наметалото. Къде можеше да отиде? Имаше ли някъде, дори на Авалон, дом и място за човек с такъв противоречив произход като него? Той виждаше как последната светлина избледнява на запад и почувства, че и последната надежда в душата му умира медно с нея.

Тази нощ отново сънува Авалон. Там също цареше нощ, а на Тор танцуваха девиците — фигурите им ту се явяваха, ту изчезваха между камъните. Стори му се, че момичетата са повече, отколкото си спомняше; затърси с поглед златистата коса на Сианна. През сенки и лунна светлина момичетата образуваха фигури, и докато се движеха, гъстата трева по Тор сякаш засияваше с ответна светлина под стъпките им — сякаш танцът им възбуждаше някаква незайна сила, дремеща в сърцето на свещения хълм.

— *Сианна!* — извика той, съзнавайки, че тя не може да го чуе. И въпреки това, когато името се отрони от устните му, една от фигурите спря, обърна се и ПРОТЕГНА ръце. Беше Сианна; позна я по гъвкавата грация, с която се движеше тялото ѝ, по извивката на шията, по сиянието на русата коса. А зад нея, едва забележима в сенките, той видя фигурата на майка ѝ — на Кралицата на феите. Докато гледаше, сянката започна да расте и най-сетне заприлича на врата, през която можеше да минеш и да потънеш в мрака. Гауен отстъпи, уплашен да не потъне в тайнствените двери, а в съзнанието му прозвучаха думите: „Пътят към всичко, което обичаш, е през Мен...“

Гауен се събуди на зазоряване — вкочанен от студ, но колкото и да е странно, в душата му се бе събудила нова надежда. В заложените снощи примки се бе заловил един заек. Месото уталожил глада му. Но по обяд, когато се бе осмелил да слезе към един малък извор, за да утоли жаждата си, късметът му пак се обърна на лошо. Възнамеряваше да се върне на старото си място веднага щом се напие с вода, но следобедът бе топъл, а той изведнъж се почувства много уморен. Затова, както бе облегнал гръб на една върба, не усети как очите му се затварят.

Събуди се, стреснат от някакъв звук, който не бе нито шумът на вятъра в дърветата, нито бълбукането на водата в потока. Чу мъжки гласове и трополенето на подковани сандали — вече можеше да ги

види през листака — римски войници, но не деморализираните отломки от битката, които бе срещал досега. Това си беше редовна част под командването на един центурион.

Щяха да познаят, че туниката му е легионерска. Гауен инстинктивно се огледа за някакво прикритие. Зад него се извисяваше хълм, обраснал с гъста гора. Той запълзя натам, промъквайки се из върбалака. Бе стигнал основата на хълма, когато го забелязаха.

— Стой!

За миг авторитетният тон на гласа зад него го спря. После забърза отчаяно напред, докато едно копие не профуча в шумата до него и не изтрака о някакъв камък наблизко. Гауен взе копието и автоматично го хвърли обратно. Чу как някой изруга и продължи да тича из гъсталака — късно съобрази, че дори първоначално да нямаха желание да го последват насам, сега със сигурност щяха да го сторят.

Вече мислеше, че ще успее да се измъкне, когато склонът свърши рязко пред краката му. Някаква древна конвулсия бе разцепила земята и той установи, че стои на ръба на пропаст — от едната страна го очакваха остри скални зъбери в дъното ѝ, от другата — копията на преследвачите. По-добре да умра в бой, каза си той отчаяно, отколкото да ме върнат окован, за да ме съдят за дезертъорство.

Вече виждаше ясно лицата на римските войници — зачервени от напрежение, но очевидно твърдо решени да го достигнат. Той извади камата си, изпълнен със съжаление за неразумно хвърленото копие. И в този миг някой го повика по име.

Той застана нащрек. Легионерите дъх не можеха да си поемат, камо ли да викат, а освен това не знаеха и името му. Сигурно шумът на кръвта в ушите му го бе заблудил, или пък вятърът, който свиреше сред камъните.

— *Гауен... Ела при мен!* — Беше женски глас. Гауен се извърна неволно. Пропастта пред него бе забулена в сенки, които ставаха все по-плътни с всеки изминал миг.

— *Помни — ще се спасиш, като минеш през Мен...*

„Полудявам от отчаяние“, помисли той. И все пак, сега вече виждаше пред себе си сиянието на две тъмни очи, които се открояваха върху скулесто лице, заобиколено от падаща на вълни тъмна коса. Гауен въздъхна и почувства как страхът го напуска. Когато първият от

легионерите стигна площадката, на която бе застанал, Гауен се усмихна и прекрачи в бездната.

Римляните го видяха как потъва в мрака. Вдигна се студен вятър — сякаш зимен полъх скова душите им, и дори най-смелият не посмя да слезе надолу, за да търси тялото на преследвания по скалите. Ако бе враг, тъй или иначе бе мъртъв, ако бе приятел — бил е глупак. Те заслизаха надолу по хълма, изпълнени със странно нежелание да обсъждат видяното, и докато стигнат останалите от частта, случаят бе потънал в дълбините на мислите им — както човек си спомня лош сън. Дори центурионът не се сети да го включи в рапорта си. Те действително имаха друга, много по-важна работа. Останките от разбития Девети легион се придвижваха бавно обратно към Еборакум, където Шести легион, пристигнал от Дева, ги посрещаше със зле прикрито презрение. Казваха, че новият император, Адриан, бил бесен, и дори се говореше, че може сам да пристигне в Британия, за да вземе нещата в свои ръце. Оцелелите от Девети щяха да бъдат препратени в други легиони, по други места в империята. Нищо чудно, че на всички въпроси те отговаряха с мрачно мълчание.

Само центурионът Руфин, който действително се грижеше за поверените му новобранци, отдели време да поговори със стария човек с войнишка стойка, който също бе пристигнал от Дева. Да, каза той, помнел добре младия Мацелий. Момчето било пратено на разузнаване и може да не е участвало в голямото сражение. Но от онзи ден насам никой не го бил виждал.

Когато Шести легион потегли на поход с категоричната заповед да умиротвори Севера, Мацелий се върна у дома, в Дева, без да успее да разбере каква е съдбата на момчето, което бе успял да обикне през кратките месеци, прекарани с него.

Тази година зимата бе влажна и студена. Бури вилнееха на север, а проливните дъждове превърнаха долината на Авалон в сиво море, сред което хълмовете стърчаха като истински острови, а обитателите им се криеха кой където свари и се молеха да дойде по-скоро пролетта.

Сутринта на есенното равноденствие Кайлеан се събуди рано, трепереща от студ. Лежеше, увита във вълнени одеяла, на сламеника, покрит с овча кожа, но пронизващата зимна влага проникваше навсякъде и се бе просмукала чак до костите ѝ. Откак бе престанало месечното ѝ кървене, тя продължаваше да е все така здрава и жизнерадостна, но тази сутрин за първи път си припомни, че ставите я болят още от първите студени дни и изведнъж се почувства престаряла. Сърцето ѝ заби във внезапен пристъп на паника. Не можеше да си позволи да остарява! Авалон процъфтяваше, дори след такава тежка зима като тазгодишната, но имаше прекалено малко обучени жрици, на които тя би могла да разчита. Авалон нямаше да оцелее, ако тя си отидеше!

Кайлеан си пое дълбоко дъх, наложи на мускулите си да се отпуснат и на сърцето си да се успокои. „Нали си жрица? Какво става с вярата ти?“ Кайлеан се усмихна, защото осъзна, че се кара сама на себе си, както понякога се сопваше на някое от момичетата. „Нима не вярваш, че Богинята ще се погрижи за своите?“

Тази мисъл я поуспокои, но все пак — от опит знаеше, че Богинята помагаше най-вече на тези, които правеха опит да си помогнат сами. Обучението на следващата Велика жрица си оставаше нейно задължение. Сега, когато Гауен го нямаше, беше загубена свещената кръвна линия, а Ейлан бе дала живота си, за да я съхрани. Но това бе още една причина Авалон, където се съхраняваха древните познания и учения, да оцелее на всяка цена.

„Сианна...“, каза си Кайлеан. „Тя трябва да ме наследи.“

Момичето бе положило обет за жрица, но срещу Белтейн се разболя и не бе участвала в ритуалите. А после стана пазителка на Свещения извор. Но нали някое от по-младите момичета можеше да заеме мястото ѝ? За някои от жриците, свикнали на непорочния живот в Горския храм, бе трудно да приемат наложеното ритуално съвкупление. Трябваше да осъзнаят, че го правят не за собствено удоволствие, а като възплъщения на мъжкото и женското в свръхестествените сили, наречени от хората богове. Бъдещата Върховна жрица на Авалон бе длъжна да участва в това жертвоприношение.

„Тази година няма да приема никакви извинения. Посвещаването ѝ трябва да бъде окончателно — тя трябва да отдаде девствеността си

на бога.“

Някой подраска на вратата и Кайлеан се изправи, присвивайки се от студ.

— Повелителко! — беше Лунет, задъхана от възбуда. — Лодката на Ходещия по водата приближава пристана! Има някой с него! Прилича на Гауен! Повелителко, трябва да дойдеш!

Кайлеан вече бе скочила. Нахлузи високите обувки от овча кожа с вълната навътре и се уви в топлото си наметало. Когато отвори вратата, прижумя, защото навън грееше ярко слънце. Милувката на въздуха, която преди миг ѝ се струваше смразяваща, сега ѝ подежда освежаващо като глътка вино.

Срещна го на пътеката. Долу Ходещия по водата вече отгласкуваше баржата обратно от разкаляния бряг. Лунет и другите жрици, разбудени от виковете ѝ, изостанаха назад. Бяха се вторачили в Гауен, сякаш бе възкръснал от мъртвите.

Когато го огледа по-внимателно, Кайлеан разбра стъписването им. Гауен се бе променил. Беше по-висок и по-слаб, но жилест. Лицето, в което се взираше Кайлеан, бе лице на мъж. Но очите му бяха изпълнени с почуда и объркване.

Тя поклати глава и махна на другите да стоят настрана.

— Глупави момичета! Днес не е Самхаин, когато мъртвите се връщат на земята, и това не е дух, а жив човек! Бързо му донесете поне нещо топло за пиене и сухи дрехи, ако не ви идва нещо по-добро на ум! Бързо!

Гауен спря и се огледа. Кайлеан тихо го повика по име.

— Какво се случи? — проговори той, като най-сетне спря погледа си върху нея. — Има толкова много вода наоколо, а не видях да вали. Как е възможно дърветата да са напъпили, след като съвсем наскоро видях как падат листата им?

— Днес е равноденствието — отвърна Кайлеан, без да може да разбере какво го озадачава.

Той кимна.

— Битката беше една луна преди равноденствието, а после побягнах и изгубих пътя...

— Гауен — прекъсна го тя, — голямата битка на север беше след жътва, преди повече от половин година!

Той залитна и Кайлеан помисли за миг, че ще падне.

— Повече от шест луни? Но нали минаха само шест дни, откак Кралицата на феите ме спаси?

Кайлеан го хвана за ръка. Вече започваше да разбира.

— Времето тече по различен начин в Отвъдния свят. Ние тук знаехме, че си в опасност, но нямахме представа какво може да ти се е случило. Виждам, че трябва да благодаря на Кралицата на феите за живота ти. Не се оплаквай, дете — пропуснал си само зимата, а тя беше много тежка. Но сега вече си у дома, и трябва да решим какво да правим с теб!

Гауен въздъхна несигурно, сетне се поусмихна.

— У дома... Едва след битката разбрах, че за мен няма място нито в земите на бритите, нито в земите, владени от Рим. Мястото ми е единствено тук, на този остров, който сякаш не принадлежи напълно на света на хората.

— Няма да ти налагам избор — каза предпазливо Кайлеан, подтискайки възбудата си. — Какъв върховен друид щеше да стане от него! — Но ако междуременно не си полагал други обети, пътят, по който бе тръгнал преди да си отидеш отук, все още е открит за теб.

— Оставаше ми само седмица до деня, когато щях да се закълна във вярност на Императора, но тогава дойдоха бригантите. Затова ни изпратиха на бой, без да сме полагали клетва — отвърна Гауен. — Брат Павел съвсем ще побеснее. — Най-неочаквано той се захла. — Срегнах го, като се изкачвах по хълма, и той ми предложи да се присъединя към братството им. Отказах, и той веднага се развика... Какво се е случило с назаряните след смъртта на отец Йосиф? Павел има още по-налудничав вид от преди!

— Сега той е отец Павел — отвърна Кайлеан. — Избрах го за свой водач, и той очевидно е решил да направи от останалите същите фанатици, какъвто с той самият. Жалко. Толкова години живяхме в мир на този хълм, но той не иска да има вземане-даване с една общност, където управлява жена. Никой от нашите хора не е разговарял с тях от месеци. Но това не е толкова важно — продължи тя. — Сега е време ти да решиш какво ще правиш занапред.

— Изглежда, че съм имал цели шест месеца за размисъл при феите, макар че времето ми се стори много по-кратко. Готов съм — той замълча и хвърли поглед към скромните обиталища на жриците, а

после и към увенчания с каменен кръг Тор — готов съм да приема съдбата, която са ми избрали боговете.

Кайлеан примигна. За миг ѝ се стори, че го вижда като крал, сияещ, целия в злато — или може би това бе огън?

— Може би ти е съдено нещо много по-велико, отколкото предполагаш... — проговори тя с несвой глас.

Моментното видение отмина. Тя потърси очите му, за да прецени въздействието на думите си, но Гауен гледаше някъде над рамото ѝ. Всякакви следи от умора бяха изчезнали от лицето му. Не ѝ бе необходимо да се обръща, за да разбере, че зад нея се е изправила Сианна.

Новата луна залязваше. През отвора, който служеше за вход на сламената колиба, където го бяха настанили, Гауен виждаше тъничкия сърп, който вече докосваше хребета на хълма. Горката малка луна, и тя бързаше да си легне; скоро всичко щеше да потъне в мрак. Той се размърда неспокойно и отново се нагласи на мястото си. Беше последната вечер преди Белтейн. Гауен бе тук още от залез слънце, бе видял появата на младата луна на небосвода. Казаха му, че това е време за размисъл, че трябва да се взре в себе си и да подготви душата си за това, което предстоеше. Всичко му напомняше онези мъчително дълги часове, през които той и Ариус чакаха да започне битката между римляни и бриганти.

На това място го задържаше единствено собствената му воля. Би било много лесно да се измъкне под прикритието на мрака. Пък и обитателите на Авалон нямаше да го отхвърлят, ако променеше решението си — многократно го бяха питали дали действително иска да бъде посветен по своя свободна воля. Но ако откажеше и останеше, щеше винаги да вижда разочарованието в погледа на Кайлеан, а що се отнася до Сианна — би понесъл много повече от това, което му готвеше нощта, за да спечели любовта ѝ.

Той отново се взря навън. Луната бе изчезнала зад хълма. Опитното му око прецени по положението на звездите, че приближава полунощ. „Скоро ще дойдат. Аз ще съм тук и ще ги чакам. Защо?“ Желанието да притежава Сианна ли бе единствената подбуда, или имаше и някакъв друг, дълбоко скрит душевен порив?

Бе се опитал да избяга, но установи, че не може да победи вътрешното си раздвоение. Сега му се струваше, че единственият начин да възстанови целостта на душата си е да избере нещо, на което да служи, и да се отдаде всецяло на мисията си.

Нещо прошумоля отвън. Гауен вдигна поглед и видя, че положението на звездите се е изменило. Друидите започваха да се събират. Белите им роби излъчваха призрачно сияние на звездната светлина.

— Гауен, сине на Ейлан, аз те призовавам в този час, когато нощта е най-дълбока. Все още ли желаш да бъдеш посветен в Свещените мистерии? — това бе гласът на Бранос. Сърцето на Гауен се стопли, като го чу. Старецът изглеждаше вече толкова древен, колкото и околните хълмове, а ръцете му бяха безнадеждно разкривени от ставна болест, та отдавна вече не свиреше на арфата си, но при нужда все още изпълняваше жреческите си задължения.

— Да — гласът на Гауен прозвуча дрезгаво в собствените му уши.

— Излез тогава и нека изпитанията започнат.

Заведоха го, без да палят никакви светлини, до Свещения извор. Стори му се, че шумът на водата е по-различен от друг път. Когато се взря, забеляза, че потокът е отклонен. Сега се виждаха стъпалата, които водеха надолу в кладенеца, и нишата в стената.

— За да се преродиш духом, първом трябва да се пречистиш — проговори Бранос. — Слез в кладенеца.

Гауен свали робата си и тръпнейки от нощния хлад, заслиза надолу, Туарим, който бе положил обет предишната година, го последва. Гауен трепна, когато другият млад човек се наведе и постави чифт железни букаи на глезените му. Беше предупреден за това, и знаеше, че винаги може да отключи букаите, ако смелостта му изневери, но хладната тежест на метала, опрял в плътта му, неочаквано го изпълни със страх. Все пак той не каза нито дума, когато чу шума на освободената вода, която отново започваше да се издига в кладенеца.

Нивото на водата се вдигаше бързо. Тя беше и леденостудена, та известно време мислите на Гауен вяха заети предимно с това. Казваше си, че всеки един от тези жреци, за които бе мислил едва ли не с презрение по време на военното си обучение, е преминал през това изпитание; нямаше да се откаже там, където те бяха издържали. Опита

се да отклони мислите си, като се запита дали свещеният съд, за който му бе разказвал отец Йосиф, все още е тук. Възможно бе Кайлеан да го е взела, за да го пази на по-сигурно място. Струваше му се, че ако се съсредоточи, ще долови нещо — някакъв далечен отзвук от радост, ликуване, надмогнало всякаква болка — но не можеше. Водата се вдигаше.

Когато водите стигнаха нивото на гърдите му, той вече изобщо не чувстваше долната част на тялото си. Усъмни се, че дори да се опита да избяга, мускулите на тялото му биха се подчинили. Дали това не бе някаква измама — за да го накарат да отиде доброволно на смърт? „Спомни си!“, заповяда си той с последни сили. „Спомни си на какво те е учила Кайлеан! Призови вътрешния огън!“

Студената вода бе стигнала до шията му. Зъбите му тракаха. Той отчаяно се опитваше да извика в съзнанието си спомена за пламък — ето я, тя дойде, съвсем малка искра в мрака, която се разгоря, докато той поемаше въздух със сетни сили, и сякаш експлодира във вените му. Сега не го интересуваше нищо друго освен това вътрешно сияние. За миг видя как сенките бяха разцепени от удара на светкавица — тя отдели мрака от светлината и Гауен видя как светът добива смисъл и порядък.

Той отново почувства тялото си, но осезанието му бе вече на по-висше ниво. Разбра, че може да вижда съвсем ясно, защото заобикалящият го мрак бе осветен от изпълващото го вътрешно сияние. Вече не му беше и студено — за миг даже му се стори, че пламъкът вътре в него може да превърне водата в пара. Водата докосна устните му, но той само се разсмя.

В същия миг нивото на водата започна отново да спада. Много скоро кладенецът бе достатъчно опразнен, та да могат друидите да слязат и да го освободят. Гауен почти не им обърна внимание. Той бе светлина! Това ново самопознание бе единственото, за което можеше да мисли в момента.

Пред Свещения извор друидите бяха запалили голям огън. Ако се бе провалил, може би щеше да се наложи да го стоплят на него. Сега обаче му казаха, че трябва да мине през него, а Гауен се засмя отново. Той беше светлина, беше огън — защо да се страхува от огъня? И както си беше гол, тръгна по жаравата. Горещината напълно изсуши тялото му, но по стъпалата му не остана и следа от изгоряло.

От другата страна на огъня го чакаше Бранос.

— Ти мина през огън и вода — два от елементите, от които е направен светът според древните мъдrecи. Остават земята и въздухът. За да приключиш успешно изпитанията, трябва да се добереш сам до върха на Тор — ако успееш да намериш пътя...

Докато старецът говореше, останалите носеха глинени съдове, от които се издигаше ароматен дим на запалени билки, и ги поставяха около Гауен. Димът се виеше нагоре — сладък и задушлив; Гауен разпозна сладникаволютия мирис на тревите, които предизвикваха видения. Никога досега не бе го долавял в такава силна концентрация. Неволно пое дъх и се закашля. Наложил си да продължи да вдишва дима, борейки се със световъртежа, предизвикан от него.

„Приеми чувството, носи се по вълната...“, припомни си той отново уроците на Кайлеан. Ароматният дим помагаше на душата да се отдели от тялото, но без достатъчна самодисциплина духът можеше да се изгуби в дебрите на зли, измамни съновидения. Но той идваше вече изпълнен със свещения огън и нямаше нужда от помощ, за да излезе от рамките на обикновеното човешко съзнание. С всяко вдишване той се отдалечаваше все повече от него. Вдигна поглед към друидите и видя, че телата им са осветени от светлината на огъня.

— Изкачи се по Свещения хълм и приеми благословията на боговете... — гласът на Бранос отекваше между световите.

Гауен примигна и се взря в стръмния склон пред себе си. Изкачването ни би трябвало да бъде трудно, дори сега, когато духът му се бе отделил от тялото. Цели седем години се бе качвал толкова често на Тор, че краката му можеха сами да намерят пътя. Направи крачка напред и установи, че краката му потъват в земята. Още една крачка — сякаш газеше през дълбока вода. Отново се взря пред себе си — това, което бе помислил за светлина от огън, бе всъщност някакво неземно лъчение, което идеше от самата земя. Хълмът сияеше целият, прозрачен като римско стъкло. Камъкът, който бележеше началото на пътя, се бе превърнал в огнен стълб.

Бе също като светлината, която видя да се излъчва от собственото му тяло — като сиянието около фигурите на останалите друиди. Сега разбра. „Не само аз — всичко е светлина!“

Но нещата, които видя в тази необичайна светлина, не бяха същите, които виждаше на обикновената светлина на деня. Видя, че

лабиринтът от пътеки, по който обикновено се стигаше до върха на хълма, сега води във вътрешността му. Изпита моментен страх — ами ако способността за свръхестествено зрение му изневереше и останеше завинаги под земята? Но новото усещане бе толкова силно, че той не можеше да противостои на желанието да узнае какво има вътре в свещения хълм. Гауен пое дълбоко дъх. Този път димът не го замая, а само изостри още повече зрението му. Пътят беше чист. Той закрачи смело напред.

Пътят водеше от най-западната точка на Тор право навътре. Гауен се движеше по широки завои през някаква прозрачна материя, която по съпротивлението си напомняше вода и пареше като огън, но не беше нито едното, нито другото. Той осъзна, че сякаш тялото му бе изгубило от плътността си — той не си проправяше път, а сякаш плуваше навътре. Разтапяше се в странната материя и трябваше да се държи здраво за изпълващата го светлина, за да не се разтвори напълно в това, което го заобикаляше. Стори му се, че наближава входа, но пътят направи рязък завой и го върна назад. Заобиколи хълма още веднъж. Този път забоят бе още по-широк. Гауен имаше чувството, че се отдалечава от центъра, вместо да се доближава до него. При все това нещо го принуди да заобиколи още веднъж — този път толкова близо до повърхността, че можа да види околния свят като през плътен кристал. Отново се върна и заобиколи — и този път пътят го поведе направо към центъра.

Намираще се вече много надълбоко. Чувстваше силата, пулсираща в сърцевината на хълма — толкова мощно, че той едва пазеше равновесие. Продължи да се движи напред, опитвайки се да стигне до енергийния център, и изведнъж изпита нещо близко до екстаз, че е достигнал първата преграда. „Този път е затворен за теб — долетя глас отнякъде — твоето преображение още не звършило.“

Гауен се отдръпна. Съзнаваше, че трябва да върви само напред, но болката, която му причиняваше откъсването от енергийния център, бе почти непоносима. Следващият завой го отведе в проход, по-тесен от досегашните. Едва завил, той изведнъж бе понесен от мощния енергиен поток, който минаваше точно под Тор — право към неговата сърцевина.

Отнякъде, далеч извън сферите на световите, отново се разнесе глас. Този път говореше бавно и тържествено:

— Великият Дракон пое по драконовата пътека...

Като че ли внезапна слънчева светлина освободи клоните на зимна гора от ледените им окови; гласът прозвуча едновременно като боен рог и като хармонична песен, изтръгната от струните на всички арфи по света — вече нямаше нищо освен красота и блаженство. Гауен бе Великият дракон и плаваше, озарен от сияние, към сърцето на земята.

Измина вечност. Той бе извън времето. И тогава му се стори, че някой го вика със земното му име.

— Гауен... — викаше жена, жена, която той като че ли познаваше. — Гауен, сине на Ейлан, върни се при нас! Излез от кристалната пещера!

Защо ли, помисли си объркано той, след като веднъж вече бе стигнал дотук, където свършваха всички човешки желания?

Пък и дали това бе изобщо възможно — той се поколеба, потънал в прекрасното сияние, което нямаше нито начало, нито край.

Но гласът бе настоятелен. От време на време ставаха три отделни гласа, после зовът им пак се сливаше в едно. Гауен не можеше вече да се прави, че не го чува. Пред него се изправиха образи, чиято красота бе може би несъвършена, но затова пък по-осезаема. Спомни си вкуса на ябълките, стягането на мускулите си, когато тичаше, обикновената човешка наслада, която изпитваше при докосването на една женска ръка...

Последният спомен върна едно лице в мислите му.

„Сианна...“

„Трябва да отида при нея“, каза си той и в същия миг вече се опитваше да излезе от сиянието. Но не можеше да тръгне наникъде, защото не знаеше накъде.

„Това е Изпитанието на Въздуха“, върна се внезапен спомен. „Трябва да произнесеш Словото на Силата.“

Но никой не му бе казал кое е това Слово.

Откъслечи от стари легенди проблясваха в съзнанието му — части от разказите на стария Бранос, откъси от тайното познание на бардовете. Имената, спомни си той, имат свое вълшебство, но преди да призовеш другото, трябва първо да назовеш сам себе си.

— Аз съм синът на Ейлан, дъщеря на Бендейгид... — зашепна той, и сетне, по-неуверено: — Аз съм синът на Гай Мацелий Север.

Невидимото присъствие, което сякаш го заобикаляше отвсякъде, излъчваше очакване. Гауен продължи:

— Аз съм бард, воин и друид, обучен в тайните на магията. Аз съм дете на Свещения остров.

Какво ли още трябваше да каже?

— Аз съм британец и римлянин, и... — отново отнякъде долетя далечен спомен — ... и син на сто крале...

Тези думи явно означаваха нещо, защото за миг сиянието трепна и пред очите му се появи пътят. Но Гауен още не можеше да помръдне. Той простена, изтезвайки съзнанието си за още някое име. Кой бе той наистина? Какъв бе той *ТУК*?

— Аз съм Гауен — произнесе той, и сетне, спомняйки си мощния енергиен поток, който го бе довел дотук, продължи: — Гауен... Пендрагон!

Още недовършил последната дума, той почувства, че някаква незрима, но неописуемо мощна сила го издига, изтласква през тунел, озарен от светлина, чак до върха на Тор, и той се озова, задъхан, върху влажната земя насред големия каменен кръг.

В продължение на няколко минути Гауен продължи да лежи там, където си беше. Още не можеше да си поеме дъх. Ушите му пищяха. Едва след това започва да долавя първите плахи чирикания на птичките наоколо, които се канеха да поздравят приближаващия ден. Тревата под него бе мокра от роса. Вече можеше да си служи с пръстите си... Той сграбчи снопчета трева, наслаждавайки се на силата си, на сочното ухание на влажната пръст. Сега съзна, с усещане за някаква загуба, че отново се е върнал в човешката си обвивка.

Стори му се, че са го наобиколили много хора. Седна, потри очи, и установи, че не всичко се е върнало към обичайния си вид — защото, въпреки че слънцето не бе още изгряло, телата на всички около него бяха обвити в светли ореоли. Най-силно сияние излъчваха трите фигури, изправени точно пред него. Бяха три жени, с дълги роби, забулени, със знака на Богинята на гърдите и челата.

— Гауен, сине на Ейлан, призовах те в този свещен кръг...

Трите говореха в хор. Гауен почувства, че целият настръхва. Успя да се изправи. Испита само мигновено притеснение, че е все още напълно гол. Пред тях... пред Нея, би бил гол, дори да носеше дрехи.

— Повелителко — произнесе той прегракнало, — ето ме тук.

— Ти премина изпитанията на друидите и преодоля всички препятствия, за да се озовеш тук. Готов ли си да положиш обет пред Мен?

Гауен успя да произнесе някакъв звук, който явно означаваше съгласие, и една от трите фигури пристъпи напред. Стори му се висока от останалите и стройна, въпреки че допреди миг всички му се струваха еднакви. Над белия си воал носеше венец от разцъфнал глог, който сега сияеше като корона от звезди.

— Аз съм Девицата, винаги непорочната, светата невеста... — гласът ѝ бе нежен и сладък.

Гауен се опитваше да различи чертите ѝ под воала. Несъмнено това бе Сианна, момичето, което обичаше, и все пак — лицето и фигурата ѝ като че ли се меняха. И чувството, което изпитваше към нея, сега бе ту бащинска обич, ту братска нежност, преплетена с яростно желание да я защитава, ту любовта на мъж към жена. Ясно му бе само едно — беше обичал това момиче много пъти преди, по много различни начини.

— Аз съм Началото на всички начала — продължаваше тя. — Аз съм Изворът, от който душата се ражда наново. Аз съм Истината, която не може да бъде омърсена и променена. Ще се закълнеш ли винаги да помагаш на всичко, що е добро, да види бял свят? Гауен, заклеваш ли се пред мен?

Той си пое дълбоко дъх. Дробовете му се напълниха със сладък утринен въздух.

— Кълна се.

Жената пристъпи към него и повдигна воала си.

Той се наведе към нея и видя, че е Сианна. Целуна я и разбра, че е тя и не само тя — устните ѝ изгаряха като огън.

В същия момент тя започна да се отдалечава от него. Разтреперан, той отново се изправи, защото видя, че към него пристъпва средната фигура. Нейният воал бе кървавочервен. Увенчана бе с корона от житни класове. Коя ли бе изпълнителката на тази ритуална роля, зачуди се Гауен. Сега, застанала сама пред него, му се видя дребничка, но веднага фигурата и се извиси и доби гигантски размери — нейният трон бе целият свят.

— Аз съм Майката, Тази, която дава живот, Покровителката на земята. Аз съм растежът и силата. Аз храня всичко, що е живо.

Променям се, но никога не умирам. Ще служиш ли на Живота? Ще се закълнеш ли пред мен, Гауен?

Но той познаваше този глас! Гауен се взря през воала и трепна пред блясъка на две тъмни очи. Всъщност не му бе нужно зрението — с душата си позна своята спасителка — Кралицата на феите.

— Ти си вратата към всичко, което желая — отвърна той с нисък глас. — Не те разбирам, но се кълна да ти служа.

Тя се разсмя.

— Нима семето разбира силата, която го кара да изскочи от земния мрак на белия свят? Нима детето разбира силата, която го изтръгва от уюта на майчината утроба? От теб искам само добрата ти воля...

Тя разтвори ръце и той падна в прегръдките ѝ. Когато я познаваше само като Кралица на феите, между тях винаги имаше нещо, което ги разделяше. А сега меката гръд, на която бе отпуснал глава, го приемаше така открито и всецяло, че той се разплака. Почувства се като малко дете, люляно в майчина прегръдка, заслушано в стара приспивна песен. Беше в прегръдките на родната си майка. Един спомен от детинство, който винаги бе прогонвал от мислите си, се възроди отново. Гауен виждаше отново майка си — нежната бяла кожа, русата коса... И за първи път през съзнателния си живот разбра колко го беше обичала.

И още един път се изправи Гауен пред Богинята. Третият ѝ образ закрета бавно към него. Този път короната на Богинята бе от голи кости.

— Аз съм Старицата — каза тя рязко, — Древната, Пазителката на Мъдростта. Видяла съм всичко, преживяла съм всичко, дала съм всичко. Аз съм Смъртта, Гауен, Смъртта, без която нищо не може да се преобрази. Ще положиш ли клетва и пред мен?

„Срещал съм те“, помисли Гауен и отново видя празния, обвинителен поглед на войниците, които бе убил. През онзи ден Смъртта бе косила мъжете както жътвар — житни класове. Какво добро би могло да произлезе от това? Но още докато си задаваше този въпрос, пред вътрешното му зрение се простряха безкрайни поля с навързани житни снопи по тях.

— Щом Смъртта също има своя смисъл — каза бавно той, — кълна се, че ще служа и на Смъртта.

— Сега ме прегърни — изграчи Старицата. Гауен остана неподвижен, вторачен в нея.

Нищо в тази изгърбена фигура не го привличаше. Но вече се бе заклей, затова пристъпи с крака, натежали като олово, доближи я, потъна в обвилите я черни воали и почувства как кокалестите ѝ ръце се вкопчват в него.

За миг не усети нищо. Тънеше в абсолютен мрак. Но сетне из мрака започнаха да проблясват звезди. Той се рееше в бездната, но пред себе си видя жената, вече отметнала воалите си. Красотата, която излъчваха очите ѝ, нямаше нищо общо с младостта. Беше Кайлеан, но беше и друга жена, друга, която преди много векове бе обичал и на която бе служил. Той се поклони ниско.

После, както предишния път, неусетно се върна в човешката си обвивка и застана, все още треперещ от преживяното, пред трите жрици — черната, червената и бялата. На изток небето пламенееше от първите отблясъци на новородената зора.

— Ти положи клетва и клетвата ти бе приета. — Трите отново говореха в хор. — Остава само още едно — да призовем духа на Мерлин. Той е този, който ще те ръкоположи за жрец и друид, служител на Мистериите.

Гауен коленичи в очакване, със сведена глава. Жриците запяха тихо. Първоначално песента им нямаше думи. Звучите бавно се напластяваха един върху друг, докато Гауен почувства как целият изтръпва от вибрациите. Тогава дойдоха думите — но те не бяха на познат нему език. И все пак молбата, която съдържаша, бе съвсем ясна.

„Премъдри — молеше се той заедно с жриците — ела при нас. Ела сред нас, защото сме в крайна нужда и само твоята мъдрост може да ни спаси!“

Задавен звук се изтръгна от гърлото на някого. Гауен вдигна глава и примижа от ослепителното сияние пред себе си. Първоначално си помисли, че просто е изгряло слънцето и Повелителят на Древната Премъдрост не се е явил. Но не беше слънцето.

Стълб от светлина трептеше в центъра на каменния кръг. Гауен призова своята вътрешна светлина, за да може да погледне към него. Сега вече можа да различи духа на Този, когото бяха призовали — дърен и все пак преливаш от жизненост, той се опираше на жезъла —

символ на сана му. Дълга бяла брада покриваше гърдите му, а на челото му блещукаше венец от скъпоценни камъни.

— Повелителю, той се закле — извика Бранос. — Ще го приемеш ли?

Мерлин обходи с поглед кръга.

— Да, ще го приема, но още не е дошло времето, когато аз самият ще сляза сред вас. — Той обърна очи към Гауен и се усмихна. — Ти се закле и пое длъжността на жрец, и все пак не си маг. В кристалната пещера ти сам се назова. Сега, синко, кажи на всички думите, с които се освободи.

Гауен го изгледа втренчено. Винаги му бяха казвали, че това, което се случва в този миг, остава навеки тайна между човека и неговия Бог. Но когато си припомни думите от кристалната пещера, започна да осъзнава защо тъкмо те, за разлика от всички останали, трябва да бъдат чути от всички.

— Аз съм Пендрагон... — прошепна той. — Аз съм синът на стоте крале...

Шепот на почуда се понесе в кръга. Въздухът просветля. Златно сияние запламтя на източното небе и слънчевият огън озари хълмовете. Но не това виждаха хората на Тор. На челото си Гауен усети тежестта на сияйна златна корона. От плещите му се спускаше кралска мантия, обсипана със скъпоценни камъни и извезана тъй, както не би могъл да я извезе никой смъртен.

— Пендрагон! Пендрагон! — се понесе ликуващият вик на друидите. Гауен бе провъзгласен за Свещен крал — крал, който властва не с меч, а със силата на духа — живата връзка между хората и земята, която те обитават.

Гауен издигна ръце в знак, че приема титлата. Пред него се издигна слънцето и сиянието на минала и бъдеща слава огря света.

7.

Следобедното слънце напичаше. Кожата на китките на Гауен — там, където бяха татуирани виещи се дракони — още смъдеше. Той ги загледа със същата почуда, която не бе го напуснала от мига, когато пред него се яви Мерлин. Гъвкавите змиеподобни фигури се усукваха неколkokратно около твърдите като стомана мускули — почти до лактите. Един много стар човек от племето на дребните, мургави обитатели на тресавищата ги бе изрисувал с помощта на тръни и синя боя от сърпица. Когато той се зае с работата си, Гауен още не бе излязъл от трансa, а когато започна да изпитва болка, съзнателно отблъсна усещането от съзнанието си. Първоначално татуираните места смъдяха силно, но сега чувстваше само леко пробуждане от време на време.

Бяха му казали да си почива. Оставиха го да лежи на одър, покрит с овчи кожи — изкъпан и облечен в нова, бродирана ленена туника. Всичко продължаваше да му се струва също тъй нереално, както и преживяното до този момент. Не можеше да отрече, че действително бе преживял изпитанията, но не можеше и да твърди, че е разбрал случилото се с него. Друидите го нарекоха Пендрагон, провъзгласиха го за крал-жрец — наследник на древните крале, властвали някога над земите, потънали навеки в морските вълни. Но сега му се струваше, че Долината на Авалон е доста малка за кралство. Може би и той, като онзи Христос, когото отец Йосиф наричаше цар човечески, щеше да има власт извън осезаемия свят?

Може би, продължаваше да разсъждава той, отпивайки разреденото с вода вино от чашата, оставена до постелята му, от утре той и Сианна щяха да властват като крал и кралица над страната на феите? Само мисълта за това накара сърцето му да забие по-бързо. Не бе я зървал нито за миг след ритуала на зазоряване. Но довечера тя щеше да танцува около Белтейнския огън. А той — той бе вече коронован крал и имате право да избере сред празнуващите жената, която щеше най-много да му се понарави. Гауен отдавна знаеше коя бе тя. Дори след времето, прекарано в римската войска, за него никога не

бе съществувало друго момиче освен Сианна — от мига, когато я зърна за първи път. Никога не би избрал друга, за да разбере за първи път магията на женската любов.

Той почувства, че у него се надига желание дори само при мисълта за нея. Ако всичко бе вървяло, както бе предвидено, двамата щяха да се съберат още миналата година, но тогава той избяга и я остави сама. Беше ли го чакала? Когато я видя насън, тя му каза, че го чака, но Гауен знаеше отлично, че една жрица не може да бяга от задълженията си — затова и не посмя да зададе никакъв въпрос. Всъщност това нямаше голямо значение. Духом тя никога не би принадлежала другиму. Отдалеч над повърхността на блатистите земи вятърът донесе тихи барабанни удари. Гауен почувства как сърцето му заби в същия ритъм и, усмихвайки се, започна да се унася в сън. Скоро, съвсем скоро Сианна щеше да е негова.

Догодина, мислеше си Кайлеан, докато наблюдаваше танцьорите, щеше да се наложи да сменят мястото на празненствата. На широката морава в подножието на Тор имаше повече място. Тук, около каменния кръг на върха, едва можеха да се поберат младите жрици и друидите, а хората от блатистите земи не спираха да прииждат. Заставаха край огньовете и следяха неотклонно ритуала с изпълнени с възторг тъмни очи. Наистина бе удивително колко бързо се разнесе новината. Но, разбира се, достатъчно бе това, че старият ловец, който татуира драконите около китките на Гауен, бе разправял за случилото се наляво и надясно.

Жриците бяха узнали какво се е случило на сутринта, когато друидите слязоха от хълма, преливащи от възторг. Кайлеан долавяше някакво необичайно напрежение и очакване в атмосферата на празненството — всичко бе по-различно от другите години. Разбира се, и жриците бяха се постарали повечко да подредят косите си и да украсят празничните си одежди. Тази нощ кралят щеше да бъде сред тях. Коя ли щеше да избере?

Кайлеан нямаше нужда от ясновидство, за да узнае отговора на този въпрос. Дори да не обичаше Сианна още откак двамата бяха деца, достатъчно би било да я види тази сутрин като Девицата-невеста, за да се изпълни сърцето му с нейната прелест и чар. Жреците и жриците на

Авалон не се женеха като простосмъртните, но когато се събираха по време на Белтейнския ритуал, в тях се възплъщаваха Богинята и нейният съпруг. Това, което предстоеше да стане довечера, бе кралска сватба — ни повече, ни по-малко. Съюзът на Гауен и Сианна щеше да благослови тяхната земя.

Кайлеан винаги бе предполагала, че Гауен има изключително предопределение, но кой би могъл да знае истината? Кайлеан се поусмихна на собствения си възторг. И тя, по своему, бе не по-малко развълнувана от младите жрици, мечтаеше как Гауен и Сианна ще управляват Британия от Авалон — като крал и кралица с божествено право, а тя самата, Кайлеан, ще бъде винаги до тях и ще ги съветва.

За празника бяха купени два вола и сега се печаха на огромни шишове в подножието на хълма. Поставяха късовете печено месо в кошници и ги качваха нагоре, а дребните обитатели на блатистите земи бяха донесли и сушено говеждо, водни птици и сушена риба. Техен принос към общото веселие бяха и бирата в кожени мехове, и медовината, запечатана в глинени съдове.

Белтейнският огън продължаваше да хвърля весели отблясъци по каменния кръг и заобикалящия го втори кръг от веселящи се хора.

Погледнеше ли на югозапад, Кайлеан виждаше отблясъка на друг огън — огънят, запален на Драконовия хълм. Знаеше, че оттам се виждаше друг огън, след него друг, и тъй чак до най-западната точка на страната. По същия начин и линията на силата, която водеше на североизток, към големия каменен кръг, бе белязана тази нощ с огън.

„Тази нощ — каза си тя със задоволство — цяла Британия е обвита в мрежа от светлинни линии, които дори родените веднъж, които са лишени от вътрешно зрение, ще могат да забележат!“

Едно момиче от племената коленичи плахо, но грациозно пред върховната жрица. Тъмните му коси го обвиваха като облак, привързани с венец от шипкови клонки на челото. Момичето поднесе на Кайлеан кошничка със сушени плодове, подсладени с мед. Кайлеан отметна синия си воал и си взе от плодовете, като благодари с усмивка. Момичето, щом зърна сребърния полумесец, който блещукаше в косите на жрицата над по-малкия, татуиран в синьо на челото ѝ, се поклони с дълбоко страхопочитание и веднага отклони поглед.

Когато то си отиде, Великата жрица не спусна отново воала си. Тази нощ бе празнична — дверите между световете се отваряха и

духовете странстваха свободно от двете им страни. Нямаше нужда от тайнственост. Воалът, тъй или иначе, бе по-скоро символ — Кайлеан можеше и без него да предизвика илюзия за сянка, която скриваше чертите ѝ, ако това бе необходимо. Момичетата, които се обучаваха на Авалон, и без това бяха убедени, че тя има способността да се появява от въздуха — също като Кралицата на феите.

Към звука на барабана, който пулсираше като ударите на човешко сърце сред общия шум от празненството, внезапно се присъедини и нежен звън на арфа. Един от младите друиди бе донесъл арфата си тук, на върха на Тор. Сега седеше, кръстосал крака, до дребния, тъмнокос човек, който биеше барабана, наклонил бе леко русата си глава на една страна, заслушан в ритъма. След миг се чу и острият, но жизнерадостен звук на волски рог и се преплете с мелодичния звън на арфата като веселите подскоци на младо теленце из обсипана с цветя ливада.

Момичето с шипковия венец в косите започна да люлее тялото си в такт с музиката — сплиташе и разплиташе ръце, а стройните ѝ бедра потръпваха под дрехата от кожа на кошута. Дика и Лизанда се присъединиха към нея първоначално малко плахо, но постепенно движенията им ставаха по-буйни. Ритъмът на музиката се ускори, по челата на момичетата изби пот и тънкият син плат на туниките полепна по телата им. „Колко са хубави!“, мислеше Кайлеан. Дори тя бе започнала да се полюлява в такт със заразителния ритъм — а колко години бяха минали, откак за последен път бе танцувала по Белтейн!

Забеляза някакво объркване сред танцьорите — промяна в движенията, също както потокът променя течението си, когато някой стъпи в него. Танцьорите заотстъпваха, спираха, започнаха да се обръщат — и Кайлеан видя, че сред тях е Гауен. Носеше бял килт, както подобава на крал, препасан със златен колан. Медальонът — символ на кралското му достойнство, древна изработка на отдавна изчезнали майстори, висеше на гърдите му. На главата си вместо корона носеше венец от зелени дъбови листа.

Не носеше никакви други украшения, а около ръцете му, от китките до лактите, се виеха татуираните в синьо змии. Но той нямаше нужда от украшения. Месеците, прекарани в римската войска, бяха оформили тялото му до съвършенство. Мускулите на крайниците му бяха твърди като желязо. Нещо повече — последните остатъци от

юношеска мекота бяха изчезнали от лицето му; фината, но мъжествена костна структура бе ясно очертана в идеална хармония. Момчето, което бе обичала и за чиято съдба се беше бояла, си бе отишло. Гауен беше мъж.

„Не само мъж, но и крал“, допълни на ум Кайлеан, забелязвайки неустойчивото му излъчване. Нима го желаше? Кайлеан познаваше начини да си придаде чар, пред който да бледнее дори бляскавата младост на Сианна. Но имаше друго — Кайлеан основателно предполагаше, че връзката между тях бе връзка на душите, изкована още преди векове — и в такъв случай Гауен щеше да избере истинската си любима, дори да се явеше в образа на стара вещица. Освен това Сианна бе млада и щеше да го дари с дете — това Кайлеан не би могла да стори, независимо от цялата си мъдрост и всички вълшебства, които знаеше.

„Не той е любимият на душата ми“, каза си тя малко натъжено. „Душата на мъжа, който бе другата половина на моята душа, сега не обитава тяло на смъртен.“ Вълнението ѝ бе напълно разбираемо — предизвикано от зашеметяващия мъжки магнетизъм на краля и от мощта на Белтейнския огън. Тази нощ Гауен привличаше обичта на всекиго.

Така ли бе видяла Ейлан баща му, когато бе дошъл при нея в нощта на Белтейн? Гауен беше по-висок от покойния Гай, и въпреки че гордата орлова извивка на носа му бе изцяло римска, нещо в очите му ѝ напомняше погледа на Ейлан. Но всъщност Гауен не приличаше подчертано на нито един от родителите си — приличаше ѝ по-скоро на някой друг — някой, когото бе познавала в друг живот и в друга епоха.

— Кралят на годината... — понесе се шепот, докато Гауен вървеше сред танцьорите. Кайлеан подтисна някакво мъчително предчувствие. Бащата на момчето бе носил тази титла, преди да загине. Но Гауен носеше свещените змии около китките си. Той не беше просто Кралят на годината — почитан в продължение на едногодишната смяна на сезоните, а сетне, ако времето го налагаше, принасян в жертва — не, той бе Пендрагон, а Великият дракон управляваше страната до края на живота си.

Момичетата се струпаха около Гауен и го увлякоха в танца. Кайлеан го видя как се смее, как взе за ръце едно от тях, завъртя го около себе си и го остави задъхано, и все така усмихнат продължи да

танцува с друго, притисна го леко в прегръдките си, пак го завъртя и го остави в ръцете на друг млад мъж. Танцуваха, докато всички освен Гауен останаха без дъх. Кралят, изглежда, можеше да танцува цяла нощ без прекъсване. Но все пак им позволи да спрат за малко. Танцьорите пак го наобиколиха и го отведоха към един грубо скован стол, покрит с меки дивечови кожи — същия като този, на който седеше Кайлеан, но от другата страна на огъня.

Донесоха му храна и вино. Барабанът замлъкна. Над шума от оживените разговори, прекъсвани от смехове, продължаваше да се носи само нежната музика на флейта. Кайлеан продължи да отпива от разреденото си вино и да оглежда хората наоколо с благосклонна усмивка.

Внезапно барабанът заби отново — меко и равномерно като човешко сърце. Кайлеан се извърна.

Човекът, който свиреше на барабана, самият той жител на блатистите земи, явно знаеше какво предстои. Но Кайлеан се смръщи озадачено — какво ли бяха намислили сега Древните — и най-вече Ходещия по водата, който вървеше начело? Явно не бяха враждебно настроени — на коланите си имаха окачени ножове в кожени ножници, но не носеха други оръжия. Но израженията им бяха сериозни и дори тържествени, съвсем различни от безгрижно усмихнатите лица на останалите хора наоколо. Редом с тях вървяха трима млади мъже от племената, вперили сияещи погледи в Гауен. Носеха нещо — какво бе то? Кайлеан стана и заобиколи огъня, за да вижда по-ясно.

— Ти си крал. — В гърления глас на Ходещия по водата нямаше въпрос — той просто установяваше очевидното. Очите му се спряха за кратко върху сините змии върху китките на Гауен. — Също като Древните крале, които дошли отвъд морето. Моят народ помни. — Старците зад него закимаха. — Ние не сме забравили старите предания.

— Тъй е — отвърна Гауен, и Кайлеан разбра, че той вижда предишните си идвания на тази земя — нещо, което бе дадено само на посветените. — Сега дойдох отново.

— Щом е тъй, ето какво ще ти дадем ние — отвърна Ходещият по водата. — Някога, много отдавна, първите ковачи на нашето племе го изковаха от паднала звезда. Сетне се случило тъй, че бил счупен, но един вълшебник от твоя род и от твоята кръв сторил тъй, че станал

отново цял. А сега, господарю, той е твой, за да ни закриляш. Загинеш ли, ние ще го вземем отново, за да го пазим.

И Ходещия по водата поднесе на Гауен нещо продълговато, увито в пъстро боядисани кожи.

Възцари се пълно мълчание. Гауен пое продълговатия предмет. Кайлеан чу ваше ясно тежките, бавни удари на собственото си сърце. Завръщащите се спомени й бяха подсказали какво има вътре. В ръцете на Гауен лежеше меч.

Беше с дълго, тъмно острие — дълъг като мечовете на римската конница, но с форма, напояща лист на дърво — подобни бяха формите на бронзовите друидски ритуални ножове. Но бронзът никога не би могъл да има такъв огледален блясък! Метал от звездите... Беше чувала, че има такива мечове, но никога не бе виждала някой наяве. Кой би помислил, че племената от блатистите земи съхраняват такова съкровище? Да, не биваше да се забравя, че макар и бедно и скромно, племето наистина имаше много древен произход.

— Сега си спомням... — промълви тихо Гауен. Дръжката прилепна в дланта му, сякаш мечът бе кован за него. Той издигна меча и отразените по острието отблясъци от огъня заиграха по лицата на притихналото множество.

— Вземи го, кралю, за да защитаваш земята си — каза Ходещия по водата. — Закълни се!

Острието на меча се издигна нагоре с лекота. Момчето, което Гауен бе доскоро, би го изпуснало — а сега с леко движение на китката го завъртя така, че мечът изсвистя във въздуха. „Колко странно е това — каза си Кайлеан — че тъкмо римляните го обучиха да стане воин и защитник на тези, които те подтискат.“

— Аз съм се закълел да служа на Богинята — каза Гауен. — Сега се кълна във вярност на вас и на земята си. — Той свали меча и прокара острието по дланта си. Не трябваше да натиска — мечът бе остър като змийски език. Кръв потече от раната, капките се стичаха надолу и попиваха в земята. — Кълна се за този си живот, в сегашната си телесна обвивка — продължи той. — А духът ми просто подновява отдавна дадената клетва...

Кайлеан потръпна. Какви ли спомени бяха се върнали в мислите на момчето, когато бе в кристалната пещера? Ако имаше късмет, щяха да избледнеят с времето. Трудно бе да водиш нормален човешки

живот, ако си спомняш прекалено добре предишните си идвания на тази земя.

— Ние ще те следваме, кралю, в живота и в смъртта — Ходещият по водата докосна с пръст кръвта изтекла на земята, сетне го опря до челото си, оставяйки там кървава следа. Мъжете, които го съпровождаха, сториха същото, а сетне се наредиха зад Гауен като почетна гвардия — по двама от всяка страна. Младите друиди изглеждаха зашеметени — разбира се, трудно им бе да възприемат промяната у Гауен, който само допреди година си беше момче като всички останали.

Кайлеан вдигна поглед към небето. Звездите показваха, че приближава полунощ. Огънят бе започнал да тлее. Идеше часът, когато небесните сфери променяха посоката на въртенето си; часът, когато се ковеше най-властната магия.

— Къде е Сианна? — попита едва чуто Гауен. Кайлеан си спомни, че той я бе търсил с поглед из тълпата още преди да му поднесат меча.

— Иди в каменния кръг, повикай невестата си и тя ще дойде.

Очите му засветиха с внезапен пламък, който не бе отражение на огъня. Без да каже и дума повече, той се отправи към големия каменен кръг. Останалите млади жреци го последваха, но когато стигнаха до двата каменни стълба, които бележеха входа на храма, спряха и останаха отпред. За момент Гауен застана безмълвен пред олтара, сетне вдигна меча и го постави на камъка като на жертвеник. Сетне отново се обърна натам, откъдето бе дошъл, и извика:

— Сианна! Сианна! Сианна! — Копнежът в зова му достигна до най-отдалечените горски кътове.

Тор притихна в очакване.

После, много отдалеч, всички дочуха нежен звук — сякаш звънтяха сребърни камбанки. Понесоха се и тихи барабанни удари — лек, танцов ритъм, който караше сърцата на всички да трептят в ликуване. Кайлеан се взря надолу по хълма и видя светлинки, които подскачаха напред-назад и идеха все по-близо. Скоро можа да различи и лица — имаше още хора от блатистите земи, но имаше и други — с човешка форма, но не съвсем човеци. Тази нощ, когато дверите между световите се разтваряха, те имаха право да се движат сред смъртните.

Сред тях проблясваше нещо бяло — балдахин от фина бяла материя. Държаха го над тази, която съпровождаха. Музиката се усили, нежни гласове се извисиха в сватбена песен. Хората отстъпваха и се притискаха назад, за да дадат път на процесията, която вече приближаваха върха на хълма.

Това бе мигът на божествено извисяване — за краля, дал обет и поел короната, за новопосветения жрец, за младия мъж в деня на брачния обет. Гауен възплащаваше всичко това, докато стоеше изправен в храма и чакаше да доведат невестата му.

Но Сианна...! Богът бе прекрасен, ала красотата на Богинята бе ненадмината.

Когато вдигнаха белия воал и девицата, с венец от глог в косите, се упъти към каменните стълбове, за да влезе в храма при този, комуто бе обречена, Кайлеан осъзна, че с никакви възшебства не би могла да постигне такава изумителна красота. Докато Гауен бе спал, Сианна се бе върнала в кралството на своята майка — и сега, в сватбената си нощ, дъщерята на Кралицата на феите носеше скъпоценности, които не бяха от този свят.

Цялото тяло на Гауен се люлееше от ударите на сърцето му. Добре, че бе оставил меча — трепереше така, че ако той бе все още в ръцете му, със сигурност би се наранил. Факлоносците, които съпровождаха Сианна, останаха отвън. Когато Сианна прекрачи между двата каменни стълба и тръгна към него, двамата сякаш засветиха със собствена светлина, а светът извън каменния кръг се стопи и изчезна.

В този момент той не би могъл да каже красива ли е невестата му. Това бе обикновена дума от човешкия език, а Гауен, макар и обучен за бард, не би намерил думи, с които да изрази чувствата си в този миг. Искаше му се да коленичи и да целува следите от стъпките ѝ, но нещо друго — другата половина на божественото начало, което двамата възплащаваша — го подтикна да тръгне към нея, за да я посрещне. Видя себе си отразен в очите ѝ.

— Ти ме повика, любими, и аз дойдох... — гласът ѝ бе тих; в очите ѝ Гауен забеляза весели искрици, които му припомниха обикновеното момиченце, с което преди години ходеха да търсят птичи

гнезда. Така му бе по-лесно да понесе божествената сила, която пулсираше в него.

— Нашият съюз — каза той с усилие, — ще служи на земята и на народа ни. Но те питам, Сианна, искаш ли ти самата да споделиш с мен брачното ложе?

— Ако откажа, какво ще сториш? — в гласа ѝ се прокрадна нежна насмешка.

— Ще взема друга — все едно коя — защото трябва да изпълня дълга си. Но ще вземе само тялото ми. Не бих дал душата и сърцето си на друга. Ти си жрица. Искам да знаеш, че бих разбрал, ако си решила... — той я загледа. Опитваше се да я накара да разбере това, което не смееше да каже на глас.

— Не, не съм решавала нищо подобно, нито пък на теб ще ти се наложи да го правиш — отвърна тя.

Сианна дойде съвсем близо до него, постави ръце на раменете му и отметна глава назад, за да приеме неговата целувка. Гауен се наведе, все още разтворил ръце встрани. Когато устните му докоснаха нейните, почувства, че се изпълва със свръхестествена сила.

Усещането му припомни донякъде пламъка, който бе почувствал у себе си миналата нощ — но този огън бе по-нежен и обгръщаше двамата в златисто сияние. Той осъзнаваше себе си, но у него беше и някой друг — някакво върховно вдъхновение, което насочваше неопитните му пръсти да развържат сложния възел на колана ѝ — символ на девствеността, да се справят с обсипаните със скъпоценности токи, които придържаха робата на раменете ѝ. Ефирната дреха се свлече като облак и тя застана пред него в целия блясък на недокоснатата си прелест — меките извивки на голото ѝ тяло бяха далеч по-прекрасни от скъпоценностите на феите.

Сианна протегна ръце към него и отвърза позлатения му колан. Падна и неговата дреха и Гауен докосна с почуда и трепет гърдите ѝ. Тя се притисна към него и устните им се сляха. Не съществуаше нищо друго освен отчаяния им копнеж да се слоят в едно цяло.

— Къде... любов моя? — попита задъхано Гауен, когато можа отново да си поеме дъх.

Сианна отстъпи малко назад и се отпусна на каменния олтар. Гауен коленичи пред нея. Мощният поток на силата, който течеше през Тор, се надигаше и го изпълваше така, че той целият изтръпваше от

непоносимото напрежение. Внимателно, за да не разруши невероятната магия на момента, той се изправи, сведе се над нея, отпусна се между разтворените ѝ бедра и телата им се сляха.

В мига на сливането Гауен почувства съпротивата на девствеността ѝ и разбра, че беше му казала истината — но не това бе от значение. Той най-сетне бе у дома — и това го изпълваше с ликуване, което досега не бе могъл да си представи, с увереност, че Богът е намерил своята Богиня.

За миг двамата останаха неподвижни, но не можеха повече да противостоят на силата, която ги бе свързала. Сианна го обви с ръце и телата им се задвижиха в ритъма на най-древния от всички танци. Гауен знаеше, че е само проводник на напирещата в него сила, че трябва да я даде цялата на жената, в чиито прегръдки лежеше. Почувства как тя се превръща в пламък, как се отдава всецяло, и в напора на страстта си имаше чувството, че макар и в човешки облик, успява да достигне нещо извън границите на осезаемия свят.

Във върховния миг, когато бе убеден, че съзнанието изцяло го е напуснало, Гауен все пак дочу шепота на Сианна:

— Аз съм олтарът...

Той отвърна:

— Аз съм жертвата... — и чрез него намериха освобождение и страстта на мъжа, и неземната сила на бога.

Бурният прилив на енергия, предизвикан от сливането на Бога и Богинята, заливаше Тор. Силата пулсираше, стичаше се, преливаше и тръгваше по тайните си пътища, за да благослови цялата земя. Кайлеан, която чакаше отвън, я почувства и се отпусна с въздишка на облекчение. Хората около нея почувстваха, всеки по своему, какво се бе случило и започнаха да дават израз на радостта си. Барабаните, които не бяха прекъснали ритмичните си удари, след като Сианна влезе при Гауен в храма, избухнаха в неистов възторг, извиси се в песен първо един глас, сетне към него започнаха да се присъединяват нови и нови. Накрая целият хълм заехтя от бурно ликуване.

— Богът встъпи в свещен съюз с Богинята — обяви тържествено Кайлеан. — Кралят се венча за земята ни!

Ритъмът на барабаните стана игрив, подканяше хората да танцуват. Всички, дори най-старите друиди, чувстваха освобождаването от върховното напрежение. Това пропъди умората — а донякъде и задръжките. Затанцуваха и тези, които преди бяха наблюдавали танцьорите от страни. Едно съвсем младо момиче от племената задърпа престарелия Бранос към кръга около огъня, и Бранос се включи в танца — при това доста по-гъвкаво, отколкото Кайлеан очакваше.

Огънят вече не гореше толкова високо, но беше станало по-топло. Лицата на танцуващите лъщяха от пот. За голямо учудване на Кайлеан не друг, а тъкмо една от нейните млади питомки, Лизанда, първа свали туниката си, но останалите бързо последваха примера ѝ. Един млад мъж и едно момиче, освободени от ограниченията на дрехите, се хванаха за ръце и прескочиха огъня — съществуваше поверие, че това носело щастие.

Докато ги гледаше, Кайлеан се опита да си припомни кога за последен път е имало такова голямо белтейнско празненство. Тя поне не помнеше. Ритуалите във Вернеметон бяха ограничени от страх пред неодобрението на римляните, а откак бяха на Авалон, не бяха престанали да опознават местните обичаи. Но сега всичко бе наред — раната бе излекувана от съюза на краля — наследник на свещената друидска линия с дъщерята на феите. „Сега — мислеше Кайлеан, докато наблюдаваше буйния танц около себе си — всеки има право на своя дял от ликуването.“

Но нощта, колкото и щастлива да беше, вече клонеше към края си. Двойките се усамотяваха из шубраците по хълма, за да продължат с празника по своему. Други се увиваха в мантиите и лягаха близо до догарящия огън, приспани от силния ейл. Факлите на стражите, които охраняваха храма, бяха догорели отдавна, но оставаха камъните — естествена преграда, която осигуряваше спокойствието на двойката, която прекарваше вътре първата си брачна нощ.

Малко преди да пукне зората някои от по-младите тръгнаха да отсекаат дървото, което традиционно украсяваха за празника, и да съберат зеленина, за да окичат с нея сградите в подножието на Тор. Танците около дървото през деня бяха също толкова жизнерадостни, но малко по-въздържани от нощното веселие при огньовете. Дневните

танци даваха възможност на непосветените за жрици момичета и на малките деца също да почувстват празника.

Кайлеан, която бе пила и танцувала по-малко от останалите, пък и бе привикнала на нощно бодърстване, наблюдаваше как нощта си отива, все така седнала на големия стол до огъня. Но когато нощните сенки бяха окончателно прогонени от утринната светлина, дори и тя задряма.

Настъпваше прекрасен ден. През паравана от зелени клонки, който ги изолираше донякъде от околните, Гауен се взираше от върха на Тор. Погледът му се рееше над води, гори и поля, озарени от лъчите на изгряващото слънце. Денят наистина обещаваще да бъде прекрасен — Гауен бе уверен, че би бил такъв, дори той самият да не бе на върха на щастieto си. Вярно, тялото го наболяваше тук-там, татуираната кожа все още се опъваше и щипеше, но това бяха съвсем повърхностни усещания, несравними с бурното ликуване на кръвта, която пееше във вените му.

— Обърни се, за да ти изтрия гърба — каза Амбиос и намокри една кърпа. От другата страна на паравана, където момичетата къпеха Сианна, долетя весел момичешки смях.

— Благодаря ти — каза Гауен. Обичайно беше да те поглежат след изпитанията по посвещаването, но в тона на Амбиос имаше такова страхопочитание, че Гауен се учуди. Така ли щеше да продължава? Чудесно беше да се чувстваш крал, когато си обхванат от ритуален екстаз, но дали щеше да е приятно, ако всички се държат постоянно по този начин?

Той отново впери поглед в драконите, татуирани около китките му. Някои неща със сигурност бяха завинаги променени. Тези знаци нямаше да изчезнат никога. И Сианна беше негова — завинаги.

Когато приключи с банята, той облече донесената туника без ръкави — беше ленена, боядисана в зелено и със златни бродерии. Никога не бе предполагал, че друидите могат да притежават такава скъпа дреха. Той завърза колана и окачи на него меча. По острието не можеше да се заключи колко е стар, но кожената ножница бе се напукала от годините, и шевовете се бяха прокъсали тук-там. Гауен си помисли, докато излизаше от зеления заслон, че ще трябва да нареди да му ушийт нова.

Когато видя Сианна, моментално забрави за меча. Беше облечена също като него в зелено — цвят, символизиращ пролетта — и тъкмо поставяше свеж венец от глог на косите си. На слънцето косата ѝ блестеше като златна с червеникави оттенъци.

— Кралице... — той взе ръката, която тя му подаваше, и я целуна. С докосването си ѝ предаде своя нем въпрос: „Щастлива ли си като мен?“

— Любов моя... — „Още по-щастлива“, отвърнаха очите ѝ. Гауен изпита желание отново да е нощ и двамата да бъдат насаме. Сега тя беше обикновена жена, но богинята, която дойде при него през изминалата нощ, не бе по-прекрасна в очите му.

— Гауен... Господарю... — заекна смутено Лизанда. — Донесохме храната.

— По-добре да хапнем нещо — каза Сианна. — Долу готвят, но яденето няма да е готово преди танците около дървото, а те ще започнат чак по обед.

— Вече съм сит — промълви Гауен и стисна ръката ѝ, — но сигурно скоро ще огладнея отново...

Сианна пламна, сетне се разсмя и го дръпна към масата, където имаше студено месо, пресен хляб и ейл. Тъкмо се канеха да седнат, когато от подножието на хълма се разнесоха викове.

— Да не би вече да трябва да слизаме? — поде Сианна, но във виковете, които чуваха, нямаше и следа от празнично ликуване.

— Бягайте! — думите вече се различаваха съвсем ясно. — Те идат — трябва да се спасявате!

— Но това е Туарим! — възкликна Лизанда, която се взираше надолу. — Какво може да се е случило?

Гауен ненапрасно бе преминал мъчителните месеци на военното си обучение. Скочи и застана с ръка на дръжката на меча, а Сианна понечи да каже нещо, но срещна очите му и само безмълвно се изправи до него.

— Кажи! — Гауен пристъпи напред към младия друид, който с последни сили се изкачи на върха и залитна към него.

— Отец Павел и монасите — каза той задъхано. — Носят въжета и чукове. Казват, че ще разрушат свещения каменен кръг!

— Те са стари хора — каза успокоително Гауен. — Ще се изправим на пътя им към храма. Не могат да ни накарат да помръднем

от мястото си, нито пък ще им позволим да докоснат камъните, дори да са съвсем полудели. — Трудно му бе да повярва, че кротките монаси, с които толкова често бе пял псалми, може да са обзети от такъв фанатизъм, дори след като цяла година бе слушал изпепеляващите тиради на отец Павел.

— Не е това... — преглътна мъчително Туарим. — С тях има... войници. Гауен, ти трябва да изчезнеш. Отец Павел е пратил хора в Дева и е повикал римляните на помощ!

Гауен си пое дълбоко дъх. Сърцето му се блъскаше така силно в ребрата, че се надяваше да не се забелязва с просто око. Отлично знаеше как постъпват римляните с дезертъорите. За миг наистина помисли да побегне. Но нали вече веднъж бе постъпил така — и щом срамът, че бе избягал от една битка, която не бе негова, че бе напуснал редиците на армия, която не се бе клел да следва, все още го изгаряше, как би могъл да преживее мисълта, че е изоставил народа си, същите хора, които го провъзгласиха за Пендрагон на Тор?

— Добре тогава! — той се насили да се усмихне. — Римляните са разумни хора. Наредено им е да не засягат вратата на всички народи по земите, които сега са техни. Ще им обясня как стоят нещата, и те няма да допуснат назаряните да осквернят храма ни.

Лицето на Туарим се поразведри и Гауен си пое дъх. Надяваше се това, което бе казал току-що, да е действително вярно. Тъй или иначе, вече бе късно да си променя решението, защото самият отец Павел, с лице, пламнало от гняв и от положеното усилие, се появи на върха на хълма.

— Гауен! Сине мой, какво са сторили с теб? — свещеникът пристъпи напред, кършейки ръце, а зад него се появиха още трима от братството. — Нима те принудиха да се кланяш на техните идоли? Нима падна жертва на изкушението и сега тънеш в грях и позор?

Гауен първоначално се развесели, но доброто му настроение бързо бе изместено от прилив на гняв и той застана между стария човек и Сианна.

— Никой не ме е принуждавал да върша каквото и да било, нито пък някой би могъл да го стори! А тази жена е моя съпруга, затова ти препоръчвам да си държиш мръсния език зад зъбите, когато стоиш пред нея!

Междувременно цялото назарянско братство се бе добрало до върха. Наистина носеха огромни чукове и въжета. Гауен направи знак на Туарим да отведе Сианна.

— Тя е женски демон, клопка за душата ти — с такива като нея си служи Сатаната! Чрез Ева, изкусителката, лукавият опетни с грях човечеството! — извика в отговор отец Павел. — Но за теб не е късно, момчето ми. На блажения Августин например е била дадена възможността да се покае, а цялата си младост е прекарал в грях. Ако се покаеш, това единствено прегрешение няма да натежи на везните против теб. Отдели се от нея, Гауен! — и той протегна ръка. — Тръгни с мен!

Гауен го загледа удивено.

— Отец Йосиф беше свят човек, благословен дух, който проповядваше любов между ближните. В него бих могъл да се вслушам, но такива думи той никога не би казал. Ти, старче, трябва да си полудял напълно! — и Гауен впери гневен поглед в останалите. В израза му имаше нещо, което ги накара да отстъпят.

— Сега е мой ред да давам заповеди! — каза той и почувства как го обгръщат диплите на невидима кралска мантия. — Вие дойдохте при нас с молба и ние ви дадохме убежище. Разрешихме ви да построите своята църква до нашия свещен хълм. Но Тор принадлежи на старите богове, които покровителстват тази земя. Вие нямате никакво право да бъдете тук; вашите стъпки оскверняват тази свещена земя. Затова ви казвам — махнете се оттук, защото в противен случай висшите сили, които вие наричате демони, ще ви поразят на място!

Той вдигна ръка, и макар че в нея не държеше нищо, монасите се свиха, сякаш бе размахал меч. Гауен се усмихна мрачно. Още миг, и щяха да си плюят на петите. Но още в същия момент по камъните закънтяха подковани сандали. Римляните бяха тук.

Бяха десет души, под командата на плувнал в пот декурион. Носеха по едно късо копие, от тези, които наричаха пилум, във всяка ръка. Останали без дъх, те загледаха с еднаква неприязън и гневните назаряни, и възмутените друиди.

Декурионът забеляза златните бродерии по туниката на Гауен, очевидно ги прие за отличителен белег на високия му сан, и се обърна към него.

— Търся някой си Гай Мацелий Север. Тези монаси ни известиха, че вие го държите в плен.

Някой зад Гауен си пое рязко дъх, но не каза нищо. Гауен поклати глава, надявайки се, че човекът е отскоро в Британия и не може да забележи колко отпечатан римският произход в чертите му.

— Ние изпълняваме наш религиозен ритуал — каза той спокойно. — Не пречим и не задържаме тук никого против волята му.

— А ти кой си, че да вярвам на думите ти? — челото на декуриона се смръщи под шлема.

— Името ми е Гауен, син на Ейлан...

— Глупак! — избухна отец Павел. — Този, с когото разговаряш, е самият Гай!

Очите на римлянина се разшириха.

— Господарю — поде той — изпрати ни твоят дядо...

— Хванете го! — закрещя Павел. — Той е дезертьор от вашата армия!

Редицата войници се раздвижи. Докато друидите ги гледаха, отец Павел избута един от братята-назаряни към каменния кръг.

— Ти ли си младият Мацелий? — попита несигурно декурионът.

Гауен въздъхна. Ако старият в Дева искаше да говори с него, може би щеше да успее да се измъкне някак.

— Така ме наричат римляните, но...

— Дезертирал ли си от войската? — попита вече по-рязко декурионът.

Гауен се обърна рязко, защото чу удар на чук по камък.

Двама от монасите бяха увили въже около един от каменните стълбове и го теглеха, а трети удряше с чук по друг стълб.

— Изправи се, войнико, и отговаряй!

В продължение на три безкрайни месеца Гауен бе обучаван да се подчинява на такъв тон. Преди да се замисли, тялото му автоматично се изпъна като струна, така както може да постъпи само обучен легионер. Веднага си наложи да се отпусне, но стореното бе сторено.

— Никога не съм полагал клетва! — извика той.

— Други ще преценят дали е така — беше отговорът на декуриона. — Трябва да тръгнеш с нас.

От каменния кръг се разнесе трясък. Камъкът поддаде с мъчителен стон — там, където чукът бе срещнал пукнатина. Една от

жените изпищя. Гауен се обърна тъкмо навреме, за да види как стълбът рухна на земята, разцепен наполовина.

— Спрете ги! — извика той. — Забранено е да се осквернява храм! Това е свещена земя!

— Това са друиди, войнико! — назарянинът почти изплю думите. — Паулин и Агрикола не успяха да се справят с всички. Рим не се отнася с търпимост към тези, които си служат с магии срещу властта. Друидите и техните ритуали са извън закона и твой дълг е да унищожиш всичко, което е останало от тях!

Той се хвърли към другия стълб, който бе започнал да се клати застрашително, и започна да го бута. Окуражени от успеха си, монасите с чуковете удряха по трети.

Гауен гледаше невярващ. Всякаква мисъл за Рим и за опасността, в която се намираше той самият, изчезна, задушена от прилив на царствен гняв. Без да обръща внимание на крясъците на декуриона, той се втурна към каменния кръг.

— Това място е посветено на моите богове! Не смей да докосваш камъка! — той не можа да познае гласа си, който вибрираше и отекваше в кръга на храма. Другите монаси отстъпиха плахо, но Павел само се разсмя.

— Аз ви предизвиквам, демони! Махни се от мен, Сатана! — и той отново заблъска камъка.

Ръцете на Гауен се склучиха около кокалестите му рамене. Той откъсна Павел от стълба и го хвърли на земята. Докато се изправяше, обученото му ухо долови недвусмисления съсък, който се чува при ваденето на меч от ножницата, и се обърна като стрела с ръка на дръжката на собствения си меч.

Легионерите бяха готови да хвърлят копията си, но Гауен застави пръстите си да се отпуснат. Мислите му се гонеха хаотично. „Няма да лея кръв на тази свещена земя. Не съм посветен за вожд на войските, а за върховен крал!“

— Гай Мацелий Север, в името на императора те арестувам! Остави оръжието! — закънтя гласът на декуриона, който бе почнал да размахва меча си.

— Тогава арестувай и тях — и Гауен посочи монасите.

— Твоята религия е обявена извън закона. Ти си отстъпник! — изръмжа офицерът. — Махни този меч или ще наредя на хората си да

те пронизват с копията на място!

„Вината е изцяло моя“ — мисълта накара мозъка на Гауен да запулсира с тъпа болка. „Ако не се бях обърнал към Рим, никой нямаше да подозира за съществуването на Авалон!“

„Тъй или иначе, сега знаят!“, обади се друг, бунтарски глас в съзнанието му. „Нима ще заложиш живота си заради няколко каменни стълба?“

Гауен обърна поглед към храма. Къде бе вълшебството, което го бе обгърнало със сияние в мига, когато се яви Мерлин? Та това си бяха обикновени камъни, странно голи на дневната светлина, а той, глупакът, бе повярвал, че е крал. Но каквато и да бе истината, несъмнено бе едно — на този каменен олтар Сианна го бе дарила с любовта си, и той нямаше да допусне ръцете на Павел да го осквернят. Забеляза Сианна зад войниците и се опита да ѝ се усмихне, но, уплашен да не би явното ѝ отчаяние да го размекне, бързо отвърна поглед.

— Никога не съм полагал клетва пред вашия император, затова пък съм се клел да защитавам този свещен хълм! — каза той, без да повишава глас, и древният меч, който хората от благостите земи му бяха поднесли едва снощи, сякаш от само себе си излезе от ножницата и легна в ръката му.

Декурионът даде знак. Острието на издигнато копие улови един слънчев лъч и проблясна злостно. В същия миг един камък изкънтя по нечий шлем и литналият пилум падна далеч от целта.

Като изключим Гауен, друидите бяха невъоръжени, но около храма имаше изобилие от камъни. Легионерите се огънаха под засипващата ги каменна градушка, но все пак отговориха на нападението. Гауен видя как Туарим рухна на земята, пронизан от копие, насочено този път по-точно. Слава на боговете, другите жрици бяха успели да издърпат Сианна настрани и сега я водеха нанякъде.

Трима от легионерите се запътиха към него с вдигнати щитове и насочени мечове. Гауен зае защитна позиция. Първия удар отби, както го бе учил Руфин, и отвърна на свой ред с удар, който срязва кожените ремъци на бронята и проникна в тялото на войника отстрани. Той изкрещя и падна, а Гауен се изви като вихрушка и връхлетя върху втория. Великолепното острие проби щита без никакво усилие. Изненадата, изписала се на лицето на втория легионер, докато падаше,

би се сторила смешна на Гауен, ако имаше време да разсъждава, но третият вече го нападаше. Гауен се шмугна под ръката на противника си и заби меч с все сили напред и нагоре, право в сърцето на войника.

Тялото почти повлече меч с себе си, докато падаше, но Гауен успя да го изтръгне от раната. Около него на земята лежах телата на четирима друиди. Пристигнаха бяха на помощ и няколко души от племената, но техните стрели не вършеха почти никаква работа срещу римските ризници.

— Бягайте! — махна им Гауен. Защо не бягаха, докато все още имаше време? Сега забеляза, че останалите живи друиди се опитваха да се доберат по-близо до него и го викаха по име.

Гауен още веднъж връхлетя, изненадвайки римляните. Повали още един с първия удар; вторият успя да се предпази и отвърна на удара му; мечът засегна ръката на Гауен над лакътя, но той не изпита болка.

Удар в гърба го накара да залитне, но в следващия миг се изправи наново и отвърна с такъв удар, че ръката на другия отхвърча от тялото му. Оставаха петима плюс декурионът, но вече бяха започнали да проявяват по-голяма предпазливост. Може би щеше да се справи с тях и сам. Усмихнат, с див блясък в погледа, Гауен притисна следващия си противник с такъв порой от удари, че части от щита му се разхвърчаха наоколо.

Сините дракони на китките на Гауен сега бяха поаленели от кръв. Все още не чувстваше нищо, но знаеше, че голяма част от кръвта е и негова. Примигна, защото някаква сянка се спусна за миг пред погледа му, сетне отскочи встрани пред удара на противника, но този път реакцията му бе по-забавена. Не, не беше от загубата на кръв. Гауен рискува да погледне за миг нагоре и забеляза, че черна мъгла започва да се стели по доскоро напълно ясното небе.

„Кайлеан и Сианна“, каза си той. „Те ще ги довършат. На мен ми остава само да издържа.“

И все пак оставаха още петима души. Мечът му проблесна, докато отново замахваше с него. Легионерът пред Гауен отскочи и Гауен се разсмя. Сетне, като светкавица от ясно небе, нещо го удари със страшна сила между раменете. Гауен залитна напред и рухна на колене, учуден от тежестта, която го притискаше надолу. Не разбираше и защо внезапно му стана толкова трудно да си поема дъх.

Сетне свали поглед надолу и видя острието на пилума, който стърчеше от гърдите му. Поклати глава, все още невярващ. Смрачаваше се бързо, но не достатъчно бързо, за да не могат римляните да видят къде да забият мечовете си — в гърба му, в краката и под раменете...

Гауен вече не виждаше нищо. Мечът се изплъзна от безчувствените му пръсти.

— Сианна... — прошепна той и се отпусна с въздишка върху свещената земя на Авалон — също като последната нощ, когато ѝ бе посветил живота си, вливайки жизнената си сила в обятията ѝ.

8.

— Мъртъв ли е?

Кайлеан положи много нежно главата на Гауен на гърдите си. Бе съсредоточила всичките си способности, за да долови някаква искрица живот у него. Като че ли се чувстваше нещо, но много слабо. Трябваше да се опита да хване пулса му.

— Още е жив — отвърна тя с несвой глас — макар че само боговете могат да кажат защо.

„Толкова много кръв!“ Свещената земя на Тор бе просмукана от нея. Колко ли години дъжд бяха необходими, за да се отмие, зачуди се Кайлеан.

— Свещената кралска сила не допуска да издъхне — обади се Рианон.

— Дори кралска мощ не можеше да промени нещата при такива неравни сили — каза Амбиос. Той също бе ранен, но не сериозно. Други от младите друиди бяха загинали. Но римляните също загинаха — до крак, когато магическият мрак обгърна хълма, и само тези, дарени с вътрешно зрение, можеха да различат враг от приятел.

— Длъжна бях да бъда там — прошепна Кайлеан.

— Нали ти ни спаси. Ти призова сенките... — прекъсна я Рианон.

— Много късно. — Дъх не й стигаше. Мракът отдавна се бе вдигнал, но тя не виждаше от сълзите, които замъгляваха очите й. — Много късно. Не можах да спася Гауен...

Когато дойдоха римляните, тя беше в малката си къщичка и си почиваше, за да е бодра на продължението на празника по обяд. Нямаше никаква вина — всички го казаха. Как би могла да знае?

Но никакви извинения не можеха да променят факта, че преди десет години Ейлан загина, защото Кайлеан пристигна прекалено късно във Вернеметон А сега синът на Ейлан, когото бе обикнала като свое дете, умираше, защото тя не бе до него, когато се нуждаеше най-много от помощта й.

— Да го преместим ли? — попита Рианон.

— Може би няма да е зле — отвърна Маргед. Тя имаше все пак най-много лечителски познания от всички тук. — Но не надалеч. Най-добре ще е да направим нещо като заслон над него. Ако успеем да срежем копието, можем да го поставим да лежи по гръб — така ще е най-добре за него.

— Не можем ли да го изтръгнем? — попита Амбиос с внезапно изтънял глас.

— Ако го изтръгнем от гърдите му, ще умре начаса.

„Да, ще умре бързо, без да съзнава какво се случва“, каза си Кайлеан. „В противен случай ще умре по-късно, при това в мъки.“ Знаеше много добре как умират хора с пронизани бели дробове. Много по-милостиво би било, ако изтръгнаха пилума от гърдите му още сега. Но, макар и за кратко, Гауен бе носил титлата Пендрагон, а кралете, също както и върховните жрици, нямаха право да умират като обикновените хора.

Трябваше да доведат Сианна, за да се сбогува с него, каза си Кайлеан. В сърцето си обаче знаеше, че всъщност собственото ѝ желание да чуе макар една последна дума от устата на осиновения си син повлия на решението ѝ.

— Вдигнете заслона от зеленина, който направихте за него тази сутрин, и го донесете тук. Ще отрежем пилума и ще се грижим за него, колкото ни позволяват силите и уменията.

Кайлеан стана и бавно започна да обхожда каменния кръг. Докато Гауен се сражаваше с римляните, назарянските монаси бяха продължили разрушителното си дело. Двата каменни стълба лежаха на земята заедно с три по-малки камъка, а каменният олтар бе разсечен от голяма пукнатина. По силата на дългогодишния навик Кайлеан се движеше по посока на слънцето, но силата, която в друг случай би се събудила от движенията ѝ от камък към камък, сега се надигаше бавно, без цел и посока. Тор бе ранен също като Гауен, и силата изтичаше през раните на камъка.

Кайлеан забави крачка. Имаше чувството, че и нейното сърце няма вече сила да изтласква кръвта във вените ѝ. Усещаше неравните му удари. „Може би ще умра и аз.“ Тъкмо сега мисълта ѝ се стори привлекателна.

Отвън, пред каменния кръг, Гауен лежеше все така, но измит, с превързани рани, на импровизирано легло, а Сианна се бе изправила

до него и не откъсваше очи от лицето му. Бяха успели да спрат кръвоизливите от повечето рани, но острието на копието си бе останало в гръдния му кош. Духът му продължаваше да се лута на границата между сънищата и смъртта. Кайлеан си забрани да отиде и да види дали има някаква промяна. Ако се събудеше, все някой щеше да я повика. Нямахше право да отнеме на Сианна малката утеха да бъде насаме с умирация си любим.

Последните отблясъци на дневната светлина позлатиха земята и мъглата, надигаща се сред по-ниските хълмове. Кайлеан не забелязваше никакво движение нито сред тръстиките, нито в откритото водно пространство, нито пък по дървените пристани, които го пресичаха. Нищо не помръдваше из тресавищата и по потъналите в зеленина островни върхове. Накъдето и да погледнеше, земята тънеше в покой.

„Каква измама!“, каза си тя. „Островите би трябвало да бълват огън! Страшна буря трябваше да се извие на този ден!“

Пристъпът на омраза, който чак я разтърси, когато спря погледа си върху църквицата на отец Йосиф, все така подобна на пчелен кошер, я удиви. Да, Павел бе убил мечтата на стареца — двете общности да съществуват рамо до рамо, да вървят по различните си пътища към общата цел, целта, която бе обща поне за нея и покойния Йосиф. Но дори около църквата на християните не се забелязваше никакво движение. Хората от блатистите земи казаха, че те побегнали пред падащия мрак, молейки се отчаяно техният бог да ги спаси от демоните, които сами бяха призовали.

Зад църквата пътят се виеше на север, към Акве Сулис. Сега и той бе празен, но колко ли време щеше да мине, докато старият Мацелий се разтревожеше за съдбата на войниците си и пратеше нови, за да разберат какво се е случило?

Гауен бе избил петима, а когато падна мракът, хората от блатата с хищните си къси ножове се бяха погрижили за останалите. Сетне издърпаха труповете и ги хвърлиха в по-далечните блатата, за да не замърсяват водите на езерото. Но несъмнено монасите вече бяха на път и рано или късно щяха да уведомят римляните какво се е случило. Отмъщението щеше да бъде ужасно.

„Ще дойдат и ще довършат това, което започнаха на времето с клането на остров Мона, когато аз самата бях още дете. Друидският

орден и служителите на Богинята ще изчезнат завинаги от лицето на земята...“, мислеше мрачно Кайлеан. В този момент като че ли дори това не можеше да я разтърси. Стоеше неподвижна и съзерцаваше залеза на слънцето, сякаш с него светлината напускаше завинаги този свят.

Беше съвсем тъмно. Нечия ръка докосна рамото на Кайлеан и я върна към действителността. Вече не хранеше никаква надежда, но миговете на съзерцание поне я бяха дарили с вътрешен мир.

— Какво има? Да не би Гауен вече...

Рианон поклати глава.

— Още спи. Ние, останалите, имаме нужда от теб. Повелителко, събрали са се всички друиди и всички посветени жрици. Боят се; някои искат да бягаме веднага, преди римляните да се върнат, други пък настояват да останем и да се борим. Говори с тях — посъветвай ни какво да сторим!

— Да ви посъветвам ли? — Кайлеан поклати глава. — Нима си мислите, че разполагам с такава вълшебна власт, та стига само да промълвя някое заклинание и всичко отново ще бъде наред? Не съумях да спася Гауен — какво ви кара да мислите, че ще мога да спася вас? — В сумрака забеляза болката, която се изписа по лицето на Рианон, и се отказа да говори повече.

— Но нали ти си Повелителка на Авалон! Не можеш просто да се оттеглиш, защото си загубила надежда! Ние сме не по-малко отчаяни от теб, но нали ти самата си ни учила, че не бива да допускаме постъпките ни да се влияят от чувствата, че трябва да търсим спокойствието, вечния дух, който е у всеки от нас, и той ще ни помогне...

Кайлеан въздъхна. Имаше чувството, че когато Павел разби свещените камъни, и нейният дух бе загинал. Но бе все още обвързана с думите и постъпките на жената, която бе някога. „Вярно е — помисли тя — че най-силни са оковите, които сами си изковаваме.“

— Добре тогава — каза тя най-сетне. — Това решение ще се отрази на живота на всеки един от нас, затова не мога да го взема сама, но ще дойда при вас, ще поговорим и заедно ще решим какво да се прави.

Един по един, като накуцваха и се влачеха, друидите запристигаха в разбития каменен кръг. Амбиос донесе стола на Кайлеан и тя се отпусна в него. Болката в костите ѝ припомни колко дълго е стояла права. Бе приучена да не обръща внимание на изискванията на тялото си, но тъкмо в този миг чувстваше всяка от шестдесетте си години.

Няколко светилника бяха поставени на земята. В потрепването на слабата им светлина Кайлеан сякаш видя отражение на собствените си страхове и тревоги.

— Не можем да останем тук — поде Амбиос. — Не познавам добре римляните, но всеки знае как се отнасят с тези, които са нападнали и убили техни войници. Ако пленят някого по време на война, продават го в робство, но когато хора от населението на поробените земи се бунтуват срещу римското владичество, разпъват ги на кръст...

— Нали на нас, британците, не е позволено да носим оръжие, за да не го вдигнем срещу тях — допълни друг.

— Какво чудно има в това? — отбеляза Рианон с гордост, примесена с горчивина. — Виж какво успя да направи Гауен с меча си!

Всички се обърнаха и впериха поглед в неподвижните фигури в заслона от зеленина.

— Няма съмнение, че във всички случаи за нас не би имало милост — каза Ейлунед. — Чувала съм да разправят как постъпили с жените от Мона. Горският храм бе създаден, за да запази тези, които са останали живи тогава. Не трябваше да го напускаме.

— Вернеметон е разрушен — каза Кайлеан уморено. — А и храмът изобщо просъществува толкова дълго единствено благодарение на факта, че върховният жрец Арданос бе успял да се сприятели с няколко висши римски сановници. Оттогава насам живяхме спокойно, просто защото римската власт не подозираше за съществуването ни.

— Останем ли тук, ще ни изколят. Но къде бихме могли да отидем? — попита Маргед. — Дори планините на Деметия не могат да ни дадат сигурно убежище. Дали да не помолим хората от племената да ни построят лодки, да вдигнем платна и да потърсим нов дом в островите отвъд западното море?

— Уви — намеси се Рианон, — горкият Гауен най-вероятно ще стигне до тези острови много преди нас.

— Да тръгнем на север — каза Амбиос. — Жителите на Каледония не сведоха чела пред Рим.

— Сега — не, но по времето на Агрикола се преклониха — отвърна му Бранос. — Кой ни гарантира, че някой по-амбициозен император няма да ги прегazi отново? Освен това северните племена имат своя религия. Надали ще сме добре дошли сред тях.

— Тогава — заключи мрачно Рианон — това е краят на ордена на друидите в Британия. Длъжни сме да отпратим децата, които са ни поверени за обучение, обратно при родителите им, а ние да се спасяваме кой както може.

Бранос поклати глава.

— Прекалено съм стар за такива промени. Ще остана тук. Ако римляните сметат, че старите ми кости могат да им послужат за забавление, тяхна работа.

— И аз оставам — допълни Кайлеан. — Повелителката Ейлан ме изпрати да служа на Богинята на този свещен хълм, и аз няма да изневеря на дадената пред нея клетва.

— Майко Кайлеан! — възкликна Лизанда. — Не можем да заминем...

Прекъсна я викът на Сианна, която се бе изправила и махаше с ръка.

— Гауен се събуди! — викаше тя. — Трябва да дойдете!

Кайлеан си помисли колко е странно, че умората не я бе напуснала, но внезапно изгуби всякакво значение. Тя стигна първа до Гауен и коленичи пред него, движейки ръце над тялото му, за да долови потока на жизнената му сила. Той се чувстваше по-ясно, отколкото бе очаквала — все пак, макар и много тежко ранен, Гауен бе в разцвета на силите си и в прекрасно физическо състояние. Не, душата нямаше да се отдели лесно от това тяло.

— Вече му казах какво се случи, след като той загуби съзнание — каза Сианна тихо. — А вие — какво решихте?

— Никъде няма убежище за нас — отвърна Амбиос. Хвърли поглед към мъртвешки бледото лице на Гауен и бързо отвърна очи. — Трябва да се разпилеем и да се надяваме, че римляните ще решат, че не си струва труда да ни преследват поединично.

— Но Гауен не може да бъде местен, и аз няма да мръдна оттук! — повиши глас Сианна.

Кайлеан забеляза, че Гауен се раздвижи конвулсивно, и постави ръката си върху неговата.

— Не мърдай! Трябва да пестиш силите си!

— За какво? — Гауен едва помръдна устни, но колкото и странно да бе, в очите му проблесна весела искрица. Сетне извърна очи към Сианна. — Тя... не бива да се излага на опасност... заради мен...

— Ти не изостави свещения храм — каза Кайлеан.

Той се опита да си поеме по-дълбоко дъх и се смръщи от болка.

— Този път... имах какво да защитавам. Но сега... с мен е свършено.

— А за какво да оставам аз на този свят, ако теб те няма? — изплака Сианна, навеждайки се отново над него. Светлите ѝ коси паднаха като завеса над израненото му тяло, а раменете ѝ се разтърсиха от плач. Лицето на Гауен се изкриви от мъка, когато осъзна, че няма сили дори да повдигне ръката си и да я погали.

Очите на Кайлеан се премрежиха от сълзи. Тя вдигна ръка и я постави на рамото на Сианна. Внезапно почувства, че цялото ѝ тяло изтръпва. Вдигна поглед тъкмо навреме, за да види някакво особено раздвижване на въздуха. После пред нея бавно се очерта стройната фигура на Кралицата на феите.

— Ако жриците вече не могат да те закрилят, дъще моя, трябва да се върнеш в моето кралство. Твоят мъж ще дойде с нас. Той няма да умре, ако аз се погрижа за него.

Сианна се изправи. Надежда и отчаяние се бореха в погледа ѝ.

— Ще можеш ли да го излекуваш?

Тъмните очи на феята се плъзнаха по фигурата на Гауен, изпълнени с безкрайно съчувствие и тъга.

— Не знам. Може би след време... след много време, поне по представите на хората.

— Кралице — прошепна Гауен, — винаги си била много добра с мен, но не мога да те разбера. Ти ми предлагаш безсмъртието на твоя народ, но каква полза ще имам аз от него? Безкрайни телесни страдания от неизлечимите рани и още по-страшни душевни мъки при мисълта за разпиления народ на Авалон и осквернения каменен храм. Голяма е любовта ни, скъпа Сианна, но тя не би надживяла такива терзания. Това ли искаш от мен? — той се закашля, а кървавото петно върху превръзката на гърдите му започна да се увеличава.

Хлипайки, Сианна поклати глава.

— Но аз мога да те спася и от спомените — намеси се Кралицата на феите.

Тогава Гауен протегна ръка, около която се виеше кралският символ — драконът. Синкавите линии се открояваха рязко върху бледата кожа.

— И това ли можеш да накараш да изчезне? — попита той. — Тогава аз ще съм мъртъв, защото без тези знаци ще изгубя самата си същност. Не приемам живот без служба на ордена на друидите и на свещения каменен храм.

„Дали баща му също е получил това прозрение преди смъртта си?“ помисли Кайлеан. „Ако е тъй, Ейлан е виждала по-ясно от мен, а през всички тези години аз се съмнявах в преценката ѝ.“ Колко тъжно бе, че трябваше да разбере това едва сега.

Кралицата го изгледа с дълбока скръб.

— Още от времето, преди високите хора да дойдат по тези земи отвъд моретата, наблюдавам човешкия род. И въпреки това не мога да ви разбера. Изпратих дъщеря си при вас, за да изучи мъдростта ви, но тя придоби и вашите слабости. Все пак съзнавам, че държите твърдо на своето, затова и ще ви кажа, че съществува начин да бъдат спасени жриците и друидите от Авалон. Предупреждавам ви, че ще бъде трудно и дори опасно, и че самата аз не знам със сигурност какво точно ще стане накрая. През целия си дълъг живот съм чувала само веднъж-два пъти, че са правени опити да се постигне това, което ще ви опиша. Но не знам доколко тези опити са били успешни.

— Има друг начин ли? Какво искаш да кажеш, майко?

Кайлеан се отпусна назад и присви очи. В съзнанието ѝ смътно се мяркаше някакъв спомен. Имаше чувството, че и тя някога е чувала да се говори и такова нещо.

— Казвам ви, че има начин да бъде отделен Авалон, на който живеете сега, от останалата част на света, обитаван от смъртните. Римляните ще продължат да виждат само острова Инис Уитрин — мястото, където назаряните построиха църквата си. Но за вас ще остане вторият Авалон — изместен тъй, че на него времето ще се движи по своему — някъде по средата между света на човеците и света на феите. Авалон ще бъде скрит от очите на непосветените със завеса от мъгли — тя ще бъде изтъкана от вълшебна сила и ще може да

бъде преминавана само от тези, които са посветени и имат власт над нея. — Тъмните и очи срещнаха погледа на Кайлеан. — Разбираш ли ме, Повелителко на Авалон? Ще се наемеш ли да го сториш в името на тези, които обичаш?

— Да — отвърна прегракнало Кайлеан, — дори усилието да ме убие. Бих сторила и повече, за да оправдая положението обет.

— Но вълшебството може да се осъществи само в миг, когато силата достигне върховата си точка. Ако почакаш до деня, който бележи средата на лятото, враговете ви ще ви открият, а и се съмнявам, че Гауен ще издържи дотогава.

— Но силата на Белтейн още не е тръгнала към отлив, а и снощният ритуал е източник на сила — отбеляза Кайлеан. — Трябва само да действат бързо.

Докато преценят, че са готови да започнат, стана много късно. Ясно беше, че няма да могат да пренесат цялата долина на Авалон; немислимо бе да изместят седемте свещени острова във времето. Кайлеан бе разпратила хората си по двойки — жрец със жрица — за да отбележат определени точки с огньове, запалени с въглини от Белтейнския огън. Останалите се бяха събрали на Тор.

В полунощ, когато звездите замряха за миг в орбитите си, Бранос се изправи на самия връх на Тор, поднесе своя рог към устните си и засвири. Пръстите му бяха много изкривени за струните на арфата, но дробовете му не бяха пострадали от възрастта. Звукът на рога се понесе в мрака — първоначално тихо, после набирайки все повече сила, докато тъмнината се изпълни с мощния му зов — толкова властен и всепроникващ, сякаш отекваше от самите звезди. Кайлеан почувства, че кожата ѝ изтръпва под въздействието на настъпващия транс. Съзнаваше, че това, което чува, не е съвсем от този свят, защото какъв звук, произведен от смъртен, би могъл да звучи така? Пък биха ли могли обикновените човешки сетива да го възприемат? Всъщност духът ѝ възприемаше едно от проявленията на волята на посветените друиди — обединена и насочена към една единствена цел. Огледа се в кръга около себе си. Бяха възстановили щетите, доколкото им бе възможно, бяха подпирали и изправяли паднали камъни, бяха се опитвали да свържат отново разбитите отломки, но днес магическият кръг не се състоеше от изправени каменни стълбове, а от живи човешки тела, от плътта, кръвта и душевната сила на хората. Те бяха

оформили два кръга — единият извън каменния, другият — вътре в него. Телата им приемаха и провеждаха енергията, излъчвана от каменните стълбове. Сега трябваше да изпълнят танца, за който се готвеха тази сутрин. Кайлеан даде знак на Рианон, че музиката може да започне.

Мелодията бе тържествена, но жизнерадостна. Извикваше в съзнанието на хората представа за жерави, мяркаци се сред тръстиките — тази картина бе стара, много стара. Всичко това бе съществувало, когато друидите се бяха появили тук за първи път. Двата кръга от танцьори започнаха да се движат, спазвайки посоката на движение на слънцето. Разделяха се, за да заобиколят камъните, линиите на движението им се кръстосваха, после се разделяха отново, така че камъните изглеждаха оградени от светлинни гирлянди. Навън-навътре, навън и пак навътре — танцьорите сплитаха и разплитаха линиите на силата. Музиката ставаше все по-бърза след всеки нов кръг.

Кайлеан чувстваше все по-силния прилив на енергия — вече видимата светлина беше проява на енергийния вихър около каменния кръг. Когато светлината докоснеше напуканите камъни, потрепваше като водата в поток, срещнала препятствие. Но водата се движеше по линията на най-малкото съпротивление, не правеше опит да преодолее препятствието, докато обединените усилия на волята на всички хора тук щяха да накарат притокът на силата да обхване всичко наоколо.

Танцът ставаше все по-бърз — кръгът на силата се очертаваше все по-ясно — по-навътре по-ясно, по-слабо отвън. Енергията се концентрираше в центъра на кръга, движението вече бе по инерция — малко нестабилно там, където по камъните имаше пукнатини, но независимо от това много силно. Върховната жрица положи усилие да закотви духа си в земята на Тор. Бе правила това много пъти, но всеки път посрещаше с изненада стихийния приток на сила в тялото си.

Въздухът вътре в кръга ставаше по-плътен, осезаем с просто око. Кайлеан примигна; да, вярно беше — камъните и танцьорите постепенно се забулваха с потръпваща, златиста, полупрозрачна пелена. Тя вдигна ръце, за да приеме светлината в себе си. В друго измерение, но само на един дъх разстояние от нея, Кралицата на феите стоеше и чакаше. Ако друидите успеяха да призват цялата сила, на която бяха способни, ако Кайлеан се окажеше достатъчно силна, за да

я фокусира в себе си, Кралицата на феите можеше да я използва, за да изтегли Авалон в пространството между световите.

Енергията се надигаше на зашеметяващо мощни вълни — изкривяванията около напуканите камъни ставаха все по-силни, колкото повече се усилваше приливът ѝ. Кайлеан се бореше да запази равновесие — внезапно си спомни как една нощ, когато се прибираше към Тор в проливен дъжд, баржата се люлееше и подскачаше под краката ѝ, а Ходещия по водата се опитваше да я овладее и насочи към почти невидимия пристан. Приятелски ръце щяха незабавно да ги придърпат към брега, стига само Кайлеан да успееше да хвърли въжето достатъчно надалеч, та да го уловяха откъм пристана. Беше се опитала да го стори няколко пъти, та баржата едва не се бе преобърнала. Тогава ги спаси внезапното затихване на вятъра.

Сега се чувстваше по същия начин. Залиташе, блъскана от страшния приток на сила; не можеше вече да стои права; можеше да концентрира мощта в себе си, но нямаше сили да ѝ даде посока.

— ОТПУСНИ СЕ!

Кайлеан не разбра откъде дойде този глас. Може би го чу вътре в себе си. И без това нямаше да удържи още дълго. Щом волята, която все още я държеше, отслабна, енергията просто избухна на всички страни и Кайлеан рухна на земята.

— Съжалявам... Нямах достатъчно сили... — Кайлеан съзнаваше, че говори несвързано. Примигна; не беше сигурна дали вече е дошла в съзнание. Може би просто сънуваше. Постепенно нещата около нея си идваха на местата. Седеше, облежната на олтарния камък. Лицата на надвесилите се над нея хора плуваха като в мъгла.

— Съжалявам — повтори тя, този път по-ясно. — Не исках да ви плаша, Помогнете ми да се изправя.

Поне, каза си Кайлеан, докато се оглеждаше около себе си, дълбоко вкоренената дисциплина ѝ бе помогнала да поеме удара на силата сама — в противен случай той би разрушил каменния кръг. Другите също бяха доста поразтърсени, но поне бяха до един на крака. Тя самата се чувстваше, сякаш табун коне бе минал през тялото ѝ, но болезнено силното сърцебиене бе почнало да се поуспокоява.

Някакво раздвижване отвъд каменния кръг привлече вниманието ѝ. Какво ли ставаше там? Четирима от по-младите друиди бяха вдигнали Гауен на носилка и сега го носеха към храма.

— Такава бе волята му, Повелителко... — отвърна Амбиос на немия ѝ въпрос. Тонът му означаваше: „Макар и на смъртно легло, той е крал...“ Донесоха дървени пейки и поставиха носилката отгоре им. Мъчително присвитите челюстни мускули на Гауен се отпуснаха и след миг той отвори очи.

Кайлеан срещна погледа му.

— Защо...

— За да ти помогна с каквото мога, когато опиташ отново — отвърна Гауен.

— Отново ли? — поклати глава Кайлеан. — Сторих всичко, каквото можех...

— Нека опитаме по друг начин — предложи Сианна. — Нали ти си ни обяснявала колко голяма е силата на триадата в такива случаи? Три точки дават винаги по-добър баланс от една.

— Да не би да имаш предвид себе си, Гауен и мен? Та дори само това, че се намира вътре в кръга, е достатъчно опасно за него! Ако се опита да проведе през тялото си такава сила, това би го довършило!

— Тъй или иначе ще умра — или от раните си, или когато дойдат римляните — каза тихо Гауен. — Чувал съм, че самата смърт на посветен крал предизвиква концентрацията на изключителна енергия. Убеден съм, че сега, умирайки, имам по голяма сила, отколкото притежавах преди седмица, когато бях напълно здрав и жизнен. Разбираш ли, сега си спомням ясно кой съм всъщност и кой съм бил преди. Малкото живот, който ми остава, е незначителна цена за такава победа.

— Сианна също ли мисли като теб? — попита горчиво Кайлеан.

— Той е мъжът, когото обичам... — гласът на Сианна потрепна едва забележимо. — Как бих могла да се противопоставя на желанието му? За мен той винаги е бил крал.

— Ние отново ще се срещнем — Гауен вдигна очи към нея и Кайлеан. — Нали ти самата си ни учила, че този живот не е единственият, който ни е даден?

Кайлеан срещна очите му. Имаше чувството, че сърцето ѝ ще се пръсне. В този миг виждаше безкрайно ясно не само Гауен, но и

чистия дух на Сианна виждаше го, съзнавайки, че в обичта си понякога се бе изправяла срещу нея.

— Тъй да бъде — произнесе тя тъжно. — Ще поемем риска този път заедно. Вярвам, че една и съща верига свързва трима ни.

Тя се изправи и загледа другите двама.

— Ако все още сте решени да изпълните това, което сте намислили, трябва да заемете местата си в кръга и да стоите с ръце, обвити и склучени около каменните стълбове. Този път няма да танцуваме. Целостта на камъните е нарушена и те не могат да привличат достатъчно енергия. Енергията трябва да тече по посока, еднаква с посоката на слънцето, през телата и склучените ни ръце, докато пеем...

Още веднъж на Тор се възцари абсолютно мълчание. Поемайки си дълбоко дъх, Кайлеан съсредоточи цялата си същност в земята, на която бе стъпила и поде звучно и вибриращо първата нота от свещения акорд. Още гласове се включваха постепенно и вибрациите се усилваха все повече и повече, докато Кайлеан и почна да ги вижда като трептене на въздуха. След като тонът се стабилизира, тя спря да пее. Сианна и Гауен също замлъкнаха, но тя чувстваше как се стремят да привлекат звука така, че да се фокусира в телата им.

Този път усети нещо окуражаващо, или просто тя самата изпаднаше в дълбок транс, който я караше да гледа спокойно и някак отстрани на събитията. Наложил си да се съсредоточи още повече и поде следващата поред нота от акорда.

Колкото по-сложна ставаше хармонията, толкова по-ясни очертания добиваха светлинните вълни. Енергията, която бяха предизвикали танцуващите, бе действително по-мощна, но сега светлината бе по-стабилна. По-опитните друиди бяха заели местата си при камъните, в които имаше пукнати ни, така че силата им да балансира местата в енергийния поток, където имаше пролуки.

Още веднъж Кайлеан мобилизира всичките си сили, и третата нота зазвуча в натежалия от напрежение въздух.

Докато по-високите гласове на младите жени и момичетата завършваха акорда, Кайлеан си каза, че сега вълшебството би трябвало да подежда, защото в общото светло сияние започваше да различава нещо като дъга, която също почваше да се движи по посока на слънцето. Това вече бе сила, която не трябваше да се овладява — те

трябваше да тръгнат по нея, да използват движението ѝ. Липсваше само правилната посока.

— Възпявам свещените камъни на Авалон... — поде тя в четвърти тон.

— Възпявам кръга от светлина и песен... — отекна гласът на Сианна.

— Възпявам духа, който надмогва страданието... — гласът на Гауен прозвуча удивително силно.

— Свещено е това място...

— Зелена е тревата по хълма...

— Но вятърът отвява цветовете...

Гласовете се издигаха в строга последователност, звънтяха като камбани. През пъстроцветната дъга Кайлеан виждаше различни картини от Авалон — водата на езерото, оцветена в розово от изгрева на слънцето; сребрилата светлина по пладнe; огненото сияние, подпалило тръстиките в светлината на залеза. Призоваваха красотата на Тор през пролетта, когато целият хълм бе обнизан с гирлянди от ябълков цвят, през лятото, потънал в пищна зеленина, през есента, забулен от нежния воал на сивкава мъгла. Възпяваха зелените острови, свещените дъбови дървета, чиито върхове се стремяха към небето, и сладостта на дивите горски плодове, скрити в мъха.

Сега я нямаше заразителната възбуда на първия опит — съществуваше само все по-пълната убеденост, че се издигат, понесени от музиката. Все по-силна ставаше енергията, концентрирана в каменния кръг, и вече започваше да изтича навън — до границите на земите на друидската общност. Оста на цялото това гигантско, бавно въртящо се колело, бе неподвижната триада в центъра на каменния кръг, при олтара. Кайлеан чувстваше с цялото си същество и любовта, изпълнила сърцето на Сианна, и несломимия дух на Гауен. Съзнаваше и начинът, по който нейният дух — непринадлежащ вече нито на мъжкото, нито на женското начало — ги си свързваше със своята мъдрост, как фокусът на силата преминаваше последователно през телата на тримата.

И тогава до слуха ѝ долетя друг глас — безкрайно далечен, нежен и сладък — глас от отвъдния свят. Гласът също пееше за Авалон, за неумиращата му прелест, за красота извън времето и

пространството, вечната сила, която преминава през световете, за Авалон в човешките сърца.

Никой смъртен не би могъл да устои на този зов. Душата на Кайлеан трептеше като току-що оперено птиче, издигнало се за първи път в небесата. Земята под краката им се разтърси — Кайлеан залитна напред и се вкопчи в олтара. Вече не стоеше на твърда земя, но ръцете на другите двама бяха спасителната връзка, в която се бе вкопчила, докато вибриращите вълни я издигаха все по-високо и по-високо — далеч от видимия свят на хората.

Вече не виждаше нищо — нито олтара, нито каменния кръг. Съзнаваше единствено присъствието на Гауен и Сианна, които заедно с нея се рееха в кръг от неземна светлина. Разбираше, че са излезли от земната си обвивка, защото Гауен бе отново здрав и стоеше изправен, в цялата сияйна сила на младостта си, а Сианна бе до него — досущ както стояха предишната нощ, когато се врекоха един другиму завинаги. За последен път припламна силата, премина през ръцете на тримата, и сетне над тях се възцари пълен, прекрасен покой.

— Свършено е... — чу се глас над тях. Тримата вдигнаха очи нагоре и видяха Кралицата на феите — такава, каквато може да бъде видяна единствено в нейното царство — блестяща от хубост, в цялото си великолепие, за което смъртните в своя свят могат да добият само далечна и бегла представа.

— Вие изпълнихте задачата си. Остава само да призовете мъглите, та да скрием Авалон от света на хората. Вие, деца мои, ще се върнете в земните си обвивки. Повелителката на Авалон, която нерядко се е отделяла от тленната си плът, ще може сама да присъства на възшебството, за да разбере мистерията и да запомни заклинанието, с което посветените ще могат да минават между световете и да излизат през мъглите във външния свят.

Кайлеан отстъпи назад. Сианна, усмихната, се обърна, но Гауен поклати глава.

— Връзката ми със земния свят е непоправимо прекъсната.

Очите на Сианна се разшириха.

— Нима си мъртъв?

Гауен се засмя.

— Имам ли вид на мъртъв? Само смъртното ми тяло не издържа на напрежението. Най-сетне съм свободен.

„И навеки загубен за мен“, помисли Кайлеан „Синко, детето ми...“ Протегна ръце, опита се да го докосне, но се отказа. Той бе безкрайно далечен.

— Тогава оставам тук с теб! — Сианна се вкопчи отчаяно в Гауен.

— Това място е само прагът — каза Кралицата на феите. — Гауен трябва да продължи по своя път, а ти трябва да се върнеш в света на смъртните.

— Но Авалон е вече на сигурно място — изплака Сианна. — Защо трябва да се връщам?

— Ако не те интересува животът, който ти предстои да изживееш, длъжна си да се върнеш заради живота на детето, което носиш в себе си...

Очите на Сианна се разшириха, а Кайлеан почувства как в душата ѝ се ражда надежда, която досега бе мислила за навеки погребана. Проговори Гауен, който с всеки изминат миг потъваше в заобиколилото го сияние.

— Живей, любов моя, отгледай нашето дете, за да знам, че нещо от мен е останало при моя народ.

— Живей, Сианна — каза Кайлеан, — защото си млада и силна, защото ще имам нужда от твоята помощ занапред.

Гауен я взе в прегръдките си. Беше облян от такава светлина, че и Сианна засвети като звезда.

— Няма да бъдем разделени дълго. Когато дойде и твоето време, отново ще бъдем заедно.

— Обещаваш ли?

Гауен се засмя.

— Тук, на това място, може да се казва единствено истината...

Когато произнесе тези думи, светлината стана толкова силна, че ги заслепи.

Кайлеан затвори очи, но чу как Гауен казва:

— Обичам те...

Може би тези думи бяха предназначени за Сианна, но ги чу и нейната душа и Кайлеан повярва, че в този миг Гауен е мислил и за нея.

Когато отново отвори очи, стоеше на широкия, разкалян бряг, на мястото, където водите на река Сабрина мудро се полюляваха, смесвайки се с прилива. До нея стоеше Кралицата на феите, отново облечена като жена от горските племена, макар последните отблясъци от сиянието на отвъдното все още да я обгръщаха. Нощта си отиваше, въздухът наоколо светлееше. Над главите им се стрелкаха и крещяха протяжно чайки. Влажният въздух бе натегнал от мириса на море.

— Свършено ли е? — прошепна невярваща Кайлеан.

— Погледни зад себе си — беше отговорът. Кайлеан се извърна. За миг ѝ се стори, че нищо не се е променило. Сетне забеляза, че каменният кръг на Тор е цял и невредим, сякаш никой никога не бе осквернявал и рушил храма, а хълбоците на хълма, по който винаги досега бе виждала накачалите колиби на отец Йосиф и паството му, бяха потънали в зеленина, без следа от човешки жилища по тях.

— Мъглите ще ви закрилят — сега трябва да ги призовеш...

Кайлеан погледна отново на запад. Съвсем лека, прозрачна мъгла се кълбеше над повърхността на водата и се сливаше в далечината с по-плътната мъгла, която винаги се разстилаше над морето преди зазоряване.

— С какво заклинание да ги призова?

Кралицата извади от кожената кесия, която висеше на колана ѝ, нещо, увито в пожълтяло парче плат. Когато разви плата, се показа малка златна плочка, цялата изпъстрена със странни знаци. При вида ѝ у Кайлеан се събуди далечен, забравен спомен — тя разбра, че знаците са изписани от незнайни, властни люде, живели някога в далечни земи, които отдавна бяха погълнати от океана. Когато докосна плочката, съзна, че макар и никога ушите ѝ да не бяха долавяли този отдавна изчезнал език, знае думите, които трябва да произнесе.

В далечината мъглите се състиха и започнаха да се движат. Кайлеан продължаваше да ги зове и те приближаваха — на големи, раздърпани валма, над дървета, тръстики и води, и скоро достигнаха бластистия бряг. Кайлеан потъна в хладната им прегръдка, която отне и последните следи от болката ѝ.

С повелителен жест тя насочи мъглите и те започнаха да се стелят от двете ѝ страни.

„Погълни ни, покрый ни, нека потънем дълбоко, дълбоко, където войнстващите фанатици не могат да ни достигнат с проклятията и

омразата си, където единствената власт над нас ще бъде властта на боговете. Покрий Авалон с мъгли, дари му вечна сигурност и вечен мир!“

Започна да ѝ става студено. С крайчеца на окото си видя гъстата мъгла, слязла досами водата. Чувстваше, че зад тази пелена ги няма познатите местности, през които някога бе пътувала към Дева — не, Авалон бе заобиколен от тайнствена преграда, само отчасти видима за взора на смъртните.

Колко време бе седяла тук — минути или часове? Беше се вкочанила, болеше я цялото тяло, сякаш бе пренесла Авалон дотук на плещите си, сякаш бе вървяла по дълъг и изнурителен път.

— Сторено е — гласът на Кралицата потрепна. Дори тя сякаш се бе смалила — личеше ѝ изтощението от това, което бяха преживели. — Островът ви се намира между два свята — света на човеците и страната на феите. Ако някой потърси Авалон, ще се озове на острова на назаряните, освен ако не познава древните ритуали. Можеш да предадеш тайната на заклинанието на някои от хората, населяващи бластистите земи, стига да сметнеш, че са достойни, но иначе Словото на силата ще преминава единствено от поколение на поколение сред Посветените...

Кайлеан кимна. Влажният въздух бе свеж, чист като в зората на света. Оттук нататък щяха да живеят в нов и чист свят, нямаше да се кланят на крале и императори, а над тях щяха да бъдат единствено боговете...

ГОВОРИ КАЙЛЕАН:

От мига, когато над нас се спуснаха вълшебните мъгли, времето в Авалон затече по различен начин, не като във външния свят. Годините продължаваха своя кръговрат — от Белтейн до Самхаин и от Самхаин до Белтейн, но от тогава до ден днешен крак на непосветен не е осквернил свещената земя на Тор. Погледна ли назад, струва ми се, че всичко разказано дотук се е случило неотдавна. Но не е така, защото дъщерята, която Сианна роди, сега е вече зряла жена, жрица и служи на Богинята. Самата Сианна е пълновластна Повелителка на Авалон, макар че все още не носи официално тази титла.

А аз старея и мислите ми все повече се насочват навътре, в душата ми, към спомените. Момичетата, които ми прислужват, тактично премълчават, когато нарека някоя с името на майка ѝ. Не страдам, но миналото ми се струва много по-близко от настоящето. Казват, че на Върховните жрици е дадено да знаят кога е настъпил часът им, а на мен ми се струва, че няма да остана още дълго в това тяло.

От време на време пристигат нови момичета, за да се обучават за жрици. Довеждат ги хора от племената, които знаят заклинанието. Случва се и посветени жрици, когато излязат във външния свят, да ги доведат тук на връщане. Някои остават само година-две, други преминават през всички етапи на обучението и полагат обет. Но тук промените са незабележими в сравнение с това, което се случва във външния свят. Три години след смъртта на Гауен самият император Адриан пристигна в Британия и нареди на войските си да градят нова стена далеч на север. Чудя се дали тази стена действително ще задържи завинаги дивите северняци отвъд?

Надали. Стените са силни единствено, ако са силни и хората, които ги отбраняват.

Разбира се, същото важи и за Авалон.

Денем си спомням миналите дни, но снощи сънувах как ръководя ритуала по пълнолуние на Тор. Вгледах се в сребърното блюдо, пълно с вода от Свещения извор, и видях в него неща, които още не са се случили. Видях как друг император, на име Антонин, потегля на поход още по на север от Адриановата стена, за да построи нова — чак при Алба. Видях обаче, че римляните няма да удържат тази нова стена, че само няколко години по-късно ще разрушат укрепленията си и ще се върнат обратно. Видях как мирните времена се сменят с войни. Нов съюз на северните племена ще разруши стената, а друг император, на име Север, ще дойде в Британия, за да потуши бунта, но ще остави костите си в Еборакум.

Видях как минават почти двеста години и през цялото време мъглите щяха да закрилят Авалон. В Южна Британия брити и римляни щяха да се слоят в един народ. Нов император, Диоклециан, щеше да се издигне в Рим, и щеше да се опита да излекува империята от бича на гражданските войни.

Виждах и моите жрици, как поколение след поколение служат на Великата Богиня тук, на Тор, или напускат Авалон, за да изпълнят своята мисия, как стават съпруги на крале, но съхраняват по малко от древната мъдрост, за да помогнат на своя народ. Нерядко виждах лице на млад мъж, което напомняше на Гауен, не една млада жрица щеше да наследи сияйната красота на Ейлан, а понякога се раждаха и дребнички, тъмнокоси момичета, които досущ приличаха на старата ми познайница, Кралицата на феите.

Себе си не видях преродена на Авалон. Съгласно друидското учение, има хора, които достигат такава святост, че когато смъртта ги освободи от земната обвивка, завинаги напускат земните сфери. Не ми се вярва аз да съм една от тези сияйни души. Надявам се Богинята да бъде

милостива към мен и да позволи на духа ми да бди над моите деца до мига, когато стане необходимо отново да сляза сред хората.

Може би когато отново се върна на земята, с мен ще се върнат и Гауен, и Сианна. Чудя се, дали ще се познаем в друг живот? Може би не, но вярвам, че в следващия живот отново ще ни събере споменът за обичта, която ни е свързвала преди. Може би в този друг живот Сианна ще е учителката, а аз — ученичката. Но що се отнася до Гауен, той винаги е кралят — кралят, който е бил и ще бъде.

КНИГА ВТОРА
ВЕЛИКАТА ЖРИЦА
285–293 Г. СЛ.ХР.

9.

От сутринта валеше непрестанно — постоянен, упорит дъжд, който проникваше до костите. От него наметалата на пътниците натежаваха двойно. Тънка пелена от мъгла се стелеше над хълмовете. Четиримата освободени роби, които съпровождаха Повелителката на Авалон до Дурновария, язدهа наведени напред. Водата се стичаше по дебелиите дъбови тояги, които бяха окачили отстрани на седлата си. Младата жрица и двамата друиди, които също пътуваха с тях, бяха спуснали толкова ниско качулките на вълнените си наметала, че лицата им не се виждаха.

Диерна въздъхна. Щеше ѝ се и тя да стори същото, но баба ѝ винаги бе настоявала, че една Върховна жрица трябва да служи за пример с постъпките си. Покойната яздеше изправена като стрела до деня на смъртта си. Тази дисциплина бе залегнала толкова дълбоко в съзнанието на Диерна, че тя не би могла да я пренебрегне, дори да искаше. Понякога ѝ се струваше, че честта да може да проследи произхода си през няколко поколения върховни жрици, произлизащи направо от Повелителката Сианна, не ѝ е никак необходима. Дано поне не се наложеше да издържа още дълго това ужасно време. Би трябвало да стигнат Дурновария, преди да падне мракът. Искрено се надяваше момичето, което трябваше да вземат оттам, да си струваше труда.

Конек, по-младият от двамата друиди, сочеше нещо. Диерна вдигна поглед и забеляза елегантната линия на акведукта, който вече се виждаше през дърветата.

— Този акведукт действително е същинско чудо — кимна тя, — толкова повече, че няма причини населението на Дурновария да не се снабдява с вода от кладенците в града. Чисто и просто римските магнати се стремят да си осигурят вечна слава с това строителство. Предполагам, че и благородниците на дуротригите искат да им подражават.

— Принц Ейдин Минок се интересува повече от укрепяването на града — отбеляза Левал, по-възрастният друид — набит мъж с жълта

като слама коса. Той бе лечител, затова тръгна с тях — искаше да купи някои билки, които не растяха на Авалон.

— Така и трябва — намеси се един от стражите. — Пиратите от протока стават все по-нагли с всяка изминала година.

— Флотът трябва да ни предпази от тях — рече друг. — Защо иначе плащаме всяка година такива налози на Рим?

Младата Ердучила смушка коня си и го насочи към коня на Диерна, сякаш очакваше банда нападатели да изскочи от близките храсталаци.

Минаха възвишението. Диерна виждаше вече града — построен на високо варовиково плато над реката. Укрепленията и заобикалящият ги крепостен ров си бяха същите, каквито ги помнеше, но сега над рова се издигаше и нова зидана стена. Реката бавно влачеше кафеникавите си води. Бреговете бяха потънали в черна кал. „Приливът трябва да се е надигнал“, каза си Диерна, взирайки се през пелената на дъжда към по-плътната сивота на морето. Чайките ги посрещаха с жални крясъци, стрелкаха се над главите им и отново изчезваха нанякъде. Друидите се поизправиха на седлата. Дори конете, предчувствайки края на пътуването, тръгнаха малко по-бързо.

Диерна въздъхна тежко. Едва сега си призна, че я измъчва дълбока тревога. Поне тази нощ щяха да са на топло и сухо зад здравите стени, изградени от Ейдин Минок. Можеше вече на спокойствие да помисли за момичето, което бе причината за това дълго пътуване през дъжда и студа.

— Телери, чу ли какво казах? Върховната жрица ще вечеря с нас! — Гласът на Ейдин Минок забуча като далечна гръмотевица.

Телери примигна, откъсвайки се насилствено от мислите за скорошния ден, когато жриците щяха да я отведат на Авалон. Засега бе все още в покои те на баща си, в Дурновария, и подръпваше дрехата си като смутено дете.

— Да, татко — отговорът ѝ бе на добър латински. Принцът бе настоял всичките му деца да знаят и да говорят на латински.

— Повелителката Диерна е изминала целия дълъг път дотук, за да те види, дъще. Все още ли си решена да тръгнеш с нея? Няма да ти

налагам мнението си, но не забравяй, че вземеш ли решение да отидеш на Авалон, връщане назад няма.

— Да, татко — повтори Телери, и сетне, защото ѝ се стори, че баща ѝ очаква да каже нещо повече — да, искам да отида на Авалон.

Нищо чудно да я има за страхлива — стоеше пред него вдървена като уплашено кухненско слугинче. Принцът бе търпелив и добър баща — повечето момичета на нейната възраст бяха вече омъжени, и то без някой да ги е питал искат ли или не. Но жриците не се омъжваха. Ако пожелаеха, преспиваха с някой мъж по време на свещените ритуали, нерядко раждаха и деца, но не дължаха обяснения за постъпките си на никой мъж. Жриците на Авалон владееха Силата. Не от страх мълчеше Телери, а поради прилива на ликуваща радост, надигнал се у нея при мисълта за Свещения хълм.

Бе искала тъкмо това, желала го бе прекалено силно — искаше ѝ се да крещи, да танцува из покоите на баща си като луда — само така би могла донякъде да изрази това, което чувстваше днес. Вместо това бе свела надолу очи и отговаряше едносрично като скромно, благовъзпитано момиче.

„Ще бъдат тук довечера!“ — това бе единствената ѝ мисъл, когато принцът най-сетне я освободи и тя можеше да се върне в своите стаи. Домът бе построен по римски образец, с атриум, към който гледаха помещенията — той бе пълен със стайни растения в глинени съдове, избуяли и сочни от честите дъждове. Целият ѝ досегашен живот бе такъв, мислеше Телери, подпряна на една от колоните — осигурен, защитен, но обърнат навътре.

Все пак, имаше една стълба, която водеше към покрива. Баща ѝ бе наредил да я поставят, за да може да се качва горе и да наблюдава градежа на новата крепостна стена. Телери запретна поли и се изкатери догоре, отвори капандурата и се обърна с лице към вятъра. Студеният дъжд защита бузите ѝ; само след миг косата ѝ бе вир-вода, вода се стичаше и по шията ѝ и мокреше дрехите ѝ. Беше и все едно. Пред нея бяха градените по заповед на баща ѝ крепостни стени, нови и бели, но зад тях, в далечината, се виждаха хълмовете, забулени в сивкава мъгла.

— Скоро ще видя какво има отвъд стените — прошепна тя. — Скоро ще бъда свободна!

Градският дом на принца — повелител на дуротригите бе строен изцяло по римски образец. Ейдин Минок живееше тук, когато идваше в столицата на земите, обитавани от неговото племе. Стените бяха украсени от местни стенописци, които се бяха опитали да изобразят сцени от тукашни легенди в римски стил. Стаите бяха обзаведени не много изискано, но уютно. Студените каменни плочи по подовете бяха покрити с дебели раирани вълнени черги. Върху големия дъсчен одър бе метната покривка от съшити лисичи кожи. Диерна я изгледа с копнеж, но знаеше, че отпусне ли се веднъж върху нея, няма да има сили да се изправи отново.

Поне имаше топла вода в изобилие. Донесоха я робите на принца. Изпълнена с благодарност, Диерна смъкна панталоните и туниката, с които бе пътувала, и облече дългата синя туника с широки ръкави — традиционната дреха на жриците от Авалон. Не носеше накити, но дрехите ѝ бяха от изключително фина вълнена материя, оцветена в плътен, дълбок син цвят — тайната на тази тъкан се пазеше на свещения остров.

Тя взе бронзовото огледало и прибра един измъкнал се кичур от непокорната си коса обратно в строгата корона от плитки. После спусна предната част на дългата наметка над челото си и събра диплите пред гърдите си — така, че другият свободен край падаше праметнат през рамото. Одеждите и прическата ѝ не бяха пищни, но пък мекият плат подчертаваше красивата извивка на гърдите и бедрата, а косите ѝ, още по-къдрави поради влагата, искряха като пламък на фона на тъмносиния плат.

Тя хвърли поглед към Ердудфила, която все още гласеше диплите на своята наметка, и се усмихна.

— Време е да вървим. Принцът няма да се зарадва, ако заради нас вечерята му се забави.

По-младата жрица въздъхна.

— Знам. Но нали другите жени ще бъдат облечени в бродирани туники, ще носят златни огърлици, а аз имам само тази невзрачна дреха.

— Разбирам те. Когато започнах да придружавам баба си по време на пътуванията ѝ извън Авалон, и аз се чувствах така отначало. Тогава тя ми каза, че няма защо да им завиждам — скъпите дрехи и

накитите им означават само, че са намерили мъже, които да ги гледат. А твоята дреха е символ на сана ти, който си заслужила сама. Когато се появиш сред тях, се дръж гордо и достойно — така, че да се почувстват прекалено натруфени и да завидят на скромно то ти облекло.

Ердуфила никога нямаше да бъде красавица с тясното си лице и тази безцветнопепелява коса, но все пак изправи гръб и последва Върховната жрица с грациозната, плъзгаща се походка на служителка на Богинята.

Домът на принца бе голям — вътрешният двор бе заобиколен с помещения от четири страни. Принцът и гостите му се бяха събрали в една зала в най-отдалеченото от пътя крило. Една от стените на залата бе украсена със сцени от бракосъчетанието на Младия бог с Девата на цветята. Подът бе покрит с мозайка със сложни орнаменти. Щитове и копия бяха накачени по останалите стени, а столът на принц Ейдин Минок бе застлан с голяма вълча кожа.

Ейдин Минок бе мъж на средна възраст, с тъмна коса и брада, изпъстрени със сребърни нишки. Беше очевидно, че някога е бил мускулест и добре сложен, но сега мускулите се бяха превърнали в тлъстини. Проницателният му поглед издаваше остър ум, явно наследен от покойната му майка, която също бе живяла и учила на Авалон. Някоя от сестрите на Ейдин Минок не бе проявила необходимите за жрица дарби, но съгласно писмото, което бе изпратил на Диерна, най-малката му дъщеря, макар и хубавица, била „толкова отнесена и обзета от странни фантазии, че би било по-добре да отиде на Авалон“.

Диерна се огледа в залата и отвърна на приветствието на принца с любезно, но точно отмерено кимване. Това също бе нещо, което бе научила от баба си. Повелителката на Авалон разполагаше със своеобразна власт, която я правеше равна дори на император. Останалите гости — няколко матрони, облечени по римската мода, един пълен мъж в тога на римски конник, и трима набити младежи с не особено интелигентни черти — най-вероятно синовете на Ейдин Минок — я изгледаха със смесица от страхопочитание и любопитство. Къде ли бе момичето, за което бе изминала този дълъг път — още ли се гиздеше, или бе може би прекалено плаха, за да се появи пред гостите?

Една от матроните съвсем подчертано отбягваше погледа ѝ. Диерна веднага забеляза сребърната фигурка, изобразяваща риба, която матроната носеше на шията си, и предположи, че жената е християнка^[1]. Диерна знаеше, че в източните части на империята е пълно с християни, но в тяхната провинция те все още не бяха много на брой, въпреки че на Инис Уитрин отдавна съществуваше монашеско общество. Доколкото ѝ бе известно, християните постоянно се занимаваха с вражди и спорове около тълкуванията на свещената си книга — това най-вероятно щеше да ги унищожи, без да се налага намесата на императорската власт.

— Бързо расте крепостната ти стена, господарю — поде мъжът, облечен в тога. — Откак бях тук за последен път, е станала двойно по-дълга.

— Следващия път, когато дойдеш, ще бъде напълно завършена — заяви гордо Ейдин Минок. — Нека онези морски хищници търсят другаде плячката си — няма да могат да вземат нищо от земите на дуротригите.

— Да, тази стена е прекрасен дар за твоя народ — продължи мъжът в тогата, сякаш не бе го чул. Сега Диерна се сети, че го бе виждала и преди — името му беше Гней Клавдий Полион, един от първите по старшинство римски магистрати.

— Този дар е единственото, което римската власт ни позволява да сторим за народа си — промърмори един от синовете на принца. — Не ни разрешават да въоръжаваме хората си, вземат нашите войски и ги откарват отвъд морето, за да водят техните битки, вместо да защитават собствената си земя.

Брат му кимна енергично.

— Не е справедливо — само събират данъци, а не получаваме нищо в замяна. Преди да дойдат римляните, поне имахме право да се защитаваме от враговете си!

— Ако император Максимиан не желае да ни помогне, трябва да изберем наш император! — допълни третият, още съвсем момче.

Последните думи бяха казани съвсем тихо, но Полион го изгледа с неодобрение.

— А ти кого искаш да изберат, младо петле? Може би теб самия?

— Не, не — намеси се забързано принцът, — в моя двор няма място за предателски думи. Трябва да разбереш, Полион, в жилите им

кипи кръвта на нашите прадеди, които са защитавали родните ни брегове много преди Юлий Цезар да дойде тук от Галия. Вярно е, че когато в империята има размирици, Британия е последното място, за което се сеща централната власт. Все пак, за нас е по-добре да бъдем част от империята, отколкото да се самоунищожаваме с безконечни войни помежду си...

— Флотът трябва да ни защити. Какво правят Максимиан и Констанций с парите, които им пращаме? Нали се клеха, че ще унищожат пиратите? — промърмори един от по-възрастните мъже и поклати глава. — Нима нямат военачалници, които да поемат командването на флота и да се справят с тези кръвопийци?

Диерна, която следеше с интерес разговора, се обърна раздражено, защото някой я дърпаше за ръкава. Беше най-натруфено облечената от матроните, Витрувия, съпруга на Полион.

— Повелителко, чух, че разбираш от билки и лечителско изкуство... — гласът ѝ се сниши до шепот и тя започна да описва сърцебиенето, което я тревожело от известно време. Диерна се вгледа в жената и съзря искрена тревога под пластове белило и тежките накити.

— Имало ли е някаква промяна в месечното ти кръвотечение? — попита тя. Мъжете продължаваха да спорят и не забелязаха, че двете се бяха отдръпнали настрана.

— Още мога да имам деца! — възкликна възмутено Витрувия, а силно начервените ѝ бузи пламнаха.

— Засега — отвърна меко Диерна, — но вече не си изцяло във властта на Майката. Скоро ще преминеш под знака на Повелителката на Мъдростта. Този преход трае с години. През това време ще ти помогне отвара от глог. Вземай по няколко капки, когато сърцето те безпокои, и ще ти олеква.

От другия край на залата се разнесе съблазнителен мирис на печено месо. Диерна изведнъж осъзна колко отдавна не бе яла. Предполагаше, че дъщерята на принца ще се присъедини към тях на вечеря, но може би Ейдин Минок се придържаше към старовремските обичаи, съгласно които неомъжените момичета живееха в уединение.

На вратата към съседната зала се появи един роб, който обяви, че вечерята ги очаква.

Докато вървеше по коридора, Диерна почувства зад себе си лек полъх — може би някъде имаше отворена врата — и се обърна. В потъналия в сенки далечен край на коридора се движеше някакво бледо петно. Беше фигура на жена, която се движеше с леки, бързи стъпки, сякаш тласкана от вятър. Върховната жрица спря така рязко, че Ердифила се блъсна в нея.

— Какво има?

Диерна не можеше да отговори. Част от съзнанието ѝ възприемаше новодошлата като съвсем млада жена, почти момиче, висока и стройна като върба, с много бяла кожа и тъмна коса. Нещо в добре изразените ѝ скули и високото чело напомняше на Ейдин Минок. Но имаше нещо друго, което ѝ бе взело дъха — някакво чувство, което можеше да оприличи единствено на *разпознаване*.

Диерна почувства, че сърцето ѝ заби неравномерно — също като на горката Витрувия. Примижа, защото ѝ се стори, че момичето за миг се промени стори ѝ се много крехко, слабичко, със съвсем светла коса, облечено в одежди на жрица. Образът пак се промени — момичето пак бе дребничко, но този път с червеникавокестенява коса със златисти оттенъци, а по голите му ръце имаше златни гривни с формата на змии.

„Но коя е тя?“ запита Великата жрица и веднага се поправи: „Поскоро коя е била и коя съм била аз, та посрещам завръщането ѝ с такова радостно вълнение?“ Тогава, сякаш в отговор на безмълвния ѝ въпрос, отдалеч долетя нечут шепот: „Адсарта...“

Момичето стоеше пред нея. Тъмните му очи се разшириха, защото бе забелязало и разпознало синята жреческа одежда. Плавно и грациозно то се отпусна на колене, взе влачещия се край на наметката на жрицата, и го целуна. Великата жрица бе свела поглед към склонената му глава и още не можеше да помръдне.

— Аха, значи тук била разсеяната ми дъщеря! — разнесе се зад тях гласът на Ейдин Минок. — Телери, мила, стани веднага! Какво ще си помисли Великата жрица за теб?

„Наричат я Телери...“ Предишните имена и лица отстъпиха място на живото момиче пред нея, и Диерна най-сетне успя да си поеме дъх.

— Наистина, дъще, редно е да показваш почитта си — каза тя меко, — но това не е нито мястото, нито времето да коленичиш пред мен.

— Но то ще дойде, нали? — попита Телери, пое протегнатата ръка на Диерна и стана. На мястото на страхопочитанието на лицето ѝ изгря ликуваща усмивка.

— Това ли желаеш наистина? — попита Диерна, без да пуска ръката ѝ. Някаква сила, по-мощна от обикновен импулс, я накара да продължи. — Тук не присъстват останалите жрици, но трябва да те попитам веднага дали по своя воля искаш да се присъединиш към сестрите, обитаващи Авалон, или по настояване на баща ти или на някого другиго?

Съзнаваше, че Ердифила я гледа удивено, но никога, откак бе поела титлата Върховна жрица, не бе се чувствала по-убедена в някоя своя постъпка.

— В името на луната, звездите и зелената земя, кълна се, че е така — отвърна възторжено Телери.

— Щом е тъй, макар че сестрите ще те приветстват едва на Авалон, аз ти казвам отсега „добре дошла“ — и Диерна взе лицето на Телери между дланите си и я целуна по челото.

Тази нощ Телери дълго не можа да заспи. Когато вечерята приключи, Ейдин Минок обяви, че жриците имат тежък ден зад себе си, пожела им лека нощ и отпрати дъщеря си да си легне. Телери напълно съзнаваше правотата му, знаеше, че тя самата трябваше да предположи колко са уморени. Казваше си, че имат време да разговарят по обратния път към Авалон — всъщност през останалата част от живота си щеше да разговаря все с жриците. Но сърцето я болеше, че трябваше да се разделят толкова скоро.

Бе очаквала, че Повелителката на Авалон ще я впечатли. Всички говореха за хълма Тор, скрит в мъглите като земите на феите, разправяха, че до него могат да се доберат само избраници. Някои мислеха, че това е просто легенда, защото когато жриците се появяваха във външния свят, обикновено не показваха истинската си същност. Но в старите племенни династии истината се предаваше от поколение на поколение и много от дъщерите им прекарваха по една-две години на Свещения остров. Понякога, ако времената го изискваха, някоя жрица встъпваше в свещен брак с някой от племенните вождове по Белтейн.

Но не бе предполагала, че ще приеме жрицата като някого, когото е обичала силно и не е виждала отдавна.

„Сигурно ме мисли за глупачка!“ Телери се въртеше неспокойно в леглото си. „Та нали всички се прекланят пред нея.“ Разправяха, че Повелителката внушава страхопочитание, и това бе вярно. Диерна сияеше като огън на фона на нощното небе. В сравнение с нейния блясък Телери се чувстваше безцветна като призрак. Но може би, казваше си тя, в нея действително се бе вселил духът на някой, който е познавал Диерна преди векове.

Като стигна в мислите си дотук, Телери се разсмя. Ако продължаваше, нищо чудно да си внуши, че е самата Будика, или може би някоя римска императрица. „По-вероятно е — каза си тя — в друг живот да съм била прислужница на Диерна!“ После, все така усмихната, потъна в сън.

Телери би била много щастлива, ако можеше да потегли още на другата утрин, но баща ѝ каза, че няма да бъде учтиво да отпратят току-тъй жриците на Авалон, без да им дадат възможност да си починат поне един ден, пък и се оказа, че те имаха нужда от някои неща, които се намираха по тържищата в Дурновария. Телери ходеше подир Диерна като сянка. Моментът на близост, който изпитаха и двете при първата си среща, не се повтори, но те продължаваха неволно да се държат напълно непринудено една с друга.

Постепенно Телери осъзнаваше, че във възрастта им няма чак такава разлика, каквато бе предполагала. Тя самата бе вече на осемнадесет години, а Великата жрица бе едва десет години по-възрастна от нея. Опитът и чувството за отговорност я караха да изглежда по-зряла. Ердифила ѝ разказа, че Диерна още носела първото си дете, дъщеря си, в утробата, когато станала Велика жрица. Била само на двадесет и три години. Детето било пратено на отглеждане, когато навършило три години. Когато си мислеше за децата на Диерна, самата Телери се чувстваше още дете. И точно като дете, и изгарящо от нетърпение, едва можа да заспи вечерта преди заминаването.

Потеглиха от Дурновария на зазоряване. Валеше ситен дъжд и градът още спеше. Великата жрица бе настояла да тръгнат колкото е възможно по-рано, защото първият етап от пътуването им бе най-дългият. Освободеният роб, който им отвори крепостната врата, още се прозяваше и търкаше очи. Телери се съмняваше, че по-късно ще си

спомни пътниците, за които е станал толкова рано. Увити в тъмни наметала, жриците преминаха покрай него като сенки, и дори мъжете, които ги съпровождаха, бяха приели нещо от тяхната анонимност.

Телери бе напълно будна; винаги ставаше много рано, а днес поради вълнението от предстоящото пътуване бе на крак много преди да я повикат. Дори мрачното небе не можа да подтисне възторга ѝ. Подръпваше юздите, за да подканя кобилата си, и се вслушваше в песента на птичките, които първи поздравяваха зората.

Тъкмо слизаха по хълма към реката, когато се чу вик на птица, каквато Телери не познаваше. Беше есен, и много птичи ята прекосяваха небето над Дурновария на път за южните земи. Телери вдигна очи, за да види птицата, която бе извикала така странно. Казваха, че мочурищата около Авалон били същински рай за много водни птици. Сигурно там щеше да види много нови видове. Странният крясък се разнесе отново и кобилата ѝ наостри уши. Телери почувства странна тревога и вдигна качулката си, за да вижда по-ясно.

Нещо се движеше между върбите. Телери дръпна юздите на кобилата и се обърна към едни от мъжете, който яздеше най-близо до нея. Той се поизправи на седлото, стиснал тоягата си, и се взря натам, накъдето сочеше момичето. Тогава се чу подсвирване, върбите се залюляха, и за миг пътят се изпълни с въоръжени мъже.

— Бягайте! — извика по-младият от друидите, който яздеше най-отпред. В същия миг отнякъде изсвистя копие и се заби в гърдите му. Телери видя как лицето му се изкриви. Конят му се изправи на задните си крака и друидът рухна на земята. Кобилата ѝ също понечи да се изправи на задни крака, когато Телери дръпна рязко юздите, за да я накара да се обърне. Тогава дъщерята на принца се досети, че Диерна язди сама, и препусна обратно към нея.

Пътят гъмжеше от мъже. Върховете на копията проблясваха на утринната светлина, от време на време просветваше острието на меч. Мъжете от свитата размахваха тежките си тояги, но те не вършеха много работа срещу наточената стомана. Един по един мъжете от свитата на Великата жрица падаха от конете си. Въздухът кънтеше от виковете им. Кобилата на Телери постепенно ставаше неуправляема, подплашена от мириса на кръвта. Изведнъж тя видя пред себе си някакво лице, разкривено в ужасна гримаса, и почувства как мазолеста

ръка се ключва около глезена ѝ. Удари нападателя с все сила с камшика си и той отстъпи.

Диерна бе отпуснала юздите на коня си и бе вдигнала ръце във въздуха, чертаейки странни знаци с пръсти. Телери усети някакъв странен шум в ушите си, когато Великата жрица запя с монотонен глас. Движенията на всички наоколо сякаш се забавиха. Зад себе си Телери чу вик. Обърна се, за да види как едно тежко копие лети право към Диерна, и срита кобилата си, за да препусне натам. Но жриците бяха много далече. Ердифила, която през цялото време бе яздил неотлъчно до Диерна, направи неволно, почти конвулсивно движение, и се озова пред Великата жрица — точно на пътя на копието.

Телери видя как острието проникна в гърдите на младата жена и чу писъка ѝ, докато падаше назад в прегръдките на Диерна. Ужасените коне се изправиха на задни крака и двете жени се свлякоха на земята. Телери отново вдигна камшика си; до нея някакъв мъж изруга, а кобилата ѝ спря рязко, защото този път нападателят я бе хванал за юздите. Телери се опита да ги издърпа обрат но, но те бяха изтръгнати от пръстите ѝ. Момичето затърси ножа си в диплите на наметалото, извади го и сляпо удари към първия човек, който се изпречи пред нея, но в същия миг някой я сграбчи изотзад и я свали от коня.

Телери крещеше и се бореше, но един силен удар в главата я зашемети. Когато отново дойде на себе си, установи, че лежи на земята, някъде навътре в гората, и че ръцете и краката ѝ са здраво завързани. Между дърветата се виждаха конете, които се отдалечаваха в посока към пътя. Ездачите бяха спуснали качулките на наметалата си, така че лицата им не се виждаха. Телери се усъмни, че пазачите на крепостните стени ще разберат подмяната. Затова пък двамата, които бяха останали да пазят пленниците, не криеха лепенорусите си коси.

„Пирати!“ каза си Телери отчаяно. „Саксонци, или може би фризийски престъпници от Белгика.“ Разговорите на бащината ѝ трапеза, които винаги бе считала за много отегчителни, изведнъж добиха ужасяваща значимост. Телери стисна клепачи, за да скрие насълзените си от безсилна ярост очи, и извърна лице встрани.

Диерна лежеше до нея. За миг Телери реши, че Великата жрица е мъртва, но после забеляза, че по-възрастната жена е здраво увързана, също като нея самата. Никой не би си направил труда да връзва труп. И все пак — Диерна лежеше напълно неподвижно. Кожата ѝ, поначало

много светла, сега бе мъртвешки бледа. Телери забеляза огромна тъмна цицина на челото ѝ. Но една вена пулсираше все още на шията ѝ, макар и много слабо, и гърдите ѝ се повдигаха едва забележимо.

Зад жрицата се търкаляха телата на убитите. Явно ги бяха издърпали от пътя и нахвърляли тук безразборно. Там лежаха и по младият от друидите, и мъжете от свитата на Диерна. Сърцето на Телери се сви от мъка, защото там бе и тялото на Ердуфила. Каза си, че е трябвало да го очаква — никой не би могъл да оживее след такава рана. Всъщност, освен Диерна и нея самата, бе оцелял само възрастният лечител, Левал.

Телери го повика шепнешком по име. Първоначално ѝ се стори, че не я е чул. Сетне видя, че старият човек бавно обръща глава.

— Удариха ли я? — тя посочи с глава Великата жрица.

Левал поклати глава.

— Струва ми се, че някой от конете я е ритнал, когато падна на земята, но не ми позволиха да я огледам по-отблизо.

— Ще живее ли? — попита Телери едва чуто.

За миг Левал притвори очи.

— Ако боговете са милостиви, може и да оживее. При такъв удар по главата не можем да сторим нищо друго, освен да чакаме. Дори да не бях вързан, не бих могъл да направя нещо повече за нея, освен да внимавам да е на топло.

Телери потръпна — вече не валеше, но небето бе все така сиво и мрачно.

— Опитай се да се търкулнеш насам, и аз също ще опитам да се придвижа по-наблизо до нея — прошепна тя. — Може би топлината на телата ни ще свърши работа.

— Трябваше сам да се сетя... — очите му светнаха. Много бавно, когато пазачите не гледаха към тях, двамата започнаха да се примъкват към Диерна.

Времето им се стори безкрайно, но всъщност не бяха минали и два часа, когато чуха, че пиратите се връщат. Телери си спомни, че е чувала как нападат внезапно и веднага удрят на бяг с плячката, преди жертвите на нападението да се съвземат и да опитат да им се противопоставят.

Един от пиратите веднага издърпа Телери и заопипва фината вълна на дрехата ѝ. Когато започна да мачка гърдите ѝ, тя плю в лицето

му. Той само се засмя и я пусна, мърморейки нещо неразбираемо.

— Казах им, че си от богато семейство и че за теб ще получат добър откуп — обади се лечителят. — Научил съм малко езика им, защото ми трябва, когато си купувам или продавам редки билки.

Един от пиратите се бе навел над Диерна. Очевидно не можеше да си изясни несъответствието между меките ѝ бели ръце и грубите пътнически дрехи. След миг той сви рамене и извади камата си.

— Не! — извика Телери. — Тя е *sacredos, opulenta*. Жрица! Много богата! — може би някои от тези хора знаеха латински. Тя хвърли отчаян поглед към Левал.

— *Gytha! Rica!* — заприглася ѝ той.

Саксонецът не изглеждаше убеден, но все пак прибра камата в ножницата. Вдигна отпуснатото тяло на Диерна и го метна през рамо. Мъжете, които държаха Левал и Телери, ги бутнаха да следват първия. След миг тримата пленници бяха метнати на гърбовете на крадените коне и вързани за седлата.

Когато най-сетне конете спряха отново, Телери искаше единствено да е в безсъзнание като върховната жрица.

Корабът на пиратите бе пристанал в едно закътано заливче. Бяха си направили импровизиран лагер на брега. Груби палатки криеха поценната плячка. Остатъкът бе струпан в близост до огньовете. Оставиха пленниците до една купчина чували с жито и като че ли ги забравиха. Започнаха да кладат още огньовете и да си делят храната, която бяха заграбили, най-вече, разбира се, виното.

— Ако имаме късмет, ще ни забравят — каза Левал, защото Телери се чудеше дали ще ги нахранят. — Дано ни забравят поне до утре, когато изтрезнеят.

Той се поизправи и постави ръката си върху челото на Диерна. Когато я свалиха от коня, тя бе простенала тихо, но макар че съзнанието ѝ може би се възвръщаше, все още не бе отваряла очи.

Падна мрак. В лагера започваше да се установява някакво подобие на ред. Мъжете насядаха около огньовете. Сред русокосите саксонци и фризийци тук-там се виждаха и кестеняви, и чернокоси мъже. Гърленият говор на германските племена се смесваше с латински. Често се случваше дезертъори от войската и избягали роби да се присъединят към варварите. Като че ли единствените изисквания

да те приемат при тях бяха физическа сила, за да можеш да въртиш както меча, тъй и корабното весло, и безогледна жестокост.

Телери почувства, че устата ѝ се изпълва със слюнка от миризмата на печено свинско, която се носеше навсякъде. Извърна лице и се опита да се моли.

Бе потънала в неспокойна дрямка, когато пясъкът до нея заскърца под нечии стъпки и тя се стресна, изтръпнала от тревога. Тъкмо се канеше да се обърне, когато някой я срита в ребрата. Телери се изправи, бясна от възмущение. Пиратът, който я бе ритнал, се разсмя. Не беше по-чист и угледен от останалите, но златото, с което се бе накичил над кожения елек, показваше, че е някой от главатарите. Сграбчи Телери за раменете и я завъртя тъй, че лицето ѝ бе обърнато към неговото. С една ръка я притисна към себе си и хвана здраво вързаните ѝ ръце. Другата му ръка я хвана за косата. За миг ухиленото му лице се надвеси над нейното; после той притисна устата си в нейната.

Когато се изправи, някои от мъжете подвикваха весело, но други се мръщеа. Телери не можеше да си поеме дъх. Не можеше да повярва, че това се случва с нея. Когато мазолестата му ръка се плъзна в деколтето на роклята ѝ и започна да мачка гърдите ѝ, вече не можеше да има никакво съмнение за намеренията му.

— Моля... — Телери се дърпаше с все сили. Единственото, което можеше да стори, бе да обърне глава встрани. — Ако ми причини нещо, няма да получите никакъв откуп! Моля ви, кажете му да ме пусне!

Някои от пиратите разбираха латински. Двама-трима дори станаха, а един се запъти към мъжа, който я държеше в ръцете си. Телери не можа да разбере думите му, но очевидно предизвикваше главатаря, защото той я пусна за миг и посегна към меча си. За миг всички застинаха. Телери видя ясно как безцветните му очи обходиха наобиколилите го мъже един по един, видя и как всички избягваха погледа му и явно желанието им за бой се изпаряваше. Чу го как се смее тържествуващо и разбра, че съдбата ѝ е решена.

Тя продължи да рита и да се гърчи, докато той я носеше, но мъжът само я сграбчи по-здраво. Докато я носеше към купчината постелки от другата страна на огъня, Телери чуваше, че останалите мъже отново почнаха да се смеят.

Диерна бродеше отдавна в някакъв непознат свят, потънал в мъгли и сенки. Чудеше се дали не се намира някъде из мочурищата около Авалон — мъгли се стелеха постоянно над границата между скритите земи около Тор и външния свят. Още докато си задаваше този въпрос, гледката около нея малко се проясни. Стоеше на едно от многобройните малки островчета из блатата. Няколко върби бяха сплели клоните си в нещо подобно на люлка над тръстиките. Върху разкаляната земя имаше разпиляна перушина. Диерна кимна. Гнездото на дивите патици сигурно бе наблизо. Вече виждаше ясно и собствените си малки крака — боси, потънали в кал. Изкалян бе и краят на дрехата ѝ. Знаеше, че има нещо, което трябва да си спомни, но то ѝ убягваше. Огледа се тревожно около себе си.

— Диерна... чакай ме!

Викът дойде някъде отзад. Диерна се обърна бързо. Сега си спомняше — беше забранила на по-малката си сестра да идва с нея, когато ходи да търси птичи яйца, но детето, разбира се, не бе я послушало.

— Бека! Идвам! Не мърдай!

Диерна вече бе на единадесет години и познаваше мочурливите земи достатъчно, за да може сама да намира пътя си из тях. Търсеше пресни яйца за една от жриците, която беше болна. Бека беше само на шест — много малка, за да може да прескача от едно сухо място на друго; пък и Диерна не искаше детето да я бави. Но откак майка им бе починала миналата година, Бека я следваше навсякъде като сянка. Как ли бе успяла да стигне сама толкова надалеч?

Диерна започна да гази из тъмните води, озъртайки се наоколо. Някъде наблизо изкряка патица, но иначе нищо не помръдваше.

— Бека! Къде си? Започни да плискаш водата около себе си, за да се ориентирам по звука!

Само да измъкнеше сестра си на сигурно място, щеше хубаво да я напердаши за непослушанието. Не беше честно! Не можеше ли човек да остане сам поне за няколко часа? Не можеше ли някой поне за малко да я освободи от отговорността за детето?

От другата страна на върбалака нещо изпляска. Тя замря и се вслуша. Пляскането се повтори. Опита се да забърза, но стъпи

непредпазливо в гъста кал. Задъха се, опитвайки се да измъкне крака си, но той потъваше все по-дълбоко. Размаха отчаяно ръце и се вкопчи в един от по-високите върбови клони. Опря се на крака, стъпил на твърда земя и много бавно заиздърпва другия, докато калта най-сетне поддаде.

Диерна бе подгизнала до кръста. Треперейки от студ, тя отново повика сестра си. Иззад дърветата някой запляска отчаяно.

— Диерна, не мога да помръдна — долетя гласът на малката. — Помогни ми!

Ако досега Диерна бе мислила, че е уплашена, сега вече ужасът започна да се стича като ледена вода във вените ѝ. Сграбчваше тръстиките, без да я е грижа, че острите листа режат пръстите ѝ, за да се изтегля по-бързо напред, препъваше се през дългите корени на дърветата и не преставаше да вика сестра си, докато най-сетне се добра до тревистия бряг отвъд дърветата. Мъглата беше още по-гъста и лежеше ниско над земята. Диерна не виждаше нищо, но още чуваше тихия хленч на Бека. Отново започна да си проправя път напред, в посоката, откъдето ѝ се струваше, че чува гласа на сестра си.

На пътя ѝ се изпречи стволът на паднала върба. Диерна се заплете в клоните. Краката ѝ се хлъзнаха по гниещия дънер.

— Бека! — викаше тя. — Къде си? Отговори ми!

— Помощ!

Викът долетя нейде отблизо.

Под стиснатите клепачи на Диерна сякаш избухна пламък и тя простена. Нали досега си бе проправяла път през блатата — откъде бе този огън? Но това нямаше значение — викаше я сестра ѝ и тя трябваше да ѝ се притече на помощ. Пое си дълбоко дъх. Не можеше да помръдне! Нима тресавицето поглъщаше и нея? Загърчи се, защото отново започваше да чувства тялото си. Болката я заливаше на вълни.

Някой се смееше... Диерна притихна. Тогава сестра ѝ изкрещя.

Диерна успя да седне. Главата ѝ се въртеше. Опита се да се подпре на нещо, разбра, че ръцете ѝ са вързани, и падна отново на земята. През притворените си клепачи успя да различи огъня, хилещите се лица на мъжете и бялото тяло на младо момиче, което се боричкаше отчаяно с някакъв мъж, облечен в кожи. Беше си смъкнал

панталоните; Диерна виждаше как се свиват мускулите на задника му, докато се опитваше да притисне момичето към земята.

Жрицата отвори широко очи. Не знаеше къде се намира, но това, което виждаше, не се нуждаеше от обяснение. Момичето бе сестра ѝ, която молеше някой да ѝ се притече на помощ.

Диерна изръмжа от ярост, с върховно усилие разкъса въжетата, които стягаха китките ѝ, и се изправи.

Развеселените пирати не забелязаха движението ѝ. Наблюдаваха с интерес съпротивата на момичето и се обзалагаха колко дълго ще издържи. Диерна отново си пое дъх — не се опитваше да се успокои, а да се овладее и да насочи правилно яростта си.

— Брига — зашепна тя, — Велика Майко, дай ми властта си, за да защитя това дете!

С какво можеше да си послужи? Наоколо нямаше никакво оръжие, дори ако би могла да се сражава сама с толкова много мъже — но имаше разпален огън. Още веднъж си пое дълбоко дъх и съсредоточи цялата си воля в играещите пламъци. Имаше чувството, че непоносимата горещина изгаря душата ѝ, но издържаше благодарение на спомена за ледената вода. Прие болката, превърна се в част от нея, в част от огъня, докато фигурата ѝ се извиси в него.

На хората отстрани им се стори, че огънят се разгоря внезапно, сякаш под въздействието на силен вятър. Пламъците се завихриха, издигнаха се много нависоко и постепенно в тях се очерта женска фигура. Тя сякаш плуваше във въздуха, от косите ѝ хвърчаха искри — после се раздвижи. Пиратите наскачаха. Някои сплитаха пръсти, за да се предпазят от злата сила, други започнаха да отстъпват. Един се осмели да извади камата си и я хвърли към огнената фигура; камата прелетя през нея, без да ѝ навреди, и падна на земята.

Само мъжът, който се опитваше да изнасили Телери, не забелязваше нищо, беше успял да притисне момичето към земята и сега се опитваше да смъкне панталоните ѝ.

— Значи желаш огъня на любовта? Приеми тогава прегръдката ми и изгори в нея! — прогърмя гласът на богинята.

Ръце от пламък се протегнаха към него; главатарят изрева от болка и пусна момичето. После изкрещя отново, защото видя какво го е изгорило, и се претърколи встрани. Огнената фигура трептеше над него, докато той се опитваше да изпълзи нанякъде. Смъкнатите

панталони му пречеха. Пламъкът връхлетя надолу и го притисна, също както той бе притиснал Телери. Кожените му дрехи започнаха да тлеят, а косата му пламна. Главатарят започна да пищи, но писъците му помогнаха още по-малко, отколкото на Телери, защото хората му вече бягаха, препъвайки се като слепи из гъсталака. Блъскаха се и се газеха един друг, настъпваха мечовете си в стремежа си да се измъкнат колкото е възможно по-надалеч.

Огънят не преставаше да пламти, докато тялото на главатаря се движеше. Чак когато престанаха и последните гърчове, пламъкът се издигна за последен път, превърна се в дъжд от искри и изчезна.

— Диерна...

Задъхана, жрицата почувства, че се е озовала обратно в телесната си обвивка. Сега вече чувстваше болка в развързаните си ръце, защото кръвта отново се бе раздвижила, и прехапа устни, за да не извика. Левал режеше въжетата, с които бяха вързани глезените ѝ; след миг паднаха и те, и Диерна потръпна от нова болка, пронизала краката ѝ.

— Диерна — погледни ме!

Друго лице заплава пред погледа ѝ — бледо, обрамчено в тъмна, разбъркана коса.

— Бека... ти си жива... — прошепна Диерна, после примигна, съзнавайки, че пред нея стои не момиче, а жена, макар и съвсем млада. Изпокъсаната дреха висеше на парцали от раменете ѝ, очите ѝ още тъмнееха от спомена и преживения ужас, бузите ѝ бяха мокри от сълзи.

— Аз съм Телери, Повелителко — не ме ли помниш?

Диерна обърна поглед към тлеещия огън и обгорялата, безформена купчина в него, сетне отново се взря в лицето на Телери.

— Сега си спомням. Помислих те за сестра си... — Диерна потръпна, защото отново видя плискащата се черна вода и бялата фигурка в дълбочините. Спомни си как бе скочила във водата, как пръстите ѝ бяха се заключили около края на бялата дреха, после около ръката на сестра ѝ. Задъха се, защото отново преживя всичко — как дърпаше, теглеше с все сила, потъваше, отново изплуваше, докато успя да сграбчи един плаващ дънер. Бе успяла да го опре в брега, и държейки се за него, затегли наново.

— Тя потъна в тресавището. Чувах я как ме вика, но когато стигнах до нея, водата вече я бе погълнала, а аз нямах сили да я изтегля.

Диерна отново притвори очи. Знаеше, че усилията ѝ са обречени, но не бе помръднала от мястото си. Все така държеше с една ръка ръката на Бека, а с другата — дънера, когато след часове хората, тръгнали с факли да ги спасяват, я откриха в тресавището.

— Повелителко, не плачи — наведе се над нея Телери. — Мен успя да спасиш на време.

— Така е — затова сега ти си моя сестра.

Диерна вдигна очи и съумя да се усмихне. Разтвори ръце и Телери се отпусна в прегръдките ѝ. Сякаш всичко си идваше на мястото.

„Няма да допусна да и се случи нищо лошо“, зарече се в себе си Диерна. „Този път няма да я загубя!“

— Ще можеш ли да яздиш, Повелителко? Трябва да побързаме, защото тези зверове могат да се върнат! — каза Левал. — Огледайте се за храна и мехове с вода. Аз ще оседлая три коня и ще натиря останалите.

— Зверове... — повтори замислено Диерна, докато Телери ѝ помагаше да се изправи. — Не е тъй — никое животно не проявява такава безсмислена жестокост към себеподобните си. Злото е част от хората.

Болеше я главата, но тя отдавна бе свикнала да преодолява телесни страдания.

— Помогни ми да се кача на коня. Закрепя ли се на седлото, няма да падна — каза тя. — А ти, малката ми? Наранил ли те е?

Телери неволно погледна безформената купчина обгоряло месо, която доскоро бе човешко същество, и преглътна.

— Насинена съм и имам рани — прошепна тя, — но още съм девица.

„Да — каза си Диерна — тялото ти е съхранило девствеността си, но този демон насили душата ти!“ Подпря се на рамото на Телери и протегна ръка.

— Този тук няма вече да насилва жени, но той бе само един от многото. Дано огънят на Богинята ги погълне до един! Проклинам ги със силата на огъня и водата, със силата на небесния вятър и на

свещената земя, върху която сме стъпили. Нека морето се вдигне срещу тях, нека не намерят никъде пристан. Защото живеят от мечовете си, нека загинат от меча на враг, по-силен от тях!

Диерна чувстваше прилива на силата, докато изпращаше проклятието по всички ветрове. Със сигурност, която понякога съпровождаше магическите ѝ занимания, тя знаеше, че проклятието е отекнало в Отвъдния свят. Може би никога нямаше да узнае каква е била съдбата на пиратите, но бе убедена, че те са осъдени. Ако Богинята бе милостива, може би някой ден щеше да я срещне с героя, комуто бе съдено да ги унищожи, за да може да го приветства. Диерна залитна и Телери я подкрепи.

— Хайде, господарке — каза Левал. — Ще ти помогна да се качиш на коня, и да тръгваме.

— Да — кимна Диерна. — Да потегляме към дома — към Авалон...

[1] Рибата е християнски символ поради магическото име, което се получава от първите букви на израза „Исус Христос, Божи син, Спасител“ на гръцки език: „Iesos Christos theu hujos soter“, тоест ichthjus — риба — Б.пр. ↑

10.

Телери издърпа още вълна от кошницата и я постави на хурката, която държеше в лявата си ръка. С дясната заизтегля отново нишката; вретеното се залюля, завъртя се веднъж, и пръстите ѝ отново подхванаха равномерното си движение. Беше ранна пролет и слънчевата светлина затопляше приятно гърба и раменете ѝ. Това бе любимото ѝ кътче на ябълковата градина — защитено от вятъра, тъй че тук можеше да се седи дори през зимата. Но сега, когато слънчевата светлина милваше ранните пъпки на дърветата, мястото беше наистина прелестно.

— Колко гладко предеш — въздъхна малката Лина, местейки поглед от собствената си неравномерна, възлеста нишка към съвършено изпredenата нишка, която излизаше изпод пръстите на Телери.

— Е, аз преда много отдавна — усмихна се Телери. — Но никога не съм предполагала, че това умение ще ми е необходимо тук. Предполагам обаче, докато и принцовете, и жриците се нуждаят от дрехи, ще трябва да има някой, който да осигурява прежда за платовете. Разликата е, че докато предяха, жените в двора на моя баща говореха само за мъже и бебета. Тук поне говорим и за други неща, докато работим. — Телери хвърли поглед към старата Сигфола, която тъкмо им бе разправяла как са се заселили жриците на Авалон.

Лина я изгледа без особено убеждение.

— Ами нали и жриците раждат бебета. Самата Диерна има три деца. Толкова са сладки! Винаги съм си мечтала един ден да държа свое дете в ръцете си.

— Аз пък не — заяви Телери. — Като че ли младите момичета израстват с убеждението, че това е единственото, което може да прави една жена. Но може би е естествено да копнееш за нещо, което нямаш.

— Ние поне имаме избор — намеси се едно от другите момичета. — Когато първите жрици заживели в Горския храм, на тях им е било забранено да лягат с мъже. Радвам се, че вече няма такъв закон! — допълни тя така разпалено, че всички се разсмяха. — От

друга страна, жриците на Авалон могат да раждат, но не са длъжни да го правят. Нашите деца се раждат по волята на Богинята и по наше собствено желание, а не за да задоволим желанията на някой мъж!

„Щом имам избор, няма да раждам“, каза си Телери и издърпа нова шепа вълна.

По милостта на Богинята и благодарение на магическата власт на Диерна, Телери бе все още девствена и нямаше никакво желание това да се промени. Тъй или иначе бе положила обет за целомъдрие до мига, когато обучението ѝ щеше да приключи. Тогава щяха да я посветят за жрица. В дома на баща си тя бе най-младата, а сега, в Дома на девиците на Авалон, бе най-голямата от момичетата. Дори кралските дъщери, които пристигаха тук за кратко обучение преди женитбата, бяха по-млади. Когато ѝ предстоеше да пристигне тук, се бе опасявала, че другите ще се смеят на незнанието ѝ — имаше толкова неща, които трябваше да научи, а бе загубила много време! Но след изпълненото с премеждия пътуване с Диерна отблясък от величието на Върховната жрица сякаш бе паднал и върху Телери, та от самото начало всички се отнасяха към нея с уважение, като към по-голяма сестра. Но нямаше да остане още дълго в дома на девиците. Живееше тук вече почти две години. През лятото щеше да бъде посветена и тогава щеше да стане най-младата жрица.

Съжаляваше единствено, че не вижда често Диерна. Веднага щом пристигнаха на Авалон, Диерна бе погълната от задълженията на високия си сан. Телери винаги си казваше, че трябва да се радва и на редките срещи с Великата жрица. Другите момичета ѝ завиждаха, че е била с нея на онова опасно пътешествие; не знаеха, че до ден днешен се буди разплакана от кошмари — в тях отново и отново виждаше саксонския главатар, който се бе опитал да я насили.

Вретеното натежаваше от изпredenата вълна. Телери го спусна надолу, докато върхът му опря една от каменните плочи, и удължи нишката между него и хурката. Щеше да навие преждата, веднага щом свърши с последната вълна.

Старата Сигфола, която се справяше по-бързо от всички, въпреки изкривените си от старостта стави, сега предеше лен. Вълната вземаха от собствените си овце, но ленът купуваха или им го даряваха поклонници, пристигнали на Авалон. Телери си каза, че част от него

идеше може би от складовете на собствения ѝ баща — като част от даровете, които бе изпратил след пристигането ѝ тук.

— Вълнените платове тъчем, за да ни топлят през студените месеци — поде Сигфола, — а дебелите ленени платна — за да бъдат летните дрехи по-здрави. Но какво можем да изтъчем от такава фина нишка?

Вретеното се въртеше неуморно и точеше нишка — толкова фина, че бе почти невидима.

— Може би от него ще тъчем воалите на жриците? — попита Лина.

— Да, но не защото това е най-хубавият лен, а просто защото дава най-тънка нишка. Това не означава, че твоята нишка може да бъде толкова груба и неравна — допълни рязко старата жена. — Ябълковото дърво не е по-свято от дъба, нито пък житото е за предпочитане пред овеса. Всяко нещо има свое предназначение. Някои от вас ще станат жрици, други ще се върнат у дома, за да се омъжат. В очите на Богинята всеки житейски път е еднакво ценен. Трябва да се стараете да изпълните своето предназначение, което ви е определено свише, колкото е възможно по-добре. Дори цял живот да предете коноп за чували, трябва да вършите работата си колкото е възможно по-добре, Разбирате ли ме?

Няколко чифта очи срещнаха старческия ѝ поглед и бързо се отклониха.

— Сигурно мислите, че ви караме да тъчете просто за да ви намираме някакво занимание? — Сигфола поклати глава. — Можем да купуваме плат за дрехи, както купуваме и други неща. Но платът от Авалон не е като другите. Не знаете ли, че преденето е занимание с вълшебна сила? Когато говорим за свети неща, докато работим, в нишката се вплита нещо повече от вълната и лена. Вижте как се преплитат нишките в изпреденото — поединично са крехки и слаби, но сплетат ли се, добиват нова сила. А още по-здрава става нишката, ако пеете, докато предете, или ако шепнете заклинания за сила.

— Кажете ни, мъдра Сигфола, какво е заклинанието, което ще вплетеш във воала на Повелителката на Авалон? — попита Телери.

— Всичко, за което говорихме, е вече вплетено в тези нишки — отвърна Сигфола. — Смяната на сезоните, отиването и връщането — подобно на движението на вретеното. И други неща ще бъдат добавени

при тъкането му — миналото и бъдещето, светът отвъд мъглите и тази свещена земя, на която живеем.

— Ами боядисването? — попита Лина.

Сигфола се усмихна.

— То символизира всеобхватната и всепроникваща любов на Богинята към всички ни...

— Дано тя ни закриля тук... — прошепна Лина.

— Винаги досега ни е закриляла — отвърна старицата. — През по-голямата част от дългия ми живот в Британия е царувал мир, били сме част от една обединена империя. Затова страната процъфтяваше.

— Пазарите са пълни, но хората няма с какво да пазаруват — възрази Телери. — Може би ти не го виждаш, защото отдавна живееш тук, но аз дълги години съм слушала оплакванията на просителите, които идваха в двора на баща ми, за да не съзнавам какво става всъщност. Стоките, които внасяме от другите части на империята, стават все по-скъпи, нашите хора имат нужда от все повече средства, за да изхранват себе си и семействата си, и затова нещата, които се произвеждат в нашите земи, също стават по-скъпи.

— Баща ми казва, че за всичко бил виновен Постум, защото се опитал да отцепи западните части на империята — заяви Адуен, на която предстоеше да бъде посветена за жрица заедно с Телери.

— Но нали Постум е бил победен — възрази Лина.

— Да, но повторното обединение на империята не е било от полза. Всичко продължава да поскъпва, изпрацат насила младите мъже да се сражават на другия край на света, а няма кой да защитава родните ни земи! — разгорещи се Телери.

— Вярно е — запригласяха останалите. — Пиратите стават все по-нагли.

Сигфола взе нова шепа лен и завъртя наново вретеното.

— Светът се върти също като това вретено... Сигурно е само едно — че доброто и злото се гонят във вечен кръговрат. Няма ли промяна, не може да се роди новото. Дори да се повтаря старото, то става по нов начин — образът на Богинята се мени, но властта ѝ е вечна; Кралят, който жертва живота си за своята земя, се ражда отново, за да принесе нова кръвна жертва... Понякога и на мен ми става страшно, но съм преживяла достатъчно много зими, и съм убедена, че рано или късно пролетта винаги настъпва... — Сигфола вдигна очи

към слънцето и на Телери ѝ се стори, че лицето ѝ излъчва собствено сияние.

Преденето в компанията на останалите жени не беше свободата, за която бе копняла дъщерята на Ейдин Минок, когато молеше баща си да я изпрати на Авалон. „Дали не ми е съдено вечно да копнея за нещо недостижимо?“ запита се тя. „А може би с времето ще привикна да живея в доволство, закрияна от мъглите, обгърнали Свещения остров?“

С минаването на дните ставаше все по-горещо. В пресъхналите мочурища тревата бе вече висока, гъста и тъмнозелена. В света отвъд мъглите пътищата също бяха изсъхнали и станали отново проходими. Търговци и пътешественици кръстосваха страната надлъж и нашир — натоварени със стоки и новини от къде ли не. Тази пролет като че ли новините бяха повече от стоките. Откак се оправи времето, и корабите закръстосваха моретата — само че на вода излязоха не само търговските, но и пиратските кораби.

Диерна не напускаше Авалон, но новините сами идваха при нея. Пристигаха известия от жени, които някога са били обучавани на Свещения остров, от странстващи друиди, от цяла мрежа осведомители из цяла Британия. Вярно, сведенията не пристигаха толкова бързо, колкото при римския губернатор на провинция Британия, но пък бяха по-точни и разнообразни — и изводите, които си правеше Великата жрица, също много се различаваха от тези на губернатора.

Докато луната се изпълваше и празникът на пролетното равноденствие приближаваше все повече, Великата жрица се оттегли в усамотение на остров Брига. В продължение на три дни тя не яде нищо, а пи само водата, която ѝ носеха от Свещения извор. Необходимо бе да обмисли подробно всичко, което бе чула и научила — и след това може би Богинята щеше да ѝ прати знак какво да предприеме отгук нататък.

Първият ден от усамотението бе винаги най-труден. Мислеше объркано за всичко, което трябваше да бъде сторено, за хората, които бе оставила на Авалон. Старата Сигфола знаеше дори по-добре от нея самата как да стопанисва домакинството на жриците, а Илдег, която бе

почти връстница на самата Диерна, щеше да се справи отлично с младите момичета. Диерна оставяше двете нередко за свои заместници, когато ѝ се налагаше да напусне за известно време Авалон.

Да, жриците проявяваха разбиране към нуждата ѝ от усамотение, но разбираха ли я собствените ѝ деца? Как да им обясни, че известно време трябва да не я виждат, макар да е недалеч от тях? Образите им изпълваха мислите ѝ — най-голямата ѝ дъщеря, стройна и тъмнокоса, за която всички казваха, че трябва да е от рода на феите, и жизнерадостните меднокоси близначки. Сърцето я болеше от копнеж да ги почувства отново в прегръдките си. Постоянно си казваше, че дъщерите ѝ са предопределени, както и тя самата, да служат на Авалон, и че вече е време да научат каква е цената на жреческия сан. Всъщност голямата ѝ дъщеря, зачената по Белтейн, чийто баща бе жрец и друид, вече се бе отделила от нея. Беше я пратила на отглеждане у едно семейство, произхождащо от старата кралска династия на Авалон. Те бяха построили дома си от разпилените камъни, останали след разрухата на друидското светилище на остров Мона. Скоро щяха да заминат и близначките — техен баща бе един племенен главатар, който на времето бе поканил Диерна да му помогне, защото някаква болест бе нападнала нивята на племето му. За тях щеше да страда най-много, но те поне щяха да бъдат заедно.

Диерна поклати глава. Тези мисли бяха обичайни отклонения, когато разумът иска да избегне това, към което би трябвало да се насочи в действителност. Но нямаше защо да ги пъди — най-добре бе да се даде път на всяка зараждаща се мисъл, за да бъде сетне освободена и да освободи и тя на свой ред съзнанието. Диерна отново се втренчи в примигващия пламък на светилника.

Когато се събуди на другата сутрин, видя, че дребната жена от племената, която ѝ прислужваше, бе ѝ оставила кошничка, пълна със странните гъби, които хората от нейния народ намираха в мочурищата. Диерна се усмихна, изчисти внимателно гъбите и ги нарязва на много ситно, сетне ги върли да врат в едно котле заедно с други треви, които сама си бе донесла. Наведе се над котлето и се зае да го разбърква, напявайки магически слова.

Самото приготвяне на течността бе само по себе си заклинание, и още преди да бе я изпила, парата, която се виеше над

повърхността и отделяше остра миризма, бе почнала да изменя възприятията ѝ. Диерна изля съдържанието на котлето в една сребърна чаша и излезе навън.

Колибата, в която се бе оттеглила, бе заобиколена отвсякъде с трънен плет. Луната вече бе преминала една четвърт от пътя си по източната част на небосвода и светеше с бледа, седефена светлина. Птици се виеха в златистото небе над нея, забързани към своите гнезда. Диерна вдигна чашата.

— За теб, Повелителко на живота и смъртта, изпивам тази чаша в знак, че съм готова да принеса себе си в жертва. Ако е необходима моята смърт, аз съм в Твои ръце, ако ли не — дари ме с благословието си, дай ми да видя това, което трябва да стане и ще стане, дай ми и мъдрост, за да разбере правилно това, което ще видя...

Несигурност имаше винаги, защото разликата между смъртоносната доза и тази, която предизвикваше видения, бе едва доловима. Много зависеше и от самите гъби, от здравословното състояние на този, който пиеше отварата, и, както я бяха учили, от волята на боговете. След миг колебание Диерна поднесе чашата към устните си и я пресуши на един дъх. Вкусът я накара да направи гримаса, после остави празната чаша на земята. Уви се в наметката си от небоядисана вълна и легна върху големия камък на олтара.

Пое си дълбоко дъх, сетне издиша бавно, отпусайки постепенно всичките си крайници, докато доби чувството, че се слива със студения камък. Над нея златистовиолетовите цветове на залеза вече преминаваха в сиво. Вдигна очи нагоре и видя как изгрява първата звезда.

В следващия миг вълна от бледа светлина прекоси небето. Диерна почувства, че дъхът ѝ спира; наложи си да се успокои. Дълбоко вкоренената дисциплина подтисна инстинктивното желание да се бори или да побегне.

Виждаше бе млади жрици, докарани до лудост, защото не бяха съумели да се справят с настъпващия в този миг хаос на сетивата, който раздираше тялото, и същевременно да запазят контрол върху духа си.

Сега звездната светлина пулсираше с всички цветове на дъгата. За миг почувства непоносимо виене на свят — сякаш небето и земята си размениха местата, пак си пое дъх и се съсредоточи в светлинната

точка, която сякаш се намираше вътре в главата ѝ. Вселената се въртеше в многоцветна спирала около нея, но Диерна не губеше личността си, продължаваше да наблюдава някъде отвътре. Чудовищни фигури се очертаваха в сенките на периферното ѝ зрение, но тя ги прогонваше, както бе прогонила неканените мисли преди.

Постепенно хаосът започна да отстъпва място на по-спокойно движение, зрението ѝ отново се фокусира и тя осъзна себе си — продължаваше да лежи върху камъка, с поглед, вперен в небето. Наблюдаваше небето с такова пълно съсредоточаване, каквото нормалното състояние на човешкото съзнание не би позволило.

Луната осветяваше източното небе, но Диерна не гледаше към нея, а право нагоре — към звездния безкрай. Имаше чувството, че потъва в него, рее се и пропада в дълбините му. Припомни си, че не е тук за собствено удоволствие. Въздъхна и се зае да проследява големите съзвездия, които властват на небосвода. Простосмъртно око можеше да различи само отделните звезди, разпилени в привидно безредие по небето. Но духът на Диерна, откъснал се от телесната обвивка, възприемаше и призрачните фигури, дали имената на отделните съзвездия.

Високо над нея, над полюса, се очертаваше тромавата фигура на Голямата мечка. В хода на нощта тя щеше да извърви своя път на запад и сетне да изчезне зад хоризонта. Голямата мечка бе небесният огледален образ на Долина та на Авалон — и Диерна вярваше, че ако проследи точно другите звезди, ще прозре силите, които управляват бъдещето — бъдещето, което се градеше сега.

Погледът ѝ се плъзна на изток — към съзвездието, наречено Орел — дали то не символизираше Рим — Римския орел? Съзвездието светеше ярко, но далеч по-ярки бяха звездите на Дракона, който се виеше в самия център на небосвода. Близко до него сияеше Девата в своето неосквернено великолепие. Диерна затърси постоянния блясък на движещите се звезди и тогава, в северния край на западния хоризонт, забеляза мекия блясък на Повелителката на любовта и червеникавия пламък на бога на войната.

Нова вълна потопа в цветно сияние небето; Диерна задиша трудно. С усилие на волята издиша и се успокои — знаеше, че билките, предизвикали трансa, са я довели до състояние, в което образът и значението стават едно. Сиянието огря двете планети, които

бе видяла последни. Диерна Видя как Властелинът на войната преследва богинята на любовта, видя как тя му се покори и осъзна, че отдаването ѝ бе също победа.

„Любовта е ключът към всичко“, мислеше Диерна. „Любовта е магията, с която ще привлечем един воин да защитава нашата кауза...“ Погледът ѝ продължи да се рее и срещна планетата на небесния владетел. „Но символът на кралската власт е на юг...“ Изведнъж пред духовния ѝ взор се занизаха образи на мраморни колони, позлатени врати, шестивия и хора, хора — много повече, отколкото бе виждала някога на едно място. Дали това не беше Рим? Обхватът на зрението ѝ се разшири. Сега можеше да види щандарта със златната фигура на римския орел — начело на един легион, който се насочваше към храм от бял мрамор. На стъпалата на храма се бе изправила дребна фигура, потънала в диплите на императорски пурпур, и очакваше воините, за да ги приветства.

Зрелището бе великолепно, но ѝ беше чуждо. Стори ѝ се невероятно, че тези хора биха могли да се интересуват от проблемите и неволите на Британия — далеч в най-затъntenите покрайнини на империята.

„Нека Орелът се грижи за своите! А ние трябва да призовем Дракона, за да закриля своя народ, както е било и преди...“ Още докато тази мисъл прекосяваше съзнанието ѝ, звездната фигура на Дракона се превърна в змия, която засвети с всички цветове на дъгата и се плъзна по небосвода на север.

Великолепието на небесните светлини бе зашеметяващо. Диерна се почувства всмукана против волята си във водовъртеж от видения, които не можеше нито да спре, нито да овладее. Различните цветове добиха формата на облаци, литнали по вятъра над бурно море. Вятърът виеше така силно, че заглушаваше всички останали звуци. Потоците на силата, които водеха нейния дух в полета му над земята, се изгубиха в преплетените енергии. Необходимо ѝ бе свръхчовешко усилие на волята, за да надделее ужаса от дълбочините, да си наложи да престане да се съпротивлява на бурята и да потърси ритъма, скрит в дисонанса на звуците.

По морето се люшкаха кораби, понесени от бурния вятър — те бяха по-незащитени от природните стихии от нейния дух — защото бяха направени от дърво и конопени въжета, защото екипажите им

бяха от плът и кръв. Духът на Диерна се понесе по вятъра към най-големия кораб. Сега, отблизо, можеше да види как гребците напрягат последни сили, за да движат веслата. Бурята ги тласкаше и въртеше във всички посоки и вече никой не знаеше къде се намира спасителният бряг. Само един мъж стоеше на палубата непоклатим като скала — той не трепваше въпреки невероятно силното накланяне на кораба — сякаш краката му бяха заковани за дъските. Човекът бе среден на ръст, мускулист, едроглав, с огромен гръден кош. От дъжда русата му коса бе залепнала за черепа. Но и той се взираше тревожно във вълните, като останалите от екипажа.

Диерна си наложи да се издигне нагоре, да слее духа си с духа на бурята. Сега виждаше скали, издадени далеч навътре в морето, виждаше как вълните се разбиват на пяна в озъбените остриета на камъните в подножието им. Зад тях имаше по-спокойна вода. През проливния дъжд се виждаха бледите очертания на бряг и слаби светлинки, които идеха от някакви постройките по него.

Водена първоначално от съчувствие, Диерна отново затърси командира на кораба. Но когато пак наближи, можа да почувства силата на този човек, осъзна, че духът му е несломим. Дали това не бе водачът, когото търсеше?

Започна да поема в себе си част от енергията на бурята — така придобиваше осезаема и за човешки очи форма. Забулена в бяло, женската фигура се плъзна по бурните вълни. Един от моряците извика; след миг всички гледаха натам, където сочеше той. Диерна посочи с призрачна ръка към брега...

— Ето там — не виждате ли? Ето я, върви! — сега викаше морякът от наблюдателницата. — Жена, облечена в бяло, върви по водата!

Вятърът блъскаше с мощната си ръка огромни вълни, които се стоварваха с грохот върху корабите. Ескадрата, потеглила за Дубрис, се беше разпиляла. Марк Аврелий Музий Каразий, адмиралът, под чието командване бяха корабите, се опря по-здраво на перилата на палубата на „Херкулес“ и избърса водните пръски от очите си, за да вижда по-ясно.

— Задръж! — крещеше с все сила Аелий, капитанът на кораба.
— Гледайте за рифове, а не подир морската пяна!

Зад кораба се надигаше вълна, висока колкото къща. Гладкият ѝ връх заблестя на луната, която в този миг пробиха облаците. Палубата се наклони, защото корабът почти легна на една страна. Веслата от другата стърчаха също като крачета на бръмбар, паднал по гръб. Разнесе се страшният пукот на дърво — останалите весла, загребали дълбоко, не издържаха на напрежението и започваха да се чупят едно по едно.

— О, Нептун! — извика отчаяно Аелий, докато корабът трепереше и скърцаше от усилието да се изправи. — Още една такава вълна и ще потънем!

Каразий кимна. Никой не бе очаквал такава буря през този сезон. Бяха отплавали от Гезориакум призори. Надяваха се да успеят да прекосят канала в най-тясната му част и да се доберат още вечерта до Дубрис. Адската буря връхлетя изневиделица. Вече бяха много по на запад от първоначалното си предназначение и само боговете биха могли да ги насочат към сигурно пристанище. Боговете... или онова привидение, което бе видял морякът от наблюдателницата. Адмиралът се взря във вълните. Не беше ли това наистина бяла фигура, или просто лунни лъчи играеха по вълните?

— Адмирале — една тъмна фигура се насочи към него, залитайки, и Каразий разпозна хортатора — човекът още държеше в ръце чука, с който определяше ритъма на гребците. — Шест весла станаха на трески. Двама от гребците излязоха от строя със счупени ръце.

Наоколо моряците мърмореха. В гласовете им се долавяше все по-ясно надигащата се паника.

— Боговете ни изоставят!

— Нищо подобно — пратили са ни водач!

— Мълчете! — гласът на Каразий преряза мърморенето като с нож. Той се обърна към капитана. Общото командване на ескадрата бе поверено нему — ако, разбира се, някой от корабите изобщо оцелееше — но „Херкулес“ бе под прякото командване на Аелий.

— Капитане — каза той тихо, — в тази буря веслата не ни вършат никаква работа, но успокой ли се морето, ще имаме нужда от баланс на кораба.

Аелий примигна — сетне в погледа му просветна разбиране.

— Кажи на надзирателя да размести гребците така, че да са поравно откъм двата борда, и да нареди да приберат веслата.

Каразий отново погледна към бушуващите вълни. В този миг видя същото, което бе видял преди малко морякът от наблюдателницата — женска фигура, облечена в бяло. Тя изглеждаше разтревожена — очевидно не за себе си, защото босите ѝ крака се плъзгаха по някакво чудо малко над повърхността на водата. Очите ѝ, изпълнени с отчаяна молба, срещнаха неговите, и тя започна да сочи на запад. Една вълна се издигна и се разби около жената, и сякаш я погълна.

Адмиралът примижа. Ако това не бе игра на лунната светлина, то значи бе видял някакъв дух — и той очевидно бе добронамерен. За всеки човек идва мигът да рискува всичко наведнъж, каза си Каразий и извика:

— Кажи на кормчията да обърне към брега — така, че да се движим пред вятъра.

— Но нали ще се разбием в крайбрежните скали!

— Може и да се разбием, но аз мисля, че толкова на запад брегът е по-различен. Във всички случаи по-добре да се разбием, отколкото да се обърнем — а това ще стане със сигурност след втора вълна като предишната.

Каразий бе отраснал по тинестите брегове на Ренус^[1]. Колко гостоприемно му се струваше сега крайбрежието на Белгика в сравнение с това развилняло се море!

Корабът се люлееше и подскачаше под нозете му, но промяната в курса направи движенията му малко по-предсказуеми. Сега той се носеше бързо по вълните, тласкани от вятъра. Всеки път, когато носът се килнеше надолу, Каразий се чудеше дали изобщо ще се издигнат отново, но още в същия миг следващата вълна ги поемаше, обливаше дървената фигура на носа и се стичаше като водопад по бронзовия таран отдолу.

— Продължавай още малко в същата посока — каза той на кормчията. Единствено боговете знаеха къде се намират в момента, но лунната светлина му възвърнала ориентацията за посоките, и ако видението не го бе и излъгало, можеха да намерят пристан някъде по протежение на британския бряг.

Сега вече минаваха направо през вълните и люлеенето понамаля. Въпреки това от време на време някоя вълна, движеща се направо на останалите, успяваше да ги залее. Половината моряци вече бяха започнали да изгребват водата. Корабът трябваше наистина да разполага със силата на този, чието име носеше, за да оцелее до зазоряване.

Но колкото и странно да беше, Каразий вече не изпитваше никакъв страх. Когато бе съвсем малък, една престаряла врачка от неговото племе, населяващо делтата на Ренус, му бе казала, че ще има велика съдба. Досега му се струваше, че да ръководи ескадра е достатъчно голямо постижение за последния от менапиите — едно от по-незабележимите германски племена. Но ако видението действително им бе посочило сигурния път към брега, това би означавало нещо далеч по-значимо. Мъже с по-нисък произход от неговия се бяха добирали до императорския пурпур, но нито един от тях не бе командир на кораб.

Адмиралът отново затърси с поглед бялата женска фигура.

„Коя си ти? Какво искаш от мен?“ викаше душата му. Но видението се бе стопило. Каразий виждаше единствено бялата пяна по гребените на вълните — те ставаха все по-ниски, защото бурята отминаваше.

Диерна дойде на себе си малко преди зазоряване. Луната бе залязла. Тежки облаци се носеха от югоизток и скриваха звездите. Бурята! Значи не е било сън. Бурята бе истинска и всеки момент щеше да връхлети крайбрежието. Влажен вятър разпиляваше косите ѝ. Болката в мускулите ѝ напомни колко дълго е лежала неподвижно. Диерна потръпна. Внезапно се почувства много самотна. Но преди да сподели нещо с когото и да било, трябваше сама да си изясни образите, които се губеха в дълбините на видяното и щяха да повлияят на решенията ѝ през идните месеци. Спомняше си ясно движението на звездите. Но споменът от последното видение бе съвсем разпокъсан — припомни си някакъв кораб, подмятан насам-натам по бурното море, и един мъж...

Диерна се обърна с лице към надигащата се буря.

— Богиньо, запази го жив, който и да е той! — прошепна тя умолително.

Слънчевите лъчи тъкмо започваха да пробиват облаците над канала, да се отразяват в кафеникавите локви по брега и в сивите вълни, когато едно рибарче от Клаузентум, излязло да се порови в нещата, изнесени на брега от прибоя, се изправи стреснато и се втренчи отвъд смътните очертания на остров Вектис в откритото море.

— Кораб! — викът му бе подет и от други. Хората ставаха все повече и повече, всички сочеха вълните, над които едно квадратно, подгизнало от солена вода корабно платно, приближаваше стремително брега. Силата на вятъра, който бе излязъл нощес, се бе почувствала и на сушата. Какъв ли бе корабът, оцелял след тази буря?

— Флагман — каза един, забелязал, че на всяко весло има по двама гребци.

— С адмирал на борда! — възкликна втори, забелязал трептящото на мачтата знаме.

— Кълна се в Амфитрита, това е „Херкулес“! — завика един търговец — едър мъж, който винаги държеше да напомни, че в продължение на двадесет години е служил във флота. — През последните две години от службата бях кормчия на „Херкулес“ в Дубрис. Самият Каразий трябва да е на борда!

— Същият, който разби двата пиратски кораба преди месец?

— Да, същият, който не се грижи само да натъпче собствената си кесия, но да остане нещо, с което да напълним и нашите! Обричам едно агне на бога, който го е спасил — продължи търговецът, — защото, ако бе загинал, щеше да е голяма загуба за всички ни!

В това време корабът зави бавно и тежко около Иктис, към доковете на Клаузентум.

Търговци и рибари се стичаха към брега, а хората от близкото село, разбудени от виковете им, започнаха също да се присъединяват към тях.

„Херкулес“ прекара около седмица на сушата. Около него се суетяха дърводелци, които кърпеха пробойните. Клаузентум бе малко пристанище — може би поправките не покриваха изискванията на военния флот, но все пак дърводелците явно си познаваха добре

занаята. Каразий се възползва от възможността да поговори с местните магистрати, както и с търговците, които се намираха в града по това време. Опитваше се да намери някаква последователност в нападенията на пиратите. Но всички забелязаха, че ако не го търсеха по работа, той винаги тръгваше да се разхожда съвсем сам по брега. Челото му бе постоянно смръщено, сякаш нещо го озадачаваше, но никой не смееше да го попита какво бе то.

В навечерието на пролетното равноденствие Каразий отново потегли към Гезориакум на борда на поправения „Херкулес“. Този път морето бе гладко като стъкло.

На Авалон започваше и изпълнението на древните ритуали, с които честваха Белтейн. Те датираха действително от незапомнени времена — бяха се предавали от поколение на поколение още по времето, когато друидите стъпили за първи път на тези брегове. В подножието на Тор мучеше добитъкът, уплашен от накладения огън. Телери бе доволна, че щеше да пее с останалите девизи при другия огън — онзи, който гореше на върха на Свещения хълм.

Приглади гънките на бялата си дреха и започна да следи с възхита грациозните движения на Диерна, която хвърляше ароматни треви в пламъците. Всеки жест на Върховната жрица бе изпълнен с такава увереност и... Да, вдъхваше такава страхопочитание, че според Телери това можеше да се дължи единствено на дългогодишното повторение. Самата тя толкова късно бе започнала обучението си в служба на Мистериите, че надали някога щеше да може да се движи тъй по време на ритуала — сякаш в самото движение се съдържаше заклинание.

Долу прекарваха добитъка между огньовете, а хората измолваха благословията на боговете. Горе, на върха, редяха свещените слова, описваха как всичко на този свят преминава по своя ред — и светлината, и мракът. Пълната луна изтънява и нощта я поглъща, но тънкият ѝ сребърен сърп се преражда отново и отново. Слънчевият цикъл продължаваше по-дълго и днешният ден, мигът на върховния възход, бе същевременно и началото на пътя към мрака. А сетне, в дълбините на зимния мрак, слънцето щеше да се роди отново.

Дали всичко следваше този път, мислеше Телери. Ето империята на римляните обхващаше половината земя. Много пъти бе застрашавана римската власт и всеки път римските орли донасяха на крилете си победата. Дали щеше да настъпи мигът на върховна власт за Рим, от който империята би започнала неминуемо пътя на упадък? Щяха ли римляните да осъзнаят този момент, когато той настъпеше?

Диерна отстъпи от огъня и се поклони преди Керидахос — Върховен друид на Британия, чието право бе да започне ритуала. Бе пладне на най-дългия ден в годината, когато силата на светлината достига своя връх — затова бе редно жреците да водят церемонията. С настъпването на мрака жриците щяха да поемат властта. Старият човек вдигна ръце. Широките му ръкави потрепнаха от лекия ветреца.

— Какво е имало в началото на всички начала? Опитайте се да си представите — може би зейнала празнота? Или пълна утроба, от която е щял да се роди светът? Каквото и да си представите, то вече съществува като възможност, и все пак не е било точно тъй — било е и Сила, и Празнота. Било е, и не е било... Вечното, непроменимо Единство...

Керидахос помълча, и Телери затвори очи, олюлявайки се при мисълта за нещо огромно, извън границите на човешката мисъл. Друидът поде отново, но този път думите му зазвучаха като песен.

— Тогава дошъл моментът на промяната — тръпка разтърсила покоя...

*— Поет бил дъх в беззвучен вик,
и скритото бял свят видяло —
Божествен Мрак и Вечна Светлина
във Време и Пространство засияли.
Свещеното Единство, що властва над света —
Богинята и Бога — тях зовем сега!*

— Ела сред нас, Лугос — извисиха глас друидите. — Ела сред нас, Господарю на вечната светлина!

По-младите запяха тихичко.

— Ела сред нас, Ригантона, Велика кралица! — отвърнаха от другата страна на кръга жриците. Телери отвори уста и се включи в

тяхното пеене — с един тон по-високо от пеенето на жреците.

Призоваваха ги с нови и нови имена. В съзнанието си Телери ги виждаше като последователни избухвания на пъстроцветна светлина. Чувстваше силата, която се наслояваше около жреците, застанали от другата страна на олтарния камък, и ответната енергия, която се надигаше у жриците.

Диерна отново пристъпи напред и вдигна на свой ред ръце. Докато тя говореше, Телери усещаше вибрациите на гласа ѝ в собственото си гърло и съзнаваше, че Диерна говори от името на всички жени:

*— Аз съм пространството, безкрайното море,
утробата, която ражда ден и нощ;
поток на сила, вечна земна твърд,
покоят вечен, източник на мощ;
Всеобща майка — и живот, и смърт.*

Керидахос пристъпи и застана срещу Диерна, от другата страна на олтара. Телери не вярваше на очите си — старият друид сега бе едновременно младеж и воин, баща и лечител, обгърнат от свръхестествено сияние. Докато отвърщаше на жрицата, Телери чуваше множество гласове, които се преплитаха в неговия:

*— Аз съм денят без край и пътят на живота
с мен ветровете времето тъкат;
първичната искра, и копие, и щит —
от мене тръгва вечния ни път,
и силата, и семето, сам Бог е в мене скрит!*

Диерна протегна ръка над натрупаните на олтара съчки.

— От моята утроба...

— По моята воля... — продължи друидът. Ръцете на двамата бяха близо, но не се докосваха. Телери примигна, защото ѝ се стори, че между дланите им нещо проблясва.

— ... се ражда искрата на живота! — довършиха заедно жрецът и жрицата. В същия миг съчките пламнаха.

— Вижте как гори свещеният огън! — извика друидът. — Вижте триумфа на светлината — в този миг ние призоваваме нейната власт. Обединявайки силата, която тече във всички нас, трябва да запазим светлината, та да гори и в най-дълбокия мрак, и да ни дари победа.

— Този огън трябва да гори високо, да се вижда отвсякъде, надлъж и нашир по нашите земи — продължи Диерна. — Нека с неговата светлина призовем Защитник, нека дойде сред нас този, който ще дари на Британия мир и сигурност! — и тя извади от огъня една горяща главня.

— Да бъде! — отвърна друидът. Той също взе една главня и я издигна високо над главата си.

Един след друг друидите и жриците вземаха по една главня от огъня и се нареждаха така, че накрая огънят на олтара бе заобиколен с кръг от пламък, сякаш слънцето, което сияеше в цялото си величие над главите им, бе изпратило своите лъчи, за да озари хората, които бяха застанали в храма.

Телери вдигна поглед, засенила очи срещу непоносимия слънчев блясък. После потри клепачите си, защото ѝ се стори, че вижда някакво черно петънце, което прекосяваше яркосиньото небе. И други го бяха видели — започнаха да сочат към него, и изведнъж замлъкнаха удивени, защото видяха, че това бе орел, който уверено се насочваше на юг, към морския бряг. Птицата идваше все по-близо. Телери вече го виждаше ясно — имаше чувството, че очертанията му са нарисувани в пламъка.

Сега орелът бе точно над храма. Той се спусна стремително надолу, закръжи, обиколи три пъти олтара и се издигна отново — описвайки спирали, все по-високо и по-високо, докато се сля с небесното сияние.

Заслепена, Телери затвори очи, но под клепачите ѝ образът на голямата птица продължаваше да танцува пред слънчевия диск. Нали орелът летеше свободно — откъде идеше това чувство, че птицата е избягала от огъня, само за да попадне в плен на слънцето? Това си бе някаква нейна фантазия, убеждаваше се Телери, докато слизаше от Тор с останалите девиси — та ако свободата на орела в небесните висини бе илюзия, би ли могло изобщо да има свобода?

За миг у нея се събуди някакъв спомен — далечен, сякаш от друг живот. Нещо като че ли ѝ подсказа, че има свобода, която съществува само като част от една гигантска схема, но съзнанието на момичето, което сега бе Телери, не можа да го възприеме и мисълта тутакси отлетя — също като орела.

[1] Ренус — латинското наименование на река Рейн. — Б.пр. ↑

11.

— Толкова се радвам да те видя — почти те бяхме отписали след тази буря Максимиан Август^[1] вдигна поглед от навосъчените плочки и се усмихна.

Каразий застана мирно и отдаде чест, поставяйки дясната си ръка напърно пред гърдите. Не бе очаквал да срещне втория император в Гезориякум. Из целия Запад Максимиан — набит, посивял, започнал вече да напълнява, бе единственото въплъщение на императорската власт. Двадесетте години служба бяха приучили Каразий да му се подчинява абсолютно — сякаш се намираше пред самия Диоклециан.

— Боговете бяха милостиви към мен — отвърна той. — Изгубих един кораб, но всички останали се добраха до Дубрис. Вятърът отнесе моя кораб и имах късмет, че се добрахме до Клаузентум, преди да сме се разбили в скалите, или пък да се озовем в открито море.

— Наистина голямо щастие. Боговете обичат този, който се бори дори когато всичко изглежда загубено. Ти си човек с късмет, Каразий, а това се среща по-рядко от простото войнско умение. Щяхме да съжаляваме, ако те бяхме загубили.

Максимиан му направи знак да седне. Другият млад човек в помещението също зае по-свободна стойка. Само един поглед бе достатъчен, за да се разбере, че той се числи към редовната войска — не можеше да се сбърка стегнатият строеж, сякаш и сега носеше невидима ризница над туниката си. Беше половин глава по-висок от Каразий, с руса, пооредяла коса.

— Предполагам, познаваш Констанций Хлор? — продължи императорът.

— Само съм чувал за него.

Констанций бе един от най-обичаните пълководци, докато бе на служба в Британия. Носеха се слухове, че си взел местна жена за постоянна наложница. След това бе оглавил няколко успешни похода по германската граница. Каразий се взря по-внимателно в Констанций. Той се усмихна, за миг всякаква предпазливост изчезна от лицето му и то стана открито като на малко момче. Сетне самоконтролът отново го

вкамени. „Идеалист — каза си Каразий — който се е приучил да крие душата си.“ Такива мъже можеха да бъдат верни приятели — и страшни врагове.

Как ли изглеждаше той самият в очите на другия? Косата му бе избеляла от годините, прекарани на корабните палуби, кожата — кафява и загрубяла. Сигурно изглеждаше като всеки друг стар моряк, освен ако отражението на странното видение, което му се бе явило по време на бурята, не проблясваше все още в очите му.

— Сигурно ще ти е приятно да узнаеш, че товарите на пиратските кораби, които ти плени миналия месец, внесоха значителни постъпления в хазната — поде Максимиан. — Все настояваш, че ни трябва втора база по южните брегове... Още няколко такива победи и сам ще си осигуриш средства, за да я изградим.

В усмивката му се криеше някакво очакване. Каразий се смръщи. Долови нещо странно в последните думи на императора. Боговете му бяха свидетели колко отдавна настояваше за такава база, но отдавна бе загубил надежда, че ще я види някога.

— А под чие командване ще бъде базата? — попита той предпазливо.

— Ти кого би назначил? — отвърна Максимиан. — Защото изборът ще бъде твой. Назначавам те за главнокомандващ на британския флот и на укрепленията по саксонското крайбрежие.

Явно този път не устоя и примигна, защото Констанций се захили. Но Каразий почти не го забеляза — пред него изведнъж застана като жива жената, облечена в бяло, която бе видял да ходи по вълните.

— Сега ще трябва да съгласуваме разпорежданията ти за двата бряга — поде делово Максимиан. — С какви сили искаш да разполагаш и как смяташ да ги разположиш? Не мога да ти обещаая, че ще получиш всичко, което поискаш, но...

Каразий си пое дълбоко дъх и си наложи да се съсредоточи върху лицето на човека пред него.

— Първо ни е необходима новата база. Близо до Клаузентум има подходящо пристанище, което ще се укрепи лесно. Скрито е зад остров Вектис, а може да бъде снабдявано от Вента Белгарум.

Докато говореше, образът на жената започна да избледнява и отстъпи място на мечтите, които го преследваха, откак бе кръстосвал

палубата на „Херкулес“, докато прекосяваха протока.

Телери не бе искала да напуска Авалон. Когато Диерна настоя тя да бъде в свитата ѝ за това пътуване, тя бе възразила. Но когато пътят вече ги бе отвел във Вента Белгарум, тя не можеше да продължи да се преструва, че пътешествието не ѝ е интересно. Някогашната столица на белгите се намиреше в малка долина, заобиколена от зелени морави и високи, стройни дървета. За разлика от мочурищата около Тор, Телери чувстваше тук под краката си солидна, плодородна земя. Наоколо витаеше усещане за спокойствие и сигурност, всичко изглеждаше постоянно и непроменимо — качеството на нещата бе различно от това на Авалон — там у всяко нещо се долавяше ехото на древността, а тук като че ли всичко съществуваше само в настоящето. Въпреки блъсканицата, защото пристигнаха в пазарен ден, Вента ѝ поддържа успокояващо.

Жриците бяха поканени да пренощуват у Квинт Юлий Цериалис, най-видният сред местните магистрати. Той произхождаше от стар местен кралски род, макар че надали някой би могъл да го предположи от пръв поглед. Закръглен и самодоволен, Цериалис бе по римлянин от римляните. Говореше само латински, в съответствие със собствените си предпочитания, затова Телери, която също бе учила латински от малка и го знаеше не по-зле от родния си език, често трябваше да превежда на някои от по-младите жрици, които съпровождаха Диерна — Адуен и Крида. Дори на Диерна понякога се налагаше да помоли за помощта ѝ, защото върховната жрица действително познаваше езика на римляните, но не достатъчно за по-официални разговори.

Все пак, щяха да се оправят, и да не бе дошла с тях. Всички момичета, които искаха да заминат с тях на Авалон, говореха отлично езика на британците. Телери постоянно се чудеше защо я откъснаха насила от Авалон тъкмо преди да положи жреческия си обет.

Времето продължаваше да е топло и слънчево. Тази година се чакаше добра реколта — и от житото, и от овеса, въпреки бурите през пролетта. Очевидно, както отбеляза нееднократно Цериалис, боговете и богините бяха благосклонни към тях. Но хълмовете около долината на Вента не пропускаха никакъв полъх, и колкото по-топло ставаше, толкова повече Телери закопняваше за освежителния морски бриз,

който винаги появяваше над Дурновария. Когато Диерна обяви, че трябва да потеглят, за да пристигнат навреме за осветяването на новото крайбрежно укрепление, Телери изпита облекчение.

Явно пътуването не бе просто приятна разходка по крайбрежието. Когато жриците се учудиха, че Диерна иска да благослови римско укрепление, тя им припомни знамението с орела.

— Някога сме били врагове, но сега сигурността на страната ни зависи от Рим — им каза тя. Телери си припомни саксонците и й даде право.

— Ето, появя вятър! — каза Цериалис. — Това ще разхлади розовите ви бузки, момичета!

Телери въздъхна. Лицето на Цериалис пламтеше от горещината въпреки широкополата шапка. Явно той самият се нуждаеше не по-малко от разхлаждане.

Пътят се виеше между дървета и в далечината вече се забелязваше водата, по която слънчевите лъчи играеха със синкави отблясъци. Беше нов път, построен малко навътре от брега и отвеждаше на югоизток от Клаузентум, където бяха нощували за последен път. Добър ездач би преминал целия път от Вента дотук за един ден, но Цериалис очевидно бе убеден, че е длъжен да полага особени грижи за жриците и да не ги преуморява.

— Мислите ли, че новото укрепление ще уплаши саксонците? — Телери се опита да балансира движенията на носилката и вдигна поглед към него.

— Разбира се, разбира се! — той кимна енергично. — Всяка стена, всеки кораб са предупреждение за онази измет, че Британия няма да се даде току-тъй. — Изправи се на седлото и за миг изглеждаше, че се кани да отдаде чест.

— Не ми се вярва — заяви синът му, Алектус, и пришпори кобилата си, за да се изравни с тях. — Важно е какви ще са воините и моряците, които ще се сражават по укрепленията и на корабите, татко. Ако мъжете не са си на мястото, корабите са просто гниещо дърво, а стените — бавно мухлясаващи камъни.

Синът на Цериалис бе на нейната възраст или дори малко по-млад, си помисли Телери. Колкото бащата бе закръглен и спокоен,

толкова слаб, строен и сякаш под постоянно напрежение бе синът. Имаше тясно лице и проникателни тъмни очи. Имаше нещо в изражението му, което я караше да мисли, че е бил болнаво дете. Може би затова и не бе постъпил в редовната армия.

— Вярно, разбира се, така е... — погледът, който Цериалис хвърли към момчето, бе някак смутен.

Телери подтисна усмивката си. Магистратът бе явно добър търговец, но се говореше, че синът му, макар и с крехко телосложение, бил същински магьосник в пресмятанията. Тъкмо неговият ум бе увеличил до такава степен семейното богатство, че с него можеше да се заплащат обществени дейности и забавления, както се очакваше от един магистрат — и Цериалис бе наясно с това. Алектус ѝ приличаше на кукувиче в гнездото на тлъст гълъб — или на някаква по-благородна птица, каза си тя, може би сокол, оглеждайки с крайчеца на окото си остро очертания му профил. Тъй или иначе, едно бе сигурно — възрастният мъж и изобщо не можеше да разбере сина си.

— Нали този нов адмирал успя да убеди императорите да усилят крайбрежните укрепления — заяви тя с насилена жизнерадост. — Това със сигурност е знак, че той поне е човек, достоен за доверието ни.

— Така е. Не са ли водачите достойни мъже, и най-добрите последователи са обречени на провал — кимна мъдро Цериалис.

Нещо като презрение се мярна в погледа на Алектус — но то изчезна толкова бързо, че Телери не можеше да бъде сигурна дали наистина го е видяла.

— Същото се отнася и до жените — отбеляза тя сухо. Съмняваше се, че въпреки традиционно здравата дисциплина, един войник от римската армия би понесъл изпитанията, на които се подлагаше всяка жрица на Авалон, преди да бъде посветена. Хвърли поглед напред, където бе първата носилка — в нея Диерна пътуваше с малката Адуен. Подтисна завистта си, съзнавайки колко недостойни са подобни мисли. Може би Великата жрица щеше да я повика при себе си на връщане.

Заслизаха към брега и носилката се наклони. Когато излязоха изпод дърветата, Телери се поизправи и загледа наоколо си. Този адмирал очевидно имаше добро око — личеше си по избора на място за флотско пристанище. Мястото, където бяха изсекли дърветата, за да разчистят пространство за укрепление, се намиреше в северозападния

ъгъл на доста голям залив, свързан само с тесен проток с откритото море. Пристаналите кораби щяха да бъдат еднакво добре защитени и срещу бури, и срещу пирати — макар че бе трудно да си представиш и двете опасности в такъв прекрасен летен ден.

Явно крепостта щеше да бъде внушителна. Основите, изкопани за стените ѝ, опасваха няколко акра земя, тук-там накъсани от извитата линия на основите на кули. Цериалис веднага ги осведоми, че тази крепост щяла да бъде по-голяма от всички други крайбрежни укрепления, дори от Рутупие. Когато приближиха, той загледа работниците с някаква собственическа гордост. Телери знаеше, че такова строителство по право се извършва от войници, но по облеклото прецени, че тук работят и други хора.

— Умно момиче си ти, щом забеляза, много умно — отвърна Цериалис на въпроса ѝ. — Това са роби, роби от моите имения, които пратих тук, за да помагат. Реших, че е по-добре да вложат парите си в една крепост, която би защитавала Вента, отколкото в строителството на градски амфитеатър.

Устните на Алектус се извиха в някакво подобие на усмивка. Нима не одобряваше решението на баща си? Не, не е това, каза си Телери, припомняйки си скорошния им разговор. По-вероятно той бе дал тази идея на Цериалис.

— Отлично решение, а освен това съм сигурна, че новият комендант на крепостта ще оцени помощта ти — каза тя сърдечно, и веднага забеляза лека предателска червенина да се плъзва по бледите страни на младия човек.

Но той не отклоняваше поглед от строителите. Няколко мъже ходеха напред-назад и надзираваха копаещите. Къде ли бе адмиралът? Телери забеляза как Диерна изведнъж се изправи и засени с ръка очите си. Алектус бе дръпнал по-здраво юздите на коня си — целият трептеше от напрежение, като умно куче при вида на стопанина си. Телери проследи погледа му. Един от офицерите, облечен в красива червена туника, с колан, украсен с плочки от позлатен бронз, идваше към тях, а след него вървеше някакъв едър, набит мъж в моряшка туника без ръкави, толкова избеляла от слънцето, че не можеше да се разбере какъв е бил първоначалният ѝ цвят.

Алектус скочи от коня и забърза да ги поздрави. Но той се обърна първо към човека, който вървеше втори. Очите на Телери се

разшириха. Нима този мъж, с избеляла от слънцето руса коса, слепнала от пот, със зачервено от слънцето лице, бе същият, за когото се разказваха легенди? Той идваше към тях с клатушкащата се походка на човек, който прекарва голяма част от времето си на корабни палуби. Когато наближи, Телери забеляза как погледът му се плъзна от водата към горите, оттам към новодошлите, и сетне обратно. Той се усмихна. Усмивката му по някакъв странен начин ѝ напомняше Диерна, когато оглеждаше насъбралите се жрици, преди да даде знак за започването на някаква церемония.

Самата Диерна гледаше Каразий със странен израз на лицето, който почти наподобяваше одобрение. Докато римлянинът стискаше ръката на Алектус, погледът му отново се зарея към носилките и се спря върху лицето на Великата жрица. Сега пък неговите очи се разшириха от изненада. Всичко това стана само за миг, и веднага се загуби в бъркотията на взаимното представяне. Когато Телери си спомняше по-късно за срещата им, ѝ се струваше, че двамата сякаш се бяха разпознали взаимно. Не, сигурно пак си внушаваше нещо. Сигурно бе, че Диерна и Каразий не се бяха срещали преди.

Слънцето вече залязваше зад ниските хълмове по издадената напред земя, защитаваща залива. Каразий стоеше пред основите на своята крепост заедно с подчинените си офицери и наблюдаваше жриците, които се готвеха да започнат ритуалното осветяване. Легионерите бяха строени на мястото, където един ден щеше да бъде крепостната врата, а местните жители се бяха струпали около тях.

Преди една луна, когато започнаха изкопите, тук дойде жрец от храма на Юпитер Фидес във Вента Белгарум и принесе в жертва вол, а друг, учен харуспекс предсказа бъдещето на начинанието по вътрешностите на жертвеното животно. Предсказанията бяха окуражаващи — но пък Каразий не може да си припомни случай, в който всички приготовления да са приключили и парите — събрани, а харуспексът да каже, че предсказанията за даденото начинание са неблагоприятни.

— Хиляда години и още два пъти по хиляда ще стоят тези стени тук, за да славят името на Рим по тези земи...

„Отлично предсказание“, каза си Каразий. И все пак жрецът, енергичен, пълен човек, известен най-вече с това, че готвачът му бе най-добрият във Вента, не му се бе сторил убедителен. Докато наблюдаваше облечените в синьо жрици, Каразий осъзна защо му се бе сторило, че освещаването по римски обичай не е достатъчно и защо, когато разбра, че Повелителката на Авалон е наблизо, я бе помолил да дойде, за да благослови новостроящата се крепост. Крепостта Адурни щеше да е римска, но я строяха, за да защитава населението на Британия.

По време на римския ритуал бе се потил по пладне под тежката си тога. Тази вечер бе облякъл лека ленена туника, боядисана в кървавочервено, украсена с местна бродерия. Отгоре носеше мантия от лек вълнен плат, прикрепена на рамото със златна брошка. Облеклото му напомняше начина, по който с обличаха в родните му германски земи — затова и неминуемо започна да си припомня отдавна забравеното минало, миналото, от което се бе отрекъл, когато се закле да служи на Рим. Хората от племето на баща му се молеха на Богиня, която наричаха Нехаления, и ѝ принасяха жертви. На каква ли богиня е молеха тук?

Ярка светлина припламна на запад. Адмиралът се обърна навреме, за да види за последен път слънцето, което светеше като разтопен метал над билата на хълмовете. Щом слънцето изчезна, погледът му бе привлечен от друга, по-слаба светлина. Една от жените бе започнала да пали факлите. После ги издигна високо и за миг Каразий видя въплътена в нея самата Богиня, с ръце, от които струеше светлина. Примигна и забеляза, че това е най-младата от жриците — казваха, че била дъщеря на някой от местните владетели. Първоначално му се бе сторила хладна и високомерна, но сега, в сиянието на факлите, което играеше по тъмните ѝ коси и караше бледата ѝ кожа да свети, тя му се стори прекрасна.

Зад нея пристъпваше Върховната жрица — лицето ѝ бе скрито от воал, а още по-назад бяха останалите две жрици — едната носеше в ръцете си клонка от калина, а другата — ябълково клонче, окичено със сребърни звънчета.

— Настъпи часът между деня и нощта, когато можем да преминаваме между световите — разнесе се гласът на повелителката Диерна изпод воала. — Стените, които ще се издигнат тук, ще бъдат

каменни, достатъчно здрави, за да отблъснат оръжията на хората. Но ние днес ще изградим още една преграда около крепостта — невидима преграда, която ще ви закриля от зложелателствата на вашите врагове. Бъдете ни свидетели — вие, които служите на Британия и на Рим!

— Аз съм ваш свидетел — каза Каразий.

— И аз — разнесе се по-мекият глас на Алектус зад него.

— И аз — завърши тържествено Цериалис.

Диерна благодари с едва забележимо кимване. Точно както някоя императрица би приела оказана ѝ услуга, помисли си Каразий. Предположи, че санът на Велика жрица на Авалон е равен на императрица по тези земи. Дали наистина тя бе жената от видението му? През цялото време се държеше с него някак странно: Каразий не можеше да прецени дали го харесваше, или просто го приемаше поради високия му военен чин.

Жриците бяха почнали да обикалят територията на бъдещата крепост. Движеха се надясно. Все по-слабо се чуваше как звънтят сребърните звънчета.

— Още колко трябва да стоим тук? — попита след малко Цериалис. Жриците бяха спрели при левия ъгъл на изкопите и предлагаша своите дарове на духовете на земята. — Не ми е ясно на какво трябваше да сме свидетели. Не се вижда нищо.

— Нищо ли? — отвърна Алектус с треперещ глас. — Нима не можеш да го почувстваш? Песнопенията им издигат невидима стена от сила. Нима не забелязваш как трепти и сияе въздухът там, където минават?

Цериалис се покашля смутено и хвърли поглед към адмирала, с който сякаш казваше: „Той е още момче и не може да се отърве от фантазиите си.“ Но Каразий вече бе виждал Повелителката на Авалон да върви по вълните. Точно сега не виждаше нищо особено, но някакво шесто чувство му подсказваше, че думите на Алектус отговарят на истината.

Продължиха да чакат, а жриците вървяха все така по посока на движението на слънцето, завиха покрай най-отдалечения ъгъл на правоъгълника, очертан от изкопите, и се насочиха обратно към тях. Настъпил бе дългият северен залез. Цветовете на небето се бяха изменили от златисто към розово, и от розово преминаха в пурпур — сякаш по небето се носеше пурпурна императорска мантия.

Процесията спря при по-близкия десен ъгъл, сетне продължи към мястото, където един ден щеше да се намира главната врата на крепостта.

— Елате тук — вие, които ще защитавате това място срещу враговете ни! — издигна глас Великата жрица. Първоначално Каразий не разбра какво трябва да направи, но видя, че тя сочи него, и се упъти към жриците. Спря точно пред Диерна. Лицето ѝ бе все така покрито, но той чувстваше силата на погледа ѝ.

— Кажете какво би дал ти, човече от морето, за да успееш да защитиш народа на тази земя? — гласът ѝ бе тих, но нещо в тона ѝ го смущаваше.

— Аз съм се заклел да защитавам империята — поде той, но Диерна поклати глава.

— Тук не говорим на разума, а на сърцето — каза тя. — Би ли пролял кръвта си, ако стане нужда, за да бъде спасена тази земя?

„Тази земя...“, каза си Каразий. Да, през дългите години, прекарани по тези морета, се бе привързал към Британия, както войнът се прибързва към мястото на дългогодишната си служба, но не за това го питаше Диерна.

— Земята, в която съм роден, се намира отвъд морето, и там съм бил благословен от боговете в часа на моето раждане... — отвърна той също така тихо.

— Но ти прекоси морето, и тук Богинята, на която аз служа, ти дари нов живот — отвърна Диерна. — Нима не помниш?

Той се взря в чертите ѝ, смътно различими под воала — но точно така смътно ги бе видял вече веднъж — през онази бурна нощ.

— Това си била ти!

Тя кимна сериозно.

— А сега искам отплата за това, че те спасих тогава. Трябва да се обречеш с кръвта си на тази земя. Протегни ръката си.

Гласът ѝ излъчваше непоколебима власт и мъжът, който с една дума можеше да отпрати целия британски флот, накъдето си ще, се подчини.

Светлината на факлите проблесна по малкия сърповиден нож в ръката ѝ. Преди Каразий да може да каже или стори нещо, тя прекара острието по кожата от вътрешната страна на ръката му. Той прехапа

устни от болката и загледа как от раната потече тъмна кръв, която капеше и попиваше в земята.

— Ти ще нахраниш тази земя, както тя храни теб — зашепна Повелителката. — Кръв за кръв, душа за душа. Ти си обречен да я закриляш, а тя — да те храни, свързани сте съдбовно и завинаги... — Внезапно Диерна впи очи в неговите и гласът ѝ затрепери: — Нима не помниш? Тялото ти носи спомена от раждането сред племето на менапиите, там, отвъд морето, но духът ти е много по-стар. Ти си полагал този обет и преди!

Каразий потръпна и сведе очи към тъмното петно пред краката си — там, където кръвта му бе попила в земята. Да, той бе виждал това и преди... Пое си дълбоко дъх и почувства как мирисът на море се смеси с аромата на горски дървета. За миг пред очите му мина образът на висок хълм, увенчан с кръг от изправени камъни. Видя се заобиколен отвсякъде с врагове — а враговете бяха римски войници. Кръв течеше от многобройните рани по тялото му, но той издигна меч — сияйния меч...

В същия миг една от факлите изпука и съзнанието му се върна към настоящето. Но сега вече знаеше, че това, което изпитва към земята на Британия, е много повече от привързаността на войнишкия навик. Сега вече щеше да защитава тази земя не от амбиция, а от обич.

Диерна направи знак на по-младата жрица, онази, която наричаха Телери, и тя раздаде факлите на останалите. После изтри кръвта от ръката му с кърпа, която извади от колана си и го превърза с ивица бял ленен плат. Лицето ѝ бе сериозно и дори строго.

Върховната жрица направи с ръка някакъв знак над мястото, където кръвта на Каразий бе попила в земята.

— За тези, които идват в мир, нека този път бъде вечно открит — извика тя напевно, — и нека е завинаги затворен за тези, които идват с меч!

Тя се обърна с лице на изток, вдигна ръце, и сякаш в отговор на нейния призив, луната бавно се издигна над пристанището — като кръгъл сребърен щит.

На другия ден Цериалис покани римските офицери на пиршество край брега. Диерна се бе изправила край един дъб и

наблюдаваше как прислужниците редят маси и пейки, докато римските гости пристигаха един по един. В чест на домакина Каразий бе облякъл бяла военна туника, поръбена с червено, а коланът и сандалите му бяха от червено боядисана кожа, украсени с позлатени плочки и токи. Днес санът му на висш римски офицер бе очевиден. Но предната нощ, когато Диерна благослови основите на крепостта, той приличаше на древен крал...

Какво ли означаваше за него снощната церемония, зачуди се Диерна. Не бе очаквал това, което тя искаше от него, но отвърна на нейния призив. Всъщност Диерна не бе очаквала, че ще го обвърже по древния обичай. Но когато се изправи на мястото на крепостната врата, образът на мъжа, който я наблюдаваше от възвишението, и другия, когото бе видяла на палубата в една бурна нощ, се сляха в едно и тя разбра, че не хоросан и камък ще закрилят нейната земя, а кръвта на тези, които щяха да дават обет да я защитават. Сега земята и боговете го бяха разпознали като свой, но съзнаваше ли той какво се бе случило?

Още нещо бе нужно — нещо, което да го накара да желае искрено да изпълни това, което сега му налагаше дългът. Цяла нощ сънищата ѝ бяха изпълнени с образите на свещени крале и древни брачни ритуали. Сега пред очите ѝ застана образ, осветен от светлината на факли, на фона на нощно небе. „Телери няма да е във възторг — каза си Диерна — но трябва да бъде сторено.“ Не си позволи да помисли как би се чувствала тя самата, като види момчето редом с Каразий — като негова невеста.

Един от робите на Цериалис ѝ поднасяше кошничка, пълна с горски плодове, за да утоли глада си, докато бъде поднесен обядът. Тя кимна и си взе малко, после докосна ръкава на момчето и каза:

— Ако има още време до обяда, аз ще се поразходя по брега. Върви да попиташ адмирала дали е съгласен да ме съпроводи.

Докато наблюдаваше момчето, упътило се към римските офицери, Диерна си каза, че и това не влизаше в първоначалните ѝ планове. Но този внезапен импулс със сигурност бе внушение свише. Още от дните на усамотение преди Белтейн, тя имаше чувството, че е водена в действията си от боговете; отвореше ли духът си, за да чуе техните напътствия, то трябваше да стане със съзнанието, че върши всичко по тяхна, а не по своя воля.

Адмиралът бе много въздържан. Вървеше на прилично разстояние от нея, докато крачеха надолу към брега — без да я докосва, но все пак достатъчно близо, за да я подкрепи, ако се препъне по огладените от водата камъни. Но очите му издаваха напрежение — беше нащрек, сякаш му предстоеше да се изправи лице в лице с враг.

— Чудиш се в какво си се забъркал — поде Диерна. — И още не можеш да ми се довериш — допълни тя тихо. — Често се случва така след такова преживяване като снощното. Отмре ли възбудата, на нейно място идва съмнението. На сутринта, след като ме посветиха за жрица, исках да избягам от Авалон. Не се бой, не сме сторили нищо, което да засегне войнската ти чест.

Той повдигна вежди и за миг суровите черти на лицето му омекнаха. Диерна забеляза с вълнение промяната. „Как ми се иска да го видя да се смее!“, каза си тя внезапно.

— Зависи в какво всъщност се заклех...

— Да защитаваш Британия, дори ако това ти струва живота... — започна тя, но той поклати глава.

— Това тъй или иначе е мой дълг. Имаше нещо друго. Каж ми, използва ли магия, за да ме привържеш към тази земя?

Повървяха още малко в мълчание. Диерна обмисляше отговора си. Това, че той бе осъзнал силата на ритуала, бе добър знак, но означаваше също, че трябва много да внимава какво точно ще му каже.

— Аз не съм селска вещица, а жрица, служителка на Великата богиня, и би било против обета, който съм дала аз самата, да те обвързвам с магия против твоята свободна воля... Въпреки това мисля, че ти си действително обвързан — но по волята на боговете, и то много преди да се срещнем телом.

— Тогава, когато те видях в бурята ли? — попита Каразий. Изразът на лицето му отново се промени — но този път нямаше и следа от усмивка, а по-скоро нещо близко до ужас. Диерна отново усети, че сърцето ѝ се свива. По време на снощния ритуал лицето му се сля с лицето на друг мъж, по-млад, с римски черти и тъмна коса. Тя разбираше, че в предишен живот той е бил свещен крал на тази земя. „Но коя е била тя самата, в онзи друг живот, преди толкова много години?“

— Как е възможно жена от плът и кръв да ходи по вълните?

— Тялото ми бе потънало в транс — това, което ти видя, бе моят дух, който можа да се отдели от него по силата на заклинания, които са част от мистериите на Авалон.

— Друидската премъдрост? — попита той малко подозрително.

— Древни познания, съхранени от друидите, предадени им от друг народ, от хора, спасили се преди векове от Потъналите земи и дошли на нашите острови. Всичко, що е съхранено от тяхната древна премъдрост, сега се пази от моите сестри на Свещения остров. Все още има сила на Авалон — допълни тя, — и тази сила може да ти помогне да защитаваш нашата земя. С наша помощ можеш да узнаваш винаги кога ни застрашава нападение, ще знаеш откъде минава пътят на враговете ни, та да ги нападнеш, когато е най-добре за теб.

— А как ще идва тази помощ? — Каразий присви скептично устни. — Моят дълг може да ме отведе къде ли не по цялото крайбрежие. Не можеш постоянно да отделяш духа от тялото си, за да ме следва!

— Вярно е, че в моя свят аз имам не по-малко задължения, също тъй важни, както твоите. Но ако една от обитателките на Авалон е винаги с теб — телом и духом — тя би могла да ти помага за много неща, а когато положението ти е действително затруднено, ще може да ме призове, за да ти се притека на помощ. Това, което ти предлагам, е съюз — а за да го затвърдим, ти давам една от моите жрици.

Каразий поклати глава.

— Военният устав не позволява да водя държанки със себе си...

— Тя ще ти бъде жена — прекъсна го Диерна. — Разбрах, че не си женен.

Той примигна, и Диерна видя как и без това зачервеното му от слънцето лице стана вече тъмночервено.

— Но аз съм на действителна служба... — поде Каразий объркано, сетне попита: — Коя от тях имаш предвид?

Диерна въздъхна скришом от облекчение.

— Не си свикнал друг да издава нареждания — усмихна се тя, — и знам, че ти се струвам прекалено властна. Но аз върша всичко за твое добро и за доброто на тази земя. Телери е девицата, която ще ти дам за жена — тя е дъщеря на Ейдин Минок. Произходът ѝ е достатъчно висок, та бракът ви да бъде счетен за разумен ход, освен това е и много красива.

— Тази, която носеше снощи факлите? — попита Каразий. — Наистина е много красива, но аз едва ли съм разменил и две думи с нея.

Диерна поклати глава.

— Нямам намерение да я насилвам за този брак. Ако получа съгласието ѝ, ще трябва да разговарям и с баща ѝ, и всички ще мислят, че бракът е уговорен между теб и него, както е обичаят.

Да, Телери може би щеше да съжалява, че напуска Авалон, каза си Диерна, но би трябвало да е доволна, че ще бъде съпруга на толкова властен и високопоставен мъж. Тя огледа крадешком широките рамене на адмирала и силните, но красиво оформени ръце. Усети как пулсът ѝ неволно се ускорява и за миг изпита непреодолимо желание да можеше той да бъде нейният избраник край Белтейнските огньовете.

Не! Телери бе и по-млада, и по-красива. Диерна бе длъжна да не напуска Авалон, а Каразий щеше да е щастлив с красавица като Телери.

По небето се трупаха облаци. Телери избърса челото си с воала и мъчително си пое дъх. Въздухът бе непоносимо тежък и влажен. Люлеенето на носилката, която ги връщаше към Вента Белгарум, я караше да се чувства зле, а времето утежняваше неразположението ѝ. Тя знаеше, че ще става все по-зле, докато най-сетне дъждът не освободеше напрежението.

Поне сега, на връщане, пътуваше заедно с Диерна. Хвърли поглед към по-възрастната жена, която седеше почти напълно неподвижна, със затворени очи, и като че ли размишляваше. Когато потеглиха обратно от Портус Адурни, Телери бе изпълнена с възторг, защото си отиваха у дома, на Авалон. Но колкото повече мълчеше Диерна, толкова повече необяснимо напрежение и тревога изпълваха душата на Телери.

На половин път към Клаузентум, те заобиколиха група войници, които изравняваха пътя и го настилаха с камъни. Нататък пътят вече бе настлан и пътуваха по-бързо, а носилките не се люшкаха много силно. Като че ли разбудена от промяната в движението, Върховната жрица най-сетне отвори очи.

Телери понечи да каже нещо, но Диерна я изпревари.

— От три години си при нас на Авалон. Скоро ще имаш право да положиш обет. Кажи ми, щастлива ли беше на Свещения остров?

Телери я загледа стреснато.

— Щастлива? — повтори тя. — Където е Авалон, там е и сърцето ми. Мисля, че никога не съм била щастлива, преди да дойда при вас!

Да, разбира се, и тя понякога роптаеше против строгата дисциплина, но все пак на Авалон бе далеч по-добре, отколкото в златната клетка на бащиния ѝ дворец.

Диерна кимна. Очите ѝ гледаха мрачно.

— Стараех се, колкото можех — каза Телери. — Да не би жриците да са недоволни от мен?

Погледът на другата жена омекна.

— О, не, ти се справи много добре. — Тя помълча, сетне поде отново: — Кажи ми, видя ли нещо, докато благославяхме крепостта?

Телери зяпна. После си наложи да се върне към спомена за полето, осветено от факли и звезди.

— Мисля, че успяхме да призовем силата. Бях настръхнала цялата... — тя млькна и загледа объркано Диерна.

— А римския адмирал, Каразий — какво мислиш за него?

— Мисля, че е силен... опитен... И като че ли добросърдечен — започна Телери бавно. — Учудих се, че го накара да се обвърже с кръвна клетва.

— Той бе не по-малко учуден — Диерна се поусмихна. — Преди Белтейн, в дните на усамотението, го видях. — Телери слушаше с нарастващо удивление, докато жрицата ѝ разказа цялата история. — Той е орелът, който е пратен да ни спаси, избраникът, защитникът на Британия — завърши Диерна. — И аз му предложих съюз с Авалон.

Телери се смръщи. Каразий никак не отговаряше на представите ѝ за герой, а освен това ѝ се струваше стар. Диерна продължаваше.

— Богинята ни праща тази възможност, а този мъж, макар да не е от нашата кръв, носи древна душа, дошла от вековете. Но едва сега споменът се разбуди у него. Той има нужда от някой, който да е постоянно до него и да му припомня кой е всъщност, някой, който да бъде негова жива връзка с Авалон...

Телери усети, че неприятното предчувствие, което я измъчваше цял ден, свива стомаха ѝ на топка. Диерна посегна и взе ръката ѝ.

— Случвало се е и преди девица, обучена на Авалон, да бъде дадена за съпруга на крал или високопоставен военачалник, за да бъде обвързан той с Мистериите. Помня, когато бях момиче, дадох Ейлан, принцеса на деветите, за съпруга на Констанций Хлор, и римляните я бяха нарекли Хелена. Но от Рим наредиха на Констанций да напусне Британия. Сега отново има нужда от такъв съюз.

Телери преглътна и прошепна:

— Защо казваш всичко това на мен?

— Защото ти си най-красива и надарена сред девиците на Авалон, които още не са положили жреческа клетва. Ти си от кралски произход и римляните ще те почитат. Ти си тази, която трябва да стане невеста на Каразий.

Телери се отдръпна рязко. Самата мисъл да споделя ложето на мъж възвърна спомена за жестоките ръце на саксонеца, които я притискаха неумолимо към земята. Повдигаше ѝ се. Тя едва успя да дръпне завеските на носилката и да се наведе навън. Чу смътно как Диерна нарежда на робите да спрат. Постепенно опразненият ѝ стомах се успокои и светът започна да идва на мястото си.

— Слез от носилката — чу тя спокойния глас на Великата жрица. — Наблизо има поток, на който можеш да се измиеш и да пиеш вода. После ще се почувстваш по-добре.

Телери позволи на робите да ѝ помогнат да слезе от носилката. Пламна от притеснение, защото забеляза учудените изражения на другите жрици, и най-вече загрижения поглед на Алектус, който водеше ескорта им.

— Ето, така е по-добре — каза след малко Диерна.

Телери избърса уста и се изправи. Водата я бе посъживила. Освен това сега, стъпила на твърда земя, наистина се чувстваше по-добре. Огледа се и видя отново тежките облаци, кървавочервените макове в тревата наоколо, и проблясващата вода на потока — всичко бе добило неестествено ярки и точни очертания. Внезапен полъх на вятъра раздвижи влажните ѝ коси.

— Това... това, за което говориш — каза тя шепнешком, — аз не мога да сторя. Избрах Авалон, защото чувствам призвание да служа на Богинята. А и тъкмо ти би трябвало да знаеш по-добре от всички защо не желая да се обвързвам с мъж.

Диерна просто не съзнаваше какво иска от нея — да се обвърже така! Та нали една съпруга почти не се различаваше от робиня, а при това тя изобщо не познаваше този мъж!

Диерна въздъхна.

— Когато ме избрах за Велика жрица, поисках да избягам. Бях бременна с първото си дете и съзнавах, че приема ли такава съдба, никога няма да мога да му бъда истинска майка — защото първото ми задължение щеше да бъде не към него, а към Авалон. Цяла нощ прекарах в тресавищата. Плачех неспирно, а мъглите се стелеха около мен. Но постепенно си припомних, че има и други, които могат да се грижат и децата ми, но точно по това време наистина нямаше друга, която да се справи със задълженията на върховна жрица. Тъгувах, че никога няма да изпитам простите житейски радости, но много повече се боях от чувството за вина, което би ме смазало — по-силно от мъката, че няма да мога да посветя цялата си любов на детето си. Струва ми се, че смъртта не би била по-страшна от това, което преживях през онази нощ.

Но тъкмо преди да изгрее слънцето, когато бях изплакала всичките си сълзи, почувствах как ме обгръща топлина, сякаш бях в майчини прегръдки. Разбрах и повярвах, че детето ми ще получи цялата обич, от която ще има нужда, защото Богинята ще бди над нея, и че не бива да изневерявам на тези, които възлагат надеждите си на мен, защото чрез мен Тя ще закриля и тях.

Затова те моля да направиш тази жертва, Телери, и съзнавам колко ти е тежко. Когато полагаме обет на Авалон, се кълнем да служим на Богинята съгласно Нейната воля, а не нашата. Нима не знаеш, че хиляди пъти бих предпочела да бъдеш винаги редом с мен, да те наблюдавам как разцъфваш като младо ябълково дърво? — Диерна отново протегна ръка, за да я погали, и този път Телери не се отдръпна. — Знаменията бяха недвусмислени. Британия има нужда от този мъж, но в този си живот той няма да може да си припомни мъдростта, която носи в душата си. Ти трябва да бъдеш Богинята за него, скъпа моя, и да събудиш духа му!

Гласът на Диерна пресекна. Телери вдигна очи към нея и разбра, че тя наистина я обича.

— Богинята е жестока, щом ни използва така! — възкликна тя. А в сърцето си продължи: „Нима не ме обичаш достатъчно, та да ме

оставиш при себе си? Нима не разбираш как копнея да остана на Авалон?“

— Тя иска това, което трябва да бъде сторено за доброто на всички ни... — прошепна жрицата — и за да ѝ служим, трябва и ние да постъпваме така...

Телери посегна и докосна светлата коса на Диерна. Великата жрица я притисна в прегръдките си.

След малко Телери почувства влага по бузите си и не можа да разбере дали това бяха нейните сълзи, или самата Богиня плаче в небесата.

[1] Максимиан Август и Диоклециан управляват заедно Римската империя до 305 г. сл.Хр. Максимиан получава Запада, а старшият Август Диоклециан — Изтока. Впоследствие заедно с двамата цезари Галерий (за Изтока) и Констанций Хлор (за Запада) създават т.нар. тетрархия или четиривластие. — Б.пр. ↑

12.

Житото бе ожънато, сеното окосено и събрано на купи в полята. Над земята цареше покой, както става след жътва. Полята отвъд Долината на Авалон блестяха на слънцето като позлатени. Добър знак, каза си Диерна, когато мъглите се сключиха над тях. Сватби обикновено се правеха през пролетта или ранното лято, но за Каразий щеше да е по-добре да отведе невестата си у дома в началото на зимата, в края на сезона, през който все още имаше опасност от пиратски нападения — за да има време да я опознае, преди да му се наложи отново да тръгне на бой. Диерна се чувстваше безкрайно уморена, но предполагаше, че това се дължи на трескавите приготовления за сватбата на Телери през последните два месеца.

Сигурно затова и самата Телери бе толкова бледа. Докато се качваха в покритата кола, която Ейдин Минок бе изпратил, за да ги отведе в Дурновария, Диерна потупа успокоително младата жена по ръката. Момичето се бе преуморило в усилията си да приключи подготовката си, да се научи да разпознава виденията си във водата на Свещения извор.

Разбира се, в Свещения извор виденията идваха най-лесно, но същото можеше да се направи и със сребърно блюдо, ако пророчицата бе вдъхнала достатъчно от вълшебния дим и бе благословила водата с точното заклинание. Важна бе не водата, а този, който търсеше виденията в нея. Самата Диерна се бе изучила достатъчно, за да може при нужда да извиква видения и в някоя кална локва, само с помощта на няколко дълбоки вдишвания и без помощта на упойващи треви. Понякога обаче виденията я връхлитаха неканени — това означаваше, че са предизвикани от необходимостта, и те бяха всъщност най-важните.

Но Телери все още вярваше, че светостта се крие във външната форма на нещата. Затова заедно с всички останали неща, които вземаше със себе си, бе приготвила и старинно сребърно блюдо, украсено със странно преплетени спирали, които приковаваха окото, както и няколко запечатани делви с вода от Свещения извор.

Телери се взираше през процепа между кожените завески, сякаш погледът ѝ можеше да пронизе мъглите, обвили Тор. Но не можеше да види нищо освен старата християнска църква и разпилените по хълма колиби, в които живееха монасите. По-надолу по хълма, там, където бе Свещеният извор, живееха светите сестри. Най-отгоре се издигаше заобленият връх на Тор, оголял още по времето на първата Велика жрица, когато монасите разрушили каменния храм. Понякога бе наистина трудно да се повярва, че тези, които можеха да преминат мъглите, ще намерят на същото това място Голямата зала на Авалон, Дома на девиците, пътя на процесииите, и непокътнатия каменен храм.

В съзнанието на Телери тези образи бяха по-истински от това, което виждаше сега. Много неща се бяха променили от мига, когато Повелителката Кайлеан съумяла с помощта на велика магия да откъсне Авалон от останалия свят. По времето на Сианна започнали каменните градежи. Когато управлявала дъщерята на Сианна, вече се извисявали стените на Голямата зала — голяма почти колкото римска базилика, но покрита със сламен покрив, а не с керемиди. Нейната внучка осветила първите стълбове по пътя на процесииите. Бабата на самата Диерна бе дала нареждането да се построи Дома на девиците.

„А какво ще оставя аз?“ запита се Диерна. Поклати глава — нали отговорът на този въпрос се съдържаеше тъкмо в сегашното им пътуване. Прамайките им бяха градили с камък, но тя — първата Повелителка от много поколения насам, обърнала поглед към външния свят, градеше невидим храм в сърцата на хората. Или може би само на един човек? Но ако тя бе поставила основите правилно, този мъж щеше да изгради стена от кораби и воини, които щяха да закрилят страната от саксонците много по-сигурно, отколкото голите каменни стени.

Диерна се облегна на възглавниците и спусна завеските, защото колата потегли. Телери вече бе притворила очи, но юмруците ѝ бяха здраво стиснати и надали спеше. Великата жрица се намръщи. За първи път забеляза колко тънки бяха станали китките на момичето. След първото си избухване Телери не бе възразила повторно срещу брака си. Всъщност бе вършила всичко, кое то се искаше от нея, покорно, както можеше да се очаква от една дъщеря на Авалон. Диерна бе предположила, че Телери се е примирила, но сега ѝ хрумна, че може

би просто е използвала суматохата около подготовката на сватбата, за да избегне въпроси, които биха я притеснили.

— Телери? — Диерна говореше съвсем тихо, но миглите на момичето потрепнаха. — Имай предвид, че дарбата на второ зрение действа в две посоки. Всяка вечер ще търсиш във водата образите на това, което се случва из Британия — първо ще ти ги изпращам аз, а след време ще се научиш да ги намираш сама. Но по този начин могат да бъдат пращани и вести. Когато си в транс, ако си добре подготвена и имаш силна воля, ще можеш да ми пращаш вести. Ако нещо се случи — ако си в нужда — повикай ме, и аз ще дойда.

Телери проговори, без да отваря очи.

— В продължение на три години живях на Авалон. Очаквах, че това лято ще положа обет на жрица, вместо да се омъжвам. Мечтата беше хубава. Сега ме пропъждате обратно във външния свят. Казвате ми, че ме давате за съпруга на добър човек. Съдбата ми не е по-лоша от тази на всяко друго момиче от благороден произход. По-добре ще бъде да скъсам завинаги с мечтите си...

Диерна въздъхна.

— Да, ти сама го каза. Прекарала си три години сред жриците. Авалон те е белязал, Телери, дори да не носиш знака на новата луна на челото си. Каквото и да правиш, животът ти няма да бъде същия като преди, защото ти вече не си същата. Дори всичко да върви добре, ще ми е по-леко, ако знам какво става с теб. — Тя помълча, но Телери не отговори. — Сега ми се гневиш, и може би имаш право. Но никога не забравяй, че дори да се отвърнеш от мен, винаги ще имаш Богинята, която да те утешава.

Телери се изправи рязко на възглавниците и я изгледа право в очите.

— Ти си Повелителка на Авалон... — каза тя бавно. — За мен ти си Богинята.

После отново извърна лице.

„Богиньо, какво сторих?“ помисли Диерна, загледана в профила на момичето до себе си — чист и твърд като образ от римски барелеф. Но стореното беше сторено — или почти сторено. Да, тя се бе отрекла от Телери, но необходимостта бе продиктувала постъпката ѝ — и тази необходимост продължаваше да съществува. Диерна на свой ред притвори очи.

„Богиньо, ти четеш в сърцата ни. Това дете не може да разбере, че жертвата, която ни налагаш, за мен е също толкова болезнена, колкото и за нея. Прати ѝ утеха, ако не желае да я приеме от мен, Богиньо, прати ѝ любов...“

Каразий праметна свободния край на туниката си през рамо и се опита да се съсредоточи в това, което му говореше Полион. Полион беше едър земевладелец, владееше много земи в териториите на дуротригите, търгуваше с Рим, беше влиятелен човек, с много връзки. Но от друга страна принц Ейдин Минок бе поканил на сватбата на дъщеря си само такива хора — от висок род, влиятелни, или и едното, и другото. Облечени в тоги и бродирани ленени одежди, хората наоколо представляваха гледка, каквато можеше да се види във всички краища на империята. Единствено облечената в сини одежди жрица, застанала до вратата, напомняше, че се намират в Британия — страна със свои богове и свои мистерии.

— Чудесен съюз — повтори застаналият до него Полион. — Разбира се, всички много се зарадвахме, когато научихме, че Максимиан ти е поверил командването на флота, но този съюз, с който се свързваш с един от най-високопоставените местни родове, ти създава съвсем личен интерес към сигурността на Британия.

Внезапно Каразий се съсредоточи. Всичко му ставаше ясно. Жрицата бе предложила този брак, за да улесни отношенията между завоеватели и завладени. Имаше ли бракът му с дъщеря на британски принц политическо значение, което той самият не бе предвидил? Бракът с Клеопатра бе дал на Марк Антоний цял Египет, а единственото, на което разчиташе Каразий, бе постоянна връзка с Авалон. Трябваше да намери начин да обясни на принц Гидии Минок и останалите, че няма никакви други амбиции.

Полион си взе пържен сладкиш от подноса, предложен му от един роб, и продължи:

— Бил съм в Рим. Вече три века там са убедени, че те са центърът, а ние сме на края на света. В трудни моменти, когато трябва да мислят за собствената си защита, най-малко биха се сетили за нас — ще ни дойдат на помощ единствено ако всички други нужди са покрити. Нали вече имаше подобен случай — изтеглиха войските от

нашите граници, за да могат да се сражават за враждуващите императори!

— Клел съм се във вярност на императора... — започна Каразий, но Полион не бе свършил.

— Има много начини да служиш на империята. А може би няма да хукнеш така бързо подир амбициите си към Рим, ако знаеш, че тук някой те очаква, а? Невестата ти е достатъчно красива, за да задържи който и да било мъж. — Полион се захили, а адмиралът настръхна. — Спомням си я като кльоцаво и несръчно дете; през последните години наистина се е променила много!

Каразий хвърли поглед към другия край на залата. Там стоеше Телери, изправена до баща си, под гирлянди от житни класове и сухи цветя. Не можеше да си я представи като тромаво младо момиче. Потънала в облак от фини аромати, обсипана със скъпоценности, обвита във воали от червена коприна, донесена от най-източните части на Империята, Телери бе още по прекрасна, отколкото в крепостта, когато я забеляза за първи път. И макар че бе облечена като кралска дъщеря, великолепните ѝ одежди бяха само рамка за красотата ѝ, която се удвояваше и от непринудената грация, с която ги носеше.

Сякаш усетила погледа му, Телери се обърна. За миг Каразий зърна чистите линии на лицето ѝ под розовия облак на сватбения воал. Приличаше на някоя от статуите на Богинята, които хората кичеха по жътва. Каразий бързо отвърна очи. Беше мъж с нормални желания, и колкото по-високо се бе издигал във военната йерархия, толкова по-лесно идваха при него жените. Бе посещавал и най-прочутите римски куртизанки, но никога не му се бе случвало да дели легло с жена от кралски произход, нито пък с такава красавица. Помисли си, че би било по-лесно да я боготвори. Съвсем не бе убеден, че би се справил с ролята на съпруг на това видение.

— Нерви, а? — Аелий, който бе оставил „Херкулес“ на доковете в Клаузентум, и бе дошъл за да сподели радостта на своя адмирал, го стисна за рамото. — Не те виня. Казват, че всички младоженци се чувстват така. Но не се тревожи — когато изгаснат факлите, всички жени са еднакви. Спомни си само как се прекарва кораб през делтата на Ренус, и ще се справиш. Карай бавно и опипвай почвата! — и той избухна в смях, защото Каразий го изгледа зверски.

Някой докосна ръката му и той се обърна с облекчение встрани. Очите му срещнаха тъмния, горящ поглед на слабия млад мъж, изправен пред него. За миг не можа да си припомни името му.

— Адмирале, аз много... много мислих през това лято. Това, което правиш за Британия, е велико.

Момчето леко заекна, като че ли думите не можеха да изразят силата на чувствата му.

Алектус, да, така се казваше. Присъстваше на освещаването на основите на Портус Адурни заедно с баща си, а после водеше ескорта на жриците по пътя им към дома. Каразий кимна в знак, че е готов да го изслуша.

— Когато бях по-млад, много боледувах, затова не съм служил в армията. Но за да постигнеш целите си, ще ти трябват и пари — и то повече пари, отколкото би ти отпуснал императорът — поне така мисля аз. Аз се оправям отлично с парите, адмирале. Ако ме вземеш със себе си, ще ти служа с цялото си сърце!

Каразий се понамръщи и огледа младия мъж с очите на военачалник. Алектус никога нямаше да стане кой знае какъв воин, но изглеждаше достатъчно здрав, а и това, което бе чувал да се говори, потвърждаваше думите му. Пък и бе говорил разумно — самият Каразий бе почнал да осъзнава, че това, което изискваше от него защитата на Британия, щеше далеч да надхвърли нарежданията на Максимиан. Все пак, той щеше само да защитава хората — нищо друго, зарече се Каразий, защото внезапно си припомни безбройните висши офицери, които се бяха провъзгласявали за императори.

— На какво мнение е баща ти?

Очите на Алектус светнаха.

— Съгласен е. Мисля дори, че ще се гордее с мен.

— Много добре. Ще се присъединиш към щаба ми — засега неофициално — и ще работиш за мен тази зима. Ако докажеш способностите си, ще получиш постоянен чин, когато дойде ред да потеглим на поход напролет.

— Господарю! — Алектус вдигна възторжено ръка в някакво подобие на военен поздрав. Ентусиазмът го караше да изглежда съвсем млад, почти дете. Бореше се притеснен от вълнението си, но не можеше да го овладее.

Каразий се смили над него.

— Първата ми заповед е да отидеш да провериш кога ще започне церемонията.

Алектус се изпъна като стрела и закри с походка, която очевидно трябваше да наподобява войнишка стъпка. Каразий се зачуди беше ли редно да го взема със себе си. Младият британец представляваше странна смесица от възторжена младост и зрял разум — в обществото бе неуверен и несръчен, но всички сведения говореха, че като търговец е съобразителен и дори на моменти агресивен. В армията наистина имаше място за хора с такива способности. Ако Алектус успееше да се справи с физическите изисквания на военната служба, и изтърпеше войсковата дисциплина, щеше действително да му бъде много полезен.

Адмиралът стоеше смръщен, потънал изцяло в мисли за войската. Бяха запланували сватбата за края на плавателния сезон, но тази година времето се бе задържало топло много по-дълго от обикновено. Това бе удобно за гостите, които пристигаха за сватбата от най-различни части на Британия, но не бе изключено и някой по-смел саксонец да използва топлото време за един последен набег, преди да започнат бурите. И ако саксонците наистина пристигнеха, къде щеше да е Каразий — тук, вместо да ги очаква в някоя от крайбрежните крепости. Докато разбере за нападението, морските разбойници щяха отдавна да са изчезнали...

Някакво особено чувство го върна към действителността. Вдигна очи и видя, че до него е застанала Диерна.

Той въздъхна и посочи към тълпата в залата.

— Ти се справи добре. Всички правим това, което искаш от нас. Трябва да си доволна от себе си.

— А ти доволен ли си? — очите ѝ срещнаха неговите.

— Никога не казвам, че битката е спечелена, преди да е свършил денят.

Диерна повдигна вежди.

— Да не би да те е страх?

— От първия път, когато те срещнах, до днешния ден, се наслушах на какви ли не странни истории за Авалон. Говорят, че Рим победил друидите, но не и жриците; казват, че сте магьосници, като онези, които живеели на остров Сена в Арморика, че сте наследили от древността свръхестествени сили. — Беше се изправял нерядко лице в

лице с мъже, които искаха да го убият, но много по-трудно му се стори да издържи на погледа на тази жена.

— Ние сме обикновени, смъртни жени — каза спокойно Диерна. — Наистина преминаваме дълъг и труден период на обучение. Възможно е също и да съхраняваме някои мистерии, които са вече загубени за римляните.

— Аз съм римски гражданин, но не съм римлянин — Каразий отново придърпа свободния край на тогата си. — Когато бях момче, мъдрите жени на менапите все още обитаваха ниските земи на Германия — местата, където Ренус се влива в северното море. Те съхраняваха своята наследствена мъдрост, но при вас забелязвам целенасочени познания и дисциплина, които по-скоро ми напомнят на някои египетски жреци, с които съм се срещал, докато служех там.

— Възможно е... — тя го изглежда с интерес. — Казват, че оцелелите от Потъналите земи достигнали различни пристанища, аз също съм чувала, че египетските мистерии много наподобяват нашите. А ти... *помниш ли?*

Каразий примигна, стреснат от внезапната промяна в тона ѝ. Беше му задала подобен въпрос и в Португ Адурни.

— Да помня ли? — повтори той, а тя поклати глава и се усмихна.

— Няма значение. Освен това днес трябва да мислиш само за невестата си...

Двамата се обърнаха към Телери. Каразий поде:

— Тя е прекрасна. Но не съм очаквал, че сватбената ни церемония ще бъде полкова традиционно римска.

— Баща ѝ държеше бракът да е признат за валиден от всички — отвърна Диерна. — Преди години една от нашите жрици бе дадена за жена на един римски офицер, Констанций. Двамата бяха свързани в брак по нашия обичай, но сега разбираме, че тя минавала само за негова държанка.

— А какви са брачните ритуали на Авалон? — гласът му бе също тъй тих, както и нейния.

— Мъжът и жената се събират като жрец и жрица, въплътили в себе си Бога и Богинята. Той носи в себе си силата на Рогатия бог, който дава живот, а тя го приема като Великата Богиня, като майка и невеста.

Нещо в тона ѝ странно го развълнува. Стори му се, че трябва да си спомни нещо отдавна забравено, че е жизнено важно да си го припомни. В същия миг отвън се чу блеенето на жертвените овце, и всичко изчезна.

— Не бих се отказал от такъв ритуал — каза той тихо. — Но сега с време да изпълним изискванията на Рим. Благослови ни, Повелителко на Авалон, та да постъпваме винаги така, както е най-добре.

Харуспексът бе застанал на вратата и им правеше знак да отидат при него. Каразий се изправи, изпълнен с познатото вълнение, което изпитваше винаги, когато настъпеше краят на чакането и битката започнеше. Разликата не бе голяма, каза си той, докато крачеше към невестата, а гостите се редяха зад него. Наистина е празненство, но аз все пак плавам в непознати води.

Отвън, пред брачните покои, празненството продължаваше. Принцът бе на върха на щастието си — вместо да остане на Авалон, където щеше да е загубена за него, дъщеря му се омъжваше за висш римски офицер. За празненството бяха поръчани огромни количества вино от Галия и гостите се възползваха според възможностите си от това изобилие. Каразий хвърли поглед към невестата си и му се прииска да можеше и той да обърне още някоя чаша. Но добрият военачалник никога не пиеше, когато е на служба.

А това си беше служба. Жената, която го очакваше в голямото легло, бе много красива. Той се надяваше да е и добросърдечна, а сигурно, щом бе обучавана на Авалон, бе и мъдра. Но за него тя продължаваше да е чужд човек.

Досега не бе му минавало през ума, че това може да представлява проблем. Бе спал с куртизанки и с жените, които следваха войската, без дори да знае имената им. Но сега осъзна, че очакваше нещо много повече от брака си. Телери лежеше, придърпала завивките до брадичката си, настръхнала като подплашена кошута. Каразий се усмихна, опитвайки се да я успокои, и свали туниката си. Тя бе негова съпруга по римския закон, но съгласно обичая на британците, както и по неговите родни земи, бракът не бе

действителен преди приключването на сватбения пир и преди да бъде отнета девствеността на невестата.

— Искаш ли да загася лампата? — попита той тихо.

Телери кимна безмълвно. Каразий изпита мигновено съжаление — каква бе ползата да имаш красива жена, ако не можеш да се порадваш на тялото ѝ? От друга страна, красотата ѝ бе толкова съвършена, че можеше да го стъписа — а на тъмно жените наистина си приличаха. Той отметна завивките и чу как леглото изскърца под тежестта му. Отпусна се до нея, но Телери продължаваше да лежи абсолютно неподвижна. Каразий въздъхна и се пресегна, за да погали косите ѝ. Колко нежна бе кожата ѝ! Пръстите му бавно се плъзнаха от бузите към шията, а оттам към твърдата закръгленост на гърдите. Телери си пое рязко дъх и притихна в прегръдките му, но цялата трепереше. Може би трябваше да я ухазва, да ѝ говори нежни думи? Мълчанието ѝ го притесняваше, не му идваше на ум какво би могъл да ѝ каже. Но макар че разумът му бе още под напрежение, тялото му реагираше на нежната женска плът, по която се плъзгаха пръстите му. Каразий се опитваше да не бърза, искаше тя също да е готова за него, но Телери изобщо не реагираше. Покорно твори бедрата си и той вече нямаше сили да се въздържа. Простена и се пусна върху нея, стиснал здраво раменете ѝ. Тя изохка и едва сега опита да се съпротивлява, но не можеше да го спре.

Всичко свърши бързо. Телери веднага се сви на една страна и му обърна гръб. Каразий лежа дълго с отворени очи, заслушан в дишането ѝ. Опитваше да разбере дали плаче, но тя не издаваше никакъв звук и той постепенно се Отпусна.

Каза си, че за начало не е толкова зле. Когато посвикнеха един с друг, щеше да бъде по-хубаво. Може би се бе надявал прекалено, като искаше бракът му да де по любов, но съвместният им живот сигурно щеше да изгради взаимно уважение и привързаност, а повечето брачни двойки нямаха дори това.

Каразий не бе свикнал да дели леглото си с някого, затова заспа трудно. Дълго обмисля предстоящи военни операции. Прииска му се да може да стане да запали лампата, за да поработи върху плановете си. Но не бе сигурен дали жена му спи. Ако спеше, светлината би могла да я разбуди. След време потъна в неспокоен сън. Присъни му се,

че стои на люлееца се палуба и се сражава с безчет врагове, които нямаха лица.

Когато чу, че се чука, в просъница реши, че това е таранът, с който разбиват кораба му. Но после чу гласове, постепенно различни и думите.

— Повелителко, сега е третият час на нощта! Това е сватбената нощ на адмирала, в името на Юнона! Не може ли да почакаме до зазоряване! Не можем да го смущаваме сега!

— Ако се разгневи, аз поемам вината — отвърна женски глас. — А ти би ли задържал такива спешни новини на своя отговорност?

— Какви новини? — попита стражът. — Не е пристигал вестonosец...

— Нямам нужда от вестonosци — женският глас се промени и Каразий, който вече бе скочил от леглото и навличаше туниката си, почувства внезапен хладен повей. — Нима се съмняваш в думите ми?

Горкият страж, притиснат между заповедите на Каразий и властната природа на жрицата, бе спасен от появата на самия Каразий на вратата.

— Какво става?

Напрегнатото лице на Диерна се отпусна. Тя се усмихна. Бе наметнала мантия върху нощната си роба, а разпуснатите ѝ коси се стелеха по раменете ѝ като течен пламък. После отново стана сериозна.

— Саксонците идват.

— Откъде... — започна той, но Диерна само се разсмя.

— Ти спази своята част от сделката. Сега е мой ред да изпълня задължението си. Знаех, че се безпокоиш да оставиш крайбрежието неохранявано, затова тази нощ погледнах в моето вълшебно блюдо. Нали ти казах — цяла есен обучавах Телери на това изкуство.

Каразий си пое дълбоко дъх. Думите ѝ го бяха разбудили напълно.

— И какво видях?

— Видях един град в пламъци — мисля, че беше Клаузентум... Видях два кораба, пристанали наблизно. Ще се забавят, докато плякосват, защото са убедени, че наблизно няма войска. Ако побързаш, ще хванеш сутрешния прилив и ще ги причакаш зад остров Вектис, когато потеглят обратно.

Каразий кимна. Стражът остана със зяпнала уста, но щом чу, че адмиралът започва да раздава заповеди, веднага се изпъна като струна. Каразий подтисна с мъка усмивката си; нощните размисли отстъпиха място на вълнението, което винаги го обземаше преди битка. Това поне бе нещо, от което разбираше.

Прекараха зимата в Дубрис — римско укрепление на югоизточното крайбрежие, което защитаваше земите на племената от Кантиум. Телери очакваше, че ще намрази града — просто защото не бе Авалон. Но ако вилата високо горе на варовиковите скали, където я настани Каразий, бе клетка, тя поне бе удобна. Едрите, русокоси обитатели на Кантиум, макар и доста по-различни от жизнерадостните ѝ съплеменници, бяха дружелюбни и я приеха възторжено. Съпругът ѝ често отсъстваше, защото надзираваше строежа на новото укрепление при Портус Адурни, и допълнителното укрепване на стените на Дубрис.

Част от плячката, взета обратно от пиратите, които Каразий бе разбил на другия ден след сватбата си, бе върната на собствениците. Бе пратил до Рим писмо с молба за разрешение да разпродаде останалите вещи, чиито собственици не се намериха, а спечелените по този начин пари да вложи в по-нататъшното укрепване на югоизточното крайбрежие.

Дори когато бе у дома, Каразий прекарваше повечето време с офицерите си — споряха за бъдещи стратегии, постоянно надвесени над никакви карти. Първоначално Телери бе доволна, че рядко ѝ се налага да се среща с него. Бе се опасявала, че докосването на мъжа ѝ ще възвърне ужасните спомени от опита на пирата да я изнасили, но дисциплината, която си бе изградила на Авалон, ѝ помогна много.

Достатъчно бе, когато Каразий легнеше при нея, да отдели духа от тялото си — тогава не чувстваше нищо, съвсем нищо — нито страх, нито болка. Не бе предполагала, че съпругът ѝ ще забележи, но след време установи, че той я избягва съвсем целенасочено.

В средата на зимата римляните празнуваха — бе времето на сатурналиите^[1]. Адмиралът даде отпуска на хората си и се върна във вилата, за да си почине. Наистина имаше нужда от почивка. В навечерието на зимното слънцестоене празнуваха по обичая. По това

време всички се веселяха и мъжете бяха доста пийнали. Дори Телери си позволи повечко от сладкото галско вино, което предпочиташе. На Авалон сега изпълняваха свещените ритуали, очакваха раждането на слънцето, завръщането му на белия свят. Тя самата бе участвала в този ритуал само веднъж, но и сега, когато си припомнеше колко красиво бе всичко, ѝ се доплакваше.

Затова и пи повече. Когато станаха от трапезата, установи с учудване, че краката едва я държат.

— Не мога да ходя! — възкликна тя възмутено. Мъжете наоколо започнаха да се смеят, и внезапно и на нея ѝ стана смешно. Само че смехът окончателно наруши и без това нестабилното ѝ равновесие. Каразий я подхвана, когато залитна и я взе на ръце. Гледаше я удивено — като че ли се чудеше как така се е озовала в прегръдките му.

— Нали съм ти жена — заяви тя малко несвързано и кимна тържествено — редно е да ме носиш на ръце...

Светът се въртеше като полудял, докато Каразий я носеше нагоре и тя се бе вкопчила в него с все сила. Не го пусна дори когато я положи върху леглото.

— Да изпратя ли прислужницата да те съблече? — попита той, като се опитваше да се освободи от пръстите ѝ.

— Ти ме съблечи — измърмори Телери, — съпруже... — после го погледна право в лицето и се усмихна. Съзнаваше отлично, че към него я тласка не страстта, а самотата. Но ако той останеше в леглото ѝ тази нощ, поне нямаше да мисли за Авалон.

— Нали знаеш, че си пийнала малко повече — каза той колебливо, но мускулите на ръцете му не бяха вече стегнати като камък под пръстите ѝ.

Тя се изкиска.

— Същото важи и за теб!

— Вярно — отбеляза той с тон на човек, направил неочаквано откритие.

Тя подръпна туниката му и Каразий се свлече на леглото до нея. Наведе се над жена си и я целуна несръчно. „Има нещо много успокояващо — помисли си за първи път Телери — в близостта на друго човешко същество.“ Този път бе решила твърдо да се опита да отговори на страстта му, но колкото по-настоятелен ставаше той, толкова повече Телери охладняваше — не можеше да си наложи нищо

друго, отново започваше да се наблюдава безразлично, сякаш отстрани. Каразий вече лежеше върху нея, и за да запази по някакъв начин първоначалното вълнение, което бе изпитала, Телери се опита да си представи някакъв друг мъжки образ. За нейно удивление под затворените ѝ клепачи изплува лицето на Алектус.

На сутринта тя се събуди с главоболие. Спомените ѝ от снощи бяха объркани. Бе сама в леглото, но мантията на Каразий още лежеше там, където бе паднала на пода снощи. Да, не бе сънувала, снощи той бе спал при нея. „Поне — каза си тя, докато прислужницата ѝ помагаше да се облече — вече не се боя от него.“ Когато се видяха на закуска, той изглеждаше несигурен — явно не можеше да намери думи, с които да ѝ отговаря, а и малко се срамуваше. Възможно бе просто и него да го боли глава.

Тази нощ не влоши отношенията им, но и не ги сближи.

Дните бяха къси и мрачни. Каразий все по-често канеше офицерите си да му гостуват във вилата и Телери нерядко се срещаше с Алектус. Тя винаги бе готова да прояви съчувствие, когато му се искаше да се оплаче някому от негодите на военната служба.

— При това финансовата им система е толкова тромава! — възкликваше той възмутено, докато двамата се разхождаха по скалния бряг. — Събират данъците в Британия, пращат ги чак в Рим, и после, ако императорът прецени, една малка част се връща обратно. Как би могла да се развива търговията по такъв начин. А би било далеч по-разумно да се пресметне какви суми са необходими за отбраната на Британия и тази сума да се задържа тук от събраните данъци!

Телери кимна. Действително това, което казваше Алектус, ѝ се струваше по-разумно. Бе привикнала на разговори за гражданско управление, но то се финансираше предимно от заможни люде, които бяха същевременно и местни магистрати. Никога не се бе замисляла каква е финансовата страна на защитата на една цяла провинция.

— Не може ли да се събират дарения от хората, чиито земи защитават укрепленията на Каразий?

— Ще се наложи, ако Максимиан откаже да праща по-големи суми — Алектус се обърна, сложил ръце на кръста си, и се загледа в морето. Телери си каза, че животът във войската му се е отразил добре. Погледът му бе все така горящ и проникателен, но часовете, прекарани

на открито, бяха позлатили бледата му кожа. Стойката му бе изправена, а и стройната му фигура бе станала по-мускулеста.

— Раздадох част от парите под лихва при условие да бъдат върнати в началото на плавателния сезон. Това ще ни донесе някаква печалба. Но ще ни трябва много повече пари. А за да се изстиска по-голяма сума от магистратите, е нужно да бъдат убедени. Готови са да проявяват щедрост, за да впечатлят съседите си, но им е трудно да разберат защо трябва да дават пари за укрепления, които не са точно в техните земи. Трябва да тръгнеш с мен, Телери — ти ще съумееш да ги убедиш с чара си! Кой ли би могъл да устои на усмивката ти...

Тя се изчерви против волята си и отново си помисли, че животът във войската е направил и държанието му по-непринудено. Преди година никога не би събрал сили да ѝ направи комплимент.

Дните ставаха по-топли, макар че бурите още брулеха крайбрежието. Каразий пренесе щаба си в укреплението, но този път взе със себе си Телери. Подчертаването на съюза с принц Ейдин Минок и вълшебната сила на Авалон имаха голямо значение — но не затова се бе оженил той за Телери. Сега бе настъпил моментът да разбере дали може да постигне другата съкровена цел, заради която се бе съгласил на този брачен съюз. Телери си лягаше рано — не би могло да бъде иначе, защото Каразий винаги разговаряше до късно с офицерите. Но никой не подозираше, че съпругата на Адмирала става всяка нощ преди зазоряване и дълго се взира в пълното с вода сребърно блюдо, очаквайки вест от Авалон.

Първоначално ѝ бе много трудно да се съсредоточава, но постепенно тези мигове, прекарани насаме със себе си, станаха за нея най-приятната и дългоочаквана част от денонощието. В пълната тишина на потъналата в сън крепост успяваше понякога да си представи, че е отново в Дома на девиците. Размишляваше върху всичко, което бе научила там, и се учудваше колко много неща е запомнила. Удивително бе и друго — сякаш междуременно бе започнала да разбира по-добре много от нещата, които бе учила.

Една нощ към края на месеца, посветен на бога Марс, Телери се бе замислила с тъга за Диерна. Вече не изпитваше гняв, когато си спомнеше за Повелителката на Авалон. Тази промяна в отношението ѝ

подействия като отместването на камък, заприщвал пътя на поток. Почти веднага образът на Диерна изплува в сребърното блюдо.

По това, че очите на другата жена се разшириха от удивление, Телери разбра, че и тя я вижда. Неочаквана болка сви сърцето ѝ, защото Диерна я гледаше с обич и нещо близко до облекчение. Устните ѝ се раздвижиха. Телери не можа да чуе нищо, но почувства, че Диерна ѝ задава някакъв въпрос. Усмихна ѝ се и се опита с жест да зададе въпрос как вървят нещата на Авалон, но Диерна затвори очи и се смръщи. После образът ѝ се загуби. Телери успя да зърне за миг Авалон, потънал в покой под светлината на звездите. Видя Дома на девиците и жилищата на жриците, колибите, където бяха поставени станове, кухните, навесите, където боядисваха платове, сушаха и обработваха билките. Ето я ябълковата градина, свещената горичка, наблизо проблясваше водата на Свещения извор, и над всичко бдеше високият силует на Тор.

Телери също затвори очи. Опита се да си представи укреплението в Дубрис, пристанището, където се полюшваха закотвените бойни кораби. Мислите ѝ отлетяха към Каразий и тя го видя, едър, широкоплещест, умислен. Сребърните нишки в косите му бяха станали повече. Изведнъж образът на мъжа ѝ бе изместен от лицето на Алектус. Погледът му я пронизваше. В същия миг волята ѝ, непривикнала на такова усилие, отслабна, тя примигна и отново се взря в блюдото, но видя само прозрачното сияние на водата. Прозорците просветляваха от бледата светлина на утрото.

Каразий се изправи — толкова дълго бе стоял наведен над картата на крайбрежието, че сега се смръщи от болка в мускулите на гърба. Картата бе рисувана върху кожа, така че да може да бъде пренасяна като свитък, или прикрепвана на дъска, без да се прокъса бързо. Дървени трупчета, които представляваха бойни кораби и кораби с провизии, бяха поставени около изображенията на крепости и градове — така преброяването и разместването ставаше по-нагледно. Де да можеше и действителното пренасяне на кораби и войска от едно на друго място да е толкова лесно! За съжаление и най-логичните планове нерядко се проваляха поради капризите на времето — или на човешките сърца.

Крепостта бе потънала в пълна тишина — в тези часове, между полунощ и зазоряване, спяха всички с изключение на стражата на крепостните стени. Не спяха, както обикновено, самият Каразий и Алектус. Младият мъж премести едно късче дърво, което изобразяваше „три чувала жито“ от рисуваното изображение на Дубрис към Рутупие и хвърли поглед към своя главнокомандващ.

— Мисля, че това ще бъде достатъчно — той отбеляза нещо на плочата до себе си. — Няма да затлъстеем, но няма и да гладуваме. — Той се опита да подтисне прозявката си.

— Освен ядене всекиму се полага и сън — усмихна се Каразий. — Дори на нас двамата. Върви да спиш, Алектус. Приятни сънища.

— Не съм уморен, наистина. Останалите укрепления...

— ... могат да почакаат до утре. За днес си работил повече от достатъчно.

— Значи си доволен от работата ми? — попита Алектус.

Каразий се понамръщи — не разбираше защо по-младият мъж трябваше да го пита.

— През есента ти ме взе със себе си без официално назначение — продължи Алектус. — Офицерите от щаба ти ме познават, но ако отида някъде другаде, бих имал повече авторитет, ако носех военна униформа. Разбира се, само ако — смути се той внезапно — съм заслужил мястото си тук...

— Алектус! — Каразий го стисна здраво за раменете. Младият мъж се изпъна като стрела. В очите му блеснаха непролети сълзи. За миг му напомни на Телери — и двамата бяха тъмнокоси, с високи скули и фина костна структура, което се дължеше на произхода им от племената от западните провинции. Нищо чудно и да имаха някаква далечна кръвна връзка.

— Момчето ми, как си могъл да се усъмниш? Чудя се как съм се справял, преди да дойдеш тук. Щом искаш униформа, ще я получиш незабавно.

Щастлива усмивка озари лицето на Алектус и той се наведе, за да целуне ръката на адмирала. Каразий пусна рамото му, малко стъписан от силното му вълнение, но дълбоко трогнат.

— Хайде, върви да си починеш — каза той меко. — Не е необходимо да се изтощаваш до смърт, за да ме убедиш в лоялността си.

Когато Алектус излезе, Каразий остана загледан подир него, все още усмихнат. „Ако Телери ми роди син, той би могъл да прилича на него“, мина му внезапно през ума. Да, беше я взел за жена по други причини, но нали сега му бе съпруга? Защо да не се надява, че един ден ще има син, който да тръгне по стъпките му — син, в чиито жилище ще тече и кръвта на жителите на тази земя?

Той се упъти забързано по коридора, който водеше към покоите му. Телери бе му показала недвусмислено, че прегръдките му не я привличат, но нали повечето жени копнееха за деца? Може би, ако станеше майка, щеше да обикне поне малко и бащата на своето дете.

Когато влезе в спалнята, леглото бе празно.

За миг Каразий се спря като закован, впил поглед в леглото, удивен от силата на болката, която го прониза, когато му мина през ума, че тя му изневерява. Сетне способността му да разсъждава разумно се възвърна. Дори Телери да бе от този вид жени, които са склонни да приемат любовник, бе достатъчно интелигентна да не го прави нощем, когато всеки в крепостта знаеше къде спи другият и стражите кръстосваха коридорите. Той бутна безшумно вратата, която водеше към вътрешната стаичка.

Върху една ниска масичка гореше лампа. Светлината ѝ се отразяваше във водата, с която бе пълно сребърното блюдо до нея. Белите одежди на Телери излъчваха мек блясък. Когато Каразий влезе, пламъкът потрепна от въздушното течение, но Телери не помръдна. Без да смее да си поеме дъх, Каразий се отпусна на колене до нея.

Очите на жена му бяха вперени в тъмната повърхност на водата. Устните ѝ се раздвижиха едва-едва.

— Диерна... — прошепна тя и замълча, сякаш заслушана в някакъв недоловим за него звук.

— Лейди — каза най-сетне Каразий с глас, не по-висок от нейния, — отпрати зора си към бреговете на Британия. Какво виждаш? — Сам не бе сигурен към коя от двете отправя въпроса си, а когато Телери се раздвижи и проговори, не бе сигурен коя от двете му отговаря.

— Тъмни води... Виждам река с ниски брегове... Тъмните очертания на дървета на фона на звездното небе... — дъхът ѝ секна и тя се олюля. — Силно течение... Проблясват вълнички... Весла, по които се стича вода...

— Бойни кораби ли са? Колко са на брой? — намеси се рязко Каразий. Телери трепна, но въпреки това отговори.

— Шест... плават нагоре по течението...

— Накъде? — този път си наложи да говори тихо, но не можа да подтисне вълнението в гласа си. — По коя река плават? Към кой град?

— Виждам мост... и червени каменни стени — отвърна Телери бавно. Изведнъж гласът ѝ се промени, стана тревожен и настоятелен. — Диерна казва. Към Дуробриве! Побързай! Тръгни незабавно! — последните думи, макар и произнесени от Телери, до такава степен му напомниха гласа на Диерна, че Каразий трепна. Жената до него залитна и той я хвана в прегръдките си.

Кръвта пулсираше в слепоочията му, докато отнасяше Телери обратно в леглото. Целият трепереше от желание да тръгне, колкото е възможно по-бързо, но отдели време да я завие внимателно. Тя не отвори очи. Дишането ѝ вече бе станало равномерно като на дълбоко заспал човек. В съня лицето и беше далечно, чисто и спокойно — като на весталка или малко дете. Тъкмо сега не можеше да си представи как е могъл да я гледа с желание.

— Благодаря ти.

Каразий се наведе над нея и я целуна по челото. След това излезе забързано. Беше я забравил още в мига, когато започна да раздава заповеди. Отново потегляха.

От чисто военна гледна точка този сезон бе изпълнен с успехи. Виденията на Диерна не бяха винаги верни, а и Телери не винаги съумяваше да ги предаде точно. Имаше и случаи, когато не успяваха да предупредят Каразий, защото той вече бе в открито море. Но, както бе обещала Върховната жрица, съюзът с Авалон даде на адмирала сила, достатъчна ако не да срази врага, то поне да го държи на разстояние. Ако римляните не успяваха да пристигнат винаги навреме, та да предотвратят оплячкосването на някое селище, то поне в повечето случаи успяваха да отмъстят на нападателите. Търговските кораби, които отплаваха от британските пристанища за Рим, все повече натежаваха от тази част от спасената плячка, на която не се намираше собственик — нея Каразий изпращаше в метрополията.

В края на лятото, когато купите сено отново се издигаха в ливадите и ечемикът свеждаше глава пред сърпа на жътварите, Каразий свика на съвет всички британски благородници и старейшини от крайбрежието, където имаше и земи, заселени със саксонци. Трябваше да се обсъди бъдещата стратегия за защитата на Британия. С помощта на Телери той бе съумял да направи много повече от това, което очакваше от него Максимиан. Но и това не бе достатъчно. За да се осигури постоянна защита на страната, Каразий трябваше по някакъв начин да убеди и обитателите на вътрешните земи да му помагат. Събраха се в голямата базилика на Вента Белгарум — единствената сграда в областта, която бе достатъчно голяма, за да ги побере.

Каразий се изправи, автоматично оправяйки гънките на тогата си, за да падат в елегантна линия, като на римските статуи. През последните две години му се бе наложило да носи тога доста често, затова вече се справяше доста по-сръчно с дрехата. Докато премяташе свободния ѝ край през едната си ръка и вдигаше другата, за да помоли насъбралите се военачалници за тишина, му мина през ума, че тези движения неминуемо изискваха достолепие, което донякъде обясняваше един от основните римски идеали — *dignitas*^[2].

— Приятели, не съм се учил на красноречие като римските оратори. Аз съм прост войник. Нямаше да бъда тук, ако не ми бяха възложени задълженията на *Dux Tractus Armoricani et Nervicani*^[3] — да охранявам крайбрежието от двете страни на протока. Затова ще ви говоря прямо, по войнишки, и се надявам да извините войнишката простота на речта ми. — Каразий замълча за миг. Огледа мъжете, насядали по пейките около него, също облечени в тоги. Ако се съдеше по облеклото, би могъл да се намира и в римския сенат, но хората около него бяха или русокоси и червендалести, което издаваше келтския им произход, или стройни и тъмнокоси — което значеше, че произхождат от още по-древното население на Британия.

— Призовах ви тук — продължи той, — за да обсъдим защитата на родната ви страна, на страната, която стана родина и за мен.

— Това е работа на войската — провикна се някой, който седеше по-назад. — Засега се справяте добре. Какво общо има това с нас?

— Не, не се справят чак толкова добре — прекъсна го друг, който хвърли мрачен поглед първо към него, сетне към Каразий. — Няма и два месеца, откак разбойниците нападнаха Вигниакус и разрушиха работилниците ми. Къде беше войската тогава?

Каразий се намръщи, а Алектус, застанал до него, прошепна:

— Името му е Требелий. Притежава бронзоливница. Доставя много от металните части за нашите кораби.

— Преследвах пиратски кораб, който бе плячкосал един товар твоя стока, доколкото си спомням — отговори спокойно адмиралът. — Стоката, която произвеждаш, ни е от голяма полза, и моля боговете работилниците ти да заработят отново колкото е възможно по-скоро. Надявам се, не мислиш, че ще пренебрегна защитата на производство, от което аз самият имам остра нужда!

Наоколо замърмориха в знак на съгласие.

— Флотът прави всичко, което е по силите му, Требелий. Не бива да се оплакваме — каза Полион, който бе помогнал да се организира срещата.

— Да, ние наистина правим всичко, което е по силите ни — повтори Каразий, — но понякога, както подчерта нашият приятел, това не е достатъчно. Имаме ограничен брой кораби и те не могат да бъдат навсякъде едновременно. Ако само можехме да укрепим съществуващите крепости и да построим още няколко, ако имахме достатъчно кораби, за да ги защитават, нямаше да оплаквате оплячкосаните си къщи и изгорелите градове.

— Звучи добре — каза един благородник от Клаузентум, — но какво очакваш от нас, за да стане така?

Каразий се взря в отсрещната стена, на която бе изобразено как Юпитер поразително приличащ на Диоклециан, увенчава с лавров венец Херкулес, чиито черти пък много напомняха на Максимиан. Беше изключително важно как ще отговори на този въпрос.

— Вие имате дълг на водачи и старейшини към вашите градове. Привикнали сте да поемате разноски по граждански строежи. Това, което искам от вас, е да отделите част от тези суми за тяхната защита. Помогнете ми да изградя необходимите укрепления и да изхраня хората си!

— Жегна ги право в сърцето — отбеляза Алектус, защото след думите на Каразий базиликата^[4] забръмча като пчелен кошер.

Най-сетне се изправи Полион. Явно останалите го бяха избрали за свой говорител.

— Едно нещо е да строим собствените си градове — поде той. — Редът винаги е бил такъв, пък и възможностите ни го позволяват. Но защитата на страната е задължение на императора. Ако не е тъй, защо събираме такива тежки данъци от народа и изпращаме парите в Рим? Ако започнем сами да осигуряваме и защитата си, той ще изпрати нашите пари кой знае къде — в Сирия, или за нов поход срещу готите!

— Оставете в Британия парите, събрани тук като данък, за да подпомагат римското наместничество — тогава с радост ще плащаме за защитата си — намеси се принц Ейдин Минок. — Но не е справедливо да се взема всичко и да не се дава нищо в замяна.

Разнесоха се одобрителни викове, от които стените на сградата затрепериха. Каразий се опита да обясни, че може само да праща рапорти и да дава препоръки, но не може да принуди императорът да го послуша, но никой не го чу.

— Императорът трябва да ни помогне — викаха всички един през друг. — Ако пратиш до Диоклециан молба за помощ, ние ще те подкрепим. Но той е длъжен да го стори. Всеки, който държи да се нарича император на Британия, трябва да заслужи тази титла!

— А сега какво ще правиш? — попита Алектус. Каразий се намръщи, доловил тревогата в гласа на другия.

Цериалис бе наредил да изнесат лежанките навън, за да се хранят в градината. Късната лятна привечер бе позлатила върховете на дърветата. Отвъд дърветата имаше река и те чуваха тихия плясък на водата около тръстиките. Нарушаването на този покой с разговори за война и сражения изглеждаше почти светотатство.

— Ще пратя вест до Диоклециан — Каразий говореше тихо, сякаш се боеше да не го чуе някой, макар че в градината освен него бяха само Алектус и Аелий. — Тъй или иначе сме длъжни да го сторим, но като знам колко ограничени са възможностите му, нямам надежда, че Рим ще ни помогне.

Той изпразни чашата си. Надяваше се виното да притъпи главоболието, затова подаде чашата на роба, който се навърташе наоколо, да я напълни отново.

— Не мога да разбера как вие, британците, можете да сте толкова недалновидни! Няма никаква полза да искаме помощ от императора Той има на ръцете си цяла империя и от негова гледна точка може би някъде другаде положението е по-тежко, отколкото в Британия.

— Точно там е въпросът — отбеляза трезво Цериалис. — Достатъчно трудно е да накараш сънародниците ми да погледнат иззад стените на градовете си, камо ли пък отвъд нашите брегове... Те знаят едно — платили са си, за да ги защитават, и няма причина да плащат отново.

Каразий притвори очи; главата му пулсираше от болка, сякаш щеше да се разцепи на две. От една страна двадесетте години на римска служба го караха да се дразни от тези провинциалисти, които не съзнаваха, че всички части на империята зависят от силата на целостта ѝ. Но другата му същност — тази, която се разбуди, когато жрицата проля кръвта му и тя попи в тази земя, настояваше, че нищо, дори клетвата му за вярност пред императора, не е по-важно от сигурността на Британия.

— Направих всичко, каквото можах, за да събера необходимите средства, но при тези възможности парите няма да са много — гласът на Алектус долетя сякаш от много далеч.

— При тези възможности... — повтори адмиралът. Хаосът, в който се намираше душата му, започна да се избистря. Ако не можеше да разчита за помощ нито на императора, нито на британските благородници, трябваше да намери трети начин. Той се повдигна на лакът и изгледа мрачно сътрапезниците си.

— Боговете са ми свидетели, че се опитах да играя по правилата! Но щом дългът ми изисква да ги наруша, това и ще сторя. Дори самият имперски закон ми дава право на част от плячката от пленените кораби. От днес нататък тази част ще отива за защитата на Британия. Разчитам на теб, Алектус, да пишеш рапортите ни така, че това... да не става ясно от тях.

[1] Сатурналии — В древния Рим, празненства в чест на бог Сатурн. По време на тези дни робите и слугите имали пълна свобода на словото и можели да хулят безнаказано дори и господарите си. — Б.пр. ↑

[2] Dignitas (лат.) — достойнство. — Б.пр. ↑

[3] *Dux Tractus Armorici et Nervicani* (лат.) — Управител на провинциите Арморика и Нервика. — Б.пр. ↑

[4] Базилика — древногръцка и римска обществена сграда във форма на правоъгълник. — Б.пр. ↑

13.

Над мочурищата се понесе високо и ясно звук на рог. Идеше от брега, отекна в подножието на Тор, виковете подеха новината и я отнесоха чак на върха.

— Иде странник! Повикайте мъглите и изпратете баржата, за да го доведе на Авалон!

Диерна спусна дългия воал над лицето и раменете си. Сърцето ѝ биеше необичайно учестено; за миг спря, удивена от собственото си вълнение, пое си дълбоко дъх и излезе от сенчестия си дом в ярката светлина на летния ден. Огледа с критично око жриците, които се бяха наредили пред вратата в очакване.

Крида, забелязвайки погледа ѝ, отметна глава.

— Да не би да се страхуваш, че ще те изложим? За какво такива притеснения? В крайна сметка идва просто някакъв римлянин!

— Не е точно тъй — отвърна Великата жрица. — Той произхожда от племе, сродно на нашите и е приел римския начин на живот по силата на обстоятелствата, както много млади мъже от нашия народ. А освен това този мъж е избраник на боговете...

Крида млъкна и спусна воала си. Диерна кимна и поведе жриците надолу по виещата се пътека. Когато наближиха брега, към тях се приближи Керидахос, облечен в тържествените одежди на Върховен друид, и ги поздрави. С него вървеше Левал, който познаваше госта отпреди.

Диерна се зачуди как ли ще изглежда Тор в очите на адмирала. Белосаните кирпичени постройки отдавна бяха отстъпили място на каменни сгради, но и те се гушеха все така по склоновете на хълма. Единствено големият път на процесииите, ограден с високи колони, бе също тъй величествен, както и великолепните римски постройки, но по различен начин. А кръгът от изправени камъни, който увенчаваше Свещения хълм — та той е бил прастар още по времето, когато Рим не е бил нищо повече от колиби, разпилени тук-там по седемте хълма!

Голямата баржа на Авалон бе пристанала на брега, близо до ябълковата градина. Баржата бе правена по времето на майка ѝ —

достатъчно голяма, за да превозва и коне. Движеше се с весла, а не с пръти, както придвижваха по-малките си лодки обитателите на блатистите земи. Диерна се качи и зае мястото си на носа, даде знак, лодкарите оттласнаха баржата и тя се плъзна безшумно по водите. Над езерото се носеше златиста омара, която покриваше като с воал отсрещните хълмове. Когато достигнаха средата на езерото, Диерна се изправи. Толкова отдавна бе свикнала на движението на баржата, че стоеше здраво на краката си без никакво усилие. Но днес и водата бе спокойна и гладка като огледало.

Тя си пое дълбоко дъх и вдигна ръце. Пръстите ѝ потрепваха леко, сякаш предеше невидима нишка. Гребците вдигнаха веслата във въздуха и баржата застана на място в очакване — на границата между двата свята. Заклинанието, което призоваваше мъглите, се раждаше в съзнанието, но се проявяваше във външния свят, свързвайки външното с вътрешното. Дишането на жрицата стана по-дълбоко; тя чувстваше как трептят мускулите на шията ѝ, макар че все още не издаваше никакъв звук. Диерна затвори очи, призова Богинята и събра всички сили в огромно усилие на волята си.

Почувства как пластове на времето се разместваха, но устоя на изкушението да отвори очи. Знаеше, че този момент на безвремие е най-опасен. През годините, откак Повелителката Кайлеан бе издигнала преградата от мъгли, за да закриля Авалон, тайната на това заклинание бе предавана от поколение на поколение жрици. Но във всяко поколение имаше една или две, които, отпратени извън Авалон за последното изпитание преди посвещаваното, не успяваха да повдигнат завесата на мъглите, за да се върнат, и изчезваха — навеки изгубени между световите.

Диерна почувства по лицето си хладна влага. Отвори очи и видя около себе си сиви води, смътните очертания на дървета и, когато мъглата се разнесе, един мъж с алено наметало, който я чакаше на брега. Телери не беше с него. Когато се свързваха във виденията си, тя имаше чувството, че младата жена ѝ прощава. До този миг се бе надявала, че Телери ще съпровожда мъжа си.

Мислите ѝ литнаха на запад. „Телери, аз те обичам все така. Не можеш ли да ме разбереш? Не по свое желание те пропъдих от Авалон!“

Телери, която се стресна от унеса си във вилата в Дубрис, залитна, замаяна, сякаш досега се бе взирала в сребърното блюдо. Отиде с неуверени стъпки до една каменна пейка, седна и отново притвори клепачи. Пред нея се простираше езерото на Авалон. Имаше чувството, че ще се поболее от копнеж.

„Сега там пристига Каразий“, каза си тя. „Диерна ще го посрещне. Може би дори ще му позволи да се изкачи на Тор.“

Дали не бе сбъркала, като не прие поканата на Великата жрица? Толкова много искаше да бъде отново на Авалон! Отказа да тръгне с Каразий не защото вече ѝ бе все едно, а защото връщането би я развълнувало прекалено много.

„Желая им приятно прекарване!“ Пръстите ѝ стискаха отчаяно гънките на роклята. „Що се отнася до мен, ако някога се върна на Авалон, то ще бъде завинаги...“

— Това е долината на Авалон — казваше Диерна. Баржата повторно бе прекосила мъглите и се плъзгаше по водите към Тор. Каразий трепна и се изправи като човек, който се събужда от сън. Въпреки протестите им офицерите от ескорта бяха останали да го чакат на брега заедно с конете. Но жрицата, свикнала да чете по лицата на хората, бе доловила вътрешното им облекчение и бе разбрала, че и те са чували легендите за Свещения остров. Дори британски принцове от кралска кръв рядко биваха допускани до Авалон. Когато бе необходимо, жриците напускаха острова и отиваха да благословят земите им.

Диерна бе повикала Каразий не защото бе висш римски сановник, влиятелен във външния свят, а защото наскоро ѝ се бе присънил странен сън. Това, че адмиралът се бе отзовал незабавно на поканата ѝ, макар че тъкмо сега във флота имаха най-голяма нужда от него, ѝ се стори благоприятно за намеренията ѝ.

Откак Каразий започна да отделя част от плячката, за да покрива нуждите на войската, нещата вървяха добре. Корабите носеха добри печалби, а те отиваха за строежа на нови кораби и нови укрепления. Може би бяха изтощили противника достатъчно, та да не ги безпокои известно време.

Жриците в сините си одежди се бяха изправили под ябълковите дървета. Зад тях стояха друидите. Когато баржата доближи брега, те започнаха да пеят.

— Какво казват? — попита Каразий. Не разбираше думите, защото жриците пееха на много древен език.

— Приветстват Защитника, сина на сто крале...

Той я изгледа удивено.

— Ако това е за мен, не заслужавам такива почести. Баща ми караше баржа, много прилична на тази, с която дойдохме тук, през делтата на Ренус — там, където реката се влива в северното море, и така си изкарваше хляба.

— Благородството на духа е по-силно от това, което се унаследява по кръв. Но за това ще поговорим друг път — отвърна тя.

Баржата докосна брега и Каразий слезе. Крида пристъпи към него, за да му предложи чаша вода за „добре дошъл“. Беше обикновена глинена чаша, но водата — чиста, с леко метален вкус, бе от Свещения извор. Диерна си помисли с облекчение, че дори лицето ѝ да изразяваше някаква неприязън, то бе скрито от воала.

Остави госта на грижите на Левал. Той щеше да му предложи храна и да му покаже сградите, построени в подножието на Тор, докато тя отведе обратно жриците, за да се заемат с ежедневните си задължения. Срещнаха се чак на вечеря.

— Братството на друидите извършва своите обреди на Тор през деня — каза Диерна, когато поведе Каразий по пътя на процесиите. — Но през нощта Тор принадлежи на жриците.

— Римляните казват, че часовете на мрака са във властта на богиня Хеката, и че вещиците са нейни дъщери. Казват, че те използват прикритието на мрака за своите дела, защото се боят от светлината на деня — отвърна той.

— Наистина ли ни мислиш за магьосници? — пред тях се извисяваха двойката каменни стълбове, които охраняваха пътя на процесиите. Тя спря и се обърна, за да го погледне. В стойката му и в леко приведените напред рамене забеляза напрежение, каквото не бе проявявал досега. — Е, вярно е, че понякога, когато спасението на земята ни го изисква, се стига и дотам. Но можеш да ми вярваш, че не ти желая зло, и че не желая да подчинявам волята ти с помощта на магия.

Той я последва, премина между стълбовете, и отново спря, целият нащрек.

— Може би просто няма да е необходимо... Тук има такава сила, която може да зашемети всекиго.

Диерна срещна погледа му, изпълнен с тревога.

— Значи я чувстваш! Ти си смел мъж, Каразий. Ако волята ти не трепне, Тор няма да ти навреди. Мога да ти кажа едно — ако виденията ми са верни, ти си вървял по този път и преди...

Той и изгледа стреснато, но продължи да я следва в мълчание. Оставаше един ден до пълнолуние. Луната се бе показала над хълмовете и се издигаше бавно в небето на изток. Докато следваха виещия се около хълма път, преминаваха от светлина в мрак, и обратно в светлина. Докато стигнат върха, Луната беше преполовила пътя си. Черните сенки на изправените камъни се очертаваха рязко около кръга. Олтарът в средата на храма бе облян от лунните лъчи — така, че пълният с вода сребърен съд върху него светеше, като че ли светлината извираше от него.

— Защо ме доведе тук, Повелителко? — въпросът му прозвуча рязко, но гласът му потрепна. Диерна разбра, че той се опитва да не обръща внимание на това, което сам чувстваше.

— Тихо, Каразий — каза тя едва чуто и мина от другата страна на каменния олтар. — Когато стоиш на палубата, нали и ти се вслушваш в гласа на вятъра, нали се опитваш да доловиш духа на морето? Не казвай нищо — само слушай, и тогава свещените камъни ще ти проговорят. Виждал си как Телери гледа в сребърното блюдо и знаеш, че не й се случва нищо лошо. Сега е твой ред.

— Телери е обучена за жрица — възкликна той. — Аз съм войн, а не жрец. Не познавам пътищата на духа — всичко, което съм придобил, дължа на разума и силата си...

— Ти знаеш много повече, но не можеш да си спомниш! — отвърна Диерна. — Не ти прилича да се признаеш за победен още преди да си опитал. Погледни в блюдото, господарю — продължи тя с по-мек глас, — и ми кажи какво виждаш...

Двамата стояха един срещу друг. Луната се издигаше все по-високо. Чакането му се стори безкрайно, но за привикналата на бдения Диерна то беше по-скоро възможност духът ѝ да си почине от ежедневните грижи. Колкото по-дълбоко ставаше надвисналото над

тях мълчание, толкова повече се засилваше убеждението на Диерна, че в друго време и на друго място тя е стояла също така лице в лице с този мъж, а между тях е имало каменен олтар.

Изведнъж тя видя, че Каразий залитна. Наведе се напред, вкопчи се в каменната плоча и се взря в блюдото. Главата му се скланяше все по-надолу, сякаш водата го привличаше неотразимо. Диерна постави ръцете си върху неговите, уравниосявайки силата, която пулсираше в него, със своята собствена. Взря се на свой ред в блюдото с отсъстващия поглед на човек, който вижда невидимото, и образите започнаха да се очертават. Знаеше, че тя и Каразий виждат едно и също.

Лунната светлина се пречупваше във водата; Диерна видя остров, чиито брегове се миеха от сребристи морски вълни. Никога не бе го виждала в осезаемия свят, но въпреки това с душата си позна и земята, и водата, богатите поля близо до морския бряг и корабите във вътрешното пристанище. Позна и малкия остров, който се намираше в самия център на големия — постепенно издигащите се тераси, мраморните стълби, богатите храмове, които излъчваха меко сияние в нощта. Островът бе голям колкото цялата долина на Авалон, но очертанията му наподобяваха силуета на Тор. Разбра, че вижда древната земя, откъдето ревностно съхраняваните мистерии бяха достигнали до тях. От този остров се бяха спасили мъдреците, които бяха станали по-късно учители на друидите — островът, над който от векове се плискаха вълните на океана.

Диерна виждаше все по-ясно; сега вече стоеше на една от терасите, опряла ръце на мраморна балюстрада, и се вираше надолу. До нея се бе изправил един мъж. Татуирани дракони се виеха по мускулестите му ръце. На челото му светеше кралската диадема с образа на слънцето — сега, на лунна светлина, сиянието ѝ не бе толкова ослепително. Мъжът бе тъмнокос, с орлови черти, но духът ѝ позна неговия.

Той се обърна към нея и очите му се разшириха.

— Дъще на пламъка!

Неочаквано Диерна почувства как приспаният от векове копнеж по него се надига в отговор. Мъжът протегна ръце към нея и в същия миг видението изчезна — двамата видяха само как гигантска вълна се издигна над тях, погълна ги и ги раздели.

Диерна имаше чувството, че сърцето ѝ ще изхвъркне. Призова на помощ желязната си воля, за да възвърне душевното си равновесие. Когато отново виждаше ясно, забеляза, че Каразий се е строполил напред върху олгара. Сребърното блюдо се бе преобърнало и водата се стичаше по камъка. Тя заобиколи и отиде при него.

— Дишай дълбоко — зашепна тя, стиснала здраво потрепващите му рамене, докато треперенето престана. — Каж ми... Какво видя?

— Остров... лунна светлина... — Каразий се отпусна назад и седна, потривайки стегнатите мускули на ръцете си. — Мисля, че и ти беше там... — той поклати глава. — После... Видях и друго. Бях пак тук! — той се огледа диво наоколо си. — Сражавах се... беше кървава схватка... искаха да разрушат храма! — намръщи се и се взря в очите на Диерна. — Всичко изчезна. Не помня нищо повече.

Диерна въздъхна. Как ѝ се искаше да го притисне в прегръдките си — както бе прегръщала другия, в безкрайно далечното минало. Но нямаше право да му каже, че са свързани завинаги — отвъд времето и пространството — ако той сам не го осъзнаеше. Тя самата не разбираше какво точно означаваше видението, но чувството, което бе събудило у нея, не можеше да се сбърка. Тя бе обичала този мъж в друг живот — може би се бяха срещали не само веднъж през вековете — и припомняйки си всичко от първата им среща до тази нощ, разбра, че и сега го обича. Тя беше жрица, обучена да владее и волята, и сърцето си. Дори към мъжете, от които бе заченала децата си, не бе изпитвала нищо повече от уважение и страстта, която се пораждаше по време на ритуала. Как е могла да бъде толкова сляпа?

— Ти си крал, дошъл от морето — каза тя тихо. — Много отдавна, още преди векове, кралството ти е изчезнало навеки в морските дълбини. Откак свят светува, морето винаги е закриляло Британия. Затова и тук е съхранена част от древните традиции на потъналите земи. Що се отнася до каменния храм... — Диерна преглътна. — Преди много, много години тук е загинал един мъж на име Гауен. Загинал, докато защитава храма. Той също бил крал по силата на свещения ритуал. Не знам защо ти се е явило това видение — може би просто защото и ти си воин, а може би защото неговият дух живее в теб. Но съм сигурна, че ти си дошъл отново на тази земя, за да бъдеш неин защитник.

— Заклел съм се да служа вярно на императора... — каза Каразий развълнувано. — Защо ми бе показано всичко това? Аз не съм крал.

Диерна сви рамене.

— Това няма значение. Важно е да си посветен — а ти вече даде кръвна клетва, когато благослових твоята крепост. Ти носиш кралски дух, повелителю на вълните, и си обвързан с мистериите. Мисля, че приближава денят, когато ще трябва да избереш дали ще се отречеш от предопределението си или ще го приемеш.

Той стана и тя почувства силата му с всяка клетка на тялото си. Да, той имаше извънредно силен дух, макар и никога да не бе обучаван и да нямаше представа от мистериите. Тя бе сторила това, което искаше от нея Богинята. Сега, какъвто и да бе изборът му, тя трябваше да го приеме. Диерна го поведе мълчаливо надолу по хълма.

На сутринта им съобщиха, че е пристигнало важно известие за Каразий. Диерна нареди да доведат вестносеца на острова с превързани очи. Когато човекът подаде обвития в кожа свитък на адмирала, Диерна търпеливо изчака той да извади писмото и да го прегледа. Видя как се измени лицето му и чак тогава попита:

— Пиратите ли?

Каразий поклати глава. На лицето му бе изписано нещо средно между гняв и безсилие.

— Този път крадците не са саксонци, а римляни! — той отново се взря в свитъка, и започна да чете и да превежда прочетеното.

— Обвиняват ме, че съм се съюзил с враговете на Рим и съм ограбил императора! Казват, че нарочно изчаквам и нападам пиратите едва когато потеглят обратно, за да взема тяхната плячка! Глупаци такива — нима мислят, че мога да бъда навсякъде едновременно или да чета мислите на варварите? — Обърна пергамента и се изсмя, но смехът му не прозвуча весело. — Да, очевидно са на това мнение, защото ме обвиняват дори в сключване на тайни договори с пиратите, твърдят, че ги упътвам къде да нападнат и после си делим плячката! — Каразий поклати глава. — Ако някога реша да предприема нещо срещу Рим, то ще е съвсем явно!

— Но нали парите от плячката отиваха за защитата на Британия?

— Така е, но кой ще ми повярва? Призовават ме в Рим, за да изслушам присъдата на императора. Дори да ме обявят за невинен,

несъмнено ще ме изпратят чак на другия край на империята и няма да видя повече Британия, докато съм жив!

— Не отивай! — извика Диерна.

Каразий поклати глава.

— Заклел съм се пред императора...

— Ти се закле да защитаваш тази земя, а си се клел и по-рано, преди векове, да закриляш Мистериите. Вярваш ли, че ще се намери друг в цялата армия на Диоклециан, който може да стори същото?

— Откажа ли, превръщам се в бунтовник. Това би означавало гражданска война — той вдигна очи към нея. Лицето му бе мрачно.

— Кой ще те спре? Франките по поречието на Ренус не оставят Максимиан да си поеме дъх, а Диоклециан все не може да се справи с готите по Данубиус. Не могат да отделят войска, която да наложи волята им на един непокорен адмирал — при това, каквото и да кажат за избора на средствата, в крайна сметка ти пак защитаваш империята! А стигне ли се до война, няма да е нещо ново. — Тя издържа на мрачния му поглед. — Самият Диоклециан е син на роби, славното му бъдеще е било предсказано от друидска жрица в Галия. Аз мога да говоря с не по-малък авторитет от нея.

Очите му се разшириха.

— Никога не съм искал да ставам император!

Зъбите на Диерна блеснаха в усмивка.

— Върни се при твоя флот, Каразий, и виж дали хората ти ще те подкрепят. Ще се моля на боговете да те закрилят. Стигне ли се до война, може да разбереш, че нямаш друг избор, освен да приемеш плода на победата!

Телери показваше на прислужницата си кои рокли да опакова за предстоящото им завръщане от Дубрис във вилата, когато на вратата на покоите ѝ се появи един легионер.

— Господарке, пристигна вестоносец. Ще дойдеш ли да го приемеш?

— Да не би да се е случило нещо с адмирала? — сърцето ѝ заби силно — не може да разбере дали това, което изпита, бе страх или надежда. Предната година Каразий бе се противопоставил на

императора и бе започнал да гради свой флот. Саксонските нападения бяха намалели рязко. Този сезон той имаше още по-големи планове.

Преди три дни Каразий бе потеглил, за да нападне на свой ред саксонците. Ако и техните села започнеха да горят, може би нямаше да бързат толкова със следващото нападение по британските брегове. Но нали в разгара на битката можеше да се случи всичко — всеки можеше да загине, дори един адмирал. Почувства се виновна, че ѝ минават такива мисли. Съпругът ѝ винаги се бе държал добре с нея, а освен това защитаваше собствения ѝ народ. Осъзна с ужас колко силно ненавижда задължението си да живее редом с него.

— Не, не мисля, че има нещо такова — отвърна легионерът. — Струва ми се, че известието е за Каразий, а не от него. Но човекът, който го донесе, едва ли знае повече от една-две думи латински, пък и говори на някакъв британски диалект, който никой от нас не може да разбере.

— Много добре — Телери даде още някои нареждания на прислужницата и тръгна след войника към крепостната врата.

Лицето на вестносеца издаваше, че прекарва по-голяма част от времето си на открито. Беше облечен в избеляла рибарска туника и се вираше тревожно във високите крепостни стени, сякаш очакваше всеки миг да се сринат върху него. Когато Телери го поздрави на диалекта, на който говореха около Дурновария, лицето му светна.

— Той е от Арморика — каза Телери, когато вестносецът заговори припряно. — Те търгуват много с нашите хора и езикът им много наподобява нашия. — Тя се приведе напред и се смръщи от усилие да разбере бързата му реч. Човекът не бе престанал да говори, когато в стаята влезе Алектус.

— Да не би Максимиан да е тръгнал срещу нас? — попита той на латински, когато вестносецът най-сетне замълча.

— Точно това казва човекът — отвърна Телери. — Но защо е предприел тези действия чак сега? Мислех, че когато Каразий изпрати опровержение на обвиненията срещу себе си, Диоклециан го е приел и му е простил непокорството.

— Това бе миналата година — каза мрачно Алектус, — когато императорът бе много зает с похода по Ренус. Но междуременно дойде вест, че Максимиан е сключил мир с франките в Белгика. Нима искрено си вярвала, че Рим ще понася такова предизвикателство до

безкрайност? Не трябва да сме никак учудени, че Максимиан е използвал времето след сключването на мир за строеж на кораби в Арморика. — Устните му се извиха в усмивка. — В края на краищата и ние тук строим наш флот. Но ми се иска да бяхме имали повече време да се подготвим!

— Но Каразий не иска да се сражава с Максимиан! Нали е положил клетва за вярност пред императорите! — възкликна Телери.

— Кръвната клетва, която положи в Портус Адурни, обвързва по-силно. Ти самата беше там и го чу, че се обрече да защитава тази страна.

Загледана в стройната му фигура, Телери неволно си каза, че войнишкият живот се отразява все по-добре и по-добре на Алектус. Вярно, Каразий бе велик войн, но проникателността и интелекта на младия мъж му бяха осигурили приходите, необходими за войската. Преди Алектус изглеждаше съвсем млад, почти момче, поради притеснителността си, но тя бе изчезнала и отстъпила място на самочувствие и заслужена гордост.

— Ти искаш от него да вдигне бунт... — поде тя бавно. — Искаш той да се провъзгласи за император на Британия!

— Да, искам го. Християните казват, че човек не може да служи едновременно на двама господари — и ето, за Каразий дойде времето на избора. — Алектус отиде бързо към отворената крепостна врата и застана там, зареял поглед в морето. — Търговията процъфтява и от това имат полза не само търговците. Ти може би не го съзнаваш, но аз знам откъде идват и къде отиват парите. Сега всички живеят по-добре. Не знаеш ли, че в храмовете се молят за здравето на Каразий, сякаш вече действително е станал император... Нека тогава стане наш господар — такъв, от какъвто имаме нужда! Максимиан сам ще го принуди да избере.

Алектус поклати глава, измъкна навосъчените таблички от дипломите на дрехата си и се обърна към рибаря.

— Попитай го колко кораби е видял и горе-долу колко войска могат да пренасят тези кораби. Питай го кога ще отплават — каза той рязко. — Ако не мога да бъда до своя адмирал, за да му помагам с мечата си, то има друг начин да му помогна, и той може би му е по-необходим — ще му съобща всичко необходимо, за да може да направи план на

битката, за да бъде флотът готов да го последва на бой! Бързай, защото корабът, с който ще пратя известието, трябва да хване прилива!

Римляни ще се сражават с римляни! Телери потръпна при мисълта. „Богиньо, закриляй Каразий“, замоли се тя, засрамена от ентузиазма в очите на Алектус. „И прости съмненията ми! Тази нощ отново ще погледна в сребърното блюдо. Може би Диерна ще има други новини за мен.“

Рибарят гледаше ту нея, ту Алектус, без да може да разбере нищо. Телери с и пое дъх и започна бързо да превежда.

Каразий стоеше на задната палуба на „Орион“. Триремата леко се полюляваше под краката му — имаше мъртво вълнение. Платната бяха свити — достатъчни бяха малко гребци, за да удържат кораба, останалите почиваха. Другите кораби бяха заели позиция в три колони. Беше изпратил само един лек платноход напред, за да следи за появата на вражеския флот. Назад беше сушата — потънала в зеленина; ниски хълмове и варовикови възвишения на изток, които преминаваха на запад в по-висок бряг, целият в назъбени скали. Крайбрежието тънеше в покой. От време на време по повърхността на водата пробягваха вълнички, които напомняха за многото подводни течения.

Строежът на „Орион“ беше привършил тази зима. Корабът беше най-големият в целия флот — по размер напомняше големите триреми, познати в по-стари времена. Дървото, още съвсем ново, блестеше от белота на слънцето. На носа бе изрязана фигура на ловец, който се прицелваше в невидим враг. Образът на Орион^[1] бе чисто римски, но тъкмо Диерна бе предложила това име за кораба. Беше казала, че в съзвездието с това име се крие голяма сила, и че ако назове кораба на него, това ще му донесе победа. Затова пък на малкия олтар на кърмата имаше статуя на Богинята — с шлем и щит, въоръжена с копие. Римските офицери я наричаха Минерва, но и този избор на божество-покровител на кораба бе направен от Диерна, а тя бе казала на Каразий да се обръща към богинята с името Брига — така я наричаха на Авалон.

— С натезало сърце се обръщам към теб, Богиньо — прошепна Каразий. — Не искам да вляза в сражение с Максимиан. Дай ми знак, за да видя верния път, и ако все пак битката е неизбежна, заради

смелите мъже, които тръгнаха с мен, те моля да ни дариш с милостта си и да ни помогнеш да извоюваме победата.

Той хвърли още една шепа ечемичени зърна върху олтара и изля малко вино. Менекрат, избраният от него капитан на „Орион“, взе една щипка ароматен тамян и го хвърли върху горящите въглини. Мирисът на море се смеси с аромата, който се издигна от параклиса.

Но дори докато се молеше, част от съзнанието на адмирала не се откъсваше от мисълта за предстоящия сблъсък — той ковеше планове, пресмяташе, не спираше да се готви за неизбежното. Известието, което му прати Алектус, го върна от делтата на Ренус. Когато стигна обратно до Дубрис, ескадрите на Рутупие и Адурни вече чакаха да се присъединят към него. Чакаше го ново известие от Телери — флотът на Максимиан бе излязъл в открито море и се насочваше към протока. Самата Телери ги бе видяла в сребърното блюдо три ескадри от по десет кораба, претъпкани с войници. Каразий разполагаше с повече кораби, но не можеше да ги събере всички на едно място — една част от тях охраняваха другите части на крайбрежието — докато Максимиан можеше да удари с цялата си сила по всяка крепост, която избереше.

Телери пишеше също, че великата жрица обещала да призове ветровете, за да възпират хода на Максимиановите кораби, но това можеше да отложи сражението само за кратко време. И това бе добре дошло, мислеше си Каразий, защото същият този вятър, срещу който плаваше флотът на Максимиан, носеше неговите кораби така бързо надолу по протока, че вече бяха подминали Портус Адурни.

Вярно, че хората на Максимиан бяха повече на брой, но той бе принуден да се задоволи с роби и набързо мобилизирани рибари, водени от малко на брой офицери, откъснати от службата си по Средиземноморието и от патрулите по Ренус. Императорът сигурно се надяваше да притисне противника си към брега и да наложи битка по палубите, за да ползва силата на легионерите, с които бе натоварил корабите си.

Корабите на британците, от друга страна, бяха по-маневрени, което компенсираше до голяма степен по-малките екипажи. Каразий непрестанно си напомняше да не изпада в самодоволство. Досега се бе сражавал със саксонци, които наистина бяха добри моряци, но в битка не се сражаваха като дисциплинирана военна формация, а всеки

поотделно, в стремеж да се покроят с лична слава. Хората на Каразий никога досега не се бяха изправяли срещу известните с желязната си дисциплина римски легиони. От друга страна, морето тук бе непознато за врага, а това би могло да бъде напълно достатъчно като предимство.

Той забеляза, че всички го наблюдават в очакване, и привърши молитвата си, после затвори вратите на олтара. Менекрат взе мангала и изхвърли жаравата във водата. Каразий се огледа и се усмихна. Добър кораб беше „Орион“ — като започнем от бронзовия таран, който сечеше вълните малко под ватерлинията и свършим с тежките ленени платна. Екипажът също беше подбран добре — всеки от офицерите бе воювал в продължение поне на две години с пиратите. Легионерите наброяваха само две дузини, но бяха опитни воители, а и гребците — сто шестдесет и двама на брой — не бяха роби, а хора, които бяха готови по убеждение да се сражават за защитата на Британия. Боговете бяха пратили хубав пролетен ден. По небето плаваха само няколко леки облачета, вятърът също бе лек и попълтен. „Орион“ оставяше след себе си пенлива бяла следа в тъмносините вълни — в такъв ден човек можеше с леко сърце да срещне смъртта — или да ликува след победата.

Липсваше му Алектус. Острият ум и язвителното чувство за хумор на младия човек бяха разведрявали не един мрачен час през изминалите години. Но макар че Алектус напълно заслужено бе получил офицерско звание и се числеше към щаба на адмирала, така и не можа да се пребори с тежките пристъпи на морска болест.

Чайки крещяха и прелитаха над мачтите, след това се спускаха рязко надолу към брега — същински крилати пирати, по-лакоми и от саксонците. „Имайте търпение — каза си Каразий — скоро ще има храна за вас.“

Постът на кърмата викаше нещо. Каразий застана нащрек, взря се в морето и засенчи очите си с длан.

— Платноходът! — викаше стражът. — Вдигнали са всички платна и летят насам като стрела!

— Какъв е сигналът? — извика адмиралът, докато вземаше по две стъпала наведнъж, тичайки по стълбичката между пейките на гребците.

— Враг на хоризонта!

Сега Каразий също виждаше как мачтата на платнохода се издигаше и спускаше по вълните, виждаше ясно и бялата пяна около веслата. Малкото корабче приближаваше все повече, докато накрая почти се допря до борда на „Орион“ — като пиле, което се прибира на сигурно място до квачката. Каразий почувства как стомахът му се свива. Настъпил бе решителният миг.

— Колко са? — извика той, стиснал с две ръце релинга.

— Три ескадри — плават насам, но не бързат особено.

Адмиралът съзнаваше как събитията го увеличат във водовъртежа си.

— Сигурно са се насочили към Портус Адурни — мислят да останат в открито море до свечеряване и после да ни нападнат изневиделица. Вместо това обаче ще ги изненадаме ние! — Каразий се обърна към екипажа и се провикна: — Вдигайте щита!

Позлатеният щит се заиздига нагоре и блесна на слънцето като паднала звезда. Блясъкът му ги излагаше на риск, но дори някой особено зорък противников моряк да го забележеше, надали щеше да разбере за какво става дума, ако не видеше и платна наблизко. Каразий чу, че навиват платнището, което обикновено служеше за заслон на гребците. Хората проверяваха дали мечовете им се вадят леко от ножниците. Всички до един бяха заели места до греблата.

Възцари се такава тишина, че дори плисъкът на вълните им се струваше оглушителен. По предната палуба премина сянка — Каразий вдигна очи и видя, че над тях лети морски орел. Силуетът на птицата се очертаваше ясно — черен на фона на яркосиньото небе. Орелът прелетя веднъж, върна се, зави, разперил черно-бели криле, и закръжи над кораба — веднъж, два пъти, три пъти. След това нададе протяжен крясък и литна на запад — сякаш водеше британския флот право към вражеските кораби.

— Добро знамение! — Каразий едва можа да чуе вика на Менекрат, защото кръвта шумеше в ушите му. Боговете бяха отговорили на молитвите му; всякакви съмнения отлетяха без следа.

— Сам Господарят на небесата ни води към победата! Напред! Следвайте орела!

Палубата потръпна под нозете му, докато сто и осем гребла се вдигнаха едновременно и се врязаха като едно във вълните. „Орион“ се люшна напред, залюля се леко, после гребците влязоха в ритъм и

корабът се заплъзга плавно и все по-бързо. Носът на „Орион“ пореше вълните, а зад него се носеха останалите триреми — наредени в редица, така че мачтите им не можеха да бъдат преброени. От двете страни на триремите бяха заели места по-леките кораби — Каразий забеляза с радост, че те също спазват идеален боен ред.

Адмиралът отново засенчи очите си с ръка и се вгледа напред. На хоризонта нещо бяло проблясваше едва забележимо.

— Хайде, милите ми, само елате насам — не можете да видите колко сме на брой! Само си кажете, че сме лесна плячка и елате по-близо!

Врагът като че ли чу поканата му. Междувременно се бяха появили и останалите кораби на Максимиан и Каразий можеше да види как трескаво се прибират платната, виждаше и бялата пяна около корабите, които вече се движеха само на весла. Бяха запазили клиновидната формация, в която се бяха движили досега, но стегнаха редовете си, без да намаляват скоростта.

Каразий направи знак на тръбача.

Менекрат даваше рязко заповедите си. Кормчията на „Орион“ се отпусна с цялата си тежест върху руля. Палубата се наклони, докато голямата трирема започна да завива плавно надясно. Цялата колона мачти отзад затрепера, докато всеки от корабите повтаряше маневрата. Гребците на „Орион“ продължаваха да поддържат равна скорост, но корабите отзад забързаха, а по-леките кораби по фланговете вече просто летяха, обръщайки посоката, за да застанат отново ветрилообразно от двете страни на колоната триреми.

— Орион — прошепна Каразий — хрътките ти подгониха плячката! Нека боговете им дарят добър лов!

Римските командири щяха да се опитат да нападнат на абордаж — така по-големият брой на техните legioneri можеше да им осигури победата. Целта на британския флот трябваше да бъде да унищожи или извади от строя колкото е възможно повече вражески кораби, още преди те да са успели да доближат дотолкова, че да могат да мислят за абордаж.

Римляните се носеха бързо насам. Личният телохранител на Каразий му донесе шлема и щита. До него бяха подпрени копията му. Моряците на „Орион“ изпълваха предната и задната палуба. Прашкарите бяха приготвили камъни за прашките си. Противникът

беше вече толкова близо, че всички виждаха отражението на слънцето по броните на римските легионери. Адмиралът за последен път огледа хората си. В качеството му на главнокомандващ негово право бе да планира атаката, но оттук нататък капитаните решаваха поединично как да изпълняват подадените от флагманския кораб заповеди, защото положението се изменяше с всяка секунда. Каразий си помисли със странно облекчение, че сега, когато жребият бе вече хвърлен, той не бе по-важен от който и да било друг от офицерите.

„Орион“ отново потрепна, защото Менекрат бе наредил нова смяна на курса — към малкия римски кораб, който бе подбрал за първа цел на атаката. Врагът, усетил заплахата, започна да завива, и „Орион“ пропусна възможността да го пробие странично с тарана, но пък бързината, с която се движеше британската трирема, правеше сблъсъка неизбежен. Веслата на бакборда се издигнаха високо във въздуха, когато двата кораба се срещнаха с трясък и наточеният таран на „Орион“ отсече с един удар издигнатите весла на противника и се вряза с все сила във вражеския кораб. Не можаха да го потопят, но поне временно малкият кораб бе извън строя. Едно копие удари по палубата на „Орион“ и се търкулна встрани; гребците отново натиснаха веслата и „Орион“ отмина, за да се вреже в центъра на вражеската формация.

Виковете и тръбните звуци от двете му страни подсказаха на Каразий, че британските флангове успяват да минат от двете страни на клиновидната противникова формация; дори леките кораби причиняваха големи щети, когато нападаха с тараните отстрани.

Корабът, който бе следващата цел на „Орион“, забеляза много късно британския флагман, защото вниманието на капитана бе заето с „Херкулес“. Каразий скочи от мостика на палубата и се хвана за една от подпорите, за да не падне, докато „Орион“ връхлиташе с все сила върху противника. Разнесе се трясък на цепещи се греди и няколко копия прелетяха наоколо, но гребците вече се бяха подчинили на командата на Менекрат и с все сили изтегляха „Орион“ назад, за да го измъкнат от обсега на вражеския кораб, преди екипажът да се е съвзел, за да опита абордаж. Един от моряците рухна, пронизан от копие, но хората около него само се притиснаха по-плътно един към друг — знаеха, че скоро ще отмъстят за него.

Наблизо се чуха викове и звън на оръжие, и Каразий разбра, че някой от противниковите кораби е успял да предизвика ръкопашен бой. Но „Орион“ продължи напред. Мачтите се люлееха над водата като гора по време на буря. Зад тях, вече съвсем наблизо, се очертаваше скалистият бряг.

Над главата му премина градушка от камъни и морякът от наблюдателницата падна като покосен. След минута друг успя да го изправи, ругаейки, и се опита да избърше кръвта, която се стичаше по слепоочието му. Корабът, от който ги обстрелваха с прашки, се насочваше към тях, но се движеше тромаво. Менекрат извика нещо и „Орион“ се понесе към незащитената страна на нападателите.

Ударът беше страшен. Натрошените гребла на противника се разхвърча ха във въздуха като съчки. Една треска прониза като стрела врата на един от гребците и той се свлече под пейката. Носът на „Орион“ се наведе надолу под тежестта на римския кораб, опрял борд в неговия. Екипажът на противника започна да прехвърля куки, но моряците на „Орион“ успяваха да ги посрещнат и ги хвърляха обратно. За миг Каразий реши, че двата кораба ще се закачат един за друг, но „Орион“ успя да се измъкне и този път. Бяха вече съвсем близо до брега. Каразий хвърли поглед към слънцето и установи, че приближава часът на вечерния прилив. Сграбчи ръката на тръбача, който продължаваше да стои до него, и изкрещя нещо в ухото му.

След миг сигналът за оттегляне се извиси над оглушителния шум на битката, над воплите на умиращите и пукота от разцепването на потъващи кораби. „Орион“ даде пълен назад и започна да се оттегля под ликуващите викове на римляните. Но те не познаваха крайбрежието и теченията тук.

Веднага щом британските кораби започнаха да се оттеглят, римляните се втурнаха да ги преследват. Само че техните триреми — по-тежки и с по-неопитен екипаж — се движеха бавно. Заваляха проклетия, защото хората на Максимиан забелязаха как по-подвижните им противници се прегрупират и изчакват силата на прилива, който теглеше неумолимо римските кораби към враждебните скали на британския бряг. Едва сега римските капитани осъзнаха опасността и разбраха, че вече трябва да се сражават не срещу хората, а срещу морето. Няколко кораба, чиито капитани бяха разбрали, че пътят им назад е отрязан, сами насочиха носове към брега с надеждата

да намерят някой залив, където да се отбраняват. Останалите се мятаха из разпенената вода и мъчително се изтегляха назад, в посока открито море.

Каразий изчакваше, трескаво пресмятайки времето и разстоянието, докато „Орион“ следваше неотлъчно противника, готов да пресече пътя му, и да не може да се оттегли на безопасно разстояние.

Минаваха пред един плитък и широк залив. Щом го забеляза, Каразий отново даде сигнал на тръбача. Звукът на тръбата бе досущ като на ловен рог — хрътките на „Орион“ нападаха отново. Каразий сочеше към най-големия от оцелелите кораби на противника. Палубата се наклони рязко — „Орион“ отново завиваше. Още по-бързо проблясваха веслата — гребците гребяха със страхотно напрежение, с такава бързина, каквато може да се поддържа само за последните няколко дължини, преди корабът да удари противника.

Каразий вече виждаше лицата на хората, застанали на палубата на противниковия кораб. Видя един центурион, с когото бе служил по Ренус, когато и двамата бяха още съвсем момчета, и вдигна меча си за поздрав. Вражеският кораб, усетил заплахата, се опитваше да обърне курса — адмиралът можа да забележи изрязаната от дърво фигура на морска нимфа на носа. Но противникът гребеше срещу течението, докато „Орион“ се носеше по него. Удариха противника със страшна сила — и двата кораба се издигнаха високо над вълните и хора от двата екипажа се озоваха зад бордовете.

Каразий падна на колене от силата на сблъсъка. Около него връхлитаха въоръжени мъже. Понесени от силата на удара, те стигаха до средата на противниковата палуба, преди да успеят да спрат. Този път нямаше нужда от абордажни куки, нямаше и начин двата кораба да бъдат разделени. Гребците бяха наскочали от пейките, грабнали мечовете си. Пред очите на Каразий блесна острието на меч; адмиралът скочи на крака и вдигна щита си — необходимостта да се защитава прогони всякакви други мисли.

Хората му се сражаваха с професионални войници, ветерани, запомнили стотици ръкопашни схватки. Тя се бяха свързали бързо от удара и се прегрупираха, проправяйки си път през палубата на „Орион“ със смъртоносно хладнокръвие. Каразий поемаше градушката от удари с щита си и сечеше в отговор с все сила. Страничен удар

засегна шлема му и го накара да залитне, но в същия миг противникът му бе повален от римски легионер и британски гребец, вкопчени в смъртна схватка, и падна зад борда.

Каразий едва има време да благодари наум на небето. Телата на умиращите се мятаха отчаяно около бордовете. Намереха ли опора за краката си, противниците заставаха неподвижно и започваха да сечат сляпо или да промушват с късите копия. Битката се бе пренесла и върху другата палуба, но Каразий не можеше да разбере дали някой има превес. Пое си дълбоко дъх и в същия миг видя скалистия нос, надвесен точно над тях.

Сянката му падна върху двата кораба. Няколко души от сражаващите се вдигнаха очи, но повечето нямаха време да забележат нищо около себе си. След още миг беше вече късно. Римският кораб се удари с все сила в скалите, понесен от течението, разтърси се и замря сред пукота на цепещо се дърво. Носът на „Орион“, освободен при удара, изскърца, корабът потрепна и заплава свободно.

Римският кораб загина, но екипажът му все още имаше възможност да победи в сражението на палубата на „Орион“. Каразий стисна зъби, събрал сетни сили, докато нови и нови римски легионери прескачаха от потъващия кораб на „Орион“.

Ако сражението му се бе сторило ожесточено преди, то сега хората се сражаваха направо отчаяно, с удесеторени сили, и сблъсъкът бе много по-страшен от която и да била битка със саксонски пирати. Ръката, с която Каразий държеше меча, започна да губи сили, другата ръка, в която бе щитът, също изнемогваше под непрестанните удари. Беше ранен и кървеше от десетина места — скоро и загубата на кръв щеше да подкопае силите му.

Около него имаше купчини трупове, но двама римляни прегазиха труповете и връхлетяха върху него. Каразий застана здраво на краката си и се приготви да се защитава. Може би трябваше да се задоволи с планирането на битката, може би трябваше да остане на сигурно място на брега — Максимиан несъмнено бе постъпил така. Младите сякаш никога не вярваха, че могат да бъдат убити, помисли си той, отбивайки един страхотен удар, който успя все пак да засегне връзките на шлема му. Шлемът падна и Каразий остана гологлав. Вдигна уморено ръка, за да парира следващия удар, и си каза, че явно и по-старите не поумняват.

Подхлъзна се в локва кръв и падна на едно коляно. Хвърли поглед през рамо и установи, че отстъпвайки, е стигнал до малкия олтар на Богинята. Наложил си да диша дълбоко. Отчаянието отстъпи място на внезапно спокойствие, което го изпълни целия. „Богиньо, животът ми е в твои ръце“, бе последна та му свързана мисъл.

Някаква сянка се издигна над него. Каразий се опита да вдигне щита, съзнавайки, че този път не реагира навреме. В същия миг палубата се разтресе и ударът, който иначе би разцепил черепа му, падна встрани. Каразий видя, че вратът на противника му е незащитен, удари светкавично, и римлянинът рухна в локва кръв.

Адмиралът се изправи с усилие, подпирайки се на мечта си. Около него не бе останал жив човек. Застана здраво на краката си и установи, че корабът вече не се люлее. Самата земя на Британия го бе спасила — „Орион“ бе пристанал.

Сражението на палубата бе спряло. Оцелелите постепенно идваха на себе си. Вглеждайки се в окървавените им лица, Каразий започна да разпознава хората от своя екипаж. Наоколо се полюшваха други кораби, но повечето от тях бяха британски.

„Жив съм!“ Той се огледа наоколо с невярващ поглед. „Ние победихме...“ Тогава му се стори, че малката статуя на олтара се усмихва.

Тази нощ по-големите британски кораби пуснаха котва в плитките води на залива. Към тях бяха привързани пленените кораби, а по-леките платноходи бяха пристанали на пясъчния бряг. Екипажите слязоха да нощуват на ливадата над брега. Деляха си припасите, но вестта за победата се разнесе бързо, към брега запристигаха каруци с храна и ейл, и празненството започна.

Сложиха адмирала на импровизиран трон от сухи дърва, покрит с наметала, взети от избитите противници. Каразий си казваше, че би трябвало да даде някои заповеди, да обмисли следващите си планове, но главата му бе замаяна от загубата на кръв и от виното, което бяха намерили на един от вражеските кораби. Беше много щастлив. Вечерта беше прекрасна, а хората му бяха най-смелите, най-безстрашните воители, с които би могъл да се похвали някой главнокомандващ. Лицето му сияеше в усмивка като залязващото слънце, а моряците му се от

плащаха с възторг и хвалби, които ставаха все по-невъздържани, колкото повече намаляваше виното.

— Да ги видим сега какво ще кажат за затъntenите провинции! — викаше един от гребците.

— Няма по-добри кораби от британските, нито по-добри екипажи!

— Да имат да вземат да се подчиняваме на някакви си идиоти в Рим — мърмореше един от моряците.

— Това са наши води, и ние ще си ги защитаваме!

— Ще ги защитава Каразий! — името му отекна по целия бряг.

— Каразий е нашият император! — извика Менекрат и размаха мечата си.

— Император, император... — поде вика цялата войска.

Каразий бе объркан и зашеметен от вълнение. Орелът, посветен на Юпитер, го бе повел в битката, а Повелителката на Британия го бе спасила в решителния момент. Не можеше повече да се измъчва от съмнения, и когато войниците го издигнаха на щитовете си, за да го приветстват като император на Британия, той вдигна високо ръце, приемайки тяхната обич и властта над тази земя.

[1] Съзвездието Орион се отъждествява с фигура на ловец. — Б.пр. ↑

14.

Понякога, когато небето над хълмовете помрачнееше и мъгли се стелеха над тресавищата около Голямата стена, Телери почти си представяше, че е отново на Авалон. Никога не преставаше да се учудва, че дори само мисълта за Свещения остров може да ѝ причинява такава болка. Не, това не бяха Летните земи, каза си тя, докато продължаваше да язди напред, а мочурищата из земите на бригантите; и тя отдавна вече не бе жрица на Авалон — беше императрица на Британия.

Чул въздишката ѝ, ездачът пред нея дръпна юздите на коня си, обърна се и я изгледа въпросително. Телери се усмихна. През двете години, откак Каразий бе провъзгласен за император, Алектус бе станал най-добрият ѝ приятел. Дългите походи го изтощаваха и все още не бе добър моряк, но бе същински магьосник, когато се налагаше да се пресмятат разходи и да се планира политиката — а един император имаше нужда от такъв човек дори повече, отколкото един главнокомандващ.

Понякога Телери се чудеше как Каразий съумя да остане толкова дълго пълновластен господар на страната. Когато войската го провъзгласи за император и той прие, тя очакваше Рим веднага да връхлети с огън и меч — още преди края на същата година. Но явно бунтът на един британски военачалник можеше по-лесно да остане безнаказан в сравнение с бунтовете в другите провинции — можеше, ако успяваше да държи властта над моретата и се ползваше от благосклонността на Авалон.

Въпреки това самият Каразий бе немалко учуден, когато Максимиан, след като загуби морската битка, му прати сухо формално писмо, с което го приветстваше като равнопоставен и император на Британия.

Несъмнено Рим си имаше своите основания; мирът, който Максимиан бе сключил с франките, се оказа нетраен; той непрестанно се опитваше да възпрепятства клановете им да прегазят Галия. Мирът с алеманите по Ренус също бе крайно нестабилен, а Диоклециан

постоянно се сражаваше с готи и сармати по Данубиус. Носеха се и слухове за вълнения в Сирия. Рим не можеше да отдели войска, която да прати в друга провинция. Докато Британия не застрашаваше други части на империята, императорите нямаха друг изход, освен да я оставят да се справя — и защитава — сама. Каразий междувременно бе започнал да разбира, че управлението на страната изисква много повече от защитата на крайбрежието от саксонци.

Телери хвърли плах поглед към сивата каменна стена, която се виеше по хълмовете. От другата ѝ страна бяха пиктите — и макар че и те бяха келти като бригантите, които населяваха отсамната страна на стената, дивите племена от Алба всяваха ужас у по-цивилизованите си съотечественици — същия ужас, който изпитваше населението на юг от саксонците, но за разлика от него бе постоянен.

Телери смъкна надолу качулката на плътната си наметка, защото мъглата ставаше все по-гъста. Вече се виждаше само малка част от пътя — светът наоколо бе потънал в непрогледна сивота. Песъчливата почва бе потъмняла от влага, натежали от влага бяха и листата на пирена. Ако мъглата не се вдигнеше, щеше да се наложи да запалят факлите, макар че до вечерта оставаше много време. Водачът им изведнъж спря и вдигна ръка. Телери дръпна юздите на коня си и се послуша. Много трудно бе да се различават звуците в такова време, но несъмнено нещо или някой приближаваше към тях...

Стражите я наобиколиха с насочени напред копия. Ако се наложеше, щяха да се бият, но би било лудост да бягат, след като едва виждаха пътя. Напрягайки слуха си, Телери долови ритмичния звън на конски сбруи — прекалено равномерен в сравнение с хаотичния тропот на копитата на конете на пиктите. Шумът наближаваше. Алектус върна коня си назад, за да застане точно пред нея. Телери чу стържещия шум на метала, когато той извади меча си от ножницата и се зачуди как ли си служи с него. Знаеше, че често се упражнява с един от центурионите, но все пак бе започнал с военното си обучение едва преди две години. Въпреки това изпита радост, като видя, че той е решен да застане между нея и неznайната опасност.

За момент всичко наоколо замря. После в мъглата започнаха да се очертават фигури и пред тях се появи цял отряд легионери, които спряха като заковани пред императрицата.

— Гай Мартин, от гарнизона на Виндоланда, се представя на императрицата, за да я ескортира — каза отсечено командирът.

— Но императрица Телери си има ескорт... — поде Алектус.

— Тук сме, за да подсилим вашия ескорт по пътя към Корстопитум — каза Гай Мартин кисело. — Миналата нощ пиктите са преминали стената при Верковикум. Императорът тръгна по следите им, но прати нас, за да ви отведем на сигурно място — човекът очевидно не беше във възторг от задачата да охранява императрицата, докато останалите бяха извадили късмета да се сражават с пиктите.

Каразий бе настоявал тя да стои на сигурно място в Еборакум, и сега Телери разбра, че е бил прав. Винаги бе приемала стената за нерушима преграда — нещо като мъглите, които пазеха Авалон, но сега, когато видя тясната каменна ивица на фона на мочурищата, тя не ѝ вдъхна особено доверие. Стената бе градена от човешки ръце, а построеното от човек можеше да бъде разрушено от друг.

Когато най-сетне стигнаха до Корстопитум, бе паднал мрак. Мъглата се бе превърнала в ситен дъжд, който проникваше навсякъде. Градът беше удобно разположен на северния бряг на реката — там, където пътят, строен от войските, пресичаше стария път към Алба. На времето населението на Корстопитум бе нараснало рязко, защото тук се бяха заселили много занаятчии, които снабдяваха гарнизона с всичко необходимо. Но докато Телери, мокра до кости, яздеше по главната улица към хана, всичко наоколо ѝ се струваше пусто и мрачно. Много от постройките бяха запустели, а другите се нуждаеха от потягане.

Затова пък от години всеки император, който идваше да огледа стената, отсядаше в Корстопитум, и странноприемницата бе просторна и уютна. Подът не бе украсен с мозайка, но бе покрит с дъски, а по тях имаше плътни черги — пъстри, както ги тъчаха жените от местните племена. В неумелите изображения на ловни сцени по стените, дело на местен човек, имаше някакъв примитивен чар. Напаленият мангал изсуши дрехите им и прогони студа. Когато Телери отново се присъедини към Алектус в голямата зала, настроението ѝ се бе подобрило достатъчно, за да го изслуша, докато той споделяше безпокойството си.

— Императорът е силен мъж и боговете са благосклонни към него — каза тя, когато Алектус за трети път се запита къде ли е

намерил подслон Каразий — Човек, който е свикнал да стои на откритата палуба по време на морска буря, няма да се уплаши от някакъв си дъжд.

Алектус потръпна, после ѝ се усмихна, и следите от постоянни тревоги, състарили лицето му, изчезнаха за миг.

— Той може да се грижи за себе си — повтори Телери. — Доволна съм, че ти си тук, при мен!

— Да, ние работим добре заедно — отвърна той сериозно, но лицето му запази момчешкото си изражение, което стопли сърцето ѝ. — Той е силен и властен човек, и може да увлече хората подир себе си. Аз съм този, който обмисля и пресмята всичко, имам възможността да помня и предвиждам, което обикновено човек на действието като Каразий не е в състояние да стори. А ти, господарке, ти си Свещената кралица. Твоята любов дава смисъл на всичко, което правим!

Любов ли? Телери повдигна вежди, но премълча, защото не искаше да помрачи възторжената му вяра. Бе обичала Диерна и Авалон, но бе насилствено откъсната от тях. Що се отнася до Каразий — той често идваше в леглото ѝ, особено сега, когато като император имаше нужда от наследник, но тя така и не можеше да забременее. Може би едно дете би ги сближило; но засега най-доброто чувство, което тя изпитваше към съпруга си, беше уважение. Беше се привързала донякъде към него, но основното, което ги свързваше, си оставаше дългът.

Обичаше ли Британия? Какво ли означаваше това — да обичаш земята си? Имаше слабост към земите на дуротригите, където бе родена, но не намираще в тази северна пустош нищо, което би я подтикнало да я обича. Може би, ако я бяха оставили да изучава мистериите тъй дълго, както ги бе изучавала Диерна, щеше да разбере какво представлява обичта към една идея.

Но нали тъкмо способността на Диерна да се посвещава на идеи бе причина за изгнаничеството на Телери? Телери нямаше никакво желание да бъде императрица — нито на Британия, нито дори на Рим. За нея и двете представи бяха недействителни. Вече дори не мечтаеше да бъде свободна. Замисли се съществуваше ли все още нещо, което би могло да я развълнува дълбоко.

Получиха вест от Каразий и само час по-късно пристигна и самият император — на носилка, теглена от коне, тежко ранен в бедрото. Някакъв пикт бе намерил пролука в защитата му.

— Умея отлично да се сражавам на кораб, колкото и да се люлее палубата под краката ми — каза им той, мръщейки се от болка, докато му сменяха превръзката. — Но да се биеш, докато яздиш, е нещо съвсем различно! Все пак успяхме да ги спрем. Отървах се само около половин дузина — нека кажат на своите главатари, че Британският император защитава земите си не по-зле, отколкото по времето, когато принадлежаха на Рим.

— Но ти не можеш да бъдеш едновременно навсякъде, господарю, дори да можеше да се сражаваш на кон като дивите сармати. Стената може да ни защитава само ако я охраняват достатъчно войници, но и те трябва да имат какво да охраняват. Последният император, който нареди да укрепят допълнително стената, е бил Север — а това е било преди две поколения. Цялата тукашна част трябва да се укрепи отново, а това означава, че ни трябва материал, за който нямаме пари и няма откъде да ги вземем.

— Вярно — отвърна Каразий — но населението тук е намаляло и има много изоставени постройки. Ако ги разрушим, можем да вземем от тях камъни, за да поправим обитаемите — ще бъдат по-малки, но по-стабилни — Каразий отново прехапа устни, защото лекарят притисна превръзката към раната. — Също като Британия... — добави той задъхано, с обляно в пот лице.

Алектус поклати нетърпеливо глава.

— Много тежка ли е раната? — попита той лекаря, който вече прибираще инструментите си. — Ще се излекува ли напълно императорът?

Лекарят, египтянин, който след десетилетия, прекарани далеч от родни те си слънчеви земи, все още ходеше увит в шалове и наметала, сви рамене и се усмихна.

— Императорът е силен мъж. Лекувал съм по-тежки рани, от които хората са се възстановявали напълно.

— Ще се грижа за теб, докато оздравееш — каза Телери. — Сега дори императорът ще трябва да се подчинява на заповедите на императрицата.

Лекарят кимна.

— Ако лежи, без много да се движи, и остави тялото си да се възстанови на спокойствие, ще се оправи бързо, но е сигурно, че ще остане белег.

— Още един белег, искащ да кажеш... — отбеляза унило Каразий.

— Пада ти се, щом излагаш живота си за нещо, което може да свърши всеки кавалерийски офицер след петгодишна служба по границата! — каза назидателно Алектус.

— Да, стига да имахме достатъчно офицери, че да пратя някого — отвърна императорът. — Нали в това е проблемът. Сега, когато данъците вече не отиват в Рим, Британия процъфтява, но това я прави само по-изкусителна плячка за вълците — които идват към нас и по суша, и по море. Хората от южните земи толкова дълго време са спазвали римската забрана да носят оръжие, че не стават дори за опълчение, а и никой не иска да напуска дома си, и да служи във войската. Чувал съм, че подобно нещо е станало в Рим през ранните години на империята.

— А там как са разрешили проблема? — попита Телери.

— Набирали войници от наскоро завоювани варварски земи, където хората не били още забравили да се бият.

— Е, съмнявам се, че Диоклециан би ти разрешил да набираш войници от неговите провинции — каза Алектус.

— Така е... Но все пак трябва да намеря хора отнякъде... — Каразий замълча и възрази, когато лекарят изпъди всички от стаята, за да може императорът да си почине.

Телери си каза, че когато болката от раната попремине, Каразий ще стане непокорен пациент. Колко безпомощен изглеждаше така — проснат на одъра! Неочаквано сърцето ѝ се сви от съчувствие към него.

През цялата зима, докато раната заздравяваше бавно, Каразий обмисляше как да се справи с липсата на годни войници. Хазната, под вещото ръководство на Алектус, бе в добро състояние, но каква полза от парите, ако стояха недокоснати? Трябваше да ползва поне част от тях, за да наеме войници. Дивите северни племена си оставаха вражески настроени и неприемливи за цивилизованите южняци, дори

ако се съгласяха да бъдат наемни войници на императора. Очевидно трябваше да се огледа другаде.

Все по-често му се случваше да вижда насън песъчливата пустош и обраслите с тръстики тресавища на родната си земя — някъде отгатък протока. Виждаше и плодородните поля в земите, изтръгнати насила от морето. Хората, които обработваха тези земи, бяха сигурни, уравновесени и добри войни — а земята никога не достигаше за по-младите синове в семействата. Сигурно, мислеше си Каразий, ако пратеше там вест, че набира наемни войници, мнозина щяха да се отзоват на призива.

Като си помислеше и за саксонците, земите по крайбрежието на северното море, обитавани от тях, бяха също толкова трудни за обработване, колкото и земите на менапиите. Когато ставаха пирати, те го правеха не само за бойна слава, а и защото плячката щеше да нахрани много гладни гърла, върнеха ли се по домовете си. Ако отидеше при тях като човек от сродно племе, можеше да ги обвърже с договор — нямаше той да е първият император, който би ползвал приходите от данъците, за да откупи с тях сигурността на страната си.

Така и щеше да постъпи, веднага щом се върнеше в Лондиниум. Друг изход просто нямаше.

На идите^[1] на месеца, посветен на богиня Майа, три корабни платна бяха забелязани край югоизточното крайбрежие на Британия. През последните години дори и най-глуповатият овчар можеше да различи изкърпените кожени платна на саксонските плоскодънни кораби. Из селата тревожно забиха камбани, сетне замлъкнаха, защото дългите кораби преминаваха покрай брега, без да пристават.

Войниците от наблюдателниците в Рутупие, спазвайки заповедите, наблюдаваха в мрачно мълчание как корабите влизат в устието на Стур и се насочват нагоре по реката. На свечеряване достигнаха Дуровернум Кантиакорум, столицата на племето кантии — новоизградените крепостни стени светеха, яркорозови на светлината на залязващото слънце.

Каразий, застанал на прага на базиликата, наблюдаваше как германските главатарии вървят по главната улица начело на войните си, ескортирани от легионери с факли. Легионерите бяха явно притеснени

от вероятността да се наложи да предпазват германските главатари от омразата на градските жители. Ако саксонците бяха забелязали напрежението, най-малкото не го показваха. Само усмивките, които се появяваха от време на време на лицата им, докато се оглеждаха наоколо, показваха, че за тях опасността е нещо, на което се радват.

Поканата на Каразий бе кратка, но съвсем ясна — ако пък се окажеше, че е позабравил родното си наречие, младите войни от племето на менапиите, които бе довел със себе си от Долна Германия, за да му бъдат лични телохранители, щяха да помагат. За да подчертае своята добронамереност, императорът бе поръчал да му ушийт одежди, каквито носеха по германските земи: дълги, събрани на глезените панталони от фина вълна, боядисана в златистожълто, и синя ленена туника, украсена с ленти от гръцко кадифе. На ръцете си носеше златни гривни и златна огърлица на шията. На колана му, украсен с множество златни плочки, висеше римски кавалерийски меч, който трябваше да напомни на гостите, че императорът е и воин. Мантията му беше пурпурна — както подобаваше на император, прикрепена на рамото с масивна златна тока.

Всичко в тези одежди трябваше да покаже на новодошлите, че пред тях достоен воин и владетел — не лукав римлянин, който продава честта си за злато, а крал, с когото всеки главатар би могъл да сключи честен съюз. Но докато наблюдаваше пристигащите германски главатари, Каразий далеч не се занимаваше с такива разсъждения — мислеше си единствено колко по-удобно е това облекло в сравнение с римското.

В базиликата бяха поставили дълга маса за пиршеството. Каразий седна на челното място, а от двете му страни се подредиха германските главатари. Хората, които ги съпровождаха, седнаха по-надолу. Робите се грижеха чашите постоянно да бъдат пълни с хубаво вино от Галия. Британците бяха свикнали да наричат всички пирати саксонци, но всъщност племената, от които се събираха екипажите, бяха най-различни. Високият мъж отдясно на Каразий беше Хлодовик от племето на франките, които и до ден днешен създаваха постоянно проблеми на Максимиан. До него седеше набит мъж със сива брада — той бе един от последните от племето на херулите, които все още живееха на север. Той се беше присъединил с хората си към главатаря

на англите, Вулфхер. Последен седеше един вечно намръщен фризиец на име Радбод.

— Хубаво ти е виното — поде Вулфхер и протегна чашата си, за да му я напълнят отново.

— Пия за вас — отвърна Каразий и вдигна на свой ред чашата си. Беше проявил достатъчно благоразумие, като накара да напълнят предварително чашата му наполовина с разтопен восък. Във флота бе свикнал да носи на пиене, но способностите на германските главатарии бяха легендарни, а за да печели уважението им, се налагаше да не им отстъпва и в това отношение.

— Прием с удоволствие от твоето вино, но и у дома си имаме амфори с не по-лошо от него — заяви Хлодовик.

— Да, но сте платили за него с кръвта на хората си — отбеляза Каразий. — Не е ли по-добре да го получавате като дар, а кръвта си да щадите за по-благородни цели?

— Така значи, а? — засмя се Хлодовик. — А нима твоето вино не идва също от Галия, откъдето е и нашето? Не е ли вярно, че запасите ти от него са намалели, откак си влоши отношенията с Максимиан?

— През последните няколко сезона вашите роднини от Белгика не го оставят дъх да си поеме — усмихна се Каразий. — Той не разполага нито с кораби, нито с хора, та да се опита да попречи на търговията на Британия.

— Виното е хубаво нещо — намеси се Радбод, — но златото е за предпочитане.

— Разполагам с достатъчно злато... за приятелите си. А имам и сребро — от мините в Мендип.

Каразий направи знак и робите започнаха да внасят кошници с пресен хляб, блюда със сирене, яйца и стриди, а после цели телешки и еленски бутове.

— А какви дарове очакваш от своите приятели в замяна? — попита Хлодовик, докато отрязваше огромно парче от бута пред себе си. Бяха насядали около масата по варварския обичай, а не полегнали като римляните, но главатарите, които държаха на тези неща не по-малко от римляните, се хранеха от сребърни блюда и пиеха от златни чаши.

— Разрешете на младите воители от вашите племена да търсят слава по чужди брегове. Още повече ще ви платят, ако вие самите поведете хората си срещу враговете, които нападат нашето крайбрежие.

— Но нали ти самият, господарю, си велик воин? За какво ти е да се лишаваш от славата, с която ще се покриеш, ако сам разбиеш нападателите? — захили се Вулфхер и пресуши чашата си.

— Вярно е, че бих предпочел да водя морски битки. Но сега нося отговорност за цялата страна и ми се налага да прекарвам голяма част от времето на север, за да водя войските срещу северняците от татък стената.

— И би оставил вълците да пазят стадото ти в твое отсъствие? — Вулфхер поклати глава развеселен.

— Ако вълците държат на честта си, бих им се доверил повече, отколкото на кучетата — отвърна Каразий. Месото, което донесоха робите, бе отдавна изядено, и сега гостите се бяха заели с цял глиган, печен с мед и ябълки.

Вулфхер спря да яде и се вгледа в Каразий.

— Ти не си римлянин, макар че ти казват „император“...

Каразий се усмихна.

— Роден съм на континента, сред блатата, където живеят менапите. Но сега принадлежа на Британия.

— Гладни вълци сме ние, а имаме и много гладни вълчета у дома — намеси се Радбод. — Колко даваш?

На мястото на печените меса сега имаше блюда със захаросани плодове, подсладен хляб и сладкиши. Разговорът започна да става по-оживен. Амфорите с галско вино се опразваха една след друга. Каразий пиеше наравно с гостите и се надяваше на другата сутрин да може да си припомни всичко, казано на масата тази вечер.

— Сделката е сключена — каза накрая Хлодовик. — Имаш думата ни. Само още едно нещо ще ти поискам.

— И какво е то? — попита Каразий. Виното пееше в жилите му — или може би това бе радостта от удържаната победа.

— Искам да разкажеш на всички тук как победи флота на император Максимиан...

Каразий се надигна бавно от мястото си, хвана се здраво за масата, докато светът около него спря да се върти, и запристъпва много внимателно по дългия път към вратата. Беше успял! Бе се заклел в името на Юпитер Фидес да плаща на варварите, а главатарите им на свой ред му се бяха заклели във вярност, призовавайки за свидетели своите богове — Сакснот и Инг, и Водан с пламтящото копие. Сега всички спяха с глави на масата, а хората им хъркаха по сламениците, които бяха разстлани за тях на пода на залата. Но той Каразий, бе победителят — и в преговорите, и в пиенето, защото бе единственият, който бе все още в състояние да излезе сам от залата.

Искаше да се озове колкото е възможно по-бързо в леглото си. Не — в леглото на Телери. Щеше да отиде при нея като воин — направо от бойното поле — и да положи победата си в нозете ѝ. На вратата на залата го чакаше Едфрид, най-младият от менапиите. Каразий се подпря на рамото на момчето и започна сам да се смее на неуспешните си опити да заговори ясно. Но успя да обясни, че иска да го заведат през пътя до отсрещната къща, която принадлежеше на един от градските магистрати. Там спяха императорът, императрицата, и тяхната свита.

— Имаш ли нужда от помощ, господарю? — попита Едфрид, когато наближиха спалнята. — Да повикам ли личния ти прислужник, или...

— Не — заяви тържествено Каразий и махна любезно с ръка. — Аш шъм моряк, нали жнаеш? Който... който моряк не носи на пиене... му ше шмеят! Ще... ще ши шъблека дрехите сам! — той пропусна едно стъпало, залитна и се подпря на стената. — Жената... жена ми... ще ми помогне... — и той се разсмя неудържимо.

Клатейки глава, войникът отвори вратата на спалнята и вдигна високо факлата, така че светлината падаше на пода пред Каразий.

— Телери! — развика се Каразий. — Успях! Спечелих!

Той залитна към леглото. Трептящата светлина на факлата караше сянката му да се криви странно на пода пред него.

— Морските вълци положиха пред мен клетва за вярност! — цяла вечер бе говорил на езика на германските племена и не съзнаваше, че продължава да говори на него.

Завивките се раздвижиха — на трептящата светлина Каразий видя бледото лице и широко отворените очи на жена си. И тогава тя

започна да пици.

Каразий отстъпи, залитна отново и този път падна. Последното нещо, което видя, преди изпитото вино окончателно да замъгли съзнанието, беше ужасът в очите на Телери.

На сутринта императорът се събуди с мъчително главоболие. Имаше чувството, че са пренесли в устата му градското бунище. Лицето му се изкриви от болка. Дано поне германските главатари бяха по-зле. Сигурно остаряваше, щом след една нощ пиене можеше да се чувства така. Отвори очи и установи, че е в леглото на Телери. Сам.

Простена високо и вратата се отвори, сякаш в отговор. Ловко и тактично личният му прислужник му помогна да свали германските тържествени одежди, целите в петна от вино, изми го и му даде да облече нова, чиста туника.

Каразий откри Телери в малката зала, където закусваха. Тя вдигна поглед, когато мъжът ѝ влезе, и той се закова на място. На лицето ѝ бе изписан неистов ужас — също като предишната нощ.

— Искам да ти се извиня — каза той вдървено, — че те смутих така снощи. Телери се вторачи в чинията си и не отговори. — Исках да ти съобщя за победата си. Успях да накарам германските главатари да сключат договор с нас. Сега те ще ни пращат наемни войници.

— Саксонци... — изсъска Телери, стиснала в юмруци ръцете си, скрити в диплите на роклята.

— Фризийци, франки и херули — поправи я той. Не можеше да разбере какво ѝ става. Нали знаеше отпреди за идването им!

— За мен те всички са саксонски вълци! Мислех, че няма да има значение... Че е минало много време... — Телери поклати глава и Каразий забеляза, че тя плаче.

— Телери! — възкликна той и тръгна към нея.

— Не ме докосвай! — изкрещя тя и стана така рязко, че пейката зад нея падна с трясък на земята. — И ти си един от тях! Мислех те за римлянин, но сега, когато те погледна, виждам *онова* лице!

— Чие лице, Телери? — попита Каразий. Гласът му трепереше от усилие да не почне да вика и той.

— Саксонецът... — отвърна тя толкова тихо, че сега пък трябваше да положи усилие, за да я чуе. — Онзи, който се опита да ме

изнасили, когато бях на осемнадесет години.

Наближаваше лятото, което тази година се отличаваше с незапомнено спокойствие в южната част на Британия. Саксонците, с кесии, пълни с британско злато и пресни спомени от положената клетва, бяха насочили интересите си към други брегове. Затова пък ирландците не страдаха от подобни ограничения. Започнаха да нападат земите на силурите и деметите, и императорът потегли начело на целия си двор на запад, за да защити хората си.

Телери бе поискала позволение да остане при баща си, но императорът, като знаеше колко много държат западните племена на своите кралици, реши, че е по-разумно да вземе жена си — така и защитаваните племена щяха да разберат колко уверен е в победата. Телери си мислеше, че той не е изгубил надежда отново да я убеди да споделя леглото му. Бе се опитала да овладее чувствата си, но от онова злощастно пиршество в Кантиакорум не можеше да понася докосването му. Дори когато не носеше традиционното облекло на менапите и не бе съпровождан от германските си телохранители, тя продължаваше да вижда в лицето му враг.

Като императрица тя разполагаше със своя прислуга и лично домакинство. Пътуваше в носилка, теглена от коне, заобиколена от собствената си свита. Винаги можеше да каже, че пътуването я уморява, за да не ѝ се налага да спи в едно легло с мъжа си. Но когато стигнеха Вента Силурум, всички щяха да очакват от тях да живеят заедно и обясненията за отделните спални щяха да се намират трудно. Затова, когато наближиха устието на река Сабрина, Телери помоли съпруга си за разрешение да отиде на минерални бани на юг, в Акве Сулис. Каразий се съгласи, надявайки се, че ако ѝ даде време, тя ще преодолее отвращението си към него.

Нощта преди свитата на императрицата да се отдели от хората на императора, бяха отседнали в Кориниум, старата столица на племето добуни, където пътят за Фос пресичаше големия западен път. Градът беше малък, но жителите му бяха заможни. Навсякъде се носеше славата на майсторите на мозайки от Кориниум. Сградата, в която бяха отседнали, бе направо пищна, помисли си Телери, докато се отпускате уморено на един от диваните. Луксът наоколо я накара да мисли за Рим

— може би затова се обърка още повече, когато вратата се отвори и в залата влезе Диерна.

Както винаги, присъствието на Великата жрица промени всичко наоколо — изведнъж пищно обзаведената зала доби претрупан и простоват вид като фон на простичкото достолепие на скромната ѝ синя рокля. Телери си наложи не забравя, че сега е императрица, чийто сан я поставя по-високо от която и да било жрица, поизправи се на дивана и попита Диерна какво търси тук.

— Изпълнявам дълга си — дойдох да говоря с твоя съпруг и с теб самата.

Жрицата седна на една от дървените пейки. Телери я изгледа по-внимателно и забеляза, че ръцете на по-възрастната жена са вкопчени здраво една в друга — което издаваше напрежението, скрито под привидното ѝ спокойствие.

— Той знае ли, че си тук? — Телери се облегна отново на дивана и пооправи гънките на кървавочервената си пала^[2].

Не се наложи Диерна да отговаря — вратата се отвори отново и влезе Каразий, следван по петите от Алектус. По-назад Телери забеляза високите силуети на телохранителите на съпруга си и цялото ѝ тяло се стегна. После вратата се затвори пред тях.

Императорът спря като закован и се взря в Диерна. После я поздрави.

— Посещението ти е чест за нас, Повелителко.

— Вярно е — поде направо Диерна, — че аз ти оказвам чест, но тези варварски одежди, които носиш, са признак на неуважение към всички нас.

Телери рязко си пое дъх. Диерна наистина не си губеше времето! Каразий хвърли поглед надолу, към германските панталони, и се поизчерви, но когато отново вдигна очи, погледът му издаваше непреклонност.

— Аз самият съм роден варварин — каза той тихо. — Носех такива дрехи когато бях млад, и сега се чувствам по-удобно в тях. А освен това така се обличат и моите съюзници.

Светкавица проблесна в очите на Диерна.

— Значи се отричаш от боговете на Британия, които те издигнаха толкова високо? Не е срамно за свинята да се търкаля в калта, но човекът трябва да се стреми да се усъвършенства. Ти си стоял на

свещения Тор и си слушал лятната песен на звездите. Носил си знака на дракона на ръцете си, още преди Атлантида да потъне навеки в океана. Нима ще отхвърлиш познанието, което си натрупал във всички твои връщания на тази земя и ще се върнеш обратно в тинята, където се ваят младите народи? Ти принадлежиш на Британия!

— Разбира се. Но кажи ми, какво е Британия? Дървото, което закриля хората, издига клони към небето — поде бавно Каразий, — но и то трябва да впие корените си здраво в земята, иначе ще загине. Британия е много повече от Авалон. Пътувах много по тази земя и срещах хора, дошли от всички краища на империята — щом са се поселили тук, синовете им вече обичат тази земя като своя. Аз искам да закрилям и тях — защото всички те са ми гласували доверие. Не бива да ме виниш, че търся спокойствие там, където го намирам... — погледът му се насочи за миг към Телери, после бързо се отклони.

— Но теб те подкрепят старите благороднически родове на Британия — възкликна Алектус. — Хората от старата келтска кръв те направиха император! Нима ще хвърлиш техните дарове в нозете на робите?

Каразий се изправи с пламнало от гняв лице.

— И ти ли ме упрекваш? Мислех, че мога да разчитам поне на твоята вярност!

— Помисли тогава за собствената си вярност — отвърна горчиво Алектус. — Щом си решен да се връщаш към корените си, не бива да ме виниш, ако аз на свой ред си припомня, че предците ми са били крале на белгите!

Каразий го гледа вторачено известно време, което се стори на всички безкрайно. Сетне извърна поглед към Диерна, после към Телери, която сведе очи. Накрая въздъхна дълбоко.

— Постъпвайте така, както намерите за добре. Но ще сгрешите. Не съм забравил кой ме направи император — войниците и хората от моя флот първи ми дадоха тази титла, а не британските принцове, които от векове са забравили да носят оръжие. Британия някога е била само келтска, но сега вече не е така. В Моридунум има хора от най-различни племена и народи, готови да пролеят кръвта си, за да ви защитават. Моето място е при тях. Оставям ви да си водите философските разговори.

Императрицата на Британия пътуваше към Акве Сулис, за да се къпе в лековитите води и да принесе дарове в тамошния храм на Богинята. Но това, което жената Телери търсеше в топлите извори, бе спокойствие за обърканата си душа. Чудеше се дали някога ще успее да го намери. Диерна бе решила да я съпроводи, и дори една императрица не можеше да отхвърли решението на Повелителката на Авалон. Когато носилката се заклати по моста над река Ейвън, Телери хвърли поглед на гористите хълмове, които се издигаха над града, и почувства как я завладява дългоочаквания покой.

Храмът бе строен още от император Адриан по гръцки образец. Докато носилката приближаваше към него, Телери си каза, че на времето трябва да е бил великолепен. Но годините бяха изгладили красивите каменни плетеници и изтрили фреските. Сега тя възприемаше този храм като част от Богинята — той ѝ даваше уют и удобство, като стара дреха, носена толкова дълго, че е приела очертанията на тялото на притежателя си.

Тя спря пред олтара, който се намираще срещу извора, във вътрешния двор, и хвърли няколко щипки тамян върху горящите въглини. Чувстваше Диерна зад себе си, силата на жрицата, скрита под воала като светлина зад стените на глинена лампа. Жриците на Сулис^[3] поздравиха Повелителката на Авалон като равнопоставена, но в този култ тя нямаше власт и това изпълваше Телери със задоволство.

Пресякоха двора и се изкачиха по стълбите към входа на храма, охраняван от каменен образ на Горгона Медуза, заобиколена от нимфи. Вътре меката светлина на множество лампи осветяваше каменна статуя на Минерва Сулис с човешки ръст — лицето ѝ беше позлатено и сияеше под бронзовия шлем със собствена светлина. Въпреки снаряжението на богиня-войн, лицето на статуята бе спокойно и замислено.

„Повелителко — мислеше Телери, взряна в каменното лице на богинята — моля те за спокойствие, за мъдрост и душевен мир!“ Врълетяха я неканени спомени и тя отново видя жриците, застанали на върха на Тор, да пеят, облени в лунна светлина. Да, там и тя бе чувствала как присъствието на Богинята я изпълва със светлина. А тук долавяше само далечно ехо на силата, и не можеше да разбере дали

това се дължи на разликата в храмовете, или на състоянието на собствения ѝ дух.

На втория ден от посещението си императрицата отиде да се изкъпе в лековитите води. Бяха забранили за деня достъпа до басейна, за да бъде осигурено пълно спокойствие на Телери и свитата ѝ. През колонадата, която заобикаляше банята, се виждаше дворът и външният олтар. По повърхността на водата се пречупваха слънчеви лъчи и се отразяваха върху тавана, укрепен с дебели греди. От горещия басейн в съседната зала се вдигаше пара. Тайнствени сенки се мяркаха из влажната мъгла. Водата в първия басейн беше хладка и човек бързо свикваше с леката миризма на сярата. Телери легна по гръб, остави тялото си да се носи по водата и се опита да се отпусне. Но колкото и да се опитваше, не беше в състояние да забрави колко нещастен изглеждаше съпругът ѝ, когато се разделяха. Не можеше да забрави и болката в очите на Алектус — също толкова силна, макар и предизвикана от друго. Сърцето ѝ се късаше, като ги гледаше скарани.

След малко една жрица ѝ каза да премине в горещия басейн. Той се пълнеше като останалите от водите на свещения извор, но се отопляваше допълнително от хипокауст^[4]. Телери задиша тежко от силната горещина в залата, но видя, че Диерна се гмурва във водата с такова удоволствие, сякаш влизаше във водите на езерото около Авалон. Прехапа устни и се насили да я последва. Известно време след това не можеше да мисли за нищо друго освен за реакциите на собственото си тяло. Сърцето ѝ заби лудо, а по челото ѝ изби пот.

Тъкмо се беше убедила, че всеки момент ще припадне, и жрицата ѝ каза да излиза, а после я съпроводи до калдариума. Ледените му води почти не ѝ се сториха студени. После ѝ казаха да се върне в голямата зала. Всеки нерв в тялото ѝ трептеше, кръвта пееше във вените ѝ. Резките промени в температурата на водата едновременно я стимулираха и изтощаваха. Този път ѝ бе лесно, отпуснала се в хладката вода, да остави мислите си да се реят безцелно.

— Това е утробата на Богинята — чу се тихият глас на Диерна. — Римляните я наричат Минерва, а тези, които са били тук преди тях — Сулис. За мен тя е Брига, Владетелката на тази земя. Когато се отпусна в тези води, имам чувството, че се връщам в майчината си

утроба, и излизам от тук като новородена. Благодаря ти, че се съгласи да те съпровожда.

Телери се извърна към нея, повдигнала иронично вежди. Все пак, такава любезност заслужаваше отговор.

— Винаги си добре дошла. Не твърдя, че ми минават такива възвишени мисли, но тук действително е спокойно.

— Спокойно е и на Авалон. Сега съжалявам, че те отпратих на времето. Целта ми се струваше достойна за жертвата, но твоята съдба е тежка, тъй като не намери сили да се пожертваш с добра воля. Трябваше да потърся друг начин.

Диерна лежеше в зеленикавата вода, а дългите и коси се стелеха около нея в спираловидни бронзови кичури. Високите ѝ гърди с потъмнели от кърмене зърна се подаваха над повърхността на водата.

Телери бе толкова стъписана, че не може да намери думи. Значи бе пожертвала толкова години от живота си, а сега се оказваше, че това изобщо не е било необходимо?!

— Нали ти самата ми обясни, че от съгласието ми зависи съдбата на Британия! Какъв друг изход би могло да има?

— Не трябваше да позволявам да ви свързват по римски обичай. — Диерна се изправи. От косите ѝ се стичаха водни струи. — Тогава не бях осъзнала, че съдбата на Каразий е да бъде крал — свещен крал от древната династия. Затова и той трябваше да се събере със своята кралица по древния обичай.

— Е, стореното — сторено, няма какво да се прави... — поде Телери, но жрицата поклати глава.

— Не е така. Сега е дори още по-важно да обвържем императора със силата на древните мистерии, защото може да бъде изкушен да тръгне по други пътища. Трябва да дойдете заедно на Авалон, Телери, и там да изпълните свещения брачен ритуал.

Телери скочи на крака толкова бързо, че водата се свлече от нея на голяма вълна.

— Няма да дойда! — изсъска тя. — Кълна се в богинята-покровителка на този свещен извор! Ти ме прогони от Авалон и не очаквай сега да се върна като пале с подвита опашка, само защото ти е хрумнало нещо ново! Омагьосвай Каразий, колкото си искаш, но по-скоро земята ще се разтърси и небето ще падне, отколкото аз да се върна обратно при теб!

Тя зашляпа с боси крака по каменните стъпала на басейна. Отвън робините я чакаха с готови кърпи. Чувстваше погледа на Диерна, който сякаш прогаряше гърба ѝ, но не се обърна нито веднъж.

Когато на другата сутрин Телери се събуди, ѝ казаха, че Повелителката на Авалон е заминала. За миг сърцето ѝ се сви от болка. После си припомни вчерашния им разговор и почувства задоволство. Още преди обяд обаче тръбите възвестиха, че отново пристига някой. Беше Алектус, и тя така се зарадва, че дори не го попита защо не е останал с императора. Сега гористите хълмове около Акве Сулис ѝ се виждаха като стени на затвор. Обзе я неудържим копнеж по Дурновария, прииска ѝ се отново да е близо до морето.

— Отведи ме в дома на баща ми, Алектус! — извика тя. — Отведи ме у дома!

Лицето му пламна и тутакси след това пребледня. Той коленичи пред нея, взе ръката ѝ и я целуна.

[1] Иди (от лат. idus) — 13-ият ден на месеца у древните римляни, а през месеците март, май, юли и октомври — 15-ият. — Б.пр. ↑

[2] Пала — в древния Рим — дълга и широка горна дреха. — Б.пр. ↑

[3] Сулис — богиня покровителка на лековитите извори. — Б.пр. ↑

[4] Хипокауст (от гр. hupo — под; kaustos — нагорещен) — подподно отопление със система от канали за горещ въздух, което се е използвало най-често в античните бани. — Б.пр. ↑

15.

Тази зима един египетски генерал последва примера на Каразий и се провъзгласи за император. В отговор господарите на Рим издигнаха двама от по-младите военачалници, като им дадоха титлата Цезар — единият, Галерий, трябваше да помага на Диоклециан в източните провинции, а другият, комуто дадоха Запада, бе Констанций Хлор. Решението бе разумно, защото не само напомни на египтяните за това, че дължат почит на Рим, но и с помощта на Констанций Максимиан най-сетне успя да умиротвори франките и алеманите по Ренус. Сега, след като в останалата част от империята цареше относително спокойствие, римските императори най-сетне можеха да отделят време на по-странични проблеми, като например Британия.

Когато зимните бури преминаха, един лек платноход със знамето на Констанций заобиколи остров Танатус и заплава нагоре по Тамесис към Лондиниум. Посланието, което пристигна с платнохода, бе ясно и категорично. Диоклециан и Максимиан Август призоваваха Каразий да напусне узурпираната от него провинция Британия и да се подчини на дадената клетва за вярност. Освен това трябваше незабавно да се яви пред трибунала в Рим. Откажеше ли, щеше да се изправи срещу гнева им и цялата военна сила на империята.

Императорът на Британия седеше в стаята си в двореца на римския губернатор в Лондиниум и се взираше в писмото на Диоклециан с невиждащи очи. Не му беше нужно да го чете повече — запомнил го бе наизуст. В двореца цареше пълна тишина, но отвън се чуваше шум, който наподобяваше плисъка на вълни. От време на време шумът се засилваше като звукът на вятъра при буря.

— Хората чакат — каза Алектус, който бе седнал до прозореца. — Те имат право да знаят. Трябва да им кажеш какви са намеренията ти.

— Чувам — отвърна Каразий. — Заслушай се малко — гласовете им звучат като рева на морските вълни. Но аз разбирам океана. Жителите на Лондиниум са далеч по-изменчиви и по-опасни. Ако не се подчиня на заповедите на Диоклециан, те ще ме подкрепят ли? Да, те

ликуваха, когато приех императорския пурпур. Аз им осигурих сигурност и добри доходи. Но се опасявам, че ако се проваля, те ще поздравят със същия ентузиазъм и новия завоевател.

— Възможно е да си прав — отвърна Алектус, — но няма да спечелиш симпатиите им с нерешителност. Искат да вярват, че знаеш какво правиш; че домовете им и поминъкът им няма да пострадат. Кажи им, че ще защитиш Лондиниум и те ще бъдат доволни.

— Аз искам нещо повече. Искам думите ми да отговарят на истината — Каразий бутна назад стола си и започна да крачи напред-назад по мозаечния под. — Пък и не мисля, че ще им направя голяма услуга, ако събера войските си на лагер до пътя за Дубрис и остана тук да чакам Констанций.

— Какво друго би могъл да сториш? Лондиниум е сърцето на Британия — оттук тръгва кръвта, която пулсира в жилите на държавата — ти сам го съзнаваш, защо в противен случай би наредил тъкмо тук да се секат монети? Градът трябва да бъде защитен.

Каразий се обърна към него.

— Трябва да бъде защитена цялата страна и ключът към защитата е силата на флота. Дори укрепяването на саксонското крайбрежие не бе достатъчно. Трябва да накарам врага да приеме битката другаде, не на наша земя. Нито един легионер не бива да стъпи на тези брегове.

— Нима ще потеглиш за Галия? — попита Алектус. — Нашите хора ще помислят, че ги изоставяш.

— Гарнизонът на Гезориакум разчита на нашите пристанища в Галия. Ако Констанций ги завземе, губим предните си защитни позиции — а с тях и корабостроителниците, и снабдяването от другите части на империята.

— Ами ако загубиш битката?

— Досега съм ги побеждавал... — Каразий стоеше неподвижно, със свити юмруци.

— Да, но тогава флотът ти постоянно се сражаваше със саксонците и беше на върха на възможностите си — отбеляза Алектус. — Сега половината ти моряци са на север, като подкрепления на гарнизоните по Стената. Нима ще се обърнеш към съюзниците си — варвари?

— Ако трябва...

— Не, не трябва! — сега и Алектус скочи на крака. — И без това си станал прекалено зависим от тях. Спечелиш ли с тяхна помощ, те ще искат още и още. Аз искам свободата на Британия не по-малко от теб, но ако трябва да ни владее някой, предпочитам Рим пред саксонските вълци!

— Сегашният ти император е от менапите! — Каразий почувства, че повишава глас и направи опит да се овладее. — Губернаторите на Британия са били всякакви по произход — от Галия, Далмация и Хиспания; легионите, които ви защитават, носят чуждестранни имена.

— Може да са били варвари, но са се цивилизовали. Приемат тази земя за земя на келтите. Единствената цел на саксонците е да напълнят търбусите си. Те никога няма да си намерят място на британска земя.

Каразий въздъхна и си спомни как Великата жрица бе проляла кръвта му, за да нахрани земята.

— Потеглям на юг — там хората все още помнят как спасих домовете им, и оттам ще набера екипажи, за да отплавам за Гезориакум. Ти разбираш тези търговци от Лондиниум по-добре от мен, Алектус. Остани тук и управлявай на мое място, докато ме няма.

Бледите страни на младия мъж неочаквано пламнаха. Каразий се поучуди. Несъмнено, след всички тези години, Алектус би трябвало да знае колко му вярва императорът. Но нямаше време да размишлява за чувствата на когото и да било. Каразий отвори вратата и извика писаря. На ум вече съчиняваше последните заповеди, които трябваше да даде, преди да потегли.

На Тор беше прието в началото на лятото да се боядисва изпредената през дългата зима ленена и вълнена прежда. Прието бе също и Повелителката да участва в боядисването. Казваха, че се правело, за да бъде даден пример на момичетата, но Диерна винаги бе считала, че този обичай е установен, защото приготвянето на боята и кисненето на преждата са били винаги за Великата жрица приятно разнообразие и повод за откъсване от другите ѝ задължения. Всъщност работата не бе никак проста — правилното смесване на съставките на боята и спазването на точното време, през което преждата престояваше

в нея, за да се постигне точно определен нюанс на синьото, изискваха опитно око. Специалистка по боите беше всъщност Илдег. Диерна с удоволствие спазваше нейните инструкции.

Няколко гранки прежда вече висяха за изцеждане от клоните на върбата, чиято кора беше тук-там леко оцветена, защото всяка година я използваша за тази цел. По-надолу по потока вряха още казани. Илдег обикаляше и ги наглеждаше, за да се убеди, че всичко се прави както трябва. Малката Лина, която помагаше на Диерна, донесе две нови гранки и ги постави на широката рогозка, сетне добави още едно дърво в огъня. Много бе важно течността да ври тихо, без да изкипява.

Диерна спусна едната гранка в казана. Боята, правена със сърпица, изглеждаше на светлината синя като водата в открито море. Само веднъж ѝ се бе случвало да бъде толкова далеч в морето, че да не може да вижда брега — тогава Каразий я бе взел със себе си на флагманския кораб. Беше се смял на пълното ѝ незнание и ѝ бе казал, че е редно да познава по-добре водите, които защитават любимия ѝ остров. Сега, когато се взираше в котела, тя отново виждаше морските вълни, дългото дървено бъркало предизвикваше течения досущ като морските, имаше и пяна — бяла като пяната на прибой.

Помисли си, че Каразий може би тъкмо сега е в открито море, може би дори води битка с римските кораби. До нея бе достигнала вестта, че той е потеглил към Гезориакум заедно с всички кораби от флота — всички до един. Но не бе взел със себе си Телери, и дори жрицата да можеше да види нещо, което би му било от полза, без обучена ясновидка до него нямаше кой да приеме вестта, която би му пратила. Не бе предполагала, че невъзможността да разбере какво става с него ще я засегне толкова дълбоко.

— Вади преждата, мила, иначе ще стане много тъмна — гласът на Илдег върна Диерна към действителността. Тя извади гранката и я понесе, още димяща, към върбата. Лина тръгна да донесе още прежда.

Преди да натопи следващата гранка, Диерна си пое дълбоко дъх — изпаренията от боята миришеха остро и я замайваха — после бавно натопи преждата — в тъмносините морски вълни... От дървото над нея се отрони лист и се завъртя лениво по повърхността. Жрицата посегна да го извади, но веднага пусна бъркалото и тихо извика — не беше лист, а кораб, и наоколо имаше още дузина други — появяваха се и изчезваха в облаците виеща се нагоре пара. Тя стисна с две ръце ръба

на казана, без да усеща горещината, която изгаряше дланите ѝ, и се наведе по-ниско, за да вижда ясно...

Диерна беше морска птица и кръжеше над вълните, кипнали от яростната битка. Можеше да разпознае „Орион“ и някои от другите кораби. Дори да не ги познаваше по външен вид, щеше да ги различи по бързината и умелото маневриране. Другите — по-големи, потромави, по-несръчно управлявани — трябва да бяха римските кораби. В далечината се виждаше дълга пясъчна ивица — сражението се водеше в залива на голямо пристанище, а на такова място бързината и маневреността на британските кораби не даваха голямо предимство. Как бе позволил Каразий да го притиснат тук — като в капан? Победата му над флота, който Максимиан бе събрал в Арморика, бе победа на опитен военен стратег. Но сега, докато виждаше как един след друг римските кораби се вкопчваха с куки за жертвите си, ѝ стана ясно, че днешната битка ще бъде спечелена не с тактика, а с груба сила.

„Бягай!“ викаше сърцето ѝ. „Не можеш да спечелиш тази битка, бягай, за да останеш жив!“ Диерна се стрелна надолу и за миг видя съвсем ясно как Каразий, с окървавен меч в ръката, вдигна за миг поглед нагоре. Дали я видя? Дали чу вика ѝ? Пред очите ѝ се надигна червена вълна. Морето се превръщаше в кръв! Трябва да бе изкрещяла, защото след миг чу гласове, които я викаха по име — сякаш много отдалеч. Внимателни ръце я издърпаха встрани от казана.

— Всичко е червено... — шепнеше Диерна. — Водата е червена... от кръв...

— Не, Повелителко — каза Лина. — Водата е синя! О, Повелителко, какво е станало с ръцете ти?

Диерна изохка, защото най-сетне почувства болката. После всички я наобиколиха и в общата суетня, докато превързваха раните ѝ, никой не се сети да я попита какво е видяла.

На следната утрин тя повика Адуен и ѝ нареди да опакова багажа ѝ. Левал и един от младите друиди щяха да я съпровождат, а обитателите на мочурищата бяха предупредени да изпратят някой, който да преведе баржата през мъглите, по пътя към външния свят. Нещо в поведението на Великата жрица възпираше всеки, който имаше желание да я разпитва, а тя не искаше да казва нищо за видението си, защото не бе убедена, че е вярно — може би бе просто внушение,

дължащо се на собствените ѝ страхове. Ако флотът на Каразий бе разбит, то или той самият, или вестта за смъртта му биха стигнали първо до Портус Адурни. Затова и Диерна тръгна натам. Ако беше жив, щеше да има нужда от нейната помощ. Каквото и да се бе случило, тя трябваше да знае.

Пътуването бе тежко и им отне цяла седмица. Докато стигнат до Вента Белгарум, ръцете на Диерна вече бяха почнали да заздравяват, но тревогата ѝ се усилваше все повече. Лошите новини се разнасят със скоростта на вятъра, и из западните земи вече всички знаеха, че край Гезориакум е имало голяма битка. Цяла нощ Диерна се мятеше будна в леглото си — тревогата и пречеше да го потърси с очите на духа. Не намираще начин да разбере дали поне е жив.

Пристигнаха още новини: флагманът се бе упътил обратно към британския бряг и императорът бил на борда, но оцелелите кораби, които го следвали, били трагично малко на брой. Загинал бе флотът, който бе всявал ужас у саксонските пирати, заедно с по-голямата част от екипажите, а Констанций Хлор събираше армия, за да нахлуе в Британия. Хората мърмореха. Тези, които бяха припечелили цели състояния при императора-отцепник, сега се бояха да не ги загубят. Други просто свиваха рамене — малко ги интересуваше, че ще сменят един господар с друг. Трети дори почваха да преценяват възнагражденията, които биха получили, ако помогнат на нашествениците.

Но каквото и да възнамеряваха да сторят римляните с останалите, едно бе сигурно — успее ли Констанций да завземе Британия, нямаше да има милост за Каразий.

Диерна пришпори коня си. Животното трепна, разтърси глава и ускори ход.

От морето повяваше свеж бриз, но въпреки това в Портус Адурни се дишаше тежко. Диерна си каза, че би предусетила неприятности, дори да не бе чула слуховете преди това. Настроението в крепостта не бе все още пораженческо, но вече навсякъде се чувстваше тревога и напрежение. Показателно бе, че офицерът, който командваше стражата, я пусна незабавно при Каразий, без да пита или възразява. Тя бе обикновена жителка на Британия и нямаше никакво

право да бъде в крепост, където най-вероятно в скоро време щеше да се води решително сражение. Но очевидно малкото войски, останали верни на Каразий, бяха доведени до отчаяние и готови да приемат всичко, дори неясната помощ на някаква местна магьосница.

Каразий се бе навел над една маса, върху която бе разпъната карта на Британия, и разместваше напред-назад дървени трупчета, преценявайки движението на войската и разположението на силите. Грозен, дълбок белег пресичаше лявата му буза, а единият му крак бе превързан под коляното. За миг Диерна спря при вратата. Облекчението отне силите ѝ и тя не можа да направи и крачка напред. После, макар и да не бе издала звук, Каразий вдигна глава.

— Телери? — прошепна той. Диерна пристъпи напред, така че светлината падна право върху лицето ѝ. Каразий примигна — надеждата, осветила за миг лицето му, отстъпи място на по-различно чувство — може би страх?

„Какво чудно има в това?“, каза си тя, заповядвайки на сърцето си да не бие така лудо. „Аз сама пожелах той да я обича. Не биваше изобщо да идвам...“ Но Каразий вече се бе упътил към нея.

— Повелителко — каза той рязко, — какво ще ми предскажеш сега? Щастие в боя или отчаяние?

Погледът му не трепваше, но очите му бяха очи на човек, готов да се изправи срещу смъртта. Само това ли означаваше тя за него? Диерна прехапа устни, съзнавайки, че сама бе изградила своя образ в съзнанието му.

— Нито едното, нито другото. Дойдох, за да ти помогна, ако мога.

Той се намръщи замислено.

— Бързала си, ако идваш от Авалон. Да не би Телери да е изпратила...

Тя поклати глава и забеляза тъгата в очите му, която той не можа да скрие. Възцари се кратко мълчание.

Сега бе ред на Диерна да се намръщи. Още в Акве Сулис ѝ бе станало ясно, че Телери е нещастна. Но положението като че ли бе по-тежко, отколкото си го бе представяла. „Тя вини мен за мъката си“, мина ѝ през ума. „Затова не иска да споделя нищо.“ Но тъкмо сега не можеше да стори нищо за Телери. Подтисна безпокойството си, застана до Каразий и се вгледа в картата.

— Как мислиш, къде ще пристане Констанций? С какви сили можеш да го посрещнеш?

— Първата му цел ще бъде да превземе Лондиниум — отвърна Каразий. Диерна разбра, че възможността да обсъжда проблема с някого го успокоява. Това все пак бе нещо подобно на действие, а той не бе мъж, свикнал да изчаква покорно волята на съдбата, както препоръчваха християнските свещеници на своите последователи.

— Възможно е да се насочи направо натам — продължи той, — но акостирането в близост със защитен и подготвен за отбрана град не е лесна работа. Възможно е вместо това Констанций да пристане на Танатус и да прекоси пеш Кантиум; от друга страна, той знае, че на югоизток имам най-много поддръжници. Ако аз бях на негово място, бих опитал атака с две остриета. Втората част от силите си бих изпратил да акостира другаде, например някъде между това пристанище и Клаузентум. Тук е второто място, където Алектус сече монети, затова за него би било важно да го превземе колкото в възможно по-бързо.

Докато говореше, той продължаваше да мести оцветените парчета дърво по картата, а Диерна изведнъж видя така ясно, сякаш гледаше в Свещения извор, армия, която прекосяваше страната. Тя разтърси глава, за да пропъди видението, и отново се съсредоточи върху картата.

— Събрал ли си войските си?

— Алектус държи Лондиниум — отвърна Каразий. — Оголих стената, наредих на всички тамошни гарнизони да потеглят насам. Смятам да докарам подкрепления тук и във Вента. Трябва да съсредоточим защитните си сили в градовете. Като изключим морските крепости, на юг не разполагаме с други сили. Още от времето на Клавдий всички сражения са се водили по крайбрежието и горе, на север, а във вътрешността на юг не е имало нужда от войски. Би ми помогнала много, ако се съгласиш да отидеш до Дурновария и да помолиш принц Ейдин Минок да събере опълчение сред младите си поданици.

— Но нали Телери...

— Телери ме напусна — каза той сухо, потвърждавайки опасенията й. — Нямам нужда от съчувствие. Ти знаеш по-добре от всички останали, че бракът ни бе само символ на един съюз. Тя никога

не ме е искала, а пък на мен така и не ми остана време да се опитам да спечеля сърцето ѝ. Искаше ми се да мога да я направя щастлива, но никога не бих я задържал против волята ѝ. Но все още се нуждая от този съюз, а не мога да я помоля да говори в моя полза сега.

Лицето му бе напълно безизразно — така човек прикрива голяма болка. Диерна отново прехапа устни. Сама знаеше, че не бива да го наскърбява с излишни изблици на съчувствие. Тя бе уредила този брак, убедена, че така ще е най-добре за всички. А вместо това бе причинила мъка на момичето, което обичаше като родна сестра, и на мъжа, когото... уважаваше. Можеше ли уважението да предизвика у нея толкова вълнение, каквото изпитваше сега? Диерна си каза, че в момента нейните чувства нямат никакво значение. Имаше толкова много неща, които трябваше да бъдат сторени.

— Разбира се, че ще отида — отвърна тя замислено. Чудеше се дали Телери ще пожелае да разговаря с нея. — Но бих била спокойна, ако повериш Лондиниум на някой друг. — Сама не знаеше какво я притесняваше — като че ли нещо, което Алектус бе казал в Кориниум, но какво бе то?

— Може би смяташ, че там е необходим по-опитен офицер? — попита Каразий. — Алектус е достатъчно разумен да оставя чисто военните решения на командира на гарнизона. Но важното е гражданите да са на наша страна, а пък Алектус е в отлични отношения с всички търговци от Лондиниум. Ако някой успее да ги спечели за нашата кауза, това ще е той. Доверявам му се тъкмо защото не е редови военен. Изправи ли се срещу легионите на Цезар, всеки ветеран може да се сети, че е полагал клетва за вярност пред Диоклециан. Но за Алектус съм сигурен, че няма да предаде доброволно Британия на римското владичество.

— Прав си — отвърна Диерна. Мисли за старите кралски династии се въртяха в главата ѝ. — Но уверен ли си, че ще е верен и на теб, както на родната си земя?

Каразий се изправи и се взря в очите ѝ. Тя замря, защото долови внезапното напрежение между тях.

— Защо — попита той уморено — този въпрос те тревожи толкова?

Диерна мълчеше. Не знаеше как да му отговори.

— Ти самата не искаше за Британия император, а свещен крал от древна кралска кръв — продължи той. — Ти ме повика на твоя остров със силата на вълшебствата си, ти ми даде невеста от кралска кръв; ти ме убеди да погазя дадената клетва за вярност и да тръгна срещу родната си земя. Но Алектус е част от Британия. На него никога няма да му хрумне да се облече в отблъскващи варварски дрехи...

Сега и той си припомняше спора им в Кориниум. Усмивката му бе толкова тъжна, че късаше сърцето ѝ, но в същия момент тя видя в очите му не само болка, но и наскърбена гордост.

— Може да съм роден варварин, Повелителко на Авалон, но не съм глупак. Винаги съм знаел, че за теб съм само средство за спасението на Британия. Но когато един занаятчия счупи сечивото си, не изоставя работата си, а взема ново. Можеш ли да ме погледнеш в очите и да твърдиш, че ще престанеш да се бориш за освобождаването на тези земи от римско владичество, ако аз се проваля?

Диерна установи, че очите ѝ неочаквано се напълниха със сълзи, но не отклони погледа си. Той бе проявил търпение и достойнство и заслужаваше отговор на въпроса си.

— Не, не мога да твърдя това — прошепна тя, — но не забравяй, че нищо не става по моя воля, че и ти, и аз сме само оръдия, с които се изпълнява волята на Богинята...

— Защо плачеш тогава? — той пристъпи напред. — Диерна! Ако и двамата сме еднакво обвързани, няма ли поне веднъж да престанеш с опитите си да налагаш всекиму собствените си представи за дълг, няма ли поне веднъж да кажеш истината?

„Истината...“ мислеше тя в отчаяние. „Нима аз я знам? Може би дългът е единственото, което си разрешавам да видя?“

— Плача — прошепна тя най-сетне, — защото те обичам.

За миг Каразий замръзна на мястото си. Диерна видя как напрежението го напусна и той сведе глава.

— Любов... — той произнесе думата много тихо, сякаш не бе я чувал никога досега.

„Откъде накъде да ме обича?“ каза си Диерна.

— Няма значение — допълни тя припряно на глас. — Нали ме попита — и аз ти казах истината.

— Ти си Велика жрица на Авалон — свещена и недосегаема като весталките в Рим — той вдигна поглед към нея и тя потръпна цялата от

силата на чувството, което бе изписано в очите му. Не, нямаше право да очаква от него любов, но не би преживяла омразата му.

— В истината няма нищо унижително — нито за мен, нито за теб...

Каразий продължаваше да я гледа, без да помръдне — като че ли лицето ѝ бе книга, изписана на непознат нему език, в която се опитваше да чете за първи път.

— Не говорех като Велика жрица, а като жена... — прошепна тя. Очите ѝ отново се напълниха със сълзи.

— Жена, която много отдавна не си е позволявала да изпитва никакви чувства? — каза той със слаба усмивка. — Императорът на Британия може да каже същото за себе си.

Всичко започна да се размива пред насълзените ѝ очи. Чертите му сякаш се измениха — но тя го бе виждала такъв и преди, когато двамата се взираха в сребърното блюдо, високо горе, на върха на Тор. Изведнъж тя си каза напълно убедено: „Обичала съм този мъж и преди.“

Каразий се изправи. Постепенно излъчването му, поради което винаги изглеждаше най-внушителен сред всички мъже, където и да се озовеше, се върна. Това не бе императорската власт, каза си Диерна, а вековната сила на свещените крале. Той беше прав, когато ѝ каза кого е търсела за спасител на Британия. Но свещеният крал, когото търсеше, не беше Алектус. Защитникът, който идеше от вековете, бе самият той.

Каразий отиде бързо към вратата и каза нещо на стражата отвън. След това я затвори плътно и се обърна към Диерна.

— Диерна... — произнесе той отново името ѝ.

Сърцето ѝ биеше като лудо, но силите я бяха напуснали. Не можеше да помръдне и пръст. Каразий се наведе над нея и започна да я целува, както жаден човек пие от чист планински вир. Тя въздъхна, притвори очи и когато той я притисна силно към себе си, почувства, че тя се отдава с всяка клетка на тялото си. Диерна трепереше, чувстваше болезнено всичко, което изпитваше и той, защото неговото желание бе и нейно. Сега ѝ бе все едно дали е крал или император — защото за нея бе просто мъж.

След време той отпусна за малко прегръдката си и трескаво задърпа връзките на роклята ѝ. Диерна и не помисли да възрази — нейните ръце търсеха също тъй жадно неговото тяло. Някаква част от

разума ѝ, останала все още пощадена от страстта, отбеляза с насмешка, че е несръчна като девственица. Всъщност, тя така и не бе се любила с мъж освен по време на свещените друидски ритуали, никога не бе отивала при мъж, защото го е пожелала. Запита се объркано къде ли ще отидат — в стаята нямаше легло.

Каразий започна да я целува отново и тя се притисна към него. Разтапяше се цялата, стремеше се към него с цялото си същество, както река се стреми към морето, за да се влее в него. Той я вдигна на ръце и я положи върху разпънатата на масата карта на Британия. Диерна се засмя тихо, доловила значението на символа — Богинята благославяше дори това задъхано, трескаво сливане на телата им. Нямаше тържествени церемонии, но въпреки това Великата жрица и Императорът на Британия се свързаха в свещен съюз по обичая, осветен от древността.

Стените, които Ейдин Минок бе изградил около столицата си, бяха високи и здрави. Стига да пожелаеше, Телери можеше да се разхожда зад тях по цял ден, без изобщо да види морето. Откак се бе върнала тук от Акве Сулис, през по голямата част от времето се разхождаше — за отчаяние на прислужничките, които ѝ бе дал баща ѝ. А от деня, когато Диерна пристигна в Дурновария, за да се срещне с нея, но Телери отказа да я види, почти не можеше да стои спокойно на едно място.

Понякога се чудеше какво бе искала да ѝ каже Великата жрица. Беше отказала да се срещне с нея от страх, че Диерна може да я убеди да се върне при съпруга си или на Авалон. Но бе разбрала, че жрицата е имала дълъг разговор с принца, затова се успокояваше, че може би това е била основната ѝ цел. Тъй или иначе, жрицата бе заминала, а братята на Телери и приятелите им се забавляваха чудесно, като разучаваха кавалерийски маневри на плувналите си в кървава пяна коне, и се стремяха да пренесат наученото от ловното в бойното изкуство. Скоро и те щяха да напуснат Дурновария и нищо нямаше да ѝ напомня за Каразий и неговата война.

Една чайка се спусна ниско и с крясък пресече пътя ѝ. Телери подскочи, неволно правейки с пръсти знака, който предпазваше от зло.

— О, господарке, не ставай жертва на такива суеверия — възкликна прислужницата й Юлия, която отскоро бе приела християнството. — Не птиците носят зло, злото се корени единствено у хората.

— Така е, ако това е било истинска птица, а не зъл дух — пратеник на силите на мрака — отбеляза Бет, другата прислужница, и се разсмя, когато Юлия се прекръсти.

Телери им обърна гръб. Постоянните им заяждания звучаха за нея също тъй безсмислено, както и крясъците на птиците.

— Тръгваме към пазара. Искам да разгледам някои купи и блюда.

— Но господарке, нали бяхме там само преди два дни... — започна Юлия.

— Пристигнал е кораб с нова стока — обясни Телери и тръгна с толкова бърза стъпка, че момичетата бързо се задъхаха от усилие да я следват. Така поне не можеха да говорят.

Когато се упътиха отново към двореца на баща й, слънцето бе слязло ниско на запад. Прислужничките мъкнеха зад нея две големи глинени гърнета, украсени с барелефни изображения на ловни сцени. Изборът на покупката бе поразсеял за кратко Телери, но след като ги купи, съдовете веднага изгубиха всякаква привлекателност за нея. Когато прислужничките я попитаха какво да правят с тях, тя сви рамене и каза да ги отнесат на икономката или направо на буницето, било й все едно.

Телери се качи бързо в стаята си и се хвърли по очи на дивана, но почти веднага стана отново. Беше уморена, но се страхуваше да заспи, защото напоследък сънищата й бяха мъчителни. Тъкмо бе седнала отново, когато един от домашните роби влезе и застина в дълбок поклон при вратата.

— Господарке, баща ти те вика. Пристигнал е господарят Алектус!

Телери стана така рязко, че й се зави свят и се вкопчи в резбованото облегалo на дивана, за да не падне. Защо бе дошъл Алектус — за да й говори в полза на императора, или по друга причина? Внезапно й хрумна, че сигурно изглежда зле. Свали столата^[1], която бе носила на пазара, цялата в прах от пътя, и я хвърли на пода.

— Нареди да ми донесат вода за миене, а на Юлия кажи да ми приготви туниката от розова коприна и подходящ по цвят воал!

Когато Телери се присъедини към баща си и госта в залата за хранене, бе успяла да се овладее привидно, но отвътре я разяждаше необяснима тревога. Когато размениха поздрави и тя седна, се поднови прекъснатият разговор за предстоящото нападение на римляните.

— Какво казват твоите разузнавачи — ще нападнат ли скоро римляните? — поде принцът.

— Не мисля, че Констанций разполага с достатъчно възможности да докара тук цялата си бойна сила. Ще му трябва време, за да построи и още бойни кораби. Вярно, че победи Каразий при Гезориякум, но нашите момчета успяха въпреки това добре да ги подредят.

Алектус отпи от виното си и очите му потърсиха Телери. Лицето му бе пламнало, когато тя се появи, но поздравът, който ѝ отправи, бе съвсем сух и официален. Телери забеляза колко мускулеста е станала все така стройната му фигура. Кожата му имаше бронзов загар от постоянната езда под слънцето. Имаше вид на зрял мъж — чертите му бяха изгубили някогашната си момчешка мекота.

— Ами тези, които събрахме тук — попита принцът — как мислиш, ще успеят ли и те да „подредят добре“ римляните, както казваш ти?

— Ще успеят, ако сме обединени — отвърна Алектус. — Но като обикалям страната, чувам какво ли не. Нашите хора — имам предвид тези, в чиито жили тече старата келтска кръв — са като разбудени от сън. Добре е да се отървем от римското владичество, но някои твърдим, че трябва да отидем още по-далеч и да изберем крал от нашата кръв.

Телери хвърли поглед на баща си, който продължаваше да бели съсредоточено една ябълка.

— И как да бъде избран такъв крал според теб? — попита Ейдин Минок. — Ако нашите хора умееха да се обединяват, Цезар — имам предвид онзи, първият — никога нямаше да се задържи по тези брегове. Трагедията ни се състои в това, че винаги сме по-склонни да се избиваме помежду си, отколкото да се обединим срещу външен враг.

— А ако все пак се обединят? Ако има някакъв знак, по който може да бъде познат избраникът на боговете? — попита тихо Алектус.

— Говори се за какви ли не знамения и всеки ги тълкува по различен начин. Дойде ли времето да реши, всеки главатар търси да види нещо осезаемо...

Телери гледаше стъписано. Не можеше да разбере бълнува ли, или може би двамата мъже пред нея не бяха на себе си? Ами Каразий? Но разговорът се беше отклонил вече към по-обща теми, обучението на армията, количеството необходими припаси, подходящите пътища, които трябваше да изберат отделните войскове части.

Ноцта бе топла и когато приключиха с вечерята, Алектус предложи на Телери да се разходят в атриума. Известно време повървяха в пълно мълчание. Внезапно Алектус спря рязко.

— Телери — ще ми кажеш ли защо напусна Каразий? Жестоко ли се отнасяше с теб? Да не би да ти е причинил болка?

Тя поклати уморено глава. Беше очаквала подобен въпрос.

— Да ми причини болка ли? Не — за да направи нещо подобно, аз трябваше да имам за него някакво значение. Каразий не ми е сторил нищо лошо, но щом го погледнех, винаги виждах у него саксонеца.

— Никога ли не си го обичала?

Тя погледна Алектус право в очите.

— Никога. Но ти го обичаше, Алектус, той беше за теб възплащението на героизъм! Какво се опитваш да ми кажеш?

— Мислех, че той ще спаси Британия! — избухна Алектус. — А всъщност един чужд господар се смени с друг. Винаги съм стоял зад него, в сянката... И... ти му принадлежеше...

— Искрен ли беше тази вечер, когато говореше с баща ми, или само го изпитваше? — попита Телери.

Алектус въздъхна дълбоко.

— Телери, мисля, че мога да управлявам тази страна. Управлението на страната зависи предимно от парите, а аз вече ги държа в ръцете си. По бащина линия произхождам от кралската династия на белгите, а прадедите на майка ми са благородници от племето на силурите. Знаем, това не е достатъчно. Но ако ти... ако ти можеше да ме обикнеш... Станеш ли моя кралица, те ще ме последват безусловно.

Тя мачкаше объркано диплите на туниката си.

— Обичаш ли ме — или искаш да се ожениш за мен по същите причини, по които Каразий ме взе за жена — защото се стремиш към

власт? — тя вдигна поглед и видя, че Алектус трепери целия.

— Телери... — прошепна той. — Не знаеш ли какво изпитвам към теб — вече толкова години? Всяка нощ те виждам в сънищата си. Но когато те срещнах за първи път, ти бе жрица на Авалон, и после, най-неочаквано, стана жена на Каразий. Не знаеш ли, че бих изтръгнал сърцето от гърдите си, за да го положа в краката ти, но вместо това ти предлагам властта над Британия. Дари ме с любовта си и ще бъдеш... не императрица, а Свещена кралица на тази земя.

— Но аз имам съпруг!

Очите му, толкова светли и открити допреди миг, станаха твърди като камък.

— Ще намеря начин да го убедя да те освободи...

Телери не можеше да си представи, че Каразий, дори да се съгласеше да я освободи от брачната клетва, би се разделил току-така с властта над Британия. Но Алектус бе коленичил пред нея и притискаше лице към коленете ѝ, и тя не можеше вече да мисли за нищо друго. Той взе ръката ѝ в своята и я целуна нежно, после я обърна и притисна устни към дланта ѝ.

Колко нежно бе докосването му! Ако сега решише да му обърне гръб и да си тръгне, Алектус не би я задържал насила. Но когато сведе поглед към склонената му глава, в нея се надигна вълна от обич, от желание да го закриля, да му помогне, и за първи път в живота си Телери осъзна женската си власт. Каразий имаше нужда от нея само като връзка с местното население на Британия — и с Авалон. Този мъж имаше нужда от любовта ѝ.

Ръката ѝ погали косите му. Алектус вдигна глава и се изправи. И тя го прие в прегръдките си.

Вестоносецът, изпратен при императора от принц Ейдин Минок, каза, че хората на принца ще потеглят от Дурновария през юнските иди. Императорът нареди един офицер да ги посрещне при Сорвиодунум — там, където главният югоизточен път пресичаше пътищата от Акве Сулис и Глевум.

Няколко дни преди лятното слънцестоене Каразий, уморен от едноседмичните разговори с по-видните жители на Вента, реши да отиде да ги посрещне сам. Той все още предпочиташе германското

облекло, защото бе по-удобно за езда, но съветниците му го бяха убедили да облече поне личната си гвардия, която се състоеше изцяло от хора от родното му племе на менапите, в римски униформи. Сега те изглеждаха като всички останали римски войници, разпратени да служат из най-отдалечените краища на империята.

Когато пристигнаха в Сорвиодунум, дуротригите още не бяха се появили. Времето беше чудесно — просто не бе редно да се седи между четири стени. Докато яздеше начело на хората си по пътя, който водеше към Дурновария, Каразий мислеше колко му се иска да бъде отново на палубата на някой кораб, в открито море. Денят би бил отличен за плаване. Полюляването върху седлото му напомняше на люшкането на корабните палуби, а прострелите се напред хълмисти земи — на морски вълни.

Едва към пладне един от менапите извика, че вижда нещо. Каразий се взря и забеляза облак прах в далечината. През последните няколко години се бе научил да преценява отдалеч броя на приближаващите войски и сега му се стори, че към тях идват около четиридесет конника. Препускаха с все сила и един по-разумен командир би ги възпрял, за да не преуморят конете си. Каразий предположи, че се движат така бързо просто защото им доставя удоволствие, а не по необходимост. Той също притисна колене към хълбоците на коня си. Менапите препуснаха след него право към идващите войни на дуротригите.

Каразий се усмихна, като разпозна най-големия брат на Телери — за разлика от нея той бе як и набит, но имаше същата черна коса. Сега виждаше ездачите съвсем отблизо и си каза, че изглеждат добре — снаряжението им блестеше, такъмите на конете бяха натегнали от украси и изглеждаше по-скоро, че са тръгнали не на война, а на парад. Въпреки това изглеждаха стегнати и енергични момчета. И, разбира се, отдалеч личеше, че са отлични ездаци.

Само един ездач видимо се отличаваше от останалите, защото не яздеше умело и с лекота като тях. Каразий засенчи очите си и примига — да, това бе Алектус. За миг се затрудни да го разпознае, защото досега го бе виждал облечен само в римски дрехи. Но сега Алектус яздеше, облечен в шафрановожълта туника и карминеночервено наметало, както подобаваше на принц на белгите.

Каразий си каза, че Алектус не е единственият, почувствал зова на родната кръв, когато се е изправил пред римляните. Когато дуротригите заковаха конете си пред него, потънали в облак прах, той се усмихна и махна с ръка.

— Алектус, момчето ми! Какво правиш тук? Мислех, че си в Лондиниум.

— Това е моята страна и моят народ — отвърна Алектус. — Мястото ми е тук.

Каразий почувства как у него се надига недобро усещане, но го подтисна веднага и продължи да се усмихва.

— Е, поне доведе дуротригите в пълния им блясък.

Той хвърли поглед към ездачите пред себе си и безпокойството му нарасна, защото видя, че никой от тях не се усмихва в отговор.

Братът на Телери побутна коня си и дойде по-наблизо.

— Ти какво мислеше, че само вие, римляните — или по-скоро вие, германците — умеете да се сражавате? Стените на Рим са треперели под ударите на келтските воители още по времето, когато твоите съплеменници са се валяли в калта!

Теудибар, един от менапите, изръмжа, но Каразий му направи знак да не мърда.

— Никога не съм се съмнявал в смелостта ви — отвърна той спокойно. — В противен случай не бих помолил баща ти за вашата помощ. Британия сега се нуждае от всички свои синове — и тези, чиито прадеди са се сражавали с Цезар, и синовете на легионерите, избрали тази страна за свое второ отечество, дошли от Сарматия и Хиспания, и кой знае още от кои кътчета на империята. Сега всички ние сме британци.

— Но не и ти — намеси се друг от дуротригите. — Ти си роден отвъд морето.

— Аз съм проливал кръвта си за Британия — отвърна Каразий. — Самата Повелителка на Авалон прие клетвата ми.

Дори само мисълта за Диерна накара сърцето му да затупти по-силно. В Портус Адурни той бе дал не само кръвта си — бе обрекъл себе си, целия си живот, когато тя го прие в прегръдките си, и се бе почувствал като новороден.

— Затова пък Повелителката на британците я отхвърля — каза Алектус и си проправи път, заставайки пред останалите конници. —

Дъщерята на Ейдин Минок вече не е твоя жена. Съюзът вече не съществува, и ние не ти дължим никаква вяност.

Каразий се вдърви от ярост. Да не би момчето да се бе побъркало?

— Племената отглеждат смели мъже — каза той в последен опит да избегне сблъсъка. — Но в продължение на триста години тези хора не са носили оръжие, освен за да ловуват. Без помощта на британските легиони ще бъдете лесна плячка за Констанций.

— Легионите ли? — Алектус сви презрително рамене. — Те следват този, който им плаща. Нали на това ни учи историята на твоята империя? А монетите сека аз. Дали за пари или от любов към родната земя, всички в Британия ще се изправят срещу нашествениците. Ще ги води човек, в чиито жили тече кръвта на древните крале...

Една вена запулсира на слепоочието на Каразий.

— И това ще бъдеш ти...

Алектус кимна.

— Можеше да бъде по-различно, ако Телери ти бе родила наследник. Но тя те отхвърли и прие мен на твое място, което ми дава и право да застана начело на страната.

Каразий го гледаше, без да го вижда. Знаеше отлично, че Телери не можа да го обикне, но досега не бе подозирал, че го е мразила. Заболя го, защото все още мислеше за нея с нежност, въпреки че Диерна бе тази, която му показва какво значи да обичаш. Някаква част от съзнанието му се опитваше да намери някакво обяснение и той предположи, че Алектус казва тези неща с желанието да го наскърби. Може би така щеше и да стане, ако не беше Диерна. Но споменът за любовта ѝ бе за Каразий като жива вода и никакви подмятания на Алектус не можеха да го засегнат. Не Телери, а Диерна бе тази, която даряваше на своя избраник властта над тази земя.

Но дуротригите явно вярваха на Алектус, а Каразий не можеше да говори пред тях за любовта, която ги свързваше с Диерна, не можеше да им разкаже как тя го бе приела за свой любим и защитник на земята им.

— Тези хора не ми дължат вяност — поде той, — но ти, Алектус, си полагал клетва пред мен. Как могат да ти вярват и да те изберат да ги водиш, като виждат как престъпваш дадената дума?

Алектус сви отново рамене.

— Клел съм се пред боговете на Рим — между другото, и ти си положил пред тях клетва да бъдеш верен на Диоклециан. Едно клетвопрестъпничество се заплаща с друго — „око за око“, както казват християните.

Каразий бутна коня си и приближи още, принуждавайки другия да го гледа в очите.

— Нас не ни свързваше само клетва за вярност, Алектус — каза той тихо. — Мислех, че ме обичаш.

Младият мъж леко поклати глава.

— Обичам Телери повече от теб.

„Телери — каза си Каразий — а не Британия.“

— Вземи я тогава, имаш благословията ми — отвърна мрачно Каразий, — и дано животът с нея ти даде повече радост, отколкото на мен. Но що се отнася до Британия, мисля, че легионерите ще проявят малко здрав разум и няма да последват едно неопитно момче, дори да ги засипе със злато. Пък и останалите племена може да не пожелаят да се подчинят на белгите, които са се държали с тях като завоеватели преди идването на римляните. Опитай, щом ти се иска, Алектус, но аз не вярвам, че племената ще те последват, и нямам намерение да изневеря на тези, които са полагали клетва пред мен...

Изпълнен с презрение, той дръпна юздите на коня си и обърна гръб на дуротригите. Бе изминал може би две конски дължини, когато чу вика на един от менапийците. Каразий понечи да се обърне — и затова копие, хвърлено от брата на Телери, не го улучи в гърба, а отстрани.

Първоначално почувства само силен тласък. Веднага след това копие падна, повлечено от собствената си тежест. Когато то изтропали на пътя, Каразий почувства нещо топло и мокро под ребрата си и едва сега го прониза силна болка. Чу викове и звън на желязо. Някакъв кон изцвили отчаяно. Очите му се бяха замъглили, но успя да види как един от телохранителите му рухна от коня си.

„Още не съм мъртъв — каза си той — а оставям хората си да умират заради мен!“ Пое си дълбоко дъх и за миг зрението му се изясни. Изтегли меча и пришпори коня си към Алектус, но между тях имаше прекалено много хора. Пред очите му блесна острието на меч, той го отби, удари на свой ред, усети по сътресението, че е улучил, и видя как противникът му падна от коня. Това си беше чист късмет, каза си Каразий, но същевременно усещаше как у него се надига бойната

яроост и силите му се удесеторяват. Менапиите видяха, че императорът отвърща на ударите, смелостта им се върна и нападаха на свой ред.

Не знаеше колко време е минало, но изведнъж забеляза, че няма противник пред себе си. Малко по-далеч видя как оцелелите дуротриги се групират около Алектус и обръщат конете си в бягство. Всички ръкомахаха, сякаш между тях бе избухнал спор.

— Господарю! — извика един от телохранителите му. — Ти кървиш!

Каразий успя да върне меча си в ножницата и притисна с ръка раната.

— Не е нищо сериозно — отвърна той задъхано. — Откъсни парче плат от наметката си и ми го дай, за да се превържа. Бяха повече от нас, но им пуснахме доста кръв. Ако сега си тръгнем по пътя, надали ще се осмелят да ни преследват.

— Към Сорвиодунум ли се връщаме? — попита Едфрид.

Каразий поклати глава. Измяната на Алектус бе провалила всичките му планове. Преди да заздравее раната му, не можеше да предприеме каквото и да било, защото нямаше кому да се довери. Каразий се изви и се опита да види раната. Кръвта бликаше от нея и му пречеше да я види ясно, но имаше чувството, че работата е сериозна. Беше се опитал да прикрие безпокойството си пред менапиите, но се опасяваше, че единствено в Лондиниум може да се намери достатъчно добър лекар. Изправи се на седлото и се взря на запад, над билата на безкрайните хълмове, потънали в синкава омара. После се обърна към Теудиберт и каза:

— Помогни ми да се превържа.

— Господарю, раната е много дълбока. Трябва да потърсим помощ.

— Тръгваме натам — посочи с ръка Каразий. — В Летните земи се намира единственото място, където мога да намеря лек за раната си. Ще обърнем конете, сякаш се връщаме в града, и щом се отдалечим достатъчно, за да не ни виждат ще променим посоката. Ще загубят много време да ни търсят по пътя към Сорвиодунум. А сега нека побързаме. Не се опитвайте да бавите конете заради мен. Ако видите, че губя сили, вържете ме на коня. Ако изгубя съзнание, търсете пътя за Авалон.

[1] Стола — в древния Рим — женска дреха, стигаща до глезените. — Б.пр. ↑

16.

Диерна изохка от силната болка, която внезапно я прониза отстрани в гърдите. Нишката се скъса в пръстите ѝ и вретеното се търкулна в тревата.

— Повелителко! Какво ти е? — извика Лина. Този месец бе неин ред да прислужва на Великата жрица. — Да не те е ужилила пчела, или се убоде на вретеното?

Гласът ѝ се изгуби в обърканите, уплашени възклицания на останалите жени, които веднага притичаха към тях.

Великата жрица притисна ръка към гърдите си и задиша дълбоко. Опитваше се да овладее болката. Но болката не идваше от сърцето — пронизваше я в една точка точно под ребрата, като че ли нещо там се бе счупило. При това болката не идеше само отвътре. Когато докосна кожата на това място, усети, че е болезнена, и все пак, когато развърза туниката си, не видя никаква рана.

Силата на Диерна бе такава, че никакви заклинания или зли помисли не можеха да пробият защитата ѝ. Имаше само един човек, комуто се бе отдала така всецяло, че би могла да почувства неговото страдание като свое. Знаеше, че не бе отдала на Каразий само тялото си, а бе сляла и душата си с неговата. Духът ѝ се залута в посоката, откъдето бе дошла болката, и веднага долови копнежа му. Разбра, че той я търси отчаяно.

— Пронизала я е стрела на елфите — каза старата Сигфола. — Вдигнете я внимателно, момичета. Трябва да я сложим да си легне.

Диерна събра сили и се опита да говори.

— Тази болка... тя... не е моя. Трябва да лежа, но ти... Адуен... върви при Свещения извор. Знам, че някой... идва насам. Погледни във водите... Опитай се да разбереш къде е той...

Цял следобед лежа Диерна в прохладния мрак на своя дом. Опитваше се да приложи всички свои познания, за да се поддържа в състояние на транс, за да не чувства болката. Постепенно физическото страдание стана поносимо, но затова пък душевният ѝ копнеж ставаше

непоносим. Каразий я търсеше, имаше нужда от нея. Щеше ли да се добере до Авалон навреме?

Каразий дръпна юздите на коня си и задиша тежко. Планът му бе добър, но бе надценил силите си. Въпреки превръзките всяка крачка означаваше за него агония. Трябваше да реши кое предпочита — да спрат или да изгуби съзнание. Прецени, че ако спрат да почине, ще загубят по-малко време. Но спираха все по-често, а последния път ездачът, който бяха оставили по-назад, ги предупреди, че вече вижда приближаващите дуротриги.

— Господарю, нека останем тук и да ги пресрещнем — предложи Теудиберт. Каразий поклати глава. Всичко наоколо бе потънало в гъст храсталак, който пречеше на маневрирането, а не бе достатъчно висок, за да се крият в него.

— Разреши тогава част от нас да продължи към долината — там почвата е мека и следите ни ще се виждат ясно, а ти се измъкни с останалите през храсталака. Ако имаме малко късмет, дуротригите ще хукнат подир нас.

Императорът кимна. Така някои от хората му щяха да оцелеят. Това бе единственият начин да накара поне няколко от тях да се отделят от него. Алектус се оказа предател, но тези момчета бяха положили клетва, която наричаха *comitatus*, а тя ги задължаваше да не надживеят човека, комуто бяха обрекли верността си.

— Дано Нехаления ви благослови и ви дари закрилата си — той призова богинята, която почитаха в общата им родина, и остана загледан след бясно препускащите конници.

— Да тръгваме — каза Теудиберт, — докато тропотът на техните коне все още заглушава шума от копитата на нашите.

Теудиберт водеше коня на императора, защото силите на Каразий едва стигаха да се държи на седлото. Когато конят под него се раздвижи, той едва не изкреця от болката, която заля на вълни цялото му тяло.

Тази сцена се повтори няколко пъти през следващите два дни. Менапиите бяха издръжливи и свикнали на дълги, изтощителни походи, но пък дуротригите познаваха по-добре местността. Колкото и добре да прикриваха следите си за известно време, в крайна сметка

преследвачите винаги ги откриваха. Каразий само можеше да се надява, че когато стигнат до Авалон, ще го защити вкорененото у британците преклонение пред Свещения остров.

След пладне на третия ден, идвайки от изток, достигнаха мочурищата на Летните земи. Каразий вече нямаше сили да язди сам и седеше привързан на седлото зад Теудиберт. Менапиите умееха да се оправят в мочурищата, защото много наподобяваха родните им земи, но конете се движеха бавно по хлъзгавата почва, която поддаваше под копитата им. Отпратиха още двама ездачи. Задържаха коня на Каразий, и останалите с него шестима телохранители затърсиха по езерния бряг пътя, който щеше да ги отведе до поселището на местните жители. Някой от тях щеше да ги отведе на Авалон.

Не им беше минало през ума, че британците, добре запознати с местността, отдавна са разбрали накъде се упътват и са избързали, яздейки по хребетите на Полдънските възвишения, за да им пресекат пътя. Единствено Каразий би могъл да предвиди този ход, но съзнанието му бе вече много замъглено от постоянната болка и загубата на кръв. Той яздеше като в полусън, докато сътресението от внезапното спиране и гласът на Теудиберт, който почна да ругае, го изтръгнаха от това състояние. Каразий се изправи на седлото и отвори широко очи.

Падаше мрак. Отвъд тихите води на езерото се виждаха наколните жилища на хората от блатистите земи. Пред тях имаше ивица твърда земя, която се спускаше от хребета на близкия хълм, и на тази ивица се бяха наредили в очакване група конници.

— Ще те скрием в тръстиките — каза Теудиберт, развързвайки въжето, с което императорът се държеше за него.

— Не... — произнесе с мъка Каразий. — Предпочитам да умра с оръжие в ръка. Но преди това нека Едфрид се опита да се добере до селото отсреща. Нека ги помоли да повикат Повелителката на Авалон.

Само преди няколко мига му се струваше невъзможно дори да помръдне, но сега, когато видя пред себе си врага, Каразий намери сили да слезе от коня и да извади меча си.

— Така е по-добре — отбеляза Теудиберт, когато забеляза, че конниците се насочват към тях. — И на мен ми омръзна да бягам и да се крия. — Той се усмихна, а Каразий отвърна с някаква гримаса, която също трябваше да наподобява усмивка.

В края на краищата всичко свършваше с такава ужасяваща простота. Беше изпитвал нерядко такова чувство в началото на битката, когато се изправяше лице в лице с врага и всички предварителни планове и подготовки губеха всякакъв смисъл. Но преди поне започваше битката без рани по себе си. Този път единственото, на което можеше да се надява, бе да нанесе един-два добри удара, преди да го посекаат.

Тропотът на конските копита се усилваше гръмотевично. Един от конете стъпи накриво и падна, но другите вече връхлитаха със страшна бързина. Каразий отстъпи встрани и замахна с меча по един от конниците, който мина покрай него. Копието на Теудиберт изсвистя и британецът рухна от седлото. Вече връхлиташе втори — императорът отстъпи още веднъж, кракът му нагази в кална вода, той залитна в опит да запази равновесие, но в същия момент конят на нападателя спря, уплашен от несигурната почва под краката си. Ездачът се хлъзна на седлото и едва успя да се задържи за гривата му. Мечът на Каразий го прониза отстрани.

Всичко, което се случи след това, мина пред очите на Каразий като поредица несвързани картини. Двамата с Теудиберт бяха опрели гръб в гръб. Каразий се отпускате все по-назад с цялата си тежест. Почувства удар, после още един, разбра, че е ранен, но вече не чувстваше болка. Примигна и се огледа. Не можеше да разбере действително ли се е стъмнило толкова или вече не може да вижда поради загубата на кръв. Нападаха още конници; зад него Теудиберт извика, сякаш от изненада, и Каразий почувства, че вече няма опора на гърба си. Последен пристъп на ярост го накара да пристъпи напред, издигнал с две ръце меча си. Ударът му улучи във врата британеца, който уби Теудиберт, преди другият да успее да издигне копието си.

Каразий се опита да издигне отново меча, залитайки. Но се оказа, че няма с кого да се бие. Около него се търкаляха около дузина тела — някои напълно неподвижни, други надаваха предсмъртни стенания. Шумът от битката се беше пренесъл нагоре по хълма, после и той започна да заглъхва. „Момчетата ми осигуриха малко време“, каза си Каразий. „Длъжен съм да го използвам.“

Вдясно от него върбите, сплели клони, се свеждаха до самата вода. Ако се скриеше под тях, никой нямаше да го забележи. Губеше

сили, но успя по някакъв начин да се добере до естествения заслон, образуван от дърветата.

В продължение на три дни и три нощи Диерна бодърстваше, докато духът ѝ се луташе, търсейки мъжа, когото обичаше. Към края на втория ден тя ту долавяше близостта му, ту го губеше отново — сякаш той ту губеше съзнание, ту отново идваше на себе си. На третия ден страшната болка отново започна да я мъчи, а заедно с нея се върна и непоносимата тревога. Късно след полунощ тя потъна в неспокоен сън, измъчвана от кошмари. Сънуваше, че бяга, преследвана от демони без лица, че се дави в море от кръв.

Събуди се, когато бледата светлина на новия ден — най-дългият в годината — вече проникваше през вратата и прозорците. Щом отвори очи, разбра, че я е събудило плахо почукване.

— Влез... — прошепна тя и стана. В същия момент осъзна, че вече не изпитва никаква болка. Мъртъв ли беше Каразий? Надали, защото духът ѝ още се измъчваше, сякаш от огромна тежест.

На вратата бе застанала Лина. Силуетът ѝ се очертаваше на фона на утринното небе.

— Повелителко, току-що пристигна един от хората, които обитават наколните жилища на брега на езерото. Казва, че на брега имало голямо сражение. Един от воините се добрал до техните домове и непрекъснато повтарял, че трябва да намерят господаря му и да го отведат при Повелителката на Авалон...

Диерна скочи на крака, но за свое учудване залитна. Уви се в мантията си, докато Лина вече изнасяше навън кошничката с лековете и превръзките. Упътиха се надолу към брега. Диерна се подпираше на рамото на младото момиче. Докато стигнаха до мястото, където приставаше баржата, чистият въздух я беше поосвежил.

Прекосиха мъглите и стигнаха до селището на хората от блатистите земи, скрито сред тръстиките. Дребните, тъмнокоси обитатели на наколните жилища се щураха насам-натам, а сред тях се открояваше един висок, рус воин, още почти момче. Той крачеше неспокойно по брега на езерото и се озърташе тревожно.

— Домина^[1] — поздрави той Диерна на простоват латински, какъвто говореха легионерите. — Дуротригите ни нападаха —

водеше ги Алектус. Господарят Каразий беше ранен тежко. Нареди ни да го доведем тук. И боговете са ми свидетели, че изпълнихме заповедта му.

— Къде е той? — прекъсна го рязко Диерна.

Момчето поклати объркано глава.

— Отпрати ме до това село да търся помощ. Но хората видяха, че има битка, и се уплашиха. Мога да ги разбера — той отново се озърна и хвърли поглед към дребните хора около себе си — на мен ми се виждат като деца, макар че са зрели мъже. Върнах се на бойното поле, но намерих само трупове. Но господарят не беше сред тях. Дребосъците отказаха да излизат от селото преди зазоряване — страх ги било от демони. Но от сутринта търсим непрестанно, а все не можем да открием Каразий!

Императорът на Британия лежеше наполовина във водата, наполовина на брега, и гледаше на светлината на новия ден как кръвта му се смесва на червени облаци с езерните води. Никога не бе виждал толкова красиво зазоряване. Изминалата нощ бе изпълнена с ужас и страдания. Имаше чувството, че е пълзял с часове, препъвайки се в корените на дърветата, изтръгвайки се с усилие от лепкавата прегръдка на мочурливата земя. През нощта бе горял от треска, но сега му беше студено — дори много студено — и не можеше изобщо да движи долната част на тялото си. Не бе очаквал, че така ще срещне смъртта.

От мъглите, които се стелеха над водата, изплува лебед и се плъзна покрай него, красив като сън. От мястото, където лежеше, не можеше да вижда хълмовете. Можеше да си представи, че е в мочурищата на родната си земя — там, където бащата на реките, Ренус, се разклоняваше на множество ръкави, преди да се влее в морето. Спомни си, че в родината му принасяха хора в жертва на боговете, подлагайки ги на „тройна смърт“.

Усмихна се невесело, защото си каза, че вече е умрял два пъти — беше пронизан на две места с копие, а сега и полуудавен.

„Това е дар божи“, помисли внезапно Каразий. „Върнах се в съзнание, вместо да умра, бълнувайки. Най-малкото, което мога да сторя, е да приключа делото си на тази земя...“ С мъдрост, дошла от друг живот, той си спомни — Богинята не умира никога, но Богът,

нейният съпруг, жертва живота си за спасението на земята. Сега вече знаеше, че се е жертвал и друг път за земята си — само със силата на волята си е съумял да се превърне от жертва на безумно насилие в съзнателно принесена жертва — с надежда, че Богинята ще приеме живота, който полагаше в нозете ѝ.

Въжето, с което бе привързан към Теудиберт, още висеше на кръста му. С несръчни пръсти Каразий започна да разхлабва примката, а после я нахлузи на шията си и привърза другия край на въжето към един стърчащ дървесен корен. Щеше да стои прав, колкото успееше да издържи — за да се наслади докрай на прекрасната утрин — но не мислеше, че ще е задълго.

Някъде отвъд тези мъгли беше императрицата на сърцето му. Щеше ли някога да разбере колко много я беше обичал? „Дарявам живота си на теб — мислеше той — и на Богинята, на която служиш. Роден съм отвъд морето, но последният ми дъх принадлежи на Британия.“ Може би това нямаше голямо значение. Нали Диерна му бе казала веднъж, че под различните образи всички божества са всъщност един Бог. Съжаляваше само, че няма да може да види морето за последен път.

Слънцето се издигаше все по-високо. Лъчите му танцуваха по спокойните води. Тези отблясъци му напомняха играта на светлината по вълните на океана... И изведнъж видя, че това са наистина морски вълни. Вятърът свиреше във въжетата и издуваше платната. Не му се виеше свят — просто корабът се издигаше по вълните и отново се спускаше надолу. Боговете бяха едно, и водите също — потапянето в тях бе като връщане в утробата на Богинята — най-древното от всички морета.

Пред него над морските вълни се издигаше остров — зелените му тревисти брегове бяха заобиколени с червеникави скали. В самия му център към небето се издигаше конусообразен хълм, увенчан с каменен храм, позлатен от слънчевите лъчи.

Каразий позна това място. Позна най-сетне и себе си — на челото си носеше знака на древните жреци, а на ръцете си — свещените кралски дракони. Пристъпи напред, издигнал нагоре ръце като за поздрав, без да обръща внимание на тялото, което се свлече бездиханно в крайбрежните тръстики.

Над водите се носеше гласът на жената, която бе негова кралица и любима — във всеки живот, при всяка тяхна среща в потока на времето. Тя го викаше.

Диерна вървеше по брега на езерото и викаше мъжа, когото обичаше. Каразий бе някъде съвсем наблизо — не можеше да не почувства със сърцето си къде да го намери. Останалите вървяха след нея, а тя пристъпваше със затворени очи и оставяше духът си да я води. Знаеше, че успее ли да го открие, душата ѝ ще долови присъствието на неговата.

Внезапно Диерна отвори очи. Пред краката си видя тяло на мъж, заплетено в тръстиките, наполовина под водата, толкова зацапано с кал и стръкчета от водни растения, че сякаш вече бе почнало да се слива със земята, върху която лежеше. Едфрид притича покрай нея, спря изведнъж, когато видя примката около врата на господаря си, и се поклони в знак на почит, преди да започне да я развързва с треперещи ръце, за да извади тялото на императора на брега.

Дребните обитатели на блатата бърбореха ужасено един през друг, но Едфрид погледна умолително Диерна.

— Това не е позорна смърт. Нали разбираш?

Гласът ѝ изневери и тя само кимна.

„Не можа ли да почакаш още съвсем малко?“, изплака сърцето ѝ. „Защо поне не се сбогува с мен?“

— Ще взема тялото със себе си, за да бъде погребан, както подобава на воин и герой... — поде Едфрид, но Диерна поклати глава.

— Каразий беше крал, белязан от Богинята. В този си живот, и преди, и по-сетне, той е обречен на тази земя. Чрез него — продължи тя, обзета от внезапно вдъхновение, — и вие сте обвързани с Британия и един ден ще бъдете част от нея. Покрийте го с моята мантия и го положете в баржата, а ние ще го отнесем на Авалон.

През целия ден, който бе най-дългият в годината, Повелителката на Авалон седя в свещената горичка над извора, за да бди над тялото на мъртвия император. Понякога вятърът донасяше откъслеци от песента на друидите, застанали на Тор. Илдег заместваше Великата

жрица. Диерна бе обучена да подтиска чувствата си, когато дългът ѝ го налагаше, но знаеше, че има мигове, когато никаква дисциплина не може да заглуши воплите на сърцето. Посветените умееха да разпознават тези мигове и тогава отстъпваха мястото си, за да не развалят вълшебството.

„Знам, че ако днес аз застанех в каменния кръг, мъката ми щеше да го разруши...“, мислеше Диерна, загледана в спокойното лице на Каразий. „Все още мога да давам живот и да бъда майка, но се чувствам стара — като Старицата Смърт...“

Бяха измили Каразий с вода от Свещения извор, бяха почистили и покрили ужасните му рани. Щеше да почива в земята редом с Гауен, син на Ейлан, за когото разправяха, че също имал римска кръв. Диерна щеше да го погребее с почестите, подобаващи на крал на Британия. Но колко студено щеше да бъде това ложе, на което щеше да положи мъжа, дарил ѝ такъв възторг и толкова щастие!

„Само да можех да легна в гроба с него — както са постъпвали древните, когато кралицата е тръгвала заедно с краля към Отвъдния свят...“ Но тя не му беше жена и това я измъчваше още повече. Как проклинаше сега гордостта, която я бе заслепила! Как бе мога да не чуе гласа на сърцето си! Сега виждаше, че всичко бе плод на нейните решения — беше наложила насила на Каразий и Телери брак без любов, а това бе тласнало Алектус към предателство... Ако само не се беше бъркала в работите на всички, Каразий и сега щеше да плава по любимото си море, а Телери щеше да живее щастливо като жрица на Авалон. Диерна се люлееше напред-назад, обвила тялото си с ръце, и плачеше — за всички тях.

Много по-късно, когато пеенето бе престанало и бе започнало бавно да се здрачава, мъката отпусна прегръдката си и Диерна се поизправи и се огледа около себе си. Беше изтощена до крайност. Не чувстваше нищо — беше изплакала сърцето си. Само една мисъл продължаваше да я крепи — тя плачеше, но тази нощ много други жени щяха да лежат в прегръдките на мъжете си, и да се радват на спокойния сън на децата си — защото Каразий бе защитил тяхната земя.

Чуха се тихи удари на барабан — бавни като ударите на собственото ѝ сърце. Диерна стана. Процесията на облечените в бяло друиди се виеше по Тор. Когато пристигнаха, тя отстъпи встрани, за да

вдигнат носилката, а после тръгна след тях. Тръгнаха надолу, към езерния бряг, където потъналата в черни драперии баржа чакаше, за да отведе повелителя на моретата.

Гробът бе изкопан на Стражевия хълм — най-далечният остров, защитен от мъглите, Дверите към Авалон. За тези, които не можеха да прекосят мъглите, там нямаше нищо особено — просто едно бедно селце, сгушено в основата на хълма — също както в основата на Тор имаше само няколко обиталища на християни — отшелници. Но някога, много отдавна, друг Защитник на Авалон е бил погребан на същото място, и неговият дух охраняваше долината. Друидите бяха приветствали Каразий като „син на сто крале“, когато за първи път дойде на Авалон. Беше редно и справедливо тялото му да бъде положено до тялото на онзи, другия, за когото е била съчинена тази песен.

Когато стигнаха Стражевия хълм, нощта бе паднала. Около гроба горяха факли. Трептящата им светлина измамно съживяваше лицето на мъжа, положен на носилката, караше белите роби на друидите и сините одежди на жриците да светят. Само Диерна бе облечена в черно и въпреки отблясъците на факлите по златните орнаменти на черния й воал, светлината не проникваше в сенките около нея — защото тази нощ тя бе Повелителка на мрака.

— Слънцето ни напусна... — произнесе тихо жрицата, когато пеенето затихна. — То грееше на небето в целия си блясък, но вече падна нощ. От този миг нататък силата му ще намалява, докато най-накрая, в нощта на зимното равноденствие, студът напълно завладее света.

Още докато говореше, сякаш и светлината на факлите започна да отслабва. Мистериите учеха, че движението на природните цикли е една от най-важните части на познанието — сега Диерна ги познаваше толкова добре, че ги чувстваше не с разума, а с душата си.

— Духът на този мъж ни напусна... — когато Диерна продължи, гласът ѝ затрепери едва доловимо. — Също като слънцето властваше той в цялото си великолепие, и като слънцето бе свален от високия си трон. Къде отива слънцето, когато ни напусне? Мъдростта на древните ни учи, че то греє на небосвода на южните земи. Така пътува и духът

на този, който ни напусна, пътува към своя нов дом в Страната на вечното лято. Ние скърбим, защото той не е вече сред нас. Но нали знаем как се ражда светлината — сред най-дълбокия зимен мрак! Затова връщаме това тяло на земята, от която е дошло, а сърцата ни са пълни с надежда, че напусналият го сияен дух ще дойде отново сред нас, приел телесна обвивка — в часа, когато Британия има най-голяма нужда от него!

Когато положиха тялото в гроба и започнаха да връщат обратно върху него буците пръст, Диерна чу как някой заплака, но нейните очи останаха сухи. Думите, които произнесе, върнаха и нейната надежда — минало бе времето за сълзи. Каразий не се предаде, когато съдбата се обърна против него, и Диерна разбра, че и тя на свой ред няма да се предаде.

— Светлият дух на Каразий победи, но само в света, който за нас е неосезаем. Тук, в света на смъртните, неговият убиец е жив и има наглостта да се хвали със злодеянието си. Алектус е виновникът за неговата смърт — Алектус, когото Каразий толкова обичаше; Алектус, който трябва да плати за измяната! И в този миг, когато потокът на силата обръща своята посока и тръгва към разрухата и унищожението, аз ще произнеса своето проклятие.

Диерна си пое дълбоко дъх и издигна двете си ръце към небето.

— Обръщам се към вас, сили на Мрака — не с властта на магията, а по силата на древните закони — и ви моля да не давате покой на убиеца. Нека не види светъл ден, нека огънят в неговото огнище да не го сгрява, нека не познае вярна обич, докато не заплати за престъпното си деяние!

Жрицата се обърна и протегна ръце към езерото, чиито води се плискаха тихо в подножието на хълма.

— Сили на водата, сили на утробата, от която е роден светът и всички ние, обръщам се към вас и към могъщия океан, чиито течения управляват света! Нека пътищата, по които тръгне убиецът, да не водят доникъде! Вдигнете се, морски вълни, погълнете убиеца и нека той никога не се издигне от мрачните ви дълбини!

Сега Диерна коленичи до гроба и зарови пръсти в рохкавата, прясно разкопана пръст.

— Към вас се обръщам, сили на майката земя, която сега прие отново това тяло, освободено от земния живот! Нека човекът, който

вдигна предателска ръка, за да убие приятеля си, не намери покой, докато ходи по лицето на земята! Нека се съмнява във всяка крачка, която прави, нека няма вяра на хората, от които зависи съдбата му, нека никога не повярва в любовта на жената, която обича — докато пропастта не се раззине пред него и той не пропадне в нея!

Диерна се изправи и изгледа с мрачна усмивка уплашените лица на хората, които я заобикаляха.

— Аз, Повелителката, проклех Алектус, син на Цериалис, с проклятието на Авалон. Така казах, така и ще бъде!

Колелото на сезоните се бе търколило към жътва. Времето обещавахе да остане чудесно, но страната бе разтърсена от всякакви слухове. Императорът бил изчезнал. Говореше се, че бил мъртъв, че бил убит от Алектус. Други отричаха — ако това бе вярно, защо никой не бе открил тялото му? Вярваха, че просто се крие от враговете си. Шушукаше се също, че побегнал отвъд морето, за да се помири с Рим. Сигурно бе едно — Алектус се бе провъзгласил за Свещен крал и бе разпратил вестonosци до всички главатари и военачалници из цяла Британия, за да ги покани да положат тържествено клетва за вяност пред него в Лондиниум.

Жителите на Лондиниум викаха възторжено. Телери се присви, когато шумът се надигна като вълна, и дръпна кожените завески на колата. Вътре стана непоносимо задушно, но тя предпочиташе това пред оглушителния шум — или може би по-скоро я измъчваха погледите на толкова много очи, мислите на толкова много хора — приковани единствено в нея. Когато бяха тук с Каразий, всичко бе съвсем различно. Наистина, когато тя се бе присъединила към него тук, той вече бе провъзгласен за император. Сигурно я дразнеше това, че този път и тя самата бе важна част от церемонията. Всъщност би трябвало да бъде горда и щастлива. Защо ли се чувстваше като пленник, влачен след каляската на римски триумфатор?

Когато стигнаха до базиликата, Телери се поуспокои донякъде, въпреки че и тук имаше прекалено много хора. Навсякъде бяха поставени маси, отрупани с храна за предстоящия пир. За разлика от

гражданите на Лондиниум, принцът и магистратите, насядали около масите, я гледаха не толкова с любопитство, колкото със студена пресметливост. Телери се стараеше да държи главата си гордо изправена, но не смееше да пусне ръката на баща си.

— От какво се боиш? — попита принцът. — Тъй или иначе вече си императрица. Ако знаех, докато беше още кльощаво момиченце, че в дома ми расте повелителката на цяла Британия, нямаше да се поскъпя да ти купя и учител по гръцки.

Тя му хвърли бърз поглед, забеляза искриците в очите му и се опита да се усмихне в отговор.

Първоначално на другия край на подиума можеше да се различи само някакво пъстроцветно петно, но впоследствие Телери можа да различи отделни фигури. Видя Алектус, потънал в диплите на пурпурна мантия, под която носеше карминеночервена туника. Изглеждаше дребен в сравнение с едрите, набити мъже, които го бяха наобиколили. Когато видя Телери, той се усмихна.

— Бъди добре дошъл, принц Ейдин Минок — каза той тържествено. — Виждам, че си довел дъщеря си със себе си, и искам пред всички тези хора да те помоля да ми я дадеш за жена.

— За това сме и дошли тук, господарю...

Телери гледаше ту Алектус, ту баща си. Нямаше ли някой да попита и нея? „Може би така е редно“, каза си тя. Бе дала съгласието си още през онази нощ в Дурновария, и всичко останало — убийството на Каразий и последиците от него — бяха всъщност плод на нейното съгласие.

Тя пристъпи напред и Алектус взе ръката ѝ в своята.

Последвалото празненство ѝ се стори безкрайно. Телери чоплеше храната и почти не слушаше разговорите около себе си. По едно време възникна някакъв спор за парите, които Алектус бе дал на войската в деня на своето възшествие. Такъв бе обичаят — при възцаряването си всеки император даряваше пари на войската, особено ако не наследяваше, а узурпираше престола. Очевидно Алектус обаче бе прехвърлил мярката, а от друга страна търговците бяха очаквали от него повече. Единствено главатарите на келтските племена — хора от

старата кръв, обръщаха повече внимание на Телери и тя разбра колко прав е бил баща ѝ — те бяха дошли само заради нея.

Докато дойде време да отведат тържествено новобрачните до покоите им, Алектус бе пил доста. Телери се вцепени, когато той залитна към нея, съзнавайки, че никога не бе го виждала да губи контрол над себе си. Прегръдките на първия ѝ съпруг бяха нещо, което понасяше примирено. Що се отнасяше до втория обаче, тя се усъмни, че изобщо ще съумее да изпълни съпружеския си дълг.

Телери успя да отведе Алектус до голямото легло, сложи го да си легне и после легна до него. Колко въпроси имаше да му зададе сега, когато най-сетне бяха сами — и най-вече за тайнствените обстоятелства около смъртта на Каразий. Не беше учудена, че откак научи за убийството, я измъчваше чувство за вина — от мига, когато прие любовта на Алектус, дълбоко в себе си знаеше, че той възнамерява да постъпи точно така. Но не бе очаквала, че вестта ще ѝ причини такава болка.

Когато се обърна към Алектус, той вече хъркаше. Събуди се чак в малките часове на нощта — викаше нещо за Констанций, който идвал начело на голяма армия с окървавени копия. Хълцайки, той се вкопчи в нея, и Телери започна да го успокоява, сякаш бе малко дете. Колко пощастлив бе Алектус, докато служеше при Каразий! А дори и тя самата, макар и нещастна, бе съхранила поне достойнството си. Кой от тримата носеше най-голяма вина за трагедията? „Може би Диерна е най-виновна“, помисли горчиво Телери.

След малко Алектус започна да я целува трескаво. Прегръдката му ставаше все по-настойтелна, докато накрая я облада с отчаяна припряност. Веднага след това заспа отново, но Телери дълго лежа будна и се взираше в тъмнината. Тя, която бе мечтала да бъде свободна, сама бе избрала тази клетка. Не можеше да промени стореното и не ѝ оставаше нищо друго, освен да понася последиците.

Докато се унасяше в неспокоен сън, Телери започна да се моли отчаяно на Великата богиня — така, както се молеше като младо момиче, когато копнееше да напусне двореца на своя баща.

На Авалон Диерна също чакаше търпеливо. Бе произнесла своето проклятие срещу Алектус — изпълнението на присъдата бе в

ръцете на по-висши сили. Но дълго време висшите сили сякаш не възнамеряваха да накажат убиеца. Годишнината от убийството на Каразий дойде и отмина, и светът продължи да си върви, забравил кървавите събития от миналата година. Жрицата продължаваше да чака, макар че сама не знаеше какво.

Измина още една година. Ако британците не бяха във възторг от Алектус, никой не казваше такова нещо на висок глас. Той продължаваше да плаща на наемниците — варвари, и саксонците бяха оставили на мира крайбрежието.

Що се отнася до Констанций, макар че флотът му разби флота на Каразий, победата бе извоювана с цената на големи загуби, и както бе предвидил покойният, щеше да му трябва много време и още повече пари, за да построи транспортни кораби и галери, които да ги охраняват, преди да предприеме ново нападение срещу Британия.

Луната се беше издигнала високо в небето. Макар че пълнолунието бе минало, светлият диск бе все още достатъчно ярък, за да засенчва блясъка на летните звезди. Сламеният покрив на Дома на девиците светеше с мека светлина, а колоните по Пътя на процесите бяха окъпани в сребърно сияние. Диерна вдъхна дълбоко хладния нощен въздух. Наоколо цареше пълна тишина. Сигурно само неспокойният й дух не я оставяше да заспи. Но не — някъде нещо се променяше, и промяната се отразяваше с неуловими трептения в неосезаемия свят.

Бе минала още една година от деня, когато Британия се отрече от избраница на Авалон. През това време Великата жрица нито веднъж не бе напускала Свещения остров, но слуховете сами долитаха до нея. Констанций най-сетне бе събрал сили да осъществи своето нападение. Казваха, че акостирал близо до Лондиниум, и там се сражавали войските на британския самодържец с римляните. Други говореха за римски кораби, пристанали близо до Клаузентум. Войските, слезли от тях, се били упътили към Калева. Ако Каразий бе жив, Диерна щеше да впрегне цялата вълшебна власт на Авалон в помощ на войските му. Но него го нямаше, а тя се бе зарекла никога вече да не се намесва в делата на външния свят.

Великата жрица тъкмо се канеше да се върне обратно в леглото си, когато видя някаква фигура, която тичаше нагоре по хълма. Беше Лина — Лина, която бе задължена да бди край Свещения извор. Великата жрица смръщи чело и се упъти да я пресрещне.

— Спокойно, тук съм — Диерна обви с ръка раменете на момичето и го поведе към една от скамейките наблизко. — Дишай дълбоко. Така. Още. Тук си на сигурно място... — Тя притисна здраво Лина към себе си, докато хълцанията на момичето започнаха да затихват и то спря да трепери. — Кажи ми, дъще, какво те уплаши толкова?

— Изворът! — отрони с треперещи устни Лина. — Лунните лъчи се отразяваха по повърхността му и той светеше като огледало. Погледнах във водата и изведнъж мъглите се спуснаха над мен и видях мъже, които се сражаваха с мечове. Беше ужасно! Толкова кръв! Добре, че не чувах шума от битката!

— Римляни ли бяха? Видя ли Алектус?

— Да... Да, така мисля. Римляните бяха нападнали лагер на британски войски. Горяха шатри. На лунната светлина и на светлината на огъня всичко се виждаше съвсем ясно. Римляните бяха напълно въоръжени и бяха изненадали нашите, докато са спали. Някои бяха успели да се доберат до щитовете си, но повечето бяха напълно беззащитни. Най-жесток беше боят около един слаб, тъмнокос мъж, който носеше златен обръч на челото си. Той се биеше храбро, но не особено умело.

„Алектус!“, бе първата мисъл на Диерна. „Проклятието ми те настигна!“

— Един по един падаха телохранителите му. Римляните предложиха на Свещения крал да се предаде, но той отказа, и тогава го пронизаха с много копия — едно подир друго, докато накрая той рухна на земята.

— Значи, той е мъртъв — произнесе Диерна гласно, — и Каразий е отмъстен. Спи спокойно, любов моя. Почивай най-сетне в мир и ти, който предаде приятеля си. Някога, в друг живот, ще се срещнем отново.

Тази есен, докато цезар Констанций се гreeше на лъчите на славата в столицата, повторно отвоювана за Рим, страната се давеше в дъждове. В Долината на Авалон облаци бяха скрили челото на Тор и се стелеха ниско над водите на езерото — сякаш бяха слезли мъглите-защитници на Свещения остров. Въпреки оловнотежкото сиво небе, надвиснало над тях, Диерна имаше чувството, че страшна тежест се е вдигнала от сърцето ѝ. Жриците, заразени от доброто ѝ настроение, започнаха да говорят за новите стени на овчарника, които трябваше да се вдигнат напролет, и за подмяната на сламения покрив на Голямата зала.

Една сутрин, скоро след равноденствието, момичето, което се грижеше за овцете, дойде разплакано. Една овца беше излязла през временната ограда и бе изчезнала. След дъжда, който бе валял непрекъснато цяла седмица, сега островите тънеха в мокра мъгла, която може би дори щеше да пропусне някой и друг слънчев лъч. Затова Диерна, която чувстваше нужда от движение след толкова месеци принудително бездействие, предложи сама да потърси животното.

Задачата не беше лесна. Водите бяха придошли от дъжда и дори местата, които обикновено бяха сухи, се бяха превърнали в тресавище. Диерна внимателно пробираше къде да стъпи и се чудеше защо глупавото животно бе тръгнало да слиза от хълма. От друга страна, омекналата от водата почва показваше ясно следите и тя успяваше да ги намери лесно — над Свещения извор и оттам надолу през овощните градини. После следите водеха малко назад по брега на езерото, към ниския хълм, посветен на Брига, чието светилище бе заобиколено от ябълкови дървета.

Диерна спря, смръщила озадачено чело. Хълмът, който обикновено бе наричан остров в името на традицията, сега наистина се бе превърнал в остров. Мъглата лежеше ниско над водата и беше толкова плътна, че не позволяваше да се види небето, макар че слънчевата светлина бе почнала да пробива през нея. Въпреки това Диерна забеляза някаква сивкава фигура между дърветата. Знаеше къде би трябвало да минава пътят, макар че не можеше да го види. Взе един прът, довлечен от водите, за да опипва дълбочината им, и започна да газии през тинестата почва.

Мъглата, която се спускаше все по-ниско, и без това бе много плътна, но след като Диерна направи няколко крачки, скри от нея и пътя, по който дойде, и посоката, накъдето трябваше да върви. Обзе я животински страх и тя се закова на място. Около глезените ѝ се плискаше кална вода. „Това е моята земя!“, опита се да си каже Диерна. „Познавам тези пътеки, откак съм проходила — би трябвало да мога да намеря пътя си с вързани очи и дори насън!“ Започна да диша дълбоко, призовавайки целия си дългогодишен опит, за да възвърне спокойствието си.

Шумът на кръвта в ушите ѝ отслабна и тя веднага чу, че някой я вика.

— Диерна... Помогни ми!

Гласът се чуваше съвсем слабо, но не можеше да се разбере дали от разстоянието, или от изтощение. Диерна продължи да газии в посоката, от която ѝ се струваше, че се носи звукът.

— Моля ви... Моля... Никой ли не ме чува?!

Диерна си пое мъчително дъх. Споменът я връхлетя изневиделица.

— Бека! — гласът ѝ пресекваше. — Продължавай да викаш! Бека, идвам!

Тя се запрепъва напред, опипвайки пътя си с пръта.

— О, Богиньо, моля те... Толкова исках да намеря правия път... — думите се загубиха в неясно мънкане. Но за Диерна и това бе достатъчно. Обърна се и навлезе в по-дълбоки води, водена от незнаен усет, също както когато търсеше Каразий, и най-сетне забеляза неясния силует на дърво, и долу, отчаяно вкопчена в корените му, някаква женска фигура.

Диерна видя дълга, тъмна коса, разстлана като водорасли във водата, и една слаба ръка, изцапана с кал и тиня. Отпуснатото тяло, което успя да издърпа на твърда земя, бе леко като тялото на дете. Но не беше дете. Диерна притисна младата жена към гърдите си и се взря в очите на Телери.

— Стори ми се... — мислите ѝ препускаха хаотично. — Стори ми се, че ме вика сестра ми...

Удивлението в очите на Телери изчезна и тя отпусна клепащи.

— Загубих се в мъглите — прошепна тя. — Струва ми се, че се бях изгубила още от деня, когато ти ме отпрати оттук... Опитвах се да

се върна на Авалон.

Диерна я загледа мълчаливо. Когато разбра, че Телери се е омъжила за Алектус, пожела да прокълне и нея, но не намери сили. Реши, че и без проклятието ѝ Телери ще бъде достатъчно наказана от силите, които бяха осъдили убиеца на Каразий на гибел. Но Телери бе жива. Мъглата се стелеше около тях като лепкав воал. В целия свят сякаш нямаше нищо друго освен нея самата, Телери и ябълковото дърво.

— Ти намери пътя през мъглите — произнесе с усилие Диерна. — Това може да бъде сторено само от жрица... Или ако се мине през Царството на феите...

Мислите ѝ се точеха мъчително, сякаш минаваха през дълбока вода. Можеше ли да прости на тази жена? Нали заради нейната любов Алектус се бе обърнал срещу Каразий? Можеше ли да прости на самата себе си, че бе толкова сигурна, че познава волята на Богинята, и в заслепението си донесе гибел на всички? Диерна въздъхна, и въздишката ѝ я освободи от бреме, което досега не бе съзнавала, че носи.

— Аз не съм тази, която търсиш... Прости ми...

— Сигурна ли си? „Кълна се, че ще приема всяка жена в този храм за своя сестра, майка и дъщеря, за своя плът и кръв...“ — гласът на Великата жрица укрепна, докато произнасяше тази част от Клетвата на Авалон.

— Диерна... — Телери вдигна към нея тъмните си очи, пълни със сълзи, все още прекрасни въпреки страданието. Диерна се опита да се усмихне, но вместо това и тя се разплака, притиснала към себе си младата жена, полюлявайки я като малко дете.

Не знаеше колко време измина, докато успя да се поуспокои. Все още ги заобикаляше бяла, студена мъгла.

— Струва ми се, че сме пленници на мъглата — каза тя в неубедителен опит да се покаже весела, — и ще се наложи да почакаме, докато се вдигне сама. — Поне няма да гладуваме, защото на дървото има достатъчно ябълки. — И тя облегна внимателно Телери на дънера на дървото, и стана, за да откъсне една ябълка. Докато се пресягаше към плода, забеляза някакво трептене във въздуха отвъд острова, и сетне, сякаш от самата мъгла, пред нея изникна фигурата на жена, която направляваше малка плоскодънна лодка през водата с

помощта на прът. Така се придвижваха през водата хората от блатистите земи.

Диерна замря и присви очи в опит да види по-ясно кой приближава. Жената ѝ се стори позната и все пак, тя, която като жрица познаваше много добре обитателите на блатистите земи, не можа да свърже лицето ѝ с никакво име. Непознатата беше боса въпреки студа и бе украсила косите си с венец от клонки и горски плодове. Облечена беше в дивечови кожи.

— Бъди здрава... — Диерна с усилие възвърна гласа си, за да поздрави. — Можеш ли да отведеш с лодката си две заблудени жени обратно към Тор?

— Днешната Повелителка на Авалон и тази, която ще дойде след нея... — произнесе ненадейно непознатата. — Нали затова съм тук...

Диерна трепна. Сетне, разбрала най-сетне коя бе жената, дошла да ги отведе обратно на Авалон, се поклони дълбоко.

После, забързано, за да не би Кралицата на феите да изчезне също тъй ненадейно, както бе дошла, тя помогна на Телери да седне в лодката и на свой ред се качи след нея. След още миг лодката потъна в белия облак. Тук мъглите бяха много гъсти и същевременно светли — Диерна често ги бе виждала такива на път към външния свят.

Но светлината, която ги обви, когато излязоха от мъглите, бе чистото сияние на Авалон.

[1] Domina (лат.) — господарка. — Б.пр. ↑

ГОВОРИ ДИЕРНА:

През изминалата нощ, първото пълнолуние след пролетното равноденствие, Телери зае трона на пророчиците. Много време е минало, откак на Авалон е имало истинска пророчица — за последен път така се е взирала в бъдещето повелителката Кайлеан — още когато жриците не са се били поселили на Свещения остров, но друидите са съхранили тържествения ритуал за посвещаване на пророчицата. Дарбата ме е напуснала почти напълно, а беше жизнено необходимо да видим това, което предстои. Затова рискувахме да постъпим така, без да сме сигурни, че ще можем да овладеем последствията.

Константин, син на Констанций, владее сега света. Християните, които по едно време сякаш щяха да се самоунищожат поради постоянните разпри помежду си, се обединиха срещу преследванията на Диоклециан, а сега дори успяха да привлекат на своя страна неговия наследник. Боговете на Рим се задоволяваха да властват редом с божествата на Британия, без да ги изместват. Но богът на християните е ревнив господар.

И тъй, на Авалон Телери седна на трона на пророчиците. Разпуснатата ѝ тъмна коса я обвиваше като наметало. Пред нея се виеше димът от свещени треви, който щеше да ѝ помогне да види това, което ни очаква.

Телери видя как Константин ще управлява достойно, в пълното великолепие на римски император, но видя също, че тронът му ще бъде наследен от недостойни синове. След тях щеше да дойде друг и щеше да се опита да върне старите богове, но щеше да загине млад в чужда страна.^[1] По негово време варварите отново щяха да нападнат Британия, а след тях и народът на Ериу. И въпреки това нашият остров щеше да процъфтява както

никога преди — единствено светилищата на старите богове щяха да бъдат разрушени от християните, които наричат Великата богиня демон. Телери видя как стърчат руините на старите храмове, като ръце, протегнати в укор и недоумение към небето.

След време друг британски военачалник щеше да последва примера на Каразий и да се провъзгласи за император. Той щеше да потегли с легионите си към Галия, но там щеше да бъде разбит, а хората му щяха да се поселят завинаги в Арморика. Междувременно варварите от германските земи започваха да заливат империята на вълни — докато най-сетне щяха да преминат през вратите на Рим. Тогава Британия, изоставена от римските легиони, най-сетне щеше да възвърне официалната си независимост.

Измина повече от век. Дивите северни племена, които се татуираха в синьо от глава до пети, постоянно нападаха и опустошаваха земите на юг от техните. Телери спомена името на нов крал, който щеше да се възкачи на трона на Свещените британски крале под името Вортигерн. По кръв той щеше да произхожда от древните династии, като Алектус, но като Каразий щеше да се възползва от саксонски наемници, доведени отвъд морето.

Опитах се да спра потока на виденията ѝ, за да запитам какво щеше да бъде мястото на Авалон през вековете — в това странно и смутно бъдеще.

В отговор тя изплака, смутена от множество объркани и неясни видения, които я бяха връхлетели изневиделица. Бързо направих необходимото, за да я върна в съзнание, защото духът ѝ се бе отдалечил прекалено много в пространството между световите.

Сега Телери спи. Но моят покой е смутен. Виденията, от които я спасих, връхлитат в моите мисли, и аз се боя, боя се ужасно — за съдбата на жриците, които ще дойдат след нас в една земя, отрекла се от Великата богиня, от нейната мъдрост и нейния благослов.

[1] Император Юлиан Апостат (Отстъпник), управлявал Рим от 361 до 363 г. сл.Хр. — Б.пр. ↑

КНИГА ТРЕТА
ДЪЩЕРЯ НА АВАЛОН
440–452 Г. СЛ.ХР.

17.

Необичаен студ бе сковал цяла Британия. До Самхаин оставаха още десет дни, но последната буря вече бе изсмукала всякакъв цвят от вледенената земя, бе замразила пътищата, а вятърът режеше като с нож. Пътуването ставаше опасно и почти невъзможно, дори по големия римски път. Остров Мона, отделен от брега на Британия със съвсем тесен провлак, бе потънал в зимен покой. Дни наред жителите на острова не бяха виждали странник да приближава към домовете им.

Затова Вивиан направо се стъписа, когато, поглеждайки през вратата на краварника, видя някакъв пътник да приближава към голямата селска къща. Човекът яздеше едро, кокалесто муле, оплескано в кал до корема. Самият той бе така усукан в наметки и шалове, че можеха да се различат само краката му. Тя примига, защото за миг ѝ се стори, че познава отнякъде този човек. Но нова, разбира се, бе невъзможно. Тя се наведе отново, за да вдигне тежкото ведро с прясно издоено мляко, и се упъти към къщата. Малките ѝ крака трошаха леда, който покриваше локвите по пътеката.

— Тате, насам иде пътник — трябва да е чужденец...

Вивиан говореше малко напевно, като северняците, макар че бе родена в Летните земи. Завареният ѝ брат веднъж ѝ бе подшушнал, че всъщност произхождала от някакво съвсем невероятно място — някакъв остров, наречен Авалон, който пък изобщо не се намирал на този свят. Баща му го бе накарал да млъкне незабавно, а когато се събуди на другия ден, Вивиан реши, че такова нещо изобщо не може да бъде вярно. Как тъй някакво място по средата на сушата ще бъде същевременно и остров? Но понякога, в сънищата, тя почти си спомняше, и тогава се будеше със странното чувство, че е загубила нещо. Единственото нещо, което знаеше, бе че истинската ѝ майка е Повелителка в това незнайно място.

— Какъв чужденец? — Нейтен, баща ѝ, се показва иззад другия ъгъл на къщата, понесъл наръч подпалки.

— Не знам — прилича на куп парцали. Целият се е увил в наметала заради студа, но нали и ние с теб сме горе-долу същите —

Вивиан се усмихна на баща си.

— Влизай вътре, момиче — Нейтен посочи вратата с наръча, който държеше. — Бързо, защото млякото ще замръзне.

Вивиан се засмя и прекрачи прага, но Нейтен остана вън, загледан в непознатия пътник, чието муле бавно напредваше нагоре по пътеката към къщата.

Вивиан остави ведрото и смъкна наметката от раменете си. Дочу отвън гласове, спря и се заслуша. Беток, втората ѝ майка, също спря да бърка гозбата и се вслуша в говора на мъжете отвън.

— Талиезин! Значи наистина си ти! — тъкмо казваше Нейтен. — Какъв вятър те довя дотук?

— Вятърът идва от Авалон и не може да чака по-подходящо време — отговори новодошлият. Гласът му беше плътен, красив и звучен, макар и попресипнал от студа.

— Не ми се вярва, че си бил път дотук, само за да предадеш поздрав на Вивиан от майка ѝ по случай Самхаин — отбеляза Нейтен. — Както и да е влизай вътре, човече, че наистина ще загинеш от студ! Не искам утре да разправят, че най-добрият бард в Британия е умрял от студ пред вратата ми! Не, не. Влизай вътре — аз ще се погрижа за коня ти. Ще го вържа в обора при кравите.

Вратата се отвори и на прага застана висока фигура — сега, макар и да не бе свалил наметките, се виждаше, че мъжът е слаб, но строен. Вивиан отстъпи назад, без да откъсва поглед от него, докато той започна да сваля едно след друго наметалата, сипейки късчета скреж, които веднага почваха да се топят по добре почистения каменен под пред огнището. Най-отдолу носеше бяла вълнена роба — традиционното облекло на друидите. Сега Вивиан разбра какво бе деформирало очертанията на фигурата му — голям калъф от тюленова кожа, в който носеше арфата си. Той я свали от рамото си и внимателно я постави на пода.

Странникът се изправи и се огледа, явно изпълнен с благодарност, че най-сетне се е добрал до целта на пътуването си. Вивиан веднага забеляза, че има изключително красиви ръце. Косата над високото му чело беше толкова светла, че не можеше да се определи дали отенъкът ѝ е златист или сребрист. Момичето си каза, че този човек няма много да се промени, когато остарее. Всъщност, на

нея той вече ѝ се виждаше стар. В този миг мъжът срещна погледа ѝ и на свой ред се вторачи в нея.

— Но ти си още съвсем дете!

— Навърших четиринадесет и мога да се ожения, ако искам! — сопна се тя веднага и се изпъна в целия си ръст. Усмивката му бе изненадващо топла и нежна.

— Ама разбира се — забравих колко приличаш на майка си, а тя и до ден днешен едва ми стига до рамото. Въпреки това успява да извика у хората впечатлението, че е висока.

Той се поклони пред осиновителката ѝ. Тя бе го гледала досега мрачно и подозрително, но прие поклона му с примирение.

— Благословен да бъде този дом и стопанката му — каза той тихо.

— Благословен да бъде и пътникът, който почете нашето огнище — отвърна Беток, — но не мисля, че вестта, която носиш, е благословия за нас.

— Тъй ми се струва и на мен — допълни Нейтен, който тъкмо влизаше през вратата.

Докато Нейтен закачаше наметалото си, Беток наля ябълково вино в една дървена чаша и го предложи на госта, като добави:

— Все пак, бъди добре дошъл. Вечерята скоро ще е готова. — И тя отново се обърна към котлето, което вреше на огъня, а Вивиан отиде да извади дървени те блюда, в които се хранеха.

— И тъй — поде Нейтен, — какви новини ни носиш?

Вивиан спря с блюдо в ръка, за да чуе думите на госта.

Талиезин въздъхна.

— Анара, дъщерята на Повелителката, умря преди месец.

„Сестра ми“, каза си Вивиан и се зачуди дали не е редно да скърби — но не можеше, защото изобщо не си я спомняше.

— Онази, която се омъжи за сина на Вортигерн ли? — попита тихо Беток.

— Не, това беше Идрис, но и тя почина, казват, при раждане — поклати глава мъжът ѝ и се обърна отново към Талиезин. — Тъжни вести ни носиш... — и зачака, очевидно не разбирайки защо бардът е тръгнал на такъв далечен път, само за да им съобщи скръбната вест.

— Ана, Повелителката, ме изпраща да прибера Вивиан обратно на Авалон... — каза Талиезин.

— Но моят дом е тук! — възкликна Вивиан, гледайки объркано ту баща си, ту барда.

Лицето на Талиезин бе сериозно и спокойно.

— Знам. Но господарката Ана има нужда от теб.

— Татко! Кажу ми, че няма да ме пуснеш! — проплака Вивиан.

Талиезин изгледа стреснато по-възрастния мъж.

— Нищо ли не си й казал?

— Какво да ми каже! — извиси се гласът на Вивиан. — За какво говори той?

Нейтен се изчерви и отвърна, отбягвайки погледа й:

— Че не съм ти баща. Нямам право да те задържам тук и това е истината, която се надявах никога да не трябва да призная пред теб.

Тя се обърна рязко към него.

— Чия дъщеря съм тогава? Казваш, че не си ми баща. Може би сега ще се окаже, че Повелителката не ми е майка?

— О, не, тя е твоя майка, не бива да се съмняваш нито за миг — отвърна мрачно Нейтен. — Тя ни подари тази къща — на Беток и на мен, когато те повери на грижите ни, и ни обеща, че земята тук ще бъде наша завинаги, а ти ще си останеш наша дъщеря, освен ако по някаква нещастна случайност и двете ти сестри не починат, без да оставят жива дъщеря след себе си. Щом най-голямата, която тя задържа при себе си, за да бъде обучавана за жрица, е умряла, е редно ти да се върнеш, за да заемеш мястото й. Ти си единствената жива дъщеря и наследница на майка си.

Вивиан усети, че кръвта се дръпна от лицето й.

— И няма никакво значение дали аз искам да се върна или не?

— Когато Авалон ни призове, нашите желания губят стойност — каза меко Талиезин. — Съжалявам, Вивиан.

Дребното, слабичко момиче се изправи гордо, преглъщайки сълзите си.

— Разбирам, че ти нямаш никаква вина. Кога тръгваме?

— Бих потеглил незабавно, но нещастното ми муле трябва да си почине. Тръгваме утре призори.

— Така скоро! — Вивиан поклати глава. — Защо майка ми не ме предупреди малко по-рано?

— Мила моя, смъртта не предупреждава никого. Ти си достатъчно голяма, за да започнеш веднага с обучението си, а след

някой и друг ден пътищата ще бъдат напълно непроходими. Ако не те отведа веднага, няма да можеш да стигнеш до Авалон преди пролетта.

Когато Вивиан се изкатери по стълбата, за да започне да събира багажа си, сълзите веднага рукнаха по бузите ѝ. Изведнъж се почувства като осиротяла — сам-самичка на света. Беше ѝ ясно, че майка ѝ я вика не защото тъгува за нея, а защото нуждата го налага. Авалон беше прекрасна мечта, но Вивиан не искаше да напусне мъжа и жената, които бяха единственото семейство, което познаваше. Не искаше да напусне и скалистия остров, който толкова отдавна се бе превърнал за нея в роден дом.

Талиезин седеше пред огъня с чаша греяно ябълково вино в ръка. Беше спал спокойно и на топло — за първи път от много дни насам. В този дом наистина цареше покой. Ана бе постъпила добре, като бе дала дъщеря си за отглеждане на Нейтен. Наистина бе жалко, че момичето не можеше да си остане тук. И спомените му изплува ликът на Повелителката — такава, каквато я бе видял на тръгване — с чело, набраздено от нови бръчки и устни, плътно стиснати над изострената брадичка. Дребна, грозновата жена, биха казали много хора, но от мига, когато Талиезин се бе присъединил към братството на друидите преди двадесетина години, за него тя бе живото възплъщение на Богинята.

Ана бе наследила собствената си майка, а тя — леля си. Така му бе разказвала самата Ана. Длъжността на Велика жрица не винаги се предаваше от майка на дъщеря, но в продължение на векове много деца на Авалон се бяха свързвали в брак с кралските фамилии на Британия, а после бяха пращали обратно децата си да бъдат обучавани на Авалон, и те на свой ред оставаха там, за да служат на Богинята. Макар и не пряко, дъщерята на Ана произхождаше направо от самата Сианна, за която се разправяше, че била дъщеря на Кралицата на феите.

Нещо наблизко се раздвижи и привлече вниманието му. На дървената стълба се появиха първо два крака в панталони за езда, увити отгоре с кожа. Той загледа с интерес потъналата в дебела туника фигурка, докато тя се смъкна долу и застана пред него, смръщена

предизвикателно. Талиезин повдигна удивено вежди и смръщеното лице на Вивиан внезапно се озари от доволна усмивка.

— Тези дрехи на заварения ти брат ли са?

— Учила съм се да яздя като мъж; защо да не обличам мъжки дрехи за езда? Защо се блещиш, майка ми няма ли да ме одобри така?

Устните му потрепнаха развеселено.

— Не, никак няма да е доволна. „Богиньо, Велика Брига — възкликна той наум — ами че тя е точно копие на Ана! Явно идущите няколко години на Авалон ще бъдат много забавни!“

— Много добре! — Вивиан седна до него и опря лакти на коленете си. — Не ми трябва одобрението ѝ. Ако ми каже нещо, аз пък ще ѝ кажа, че не съм съгласна да ме измъква от дома, когато ѝ хрумне!

Талиезин въздъхна.

— Не мога да те виня.

„Не бе редно Ана да постъпва така с теб“, продължи той наум. „Отпрати те още съвсем дете, а сега те вика обратно без каквото и да било предупреждение, като че ли си кукла на конци, но Ана винаги е обичала да налага волята си. Нали и аз толкова пъти съм чувствал как ми дърпа конците...“

В същия миг видя как лицето на Вивиан се изопва от удивление и разбра, че момичето е чуло мислите му. Бързо направи едва забележим жест с ръка и учудването изчезна от лицето ѝ. Вивиан се пресегна и взе една чаша. Трябваше да бъде по-внимателен. Напълно бе възможно малката да е наследила не само външността, но и дарбите на майка си, макар и още необработени. А Талиезин знаеше, че никога не е успял да скрие нищо от Повелителката на Авалон.

Когато потеглиха, тъкмо бе минало пладне. Талиезин отново яздеше мулето си, а Вивиан — едно от яките планински понита, които отглеждаха на север. Протокът между острова и сушата бе напълно замръзнал, затова можаха да го прекосят с конете си. Минаха през селото, което бе изникнало до римското укрепление в Сегонциум и тръгнаха по пътя, построен от римляните през земите на децеанглите, на път за Дева.

Вивиан никога не бе яздила повече, отколкото да пресече остров Мона от единия до другия край. Дългите преходи я уморяваха, но тя

яздеше редом с Талиезин, без да дава видими признаци на умора и слабост; от своя страна друидът, привикнал да овладява нуждите на тялото си, не предполагаше, че едно младо момиче може да се изтощи от дългите часове, прекарани на седлото. Но Вивиан, макар и дребна и крехка, бе наследила издръжливостта на Древния народ, който от прастари времена обитаваше блатистите земи. Тя приличаше на тях и външно. Не бе виждала майка си, откак бе навършила пет години, и сега бе решена да не показва пред нея никаква слабост. Не преставаше да се чуди кой все пак е истинският ѝ баща, и дали и той живее на Авалон. Може би той поне щеше да я обикне.

И така, тя продължаваше да язди редом с Талиезин, а сълзите замръзваха по бузите ѝ. Нощем, когато си лягаше, бе прекалено уморена, за да заспи, и я болеше цялото тяло. Постепенно, докато продължаваха да се движат на юг, през долината на река Уай, Вивиан привикна към ездата, но продължаваше да не изпитва никакво удоволствие от нея. Неприязънта ѝ се пренесе дори върху понито, което яздеше.

Животното бе сякаш обсебено от някакъв демон на непокорството — имаше собствена представа за пътя, а тя не се покриваше с нейната.

В земите между Дева и Глевум Рим почти не бе оставил следи. Нощуваха в колибите на овчари, или в къщурките на селски семейства, които с труд изкарваха прехраната си от хълмистата земя наоколо. Посрещаха друида тъй, сякаш някой бог бе слязъл от небето, за да влезе в домовете им, но към Вивиан се отнасяха по друг начин — като към своя. Когато достигнаха по-южни земи, пътищата станаха значително по-проходими, въпреки че студът бе все така лют. Тук-там вече зърваха и покрива на някоя вила, покрита по римски образец с керемиди, разположена сред голямо имение.

Малко на север от Кориниум, Талиезин насочи ездитните животни към една такава вила. Когато приближиха, видяха, че е стара, удобна постройка с вътрешен двор.

— Минаха времената — поде друидът, докато влизаха през портата, — когато посещението на свещенослужител с моя сан и призвание бе чест за всеки дом в Британия, а римляните се отнасяха към нас с уважение, като към служители на сродна вяра. В наше време християнството е проникнало в съзнанието на повечето хора — а

християните наричат всички, които не се кланят на техния бог, демонопоклонници — дори боговете, които почитат, да са кротки и миролюбиви. Затова винаги се представям като странстващ бард, а се разкривам само на тези, които почитат старата вяра и обичаи.

— А чий е този дом? — попита Вивиан. Кучетата се бяха разляяли и по прозорците и вратите се показваха хора, за да разберат кой е пристигнал.

— Домакините са християни, но не са фанатици. Юний Приск е добър човек, който се грижи за телесното здраве и на хората, и на животните си, но ги оставя сами да намират пътя на душите си. При това безкрайно обича да му свирят на арфа. Тук ще ни посрещнат добре.

Към тях се бе упътил едър, набит мъж с червеникава коса, за да ги посрещне. Подир него тичаха цяла глутница кучета, и разбира се, понито на Вивиан избра тъкмо този момент, за да се подплаши и да побегне. Докато Вивиан успее да го върне, Приск вече бе при Талиезин и го приветстваше с „добре дошъл“.

Храниха се по стария римски обичай — мъжете полуизлегнати, а жените — насядали на пейки близо до огнището. Дъщерята на домакина, Присцила, вечно учудено осемгодишно момиченце, бе очевидно очарована от гостенката и седеше неотлъчно до нея. В момента, в който Вивиан изядеше храната си, тя тутакси изтичваше да ѝ сипе още. Вивиан не отказваше, защото досега бяха замръквали в домовете на бедни семейства, а малкото храна, която носеха със себе си, пестяха, защото студът продължаваше. Вивиан не помнеше откога не бе яла до насита и не се бе затопляла истински. Затова се хранеше, без да обръща внимание на разговорите около трапезата, но когато поутоли първоначалния си вълчи глад, успя да дочуе, че става дума за британския самодържец.

— Наистина ли мислиш, че Вортигерн не се е справил? — попита Талиезин и остави чашата си на масата. — Нали помниш, когато от Рим дойде на посещение епископ Германус, бяхме в такова отчаяно положение, че го помолихме той да води войските ни срещу пиктите, защото поне бе служил в легионите, преди да стане свещеник! Това стана в същата година, когато се роди това дете тук — и той се обърна усмихнато към Вивиан. — Саксонските войски, които Вортигерн разположи на север, досега винаги са удържали онези

нарисувани диваци; освен това той премести вотадините в Деметия, а корновиите — в Думнония — и двете племена са силни и войнствени, а там, където са сега, могат да ни защитават срещу набезите на ирландците. Прочутият главатар на англите, Хенгист, и неговите хора охраняват крайбрежието от нападение на саксонски пирати. Очевидно е, че щом се възцари мир, ние започваме да се караме помежду си, но ми се струва много несправедливо Вортигерн да бъде наказан за усилията си с гражданска война.

— Саксонците станаха прекалено много — възрази Приск. — Вортигерн даде на Хенгист целия Кантиум, за да го защитава, без дори да поиска съгласието на краля му. Докато Съветът поддържаше Вортигерн, го приемах, но Амброзиус Аурелианус е наш законен самодържец и император, също както баща му преди него. Сражавал съм се за него при Гуолопум. Ако поне единият от двамата бе спечелил убедително битката, щяхме да знаем накъде сме — а сега Британия е застрашена да я сполети съдбата на детето от притчата за цар Соломон, който предложил да го разделят на парчета, за да задоволи претенциите на двете жени, всяка от които твърдяла, че то е нейно.

Талиезин поклати глава.

— Доколкото си спомням, заплахата на мъдрия крал върнала разума на спорещите жени. Дано и нашите водачи постъпят така.

Домакинът им въздъхна.

— За да стане това, приятелю, е нужно нещо повече от заплахата — необходимо е чудо. — Той поседя смръщен и замислен, после се изтръгна с усилие от мислите си и се усмихна на жена си и на двете момичета. — Ама че мрачен разговор, като че ли вечерта и без това не е достатъчно мрачна и студена. Сега, като те нагостих, Талиезин, няма ли в замяна да ни зарадваш с една от песните си?

Прекараха два дни и две нощи във вилата, и когато трябваше отново да тръгнат на път, Вивиан искрено съжали. Но друидите умееха да предсказват и времето, а Талиезин бе казал, че ако не тръгнат незабавно, няма да успеят да стигнат до Авалон преди първия сняг. На сбогуване малката Присцила се вкопчи във Вивиан и не искаше да я пусне. Обеща на Вивиан никога да не я забравя, а самата Вивиан, доловила искрената доброта в сърцето на малкото момиче, се зачуди дали ще намери толкова добра приятелка там, където отиваше.

Този ден и следващия препускаха с все сили. Спряха в една овчарска колиба само колкото да подремнат няколко часа. Вивиан почти не пророни дума през целия път — с изключение на някоя смотолевена под нос ругатня по адрес на понито. Следващата нощ прекараха в един хан в Акве Сулис. От града у Вивиан остана смътната представа за разкошни сгради, които обаче бяха почнали да се рушат, и постоянния мирис на сѐра от вдигация пара лековит извор. Нямаха време за губене в Акве Сулис, затова на другия ден потеглиха рано-рано по пътя за Линдинис.

— Днес ли ще стигнем до Авалон? — извика Вивиан, която яздеше зад Талиезин. Пътят се виеше ту надолу, ту нагоре из хълмовете на Мендип и животните се движеха доста по-бавно.

Челото на Талиезин се сбърчи.

— Ако яздехме добри коне, щях да съм сигурен, че ще стигнем още днес, но тези две животинки или сами си подбират бързината, или изобщо отказват да вървят. Поне ще опитаме.

Следобедът преваляше, когато нещо мокро падна на ръката на Талиезин. Той вдигна очи и видя колко ниско се е схлупило небето над тях. Прехвърчаше първият сняг. Сега, когато заваля снегът, времето като че ли се стопли, но бардът отлично знаеше, че това е измамно усещане. Момичето продължаваше да язди, без да се оплаква, но въпреки това, когато пресякоха пътя към оловните мини, мракът започна да пада бързо и Талиезин обърна конете към няколко скупчени една до друга постройки, заобиколени от дървета.

— Лятно време тук правят керемиди — каза той, — но по това време постройките са празни. Ако сами си донесем дървата за горене, собствениците няма да имат нищо против, че сме ги използвали за подслон. Спал съм тук и преди.

Къщичките бяха влажни и миришеха на мухъл. Дори когато запалиха огън, влагата продължаваше да се чувства. Вивиан потръпна и се примъкна още по-близо до огъня, докато бардът отиде да донесе в котлето вода за овесена каша.

— Благодаря ти — каза тя, когато той ѝ подаде купата с готовата каша. — Не съм искала да тръгвам на това пътешествие, но ти

благодаря за грижите, които положи за мен. Баща ми — искам да кажа, осиновителят ми — не би сторил повече за мен.

Талиезин ѝ хвърли бърз поглед и се зае да сипва каша и на себе си. Мургавата ѝ кожа бе пребледняла от студа, но в тъмните ѝ очи припламваха искрици.

— Ти ли си моят баща? — попита внезапно Вивиан.

За момент Талиезин замря от удивление. Мислите му препускаха хаотично. По време на дългия път дотук и той си бе задавал нееднократно същия въпрос. На празненството, когато бе зачената Вивиан, той самият бе току-що посветен за жрец, и за първи път участва в ритуалните бракосъчетания на жреците и жриците по Белтейн. Онази вечер Ана, макар и пет години по-възрастна от него и родила вече две дъщери, носеше царствената си красота като корона на челото.

Талиезин помнеше и досега как я бе целунал, помнеше вкуса на устните ѝ — сладък и парещ като медовината, която беше пила. Но тази нощ всички бяха опиянени — не само от медовината, но и от екстаза на ритуалния танц, докосваха се, разделяха се, и отново се докосваха. От време на време някоя от двойките изчезваше в сенките около огъня, за да се слее в най-древния от всички танци. Помнеше само как жената, която лежеше в прегръдките му, извика в мига, когато той вля в нея цялата си жизнена сила. Но той самият бе обзет от такъв екстаз, сякаш бе влял в нея и душата си, и така и не успя да види ясно лицето ѝ, нито да разбере името ѝ.

Момичето чакаше и заслужаваше да получи отговор.

— Не бива да ме питаш за тези неща — той успя да се усмихне. — Нито един мъж, който изповядва нашата религия, не може да претендира, че Богинята е заченала дете от него. Това го знаят дори саксонските варвари. Ти произхождаш от древната кралска династия на Авалон, и това е всичко, което аз, или който и да било друг, би могъл да ти каже.

— Но ти си се клел да казваш винаги истината — възрази смръщено Вивиан. — Не можеш ли да кажеш истината и на мен?

— Всеки мъж би се гордял с дъщеря като теб, Вивиан. Ти понесе това тежко пътуване, без да се оплачеш нито веднъж. Когато дойде време и ти да танцуваш около огньовете по Белтейн, може би ще

разбереш защо не мога да ти отговоря. Цялата истина е такава, дете мое — може и да си моя дъщеря, но не мога да бъда сигурен.

Вивиан вдигна очи и се взря в неговите. Въпреки цялото си познание и дългите години, прекарани в обучение при друидите, Талиезин не успя да отклони погледа си.

— Бях насила отделена от човека, когото досега имах за свой баща — каза Вивиан. — Тогаваше трябвало да намеря друг, и не мога да си представя, че бих могла да искам за баща някой друг освен теб.

Талиезин продължаваше да я гледа — сгушена като малка кафява птичка до огъня, и за първи път, откакто бе провъзгласен за бард, не можа да намери думи, за да изрази това, което чувстваше. В главата му бушуваше истинска буря. „Нищо чудно Ана да съжали, че изпрати мен, за да я доведе. Това момиче не е Анара, за да се подчинява безусловно на заповедите на Повелителката — независимо от това дали ще я пратят да налее вода или да си търси смъртта. Но аз не съжалявам — каква жрица ще стане от това момиче един ден!“

Вивиан още чакаше отговор.

— Най-добре ще бъде да не казваме нищо на майка ти — отвърна най-сетне бардът, — но ти обещавам, че ще се постарая да ти бъда като баща.

Когато най-сетне стигнаха до езерото, вече се здрачаваше. Вивиан се огледа без ентузиазъм. Вчерашният сняг беше образувал тънка ледена корица по калта и бе посребрил тръстиките, а сега започваше отново да вали. Локвите бяха покрити с дебел слой лед, а по оловносивата вода на езерото тук-там също имаше късове ледена покривка, която проблясваше на чезнещата дневна светлина. По-далеч се виждаха няколко колиби, издигнати на колове върху мочурливия езерен бряг. Отвъд водите се виждаха очертанията на някакъв хълм. Върхът му бе обвит в облаци. Докато гледаше нататък, до тях долетя далечен звън на камбана.

— Там ли отиваме?

Лицето на Талиезин грейна в усмивка.

— Надявам се, не. Въпреки че, ако не бяхме от народа на Авалон, единственият свещен остров, до който бихме стигнали, щеше да е тъкмо Инис Уитрин.

Точно до тях, на клона на една върба, беше закачен голям рог, чиято повърхност бе гравирана на спирали. Талиезин го откачи и го наду. Звукът отекна — дълбок и хрипкав — над притихналото езеро. Вивиан се зачуди какво щеше да се случи сега. Бардът гледаше внимателно към наколните колиби, но тя бе първата, която забеляза как нещо, което бе мислила за купчина парцали, започна да се движи бавно към тях.

Беше някаква старица, цялата увита в дрипи, върху които имаше наметка от някаква сива животинска кожа. Съдейки по дребния ѝ ръст и тъмните очи, които бяха единственото, което се виждаше от лицето ѝ, Вивиан реши, че е от обитателите на блатистите земи. Не можеше да разбере защо Талиезин гледа така странно старицата — едновременно заинтригувано и предпазливо, като човек, срещнал змия на пътя си.

— Млада господарке, прекрасни господарю, баржата няма да може да потегли в този студ. Няма ли да предпочетете да си починете в моя дом, докато времето се пооправи?

— Не, няма да предпочетем — каза Талиезин твърдо. — Обещал съм да отведа това дете на Авалон колкото е възможно по-бързо, а сме и много уморени от пътя. Да не би да искаш да наруша клетвата си?

Жената се засмя тихичко и Вивиан почувства как кожата ѝ настръхва, сякаш изведнъж в нея се забиха хиляди ледени иглички.

— Езерото е замръзнало. Може да успеете да минете по леда — тя хвърли поглед към Вивиан. — Ако действително си родена за жрица, трябва да имаш дарба, и да можеш сама да почувстваш откъде минава сигурният път. Ще имаш ли смелостта да опиташ?

Момичето я изгледа мълчаливо. Вярно, беше имала някакви откъслечни видения, откак се помнеше, но знаеше много добре, че необучен човек не бива да вярва на това, което вижда. Същевременно разбираше, че този разговор има някакъв двойствен смисъл, който ѝ убягваше.

— Измамно нещо е ледът — изглежда здрав, а сетне се троши под краката ти — каза бардът. — Ще бъде жалко, ако детето се удави, след като съм го довел от толкова далеч...

Думите иззвънтяха странно в ледения въздух и на Вивиан ѝ се стори, че старицата трепна. Но после предположи, че ѝ се е привидяло, защото в същия миг жената се обърна, плесна с ръце, и завика нещо на непознат за момичето език.

Незабавно надолу по стълбите на наколните жилища затичаха дребни, мургави мъже, целите увити в кожи. Наизскачаха толкова бързо, че явно само бяха чакали сигнала на старицата. Измъкнаха от някакъв заслон една баржа — не много дълбока, но достатъчно голяма, та на нея да могат да се качват и коне. Носът беше обвит с нещо тъмно. Ледът се пукаше и цепеше, докато хората извличаха баржата навън. Вивиан изпита задоволство, че не ѝ се наложи да демонстрира дарбата си. Дали старата жена щеше наистина да я остави да опита? Би трябвало сама да вижда колко тънък е ледът.

Нагруппаха цял куп кожи в баржата. Вивиан се сгуши доволно в тях, защото веднага след като дребните лодкари отблъснаха баржата с пръти от брега, се усети леденият полъх на вятъра. За нейна изненада старицата, която бе взела за жителка на наколното селище, пътуваше с тях. Стоеше права на носа, сякаш изобщо не чувстваше студа. Сега ѝ се стори по-различна — и някак позната.

Стигнаха до средата на езерото. Сега лодкарите не си служеха с пръти, а гребяха. Вятърът се усили и баржата се заклати върху вълните. През снежната пелена Вивиан успя да различи островния бряг — видя и кръглата църква, иззидана от сив камък. В същия миг гребците извадиха веслата от водата и баржата спря.

— Ще извикаш ли мъглите, господарке? — каза единият на езика на бритите.

За миг Вивиан изпита ужасното чувство, че той се обръща към нея, но за нейно учудване старицата незабавно пристъпи напред. Сега вече не изглеждаше толкова стара, нито пък толкова дребна. Лицето на момичето явно бе отразило удивлението ѝ, защото Повелителката се поусмихна насмешливо, преди да се обърне с лице към острова. Вивиан не бе виждала майка си, откак бе навършила пет години, и не помнеше лицето ѝ, но сега я позна. Хвърли укорителен поглед към Талиезин — можеше поне да я предупреди!

Но баща ѝ — ако наистина бе неин баща — не откъсваше очи от Повелителката, която с всеки изминат миг ставаше по-висока и по-прекрасна. Тя издигна високо ръцете си и остана за миг напълно неподвижна — цялото ѝ тяло бе устремено към небето в ням зов; после от устните ѝ се откъсна протяжен вик — думи на незнаен език се извиха в една чиста, звънтяща нота, и ръцете на жрицата бавно се отпуснаха надолу.

Вивиан почувства в костите си трепета на чудотворната промяна, която ги изместваше от една действителност в друга. Още преди мъглите да затрептят около тях, момичето разбра какво се бе случило; но когато завесата на мъглите се вдигна, тя разтвори удивено очи пред невероятната гледка, която се разкри изведнъж — остров Авалон сияеше меко на последните лъчи на слънцето — такава слънчева светлина Вивиан не бе виждала никога в света, който бе обитавала досега. Върху каменния кръг, който се издигаше на върха на Тор, нямаше и помен от сняг, но брегът на острова бе покрит с бяла пелена, бели облачета бяха накацали като пролетен цвят и върху клоните на дърветата в ябълковите градини — защото дори сега Авалон не бе напълно отделен от света на простосмъртните. Тази окъпана в неземна светлина картина си остана за Вивиан най-прекрасната гледка и нищо не можа да я измести в сърцето ѝ до края на земните ѝ дни.

Лодкарите се смееха и бърбореха, докато гребяха бързо и баржата неусетно стигна острова и докосна дървения пристан. Явно ги очакваха — белите одежди на друидите се измесваха с роклите на множество жени и момичета, чиито рокли бяха с цвета на небоядисана вълна, или сини — само посветени жрици имаха право на сини одежди. Някои вече се бяха скупчили на пристана, други тичаха надолу по хълма. Повелителката на Авалон, смъкнала парцаливите дрехи, слезе първа от баржата, обърна се към Вивиан и ѝ подаде ръка.

— Добре дошла на Авалон, дъще.

Вивиан понечи да сложи ръката си в нейната, но изведнъж спря. Умората от дългото пътуване и тъгата от раздялата с досегашния ѝ дом изведнъж се изляха в поток от думи.

— Щом съм добре дошла, защо трябваше да мине толкова време, преди да се сетиш да ме повикаш? Щом съм ти дъщеря, не помисли ли какво ще ми причиниш, като ме откъсна без предупреждение дори от единствения дом, който познавам?

— Нямам обичай да давам обяснения за постъпките си — леденият глас на Повелителката режеше като с нож.

Изведнъж Вивиан си спомни този глас — тонът му не можеше да се сбърка, бе го чувала като съвсем малко дете. Случвало ѝ се бе да очаква милувка, а вместо това чуваше този леден глас, от който я заболяваше повече, отколкото от удар.

Повелителката продължи с малко по-мек тон:

— Ще видиш, дъще, че може да дойде времето, когато и ти ще постъпваш като мен. А засега, за твое добро, ти ще трябва да се научиш на дисциплината, която е задължителна за всяко момиче — било то селянче или кралска дъщеря, когато дойде при нас. Нали ме разбираш?

Вивиан стоеше мълчалива, докато Повелителката — за нищо на света не можеше да мисли за нея като за майка — повика с жест едно от по-младите момичета.

— Роуан, отведи я в Дома на девиците и ѝ дай дрехи, каквито носят тези, които се обучават за жрици. Ще положи обет още тази вечер в голямата зала.

Момичето, което приближи, беше слабо. Под дебелия шал, с който бе увило главата си, надзъртаха руси кичури. Когато се отдалечиха толкова, че Повелителката да не ги чува, то каза:

— Не бива да се страхуваш...

— Не се страхувам, ядосана съм! — изсъска Вивиан.

— А защо тогава трепериш така, че едва успяваш да държиш ръката ми? — усмихна се русото момиче. — Вярвай ми, няма от какво да се боиш. Повелителката не хапе — може да се каже, че дори не лае много, стига да умееш да си мериш думите и да се подчиняваш на заповедите ѝ. Можеш да си убедена, че ще дойде време, когато ще си щастлива, че си дошла при нас.

Вивиан поклати глава. Мислеше си, че ако майка ѝ поне бе дала воля на гнева си, би повярвала, че изпитва някаква обич към нея...

— Освен това тя винаги ни позволява да задаваме въпроси. Понякога не е МНОГО търпелива, но пък ти никога не бива да показваш, че се боиш от нея — единствено това я вбесява истински. И никога не допускай да те види, че плачеш.

„В такъв случай добре съм се наредила с предизвикателното си държание“, каза си Вивиан. Толкова бе мислила за майка си по целия път насам, но изобщо не си бе представяла срещата им така.

— Виждала ли си я преди? — попита Роуан.

— Тя ми е майка — каза Вивиан и за миг се наслади на слисването на другото момиче. — Но ти сигурно я познаваш много по-добре от мен — за последен път съм я виждала, когато съм била съвсем малка.

— Чудя се защо не ни е казала! — възкликна Роуан. — Но може би се е опасявала, че това ще се отрази на отношението ни към теб. А може би и затова, че в известен смисъл ние всички сме нейни дъщери. Сега ще бъдем четири бъдещи жрици — продължи да бърбори Роуан — ти и аз, Фианна и Нела. Ще спим заедно в Дома на девиците.

Междувременно бяха стигнали до къщата. Когато влязоха, Роуан помогна на Вивиан да се съблече и да се измие. Вивиан не изпита никакво съжаление за досегашното си светско облекло. Беше готова да се облече и в чувал, стига той да бе чист и сух. Роклята, която ѝ нахлузи Роуан, беше от дебело тъкана кафеникава вълна, наметалото — също вълнено, но сивкаво на цвят. Дрехите бяха меки и топли.

Когато влязоха в залата, забелязаха, че и Повелителката е сменила пътните си дрехи. От старицата, увита в парцали, нямаше и помен. Сега бе облечена в роба и мантия — и двете тъмносини, а на челото си носеше венец от клонки с есенни горски плодове по тях. Вивиан позна това лице — не лицето на майката, която напразно се бе опитвала да си припомни, а лицето, което бе видяла веднъж, когато се бе взирала в едно малко горско езеро.

— Кажи ни, момиче, защо дойде на Авалон?

— Защото ти ме повика — отвърна Вивиан и веднага видя как очите на майка ѝ потъмняха от гняв. Спомни си думите на Роуан и не отклони погледа си. Тихият притеснен кикот на момичетата зад нея секна под ледения поглед на Повелителката.

— Искаш ли да бъдеш приета в общността на жриците от Авалон по своя свободна воля? — продължи Повелителката, без да откъсва очи от нейните.

„Трябва да не забравям това“, каза си Вивиан. „Тя може да нареди на Талиезин да бие целия път до Мона, за да ме доведе тук, но нито той, нито тя с цялата си власт могат да ме принудят да остана тук. Тя има нужда от мен и знае това много добре.“

За миг се изкуши да откаже.

В крайна сметка реши да остане не от страх, нито пък от обич към майка си, не дори поради мисълта за студения, неприветлив свят отвън, а защото по време на пътуването през езерото и дори по-рано, по време на дългото пътуване с Талиезин, у нея започваха да се будят забравени усещания — нещо като нови сетива, които бяха приспани по време на живота ѝ на север. Когато майка ѝ ги преведе през мъглите,

Вивиан почувства вълшебството, което бе наследила и носеше в кръвта си, и пожела да научи още за него.

— Независимо от причината, която ме доведе тук, искам да остана — по своя свободна воля — произнесе тя отчетливо.

— Бъди тогава добре дошла в името на Богинята. От този ден нататък твоят живот е посветен на Авалон — и за първи път откак бяха пристигнали, майка ѝ притисна Вивиан в прегръдките си.

Вивиан така и не можеше да си припомни впоследствие остатъка от вечерта — традиционните напътствия да приеме всички жрици като свои кръвни роднини, имената им, когато ѝ бяха представяни една подир друга, обета за девственост, който положи. После седнаха да вечерят. Храната бе проста, но вкусно приготвена. Вивиан едва сега почувства изтощението си; топлината на огъня я унасяше и тя заспа още преди вечерята да привърши. Останалите момичета ѝ помогнаха със смях да се добере до леглото си в Домана девиците и ѝ дадоха ленена нощна риза, която ухаеше на лавандула.

Сега, когато се озова в леглото, Вивиан не можа да заспи веднага. Цялата обстановка ѝ бе непозната — новото легло, равномерното дишане на другите момичета, поскърцването на стените под напора на вятъра. В просъница продължи да вижда наново всичко, което се бе случило, откакто Талиезин я отведе от дома на осиновителите ѝ.

В съседното легло Роуан също се въртеше. По едно време се чу тихият ѝ глас:

— Какво има? Да не би да ти е студено?

— Не. „Не мръзне тялото ми“ — продължи тя на ум. — Искан да те питам — нали си тук от доста време... Каж ми, какво се случи с Анара? Как умря сестра ми?

Настъпи дълго мълчание. Накрая Роуан въздъхна едва чуто.

— Шушука се какво ли не... — каза Роуан. — Никой не знае нищо със сигурност. Но... Тя бе приключила обучението си, и както е обичаят, я отпратиха отвъд мъглите, за да намери сама обратния път. Струва ми се, че дори Повелителката не знае какво точно е станало. Не споменавай, че съм ти казвала нещо — оттогава до ден днешен никой не е произнесъл името на Анара. Но чувах, че когато не се върнала, излезли да я търсят, и я открили в тресавищата — удавена...

18.

Повелителката на Авалон се разхождаше из ябълковата градина над Свещения извор. Зелените ябълки, нависнали по клоните, почваха леко да се зачервяват. „Също като момичетата, наседали около Талиезин“, мислеше си тя. Още бяха малки и незрели, но щеше да дойде и тяхното време. Чуваше ясно чуруликащите гласове на момичетата и по-плътния глас, който им отговаряше. Реши да се възползва от вълшебството, което щеше да ѝ позволи да мине покрай тях незабелязана. Обвита в златиста мъгла, тя се приближи още повече.

— Четири светини съхраняват друидите на този остров, откак римляните нахлули в нашите земи — казваше бардът. — Знаете ли кои са те и защо ги почитаме като светини?

Четирите момичета седяха на тревата, наклонили глави, заслушани в разказа на барда. Косите им, ниско подстригани, бяха руса, черна, червеникава и кестенява. Лятно време стрижеха момичетата за удобство. Вивиан се бе опитала да протестира, защото косата беше най-красивото нещо, което имаше — гъста и лъскава като конска грива. Подстригаха я все пак и ако момичето бе плакало, никой не я бе забелязал да го прави.

Русата Роуан вдигна глава.

— Едната е Мечът на мистериите, нали? Носил го е Гауен — един от древните ни крале...

— Да, Гауен го е носил, но мечът е много по-стар, роден е от небесния огън... — гласът на барда стана напевен, когато започна да разказва на момичетата старото предание.

Вивиан седеше захласната, без да изпуска дума. Ана беше мислила да ѝ каже, че подстригването не е наказание. Но тя бе все пак Повелителка на Авалон, а Повелителката не дава обяснения за постъпките си. Освен това нямаше да е от полза за детето, ако почнеше да го глези. Изведнъж дъхът ѝ секна, защото отново видя пред себе си бледото лице на Анара под водата — косите ѝ се бяха преплели с водораслите. Лицето на Анара измести лицето на живата Вивиан.

Повелителката си каза за кой ли път, че Анара е загинала, защото е проявила слабост. Нямаше право да спестява трудности и неприятности на Вивиан — тя трябваше да се научи да бъде силна за свое добро.

— Ами останалите светини? — попита Талиезин, свършил разказа.

— Мисля, че едната беше Копието — обади се Фианна. Слънчевите лъчи играеха по косата ѝ с цвят на есенни листа.

— И Блюдото — допълни Нела — тя бе на ръст колкото Вивиан, макар и доста по-малка от нея. Кестенявите ѝ къдрици бяха вечно разрошени.

— И накрая — Свещения потир — прошепна Вивиан, изпълнена със страхопочитание. — За него казват, че той е и вълшебното котле на Сиридуен, и обшитият с перли Граал, който Арианрод съхранявала в своя кристален дворец.

— Да, Свещеният потир въплъщава в себе си всички тези неща — те се съдържат в него. Същото е и с водата от Свещения извор — чашата е съд, с който се черпи от нея, и същевременно част от самата вода. Не забравяйте, че за омото на непосветения те не биха изглеждали по-различно от всички други подобни предмети — а това е така, за да разберем, че и в най-обикновените неща, с които си служим всеки ден, може да има нещо свято. Съвсем различно е обаче — поклати глава Талиезин, — ако някой ги докосне. Докосването до Мистериите е равносилно на смърт за неподготвения. Затова ги държим скрити.

— Къде? — попита Вивиан и го изгледа остро.

„Какво я накара да застане нащрек — попита се майка ѝ — любопитство, страхопочитание, или жажда за власт?“

— Отговорът на твоя въпрос е също част от Мистериите — отвърна Талиезин. — Ще го узнаят само тези от посветените, които са призвани да бъдат пазители на нашите светини.

Вивиан отново се облегна назад и се заслуша в разказа на Талиезин с присвити очи.

— За вас е достатъчно да знаете какво представляват светините и какво означава всяка от тях. Не забравяйте — символът не е толкова важен, колкото действителността — а тези четири предмета съдържат

и символизират четирите елемента, от които е изграден светът — земя, вода, въздух и огън.

— Но нали си ни казвал, че и символите имат свое значение? — настоя Вивиан. — Говорим си за елементи, но всъщност не можем да си представим нищо под тези думи. Символът трябва да е това, с помощта на което от нашите мисли се гради магията...

Талиезин се усмихна с особена нежност на момичето. Сърцето на Ана се сви. „Много е настоятелна“, каза си тя. „Редно е да бъде подложена на изпитание!“

Забеляза как Вивиан потръпна и се обърна. Въпреки вълшебството момичето видя майка си. Ана отвърна студено на погледа ѝ, и след миг Вивиан, пламнала от яд, отново се извърна към Талиезин.

Повелителката потъна в сянката на дърветата. „Аз съм на тридесет и шест години — мислеше Ана — и утробата ми може още да носи плод. Мога да имам и други дъщери, но докато не родя отново, това момиче е единственото ми дете, и в него живее надеждата на Авалон.“

Вивиан се отпусна назад и седна на пети, потривайки кръста си. Зад нея светеха изтърканите до блясък мокри каменни плочи на пътеката. Пред нея чакаха сухите. Болеше я не само кръстът, но и коленете, ръцете ѝ бяха червени и напукани от постоянното киснене във вода. Когато изсъхнеха, митите плочи щяха да изглеждат досущ като тези пред нея, в което нямаше нищо чудно, като се има предвид, че тя ги миеше за трети път.

Първият път миенето бе наистина необходимо, защото кравите бяха излезли от пасището и бяха изцапали пътеката. Справедливо бе и това, че накараха Вивиан да я измие, защото когато кравите избягаха, беше неин ред да ги пасе.

Но второто и третото миене бяха напълно ненужни. Вивиан не се боеше от тежка работа — беше привикнала на труд в селския дом на осиновителите си — но какъв смисъл имаше да повтаря и потретя нещо, което бе свършила добре и съвестно още първия път? За какво я караха да пасе крави, след като можеше да си остане у дома и да прави същото?

Искаха да я убедят, че сега Авалон е неин дом, мислеше тя намръщено. Накисна четката във ведрото и я размаха небрежно над следващата плоча. Но човек се чувства у дома там, където го обичат и му се радват... Повелителката не бе оставила място за съмнение, че е повикала дъщеря си обратно на Авалон не от обич към нея, а по принуда. Вивиан си връщаше, като вършеше всичко, което искаха от нея, но нацупено и без радост.

Друго щеше да е, мислеше Вивиан, ако ѝ бяха разрешили да се учи на магическо изкуство. Но на това имаха право само по-напредналите в обучението. На малките само разказваха детски приказки. Единственото им право беше да слугуват на всички. А на всичкото отгоре не можеше и да избяга! От време на време някое от по-големите момичета съпровождаше Повелителката по време на пътуванията ѝ във външния свят, но малките никога не напускаха Авалон. Вивиан знаеше, че ако се опита да напусне сама Свещения остров, ще се заблуди в мъглите и ще броди сред тресавищата, докато накрая се удави, също като сестра си.

Може би Талиезин би я отвел, ако го помолеше. Тя бе склонна да вярва, че той наистина я обича. Но и той се подчиняваше безусловно на Повелителката — би ли рискувал да предизвика гнева ѝ заради едно момиче, което може и да не му е дъщеря? Вивиан бе на Авалон от година и три четвърти и през цялото това време бе виждала майка си истински гневна само веднъж — когато Ана научи, че Върховният крал на Британия напуснал жена си, която бе отраснала и обучена на Авалон, и взел за съпруга дъщерята на саксонца Хенгист. Тъй като действителният виновник бе защитен от гнева ѝ зад крепостните стени на Лондиниум, Повелителката не можеше да намери отдушник за оскърблението, нанесено на Авалон, и атмосферата на целия остров направо пулсираше от напрежение. Вивиан се чудеше как небето е все още синьо — имаше чувството, че предстои природно бедствие. Очевидно бе вярно това, на което я учеха наставниците ѝ — че надарените със свръхестествени способности трябва да умеят да владеят чувствата си до съвършенство.

„От мен се иска просто да бъда по-търпелива от нея“, мислеше Вивиан. „Имам достатъчно време. Когато навърша годините, на които ще ме посветят за жрица и ме отпратят навън, за да намеря сама пътя през мъглите, просто ще си отида и няма да се върна никога...“

Слънцето залязваше. Облаците приличаха на големи развети знамена с позлатени краища. Наоколо цареше пълна тишина — настанал бе часът на свършения покой, когато светът се намира на границата между деня и нощта. Вивиан си каза, че ще ѝ се наложи да побърза, ако иска да свърши работата си до вечеря. Пък и водата бе вече на свършване. Изправи се с мъка на крака и помъкна хлопащото ведро по пътеката.

Изворът бе скрит под много стара каменна постройка, която се отваряше само за тържествени церемонии. Водата течеше по улей към Огледалното езеро, в което гледаха жриците, когато трябваше да видят бъдещето; оттам продължаваше да тече по корито под дърветата, и от това корито наливаха вода за пиене или миене.

Докато минаваше покрай Огледалното езеро, Вивиан забави крачка. Талиезин я беше учил, че не символът, а действителността е от значение. А в действителност водата в коритото беше абсолютно същата, като тази от Огледалното езеро. Вивиан се озърна. Ставаше късно, а наоколо нямаше жива душа... Тя пристъпи бързо и се наведе над езерото, за да потопи в него ведрото.

Езерото бе цялото в пламъци.

Ведрото се изплъзна от ръката ѝ и изтрополи по камъните, но Вивиан не забелязваше нищо. Бе коленичила пред езерото, без да откъсва поглед от водата. Беше се вкопчила в ниската каменна ограда и хленчеше от ужас пред картините, които минаваха пред очите ѝ, но не можеше да откъсне поглед от тях.

Градът гореше. Кървавочервени пламъци ближеха стените на къщите, чиито черни силуети се очертаваха на огнения фон. От време на време огънят, намерил нова храна, лумваше по-високо и тогава златистите езици достигаха небето. Навсякъде се издигаха стълбове черен дим. Вивиан виждаше черни човешки фигурки, които се щураха насам-натам, влизаха и излизаха от горящите къщи. За миг реши, че хората спасяват покъщнина, но в същия миг пред очите ѝ проблесна острието на меч. Някакъв човек рухна на земята. От шията му бликна кръв. Убиецът се разсмя, издърпа от ръцете на жертвата си едно ковчеже и го хвърли върху едно разстлано наметало, където се търкаляха много други вещи.

По улиците се търкаляха трупове; Вивиан видя как на един от прозорците се показва човек, чието лице бе разкривено в нечовешки,

безгласен вик. Русокосите варвари бяха навсякъде, косяха с мечовете си хората като зряло жито и се смееха, докато убиваха. Обхватът на зрението ѝ се разшири и тя видя пътищата, които водеха извън града — по тях бягаха хора в отчаян опит да се спасят; някои влачеха със себе си домашни животни, други подтикваха воловете да влачат колите, натоварени с покъщнина, трети се бяха впрегнали да теглят колите сами. Някои мъкнеха вързопи, но най-страшно бе да видиш тези, които се влачеха напред без нищо в ръце, без мисъл, с невиждащи очи, обезумели от преживения ужас.

Вивиан бе видяла името „Вента“, изсечено на един преобърнат крайпътен камък, но земите около града бяха равни и блатисти — това не можеше да е Вента на силурите. Градът, който виждаше, трябваше да е другата Вента, която се намираще далеч на изток — столицата на старите владения на исените. Започна мислено да пресмята възможно ли е да е тази Вента, за да откъсне ума си от ужасите, които се точеха пред очите ѝ.

Но не можеше да избяга от виденията. Видя и крепостните стени на големия град Камулодунум в пламъци, видя и много други градове, строени от римляните, да рухват опожарени. Саксонски тарани разбиваха високите крепостни порти, огромни черни гарвани отлитаха встрани, докато мародерите се перчеха с плячката по запустелите улици, а сетне се връщаха, за да продължат пира си с непогребаните трупове. Проскубан уличен пес разносяше доволно своята част от плячката — откъсната човешка ръка.

Извън градовете опустошението не бе чак толкова пълно, но ужасът бе преминал над цялата земя като повей от големи черни криле. Вивиан виждаше как хора, обитавали самотни вили, заравят среброто си и се отправяш на запад, газейки презрялото жито. Сякаш целият свят бе хукнал да спасява кожата си от саксонските вълци.

Огън и кръв се смесиха в ален водовъртеж пред очите на момичето; тя продължи да хлипа, но все така не можеше да се откъсне от езерото. След време осъзна, че някой стои до нея и ѝ говори — може би отдавна:

— Дишай дълбоко... Така е добре... Това, което виждаш, е далеч от тук. Нищо лошо няма да ти се случи... Вдишвай и издишвай, спокойно... Сега ми кажи какво видя...

Вивиан изпусна дъх в треперлива въздишка, после задиша все по-спокойно и примигна, за да изясни замъгления си от сълзи поглед. Видението все още не си отиваше, но сега то бе по-скоро като образи, видени насън. Сякаш съзнанието ѝ витаеше някъде извън тялото; чуваше как някой ѝ задава въпроси, чуваше и себе си как отговаря, но това като че ли не я засягаше особено.

— Предполагам, че момичето говори истината? Възможно ли е просто да е изпаднала в истерия или да си измисля, за да си придава важност? — попита Нектан, върховен друид и водач на друидското братство на Авалон.

Ана се усмихна иронично.

— Не се самоуспокоявай с мисълта, че защитавам дъщеря си. Жриците ще ти кажат, че не съм ѝ давала никакви предимства, и знаеш, че бих я убила със собствените си ръце, ако се осмели да опорочи мистериите. Но какъв смисъл би имало да съчинява всичко това, след като нямаше никой, който да я изслуша. Била е съвсем сама при езерото, докато приятелката ѝ забелязала, че не се е върнала за вечеря и тръгнала да я търси. Когато ме повикаха, тя все още беше в дълбок транс, а мисля, ще се съ согласиш, че никой не може по-добре от мен да различи истинския пророчески транс от фалшивия.

— Дълбок транс — повтори Талиезин. — Но нейното обучение изобщо не е започнало!

— Така е. А при това бяха необходими всичките ми сили и способности, за да успея да я върна.

— Продължи ли да я разпитваш, след като я върна в съзнание? — попита бардът.

— Когато Богинята прати толкова внезапно и силно видение, то трябва да бъде прието. Не се осмелихме да отхвърлим предупреждението — каза Повелителката, подтискайки собственото си безпокойство. — Така или иначе, тя вече бе престъпила забраната. Единственото, което можехме да сторим, бе да се опитаме да разберем колкото е възможно повече, и после да се погрижим за момичето...

— Ще се оправи ли? — попита тревожно Талиезин. Лицето му бе станало пепеляво. Ана се намръщи. Не бе предполагала, че се е привързал дотолкова към малката.

— Вивиан спи. Не мисля, че имаш основания за безпокойство — жилага е по наследство — отбеляза тя сухо. — Когато се събуди, ще я боли цялото тяло, но ако изобщо си спомня нещо, то ще е като полузабравен кошмарен сън.

Нектан се покашля.

— Това е добре. Но ако видението ѝ е вярно, какво трябва да предприемем ние?

— Аз вече направих най-належащото — пратих вестonosец при Вортигерн. Сега е още ранно лято, а момичето е видяло ниви, готови за жътва. Ако получи предупреждението навреме, може би ще съумее да се подготви...

— Да, ако се вслуша в него — отбеляза скептично Юлия, една от по-възрастните жрици. — Но онази саксонска вещица, която го води за... — като видя изражението на Ана, Юлия млъкна незабавно.

— Дори Вортигерн да събере цялата си конница и да тръгне срещу Хенгист, няма да има никаква полза — намеси се Талиезин. — Варварите са прекалено много. Какви, казваш, бяха думите, които извикала накрая Вивиан?

— „Орлите отлетяха завинаги. Идва Белият дракон, който ще разкъса земята...“ — прошепна Ана, треперейки.

— Това е нещастieto, от което се бояхме — каза с мъка Таленос, един от по-младите друиди, — страшната съдба, която се молехме да ни отминe!

— И какво предлагате да сторим, освен да хленчим и да се бием в гърдите по примера на християните? — сопна се Ана. Нещастieto идеше — дори по-страшно от това, което бе споменал Таленос. Припомни си ужаса в очите на Вивиан. Откак бе чула пророческите ѝ думи, стомахът ѝ се бе свил и не можеше да приеме троха храна. Но не биваше останалите да разберат, че почти се е поболяла от страх.

— Какво да правим? — повтори най-старата жрица Елен. — Авалон е бил откъснат от външния свят, за да служи за убежище; пътят към него е пазен в тайна още от времето на Каразий. Ще трябва да изчакаме, докато прегори огънят. Поне тук ще сме на сигурно място... — другите я изгледаха с презрение и тя млъкна смутено.

— Да се молим на Богинята за помощ — предложи Юлия.

— Това не е достатъчно — поклати глава Талиезин. — Ако кралят е неспособен или няма желание да се пожертва за своя народ, тогава този, който носи титлата Мерлин Британски, трябва да даде живота си, за да спаси земята.

— Но ние нямаме... — започна Нектан и млъкна. Червендалестите му бузи пребледняха до неузнаваемост. Ана, независимо че сърцето ѝ се бе свило, защото знаеше какво ще предложи Талиезин, не можа да не изпита горчиво злорадство пред явния страх на стария жрец, че някой може да очаква от него той да се принесе в жертва.

— ... нямаме Мерлин — довърши вместо него Талиезин. — Не сме имали жрец, който да е носил тази титла още от времето, когато римляните нахлули за първи път в Британия — тогава последният Мерлин загинал, за да може Карактак^[1] да продължи да води съпротивата срещу нашествениците.

— Мерлин е един от избраните — светъл дух, който е отказал да излезе от сферата на нашия свят, за да може да бди над нас — каза Нектан, като се облегна обратно на пейката. — Ако се възплъти отново в човешки образ, това само ще го принизи. Можем да се обърнем към него с молба за напътствие, но нямаме право да го молим да слезе отново сред простосмъртните.

— Дори ако това е единственото, което би спасило земята ни? — попита Талиезин. — Щом духът на Мерлин е съвършен, той сам ще прецени дали да се вслуша в молбата ни. Но едно е сигурно — ако не го помолим, няма да дойде!

Юлия се приведе напред.

— Но нали по времето на Карактак саможертвата му не е помогнала. Кралят, заради когото загинал Мерлин, бил пленен, и римляните избили друидите от Свещения остров.

Нектан кимна.

— При това вижте какво става — някога сме приемали идването на римляните в Британия за катастрофа, а сега оплакваме тъкмо техния упадък! Толкова ли е невъзможно да си представите, че един ден ще съжителстваме така мирно със саксонците, както сега с римляните?

Другите го погледнаха унищожително и той млъкна на свой ред.

„Да — помисли Ана — но римляните освен военна мощ са имали и цивилизация. Саксонците почти не се различават от вълчите

глутници, които върлуват из хълмовете.“

— Дори Мерлин да се прероди утре — каза тя на глас, — докато възмъжее, ще бъде късно.

— Има и друг начин — намеси се Талиезин, — може човек, който вече е зрял, да отвори душата си, за да приеме Съвършения дух...

— Не! — от страх гласът ѝ бе толкова рязък, че изплющя като камшик. — В името на Богинята забранявам! Не ми трябва Мерлин — трябваш ми ти, ти самият, тук и сега! — тя впи поглед в неговия, призовавайки цялата си сила, и след дълго, мъчително мълчание, което се стори на всички безкрайно, видя как героичният блясък в очите му помръкна.

— Повелителката на Авалон каза, и аз се подчинявам на заповедите ѝ — промърмори Талиезин. — Но искам да ти кажа само едно. — Той отново срещна очите ѝ. — Рано или късно жертвата ще бъде принесена.

Вивиан лежеше в леглото си в Дома на девиците и наблюдаваше прашинките, които танцуваха в последния слънчев лъч, промърмори се през завесата на вратата. Тялото я болеше отвън и отвътре. Повъзрастните жрици ѝ бяха обяснили, че това е така, защото не е била подготвена за видението. Тялото ѝ се бе стегнало, всеки мускул се бе съпротивлявал до такава степен, че бе чудно как нямаше счупени кости. Съзнанието ѝ е било като всмукано от другата действителност. Ако майка ѝ не бе отворила собственото си съзнание, за да я намери и да я върне, е имало опасност да се загуби навеки.

Най-удивителното от всичко, което ѝ се бе случило, за Вивиан бе това, че майка ѝ бе поела такъв риск върху себе си, както и това, че духът ѝ бе поел докосването на другия, без да се отдръпне. Тази част от съзнанието на Вивиан, която подлагаше всичко на съмнение, постоянно повтаряше, че Върховната жрица просто е искала да долови видението ѝ по-отблизо. Но тъй или иначе, в духа на Ана имаше нещо, което дъщеря ѝ приемаше като близко и сродно. Всъщност, мислеше си Вивиан, двете си приличаха много повече, отколкото бяха в състояние да признаят. Тя се усмихна, защото ѝ мина през ума, че сигурно тъкмо заради това никак не се разбират.

Но Повелителката на Авалон бе обучена жрица. Възможно бе Вивиан да бе наследила дарбата на майка си и дори нещо повече, но ако не се научеше как да я ползва, щеше да представлява постоянна опасност за себе си и околните.

Преживяното я бе отрезвило много повече от което и да било наказание, което можеше да ѝ наложи майка ѝ. Трябваше да си признае, че си получи заслуженото. Действително зимата на първата ѝ година на Авалон бе незапомнено сурова; ледът, който само бе напомнял за себе си по Самхаин, към средата на зимата бе сковал цялото езеро. Хората от блатистите земи им носеха храна с шейни, които едва успяваха да прекарат през снега и леда. Дълго време всички бяха прекалено заети с оцеляването си, за да мислят за обучението на бъдещите жрици. Но откак зимата мина, до днешния ден Вивиан просто бе изпълнявала механично задълженията си, предизвиквайки майка си при всяка възможност.

Завесата на вратата помръдна. Замириса на нещо готвено и устата на Вивиан се напълни със слюнка. Появи се Роуан и си запроправя път между леглата, натоварена с тежък поднос. Остави го на една пейка до леглото на Вивиан и се усмихна.

— Спала си един ден и една нощ. Сигурно си ужасно гладна.

— И още как — отвърна Вивиан и се изправи на лакът, присвивайки лице от болка. Роуан отметна кърпата, с която бе покрит подносът. На него имаше купа с бульон. Вивиан го загълта лакомо. В бульона имаше късчета месо, което я удиви, защото момичетата по време на обучението си ядяха само много лека храна, за да поддържат духа си бодър и да пречистват телата си. По този начин се подобряваше и възприемчивостта на сетивата им. Сигурно по-възрастните жрици бяха на мнение, че последното нещо, от което се нуждае в момента Вивиан, е изострена чувствителност на сетивата. Все пак, колкото и да бе гладна, не можа да изяде повече от половината купа. Отпусна се отново в леглото с доволна въздишка.

— Искаш ли да поспиш? — попита Роуан. — Да знаеш, изглеждаш тъй, като че ли са те били с тояги.

— Точно така се чувствам и ми се иска да поспя, но се страхувам, че ще сънувам кошмари.

Очите на Роуан блеснаха любопитно, тя се наведе към Вивиан и зашепна:

— В Голямата зала казаха само, че ти се е случила някаква неприятност. Какво стана всъщност? Какво видя?

Вивиан я изгледа и потръпна. Дори само въпросът на момичето извика в съзнанието ѝ ужасяващи картини. Пред вратата се чуха гласове и Роуан се дръпна. Вивиан си отдъхна облекчена, защото завесата на вратата се вдигна и в стаята влезе Повелителката на Авалон.

— Виждам, че са се погрижили за теб — отбеляза Ана хладно. Роуан се поклони набързо и изчезна.

— Благодаря ти... за това, че ме върна — произнесе с усилие Вивиан. Възцари се неловко мълчание, но Вивиан имаше чувството, че страните на майка ѝ станаха по-розови, отколкото бяха на влизане.

— Аз... Мен не ме бива много за майка — каза Ана със запъване. — Предполагам, че така е и по-добре, защото трябва да поставям задълженията си на Върховна жрица пред майчинския си дълг. Дори да не ти бях майка, а само Върховна жрица, пак щях да сторя същото. Но се радвам, че се възстановяваш така бързо.

Вивиан примигна. Не беше кой знае какво — в никакъв случай не се покриваше с представите ѝ от детските мечти за думите, които би ѝ казала майка ѝ когато се видят отново. Но днес Ана се бе държала по-мило с нея, отколкото през тези почти две години, откак бе на Авалон. Дали си струваше да отиде по-далеч?

— Наистина се чувствам по-добре, но ме е страх да заспя отново... Ако Талиезин ми посвири на арфата, може би няма да сънувам страшни сънища.

Майка ѝ явно се ядоса, но като че ли някаква мисъл прекоси неочаквано съзнанието ѝ и тя кимна.

Когато по-късно вечерта бардът дойде и седна до леглото ѝ, той също изглеждаше уморен и напрегнат. Вивиан започна да го разпитва какво се е случило, но той само се усмихваше и отговаряше, че е понесла достатъчно неприятности за един ден и че няма намерение да я обременява със своите. А в музиката, която изтръгваше от струните на арфата, нямаше и следа от тъга; и когато Вивиан заспа, сънят ѝ бе дълбок, изцелителен, без сънища.

Събитията през следващата година доказаха пророческите способности на Вивиан. Това я издигна в очите на жриците, но тя с радост би понасяла вместо това презрението им, защото новините, които започнаха да пристигат след жътва, наистина потвърждаваха предсказанията ѝ, което ще рече, че бяха ужасни. Хенгист Саксонеца, под предлог, че Вортигерн не му е платил, както е било договорено, връхлетя с огън и меч върху британските градове. За няколко кратки месеца бяха опустошени Юга и Изтока. Цялата западна част на страната бе залята от бежанци.

Макар и многобройни, саксонските орди не бяха в състояние да окупира целия остров. Хенгист държеше Кантиум; из териториите на триновентите, на север от река Тамесис, върлуваха източните сакси; а техните съюзници, англите, държаха в ноктите си земите на исените. На други места мародерите периодично нападаха и се оттегляха. Но британците така и не се връщаха обратно по домовете си — от какво биха преживявали, след като вече нямаше пазари, където да продават стоките и плода на земята си? Завоюваните земи бяха като рана, отворена в тялото на Британия — местата наоколо бяха безчувствени още преди треската да бе достигнала до тях.

Малко по на запад животът продължаваше да тече както обикновено — единствената разлика бе нарастващият страх. На отделения от външния свят Авалон жриците не можеха да се радват особено на сигурността си. Нерядко дребните обитатели на блатата откриваха по някой бежанец, заблудил се наоколо. Християните намираха подслон при монасите на Инис Уитрин, другите идваха на Авалон.

Самодържецът, макар и женен за саксонка, не стоеше със скръстени ръце. Започнаха да пристигат известия, че Вортигерн е успял да запази Лондиниум, как синовете му пътуват из страната и се опитват да съберат опълчение и да си възвърнат отнетите земи, че призовават хората от незасегнатата част на Британия да им се притекат на помощ с войски и припаси.

През пролетта на следващата година, когато Вивиан бе навършила седемнадесет години, един обитател на блатата донесе забележителна новина. Пристигнал бе синът на британския самодържец, за да се обърне с молба за помощ към Авалон.

В Дома на девиците момичетата се бяха скупчили една до друга под завивките си — беше ранна пролет, все още много студена.

— Ама ти видя ли го? — шушукаше малката Мандуа, която бе дошла на Авалон миналото лято. — Красив ли е?

Макар и още малко, момичето бе доста зряло за възрастта си. Вивиан не вярваше, че ще изкара тук времето, необходимо за пълно обучение на една жрица. Но пък нали и тя самата още учеше — и макар да не бе най-висока на ръст, определено бе най-възрастната в Дома на девиците. От момичетата, които бяха тук, когато Вивиан пристигна на Авалон, беше останала само приятелката ѝ Роуан.

— Всички принцове са красиви, също както и всички принцеси — разсмя се Роуан. — Това е част от задълженията им.

— А той не е ли бил преди женен за сестра ти? — попита Клаудия — тя произхождаше от заможното семейство на бегълци от Кантиум, но отдавна бе свикнала да изтъква това.

Вивиан поклати глава.

— Сестра ми Идрис бе съпруга на Категирн, най-големият син на Вортигерн. Този е най-младият, Вортимер. — Бе успяла да му хвърли един поглед, когато пристигна — принцът бе слаб и тъмнокос като нея самата, но по-висок. Първоначално ѝ се стори прекалено млад, за да носи оръжие, но после срещна очите му — бяха очи на мъж, не на малко момче.

Дървената врата, която поставяха на входа през зимата, се плъзна встрани. Всички се обърнаха.

— Вивиан! — гласът бе на една от възрастните жрици. — Майка ти те вика. Каза да облечеш церемониалните одежди.

Вивиан стана. Какво ли можеше да означава това? Пет чифта широко ококорени очи я следяха, докато подреждаше диплите на наметката на раменете си, но никой не посмя да пророни дума. Дали, мислеше си Вивиан, когато се върнеше отново тук, щеше да е все още девица? Беше чувала, че понякога, за да подейства магията, са необходими и такива жертвоприношения. Мисълта я накара да потрепери, но си каза, че ако това се случи, поне щяха да бъдат принудени после да я посветят за жрица.

Повелителката чакаше с останалите в Голямата зала, облечена в алените тържествени одежди на Великата майка. Старата Елен,

потънала в черни воали, бе Старицата смърт. Нектан също бе облечен от глава до пети в черно, а Талиезин бе великолепен — целият в кървавочервено. Вивиан бе облечена в бели одежди, но нямаше мъж, който да е облечен в бяло — „Сигурно ще е принцът, когото чакаме“, каза си тя. Започваше да разбира.

Майка ѝ се обърна към вратата, макар че Вивиан не бе чула нищо, и ѝ каза да спусне воала си. Влезе принц Вортимер, потръпващ от студ в тънката си бяла туника, която сигурно бяха заели от някой млад друид. Очите му се спряха на Повелителката на Авалон и той се поклони дълбоко.

„Страх те е, нали? Така и трябва“, каза си Вивиан, усмихвайки се под воала си, докато Повелителката, без да пророни дума, ги поведе навън. Но когато тръгнаха нагоре по пътеката към Тор, Вивиан установи, че и тя е не по-малко уплашена.

Тази нощ луната бе все още девица. Блестящият ѝ лък вече клонеше на запад. Наближаваше полунощ. „Девица — като мен“, потръпна Вивиан, вперила поглед в небето. Факлите от двете страни на олтара не топлеха — светлината им примигваше и мъждукаше. Момичето си пое дъх и се опита да не обръща внимание на мразовития въздух, както я бяха учили.

— Вортимер, сине на Вортигерн — разнесе се гласът на Повелителката — тя говореше тихо, както винаги, но гласът ѝ отекна в целия каменен кръг. — Защо си дошъл при нас?

Двамата жреци, които съпровождаха принца, пристъпиха напред и го накараха да се изправи срещу Повелителката — от другата страна на каменния олтар. Вивиан видя как се разшириха очите му — сега принцът не виждаше дребната, тъмнокоса жена, която бе нейна майка, а високата, величествена Върховна жрица на Авалон.

Вортимер преглътна, но когато проговори, гласът му не трепваше:

— Дойдох да се помоля за Британия. Вълци разкъсват тялото ѝ, а свещениците на християните не могат да ни помогнат. Единственото нещо, което ни казват, е че страдаме за греховете си. Но аз не вярвам, че има грях у малките деца, изгорели живи в домовете си, или в кърмачетата, на които саксонците разбиват главите в камъните. Виждал съм всичко това, Повелителко, и горя от желание да отмъстя

на враговете ни. Искам да призова старите богове, древните защитници на тази земя, за да ми помогнат да отмъстя!

— Добре говориш, но нашите дарове си имат цена — отвърна Върховната жрица. — Ние служим на Великата богиня, която е безименна и все пак носи много имена, която няма форма и все пак е многолика. Ако си дошъл да посветиш живота си, за да ѝ служиш, Тя може да се вслуша в молбата ти.

— Моята майка е израсла на Свещения остров и ме научи да обичам старите обичаи. Готов съм да дам всичко, за да спечеля милостта на Авалон.

— Дори и живота си? — Елен пристъпи напред. Вортимер отново преглътна, но кимна. Старата жена се изкиска сухо. — Може и да поискаме един ден кръвта ти, но няма да е днес...

Сега бе ред на Вивиан.

— Аз не искам от теб кръвта ти — каза тя тихо, — а душата ти.

Той се извърна към нея и я загледа с горящи очи — Вивиан имаше чувството, че погледът му пронизва воала пред лицето ѝ.

— Тя ти принадлежи... — той притвори очи и допълни — ... и винаги ти е принадлежала. Спомням си... Спомням си, че съм принасял такава жертва и преди.

— Ти трябва да пожертваш и духа, и тялото си — каза твърдо Ана. — Ако си готов за истинска саможертва, предложи тялото си на Богинята тук, на олтара.

Вортимер смъкна бялата туника и легна съвсем гол, потръпваш от студ, на студения камък.

„Мисли, че ще го убием, въпреки моите думи“, каза си Вивиан. Сега отново ѝ се стори съвсем млад — предполагаше, че е най-много година-две по-възрастен от нея.

Елен и Нектан застанаха от северната и южната страна на олтара. Вивиан зае мястото си на изток, а Талиезин — на запад. Върховната жрица отстъпи към края на кръга и започна да танцува, тананикайки тихичко. Ту влизаше, ту излизаше от кръга, но през цялото време се движеше в посоката на слънцето. Един път, два пъти, три пъти изплете Ана кръга, и когато минаваше покрай нея, Вивиан чувстваше как собственото ѝ съзнание се издига, напуска тялото ѝ и вижда как бледо сияние се спуска над камъните и изпълва въздуха в храма. Когато свърши ритуалния танц, Ана се върна в центъра.

Вивиан се изправи в целия си ръст. С краката си бе стъпила здраво на земята, а ръцете си бе протегнала към небето. Въздухът се изпълни с мирис на ябълков цвят, докато девицата призоваваше пазителите на Източните двери с техните древни, тайни имена.

Прозвуча гласът на старата Елен и топлината на юга слезе в кръга; мелодичният глас на Талиезин призова Пазителите на запада. Вивиан се почувства понесена от мощната вълна на прииждащата Сила. Едва когато прозвуча заклинанието на Нектан към пазителите на Севера, тя усети че отново стъпва на земята. Но този каменен кръг, в който се върна, не беше вече напълно в действителния свят. Дори Вортимер вече не трепереше — въздухът бе станал много по-топъл.

Ана извади запушалката на шишенцето, което висеше на колана ѝ. Мирисът на благовонно масло натежа в топлия въздух. Елен сипа малко от маслото на пръстите си и се наведе, за да бележи стъпалата на Вортимер с печата на Силата.

— Обвързвам те с тази свещена земя — шепнеше тя. — Жив или мъртъв, ти ѝ принадлежиш.

Върховната жрица взе на свой ред маслото и плъзна ръка по фалоса му. Той се изчерви, защото членът се втвърди под пръстите ѝ.

— Нейно е семето на живота, което носиш. Посвети цялата си сила, за да ѝ служиш всеотдайно.

Ана предаде шишенцето на Вивиан, която се наведе, за да изпише третия печат на челото му. Изведнъж пред очите ѝ заплуваха спомени от друг живот — лицето на русокос мъж с очи, сини като морето, и друг, съвсем млад, с дракони, татуирани по ръцете му.

— Нейни са всички твои мечти и стремежи, нетленният ти дух, който посвещавам на Нея... — прошепна тя и сама се учуди, като чу гласа си — никога не бе звучал така нежно и мелодично. Дали го бе обичала и преди — в някой друг живот? Тя повдигна воала си, наведе се над него и го целуна по устните. За миг видя Богинята в целия блясък на красотата ѝ, отразена в неговите зеници.

Отстъпи и застана до майка си и Елен в краката на легналия на олтара принц. Когато трите се хванаха за ръце, тя почувства замайване и моментна паника, защото долови изместването на световите — същността ѝ също се изменяше. Вивиан започна да трепери — бе виждала това отстрани, но никога не ѝ се бе случвало да бъде част от магията.

Същността ѝ бе заместена от Другата, която живееше едновременно в трите фигури, застанали в каменния кръг, но не се съдържаше в тях. Тя обхващаше целия свят. Тя съзнаваше другите лица на Тройната си същност и знаеше, че те са Едно — говореше с устните на три жени, но Един бе гласът, който долиташе до мъжа на олтара.

— Ти, който търсиш Богинята и мислиш, че съзнаваш желанията си — знай едно — аз никога няма да бъде такава, каквато си очаквал — ще бъде винаги нещо по-различно и нещо повече...

Вортимер се бе изправил и бе коленичил върху олтара. Колко безпомощен ѝ се стори сега!

— Напрягаш слух, за да чуеш гласа ми, но не знаеш, че моят глас е тишината; копнееш за любовта ми, но когато я получиш, ще опознаеш страха; молиш се за победа, но ще осъзнаеш властта ми едва в поражението... Сега, когато чу тези истини, все още ли си готов да принесеш жертвата? Ще ми посветиш ли живота си?

— Аз съм дошъл от утробата ти... — гласът му трепна, но той продължи — и съм длъжен да ти върна това, което Ти принадлежи... Обръщам се към Теб не за своя изгода, а за доброто на Британия...

Докато Вортимер говореше, светлината в кръга засия по-ярко.

— Аз съм Майка на всичко, което носи в себе си живот — отвърна Тя, — и всички са мои деца. Мислиш ли, че тази земя може да бъде навеки загубена поради деянията на простосмъртни, че някой може да те откъсне от Мен?

Вортимер преклони глава.

— Ти носиш смело и чисто сърце, и затова, дете мое, за кратко време желанието ти ще бъде изпълнено. Приемам да ми служиш, както съм те приемала и преди. Бил си Свещен крал и император, а сега идваш отново, за да спасиш Британия. Това, което е по силите на простосмъртен, ще бъде твое дело — но помни — не е дошло още времето за поражението на саксонците. Друго е името, което ще остане във вековете. Твоите подвизи и твоят живот само ще проправят неговия път... Това ще ти бъде ли достатъчно?

— Да, Повелителко. Да бъде твоята воля... — отвърна тихо Вортимер.

— Тогава успокой душата си. Ще ти бъде вярна, както си ми верен и ти, а когато Британия те повика, ти отново ще дойдеш...

Богинята протегна ръце и го взе в прегръдките си. Обгърна го неземно сияние, а когато то изчезна, принцът спеше върху каменния олтар със спокойния сън на малко дете.

[1] Карактак (Карактакус) — един от водачите на бунта на британските племена срещу римляните 61 г. сл.Хр. — Б.пр. ↑

19.

Наближаваше края на лятото. Слънцето припичаше неумолимо в безоблачното небе. Тревата жълтееше и блестеше на лъчите му като златна. Друидите бяха изкопали малък водоем на брега на езерото — там се къпеха жриците. Когато времето беше горещо като днес и нямаше нужда от дрехи, жените разпростираха ризите, с които бяха плували, по тревата, за да съхнат, и докато чакаха, седяха и бърбореха на пейките в сянката на един клонест дъб.

Косата на Вивиан бе пораснала малко след тазгодишното стригане, но бе все още достатъчно къса, за да няма нужда от сушене. Достатъчно бе да тръсне няколко пъти глава, за да отърси водата. Вече бе свикнала косата ѝ да е къса и в ден като днешния това бе дори приятно. Тя просна туниката си на тревата и легна върху нея, оставяйки слънчевите лъчи да изравнят по цвят загорелите ѝ ръце и крака с останалите части на тялото. Майка ѝ седеше наблизо на един дънер. Тялото ѝ бе на сянка, държеше само главата си на слънце, за да може дългата, тежка коса да съхне, докато Юлия я разресваше.

Повелителката обикновено носеше косата си свита на кок, но когато я разпуснеше, тя стигаше до средата на бедрата ѝ. Докато гребенът минаваше през тъмните кичури, по тях играеха червеникави отблясъци, сякаш косата ѝ се къпеше в пламъци. През полуспуснатите си клепачи Вивиан наблюдаваше как Ана се протяга доволно като котка. Бе привикнала да възприема майка си като дребна и грозновата, кокалеста и постоянно смръщена, освен, разбира се, когато я озаряваше красотата на Богинята. Но сега Ана не бе никак грозна.

Така, както бе седнала, Повелителката приличаше на миниатюрна статуетка на Богинята — тялото ѝ бе като изваяно от слонова кост, по корема ѝ минаваха сребристи ивици, останали след бременностите, а гърдите ѝ бяха все още високи и стегнати. Изглеждаше щастлива. Измъчвана от любопитство, Вивиан остави зрението си да се разфокусира, както я бяха учили, и веднага видя аурата, която обвиваше тялото на майка ѝ като розово сияние.

Сиянието бе най-ярко над корема ѝ. Нищо чудно, че напоследък Ана цялата грееше, дори погледната с просто око.

Внезапно, възмутително подозрение накара кожата на Вивиан да настръхне, сякаш бе появил хладен вятър. Тя стана и, влачейки туниката след себе си, отиде и седна до майка си.

— Косата ти е чудесна — поде тя с равен тон. Ана отвори очи, но продължи да се усмихва. Да, у нея определено имаше някаква промяна. — Но пък си имала и достатъчно време да я оставиш толкова дълга. Станала си жрица, когато си била на петнадесет, нали? А си родила първото си дете още на следващата година — продължи Вивиан замислено. — Аз наближавам деветнадесетте. Не мислиш ли, че е редно да бъде посветена за жрица, та да мога и аз най-сетне да си пусна дълга коса?

— Не. — Ана продължаваше да седи в същата поза, но тялото ѝ издаваше напрежение.

— Защо не? Аз съм най-възрастната в Дома на девиците. Да не би да ми е писано да вляза в историята на Авалон като най-старата девственица?

Ана се изправи. Гневът ѝ се надигаше, но още не бе успял да пречупи доскорошното ѝ добро настроение.

— Аз съм Повелителка на Авалон и единствено аз мога да реша дали си готова да бъдеш жрица!

— Каж ми, какво още не съм научила? Коя от задачите си не съм изпълнила? — възкликна Вивиан.

— Не можа да се научиш на покорство! — тъмните очи на майка ѝ блеснаха гневно, и момичето почувства силата ѝ като връхлетял горещ вихър.

— Така ли? — Вивиан реши, че е принудена да прибегне към единственото си оръжие. — Или може би просто изчакваш дали няма да стане така, че вече да не ти бъде нужна? Сигурно възлагаш надеждите си на детето, което носиш?

Видя как лицето на майка ѝ пламна и разбра, че подозренията ѝ са оправдани. Предположи, че майка ѝ е забременяла по Белтейн. Кой ли беше бащата? Който и да бе, надали знаеше.

— Би трябвало да се засрамиш! На тези години е редно аз да те направя баба, а не ти да раждаш!

Искаше да го каже с гняв, но сама чу, че думите ѝ звучат като оплакване и лицето ѝ пламна. Ана започна да се смее, а Вивиан се обърна, грабна туниката си и хукна. Смехът на майка ѝ я преследваше по петите като проклятие.

Вивиан бе прекарала лятото под открито небе, а и по начало бе жилава и издръжлива. Беше ѝ все едно накъде тича, но все пак краката ѝ подбираха сигурния път по брега на езерото — колкото е възможно по-надалеч от Тор. Горещото лято бе пресушило почти напълно блатистите земи и скоро Вивиан установи, че се е отдалечила от Авалон повече от всеки друг път. Въпреки това продължи да тича без посока.

Когато спря, го направи не от изтощение, а по принуда. Внезапно пред нея започна да се издига стена от мъгла — толкова плътна, че поглъщаше дневната светлина. Сърцето на Вивиан биеше така, като че ли се бе качило в гърлото ѝ. Опита да се убеди, че това е обикновена омара, която се надига от тинестите земи в края на деня. Само че омарата се надигаше едва когато паднеше нощният хлад, а когато преди малко видя за последен път слънцето, следобедът не бе почнал да преваля. Сега слънцето вече не се виждаше. Светлината бе особена, сребриста, и нямаше нищо, по което би могла да се ориентира за посоките.

Вивиан се огледа. Беше чувала, че Авалон се намира на половин път между света на човеците и владенията на феите. Тези, които знаеха заклинанието, минаваха през мъглите и се озоваваха на брега в света на простосмъртните. Но от време на време се случваше нещо да се обърка и тогава човек се озоваваше в онзи, отвъдния свят.

„Би било по-разумно от страна на майка ми — мислеше Вивиан — да ме бе пратила в света на човеците, за да опитам да се върна оттам.“ Студената пот правеше кожата ѝ лепкава.

Мъглата започваше да се вдига; Вивиан направи крачка напред и отново спря като закована. Хълмът, който се издигаше пред нея, бе покрит със сочна зелена трева и обсипан с невероятно красиви цветя, напълно непознати за нея. Мястото беше прекрасно, но тя не бе го виждала никога в живота си.

Отвъд хълма някой пееше. Вивиан се понамръщи раздражено, защото гласът, макар и приятен, не пееше вярно песента. Тя започна

внимателно да си проправя път през храсталака, стигна до върха на хълма и погледна от другата страна.

Сред цветята седеше някакъв старец и пееше. Косата му бе подстригана като на друидите, но дрехата му бе проста и окъсана, от тъмна вълна. На гърдите му висеше дървен кръст. От удивление Вивиан навярно бе възкликнала, защото старецът вдигна глава, видя я и се усмихна.

— Бъди благословена, хубавице — каза той тихо, сякаш се боеше, че тя ще изчезне.

— Какво правиш тук? — попита Вивиан и заслиза надолу към него.

— И аз бих могъл да ти задам същия въпрос — каза той, оглеждайки изподрасканите ѝ крака и потното ѝ чело. — Отдалеч изглеждаш тъй, сякаш си от народа на феите, но сега виждам, че си смъртна.

— Нима ти можеш да ги виждаш? — извика Вивиан.

— Имам тази дарба, макар че братята ми по вяра все ме предупреждават, че това е измама и демонско лукавство. Никога няма да повярвам, че нещо толкова прекрасно може да носи в себе си зло.

— Ти си доста странен монах, ако съдя по това, което съм чувала за тях — отбеляза Вивиан и седна до него.

— Опасявам се, че е тъй. Но все си мисля, че нашият свети Пелагиус трябва да е бил прав, когато е проповядвал, че е достатъчно да живееш добродетелно и в мир със света и себе си, за да спечелиш царството небесно. Самият епископ Агрикола ме подстрига за монах и ми даде името Фортунатус. Агрикола бе убеден, че твърденията на свети Августин, според които всички сме родени грешници и можем да се надяваме само на милостта Божия, за да бъдем спасени, са чиста ерес. Само че в Рим са на друго мнение и ни преследват. Прибраха ме братята от Инис Уитрин и ми повериха да пазя Параклиса на птиците.

Монахът се усмихна; сетне впери поглед нанякъде, посочи с ръка над рамото на Вивиан и прошепна:

— Шшт... Ето я там. Красива е. Не я ли виждаш?

Вивиан извърна много бавно глава, и успя да види как многоцветното сияние, което бе започнало да се отделя от близкия бъзов храст, доби форма и се превърна в стройна фигура, увенчана с

бели бъзови цветове и облечена в бляскава синьочерна дреха, която се спускаше до земята на богати дипли.

— Поздравявам те, майко — прошепна момичето със сведена глава. Ръцете ѝ се издигнаха в ритуалния поздрав.

— При нас е дошло момиче, в чиито жили тече старата кръв — нека я поздравим с „добре дошла“! — още докато ефирното създание говореше, въздухът се изпълни с безчет сияйни същества, блещукащи във всички цветове на дъгата. За миг те се извиха около главата на Вивиан и тя долови милувката на стотици безплътни пръсти. Сетне, с тих смях, наподобяващ далечен звън на стъклени камбанки, създанията изчезнаха.

— Сега разбирам — ти си от *другия* остров, от Авалон — кимна отец Фортунатус.

Вивиан кимна на свой ред.

— Наричат ме Вивиан.

— Казват, че Авалон е много свято място — каза той простичко. — Как стана тъй, че се озова тук?

Вивиан го загледа подозрително, но той отвърна на погледа ѝ с толкова явно чистосърдечие, че тя се почувства обезоръжена. Изведнъж ѝ стана ясно, че този човек никога не би използвал нещо, което му е казала, срещу нея или срещу майка ѝ. Бе ѝ задал въпроса с искрена загриженост.

— Бях ядосана. Майка ми е бременна — на нейната възраст! И на всичкото отгоре се опитва да се държи с мен, като че ли съм още дете! — Вивиан поклати глава; сега ѝ бе трудно да разбере какво всъщност я бе подразнило толкова.

Отец Фортунатус отвори широко очи.

— Нямам никакво право да ти давам съвети, пък и не разбирам почти нищо от женски работи, но един нов живот би трябвало да е повод за радост — толкова повече, че идването му е равностойно на чудо. Тя сигурно ще има нужда от теб, за да ѝ помагаш за бебето. Нима мисълта да държиш новородено дете в ръцете си не ти доставя радост?

Сега бе ред на Вивиан да се зачуди. В гнева си не бе отделила никаква мисъл на детето, което щеше да се роди. Горкото дребосъче — колко ли време щеше да има за него Повелителката на Свещения остров? Ана нямаше нужда от нея, но бебето щеше да има. Странен

старец беше този отец Фортунатус — колко много ѝ олекна след думите му!

Тя вдигна очи и се замисли как ли ще намери обратния път. Сребрилата светлина, която струеше отвсякъде, без видим източник, бе започнала да розовее и въздухът се изпъстри с блуждаещи светлинки.

— Права си — време е да се върнеш в своя свят — каза свещеникът.

— А как да намеря пътя?

— Виждаш ли този камък? Той е толкова древен, че може да бъде видян и при параклиса на птиците на нашия остров. Когато стъпя на него, мога за малко да се озова в царството на феите. Има стотици такива места с голяма сила, където преградата между световите изтънява. Идвам тук всеки път след неделната литургия, за да славя Бог-творец, защото Той е всеобщ създател, а значи и на това място — а никога не съм виждал нещо по-красиво. Ако искаш, можеш да дойдеш и с мен, момичето ми. На острова на Брига живеят светите сестри — те ще те приютят...

„Ето възможността, за която копнеех“, каза си Вивиан. „Сега, ако искам, тога да отида в света на човеците и да заживея свой живот.“ После поклати глава.

— Искам да се върна у дома. Може би трябва да потърся друго такова място, където преградата между световите може да бъде премината.

— Добре тогава, но не забравяй този камък. Ако имаш нужда от мен и решиш да дойдеш, ще бъдеш винаги добре дошла.

Старецът се изправи и простря ръка, за да я благослови. Вивиан сведе глава и прие благословията, сякаш пред нея бе някой възрастен друид.

„Богино, посочи ми пътя“, каза си тя отчаяно, докато старецът потъваше в здрача. „Нямам ни най-малка представа накъде да тръгна.“

Тя стана и притвори очи. Опита се да извика в съзнанието си образа на остров Авалон — потънал в червеникавата светлина на последните слънчеви лъчи, озарили небето на запад и езерните води. Мислите ѝ притихнаха, съзнанието ѝ замря. Тогава, във възцарилата се в душата ѝ тишина, зазвъняха като сребърен дъжд първите ноти на тиха мелодия. Звучите бяха неземно прелестни — и все пак имаше

мигове, които мелодията потрепваше, затова Вивиан разбра, че не свирят елфи. До нея долитаха песента на бард и звуците на арфа — който и да бе, този човек свиреше и пееше с почти божествено съвършенство.

Небето в царството на феите никога не ставаше съвсем светло, но тук не се и смрачаваше докрай. Виолетовият здрач позволяваше на Вивиан да вижда накъде върви, и тя бавно тръгна натам, откъдето долиташе песента. Сега мелодията стана по-силна, и песента я зовеше, викаше я с такава тъга, че Вивиан едва не се разплака. Не само съвършената хармония я вълнуваше — в песента трептеше дълбоко, искрено чувство. Арфистът пееше за копнежа и за скръбта, и над хълмове и езерни води зовеше заблудения странник към родния дом...

*Белият, чистият зимен сняг —
навеки загубен отмина.
Топи се, оголва кална земя,
изчезва до идната зима.
За чистия сняг да пророним сълза —
ще дойде, но друг — догодина.*

Вивиан се оставяше да бъде водена от кристалните звуци на арфата и вървеше, вървеше напред, докато най-сетне забеляза, че върви в здрача през една поляна, над която тъкмо се спускаше вечерната омара. В далечината пред нея се издигаше познатият силует на Тор. А много по-наблизо, в подножието на хълма, се очертаваше познатата фигура на Талиезин, който седеше на един камък и свиреше на арфата си.

*Чистият, прелестен пролетен цвят —
навеки загубен отмина.
Рони се, пада като роса —
но плод нали трябва да има?
За нежния цвят да пророним сълза —
ще дойде, но друг — догодина.*

Понякога, когато свиреше Талиезин, призованите от арфата му картини ставаха толкова живи, че сам той бе убеден — ако посегне с ръка, и ще ги докосне. Затова, когато видя слабичката фигура на момичето, което крачеше към него, обгърнато с вълшебството на феите, то му се видя като неземно създание — истинска фея, дошла от отвъдното — с високо изправена глава, тя пристъпваше така леко, сякаш не докосваше земята. И все пак — ако бе видение, видението принадлежеше не на онзи, другия свят, а на Авалон — защото се движеше с плавната стъпка на жриците.

... Златният клас във нивята лежи...

Талиезин гледаше зашеметен и само пръстите му продължаваха да се движат по струните. Той я познаваше, но тя не бе вече същата — сърцето му бе викало обичното му малко момиче, а към него идваше зряла жена — и то прекрасна.

... за хляба в студената зима...

Тогава тя го повика по име, и гласът ѝ развали магията. Талиезин едва бе успял да остави арфата на земята до себе си, и Вивиан вече хлипаше в прегръдките му.

— Вивиан, милото ми момиче... — той я потупа нежно по рамото, съзнавайки напълно, че не държи в прегръдките си дете. — Толкова се тревожех за тебе.

Тя се отдръпна и го изгледа.

— Бил си ужасен — почувствах го дори в песента ти. А майка ми — тя също ли е толкова тревожна? Нищо чудно вече да претърсват тресавището за трупа ми.

Талиезин се позамисли. Повелителката не бе казала кой знае какво, но той бе разпознал болезнения страх в очите ѝ.

— Да, беше много уплашена. Кажете ми, защо избяга?

— Бях ядосана — отвърна Вивиан. — Не се страхувай, няма да се повтори. Дори... дори когато се роди бебето. Ти — ти знаеше ли?

„Тя заслужава да ѝ кажа истината“, каза си Талиезин и кимна.

— Случи се по Белтейн. — Видя по очите ѝ, че започва да разбира, и се учуди защо е толкова притеснен.

— Значи този път — каза тя с внезапно изгънял глас, — си спомняш какво се е случило. Сега вече не само тя, но и ти няма да имаш нужда от мен.

— Не е така, Вивиан! — Талиезин искаше да ѝ каже, че винаги ще се чувства неин баща, особено сега, когато майка ѝ носеше неговото дете в утробата си, но тъкмо сега тя дотолкова приличаше на Ана, каквато е била като младо момиче, че всъщност чувствата, които изпитваше, не бяха съвсем бащински. Той млъкна объркан, без да знае как да продължи.

— Тя не иска да ме посвети за жрица! Какво да правя?

Талиезин беше друид, и колкото и объркан да бе като мъж, свещеникът у него не можеше да не отговори на този вопъл.

— Има нещо, което само ти можеш да сториш — точно защото си девица — поде той. — Нещо, от което се нуждаем. Знаеш, че четирите светини на тази земя се съхраняват от друидите. Мечът и копиеето могат да бъдат пазени от посветените жреци, блюдото — от жена, но Свещеният потир може да къде опазен само от девица. Би ли приела такава задача?

— Ще позволи ли майка ми?

Той видя как натъженото ѝ лице блесна от възторжено страхопочитание.

— Струва ми се, че волята на Богинята е ти да бъдеш Пазителка на свещения потир, Вивиан — а на това не може да се противопостави дори Повелителката на Авалон.

Лицето на момичето грейна в усмивка, но сърцето на Талиезин бе все така натежало от скръб, и в душата му звучаха думи, които сякаш продължаваха недопятата песен...

*Щастливото, весело малко дете,
изчезна, навеки отмина.
Под слънцето стъпва прекрасна жена,
тя майка ще е догодина.
И пак ще звъни весел детският смях,*

но нейната пролет премина.

Наближаваше есента и в западните земи хората бързаха да приберат плода от полята, защото саксонците също жънеха страшна жътва с окървавените си мечове. Над земята прелитаха слухове като кряскащи свраки — саксонски войски под командването на самия Хенгист опожарили до основи Калева; други, водени от брат му Хорса, не успели да превземат Вента Белгарум, но си отмъстили, като опустошили Сорвиодунум.

Нямаше съмнение, че стига да поискат, нищо няма да ги спре да продължат на север, към Акве Сулис и хълмовете на Мендип, където ги очакваше богата плячка. Но имаше и друг път, не толкова известен, който водеше право на запад към Линдинис.

Ако саксонците не разполагаха с достатъчно хора, за да окупираат постоянно тези земи, то бяха успели поне да ги обезкръвят до такава степен, че при едно следващо нападение не биха оказали никаква съпротива. Говореше се, че варварите не правят опит да запазят градовете, работилниците, постройките. Изпиеха ли оплячкосаното вино, отново започваха да се наливат с бира. Те искаха само земя — плодородна земя, висока земя, та да не бъде погълцана като родните им земи от солените морски вълни.

Хората от Летните земи се убеждаваха, че са на сигурно място, защитени от тресавищата, но тази година имаше голяма суша, тревата бе окосена за сено, и места, които в други години лежаха под вода, сега бяха покрити само със сочна зелена трева.

Вивиан малко се интересуваше от такива разговори. До каквото и да се доберяха варварите, те със сигурност нямаше да стигнат до Авалон. Не я притесняваше и вече явната бременност на майка ѝ, защото Талиезин бе сдържал думата си и сега тя имаше свое призвание. Бе научила всичко, което им бяха разказвали за четирите друидски светини заедно с другите момичета от Дома на девиците, но едва сега разбираше, че това е било само началото на истинското познание, макар че повечето хора не знаеха и толкова. Сега ѝ трябваше друго познание — за да имаш право да докосваш свещените предмети,

се искаше не мъдростта на разума, а мъдрост на сърцето. За да стане Пазителка на Граала, тя самата трябваше да се преобрази.

В някои отношения обучението ѝ бе още по-изтощително от подготовката на жриците, но някак по-едностранчиво. Всеки ден Вивиан се къпеше във водите на Свещения извор. Жриците така или иначе пиеха само от неговата вода, но сега тя трябваше и да се храни по-леко — ядеше само плодове и зеленчуци, и понякога малко хляб — не ѝ разрешаваха дори мляко и сирене. Отслабна съвсем и понякога ѝ се виеше свят. Когато ходеше, имаше чувството, че се движи под вода — всички предмети около нея излъчваха мека, трептяща светлина и добиваха някаква прозрачност. Все по-лесно ставаше за Вивиан да вижда между световите.

Докато обучението ѝ напредваше, постепенно ѝ ставаше ясно защо е толкова трудно да се намери девица — пазителка на Граала. Обикновено момиче не би имало необходимата сила — нито на тялото, нито на духа — а на нейната възраст повечето млади жени, които живееха на Авалон, вече бяха посветени жрици и се бяха възползвали от правата си да участват в Белтейнските ритуали. Беше ѝ приятно, че по-младите момичета, които досега се чудеха какъв недостатък ѝ пречи да бъде посветена за жрица, сега я гледаха с нямо страхопочитание.

Докато тялото на майка ѝ все повече се обезформяше от бременността, Вивиан се движеше грациозно и царствено, изпълнена с възторга на собствената си девственост. Знаеше добре, че Граалът, както и самата Богиня, приема много форми и има много лица, но най-истински е такъв, какъвто го съхраняват друидите — сияен, недокоснат съд с девствена чистота.

В навечерието на есенното равноденствие, когато годината прекосява прага между слънцето и сянката, друидите дойдоха за Вивиан. Облякоха я в безукорно бяла роба и мълчаливата им процесия я поведе към подземната пещера. В нея имаше каменен олтар, върху който бе положен меч — ножницата му бе прокъсана и напукана от старост. На стената бе подпряно копие. До него имаше издълбани две малки ниши. В по-ниската върху бяло платно бе поставено широко блюдо. А в по-горната — Вивиан почувства как дъхът ѝ спира, защото за първи път виждаше Граала.

Не знаеше как би изглеждал Свещеният потир в очите на непосветения — може би като обикновена глинена чаша, или красив сребърен потир, или стъклена чаша, пречупваща светлината във всички цветове на дъгата, украсена с мозайка от кехлибарени цветове. Това, което видя Вивиан, бе съд с такава чистота, че изглеждаше сякаш самият той се състои от изворна вода, която е добила по някакъв начин формата на чаша. Беше убедена, че ако го докосне с пръстите си на смъртен човек, те биха минали през него. Но ѝ бе казано, че трябва да отиде и да го вземе от мястото му, и тя пристъпи към нишата.

Когато наближи, първоначално Усети съпротивлението на ВЪЗдуха, а сетне ѝ се стори, че върви срещу течение — като във вода. Помисли си объркано, че долавя някакво трептене — всъщност, ако не ѝ бръмчаха ушите, долавяше нещо като тихо тананикане. Звукът бе едва доловим, но бързо се усилваше, докато накрая погълна всички останали звуци. Вивиан продължаваше да напредва, но имаше чувството, че костите ѝ започват да се разтапят.

Сега вече започваше да я обзема страх. Погледна назад, но всички друиди бяха вперили в нея погледи, пълни с очакване, и волята им я принуждаваше да продължи. Каза си, че внезапно обзелият я ужас е напълно неоснователен, но това не ѝ помогна много.

Ами ако Талиезин и майка ѝ се бяха наговорили да се отърват от нея? Знаеше отпреди и сега вече бе убедена, че ако докоснеше Граала, докато все още изпитваше страх, това би било равносилно на смърт. Каза си, че не е длъжна да го прави. Можеше да се обърне и да излезе от пещерата и да продължи да живее, макар и посрамена. Но ако трябваше да сравни смъртта с досегашния си начин на живот, нямаше какво да загуби, ако тръгнеше насреща ѝ.

Отново отправи поглед към Граала — този път в него се съдържаше безкрайността — едно море, обсипано със звезди. От мрака се разнесе глас — толкова тих, че Вивиан по-скоро го чувстваше, отколкото да го чува.

„Аз поглъщам всичко, що е отминало; от мен се ражда всичко, което ще дойде. Прегърни ме, и моите тъмни води ще отнесат и теб — защото аз съм жертвената чаша. Но аз съм и източникът на Рождението, и ти можеш да излезеш преродена от моите дълбини. Ще дойдеш ли при мен, дъще, за да приемеш силата ми и да станеш неин проводник в света на смъртните?“

Сълзи се търкулнаха по бузите на Вивиан — това не бе гласът на Ана; говореше истинската майка, за която тя винаги бе мечтала. И Вивиан стъпи на прага между мрака и светлината, и вдигна в ръце Граала.

В мрачната пещера започна да пулсира пламтяща светлина. Един от друидите извика и побягна навън; друг припадна. Но лицата на останалите светеха от удивление и възторг — когато Девицата, която сега бе нещо много повече и по-различно от момичето Вивиан, вдигна в ръцете си Свещения потир, сърцата им се изпълниха с ликуване.

Тя мина покрай тях и се заизкачва по стълбите със свещения съд в ръце. С отмерена стъпка Девицата вървеше по пътеката към Свещения извор. Когато стигна там, където водата бликаше постоянно от неведомите земни дълбини, тя коленичи и напълни чашата. Тогава малката ниша в стената на кладенеца засвети на свой ред — нишата, в която се съхраняваше стъкленницата със Светата кръв, поверена на жриците още от отец Йосиф Ариматейски. Кристално чиста извираше водата на Свещения извор, но каменното корито, в което течеше, бе оцветено в кървавочервено. Вивиан издигна Граала, пълен до ръба, и той засвети с розова светлина.

Това сияние приличаше на зазоряване в полунощ. То я осветяваше, докато тя продължи пътя си към езерния бряг. Там отново издигна високо Граала и изля съдържанието му в сребристите води на езерото. С промененото си зрение Вивиан видя как водата от Свещения извор се лее като течено сребро и постепенно се разпространява в езерото, докато цялата му повърхност засвети с опалов блясък. Тя знаеше, че всичко, до което се докосне тази вода, ще приеме част от светия благослов — не само на Авалон, но и във всички светове извън него.

След церемониалното изнасяне на Граала в душата на Вивиан се възцари пълен покой. Но във външния свят саксонците продължаваха да безчинстват.

Една вечер, няколко седмици по-късно, когато дните бяха започнали да се скъсяват и вече се чувстваше близостта на Самхаин, едно от момичетата дотича от езерото, за да съобщи, че към брега приближавала лодка. Карал я Херон, един от жителите на наколното

село. Той бе един от малкото, които знаеха заклинанието за вдигане на мъглите. Обаче пътникът, ако се съди по дрехата му, бил монах от Инис Уитрин. Още преди Великата жрица да успее да произнесе и дума, всички бяха хукнали към брега, за да видят необичайния посетител.

Лодката опря тинестия бряг. Лодкарят остави монаха, чиито очи бяха превързани, да седи вътре, и прегази през плитчините до брега.

— Отец Фортунатус! — извика Вивиан и затича напред. Ана ѝ хвърли учуден поглед, но нямаше време да задава въпроси.

— Херон, защо си довел тук този странник без мое разрешение?

Гласът на Великата жрица прозвуча като изплющяване на камшик. Лодкарят падна на колене като покосен. Приведе се напред, докато челото му докосна калната земя, а свещеникът започна да върти глава, като че ли можеше да види нещо с ушите си. Ръцете му не бяха вързани, но Вивиан забеляза, че той не прави и най-малък опит да свали превръзката от очите си.

— Повелителко, вода го тук, за да говори вместо мен! Племето на вълците... — той млъкна и поклати глава, треперейки.

— Говори за саксонците — прозвуча откъм лодката гласът на отец Фортунатус. — Опустошили са Линдинис и се насочват насам. Селото на Херон, което се намира на южния бряг на езерото, вече бе опожарено. Хората успяха да избягат и се укриха в нашето абатство, но ако саксонците се доберат и до Инис Уитрин, а е сигурно, че няма какво да ги спре — тогава няма как да се защитим. Не вини този човек, Повелителко. Моя бе идеята да дойдем при теб. Ние, монасите, ще приемем с радост мъченичеството — но ми се струва жестоко да оставим да загинат невинни мъже, жени и малки деца. Постарахме се да ги убедим да приемат християнството, но те вярват повече на старите богове. Няма сила, която да може да ги защити — освен силата на Авалон.

— Странен монах си ти, щом можеш да говориш така! — възкликна Великата жрица.

— Той е същият, който може да посещава света на феите, и е спечелил тяхното благоволение — намеси се Вивиан.

Монахът се извърна в посоката, откъдето идваше гласът ѝ, и се усмихна.

— Ти ли си, малка фейо? Радвам се, че си успяла да намериш пътя към дома.

— Разбирам молбата ти, но не мога да взема решение просто така — отвърна Ана. — Почакай отвън, докато се съветвам с моите хора. Още по-добре ще бъде Херон направо да те откара обратно в твоя манастир. Ако решим да ви се притечем на помощ, няма да има нужда да ни показваш пътя!

В Голямата зала споровете се проточиха до вечерта.

— Авалон е бил тайно място още от времето на Каразий — настояваше Елен. — Чувала съм, че преди това Великите жрици понякога се намесвали в хода на събитията във външния свят, и това винаги е имало лоши последствия. Не мисля, че е редно да променяме отношението си към света на смъртните — след като времето е показало, че то е правилно.

Един от друидите кимна енергично.

— Така е. Струва ми се, че колкото и жестоко да е това нападение, то само показва колко важна е нашата изолация от света.

— Самите саксонци са също езичници — намеси се Нектан. — Може би всъщност ни правят услуга. Ще очистят страната от християните, които упорстват да наричат Великата богиня демон и ни избиват, защото сме били поклонници на техния сатана.

— Но те не избиват само християни! — възрази Юлия. — Ако избият древния народ, кой ще кара баржите ни, когато се налага да пътуваме из Британия?

— Срамно ще бъде, ако ги изоставим сега, след като толкова поколения от тях са ни служили вярно — каза разпалено един млад друид.

— При това християните от абатството са по-различни — каза плахо Мандуа. — Нали самата майка Кайлеан се е сприятелила с техния първоучител?

— Ако сега не се възползваме от силата, която ни е дадена, кога тогава? — продължи младият друид. — Защо е трябвало да учим тайните на магическото изкуство, ако не го ползваме тогава, когато то е потребно?

— Длъжни сме да чакаме обещания ни от боговете Защитник — упорстваше Елен. — Той ще издигне свещения меч и ще прогони злото от земите ни!

— Дано тогава се роди по-скоро! — въздъхна тихо Мандуа.

Продължаваха да спорят, когато Вивиан, неспособна да сдържа възмущението си, напусна залата. Отец Фортунатус не бе й дал нищо повече от добрите си пожелания, и все пак тя не можеше да изтрие мисълта за него от съзнанието си. Не бе възможно всички християни да са фанатици, след като хора като него бяха прегърнали тяхната вяра. А тя отлично знаеше, че все още има връзка между Авалон и Инис Уитрин. Въпреки защитата на силата, с която се хвалеха жриците, Вивиан не бе убедена, че Авалон няма да бъде засегнат, ако саксонците унищожат Инис Уитрин.

Както често се случваше напоследък, Вивиан установи, че неволно се е озовала пред входа на светилището, където се пазеха свещените дарове. Тя имаше право да влиза и излиза от тук по всяко време, затова друидът, който стоеше на пост отпред, веднага отстъпи и я остави да мине.

„Защо всъщност ги пази?“ — зачуди се тя, загледана в призрачното сияние, което просветваше изпод плата, с който бяха покрити светините. Да, тя бе благословила земята със силата на Граала, но нали Авалон и без това си бе свещен остров? Външният свят се нуждаеше от благослов, не тази отделена от него земя. Никой след Гауен не бе носил Меча на силата; дори тя не знаеше кога за последен път е използвана силата на Копието и Блюдото, за да се помогне на хората. Кой бяха те, че да държат светините тук по своя преценка — далеч от тези, които имаха нужда от тях?

Тя отново премисли случилото се през последните дни. Въпреки че бяха отминали ритуалните ограничения, които се спазваха през седмицата преди равноденствието, тя бе привикнала към досегашния си начин на хранене, а днес, покрай цялата бъркотия, не бе сложила и троха в уста. Пое си дълбоко дъх и се упъти към Граала.

— Какво правиш тук? — На вратата се бе изправил Талиезин. В очите му имаше нескрит страх. — Без ритуал, без да си подготвена...

— Правя това, което трябва да бъде направено. От тези разногласия никой нищо няма да предприеме, а аз виждам, че сега е

нужно да се действа, и чувствам, че Граалът иска да ни покаже правия път. Нима ще ми отречеш правото да го попитам?

— Правото е твое. Ти си Пазителката — отговорът се изтръгна насила от устните му. — Но ако не си разбрала правилно волята му, Граалът ще те унищожи...

— Рискувам само собствения си живот, а имам и това право... — отвърна тя меко и видя как изразът на лицето му се измени. Обърканото човешко същество отстъпваше място на някой друг — на силен дух, чието присъствие тя бе долавяла и друг път по време на ритуалите.

— Как искаш да стигнеш до другия остров?

— Ако трябва да отида там, Граалът ще ми покаже пътя.

Талиезин склони глава.

— Права си. Върви при Свещения извор и го обиколи три пъти. През цялото време си мисли за мястото, където искаш да се озовеш. На края на третата обиколка ще бъдеш там. Не мога нищо да ти забраня, но ако си съгласна, ще те последвам, за да бдя над теб...

Вивиан кимна. Миг след това Граалът бе в ръцете ѝ и блясъкът му изтри усещанията на човешките ѝ сетива.

Талиезин разбра, че силата на Авалон е около тях и ги закриля — Девицата, която носеше Граала към Свещения извор, вече не бе Вивиан. Самият той бе съумял да съхрани до известна степен обичайното си съзнание, затова изпита цялата дълбочина на ужаса и преклонението пред силата, докато минаваха пространството между световите. След миг или вечност уханната нощ на Авалон изчезна — около тях замириса на дим и на изгоряло. Песента на щурците се удави във воплите на умиращите.

Поклонниците на Белия дракон бяха нападнали Инис Уитрин. Някои от външните сгради бяха вече погълнати от море от пламъци. Тъмнокосите обитатели на наколното село се опитваха да защитят абатството, но мощните саксонци ги помитаха, сякаш имаха работа с малки деца. Битката бушуваше от старите жилища на отшелниците около малката църква до ябълковата градина на монасите и бараките, които бяха построили около извора.

Девицата стоеше при извора и гледаше надолу, притиснала Граала към гърдите си. Свещеният потир бе все още покрит с кърпа, но въпреки това, цялото тяло на момичето грееше с неземна светлина. В дълбините на кладенеца сияеше, като отразена, друга светлина — но тя бе червеникава. Най-сетне някой от сражаващите се я забеляза и извика нещо. Хората от блатистите земи заотстъпваха, а саксонците, дочули думата „съкровище“, се устремиха към нея като вълци по прясна диря.

Саксонците опустошаваха земята със силата на огъня. Редно бе срещу тях да се изправи силата на водата, мислеше си Талиезин. Воят на нападащите беше ужасяващ. Талиезин застана точно зад момичето, което стоеше, без да трепне. И тогава, когато вече виждаха как отблясъците на пожара проблясват по оголените в зверска гримаса зъби на първия от нападателите, Девицата отбули Граала.

— Вие, които проливате кръв, вижте кръвта на Всеобщата майка! — извика тя с ясен глас, и започна да излива водата, която бе наляла от Свещения извор на Авалон. — Елате вие, които сте оставили алчността да ви управлява, и приемоте участта, която сте заслужили!

На Талиезин му се стори, че вижда река от светлина, която потече към саксонците — светлината ѝ бе така ярка, че не можеше да се гледа с отворени очи. Но нападателите започнаха да се препъват и блъскат един в друг, сякаш ослепели, и викаха един през друг, че потъват в мрак. Водата ги обгърна и никой повече не ги видя.

През следващите дни се съчиниха толкова разкази за случилото се в нощта, когато саксонците нападнаха Инис Уитрин, колкото свидетели имаше. Някои монаси се кълняха, че се появил самият Свети Йосиф, а в ръцете му греела стъкленницата със Светата кръв, която бе донесъл със себе си в Британия. Оцелелите саксонци твърдяха, че видели как Повелителката на подземния свят пристъпвала по вълните на реката, която се надигнала и ги погълнала. Хората от древния народ се усмихваха скрито и шушукаха за Богинята от Свещения извор, която отново дошла да спаси своите деца в труден час.

Може би Талиезин бе най-близо до истината, когато разказа на Великата жрица какво се бе случило — защото бе мъдър и знаеше, че

обикновените човешки слова само изкривяват истината, когато нещо извън този свят премине пред очите на смъртните.

Самата Вивиан не можа да си спомни нищо. Остана ѝ само споменът за неземния блясък на Граала, и венецът от прекрасни цветя, който отец Фортунатус ѝ изпрати по един дребен лодкар — цветя от владенията на феите.

20.

Зимата премина спокойно. Първият мраз прогони варварите обратно в леговищата им на изток, а жертвите превързаха раните си и се заеха да възстановяват домовете си. Чу се, че синовете на Вортигерн принудили Хенгист да отстъпи чак до остров Танатус и там го обсадили. Светът бе притихнал в търпеливо очакване на пролетта; а на Авалон всички чакаха раждането на детето на Повелителката.

След саксонското нападение Вивиан още веднъж помоли да бъде посветена за жрица, но този път прие спокойно и без изненада отказа на майка си. Ана бе казала, че трябва да понесе последствията на решението си да вземе нещата в свои ръце. Извиняваше я единствено успехът. Съветът, разбира се, никога не би одобрил такава постъпка, но пък ако се бе провалила, щеше да бъде достатъчно наказана. Това, което бе пожелал Граалът, дори Великата жрица не можеше да осъди. Но имаше право да съди припряността на дъщеря си.

Този път Вивиан не се оплакваше. Знаеше, че може да си тръгне, когато пожелае — и знаеше, че майка ѝ също го съзнава. Но след като се родеше бебето, щеше да се наложи да бъде взето решение — много зависеше от това дали щеше да е момче, или момиче, което би могло да я замести. Затова Вивиан чакаше пролетта с не по-малко нетърпение от Ана.

Бе преминал празникът на Брига, цветът вече се ронеше от ябълковите дървета. Наближаваше пролетното равноденствие. Поляните, свежи и зелени след зимната влага, се бяха изпъстрили с глухарчета и малки червени диви орхидеи. В по-влажни места тук-там цъфтеше лютиче, по бреговете жълтееше блатниче, а първите незабравки проблясваха из тревата като късчета, отронили се от небето. Времето беше променливо — ту бурно и дъждовно, сякаш се връщаше зимата, ту слънчево, с обещаващата усмивка на близкото лято. Детето на Ана продължаваше да расте в утробата на майка си.

Ана се подпря на тояжката, за да може да стане от пейката, и продължи да се изкачва по пътеката. Досега не бе ѝ хрумвало да окачестви това, което младите жрици правеха по десетина пъти дневно, като „катерене“, но в сегашното си състояние разбра колко подходящо е избрано мястото на пейката — на половин път между езерния бряг и голямата зала. Тояжката не ѝ служеше да се подпира на нея, а по-скоро да пази равновесие, и за да я предпази от падане, ако кракът ѝ се препънеше в някой камък.

Огледа деформираното си тяло със смесица от гордост и яд. Сигурно приличаше на кон, вързан зад каруца. Бременността, която би придала достолепие на фигурата на по-висока жена, при нея изглеждаше гротескно. Талиезин бе слаб, но висок, и тя имаше чувството, че детето ще прилича на него. Припомни си, че роди първите си две дъщери без много мъки, а те бяха едри, руси бебета. Вивиан се роди съвсем леко, но тя си беше дребосъче.

„Но тогава не бях почти на четиридесет“, помисли си тя. На шестнадесет препускаше нагоре-надолу по Тор, без да спре да си поеме дъх, до самия ден на раждането. Този път, макар че еуфорията от тази късна бременност ѝ осигури добро настроение през първите месеци, накрая започваше да ѝ става ясно, че тялото ѝ е изгубило много от съпротивителните сили на младостта. „Това дете трябва да бъде последно...“

Нещо я накара да спре и да погледне нагоре. Дъщеря ѝ стоеше на върха на хълма и я гледаше. Както всеки път, видът на Вивиан я изпълни със смесица от гордост и болка. Острите черти на дъщеря ѝ не изразяваха никакво вълнение, но Ана ясно долавяше завистта и презрението, които изпълваха Вивиан от деня, когато разбра, че майка ѝ е бременна. Но колкото по-голям ставаше коремът на майка ѝ, толкова по-малко завиждаше Вивиан.

„Най-сетне започва да разбира. Ако можеше да разбере, че и останалото — задълженията на жрица, на Повелителка на Авалон, носят колкото радост, толкова и мъка! Трябва да я накарам да разбере!“

Замислена за дъщеря си, Ана не гледаше къде стъпва. Кракът ѝ се подхлъзна и дори тояжката не можа да ѝ помогне да се задържи права. Докато падаше, се опита да извърне тялото си настрани. Усети силна болка в ръката, на която се подпря, за да поеме силата на удара. Но и това не можа да попречи издутият ѝ корем да поеме остатъка от

тежестта. Падна с такава сила, че за миг ѝ спря дъхът и загуби съзнание.

Когато зрението ѝ се възвърна, видя Вивиан, коленичила пред нея.

— Какво чувстваш?

Ана прехапа устни, защото болката, която вече редовно я пронизваше през последната седмица, стегна мускулите на корема ѝ. Този път обаче болката стигаше до утробата ѝ. Издиша дълбоко и отново си пое дъх.

— Ще се оправя — каза тя. — Помогни ми да стана.

Вивиан имаше силни ръце. Ана успя да се изправи и да стъпи здраво на краката си. Щом застана права, усети как топла струя започва да тече по бедрата ѝ, и като погледна надолу, видя как водата изтичаше от нея и попиваше в земята.

— Какво става? — извика Вивиан. — Да не кървиш? О... — изведнъж свърза това, което виждаше, с уроците по акушерство, които бе имала като всяка бъдеща жрица. Пребледня, преглътна и погледна въпросително майка си.

— Точно така — отвърна с гримаса Ана на обърканото момиче. — Започва.

Вивиан гледаше с удивление как коремът на майка ѝ се деформира в поредната контракция. Ана спря да ходи, вкопчи се в ръба на масата и си пое дълбоко дъх. Не можеше да понася дрехи по себе си, затова бяха напалили огън в огнището, за да не мръзне. Вивиан се потеше в тънката си роба, но Юлия, която бе най-опитната бабуваха сред тях, и старата Елен явно се чувстваха съвсем удобно пред огъня.

Родилните мъки на Ана продължаваха вече с часове. Вивиан си помисли за пореден път, че начинът, по който човешките същества идват на белия свят, е извънредно странен. Като че ли бе по-лесно да повярваш на старите римски приказки за раждания от лебедови яйца и какви ли не други небивалици. Бе гледала как раждат животните като малко момиче, в селския дом на Нейтен, но това бе много отдавна. Спомняше си как малките, гърчещи се новородени същества излизаха от утробата, но тогава не бе обръщала голямо внимание на това, което

виждаше. Сега съвсем ясно виждаше мускулите, които се гърчеха под кожата на майка ѝ.

Ана въздъхна и се поизправи, за да облекчи гърба си.

— Да те разтрия ли? — попита Юлия. Ана кимна и се подпря здраво на масата, докато другата жена масажираше гърба ѝ.

— Как намираш сили да ходиш? — попита Вивиан. — Би трябвало да си смъртно уморена. Няма ли да ти е по-леко, ако легнеш? — тя посочи към леглото, където сламеникът бе покрит с чист чаршаф.

— Да, уморена съм — отвърна през стиснати зъби майка ѝ, — но няма... — тя спря и помоли с жест Юлия да почака, докато контракцията премине — няма да ми е по-леко. Когато съм права, тя се смъква надолу от собственото си тегло.

— Защо си толкова сигурна, че е момиче? — възкликна Вивиан. — Ами ако все пак е момче? Кой знае, може да посрещаме дългоочаквания защитник на Британия!

— Точно сега — отвърна задъхано раждащата жена — ще съм благодарна и на хермафродит, стига да излезе по-бързо.

Юлия направи знак, с който се пропъждаше злото, и Вивиан примигна. Този път болката бе по-продължителна и когато премина, челото на Ана бе потънало в пот.

— Може би все пак си права... Искам да полегна за малко.

Ана пусна ръба на масата, и Вивиан ѝ помогна да си легне. Очевидно така я болеше повече, но точно сега най-важно ѝ се струваше да може да опъне за малко краката си.

— При всяко раждане настъпва един момент... когато ти се иска просто да се откажеш... — Ана притвори очи, дишайки съсредоточено, за да посрещне следващия прилив на болката. — Момичетата викат майките си... Дори и жриците. Чувала съм ги неведнъж. И аз виках майка си, когато раждах за първи път.

Вивиан седна по-близо до нея. При следващия пристъп на болката Ана стисна с все сили ръката ѝ. От силата, с която я стискаше майка ѝ, разбра колко ѝ струва да не вика на глас.

— И този момент настъпил ли е?

Ана кимна със затворени очи. Вивиан се вгледа в измъченото ѝ лице и прехапа устни от болка, когато пръстите на майка ѝ отново се впиха в ръката ѝ. „Изтърпяла е всичко това, за да мога аз да видя белия свят...“ Тази мисъл ѝ минаваше за първи път. През последните пет

години се бе противопоставяла постоянно на майка си с единственото желание да докаже, че тя е права. Но сега самата Ана бе в ръцете на Богинята и цялата ѝ сила не можеше да ѝ помогне. Последното, което бе очаквала Вивиан, бе майка ѝ да допусне тя да я види толкова безпомощна и ранима.

Болката отмина и остави Ана задъхана и изтощена. Измина известно време, без да се върне — болките идваха на пристъпи като дъжд в лятна буря.

Вивиан се изкашля.

— Защо поиска да бъда при теб, когато раждаш?

— Това е част от обучението на жриците — да знаят как децата идват на белия свят...

— Защо точно твоето дете? Можех да добия същия опит, като помагам на някоя жена от народа на древните...

Ана поклати глава.

— Те изтърсват бебетата си като котенца. И на мен самата ми бе много по-лесно първите три пъти. Казват, че първия път е най-трудно, но моето тяло като че ли е забравило как се ражда. — Тя въздъхна. — Искан да видиш... че има неща, над които дори Повелителката на Авалон няма никаква власт.

— Но ти дори не искаш да бъда жрица. Какво значение има тогава дали знам нещо или не? — В гласа на Вивиан се долавяше обида.

— Нима мислиш, че аз не искам да те видя посветена жрица? Да. Да, сега разбирам какво си мислила. Причината... — тя се прекъсна и поклати глава. — Дългът на майката и на Върховната жрица не винаги съвпадат. Това дете може да е момче, а дори да е момиче, да няма дарба за жрица. Не мога да си позволя да те излагам на риск, преди да знам... — нов пристъп на болката пресече думите ѝ.

„Така мисли жрицата. А майката?“ Вивиан не се осмели да произнесе въпроса си на глас.

— Помогни ми да стана — каза Ана прегракнало. — Ако лежа, ще върви по-бавно.

Вивиан ѝ помогна да се изправи. Ана се хвана здраво за рамото ѝ. Вивиан, защото имаше точно нейния ръст, можеше да я държи най-удобно за разлика от останалите две жени. Ана винаги изглеждала

висока и внушителна — дъщеря ѝ сякаш сега разбираше колко много си приличат двете.

— Говори ми... — каза Ана, докато двете крачеха напред-назад из стаята и спираха, когато болката връхлетеше, — разкажи ми... за Мона... и фермата.

Вивиан я погледна изненадано. Винаги бе мислила, че Ана изобщо не се интересува как е минало детството ѝ. Дори понякога имаше чувството, че е забравила и името на Нейтен. Но жената, която бе увиснала задъхана на ръката ѝ, нямаше нищо общо с майката, която познаваше, и съчувствието отвори сърцето ѝ и спомените се занизаха. Вивиан говореше за зеления, брулен от ветровете остров, с малки горички, скупчени на брега откъм континента. От другата страна, откъм големия сив океан, имаше само гола пустош. Разказа ѝ за разпилените камъни на някогашния друидски храм, за това, че старите фамилии все още служат там на старите богове — тези, които бяха оцелели от кланетата на римляните. Разказа ѝ за селския дом на Нейтен, спомни си за теленцето, което бе успяла да спаси.

— Сега трябва да е стара крава и сигурно има много теленца.

— Сигурно е бил щастлив животът ти там... Надявах се да е така, когато те дадох на Нейтен.

Болката отмина и те отново закрачиха, но вече много по-бавно.

— Ще дадеш ли и това дете на отглеждане? — попита Вивиан.

— Така е редно... Дори ако се окаже съвсем ясно, че е родена за жрица — каза Ана. — Но времената са такива, че се чудя дали някъде е останало сигурно място, където бих могла да дам детето.

— Защо пък да не остане тук? Когато дойдох, всички непрекъснато повтаряха, че съм прекалено голяма, за да започвам едва сега обучението си.

— Мисля... — каза Ана внезапно, — че ще е по-добре да легна.

Кървава струйка се стичаше по бедрото ѝ. Юлия дойде да я прегледа и каза, че нещата се развиват добре, колкото и невероятно да се струваше това на Вивиан.

— По-добре е... ако детето е поживяло във външния свят... за да има опит — поде отново Ана. — Анара отрасна тук. Струва ми се, че до голяма степен на това се дължеше слабият ѝ характер. — Тя млъкна; съсредоточи се и челюстта ѝ се стегна, когато стисна зъби, за да посрещне новата болка.

— Какво всъщност стана с нея? — прошепна Вивиан и се наведе съвсем близо до майка си. — Как умря сестра ми?

За миг реши, че този път майка ѝ ще отговори. После видя, че изпод стиснатите ѝ клепачи се стича сълза.

— Моята Анара... Беше толкова красива... Никак не приличаше на нас — прошепна Ана. — Косата ѝ блестеше като житни класове на слънцето. И винаги искаше да се хареса всекиму...

„Е да, за разлика от нас!“, каза си с горчивина Вивиан, но премълча.

— Тя настояваше, че е готова за последното изпитание, и аз реших да ѝ повярвам... Искях да е така. Затова я оставих да тръгне. Моля се, Вивиан... — и тя стисна здраво ръката на момичето, — моля се никога да не държиш в ръцете си мъртвата си дъщеря!

— Затова ли отлагаш постоянно моето посвещаване? — попита удивено Вивиан. — Защото се страхуваш?

— За останалите мога да преценя кога е дошло времето, но не и за теб... — Ана тихо изскимтя, почака болката да мине, и поде отново: — Мислех, че съм преценила правилно за Анара... Мислех, че съм права!

— Повелителко, трябва да се отпуснеш! — Юлия се наведе над нея и изгледа сърдито Вивиан. — Остави момичето да поизлезе, а аз ще седя при теб.

— Не — прошепна Ана. — Вивиан трябва да бъде тук.

Юлия се намръщи, но замълча и започна да разтрива леко стегнатия корем на Ана. Във внезапно настъпилата тишина Вивиан долови тих звън на арфа и едва сега разбра, че го е чувала от доста време насам. Мъже не се допускаха при раждащата, но Талиезин сигурно седеше пред вратата.

„Трябваше да го пуснат да влезе!“ каза си гневно Вивиан. „Иска ми се всеки мъж да може да види какво преживява една жена, за да го дари с дете!“

Болките бяха зачестили. Ана едва имаше време да си поеме дъх и тялото ѝ се сгърчваше отново. Елен държеше едната ѝ ръка, Вивиан — другата, докато Юлия отново проверяваше как върви раждането.

— Още много ли остава? — прошепна момичето, когато майка му простена.

Юлия сви рамене.

— Зависи, но не би трябвало да е много. Утробата е почти напълно разширена и ще започне да изтласква детето навън. Отпусни се, господарке — обърна се тя към Ана и отново започва да разтрива корема ѝ.

— Богиньо — едва прошепна Ана. — Богиньо, моля те!

„Това е нетърпимо“, каза си Вивиан. Наведе се над майка си и започна да шепне окуражаващи думи, чийто смисъл сама не разбираше. Очите на Ана, разширени от болка, бяха приковани в нейните — и изведнъж майка ѝ като че ли започна да се променя. Стори ѝ се съвсем млада — дългата ѝ, слепнала от пот коса се превърна в объркани къси къдрици.

— Изарма! — шепнеше тя. — Помогни ми, помогни на детето!

Като ехо долетя отговорът: „Нека плодът на нашия живот бъде вечно свързан с теб, вечната майка и вечната жена, която държи сърцето на всяка от своите дъщери в ръцете си...“ По пребледнялото лице на майка си разбра, че и тя е чула същите думи. В този миг те не бяха майка и дъщеря, а просто две жени, свързани с душите си, дъщери на Великата майка, във всеки следващ живот — още от времето, когато древните мъдреци бяха прекосили голямото море.

Със споменът дойде и познанието, добито някога, в друг живот, в храма, където жриците познаваха тайните на живота далеч по-добре от жените, обитаващи Авалон. Със свободната си ръка Вивиан описа знака на Богинята над корема на майка си.

Ана се отпусна назад с дълга въздишка. Вивиан възвърна обичайното си съзнание и за миг се вцепени от страх. Но в същия момент Ана отвори отново очи и нареди с познатата си решителност:

— Вдигнете ме... Веднага! Време е!

Юлия започна да дава нареждания. Помогнаха на Ана да стане от леглото и да застане клекнала в сламата, докато Елен и Вивиан, коленичили до нея, я държаха да не падне. Юлия простря под нея чист чаршаф и зачака. Ана цяла се разтърсване от напъните — двете жени едва я удържаха. Юлия я окуражаваше, казваше, че главата на бебето се вижда — още един напън и всичко ще е готово.

Вивиан, чувствайки със собственото си тяло тласъците, които преминаваха през тялото на майка ѝ, се молеше на Богинята по-искрено и пламенно от когато и да било. Стегна мускулите си, пое си дъх и ѝ се стори, че вътре в нея избухна пламък — сякаш бе вдишала

огън. Огънят пламтеше в крайниците ѝ — невероятно бе човешко тяло да поеме в себе си такава сила — но сега тя бе Великата майка, която дава живот на света.

Когато издиша, силата излезе от тялото като светкавица и прониза жената в прегръдките ѝ, която се разтърси в конвулсия. Юлия викаше, че главата се вижда, Ана нададе такъв вик, който сигурно се чу и на Инис Уитрин — и нещо мокро и червеникаво се хлъзна между бедрата ѝ и се загърчи в ръцете на бабувачката.

Момиче... Във внезапната, ехтяща тишина всички гледаха новия живот, който току-що се бе появил на белия свят. Бебето се размърда и тишината бе разкъсана от слабия му плач, който напомняше по-скоро мяукането на малко котенце.

— Браво на момичето! — възкликна Юлия и се зае да изтрива малкото червеникаво лице с чиста кърпа. После вдигна високо бебето и го поддържа така, за да може да изтече кръвта от пъпната връв. — Елен, помогни на Повелителката, докато ние с Вивиан оправим бебето.

Вивиан знаеше какво трябва да направи, но ръцете ѝ неудържимо трепереха, докато прищипваше от две страни пъпната връв. После, когато тази част на връвта се отпусна, тя взе ножа и я преряза.

— Браво. Сега подръж малката, за да проверя дали ще излезе цялата плацента. На масата има чисто платно, можеш вече да я повиеш.

Когато Юлия постави новороденото в ръцете ѝ, Вивиан едва що не спря да диша. Под засъхващите петна от кръв се провиждаше нежната, розова кожа на бебето. Мекият пух по главичката му обещаваше да стане рус. Това дете не беше от кръвта на елфите. Беше се родила още една потомка на древната кралска династия — на златокосите хора, прекосили океана в отдавна отминали времена.

Елен питаше как ще се казва бебето.

— Игрейн — прошепна едва чуто Ана. — Името ѝ е Игрейн...

Точно тогава бебето отвори очи, сякаш бе чуло името си, и в този миг Вивиан му дари сърцето си. Докато се взираше в мътните сини очички на новороденото, пред очите ѝ се заредиха видения. Видя красива русокоса жена и веднага разбра, че тя е същото това бебе след години. Младата жена също държеше бебе на ръце — но то беше момченце; Вивиан видя и него — вече израснал мъж, как влизаше в

сражение, озарен от славата на героите, а в ръцете си държеше меча на Авалон.

— Името ѝ е Игрейн — повтори тя с далечен глас думите на майка си и продължи, — а от нейната утроба ще се роди Защитникът на Британия.

Талиезин седеше до огнището в Голямата зала и свиреше на арфа. Тази пролет той свиреше много често. Жреците и жриците се усмихваха, когато го чуеха, и казваха, че бардът се е разпял като прелетните водни птици, които топлото време бе докарало отново в блатата около Авалон. Талиезин се усмихваше, кимаше и се надяваше, че никой не забелязва как усмивката не стига до очите му.

Всъщност би трябвало да бъде щастлив. Въпреки че не можеше да го каже публично, все пак бе станал баща на чудесно момиченце, а и Ана вече се възстановяваше след раждането.

Но възстановяването вървеше бавно. Тя не бе викала по време на раждането, но той бе достатъчно близо, за да схване от звуците, които стигаха до него, колко много се бе измъчила. Тогава свиреше не толкова, за да го чува тя, колкото той самият да не чува какво става вътре в стаята. Как ли се справяха мъжете, чиито жени раждаха кажиречи всяка година? Как понасяха мисълта, че жената, която обичат, е на прага на смъртта, за да даде живот на детето им?

Но може би те не обичаха жените си така, както той обичаше Повелителката на Авалон. Или просто не бяха прокълнати със свръхчувствителните сетива на един обучен друид, които накараха Талиезин да съпреживее толкова силно страданието ѝ. Когато всичко свърши, пръстите му бяха окървавили струните на арфата от постоянното усилие да изгради с музиката си преграда пред нейната болка, която обземаше и него.

А сега имаше и нещо друго, което го натъжаваше. Много смътно си спомняше раждането на Вивиан — тогава беше зает с обичайните си задължения, и раждането бе много по-лесно, и той сам не бе убеден, че детето е негово. Но от когото и да я бе заченала майка ѝ, сега Вивиан си беше негова дъщеря. А майка ѝ най-сетне бе дала съгласието си за посвещаването ѝ за жрица. Вече му беше ясно защо Великата жрица бе отлагала толкова дълго това тайнство. И той самият

щеше да живее в страх, докато не видеше Вивиан жива и здрава, намерила обратния път сред мъглите.

Талиезин свиреше, и арфата му плачеше за всичко, което си отива безвъзвратно — защото, дори да се върнат, нещата никога не са същите. И музиката превръщаше страха и скръбта в прекрасна мелодия.

Вивиан бродеше по езерния бряг и се взираше над водите към заострения силует на Тор. Набираше смелост за последното изпитание — успее ли, щеше да излезе от него като жрица на Авалон. Ако бе необходимо да се убеди, че вече не е в света, където бе прекарала последните пет години — достатъчно бе да хвърли поглед към хълма. На мястото на познатия каменен кръг, който увенчаваше Тор, сега пред очите ѝ се издигаше една недовършена кула. Знаеше, че била посветена на Микаел — християнско божество, което самите християни наричаха „ангелос“. Бил повелител на светлината и християните го призоваваха, за да се пребори с тъмните подземни сили на богинята, която според тях някога обитавала недрата на Тор.

„И тя все още е тук, на Авалон“, каза си Вивиан. Но каквито и намерения да бяха имали строителите на кулата, тя не излъчваше толкова заплаха към подземните сили, колкото предизвикателство към небесата — като че ли бе изградена, за да отбележи потока на силата, който тук бе особено силен. Колко много бяха наследили християните от старите религии, и колко малко разбираха от дълбоката същност на това наследство! Все пак може би и това не бе зле — макар и силно променени, някои от древните мистерии се бяха съхранили и продължаваха да съществуват в света на човеците.

Ако Вивиан не успее да намери обратния път към Авалон, и тя нямаше никога повече да се докосне до мистериите. Всъщност изпитанието и посвещаването на жриците бяха едно и също нещо — защото, за да преобрази действителността на Инис Уитрин от външния свят в действителността на Авалон, жрицата имаше нужда от свръхестествена сила, която, ако успее, сама идваше в нейна власт.

Вивиан се извърна и загледа земите зад себе си — залетите с вода равнини, потънали в блатна растителност, и зелените ливади, които се простираха чак до устието на Сабрина. Имаше чувството, че

ако поеме по-дълбоко дъх, ще усети по устните си соления вкус на морето.

Малко по-встрани се виждаше бялата лента на пътя, която се виеше между сивкавите хълмове на Мендип. Още по-далеч се виждаха по-меките очертания на Полдънските възвишения. Някъде зад тях трябва да беше Линдинис и големият римски път. Вивиан си каза, че единствено от нея зависи да си избере посоката, в която ще тръгне, и да започне друг, нов живот. Тази възможност тя имаше и преди — но сега имаше избор. Ако искаше, можеше и да се върне. Имаше само една риза на гърба си, а в ръцете си държеше сърповидния ритуален нож — но важното бе, че майка ѝ най-сетне ѝ бе дала свобода.

Наблизо имаше стар дънер. Вивиан седна и се загледа в полета на едно рибарче, което се стрелкаше нагоре-надолу, леко като небесен дух. Слънчеви отблясъци се пречупваха по водата и трептяха по стените на малката плоскодънна лодка, която ѝ бяха оставили. Въздухът още пазеше дневната топлина, но от запад се надигаше ветреца и напомняше за хладния дъх на морето. Вивиан се усмихна и се отпусна под слънчевите лъчи. Дори това, че имаше избор дали да се върне на Авалон или да отиде във външния свят, бе достатъчна победа. Но тя вече бе взела решение.

Толкова нощи ѝ се бе присънвало това последно изпитание, бе си представяла всеки отделен миг, беше обмисляла как да постъпи. Би било жалко всички тези приготовления да отидат напразно. Но не това бе повлияло на решението ѝ. Беше ѝ все едно кой ще наследи титлата Велика жрица един ден — дали тя или малката Игрейн, но държеше да докаже на майка си, че е достойна наследница на своите предци. След като облекчението и радостта от раждането на Игрейн поизбледняха, ѝ бе станало ясно, че двете с Ана няма да престанат да се карат — прекалено много си приличаха. Но вече се познаваха малко по-добре.

Въпреки че целта на Вивиан си бе останала същата, раждането на сестра ѝ малко промени подбудите ѝ. За да докаже зрелостта си, новопридобитата способност да разбира хората около себе си, тя трябваше да издържи изпитанието на жриците. Освен това наистина искаше да се върне — да продължи постоянния спор с майка си, да гледа как Игрейн расте, и да слуша песните на Талиезин.

„Всичко това е много хубаво“, каза си Вивиан, стана и отново закрачи напред-назад. „Но като начало трябва да намеря обратния път.“

Припомни си на какво я бяха учили — „Магията е начин да се насочва овладяната и дисциплинирана човешка воля. Но понякога се налага да се освободиш тъкмо от волята си. Тайната се състои в това да знаеш кога да се владееш и кога да се отпуснеш.“ Сега небето бе чисто, но вятърът откъм морето се усилваше. Той щеше да докара мъглите, дигнали се като влажна въздушна вълна над Сабрина — и тяхното идване бе неумолимо и неотстъпно като прилива.

Не мъглите трябваше да преобрази Вивиан, а себе си.

— Помогни ми, Повелителко на Живота... Без теб не мога да стигна до Авалон. Покажи ми пътя... Помогни ми да разбере тайната — шепнеше тя. Последните думи дойдоха съвсем естествено: — Отдавам ти себе си...

Вивиан седна отново на дънера, отпуснала ръце върху коленете си. Трябваше да потърси собствената си същност. Пое си дъх и издиша с все сила — и с този дъх прогони от съзнанието си всички излишни мисли, които щяха да я отклоняват от пътя ѝ. Вдишваше и издишваше — един път, два пъти, и с всяко издишване съзнанието ѝ се насочваше навътре. Вивиан се рееше в пълния покой на безвремието.

Съзнанието ѝ бе чисто — в него съществуваше една-единствена мисъл. Цялата ѝ същност се насочи надолу, към земята. Тук под нея не се чувстваше непоклатимата основа на Тор — всичко плаваше и се изплъзваше и тя трябваше да поеме тези движения. Колкото и несигурни да бяха тези дълбочини, те все пак бяха източник на сила. Духът на Вивиан приемаше тази сила и тя я чувстваше да преминава през тялото ѝ като мощна вълна и оттам да се насочва към небето.

В първоначалната си екзалтация тя имаше чувството, че душата ѝ се отделя от тялото; но инстинктивните реакции на тялото върнаха целия прилив на силата обратно в земята. После дойде нова вълна, и още една, и още една — Вивиан стоеше права, с издигнати ръце, и силата пулсираше през нея. Потокът се превърна в нематериален стълб от енергия, който минаваше през човешкото и тяло и свързваше небето и земята.

Тя отпусна ръце надолу и после бавно ги повдигна напред. С това движение духът ѝ се издигна и обгърна всичко наоколо. С освободените си сетива тя чувстваше и докосваше всичко около себе си — езерото, блатата и ширналите се поля, хълмовете и морето зад тях. Мъглата трептеше като воал пред погледа ѝ, хладна и все пак

пулсираща от сила. Все така затворила очи, Вивиан се обърна с към нея и цялата ѝ същност се преобрази в безмълвен зов.

И мъглата дойде — огромна сива вълна, която заля всичко. Изчезнаха блатата, ливадите и езерото; мъглата неумолимо поглъщаше всичко, докато Вивиан остана сякаш единственото живо същество на света. Отвори очи, но това не промени нищо. Земята бе тъмна сянка в краката ѝ, водата — далечно усещане за движение някъде напред. Затърси опипом и след малко пред нея се очерта бледа сянка — беше малката лодка, но тя изглеждаше почти прозрачна. Мъглата я бе лишила не само от цвят, но и от материална същност.

За променените сетива на Вивиан лодката все пак бе осезаема — когато стъпи в нея, долови познатото поклащане, и разбра, че се откъсват от брега. Земята бе маса от сенки, които изчезнаха за миг. Сега вече нямаше опора и посока. Зрението ѝ на смъртна не можеше да ѝ помогне. Все още имаше избор. Можеше да остане тук до зори, когато утринният бриз щеше да отвее мъглите — или да се опита да намери пътя към Авалон.

Затърси в дълбините на съзнанието си магическите думи. Знаеше, че заклинанието, макар и едно, се изменя в зависимост от това кой го произнася — като че ли всеки път ставаше малко по-различно. Не думите бяха от значение, а действителността, към която се отнасяха.

Вивиан си припомни как веднъж една планина, видяна в определена светлина, се бе превърнала пред очите ѝ във фигурата на спяща богиня. Спомни си и за Граала, който си оставаше обикновена чаша, освен когато го погледнеш с очите на духа. Какво е мъглата, когато не е мъгла? Какво представляваше всъщност преградата между световите?

„НЯМА ТАКАВА ПРЕГРАДА...“

Мисълта изведнъж връхлетя в съзнанието ѝ.

— Какво е мъглата?

„НЯМА НИКАКВА МЪГЛА... ВСИЧКО Е ИЛЮЗИЯ.“

Вивиан се замисли. Ако мъглата бе илюзия, какво бе тогава земята, скрита зад нея? Мираж ли бе Авалон, или може би светът на християните не беше действителен? Мисъл и илюзия се въртяха в безкрайна спирала — извън всякаква логика, и с всяко завъртане

отпадаха ограниченията, с които си служеха хората, за да определят своето битие.

„НЯМА НИКАКВА СЪЩНОСТ...“

Мисълта, която някога бе Вивиан, потръпна от докосването на разрухата. Внезапно прозрение ѝ подсказа, че това бе мракът, в който се бе удавила Анара. Това ли бе крайното познание — че всъщност нищо не съществува?

„НИЩО... И ВСИЧКО...“

— Кой си ти? — изплака духът на Вивиан.

„ТВОЯТА СЪЩНОСТ...“

Но нейната същност бе нищо — трептяща прашинка на прага на небитието; и тогава — в същия миг, или после, или преди — защото тук нямаше Време — тя стана Единосъщност, цяла, всеобхватна, сияние, което преминаваше през световите и изпълваше всичко с действителност, и ѝ даваше начало и край. За миг, равен на вечност, тя беше част от този екстаз.

Сетне, като лист, който се е оказал недостатъчно лек, за да бъде носен от вятъра, съзнанието ѝ закръжи надолу. Тя бавно слизаше, връщаше се, влизаше в себе си; намираще загубените части от личността си. Но тази Вивиан, която се върна в тялото си, вече не бе същата. И когато се върна отново към себе си, новооткритият ѝ глас звънна във вълшебните срички на заклинанието за преминаване — и заклинанието преобрази света.

Тя съзнаваше какво е направила още преди мъглите да започнат да се вдигат. Беше също както веднъж, преди много години, когато бе излязла от една гъста гора с твърдото убеждение, че е тръгнала в погрешната посока. Тогава — между две крачки — нещо трепна в мислите ѝ и тя видя, че е на правилен път.

По-късно, когато Вивиан се опитваше да разбере защо е успяла там, където Анара се бе провалила, стигна до извода, че петгодишната битка с желязната воля на майка ѝ бе укрепила личността ѝ така, че тя можа да устои на докосването на Нищото. Но не искаше да се превъзнася като много съвършена — беше прозряла, че някои не се връщаха от изпитанието, просто защото душите им бяха толкова пречистени, че се сливаха завинаги с божествената Единосъщност — защото не се различаваха от нея, също както капката се влива в морето.

Възторгът от това сливане бе все още толкова жив в съзнанието ѝ, че очите ѝ се насълзиха при мисълта как споменът ще избледнее. Изведнъж си припомни колко отчаяно бе плакала в деня, когато майка ѝ я отпрати с Нейтен. До този ден не си бе позволявала да допусне този спомен в съзнанието си.

— Повелителко... не ме изоставяй! — прошепна тя, и като ехо отнякъде долетя отговорът: „Никога не съм те оставяла и никога няма да те изоставя — в този живот и отвъд него, аз съм до теб...“

Но колкото повече гаснеше вътрешната светлина, толкова просветляваше мъглата около нея — и след миг Вивиан се озова, примигвайки, на силна слънчева светлина.

Очите ѝ обгърнаха водната шир, по която играеха лъчите на слънцето, белия камък на постройките и зелената трева по Тор, и тя разбра, че няма нищо по-красиво — нито на този, нито на който и да било друг от световите. Някой викаше; тя засенчи очите си с ръка и разпозна светлите коси на Талиезин. Очите ѝ затърсиха по-нагоре по хълма и тя се стегна, за да посрещне надигащата се позната болка. Талиезин бе стоял тук и я бе чакал — сигурно още от мига, когато е тръгнала. Нима майка ѝ дори сега не бе проявила интерес дали Вивиан ще успее да се върне или не?

Но тя пропъди тази мисъл; знаеше, че майка ѝ няма да се покаже, за да не признае нито пред другите, нито пред себе си колко много я тревожи мисълта дали голямата ѝ дъщеря ще успее да се върне жива и здрава у дома.

21.

— Горе! Фиви, вдигай! — Игрейн протегна пухкавите си ръчички. Вивиан се разсмя и я вдигна на раменете си. Обикаляха градината по този начин — малката искаше да слиза, за да разучи всичко наоколо, и после да се качи отново на раменете ѝ, за да вижда отвисоко.

— Уф! Най-добре да си те оставя долу, миличко, докато все още имам сили! — На четири години Игрейн вече стигаше до кръста на Вивиан. Не можеше да има никакво съмнение, че е дъщеря на Талиезин — макар че русите коси на малкото момиче имаха медночервеникави оттенъци, дълбоката синева на очите ѝ беше същата.

Игрейн изцвърча от удоволствие и затопурка надолу по алеята, преследвайки една пеперуда.

„Богино — мислеше си Вивиан, докато гледаше как блести слънцето по къдриците на сестра ѝ — каква красавица ще стане това дете!“

— Не, мила — извика тя внезапно, защото Игрейн се бе упътила към живия плет от къпини, — тези цветенца не обичат да ги късат!

Беше вече късно. Игрейн бе успяла да дръпне едно клонче и по ръчичката ѝ бяха избили ситни капчици кръв. Момиченцето си пое дъх и ревна с всичка сила. Вивиан дотича и я грабна на ръце, но лицето на Игрейн вече бе станало мораво от рев.

— Тихо, тихо, милото ми, ухапа ли те лошото цвете? Трябва да си по внимателна, нали разбираш? Хайде, Фиви ще целуне болката и тя ще мине!

Вивиан залюля сестра си и писъците започнаха да затихват.

За съжаление дробовете на детето бяха също така добре развити, както и цялата му физика — в резултат всички, които бяха дочули писъците, което ще рече почти цялото население на Авалон, заприиха да помагат.

— Само малко се одраска... — започна Вивиан, но видя, че първа сред спасителите е майка ѝ, и веднага се почувства като най-

малката ученичка от Дома на девиците въпреки синия полумесец на челото си.

— Мислех, че мога да разчитам на теб да не ѝ се случи нищо!

— Нищо не ѝ се е случило! — избухна Вивиан. — Трябва да свикне да се пази от нещата, които могат да ѝ навредят. Не можеш да я държиш цял живот под похлупак!

Ана протегна ръце към малката и Вивиан ѝ я подаде с нежелание.

— Когато имаш твои деца, ги възпитавай, както намериш за добре, но не ми обяснявай как да възпитавам моите! — изсъска майка ѝ през рамо, докато отнасяше Игрейн.

„Като си толкова разумна майка, защо две от дъщерите, които си отгледала и възпитала, са мъртви, и само тази, която израсна далеч от теб, оживя?“ Пламнала от смущение, защото се бяха карали публично, Вивиан успя да се въздържи и замълча. Не беше чак толкова гневна, за да каже гласно единствените думи, които майка ѝ никога нямаше да прости, дори да отговаряха донякъде на истината.

Изтупа прахта от полата си и отправи строг поглед към двете най-малки момичета, Аела и Силвия.

— Остъргахте ли докрай овчата кожа? — После, защото прочете отговора в смутените им погледи, добави: — Хайде, тръгвайте. Не можем да я оставим да изгние. Трябва да я остържем докрай и да я осолим.

Вивиан заслиза към бараката, където дъбеха кожите. Постройката бе разположена по-далеч от останалите сгради, така, че вятърът да не донесе неприятния мирис на струпаните там кожи. Момичетата вървяха след нея. Нерядко ѝ се случваше да си задава въпроса за какво ѝ беше да настоява да стане жрица. Работата ѝ бе все същата, само задълженията ѝ бяха по-големи.

Когато приближиха езерото, Вивиан забеляза една от плоскодънните лодки на дребния народ, която приближаваше брега. Лодкарят гребеше с все сила.

— Това е Херон! — извика Аела. — Какво ли е станало? Защо бърза толкова?

Вивиан се закова на място. Изведнъж си спомни за саксонците. Не можеше да са те — нали Вортимер на два пъти бе побеждавал

Хенгист и бе го изтласкал обратно до Танатус. Момичетата вече тичаха надолу по склона. Тя ги последва, макар и по-бавно.

— Господарке! — макар че явно бързаше, Херон я поздрави с дълбок поклон. Откак бе изнесла Граала, за да ги спаси, жителите на благостите земи я почитаха наравно с Повелителката на Авалон и нищо не можеше да ги убеди, че тя не ѝ е равна по ранг.

— Какво има, Херон? Какво се е случило? Да не би пак саксонците...?

— Ние не сме в опасност! — Херон се изправи. — Дойдоха да отведат добрия свещеник — дето му викаме Щастливко^[1] — искат да го откарат с войници!

— Някой иска да отведе отец Фортунатус отук? — смръщи се Вивиан. — Но защо?

— Казват, че имал лоши мисли в главата си, които техният бог не харесвал — Херон поклати глава. Очевидно не можеше да схване нищо.

Вивиан бе почти толкова объркана, колкото и Херон, но си спомни как отец Фортунатус разказваше, че някои християни наричали неговите представи за бога „ерес“.

— Ела ти, Повелителко! Теб сигурно ще послушат!

Вивиан съвсем не бе толкова убедена. Вярата на Херон във възможностите ѝ бе трогателна, но пропъждането на саксонците ѝ се стори детска игра в сравнение с това да се намеси в поредния спор между християните. Съмняваше се, че тези, които стояха над Фортунатус, биха се впечатлили от застъпничеството на Авалон.

— Ще се опитам да помогна с каквото мога, Херон. Ти се върни, а аз отивам да говоря с Великата жрица. Това е всичко, което мога да обещавам...

Вивиан очакваше майка ѝ да приеме разказа на Херон с учтиво съжаление, че не може да помогне, но за нейно учудване Ана прие нещата съвсем сериозно.

— Може да сме откъснати от Инис Уитрин, но все още има връзка между тях и нас — каза намръщено Великата жрица. — Чувала съм, че те понякога ни сънували, а когато там има неприятности, нашата сила също бива засегната. Ако фанатиците залееят острова с

гняв и страх, ние не може да не почувстваме отражението им на Авалон.

— Но какво можем да сторим?

— Винаги съм мислила, че ние трябва да се интересуваме много повече от събитията и водачите на външния свят. В старо време Повелителката на Авалон често е напускала острова, за да съветва крале и принцове. Откак са се появили саксонците, жриците престанали да излизат във външния свят, защото решили, че няма да е разумно. Но напоследък пътищата в страната са по-сигурни, отколкото са били преди години.

— Нима ти би отишла, Повелителко? — попита удивено Юлия.

Ана поклати глава.

— Мисля да изпратя Вивиан. Може да свърши много работа и да поразпита как стоят нещата с този Фортунатус. Ще натрупа опит, а това е винаги от полза.

Вивиан я загледа стреснато.

— Но аз не разбирам нищо от крале и политика...

— Няма да тръгнеш сама. Талиезин ще те съпровожда. На римляните ще казвате, че си му дъщеря — така ще могат да разберат и да ви приемат най-лесно.

Вивиан хвърли бърз поглед на майка си. Какво беше това — отговор на въпроса, който нито тя, нито Талиезин биха се осмелили да зададат? Или просто съвет, че е редно да се чувства така? Каквито и да бяха съображенията на Ана, мислеше момичето, докато се приготвяше за пътуването, изборът ѝ бе правилен — бе избрала единствения спътник, с който Вивиан бе готова да отпътува от Авалон.

Следите на Фортунатус водеха към Вента Белгарум. Високите градски стени носеха белезите на стотици варварски нападения, но не бяха разрушени. Казаха им, че епископ Германус — същият, който бе свършил добра работа с пиктите преди десетина години — бил отседнал в дома на един от градските магистрати, някой си Елаф. Само че сега епископ Германус не бе насочил нападките си към езичниците, а към братята си по вяра. Двама британски епископи били свалени и прогонени, а голям брой свещеници били затворени, докато осъзнаят грешките си.

— Несъмнено Фортунатус е един от тях — отбеляза Талиезин. Двамата тъкмо влизаха през крепостната врата. — Издърпай шала си така, че да покрива косата ти, мила. Не забравяй, че си скромно момиче от добро семейство.

Вивиан му хвърли гневен поглед, но се подчини. И без това изгуби битката още когато ѝ наложиха да не пътува, облечена в мъжки дрехи. Затова пък се закле, ако някога стане Велика жрица, да облича каквото си ще.

— Разкажи ми нещо за този Германус — отвърна тя. — Не ми се вярва да пожелае да разговаря с мен, но винаги е добре човек да познава противника си.

— Той е последовател на Мартинус, епископът на Цезародунум^[2] в Галия, когото сега почитат като светец. Свети Мартин бил заможен човек, който раздал цялото си богатство, и дори разделил наметката си с един бедняк, който нямал какво да облече. Германус проповядва против неравенството, че не е редно едни да бъдат богати, а други — бедни, и затова народът го обича.

— Засега не звучи толкова зле — отбеляза Вивиан и дръпна юздите на своя кон така, че да мине зад мулето на Талиезин. Бяха минали през Линдинис и Дурновария, затова вече бе почнала да привиква към големите градове, но никога не бе виждала толкова голям град като Вента. Конят ѝ нервничеше и се плашеше от тълпите — и тя реагираше по същия начин.

— Не, разбира се, но тълпите се водят по-лесно със страх, отколкото с разум. Затова Германус ги заплашва с вечния адски огън, ако се отклонят от вярата. Казва им да се молят за опрощение на греховете си, но, разбира се, единствено служителите на римската църква могат да преценят простил ли им е Бог или не. Той твърди, че опустошаването на Рим от вандалите и нашествието на саксонците по нашите брегове били наказание свише за греховете на богатите. В несигурни времена, каквото е нашето, такава философия привлича много следовници.

Вивиан кимна.

— Да... Всички търсят някой, когото да обвинят за страданията си. Доколкото разбирам обаче, Пелагиус и последователите му не са съгласни?

Яздеха по широката улица, която водеше към форума. Пазачите на крепостните врата им бяха казали, че тъкмо сега съдят еретиците в голямата базилика.

— Пелагиус е покойник от доста години. Последователите му са най-често хора със стара римска култура — образовани и свикнали да мислят със собствената си глава. Те смятат, че е по-логично Бог да възнагради добросърдечие и желанието да вършиш добро, отколкото сляпата вяра.

— С други думи, смятат, че това, което човек върши, е по-важно от това в какво вярва, докато римските свещеници твърдят точно обратното... — каза сухо Вивиан. Талиезин се обърна към нея и се усмихна.

Двама души минаха тичешком съвсем близо до тях и конят на Вивиан пак трепна. Талиезин взе и неговите юзди в ръката си, после се надигна на стремената и погледна напред — беше по-висок от повечето хора и можеше да види какво става на площада.

— Някаква бъркотия... По-добре да не отиваме.

— Не — каза категорично Вивиан. — Искам да разбера.

Продължиха по-бавно, проправяйки си път, и най-сетне се озоваха на площада.

Пред базиликата се беше събрала огромна тълпа. Носеше се ропот, който наподобяваше първите далечни гръмотевици пред буря. Повечето хора бяха облечени просто — като занаятчии, но имаше и такива, чието облекло издаваше благородният им произход. Но колкото и скъпи да бяха дрехите, повечето бяха стари и окъсани — най-вероятно това бяха бежанци, от тези, които търсят виновник за страданията си. Талиезин се наведе и попита какво става.

— Еретици! — един мъж плю на калдъръма пред краката си. — Ама епископ Германус ще им даде да се разберат, и ще спаси тази затънала в грехове земя!

— Изглежда, сме намерили мястото, което търсим... — каза Талиезин, но лицето му бе мрачно.

„Но не и времето“, допълни наум Вивиан. Беше прекалено отвратена, за да каже каквото и да било.

Вратата на базиликата тъкмо се отваряше. Излязоха двама стражи и застанаха от двете ѝ страни. Шумът в тълпата се засили. Появи се свещеник, облечен в бродирана със злато наметка над дълга

бяла дреха. Сигурно бе самият епископ — така предположи Вивиан поради шапката с особена форма, която носеше на главата си, и пищно украсения жезъл, който трябваше да наподобява пастирска гега.

— Граждани на Вента! — извиси се гласът му и шумът утихна до откъслечен шепот. — Тежки страдания понесохте вие от меча на неверниците. Кръвожадни вълци опустошават земята ви. Воплите ви се издигат до небесата — вие молите на колене Бог да ви каже за какви грехове сте наказани тъй жестоко!

Епископът размаха жезъла си над тълпата и хората се преклониха. Понесоха се плач и ридания. Германус помълча, сетне продължи малко по-спокойно:

— Добре правите, че си задавате този въпрос, деца мои, но още по-добре ще бъде да измолите опрощение от Бога, защото ще се изпълни волята Му и само Неговата милост ще ви избави от вечните мъки.

— Моли се за нас, Германус! — извика една жена.

— Ще сторя нещо по-добро — ще пречистя тази земя! Всички вие сте родени в грях и само вярата ще ви спаси. Що се отнася до Британия, греховете на вашите водачи са причина за страданията ви. В тази земя варварите станаха изпълнители на Божията присъда. Тези, които стояха на отрупани с храна маси, сега се молят за късче хляб, тези които се обличаха в коприна, сега носят дрипи! — той пристъпи още по-напред и отново размаха жезъла си.

— Вярно е! Вярно е! Господи, имай милост към нас грешните! — хората се биеха в гърдите и падаха по лице на земята.

— Имаше такива, които се хвалеха, че ще се спасят със собствени усилия, и казваха, че богатството им е доказателство за Божията милост! Къде е Божията милост сега? Порочното учение на Пелагиус ви е отклонило от правия път, но с Божията помощ ние ще пропъдим ереста от обсебените!

„Той самият изглежда обсебен“, каза си Вивиан — очите му бяха изхвъркна ли, от устата му пръскаше слюнка. Как бе възможно някой да вярва на такива неща? Но хората около нея стенеха и крещяха в екстаз, и явно приемаха изцяло думите на епископа. Конят ѝ се притисна плахо към мулето на Талиезин, като че ли и животното се уплаши от шума и виковете.

Крясъците се усилиха, защото през вратата излязоха още стражи, които тласкаха пред себе си трима души. Вивиан се вцепени. Съзнанието ѝ отказваше да приеме, че един от тези тримата е кроткият отец Фортунатус. Но като че ли доловил мислите ѝ, първият в редицата се поизправи и огледа тълпата с тъжна усмивка. Лицето му бе подуто и в синини, косата — разрошена, но Вивиан веднага позна монаха, своя приятел. Стражите тласкаха затворниците надолу по стълбите.

— Еретици! — виеше тълпата. — Дяволски изчадия! Вие доведохте езичниците в земята ни!

„Де да бяха“, каза си Вивиан. Ако разполагаха с войска от езичници, щяха незабавно да пометат тази тълпа.

— Пребийте ги с камъни! — извика някой и тълпата веднага поде вика. Хората започнаха да се навеждат и да къртят каменната настилка. Вивиан видя как полетяха камъните — видя окървавената глава на отец Фортунатус — сетне тълпата го скри от очите ѝ.

Епископът постоя, загледан в това, което ставаше пред очите му. Лицето му изразяваше смесица от страх и задоволство. Сетне, сякаш с нежелание си припомни, че християнската вяра се основава на любов към ближния, обърна се и каза нещо на един от стражите. Те се спуснаха незабавно и започнаха да разпръсват тълпата с тъпите краища на копията си. Веднага щом насилието се обърна срещу нея, сбирщината започна да оредява. Останалите свещеници бяха изчезнали обратно в базиликата веднага щом започнаха безредиците. В мига, когато тълпата намаля дотолкова, че можеше да види накъде отива, Вивиан заби пети в хълбоците на коня си.

— Какво правиш, Вивиан? — зад нея зачаткаха копитата на мулето на Талиезин. Но Вивиан вече бе стигнала до сгърчените фигури, рухнали на земята пред базиликата. Някои започваха да се движат стенойки, но три тела лежаха неподвижно, заобиколени от камъни.

Вивиан скочи от седлото и се наведе над отец Фортунатус. Нова кръв се лееше по едва затворилите се стари рани. Едното му око бе подуто и затворено. Тя затърси трескаво пулса му, и когато го докосна, здравото му око се отвори. Тя му помогна внимателно да обърне главата си тъй, че да я вижда.

— Прекрасна господарке... — той примигна. — Но ние не сме в царството на феите!

— Как се чувстваш, Фортунатус? — той продължи да я гледа втренчено и изведнъж се усмихна.

— Ти си... моето малко момиче, което намерих на хълма. Косата ти вече е пораснала... Каж ми, какво правиш тук?

— Дойдох да ти помогна. Защо не успях да пристигна малко по-рано! Но сега ще те вземем при нас, ще излекуваме раните ти, и всичко ще бъде наред.

Фортунатус се опита да поклати глава, смръщи се от болка, и остана неподвижен.

— Можех да избягам от стражите на епископа — прошепна той. — Можех да отида при феите... Но съм положил обет да му се подчинявам.

— Няма да те оставя тук, за да опитат отново да те убият! — извика Вивиан.

Усмивката, която се появи на лицето му, беше безкрайно нежна и кротка.

— Няма... да се наложи. Остава ми още малко...

Хората от древния народ нерядко докарваха на Авалон болни и ранени. Някои оживяваха, но някои умираха пред очите ѝ. Сега Вивиан разпозна с ужас под спечената кръв характерната предсмъртна бледност и синкавите петна около носа и по слепоочията. Ако беше по-млад човек, може би щеше да оздравее, но сърцето на Фортунатус не бе понесло страданията.

— Ще се молиш ли за мен?

Вивиан го загледа удивено. Не можеше да разбере нищо.

— Но аз съм езичница — езическа жрица! — тя вдигна ръка и посочи полумесеца на челото си.

— Опасявам се, че съм още по-голям еретик, отколкото Германус предполага — отвърна с мъка умиращият свещеник, — защото не мога да си представя Бог в рамките, в които хората се опитват да го поставят. Щом Бог е отец, защо в единсъщието си да не бъде и майка, и ако е така, не е ли Богинята, на която вие служите, просто друг образ на Единсъщието?

Първоначално Вивиан се възмути; после си припомни екстаза на сливането с божественото начало, когато се луташе, търсейки пътя към Авалон. Водеше я Божествената сила — а тя нямаше образ, бил той мъжки или женски.

— Може би си прав... — прошепна тя. — Ще се моля на Този, който е над всички спорове, дразги и противоречия, да те отведе без мъка към вечната светлина.

Видя как лицето на стария човек се сгърчи от болка; после дишането му отново се успокои.

— Винаги съм мислел... — прошепна той, — че смъртта трябва да е като да отидеш в селенията на феите. Една стъпка навътре, към себе си... Една встрани... И си напуснал този свят.

Сълзи напиреха в очите на Вивиан. Тя кимна и взе ръката му в своята. Устните му потрепнаха, сякаш се опита да се усмихне за последен път. После едва доловимата усмивка изчезна.

Вивиан седя до него, докато животът изтичаше от тялото му като вода от счупена чаша. Стори ѝ се, че е минало безкрайно дълго време. Някой се бе изправил до нея. Тя вдигна глава и видя Талиезин. Поклати глава и се опита да не заплаче.

— Мъртъв е. Но аз няма да им оставя тялото му. Помогни ми да го отнесем оттук.

Бардът потегна седлото, като същевременно направи знак с пръстите си и зашепна заклинание. Вивиан разбра какво има предвид и започна да повтаря след него, за да усиле действието на вълшебството.

— Не ни виждате... Не ни чувате... Никой не е бил тук...

Християните можеха да си мислят, че тялото на Фортунатус е било отнесено от демони, ако така им харесваше, важното бе да успеят да излязат от града. Талиезин вдигна тялото на стария свещеник и го постави на гърба на мулето си, помогна на Вивиан да се качи на коня, после хвърли наметалото си върху трупа и поведе двете животни обратно през площада. Вълшебната сила на заклинанието ги скриваше от хорските погледи, докато напуснаха Вента.

Вивиан искаше да погребее стареца на неговия остров, на Инис Уитрин, до камъка, откъдето бе отивал в царството на феите. Но Талиезин се досети и ги отведе при един изоставен християнски параклис наблизко — макар и запустяло, мястото си беше свято. Там положиха тялото на отец Фортунатус. Изпълниха погребалния ритуал на друидите, който познаваха. А Вивиан отново си спомни мига, когато духът ѝ се сля със светлината и разбра, че всички истини са едно, и си каза, че Фортунатус сигурно няма нищо против.

Не успяха да изпълнят първата цел на пътешествието си, но поне се справиха с останалите задачи, които им бе възложила повелителката. Само Вивиан не се вълнуваше особено от успеха им.

Успяха да се доберат до Лондиниум, където самодържецът на Британия полагаше отчаяни усилия да запази съществуващото подобие на мир. Синовете му помагаша за управлението на страната. Вивиан позна веднага Вортимер — най-малкият, който бе идвал на Авалон, но той изглеждаше много по-възрастен сега. Първоначално той я помисли за майка ѝ; Вивиан пък реши да не му казва, че тъкмо тя е била забулената жрица, която е изпълнила ролята на Девицата при неговото посвещаване. Вортимер явно се гордееше с успехите си срещу варварите, но се държеше скромно и тя не се усъмни и за миг във верността му към Авалон.

Баща му, Вортигерн, беше съвсем различен. Стара лисица бе той, а сега си бе взел и една рижа саксонска лисичка за съпруга. Бе управлявал дълго и надживял много други крале. Вивиан бе убедена, че ще влезе във всякакъв съюз, стига това да му гарантира престола. Тя поговори с него за епископ Германус, опита се да го убеди, че фанатизмът му разделя народа. Не се надяваше обаче, че Вортигерн би предприел нещо срещу него. Поне в едно се вслуша Вортигерн — Повелителката на Авалон бе казала да му предадат в името на Британия да се срещне още веднъж със стария си съперник Амброзиус Аурелианус — на неутрална земя, за да се опитат да разрешат спора помежду си и да си помагат.

После продължиха към укрепените градове на запад. Саксонците още не бяха стигали дотам. В Глевум беше Амброзиус Аурелианус. Неговият баща се бе провъзгласил за император на Британия. Сега Амброзиус бе влязъл в спор с Вортигерн за титлата и събираше войските си. Той изслуша вестите от Авалон с внимание. Беше християнин, но изповядваше вярата си разумно и с търпимост, уважаваше дълбоко философията на друидите, и познаваше Талиезин от по-рано.

Амброзиус беше висок мъж около четиридесетте — тъмнокос, с типично римски орлови черти. Повечето му военачалници бяха съвсем млади, почти момчета. Един от тях, русоляв, още съвсем слаб и несъразмерно източил се на ръст, на име Утър, надали бе по-възрастен

от нея. Талиезин започна да подхвърля, че Вивиан май се е сдобила с обожател, но тя не обръщаше внимание нито на неговите закачки, нито на новоизпечения военачалник на Амброзиус. В сравнение с принц Вортимер, Утър беше още хлапе.

Амброзиус прояви съчувствие, докато Вивиан се оплакваше от Германус, защото сам бе от културните, заможни хора, които бяха прицел на нападките на галския епископ. Но Вента Белгарум се намираше в тази част на острова, която отдавна бе отказала вяроност и нему, и на Вортигерн. Пък и светските господари рядко имаха власт над свещениците. Бе се държал много по-съчувствено от Вортигерн, но Вивиан съзна, че надали ще свърши нещо.

Докато яздеха с Талиезин по дългия обратен път към Авалон, Вивиан мрачно разсъждаваше дали да не прокълне убийците на Фортунатус. Спря я единствено убеждението, че самият стар свещеник сигурно им бе простил.

Убеждавайки Вортигерн и Амброзиус да сключат съюз, Вивиан действително пося семето на единството в Британия, но първите кълнове се показаха едва идната година. Разчу се, че саксонците отново събират силите си в Кантиум. Вортимер, твърдо решен този път да ги унищожи окончателно, се обърна към Авалон с молба за помощ. Затова стана тъй, че тъкмо в навечерието на Белтейн Повелителката на Авалон напусна Свещения остров заедно с голямата си дъщеря, няколко жрици и своя бард, за да се срещне с британските принцове.

Уреченото място, където щеше да се състои съветът, бе Сорвиодунум — малък град на брега на една река, разположен там, където пътят от север пресичаше големия път от Вента Белгарум. Мястото на срещата бе приятно — високи поляни, засенчени от дървета и открити на север към големите равнини. Когато пристигнаха, поляните вече бяха изпъстрени с шатри, прилични на непознати, огромни цветя.

— Ние, от източните земи, постоянно проливаме кръвта си, за да защитим цяла Британия — говореше Вортигерн, седнал на една скамейка под голям дъб. Не беше висок, а само набит и все още стегнат човек. Косата му бе посивяла още повече от миналата година, когато Вивиан го видя за първи път. — По време на последния поход

моят син Категирн загуби живота си, разбивайки брата на Хенгист при бродата на Ритергабаил. Нашите хора възпират с телата си саксонците, та да не стигат до вас — и той показа плочестите покриви на близкия град, притихнал под слънчевите лъчи.

— Цяла Британия ви е благодарна — разнесе се спокойният глас на Аурелианус от другата страна на кръга, в който бяха насядали.

— Така ли? — намеси се Вортимер. — Лесно е да се говори, но с думи няма да спрем саксонците. — Той изглеждаше наистина много по-възрастен. Не беше вече пламенният младеж, който посвети живота си на Богинята, а опитен воин.

„Какъв герой!“, мислеше Вивиан, докато го гледаше, седнала редом с майка си. „Сега той е Защитникът на Британия!“ Всички знаеха, че жриците са в основата на тази среща, но не вървеше да го признаят публично. Хората от Авалон седяха в сянката на един висок жив плет — достатъчно близо, че да следят разговора.

— А може ли изобщо нещо да ги спре? — попита един стар воин. — Колкото и ДА избием, Германия бълва нови и нови...

— И тъй да е, ако се убедят в силата ни, ще тръгнат да търсят другаде по-лесна плячка. Може да нападнат Галия, като франките. Вярвайте ми, те могат да бъдат прогонени! Още един поход, и ще се справим. Това, което ме интересува, е да го направим така, че никога повече да не се върнат.

— Така и трябва — проговори отново Амброзиус. Изглеждаше нащрек, като че ли търсеше скрито значение в думите на Вортимер. Вортигерн се изсмя. Говореше се, че е дошъл само поради настояването на сина си, и почти никой не се надяваше на споразумение.

— Знаеш не по-зле от мен какво е необходимо — каза той. — Спорих по този въпрос още с баща ти преди години. Крал или император, все едно — Британия трябва да бъде управлявана от един самодържец. Нали така Рим успя да удържи нападенията на варварите в продължение на векове!

— Искаш да ти се подчиним, така ли? — извика един от пълководците на Амброзиус. — Да подарим стадото на този, който пусна вълците на острова!

Вортигерн се извърна и за миг Вивиан разбра как този човек е задържал властта си толкова дълго време.

— Пратих вълци срещу вълци — точно както са постъпвали и римляните преди мен. Но преди да тръгна срещу Хенгист, какво ли не сторих, за да убедя хората си да вдигнат оръжие, за да се защитят така, както се опитвам да убедя и вас сега!

— Не можахме да платим на Хенгист и той ни нападна — каза малко по-спокойно Вортимер. — Оттогава до ден днешен малкото, което ни оставят ордите му, отива да организираме войската, за да се отбраняваме. А какво правите вие, които живеете спокойно сред вашите хълмове? Имаме нужда от войници, имаме нужда от средства, за да издържаме войската — не само за един поход, а за да можем всяка година да защитаваме това, което сме отвоювали!

— Земите ни са опустошени, но след няколко мирни години ще се съвземат отново — поде Вортигерн. — Тогава, обединим ли силите си, ще можем да прегазим блатистите земи и горите, където се крият англите, и да си върнем старите владения на исените.

Амброзиус не отвърна. Очите му бяха обърнати към Вортимер. По природния закон той би трябвало да надживее и наследи стария човек — той щеше да бъде истинският му съперник — или съюзник.

— Храбростта и удържаните победи ти спечелиха уважението на всички — поде той бавно. — И ние наистина сме ти благодарни. Ако не беше ти, сега вълците щяха да са пред прага ни. Но хората обикновено държат да решават кого да следват и кой да харчи спечеленото от тях. Твоят народ ти дължи подчинение. Хората от западните земи обаче — не.

— Но те следват теб! — извика Вортимер. — От теб не искам нищо друго, освен да се сражаваш с хората си редом с мен!

— Това искаш ти, но ми се струва, че баща ти иска друго — иска да го признае за върховен самодържец на цяла Британия. — Възцари се тежко мълчание. — Ето какво мога да направя — продължи владетелят на Запада. — Ще отворя складовете и ще ви пратя храни за войската. Но няма да потегля на бой под знамето на Вортигерн.

Разговорът се обърка и всичко потъна в безконечния шум на споровете. Вивиан почувства, че очите ѝ се насълзяват от разочарование. Примигна няколко пъти, за да вижда по-ясно, и тогава забеляза погледа на Вортимер. Той я гледаше настоятелно и с надежда. Не можеше да разчита на разума на хората около себе си. Какво друго

му оставаше, освен подкрепата на Авалон? Тя не се учуди, когато видя, че той обръща гръб на спорещите и се насочва към тях.

Цял живот Вивиан бе слушала разкази за Кръга на гигантите, но не бе го виждала никога. Докато язدهа на север по речния бряг, тя се взираше нетърпеливо, та първа да види големия каменен храм в равнината. Но го видя Талиезин, като най-висок от всички, и веднага се обърна към Вивиан и Ана, за да им го покаже. Вивиан бе благодарна на принца, че ѝ дава възможност да види древния храм. Той бе помолил Повелителката на Авалон да погледне в бъдещето, а тя му бе отговорила, че това ще стане най-лесно, ако може да черпи от силата на голямото древно светилище. Вивиан се зачуди вярно ли е това, или по-скоро майка ѝ не би желала да се занимава с вълшебство в присъствието на толкова хора, при това не всички добронамерени.

Но почти тричасовият ритуал щеше да обезкуражи и най-настоятелното любопитство. Следобедното слънце припичаше, но въпреки това Вивиан потръпна. Равнината ѝ се стори безкрайна под безкрайното надвиснало небе — изведнъж се почувства странно ранима, като мравка, пълзяща по пътя. Сивите силуети ставаха все по-големи. Вече можеха да се различават отделните камъни.

Каменният храм на Тор ѝ бе познат от детинство, но този бе нещо друго — огромен, заобиколен с голям ров, камъните бяха повнимателно оформени, а някои от напречните все още стояха, та храмът приличаше повече на здание, отколкото на символ на свещена гора. Имаше и паднали камъни, но това не намаляваше въздействието върху този, който виждаше храма за първи път. Около каменния кръг тревата бе гъста и зелена, но вътре в кръга почти нямаше растителност. Вивиан бе чувала, че в кръга не вали и сняг, а този, който вали отвън, не се задържа по камъните.

Като пристигнаха, тя видя части от камъни, които са били разположени във външен кръг, да се подават от земята. Вътре имаше един по-малък кръг от стълбове, а четири по-високи стълба, разположени в полукръг, ограждаха олтара. Вивиан се зачуди към какви светове ли водят тъмните двери, образувани от стълбовете. Слязоха от конете и ги спънаха наблизко — нямаше и помен от дървета,

за които да ги вържат. Изгаряща от любопитство, Вивиан тръгна по брега на рова около храма.

— Какво ще кажеш? — попита я Талиезин, когато тя се върна.

— Може да е странно, но всичко ми напомня на Авалон — или по-скоро на Инис Уитрин, острова на свещениците. Надали би могло да има две по-различни места, но кръгът от стълбове ми напомня досущ на кръга от колиби, които са разположени около старата църква на Инис Уитрин.

— Точно така е — отвърна Талиезин. Говореше бързо, едва ли не тревожно. Не бе докосвал храна от предния ден, защото и той щеше да вземе участие в ритуала. — Нашите предания разказват, че този храм бил построен от мъдреци, пристигнали много, много отдавна, незнайно кога и как, от Атлантида. Вярваме, че светецът, който на времето е основал християнското поселище на Инис Уитрин, е един от преродените древни мъдреци. Със сигурност е познавал мъдростта на древните, защото явно е знаел принципите на числата и пропорциите. А има и друга причина, поради която можеш да чувстваш близостта на Авалон — и той посочи на запад. — Една от линиите на силата, които пресичат земята, води право оттук през равнината към Свещения извор.

Вивиан кимна и отново започна да разглежда околността. На изток редица надгробни могили бележеха местата, където древните крале спяха вечния си сън. Нямаше следи от човешко присъствие — само в далечината тук-там по няколко дървета, изкривени от ветровете и притиснати едно в друго, нарушаваха еднообразието на безкрайната равнина. Самотно място беше това, и макар че навсякъде в Британия хората се готвеха да посрещнат с радост Белтейн, тук всичко имаше дъх на вкаменена древност, напълно чужда на невинната прелест на пролетта.

„Никой от нас няма да си тръгне оттук непроменен...“

Вивиан отново потръпна.

Слънцето клонеше към залез. Сенките на каменните стълбове лежаха, дълги и черни, върху зелената трева. Вивиан инстинктивно ги отбягваше, но докато се промъкваше между тях, се озова при самотния стълб, разположен на североизток, който пазеше входа към кръга. Талиезин бе минал през рова и сега стоеше до един плосък камък във вътрешността на кръга. Беше коленичил, а на камъка бе вързано

прасенцето, което бяха донесли със себе си. То се гърчеше и квичеше. Докато Вивиан стоеше и гледаше, Талиезин вдигна ножа си и го заби точно под челюстта на животното. То изквича за последен път и притихна. Бардът го издигна високо и устните му зашепнаха молитви, докато кръвта на жертвеното животно изтичаше върху шуплестата повърхност на камъка.

— Първо ще опитаме това, на което ни учи друидската традиция — прошепна Ана на Вортимер. — Той пролива кръв, за да се нахранят духовете на тази земя.

Когато се отцеди и последната капка кръв, Талиезин смъкна част от кожата и отрязва с ножа си късче от месото. Стоеше прав, с невиждащи очи, а в ръката си държеше късчето, още покървавочервено в светлината на последните слънчеви лъчи.

— Ела — каза тихо Ана и Талиезин пристъпи като насън навътре в кръга. Вивиан трепна, когато прескочи рова и мина покрай камъка — усещането, макар и не толкова силно, и напомни това, което изпита, когато мъглите се вдигнаха и тя видя пред себе си Авалон.

Друидът бе спрял — постави за миг късчето месо в устата си, после отново го извади и го постави в основата на един от стълбовете, докато пак шепнеше нещо.

— Ние дойдохме в средището на силата, принце — поде Ана. — Сега трябва още веднъж да кажеш защо си ни довел тук.

Вортимер преглътна, но когато проговори, гласът му не трепваше.

— Повелителко, искам да знам кой ще властва над Британия и кой ще поведе народа ѝ към победа.

— Служителю на боговете, ти чу въпроса — можеш ли да ни дадеш отговора?

Талиезин се бе обърнал с лице към тях, но очите му все така нямаха израз. Със същата увереност като на сомнамбул той мина под единия напречен камък. Слънцето бе почти допряло хоризонта. Черните силуети на камъните изглеждаха обрамчени от пламък. Вивиан, която вървеше след Талиезин, за миг изгуби представа за посоките. Когато отново видя къде точно се намира, въздухът около нея бе изпълнен с танцуващи искрици. Друидът протегна ръце към умиращия светлик, обърна ги с дланите нагоре и зашепна ново заклинаше.

След малко въздъхна дълбоко и се свлече на колене пред плоския камък в центъра на кръга, скри лице в ръцете си.

— Какво ще стане сега? — прошепна Вортимер.

— Ще чакаме — отвърна Великата жрица. — Той е в транс. Сега оракулът ще проговори с неговата уста.

И те чакаха, докато пламтящите цветове на залеза избледнях в небето. Мракът падаше бързо, но въпреки това всичко, което се намираше във вътрешността на кръга, оставаше видимо, сякаш излъчваше собствена слаба светлина. Звездите изгряха на небосвода. Времето бе изгубило значение. Вивиан не знаеше колко бяха чакали до мига, когато Талиезин се размърда и промълви нещо.

— Нека спящият се събуди! Призовавам те в името на Тази, която е дала живот на звездите! Говори ни с езика на смъртните! Кажни какво видя в съня си!

Сега Ана коленичи пред Талиезин, а той се изправи бавно, подпря се на замъка и проговори с несвой глас:

— Трима крале ще протегнат ръце към Силата: Лисицата, която сега е на власт, сетне Орелът и накрая Червеният дракон. И тримата ще се опитат да спасят тази земя.

Талиезин говореше бавно и с мъка, като насън.

— Ще прогонят ли саксонците? — попита Вортимер.

— Белият дракон ще побегне пред полета на Сокола, но единствено Червеният дракон ще остави син, който ще го наследи — този син ще прогони Белия дракон.

— Ами Соколът... — започна Вортимер, но Талиезин го прекъсна.

— Соколът никога няма да властва приживе, но в смъртта си ще стане вечен пазител на Британия... — друидът отпусна глава на гърдите си. — Не питай повече...

— Не разбирам — коленичилият Вортимер се поизправи и седна назад. — Аз вече съм посветил живота си на Богинята. Какво иска Тя от мен? Това, което узнах, е или прекалено много, или прекалено малко. Моля те, призови Богинята, за да разбере истинската ѝ воля.

Вивиан го изгледа уплашено. Искаше да го предупреди да внимава какво говори — защото думите, казани на такова място и по такова време, имаха страшна сила.

Талиезин тръсна глава и примигна като човек, който изплува от дълбока вода.

— Призови Богинята! — сега Вортимер говореше като човек, привикнал да дава заповеди, а друидът бе все още достатъчно замаян, за да се покори безусловно.

Тялото на Вивиан се разтърси от напора на трептящата енергия в кръга, която отвърщаше на призива. Но силата се концентрираше в майка ѝ, не в нея. Вортимер ахна. Дребната фигура на Великата жрица започна да расте и за миг надхвърли човешки ръст. Нисък смях отекна в каменния кръг. В продължение на няколко секунди Тя стоеше неподвижна — само свиваше и протягаше пръсти, сякаш изпитваше силата им; после се вгледа първо в ужасеното лице на Вивиан, после в изтръпналия Талиезин, който едва сега осъзнаваше какво е сторил — без да бъдат подготвени, без да обмислят как да постъпят.

Вортимер, с пламнали от надежда очи, се просна в нозете на богинята.

— Помогни ни, Велика майко! — извика той.

— Какво ще ми дадете в замяна? — говореше тя лениво, като че ли тайно се забавляваше.

— Животът ми...

— Ти вече си ми го обрекъл. Аз ще поискам залога ти, но не сега. Сега не ми трябва. Това, което искам тази нощ от вас... — тя се огледа и се засмя отново — е жертва на девствено момиче.

Ужасеното мълчание, което последва думите ѝ, им се стори безкрайно. Талиезин, стиснал дръжката на ножа, сякаш се опасяваше да не се изтръгне от ръцете му, поклати глава.

— Приеми кръвта на жертвеното животно, Повелителко, и нека тя ти бъде достатъчна. Не можем да ти дадем момичето.

Богинята мълча дълго, без да откъсва очи от Талиезин. Докато я гледаше, Вивиан забеляза с крайчеца на окото си тъмните сенки на прелитащи наоколо гарвани и разбра, че тази нощ са призовали Черната богиня, в чийто котел ври вечният мрак.

— Вие сте положили обет — всички до един — да ми служите — разнесе се отново гласът ѝ, този път леден и жесток. — И все пак не желаете да ми дадете единственото, което искам от вас.

Вивиан проговори, неочаквано и за самата себе си. Треперещият ѝ глас звънна в собствените ѝ уши.

— Ако получиш това, което искаш, какво ще спечелиш?

— Аз няма да спечеля нищо, защото и без това притежавам всичко — в ленивия глас отново се прокрадна присмех. — Вие обаче ще научите... че животът може да просъществува само чрез смъртта, и че понякога поражението води до най-голямата победа.

„Подлага ни на изпитание“, каза си Вивиан, припомняйки си безплътния глас, който бе чула в мъглите. Разкопча наметалото си и го остави да се свлече на земята.

— Друиде, аз като заклета жрица на Авалон ти заповядвам да принесеш жертвата — в името на силите, на които сме се клели да служим. Завържи ме, защото плътта е слаба и мога да поискам да живея, и изпълни волята на Великата богиня.

Тя се упъти към олтара.

Докато Талиезин поемаше с треперещи ръце колана, който самата Вивиан му подаде, и се опитваше да я върже, Вортимер най-сетне си възвърна способността да говори.

— Не! Не можете да сторите това!

— Принце, ако аз те помолех да не излагаш живота си на опасност в битката, ти би ли се подчинил? Това е мой избор, и аз ще се принеса в жертва по своя воля.

Гласът на Вивиан беше чист и ясен, но сякаш долиташе някъде отдалеч.

„Сигурно съм полудяла“, мислеше тя, оставяйки се Талиезин да я положи на каменната плоча. „Поддадох се на изкушенията на тъмните духове, които владеят това място.“ Поне смъртта ѝ щеше да е лека — бе виждала как убива Талиезин. Жената, която беше и не беше нейна майка, стоеше с каменно лице и наблюдаваше всичко, без да помръдне. „Майко, ако това е твое дело, ще бъда отмъстена — защото духът ми скоро ще бъде свободен, но когато ти се върнеш в тялото си и заживееш своя живот, няма да можеш никога да избягаш от спомена за тази нощ.“

Първоначално каменната плоча бе леденостудена, но много бързо започна да излъчва приятна топлина. Силуетът на Талиезин се очертаваше черен на фона на звездното небе. Беше извадил ножа си; звездната светлина проблесна по острието и Вивиан видя, че ръката на друида трепери.

„Не ме предавай“, помоли се тя безгласно и затвори очи.

Тогава в ужасената тишина звънна смехът на Богинята.

— Остави този нож, друиде. Друга кръв искам аз, и нея трябва да я пролее принцът...

За миг Вивиан не можа да разбере за какво става дума. Сетне чу как звънна острието на хвърления нож върху камъка. Отвори очи и видя Талиезин, коленичил, опрял глава в един от каменните стълбове. Той плачеше неудържимо, Вортимер стоеше напълно неподвижен, сякаш се бе превърнал в каменна статуя.

— Вземи я... — проговори по-меко Богинята. — Нима мислехте, че дори аз ще се осмеля да пожелая живота на девица в навечерието на Белтейн? В нейните прегръдки ще станеш крал. — Тя пристъпи до принца и леко го целуна по челото. После излезе с тихи стъпки от каменния кръг. След миг я последва и Талиезин.

Вивиан седна на камъка.

— Можеш да ме отвържеш — обърна се тя към Вортимер, който все още не бе помръднал. — От теб няма да побягна.

Той се разсмя, но гласът му още трепереше. Коленичи пред нея и започна несръчно да развързва възела. Вивиан погледна сведената му глава и я заля внезапна нежност. Почувства, че така се ражда желанието. Когато най-сетне възелът се развърза и възето падна, той положи глава в скута ѝ, обгърнал бедрата ѝ с ръце. Тя почувства пулсираща топлина там, където бе притиснал лицето си; като че ли не ѝ достигаше въздух. Зарови пръстите си в тъмната му коса.

— Ела при мен... Бъди мой любим... и крал.

Той стана и се отпусна до нея на голямата каменна плоча.

Ръцете му я докосваха едновременно навсякъде. Тялото ѝ се разтапяше. Тежестта му я прикова към олтарния камък и съзнанието ѝ литна по лъчите, чийто център бе брачното им ложе. „Това е смъртта...“ — мисълта трепна и отлетя. „Това е животът...“ — неговият вик я върна отново към живите.

Тази нощ те умираха отново и отново, и се раждаха за нов живот в прегръдките си.

[1] Fortunatus (лат.) — щастливец. — Б.пр. ↑

[2] Цезародунум — римското име на гр. Тур във Франция. — Б.пр. ↑

22.

Когато принц Вортимер потегли отново на изток, Вивиан тръгна с него. Ана седеше на коня си редом с Талиезин и двамата ги гледаха как се отдалечават.

— След толкова години все още не си престанала да ме изненадваш — поде бардът. — Когато тя каза, че иска да тръгне с него, дори не се опита да възразиш.

— Загубих това право — каза пресипнало Великата жрица. — По-добре ще е за Вивиан да бъде далеч от мен — така е по-сигурно.

— Богинята поиска да я принесем в жертва, не ти... — започна Талиезин, но гласът му изневери.

— Толкова ли си сигурен? Аз *помня*...

— Какво помниш? — той се обърна рязко към нея, и тя видя, че по лицето му се бяха появили бръчки, които не бе виждала преди.

— Този път се чух как произнасям онези думи, и почувствах... задоволство — като те видях наведен над нея с ножа в ръка, като ви виждах колко сте уплашени. През всички тези години съм била винаги убедена, че само изпълнявам волята на Богинята, но сега се съмнявам. Ами ако съм се самоизмамвала, ако в мен говори само гласът на моята гордост?

— Нима мислиш, че аз бих се заблудил? — попита Талиезин.

— Как бих могла да знам? — възкликна тя и потръпна, като че ли не чувстваше топлината на слънцето.

— Ето какво... — каза той бавно. — Ще говоря съвсем откровено. Тази нощ и моята преценка не можеше да бъде точна, защото съзнанието ми бе замъглено от страха. Мисля, че от всички нас единствено Вивиан виждаше ясно — затова зачетох правото ѝ да се принесе в жертва.

— Нима не помисли за мен? — извика Ана. — Мислиш ли, че бих могла да продължа да живея с мисълта, че дъщеря ми е загинала по моя заповед?

— А как щях да живея аз — поде той — ако бе загинала от собствената ми ръка?

Той се взря в очите ѝ и двамата замълчаха. Ана разбра безмълвния му въпрос, но и този път отказа да отговори. По-добре да мисли, че момичето е негова дъщеря — дори сега.

Накрая Талиезин въздъхна.

— Независимо от това дали тя бе спасена с усилието на твоята воля, или самата Богиня промени решението си, нека бъдем благодарни, че Вивиан е жива и здрава, и може би дори щастлива — той събра сили да ѝ се усмихне.

Ана прехапа устни и се замисли с какво е заслужила любовта на този мъж. Не беше вече млада, а и никога не е била красавица. Напоследък и лунните цикли на кървенето ѝ бяха нередовни, което сигурно означаваше, че не може да има и повече деца.

— Дъщеря ми е вече жена — а аз... се превърнах в Старицата смърт. Отведи ме на Авалон, Талиезин... Отведи ме у дома.

Дуровернум беше горещ, шумен и пълен с хора — като че ли половината Кантиум бе намерил убежище зад яките му стени. Няколко пъти го бяха обсаждали саксонците, но градът никога досега не бе се предавал. Сега, докато се провираше през тълпите, хванала се здраво за ръката на Вортимер, Вивиан си мислеше, че ако пристигнат още хора, градът ще експлодира.

Забеляза, че хората около тях се смушкват и си сочат Вортимер един другиму. От думите им ставаше ясно, че неговото присъствие им действа успокоително. Вивиан стисна по-здраво ръката му, той погледна към нея и ѝ се усмихна. Когато оставаха насаме, тя беше спокойна и четеше в мислите му какви чувства изпитва към нея. Но в тази тълпа трябваше да издигне около съзнанието си бариери, здрави като крепостните стени на Дуровернум — в противен случай щеше да полудее. Така можеше да съди само по тона му или по погледите, които ѝ отправяше. Нищо чудно, че хората във външния свят ставаха постоянно жертва на недоразумения — на моменти ѝ се струваше невероятно, че би могла отново да възстанови покоя в душата си, който бе обичайното ѝ състояние на Авалон.

Отиваха към южната част на града. Там, близо до театъра, се намираше домът на Ений Клавдиан, един от военачалниците на Вортимер, който бе устроил пиршество. Беше ѝ се сторило странно, че

Вортимер и приближените му военачалници си губят времето с празненства в навечерието на битката, но той ѝ обясни, че по този начин вдъхвали на хората увереност, че животът, на който са свикнали, ще продължи.

Падаше здрач, затова пред тях тичаха роби с факли. Над тях в небето облаците пламтяха като подпалени. Вивиан се опасяваше, че пламтящите цветове на залеза се дължат на подпалените недалеч покриви — защото саксонците приближаваха Лондиниум. Но гледката действително беше красива. Тя си припомни изоставените къщи по целия път, който бяха изминали дотук и се зачуди какво толкова са намерили за горене саксонците.

А тя — защо изобщо бе тук? Наистина ли обичаше Вортимер или се бе оставила да я подведе привличането между телата им? Може би я бе прогонило внезапното съмнение, което се бе надигнало у нея към майка ѝ? Не можеше да намери отговора.

Когато влязоха в атриума и ги наобиколиха елегантно облечените по римска мода жени, Вивиан се почувства като дете, облечено в дрехите на майка си. Тези хора бяха британци по кръв, но се бяха вкопчили отчаяно в спомена и мечтата за Империята. Флейти разливаха нежни мелодии в градината, акробати изпълняваха номерата си под равномерните удари на барабани. Казаха ѝ, че храната и напитките били оскъдни в сравнение с това, което би било предложено на гостите в мирно време, но затова пък бяха великолепно приготвени. Искаше ѝ се да подтисне реакцията на напрегнатите си сетива, но не успяваше. Имаше чувството, че ще се разплаче всеки момент.

— Какво става? — ръката на Вортимер, поставена на раменете ѝ, я изтръгна от унеса. — Зле ли ти е?

Вивиан вдигна очи и поклати усмихнато глава. Бяха си задавали въпроса възможно ли е да е забременяла от първата им нощ заедно, но оттогава бяха изминали два месеца и лунният ѝ цикъл беше редовен. Вортимер нямаше деца; сигурно някакъв инстинкт караше мъжете така силно да се надяват на дете точно когато им предстоеше да се изправят лице в лице със смъртта — желанието да оставят живот след себе си. Тя самата също се бе надявала, че ще имат дете.

— Просто съм уморена. Не съм привикнала на такива горещини.

— Можем да си тръгнем рано — каза той усмихнато. Усмивката му незабавно ускори пулса ѝ. После мъжът до нея се огледа с тази

особена бдителност, която я озадачаваше още от сутринта.

Цял ден той очакваше нещо да се случи; останеха ли сами, Вивиан веднага щеше да го попита какво е то. Когато се любиха за първи път в равнината, където се издигаше Танцът на гигантите, бяха напълно открити един за друг и душите им се бяха докоснали. Оттогава, когато споделяше постелята му в места, където се чувстваше незащитена, инстинктивно издигаше прегради около себе си, и сливането им никога не бе пълно. Вортимер не се бе оплакал; може би имаше и по-голям опит и съзнаваше, че това не е чак толкова страшно; може би, мислеше Вивиан с тъга, такива са поначало отношенията между мъжете и жените — може би това, което се бе случило в каменния храм, бе изключение, а останалите нощи — правилото.

Измъчваше я нетърпение; постави ръце на раменете му и освободи съзнанието си от защитните прегради. Веднага почувства топлотата на любовта му — а тя бе примесена със страст и не малко страхопочитание. И след това всички мисли и страхове, които бе възпирала зад преградите на съзнанието си, връхлетяха като вода през разбит бент, и тя *видя*...

Вортимер стоеше пред нея — но не живият човек, а призрак. Това, което виждаше Вивиан — бе неговият двойник — предвестник на близката му смърт. Плътта под пръстите ѝ бе жива, и тя с все сили се стараше да се убеди, че се заблуждава, но вътрешният ѝ взор не мамеше — в човека пред нея не оставаше много живот. Изохка и си наложи да отвърне поглед от него, но и това не помогна. С изостреното си зрение само успя да се убеди, че почти никой от другите мъже в помещението не се бе превърнал в собствения си призрак. Извърна се и се взря навън — в града, който се разстиляше пред очите ѝ — и тогава стана още по-страшно. Видя улиците пусти, сградите разрушени, градините — обрасли с бурен.

Не можеше да го понесе, не искаше да вижда нищо повече! С последно отчаяно усилие затвори очи и пропъди виденията. Когато отново дойде на себе си, видя, че са вън, пред вилата, и Вортимер я държи в прегръдките си.

— Казах, че не ти е добре и че си тръгваме...

Вивиан кимна. Обяснението беше напълно приемливо. Вортимер не биваше за нищо на света да разбере какво бе видяла.

Тази нощ Вивиан лежеше будна в прегръдките му. Бяха оставили капациите на прозореца полуотворени и тя следеше бавния ход на луната, която бе в третата си четвърт.

— Вивиан, Вивиан... — пръстите на Вортимер се плъзгаха нежно по гъстата ѝ коса. — Когато те видях за първи път, ти беше за мен Богиня. Богиня беше и когато ми се отдаде. Когато те помолих да дойдеш с мен в Кантиум, бях зашеметен от щастие, вярвах, че ти ще ми донесеш победата. Но сега се безпокоя за простосмъртната жена — той взе кичур коса и го поднесе към устните си. — Омъжи се за мен — така ще бъдеш защитена, каквото и да се случи.

Вивиан потръпна. Той бе осъден — смъртта го дебнеше и щеше да го настигне ако не в следващата, то в по-следващата битка.

— Аз съм заклета жрица — вкопчи се в обичайния отговор, макар че сама не бе убедена вече в правотата на думите си. — Нямам право да встъпвам в брак с никой мъж, освен в Свещения ритуал, благословен от боговете на тази земя.

— Но в очите на хората... — поде той, но тя го прекъсна, поставяйки пръст на устните му.

— ... аз съм твоя държанка. Много добре знам какво говорят. И съм благодарна, че си толкова загрижен за мен. Но за да ме приеме твоето общество, църквата трябва да благослови съюза ни, а аз принадлежа на Великата богиня. Не, скъпи мой, докато си жив, няма да имам нужда от друга защита освен от твоята — и Нейната...

Вортимер помълча известно време. После въздъхна.

— Тази сутрин получих вест, че Хенгист приближава Лондиниум. Не вярвам, че ще успее да превземе града, а ако не успее, той тръгне обратно през Кантиум и аз ще го причакам по пътя. Наближава голямото сражение, за което се готвя толкова отдавна. Вярвам в победата, но не забравям, че всеки път, когато влиза в бой, човек не може да е сигурен за собствения си живот.

Дъхът ѝ спря. Знаеше, че предстои голямо сражение, но не бе очаквала, че ще е толкова скоро! Когато събра сили да отговори, си наложи гласът ѝ да не трепва:

— Ако загубиш битката, вярваш ли, че ще има място, където твоето име да ме закриля? Ако... Ако нещо се случи с теб, бих се върнала на Авалон.

— Авалон... — той отново въздъхна. — Помня това място, но все повече ми се струва, че съм го сънувал. — Ръката му се плъзна по-надолу и проследи нежната извивка на челото и бузата ѝ, помилва нежната кожа на шията и се отпусна върху сърцето ѝ. — Прилича ми на теб — костите ти са като на птичка, мога да те пречупя с една ръка, но силата ти е несломима. О, Вивиан, обичаш ли ме поне малко?

Тя се обърна безмълвно към него и го целуна. Едва когато той започна да бърше сълзите ѝ, разбра, че плаче. Но и Вортимер вече нямаше думи — далеч по красноречив бе говорът на телата им.

Тази нощ Вивиан сънува, че е отново на Авалон и наблюдава как майка ѝ тъче. Но таванът на постройката, където стояха станове, бе много по висок — самият стан бе гигантски и краищата на гредите му се губеха в сенките. На него бе опънат пъстър килим. Вивиан погледна и видя, че по него се движат армии; видя себе си като дете, редом с Талиезин под дъжда, и Тор, който се издигаше в далечината; майка ѝ продължаваше да тъче и образите по килима се изменяха и я водеха в миналото, отдавна потънало в мрака — по-надолу образите ставаха поясни. Вивиан видя Танца на гигантите, видя себе си и Вортимер, и армии, все повече и повече армии, които прегазваха земята нашир и надлъж, и откъдето минеха, оставяха зад себе си пожари и реки от кръв.

— Майко! — извика Вивиан. — Какво правиш?

Жената се обърна и Вивиан видя самата себе си. Тя бе тъкачката и тя стоеше отстрани и се наблюдаваше.

— Основата на тъканта е дело на боговете — проговори Другата — но ние тъчем върху нея. Ти трябва да тъчеш мъдро и добре...

Гръмотевица разтърси земята и станът започна да се руши. Вивиан се опитваше да събере парчетата на килима, но те се изплъзваха от пръстите ѝ. Някой я разтърсваше с все сила. Тя отвори очи и видя Вортимер. На вратата се тропаше.

— Саксонците... Саксонците отстъпват от Лондиниум! Господарю, събуди се!

Вортимер отиде да отвори вратата, а Вивиан отново затвори очи. Точно тази новина бе очаквал той, но тя бе се молила отчаяно това да не се случи. Отново видя тъкачката от съня си и чу предупреждението ѝ. „Трябва да тъчеш мъдро и добре...“

Какво означаваше това? Мъжът, когото обичаше, потегляше срещу саксонците и тя не можеше да го спре. Какво би могла да стори?

Вортимер вече навличаше трескаво дрехите си. Тя стана, прегърна го и притисна лице към гърдите му. Долови ускореното биене на сърцето му. Туниката му се плъзна на земята и той я притисна силно към себе си. Шумът пред вратата се усилваше. Той въздъхна и леко докосна с устни косите ѝ. После много нежно се освободи от прегръдката ѝ.

— Вортимер... — тя протегна ръце към него и той ги взе в своите. После посегна и помилва разплаканото ѝ лице.

— Значи все пак ме обичаш... — гласът му трепереше, — както те обичам аз. Сбогом, любов моя!

Той препаса туниката си и тръгна решително към вратата.

Вивиан не помръдна. Чу щракването на резето след него. После рухна обратно на леглото, където още се виждаше отпечатъка от преплетените им тела и заплака тъй, сякаш нямаше да престане до края на живота си.

Все пак накрая сълзите ѝ пресъхнаха.

Вивиан лежеше, заслушана в мъртвата тишина. Изведнъж си каза, че все още е жрица. Защо бе прекарала толкова време в изучаване на магическото изкуство, ако не можеше да приложи познанията, за да спаси мъжа, когото обичаше?

Още преди слънцето да се издигне в небето, Вивиан бе на път. Не срещна никакви пречки. Да следваш по петите напредваща армия бе доста сигурен начин да пътуваш безопасно — стига да имаш достатъчно храна със себе си. Беше проявила достатъчно здрав разум да се облече като момче — взе туниката на един от градинарите и оряза набързо дългите си коси. Достатъчно дълго време бе ходила с къса коса, затова сега не се дразнеше. После, докато порасне отново, ако се наложеше, винаги можеше да я крие с воала си.

Дори животното, което яздеше, не представляваше особено изкушение за мародерите — грозен и тромав скопен жребец, който се движеше прекалено бавно и не ставаше за боен кон. Но убедеше ли го веднъж да тръгне, успяваха да изминат немалки разстояния. Тази нощ тя спа на открито, но толкова близо до войските на Вортимер, че отдалеч виждаше сиянието на лагерните им огньове. На другата утрин,

неразпознатата от никого, успя да се присламчи към лагерните готвачи и те я взеха за помощник в кухнята.

На третия ден британският авангард срещна малък отряд саксонци. Завърза се сражение, а от пленниците разбраха, че Хенгист се връща към старата си крепост на Танатус. Вортимер се надяваше да му пресече пътя, преди да успее да прекоси протока и да стигне до острова. Войските потеглиха на изток с най-голяма бързина.

Тази нощ лагеруваха почти на крак — знаеха, че врагът може и изобщо да не спре за почивка. Но ако човеците можеха да се напрягат пряко сили, конете трябваше да са отпочинали, за да може британската войска да запази едно от основните си предимства — конницата. Вивиан мръзнеше от хладния морски полъх, защото пътят ги водеше покрай разлятото устие на Тамесис. Отчаяно ѝ се искаше да бъде в прегръдките на Вортимер. Но по-добре щеше да бъде той да си мисли, че тя е на сигурно място в Дуровернум. Беше легнала да си почине на едно малко възвишение, откъдето виждаше кожените стени на шатрата му. Молеше се и призоваваше в мрака всички богове-закрилници на Британия, да укрепят ръката му и да съхранят тялото му.

Британските войски потеглиха още на зазоряване. Когато слънцето се издигна високо в небето, тя вървяха отдавна. Движеха се много бързо и бяха оставили тиловите части да ги следват, както намерят за добре. Вивиан проклинаше бавния си кон; беше толкова тясно свързана с Вортимер, че веднага разбра, когато битката започна.

Чуха шума от битката още преди да бяха видели каквото и да било. Конете свиваха уши, а постоянно сменящият посоката си вятър донасяше на пристъпи оглушителния шум от сблъсъка. Напомняше на далечния рев на морските вълни, но морето бе далеч — най-близо до тях бе протокът, който разделяше Кантиум от Танатус, а и той бе прекалено плитък, за да може в него да се вдигат високи вълни. Това, което вятърът донасяше, беше шумът от сблъсъка на две армии.

Бяха се срещнали на голямата равнина близо до протока. Зад тях се издигаха стените на Рутупие — голяма крепост, обърната гърбом към морския бряг. По това време на годината земята беше суха. Във въздуха се носеше ситен прах. Отгоре се виеха врани и грачеха в радостно очакване.

Каруците внезапно спряха. Каруцарите следяха хода на битката и си сочеха нещо един другиму. Коментираха някоя маневра, ако

мислеха, че са я разбрали. Говореха тихо и напрегнато. Вивиан смушка коня си и излезе напред, за да вижда по-ясно. Първата атака бе разкъсала стената на саксонските щитоносци и сега по бойното поле противниците се сражаваха на групи, скупчени тук и там. От време на време конницата успяваше да се групира, за да нападне по-голяма група противникови войници, или пък разпилените саксонци се събираха и нападаха на свой ред.

Толкова тежка бе битката долу, че когато хората зад нея започнаха да викат нещо, тя не им обърна внимание. Едва когато пред нея се появи някакъв брадат мъж, който посегна да сграбчи юздите на коня ѝ, Вивиан осъзна, че част от саксонците са побегнали от полесражението и се опитват да откраднат коне от тила, за да избягат с тях. Спаси я проклетият нрав на коня ѝ. Той ухапа злобно и с все сила нападателя, онзи прецени, че конят е далеч по-опасен от ездача си и се обърна с гръб, за да потърси друг кон. Фатална грешка, защото Вивиан бе извадила кинжала, за да се отбранява и в същия миг го заби във врата му, почти без да съзнава какво върши. Саксонецът се свлече на земята и юздите на коня увиснаха свободно.

Към тях вече тичаше нов нападател. Вивиан се вкопчи в гривата на коня си, а животното ритна саксонца и препусна. Вивиан изобщо не се опитваше да го възпира с юздите, защото и собственият ѝ инстинкт подсказваше, че трябва да се спасяват с бягство. Когато конят най-сетне спря, с потънали в пяна хълбоци и едва дишащ, тя бе успяла да посъбере мислите си. Все още стискаше окървавения кинжал в ръка. Потръпна и понечи да го захвърли; но внезапно хрумване я възпря.

Разполагаше с кръв от врага — нещо, което би ѝ помогнало за магията, а самият кинжал ѝ бе подарък от Вортимер — беше го носил, когато бил още момче. Тя обърна поглед към далечните поля, където още кипеше битката, постави окървавеното острие да легне в обърнатите ѝ нагоре длани, и запя тихо.

Вивиан пееше и заклинаше мечовете на британците, та и те като острието в дланите ѝ да отнемат живота на враговете им; заклинаше кръвта да изтича от раните на враговете, както бе изтекла от смъртоносната рана, която тя бе нанесла на саксонца. Пееше и призоваваше духовете на земята, заклинаше тревата да се оплита в

краката на нашествениците и да ги спъва, въздухът да ги души и водите да ги давят, за да се унищожи волята им да воюват.

Сама не знаеше какво точно пее, защото песента я докара до транс. Духът е се изви като гарван над бойното поле. Веднага видя Вортимер, той си проправяше път като косач през телата на враговете и се насочваше към един гигант с посивяла брада и златен гердан на шията. Гигантът размахваше огромна бойна брадва, сякаш беше перце. Гарванът се стрелна с крясък покрай Вортимер и връхлетя върху противника му.

Може би човекът бе по-чувствителен от бойните си другари, или тя действително присъстваше като призрак на бойното поле, защото видя, че следващият му удар не улучи целта и бойната ярост в очите му отстъпи място на съмнението.

„Осъден си, осъден, спасявай се, докато можеш!“ изграчи гарванът, закръжи около главата му и отлетя обратно към морето.

Вортимер връхлетя върху саксонеца. Започнаха да разменят удари, но гигантът вече не нападаше, а се защитаваше. Мечът на ездача изсвистя и блесна като светкавица. Бравата се издигна да го пресрещне, метал звънна в метал, ударът се отплесна, брадвата се плъзна по железните халки на ризницата, преряза горната част на бедрото на Вортимер и се заби в хълбока на коня му. Животното изцвили и залитна; свлече се на земята и притисна Вортимер под себе си в калта, но вместо да се възползва от превъзходството си, варваринът изкрещя нещо на своя език и хукна да бяга.

Половин дузина саксонски плоскодънни кораби бяха пристанали на брега. Останалите воини, като видяха бягството на водача си, го последваха. След минути единият боен кораб бе пълен със саксонци и вече се отделяше от брега; тези, които не бяха го достигнали навреме, пляскаха отчаяно във водата около него. Британците връхлетяха като хрътки върху им, и водата стана кървавочервена. Вторият кораб, претоварен с бягащи варвари, се опита да потегли, но се движеше много трмаво. Вождът на саксонците стоеше пред третия кораб и сам задържаше нападателите, докато воините му се катереха един подир друг на борда зад него. Корабът се задвижи с общите им усилия и потегли към открито море.

Само три кораба със саксонци оцеляха от тази страшна битка. Оцеляха и малцината, които бяха успели да преплуват протока до

остров Танатус. Но британците окосиха кървава жътва на този ден. Вивиан се стрелкаше, все още като гарван, над купчините трупове и видя как воините изтеглиха тялото на водача си изпод мъртвия кон, видя как изправиха Вортимер на крака, видя и възторга му, изместил пълното изтощение, когато разбра, че са победили.

Когато Вивиан дойде отново на себе си, видя, че лежи на земята. Несговорчивият ѝ кон кротко пощипваше трева наблизо. Тя се намръщи, защото мускулите на цялото тяло я боляха — сякаш не само духът, но и тялото ѝ бе участвало в сражението. Изправи се, заби няколко пъти кинжала в земята, за да го почисти от кръвта, избърса го и го прибра в ножницата. Зашепна кротко на коня — хвалеше го, а той я гледаше подозрително, но най-накрая съумя да сграбчи юздите и се метна отново на гърба му.

Едно от малкото неща, които бе взела със себе си от Дуровернум, бе кожена торба с всичко необходимо за лекуване на рани. Знаеше колко потребна ще ѝ бъде след битката. Когато конят на Вортимер го затисна под себе си, той сигурно бе пострадал. Тя удари хълбоците на животното с пети в желанието си да разбере какво става, колкото е възможно по-бързо.

Докато успее да ги настигне, победителите бяха влезли в Рутупие. Макар и ранен, Вортимер не спираше да дава нареждания и тя не успяваше да се добере до него. Затова започна да превързва раните на други, които бяха в по-тежко от неговото състояние.

През цялото време имаше чувството, че дори въздухът наоколо е натезал от история. Ненапразно Хенгист бе избрал да се установи на Танатус. Тук бяха дверите на Британия. От малко войнишко укрепление, издигнато да охранява носа още по времето, когато Цезар за първи път стъпил в Британия, Рутупие се бе превърнал в голям град. Дълго време той бе и най-голямото пристанище на провинцията. Наблизо бе издигнат огромен монумент, за да подчертае значението на мястото — върху руините му сега се издигаше наблюдателна кула. Сега Клаузентум и Дубрис бяха станали по-важни търговски пристанища, но стените на Рутупие и рововете около тях бяха напълно възстановени преди век и все още бяха в добро състояние.

Бе паднала нощ, когато Вортимер най-сетне реши, че може да си почине и Вивиан тръгна към шатрата му. Влезе и видя, че бе свалил ризницата си, но не бе се погрижил изобщо за раната. Някой бе открил запасите от вино в крепостта и британските военачалници вече празнуваха победата си.

— Видя ли ги как бягаха? Ревяха като жени и се давеха около проклетите си кораби...

— Но избиха много от нашите момчета — възрази друг. — Трябва да съчиним песен в тяхна памет, за да се запомни този ден!

Бръчка пресече челото на Вивиан. Междувременно бе научила, че Вортимер е изгубил дузина от пълководците си, както и много войници. Може би затова не беше весел, а се взираше унило в огъня. Но нали самият Хенгист бе побягнал от полесражението? Победата бе забележителна! Тя пристъпи тихо и се изправи до него.

— Господарю, ти се погрижи за всички, време е да помислиш и за собствената си рана.

— Обикновена драскотина — имаше много по-тежко ранени от мен.

Вивиан не се учуди, че той не я позна. Светлината бе слаба и мъждукаща, а и кой знае на какво приличаше тя в туниката на градинаря и с панталони, потънала в кал и опръскана с кръв.

— Направих, каквото можах, за да им помогна. Сега е твой ред. Позволи ми да видя раната.

Тя коленичи пред него и наведе ниско остриганата си глава. После постави ръката си на коляното му.

Може би плътта му позна докосването ѝ, защото той трепна и се взря неуверено в лицето ѝ.

— Ти си много млад — как би могъл да знаеш... — гласът му секна, когато Вивиан вдигна лице към него и се усмихна.

— Нима се съмняваш в опитността ми... господарю?

— Богове! Вивиан! — лицето му се сгърчи от болка, защото тя вече бе почнала да опипва дълбоката рана на бедрото му.

— Викай по-скоро Богинята! — тя се изправи. Вече не се усмихваше. — Самата тя ми е свидетел, че ако не намериш незабавно някакво помещение, където мога спокойно да почистя раната ти, ще ти смъкна панталоните и ще се заема с теб пред очите на всички.

— Мога да предложа много други неща, които бихме могли да вършим с теб, ако останем насаме... Но да бъде твоето — каза той също така тихо. — Аз също имам какво да ти кажа.

Той направи гримаса, докато се изправяше на крака, защото плътта около раната бе почнала да се втвърдява, но успя да не куца, докато вървеше към жилището на трибуна, който бе сред убитите военачалници.

Вивиан внимателно намокри панталоните му, за да се разтвори спечената кръв. Свали ги и започна да чисти раната. Вортимер лежеше на една страна и отклоняваше вниманието си от болката, като изреждаше всички причини, поради които решението ѝ да го последва можеше да се окаже като глупаво. Вивиан си каза, че ако бе някой от войниците му, направо щеше да я сравни със земята. Но тя бе развила изключителни способности да се справя с такива положения покрай постоянните разправии с майка си. Упреците на Ана се съпровождаха от унищожителната сила на духа ѝ, която би смазала несвикнал човек. Трудно бе да ѝ се противопоставиш само с думи — особено когато бе подбуждана не от омраза, а от обич.

— Така е, ако ти бях жена, ти би могъл да ми заповядаш да не те следвам — отвърна тя накрая. — Но не си ли все пак доволен, че не те послушах? Малко са тези, които се ползват от привилегията да ги лекува посветена жрица на Авалон.

Раната не бе чак толкова опасна, но положението се бе влошило от това, че Вортимер бе лежал притиснат от убития си кон. Беше и силно замърсена и се налагаше много внимателно почистване. Вивиан продължи работата си, а Вортимер не спираше да мърмори.

— И си отрязала хубавата си коса! — завърши той, когато тя хвърли кърпата встрани и се изправи.

— Трудно бих минала за момче с дългата коса — отбеляза тя. — Ти си римлянин; не ме ли харесваш така?

— Тези, за които мислиш, са гърците — отвърна той и най-неочаквано се изчерви. — Мисля, че съм ти показал какво харесвам.

Тя се засмя и му подаде парче кожа.

— Захапи това — трябва да сипя вино в раната ти.

Той трепна от острата болка и по челото му изби пот.

— Продължи да хапеш кожата, докато шия. Ще имаш интересен белег.

Когато свърши, той бе съвсем пребледнял и трепереше, но не бе издал звук. Тя взе лицето му в ръце, целуна го и го държа така, докато почувства, че кожата му си възвръща нормалната топлина. После внимателно изми цялото му тяло и му помогна да облече чиста туника. Когато Ений Клавдиан дойде да го търси, Вортимер вече спеше дълбоко. Вивиан бе намерила една от туниките на убития трибун, която бе достатъчно дълга, та да ѝ служи вместо рокля, и бе използвала остатъка от водата, за да пооправи и собствения си външен вид, така че той можа да я познае и се подчини на нареждането ѝ СЪНЯ на принца да не бъде смущаван.

Победата при Рутупие бе скъпо платена, но си беше победа, при това голяма. Дори мрачното задължение да бъдат преброени и погребани мъртъвците не успя да охлади радостта на британците. Хенгист бе прогонен — при това той не бе останал на Танатус, а бе напуснал Британия. Трите кораба бяха изчезнали далеч отвъд морето — никой не знаеше към Германия ли бяха потеглили или към ада, но общо взето на всички им бе все едно. Където и да бе сега Хенгист, най-вероятно там щеше и да си остане, защото след такова поражение откъде щяха да се намерят воители, които да го последват?

— Значи всичко приключи и ние победихме? — Вивиан поклати удивено глава. Саксонците бяха се превърнали толкова отдавна в постоянна заплаха, че не ѝ се вярваше.

Вортимер въздъхна и се понамести на пейката. Кракът все още го болеше.

— Разбихме Хенгист, най-опасния ни враг. Но варварите се вдят в Германия като червеи в мъртвец, и те са все така гладни. Един ден ще дойдат нови, ако ли не, ни остават пиктите и ирландците. Нищо не е приключило, малка моя, но поне си спечелихме възможността да отдъхнем. — Той посочи към пресните гробове. — Тяхната кръв ни откупи малко време, през което ще се възстановим. Югът и Западът все още са богати. Сега вече са длъжни да ни помогнат!

Тя го изгледа любопитно.

— Какво мислиш да правиш?

— Ще отида при Амброзиус. В крайна сметка засега аз спасих Британия — сега вече и той, и баща ми са длъжни да ме послушат! Бих

могъл да се провъзглася за император, без изобщо да ги питам за мнението им, но не искам да ставам причина за още по-голямо разцепление. Баща ми е стар. Ще обещаю на Амброзиус да подкрепя него, когато баща ми си отиде, и тогава може би той няма да ми откаже помощта си.

Вивиан се усмихна, изпълнена с възторг от представите му за бъдещето. Сега ѝ се струваше, че всичко, което се бе случило, откак двамата се събраха в големия каменен храм, е било предопределено от съдбата, и тя разбра какво я бе накарало да тръгне с него. Бе чувала, че Каразий, първият, който се бе провъзгласил за независим владетел на цяла Британия, бил женен за жена от Авалон. Какво по-подходящо от това спасителят на Британия да има до себе си жрица, която винаги ще го закриля и съветва?

Вортимер ѝ предложи по-добър кон за обратния път, но Вивиан се бе привързала към злонравния си скопен жребец и не пожела да се раздели с него. Животното се движеше тромаво, но тя се чувстваше на гърба му по-удобно, отколкото Вортимер на прекрасния си сив кон. Тя бе настояла той да остане в Рутупие, докато раната му заздравее напълно, но той бързаше да се срещне с Амброзиус сега, когато вестта за победата му се носеше из цяла Британия.

Престоят им в Лондиниум бе забележителен единствено с голямата разправия между Вортимер и баща му, който се бе подготвил да го приветства като наследник на титлата си и беше страшно вбесен, когато разбра за намеренията на Вортимер да „хвърли победата си на вятъра“. Вивиан си каза, че Вортигерн и майка ѝ могат взаимно да си съчувстват за непокорните си деца, но не се намеси в спора. Знаеше, че на Вортимер му е тежко, защото разбира гледната точка на баща си. Често ѝ бе говорил какви усилия е полагал Вортигерн да поправи грешката, която бе допуснал на времето, приемайки саксонците в Британия. Младият познаваше недостатъците на стария, но го почиташе като баща и му бе тежко да се разделят скарани. Когато най-сетне потеглиха към Калева, той беше мълчалив и мрачен.

Едва когато се озоваха под покрив в Калева, Вивиан разбра, че лошото му настроение не се дължи изцяло на душевни страдания. Когато се съблякоха, за да се изкъпят, тя видя, че плътта около раната

му е червена и подута. Той се закле, че не го боли, но тя му каза, че лъже, и настоя да я остави да го лекува с горещи компреси.

Тази нощ явно му поолекна, и когато си легнаха, той я привлече към себе си — за първи път от навечерието на голямата битка.

— Не бива... — шепнеше тя, докато той целуваше шията ѝ. — Ще те боли...

— Няма да усетя нищо — устните му докоснаха гърдите ѝ и дишането ѝ се учести.

— Не ти вярвам — отговори тя с треперещ глас. Сега съзнаваше колко много ѝ бяха липсвали нощите им заедно.

— Ще се наложи да бъдем по-изобретателни — той се обърна внимателно по гръб, без да престане да я милва. — Ти си толкова лекичка... Щом се справяш с онзи проклет кон, какво остава за мен!

Вивиан се изчерви в мрака, но ръцете му бяха събудили у нея неустойимо желание. След малко никой от двамата не бе вече в състояние да се владее. Тази нощ се любиха като първия път, с такава сила и страст, сякаш смъртната им обвивка бе проводник на божествени сили, и през тази нощ спалнята им в Калева бе не по-малко свято място от големия каменен храм.

— Вивиан... — прошепна Вортимер, когато дойдоха на себе си и си припомниха, че все пак са обикновени смъртни. — Не знаеш колко много те обичам. Не ме оставяй, любов моя. Никога не ме изоставяй...

— Няма да те оставя — прошепна тя и го целуна. Много покъсно се сети да си зададе въпроса защо не му каза, че и тя го обича.

На сутринта потеглиха за Глевум, но към пладне на втория ден от пътуването им Вортимер вече изгаряше от треска. Отказваше да спрат, за да си почине, и дори не ѝ разреши да прегледа отново раната му. С напредването на времето и хората от свитата му започнаха да споделят безпокойството на Вивиан. Когато тя им нареди да обърнат конете към Кунетион, вместо да продължат по северното разклонение на пътя, те не възразиха.

Тази нощ целият крак се втвърди и кожата му гореше. Вивиан разбра, че въпреки грижливото почистване в раната се е задържала мръсотия. Тя намокри добре кожата и срязва шевовете. От отвора веднага потече гной. Къщичката в Кунетион, където се подслониха,

беше малка и недобре обзаведена, но Вивиан направи всичко по силите си, за да осигури удобства на Вортимер. Въпреки това той спа неспокойно, а тя — още по-зле, защото се чудеше какво ще прави, като свършат запасите ѝ от лековити билки.

Прецени, че той трябва да изпитва много силни болки, защото прие да останат още един ден без никакви възражения. От раната продължаваше да тече гной и ако нямаше какво подобрене, състоянието му поне не се бе влошило. На следната утрин тя седна на леглото и взе ръката му в своята.

— Знаеш, че не можеш да яздиш, а в това състояние е изключено да пътуваш за Глевум — каза тя спокойно. — Освен това тук нямам нищо необходимо, за да те лекувам. Но сме близо до Авалон. Там има всякакви лековити билки, а и по-опитни от мен лечителки. Ако наредиш да ти сковат носилка и приемеш да те отведем на Авалон, мога да ти обещаая, че ще се възстановиш бързо.

Вортимер мълча дълго, загледан в очите ѝ.

— Още от онази нощ при Танца на гигантите — поде той найсетне, — знаех, че един от нас трябва да бъде принесен в жертва. Не се боя. Нещо ми казва, че не за първи път ще дам живота си за Британия. — Видя уплашеното ѝ изражение и се усмихна. — Да бъде, както искаш ти. Винаги съм искал да видя още веднъж Авалон.

Пътуваха два дни до Сорвиодунум. Вивиан почти се разболя от близостта на древния храм, където започна нейния живот с Вортимер. Възможно бе да се чувства зле и от почти непоносимата тревога, която я гризеше от три дни. Знаеше, че разтърсването на носилката по неравния път му причинява ужасни болки, но не можеше да стори нищо друго, освен да възпира разпространението на инфекцията. Вортимер беше силен мъж — само ако успееш да се доберат до Авалон, щяха да го излекуват! Продължиха по стария път, който излизаше от Сорвиодунум и се виеше все на запад между хълмовете.

На втората вечер спряха да ноцуват на един хълм близо до пътя. Сега хълмът бе обраснал с трева, но докато обикаляше наоколо, търсейки сухи съчки за огъня, Вивиан забеляза, че земята някога е била изравнявана, и мястото е било заобиколено от ров и кирпичена стена — явно в далечното минало е било укрепление. Не спомена нищо пред спътниците си — не искаше да ги плаши, а и знаеше

достатъчно заклинания, за да успокои духовете, които бродеха по такива места.

Хора от свитата и без това бяха достатъчно разтревожени, защото, докато нея я нямаше, Вортимер бе станал неспокоен и бе започнал да бълнува несвързано за някакви сражения. Бяха решили, че трескавото му съзнание възпроизвежда повторно битката при Рутупие, но когато Вивиан се заслуша в откъслечните думи, чу други, непознати имена — бриганти, отец Павел, а понякога говореше за Гезориакум и Максимиан.

Трепкащите отблясъци на огъня подчертаваха страшно отслабналото му за няколко дни лице. Когато свали превръзката, Вивиан с ужас забеляза издайническите тъмни линии около раната. Плътта наоколо гангрениясваше. Гниенето пълзеше нагоре към слабините. Тя почисти и превърза раната както обикновено и не спомена пред никого за опасенията си.

Тази нощ Вивиан не заспа до късно. Постоянно бършеше горящото тяло на Вортимер с мокри кърпи, които киснеше в близкото изворче. Ако това бе водата на Свещения извор, тя би го излекувала... Заспа неусетно, все още стиснала в ръка мократа кърпа...

Събуди я викът на Вортимер. Беше седнал на постелята си и викаше нещо за копия и за вражески войски пред градските порти. Този път говореше на много древен език, но Вивиан разпозна думи, които и до днес ползваха обитателите на блатистите земи. Уплашена, тя започна да го вика — първо и тя се опита да говори с древните думи, после отново на собствения им език. Тогава погледът му стана по-ясен, той я позна и се отпусна задъхан обратно на постелята. Вивиан хвърли още съчки в огъня и пламъците отново се издигнаха високо.

— Видях ги... — шепнеше Вортимер. — Целите бяха нашарени със синя боя, носеха златни огърлици и бронзови копия. Ти приличаш на тях...

— Да — каза тихо Вивиан. — Това място принадлежи на древните...

Той я погледна с внезапен страх.

— Казват, че от такова място могат да те отвлекат феите.

— Бих искала да стане така. Оттам по-лесно ще стигнем до Авалон.

Вортимер притвори очи.

— Мисля, че никога няма да стигна жив дотам. Върни ме обратно в Кантиум, Вивиан. Погребни ме на брега, там, където разбих саксонците — тогава ще мога да го охранявам навеки, и варварите никога повече няма да се установят на това място, което и друго пристанище да завладеят. Обещай ми, че ще сториш тъй, любов моя...

— Ти няма да умреш, не бива да умреш — извика тя отчаяно и се вкопчи в ръцете му. Но те горяха и бяха ужасяващо слаби.

— Ти си въплъщение на Богинята за мен... Нали няма да бъдеш толкова жестока, че да ме оставиш да живея с такива адски болки?

Тя го загледа и си припомни деня, когато той се посвети да служи на Богинята. Тя му бе дарила победа и сега приемаше жертвоприношението. А Вивиан, като нейна жрица, бе и нейно оръдие. Бе пожелала да помогне на Вортимер, да избегне магията, на която бе обречена от раждането си. Не бе постигнала нищо — само му донесе самотна смърт сред тези хълмове, населявани от духовете на древни войни.

— Аз те измахих и станах причина за смъртта ти... — шепнеше тя, — но никога не съм искала... — опипа китката му и долови слабото, неравномерно биене на пулса.

Очите на Вортимер, помътнели от страданието, се отвориха отново.

— Нима всичко беше напразно? Толкова битки, толкова мъртъвци?! Дръж ме здраво, Вивиан, защото се боя да не полудея! Нека поне умра, без да губя разума си!

Тя разбра — той се обръщаше към нея като към жрица. Ако сега не оправдаеше очакванията му, щеше наистина да го предаде. Виждаше ясно как трептят последните искрици на живота му — като умиращо пламъче на свещ. Искаше ѝ се да се хвърли на гърдите му и да заплаче с глас, но вместо това кимна, насилвайки се да си припомни уроци, които се бе надявала да не ѝ потрябват никога.

Стисна здраво ръцете му и се опита да улови погледа му. После го задържа, докато дишането му стана равномерно като нейното.

— Бъди спокоен — зашепна тя. — Всичко ще бъде наред. Като издишваш, с диханието ще те напусне и болката...

Пулсът му се успокои, но вече бе почти недоловим. Останаха така, мълчаливи и неподвижни, докато изведнъж очите на Вортимер се

разшириха.

— Болката изчезна... Кралице моя... — той я гледаше неотклонно, но Вивиан знаеше, че жената, която вижда, не е тя. — Нека боговете бдят над теб... докато се срещнем... отново.

Устните ѝ несъзнателно се раздвижиха и тя запя — древно песнопение, достигнало до тях през вековете — с него бяха изпращали в Атлантида свещените крале. „Този път поне бях до теб, за да облекча пътя ти към отвъдното!“ простена нещо в нея, и тя се зачуди от кой живот е долетяла тази мисъл. Пръстите му за последен път стиснаха нейните. После Вортимер пусна ръцете ѝ, и така излетя и последният му дъх — с доволната въздишка на воин, който се е сражавал докрай, и вижда най-сетне далечния бряг на надеждата — и победата.

23.

— Едно е за Богинята, която слива всичко в едно... — усмивката на Игрейн сияеше като слънцето. Жътва бе минала и приближаваше Самхаин, но тук, на брега на езерото, слънцето все още грееше ярко, лъчите му блещукаха по леките вълнички и се пречупваха в златните къдрици на момичето.

— Така е, малката ми — кимна Талиезин. — А какво ще ми кажеш за числото две?

— Две е... за повече от едно — различните превъплъщения, Богът и Богинята, Мракът и Светлината.

— Добре, Игрейн! — той я притисна към себе си. Това дете поне имаше право да обича.

Погледът му догони фигурата на другата му дъщеря. Тя бродеше безцелно по брега, свела ниско късо подстриганата си глава, и от време на време спираше, загледана в Стражевия хълм — там, където бяха положили тялото на Вортимер. Бяха изминали почти две луни, откак хората от наколните жилища я бяха открили при трупа му, близо до старото укрепление на хълма, но скръбта ѝ не бе намаляла. Беше помолила да ѝ позволят да върне тялото му в Рутупие, но пътят щеше да е много опасен. Навсякъде бе пълно с мародери — останки от разбитите саксонски войски. Затова ли се бе стопила така? Лицето ѝ можеше да се събере в шепа — но тялото ѝ не бе отслабнало. Дори сега, когато се обърна в профил и силуетът ѝ се очерта — тъмен на светлия фон на водата, се видя ясно линията на високите ѝ наедрели гърди...

— А пък три е, когато двама имат бебе! — заяви победоносно Игрейн.

Талиезин си пое стъписано дъх. Вивиан, чиито гърди бяха плоски като на момче, сега бе оформена като зряла жена. Защо не бе казала никому, че носи дете?

— Така ли е? — Игрейн го задърпа нетърпеливо за ръкава.

— И още как... — на пет години малката бе жизнена и много умна, но напоследък постоянно търсеше нечие одобрение — нещо,

което той не бе забелязвал преди у нея.

— Ще кажеш на мама, нали? И тя ще е доволна от мен, нали? — звънкото гласче се понесе надалеч в тишината. Вивиан обърна глава. Очите ѝ срещнаха очите на Талиезин и той видя как скръбта в тях отстъпи място на гняв — сякаш си спомняше собственото си детство. После погледът ѝ омекна, тя забърза към тях и притисна малкото момиче в прегръдките си.

— Аз съм много доволна от теб, Игрейн. Когато бях на твоите години, не си знаех уроците и наполовина толкова добре.

Това не беше съвсем вярно, каза си Талиезин, но когато навърши шест години, Вивиан замина с Нейтен. През годините, прекарани на север, бе забравила всичко, и после ѝ се наложи да го учи отново.

— Сега можеш да потичаш по брега. Потърси красиви камъчета — Талиезин се наведе и целуна момиченцето. — Но не се отдалечавай и не влизай във водата.

— Игрейн е объркана и в това няма нищо чудно — поде Вивиан, загледана след сестра си. Този сезон разходката по брега не криеше опасности — след лятната суша нивото на водата бе спаднало до такава степен, че на места можеше да се прегази до другия бряг. — Ана вече няма време за нея, нали? Сега си спомням ясно времето, когато се отвърна и от мен...

Талиезин долови горчивината в гласа ѝ и поклати глава.

— Но тя бе толкова любеща майка, докато Игрейн беше бебе...

— Чувала съм, че с някои жени става така. Чувстват се много добре като бременни и гледането на бебета им доставя голяма радост, но не знаят как да постъпват с тях, когато отраснат и започнат да мислят самостоятелно.

— Ти си наистина много умна жена — каза Талиезин, приел правотата на думите ѝ. — Сигурен съм, че няма да повториш грешките на майка си, когато отглеждаш твоето дете...

Тя се изправи като свещ и пребледня така рязко, че Талиезин се уплаши да не припадне.

— Моето дете? — ръката ѝ неволно се притисна в корема.

— Доколкото мога да преценя, то ще се роди около Белтейн... Вивиан, не е възможно да не знаеш!

Но тя явно не бе подозирала. Наблюдавайки как лицето ѝ мени цвета си, Талиезин разбра, че подобна мисъл изобщо не бе минавала

през ума ѝ. Той хвана ръката ѝ я здраво я стисна.

— Ето че имаш повод за радост! Детето е на Вортимер, нали?

Вивиан кимна, но не можа да отговори, защото плачеше — за първи път, откак пристигна на Авалон с тялото на любимия си.

В навечерието на Самхаин, когато мъртвите се връщат да пируват с живите, а Богинята завършва своята половина от годината и предава власт та си на Мрачния Бог, хората в Британия устройваха процесии от село в село, пееха и танцуваха в странни костюми от слама и парцали. Лодките на древните се плъзгаха из тръстиките през блата и тресавища и факлите им, осветили водата, я превръщаха в течен пламък. Християнските монаси отслужваха литургии, за да прогонят злите сили, които властваха тази нощ — защото на Самхаин се отваряха дверите между световите. Случваше се някой нещастен монах, притичвайки между църквата и килията си, да види как по водата трептят и изчезват тайнствени светлини. Но който ги видеше, не споменавахе нищо за това. За древните Самхаин бе празник — на тази нощ, също както и срещу Белтейн, те сключваха кръга на мистериите на Свещения остров Авалон.

Господарката на езерото седеше на трон от преплетени клони, наметната с бяла конска кожа и гледаше големия огън, който бяха наклали на поляната под Свещения извор. Наближаваше полунощ и хората вече танцуваха; земята потръпваше под ритмичните стъпки на босите им крака; отвсякъде пулсираха тихи барабанни удари. Ана носеше само бялата конска кожа и знака на полумесеца на челото и гърдите — и нищо повече — тя бе Великата майка за всички тази нощ.

Истинският празник не бе още започнал, но бирата, ароматизирана с цвят от пирен, се лееше отдавна. Бирата не беше много силна, но когато си пийнеха повече, изпитваха приятно замайване. Ана пиеше само вода от Свещения извор от рог в сребърен обков. Рогът бе много стар. Каза си, че може би ударите на барабана я опияняват като бирата, защото изпитваше желание да се смее и танцува. Докато гледаше как дъщеря ѝ разцъфтява от ранната си

бременност, тя се бе чувствала отчайващо стара. Но тази нощ сякаш младостта ѝ се връщаше.

Тя хвърли поглед към върха на Тор, където факлите трептяха по нощното небе като вълшебните светлилки на феите. Донякъде това и бяха, защото се знаеше, че духовете на тези, които не напуснаха вечната спирала на прераждането, но и не можеха да се преродят, прекарват известно време в царството на феите. През тази нощ жреците и жриците на Авалон им предоставяха собствените си тела, за да могат духовете на предците да се въплътят и да празнуват заедно с живите, и тези, които в друго време биха избягвали и духове, и феи, ги приемаха тази нощ на драго сърце.

Вивиан също наблюдаваше Тор, и то така напрегнато, че майка ѝ се обезпокои. Да не би да очакваше любимия си? Ако беше попитала, Ана щеше да ѝ обясни — в продължение на една година и един ден мъртвите изчакваха изцелението на душите си. Дори прекалената скръб можеше да им попречи, и в никакъв случай не трябваше да бъдат призовавани, докато този срок не изтече. Възможно бе душа, обременена от вина или съзнанието за нещо недовършено в този свят, да продължава да блуждае сред живите. Какво тежеше на Вивиан — скръб или мисълта за нещо, което не е било довършено?

Някой хвърли още сухи дърва в огъня. Ана проследи с поглед хвърчащите искри, които се издигаха и губеха сред студените небесни огньове. С приближаването на полунощ вълнението ѝ нарастваше. Тогава стражът при извора нададе вик, подобен на писъка на нощна птица. Той прониза шума, който вдигаха развеселените танцьори. Факлите се движеха. Слизаха надолу по Тор в шествие, което се виеше по Пътя на процесиите. Барабаните замлъкнаха внезапно. Възцари се пълна, магическа тишина.

После, много тихо, барабаните отново забиха. Звукът им напомняше на биенето на човешко сърце и проникваше, равен и настоятелен, в човешката плът и в самата земя. Танцьорите отстъпиха плахо и се свиха около трапезите, когато се зададе призрачната процесия. Лицата на жреците бяха мъртвешки бели и белязани със знаци, които са били древни когато първосвещениците на Атлантида прекосили океана и ги донесли на този остров. Магията, която се съдържаше в този ритуал, бе стара като света. Ана не можа да разпознае Талиезин сред тях — и наистина това надали би било

възможно. Никой не знаеше предварително върху кого ще падне изборът на Рогатия бог, но пулсът ѝ се ускори от напрежение.

Духовете на предците обикаляха в кръг огъня. Хората наоколо викаха, произнасяха имена, и с всяко име някое от бледите лица се променяше и добиваше свои черти. Една старица възкликна, сякаш бе познала някого, и един от въплътените, накуцващ като старец, напусна кръга и седна до нея. Младо момиче, по всяка вероятност дъщеря им, коленичи пред него и посочи корема си, като че ли го молеше да се превъплъти отново в детето ѝ.

Един по един духовете на предците се присъединяваха към нощното пиршество. Вивиан, която ги бе наблюдавала с отчаяна надежда в очите, се извърна и заплака. Ана поклати глава. Идната година, ако все още го желаше, Вивиан може би щеше да срещне духа на Вортимер и да му покаже детето им.

Тя изкриви устни. Беше родила първото си дете много по-млада и въпреки нова някак не ѝ се струваше редно дъщеря ѝ да е бременна. В кръга, описан от каменния Танц на гигантите, тя се бе почувствала наистина като Старицата-смърт; лунният ѝ цикъл бе прекъснал и тя бе готова да приеме старостта. Но внезапно месечното кървене се бе възстановило и Ана реши, че прекъсването е било причинено от тревогите. Тя все още бе в разцвета си.

Пред нея се кланяше жена от близкото село и ѝ поднасяше блюдо, пълно с говеждо месо, още димящо от огъня. Стомахът ѝ се сви, защото не бе докосвала храна от предния ден, каквото бе изискването за ритуала, но се отказа от месото. Около нея пируваха живи и мъртви. Някои от духовете напускаха телата на жреците — тогава други ги отвеждаха, за да отпочинат, да се измият и нахранят самите себе си. Ана усети странно изтръпване и предположи, че астралният поток се обръща; скоро дверите между минало и бъдеще щяха да се отворят и за кратко време нямаше да има прегради между световите.

Тя извади от малката кожена торбичка на кръста си три мънички гъби, които ѝ бе донесла една мъдра старица от племето на Херон. Бяха още съвсем пресни, наскоро откъснати. Устата ѝ се изпълни със слюнка от горчивия им вкус, но тя продължи да дъвче. Тъкмо я обземаше първоначалната неспособност да преценява посоките, когато към нея се приближи Нектан и ѝ се поклонил дълбоко.

— Време е; Свещеният извор те очаква. Нека чуем каква е съдбата, която се крие в дълбините му...

Ана залитна леко, докато ставаше, и се усмихна на напрегнатия шепот, който се понесе над тълпата. Долавяше тревогата, примесена с любопитство, която обземаше хората. Старият друид я подкрепи. Дватама се заизкачваха по хълма. Напълно неподвижната вода в Огледалното езеро отразяваше звездната светлина и образът на Ловеца плаваше през нея, докато се издигаше все по-високо в небето. Отблясъците на факлите заиграха по езерната повърхност. Великата жрица нареди с жест на факлоносците да се отстранят. Хората мълчаливо се наредиха в кръг около езерцето.

Вивиан пристъпи малко по-напред, за да погледне във водите, както правеше всеки път срещу Самхаин още от първото си видение, преди да бъде посветена за жрица, но Ана я дръпна назад.

— Глупаво момиче! Нищо не можеш да видиш, докато носиш дете в утробата си!

Това всъщност не бе съвсем вярно — просто виденията идваха по-трудно, защото духът на бременната жена бе по-силно от всякога свързан с тялото, а ако успееше, протичащите през нея сили можеха да бъдат опасни за плода. Само че, когато Ана избута дъщеря си и застана на нейно място, съзнаваше, че не това е причината, поради която я възпря да погледне в Огледалното езеро.

Тя примижа и се опита да възстанови нормалното си зрение за още няколко мига. Време беше да припомни на всички защо все още тя е Велика жрица на Авалон.

На брега имаше простряна овча кожа. Нектан ѝ помогна да коленичи. Много внимателно, защото вече чувстваше упойващата сила на гъбите, Ана се опря на студената каменна ограда, която опасваше езерото. Почти механично, по силата на дългогодишен опит, мускулите ѝ се стегнаха. Дългата ѝ коса падна от двете страни на лицето ѝ, за да не може да отклонява погледа си встрани. Ана се взря в мрака и всичко се разми пред очите ѝ. Задиша дълбоко; тялото ѝ се разтърси от тръпки — веднъж, още веднъж, трети път. На третия път духът ѝ литна свободно.

Малките вълнички се превърнаха в хълмове и долини. Ана виждаше светещите линии на силата, които пресичаха страната. Тази

нощ по тях летяха духовете на мъртвите, забързани към самхаинските огньовете.

— Молим Бялата кобила да проговори — до нея долетя гласът на Нектан — от далечния свят, който бе оставила зад себе си. — Кажи ни какво виждаш!

— Покой цари над страната. Дверите са отворени... Мъртвите слизат при нас...

— Какво ни очаква през новата година? Ще благословят ли слънцето и дъждът полята ни?

Сива пелена падна пред очите на Ана и тя се закашля, сякаш се давеше.

— Напълнете хамбарите и поправете стените на къщите си — чака ни влажна зима — ниските земи ще бъдат погълнати от водата... — някъде далеч хората си шушукаха притеснено, но виденията продължаваха. — Пролетта ще бъде бурна. Реките ще прелеят и ще наводнят посевите... Бедна ще бъде реколтата наесен...

Настана мълчание. Ана се носеше някъде извън времето — пъстроцветни дъги се сплитаха и изчезваха наоколо.

— Ще има ли поне мир? — гласът на Нектан отново я върна към света. — Ще бъде ли Британия застрашена от делата на хората?

Великата жрица се разтърси от неочакван смях.

— Хора обитават тази земя — как да не бъде застрашена от делата им?

Разнесе се друг глас — гласът на дъщеря ѝ.

— Ще дойдат ли пак саксонците?

Ана се понесе шеметно по сивкави спирали, над сивото море и земята отвъд него. Кафяви кални порои я заливаха и погълщаха ниските поля. Устните на Ана се раздвижиха, но тя вече не чуваше думите си. Видя удавени хора и животни — глад и мизерия, по-големи от тези, които бе предсказала на Британия. Сезоните минаваха и дори когато не сковаваше студ, земята се давеше във влага. Ана видя как хората в онези далечни земи започват да разрушават къщите си, за да строят кораби. Видя армии от нашественици, видя как трите кораба, на които Хенгист и хората му се спасиха с бягство, се увеличават и стават стотици.

— Не... — Ана се опитваше да отрече видението си, но не можеше да избяга от него. — Не искам...

— Какво виждаш? — продължаваше неумоливо гласът на Вивиан.

— Пет зими минават и саксонците се събират отново. Прелитат като диви гъски морето. Много са... Никога не са били толкова много... И връхлитат с крясъци върху нашия бряг...

Тя изплака. Не искаше това познание, което ѝ се натрапваше. Длъжна бе да спре приближаващото нещастие! Хората бяха страдали предостатъчно — би сторила всичко, за да промени това, което бе писано...

— Ана, това е достатъчно! — чу се резкият глас на Нектан. — Освободи се от видението; остави мракът да го погълне!

Тя продължи да хлипа, а неговият глас все по-меко ѝ говореше, зовеше я по име, пропъждаше страха ѝ и я водеше обратно към света на хората. Най-сетне Ана отвори очи и падна, треперейки, в прегръдките му.

— Би трябвало да съобразиш и да не ѝ задаваш последния въпрос — обади се някой.

— Така ли? — чу Ана отговора на дъщеря си. — Не съм ѝ причинила нищо повече от това, което тя ми стори...

Вивиан остана при Огледалното езеро, докато другите тръгнаха с майка ѝ обратно към огъня. Изкушаваше се да погледне и тя, но знаеше, че Огледалното езеро рядко разкрива тайните си на двама души един след друг. Не ѝ се искаше да излага на опасност и детето. Детето на Вортимер. В какъв свят искаше да го роди?

Той я бе помолил да го погребее при Рутупие, но не ѝ позволиха да отнесе там тялото му. Дори пред прага на смъртта Вортимер не бе си позволил да твърди, че духът му би пазил цяла Британия. Надяваше се, че тук, на Стражевия хълм, силата му ще се удесетори и той ще може да бди над всички тях. Но ако не бе права, бе го измамила дори в смъртта.

Пет години... Ако видението на Ана не лъжеше, голямата победа на Вортимер им бе спечелила само пет години, през които да възстановят силите си и опустошената страна. А Вивиан вече нямаше сили да се бори — искаше само да се скрие на някое сигурно местенце и спокойно да дочака раждането на детето си.

Когато най-сетне се върна при огъня, видя, че майка ѝ вече се възстановява от транса и отново е седнала на трона.

„Би трябвало да си легне“, каза си Вивиан кисело. Ана имаше изтощен вид, а хората от древния народ се бяха скупчили около нея като пчели около царицата си. Това явно я оживяваше.

„Защо постоянно търси признание?“ зачуди се Вивиан. „Повече от двадесет години тя е царицата на кошера... Е, аз поне мога да си легна, когато пожелая“, допълни тя мислено. „Никой няма да забележи липсата ми!“ Обърна се и тръгна по пътеката през овощната градина. Изведнъж се закова на място. Някой или Нещо я наблюдаваше — имаше нещо тъкмо на трептящата граница, която разделяше светлината на огъня от мрака. „Сянка“, каза си тя, но фигурата не се променяше от трептенето на светлината. „Дърво...?“ Но тя познаваше всяко дърво в градината — на това място нямаше нищо! Сърцето ѝ биеше като лудо — обучените ѝ сетива започнаха да опипват около нея и тя почувства: „Огън... Мрак... Страстта на хищника и страха на жертвата...“

Вивиан простена от ужас. Фигурата се раздвижи. Под клоните на дърветата се видяха разклонени рога, украсени с гирлянди от есенни листа. Огънят проблясваше по животински кожи, окичени с украшения от мед и кост, и по мускулестите му крака, когато Той пристъпи напред между потъналите в сенки дървета. Главата, увенчана с корона от рога, се извърна към нея — очите му бяха дълбоко хлътнали и потънали в сянка, но излъчваха червеникава светлина. Вивиан застина с широко отворени очи. Нещо дълбоко в нея ѝ подсказваше, че не бива да се опитва да избяга.

Някой бе забелязал уплахата ѝ и посочи към нея. Шумната тълпа от хора занемя. Със смъртоносна грация Рогатият бог пристъпи напред. В ръцете си носеше копието, което тя бе видяла за последен път подпряно на стената до Граала. Той спря пред Вивиан. Накитите, които звънтяха докато пристъпваше, замлъкнаха.

— Страхуваш ли се от мен? — гласът му бе студен и жесток. Беше ѝ напълно непознат.

— Да... — отвърна тя шепнешком. Острието на копието, което сочеше шията ѝ, бавно се отпусна и се насочи към утробата ѝ.

— Няма защо да се боиш... Засега. — Той отклони копието и, сякаш загубил внезапно интерес към нея, продължи нататък.

Последните остатъци от сила напуснаха Вивиан и тя се свлече трепереща на земята. Рогатият Бог минаваше покрай хората. Някои подминаваше; други докосваше с копието си. Вивиан видя как треперят силни мъже; една жена припадна. Но имаше и други — след като Рогатият Бог бе говорил с тях, те заставаха още по-здраво на краката си, а в очите им светеше предизвикателство. Най-сетне той се изправи пред трона на Повелителката:

*— Под блясъка на пролетно небе
Земята-майка Слънцето прие;
душите и телата разцъфтяха —
но ветровете клони разлюляха...*

— Господарке на лятото — продължи Богът, — отива си сезонът на Светлината. Предай ми властта над земята.

Огънят догаряше; сянката на Рогатия бог, увеличена до чудовищни размери, падаше върху трона ѝ.

Жрицата го гледаше, без да трепне — бледа, но горда.

— В продължение на шест луни всичко живо ликуваше във властта на Моята светлина — благодарение на Моята власт земята даде плод.

*Прелива пищно слънчевата слава,
нивята златни златно жито дават,
огънаха се ябълкови клони
и сладък плод в тревата се отрони.*

Тя също изричаше стародавните ритуални слова, но говореше просто като жрица — докато маската на Рогатия Бог криеше много повече. Когато проговори, гласът му не звучеше жестоко, но бе неумолим:

— Студени вихри златни листи гонят,

*в нивята голи само плява носят.
И зимен студ кръвта ти вледенява —
сега си вече стара, среброкоса.
Поле, нивя през зимата заспиват,
еленът броди из гората дива;
кръвта от вятъра студен запява —
поемам Аз короната тогава.*

— Житото е ожънато и децата — пораснали. Иде властта на мрака. Зимата идва, за да завладее света...

— Няма да ти отстъпя трона си...

— Аз сам ще го взема...

Ана се изправи. Не беше вече Богинята, но все още бе Велика жрица. Все още я обгръщаше вълшебството на Авалон и тя изгледаше висока колкото загадъчното създание, застанало пред нея.

— Ловецо, повелителю на мрака, нека сключим една сделка — ти и аз...

Наоколо се разнесе изненадан шепот.

— Сега в земята ми цари мир, но аз знам, че враговете ѝ отново ще я нападнат. Предлагам ти себе си — сега, в този свещен час, когато силите ни са равни, за да бъде заченато дете, което ще я спаси от вълците, заръфали тялото ѝ...

За миг той се взря безмълвно в нея. Сетне отметна глава и се засмя, а смехът му закънтя като гръмотевица.

— Жено, моето идване е неминуемо — като падането на листата и последния дъх на умирация. Ти не можеш да се пазариш с мен. Вземам това, което ми даваш, но започнатото тази нощ е дописано от звездите и никой няма да го промени.

Копието му леко докосна гърдите ѝ.

Когато огромната сянка на Ловеца се отмести, светлината на огъня освети тялото на Ана и Вивиан изпита внезапна жалост — сега виждаше колко отпуснати са пълните ѝ някога гърди, нагърчената от ражданията кожа на корема ѝ.

— Майко — думите излизаха с мъка от устните ѝ, — защо правиш това? То не е част от ритуала...

Ана я погледна за миг и Вивиан си спомни отдавна произнесени думи: „Никога не давам обяснения на постъпките си...“ Сетне устните ѝ извиха в усмивка — сякаш се присмиваше на себе си, и тя отново се обърна с лице към Рогатия бог.

— Пролет и Лято — поде тя и направи крачка към него, — Лято и Есен — живот и слънце дарявам на всеки...

Копието се отпусна и острието му се заби в земята.

— Есен и Зима, и Зима до Пролет — поде той и хората задишаха спокойно, като чува обичайните слова — нощ и почивка правя по-леки...

— Възходът твой е моето падение — сега двамата говореха в хор, — загубиш ли — печеля без съмнение, в омраза и копнеж през вековете ни сливат нерушимите обети...

Ръцете му я обвиха и тя потъна в прегръдките му. Когато се разделиха, кожата почти се бяха смъкнали от тялото му и той стоеше пред всички като възплъщение на триумфираща мъжественост.

После Рогатият Бог вдигна на ръце Повелителката и я отнесе, а нощният въздух потръпна от гърления му смях.

Двамата сякаш се стопиха в мрака и след миг пред празния трон стоеше само копието на Бога, предизвикателно насочило острието си към небесата.

Нектан огледа уплашените лица на хората около него, прокашля се и опита да възстанови хода на ритуала:

*— Залезе слънцето, умира светлината,
мъртвешки студ и мраз скова земята,
но знаем, че отвъд леда и мрака
във времето уханна пролет чака.
Освободи се, време оковано —
промяна следва новата промяна...
Това, което искахме, да стане!*

Но какво бе искала всъщност Ана? Вивиан гледеше замислено към сенките, в които бе потънала Повелителката. Какво бе искала — и

какво щеше да стане в действителност?

Наближаваше края на годината. Страхът, който бе сковал обитателите на Авалон още по Самхаин, постепенно отпускате жестоката си прегръдка. Времето бе ясно и меко за сезона, хората си шушукаха, че жертвоприношението на Повелителката е било прието и предсказаните нещастия — избегнати. Толкова повече, че на зимното равноденствие Ана вече бе сигурна в бременността си.

Между жриците и жреците се говореше какво ли не. Голяма част от децата се зачеваха по празненствата на Белтейн, но на Самхаин се призоваваха предците — това не бе ден, посветен на плодородието. Някои се смееха и казваха, че нищо в древното познание не забранява зачеването на дете по Самхаин, освен това, че в такъв сезон трябва да си наистина заслепена от страст или в транс, за да се съгласиш да легнеш с мъж на студената земя.

Но Вивиан се измъчваше от неясно безпокойство. Споменът от раждането на Игрейн не се бе изличил от съзнанието ѝ, а при това сестра ѝ беше вече на пет години. Как щеше да понесе Ана още едно раждане? Тя стигна дотам, че предложи на майка си да изхвърли плода от утробата си с помощта на билки, добре познати на жриците. Ана я обвини, че иска всичко да се върти около собствената ѝ бременност и раждането на нейното дете, и двете се скараха по-зле, отколкото им се бе случвало от години. Оттогава Вивиан не каза и дума повече за това, което я тревожеше.

Наближаваше празникът на Брига — по това време би трябвало да се забелязват първите признаци на идващата пролет. Но вместо това връхлетяха бурите. В продължение на три дни урагани ветрове огъваха дърветата почти до земята и облаците се носеха по бурното небе с бързината на атакуваща армия. Когато ветровете най-сетне позатихнаха, оставиха оголяла земя, изложена безпомощно на проливните дъждове.

Дъждът не спря през целия месец, посветен на Брига, и продължи през месеца на Марс — ту пороен, ту като ледена суграшица. Слънцето почти не изгряваше. Ден след ден пълзеше нагоре нивото на езерото, докато надмина обичайното за зимата и започна да достига местата, докъдето бе стигало при наводнения.

Сламените покриви бяха подгизнали. Вода се процеждаше през гредите на покрива. Дрехите не можеха да съхнат. Въздухът бе толкова

влажен, че дори вътре в храма по камъните поникна мъх. През повечето време облаците бяха толкова ниски, че можеше да се вижда над тях чак до другия бряг. В редките случаи, когато времето бе ясно и виждаха света около себе си, той бе оловно сив — мътносива вода, простряла се чак до устието на Сабрина и морето. Само свещените острови и Полдънските възвишения се издигаха над мътните води, и на север, далечните Мендипски хълмове.

На Инис Уитрин монасите сигурно се чудеха дали техният Бог не е пратил втори потоп, за да изтрие грешното човечество от лицето на земята. Дори на Авалон се носеха невероятни слухове. Тъй или иначе, отдавна бе минало времето, когато Повелителката можеше да премахне плода на утробата си без опасност за себе си. Вярно бе и друго — всички слабееха и имаха болнав вид с изключение на Ана — тя просто цъфтеше и никой не бе я виждал толкова жизнена от години. Може би наистина късната бременност ѝ бе върнала младостта.

Вивиан страдаше най-много от мъртвешкия студ на тази странна пролет. Както обикновено, към равноденствието складовете им бяха почти празни. Тази година нещата стояха по-зле, защото влагата бе унищожила част от запасите. Вивиан добросъвестно ядеше това, което ѝ се полагаше, но краката ѝ ръцете ѝ си оставаха слаби като клечки. Растеше единствено коремът ѝ, а освен това постоянно мръзнеше.

Убеждаваха я, че дойде ли Белтейн, всичко ще се оправи. Вивиан бе напълно съгласна, защото тогава се очакваше да роди. Оказа се обаче, че изпитанията им не са преминали. Времето действително се затопли, но преди слънцето да изсуши земята, ги връхлетя треската — всички страдаха от повдигане и болки в мускулите, а при старите хора болестта лесно преминаваше в белодробно възпаление и ги отнасяше в гроба.

Треската повали Нектан и той така и не се привдигна от постелята. След смъртта му друидите избраха Талиезин да ги води. Почина и старата Елен, но всички бяха потресени, когато болестта отнесе и Юлия. Разболя се малката Игрейн. Тя не допускаше до себе си друг освен сестра си, и тъкмо бе започнала да се възстановява, когато Вивиан на свой ред почувства първите симптоми.

Тя седеше близо до огъня, но не можеше да се стопли и обмисляше какви билки да свари на детето, когато вратата се отвори и влезе майка ѝ. Дъждовни капки се стичаха по наметката и по косата ѝ.

Сега тъмните ѝ къдрици бяха прошарени със сребристи нишки, но при Ана те по-скоро бяха украса, отколкото признак на старост. Тя изтръска водата от наметката си и я закачи да съхне. После се обърна към дъщеря си.

— Как си, детето ми?

— Боли ме главата — каза кисело Вивиан, — и дори да имаше нещо за ядене, не мисля, че бих могла да сложа и залък в уста.

Каза си, че за сметка на това пък майка ѝ изглежда направо охранена. Отпуснатите ѝ гърди отново се бяха налели от бременността и въпреки че коремът ѝ бе доста издут, още не бе станала безформена като Вивиан.

— Сега да видим какъв лек да ти приготвим... — започна тя, но Вивиан поклати глава.

— Когато Игрейн беше болна, ти нямаше време за нея. Защо да обръщаш внимание на мен?

Лицето на Ана пламна от гняв, но тя отвърна спокойно:

— Тя настояваше ти да я гледаш, а по това време аз се грижех за Юлия. Богинята ми е свидетел, че всички имахме предостатъчно работа през тази ужасна пролет.

— Поне не можем да се оплачем, че не сме били предупредени. Сигурно си много доволна, че се оказа добра пророчица... — Вивиан млъкна, отвратена от собствената си злоба, но изтощението бе премахнало и последните ѝ задръжки.

— Усещането е ужасно — сопна се майка ѝ, — и ти би трябвало да знаеш това най-добре! Но сега си болна и не съзнаваш какво говориш.

— По-скоро ми е все едно — отвърна Вивиан. — Майко, върви си, преди и аз, и ти да сме казали неща, за които после ще съжаляваме.

Ана постоя, загледана мълчаливо в нея; след малко седна.

— Какво се случи между нас, Вивиан? И ти, и аз носим нов живот — би трябвало да споделяме радостта си, а не да се опитваме да се разкъсаме една друга.

Вивиан се изправи и започна да разтрива кръста си. Чувстваше, че не може да удържи гнева си. Беше чувала, че бременните са раздразнителни, но никой освен майка ѝ не можеше до такава степен да я извади от равновесие.

— Да се радваме заедно ли? Аз съм ти дъщеря, а не сестра! Би трябвало да се радваш, че ще станеш баба, а не да раждаш и ти. Ти ме обвини, че ти завиждам, но не е ли по-скоро точно обратното? Веднага щом разбра, че съм бременна, направи всичко възможно да не останеш по-назад!

— Не е това причината... — започна Ана.

— Не ти вярвам!

— Аз съм Повелителка на Авалон и никой няма право да се съмнява в думите ми! Ти си просто една непокорна хлапачка, която не заслужаваше да бъде провъзгласена за жрица! — Очите на Ана потъмняха и тя на свой ред даде воля на гнева си. — Какво те кара да мислиш, че от теб ще излезе добра майка? Я се погледни! На моята възраст аз нося по-леко бременността си! Да не би да очакваш да родиш здраво дете?

— Нямах право да говориш така! Нямах право! — закрещя Вивиан, защото за първи път някой облече в думи дълбоко скрития ѝ страх. — Нима искаш да ме прокълнеш сега, когато раждането на детето ми предстои? А може вече и да си го направила! Не ти ли бе достатъчно, че смучеш грижите и енергията на всички около теб? Искаш да вземеш жизнената сила на моето дете, за да оживее твоето!

— Как можеш да говориш така? Та ти си луда... Как бих могла да направя такова нещо?

— Нали ти си Повелителката — откъде да знам какви тайни магии познаваш? От мига, когато ти зачена, аз залинях. Ти се отдаде на Рогатия бог. Каква власт дарява той на тази, която носи семето му в утробата си?

— Обвиняваш ме, че съм погазила обета си? — лицето на Ана бе бяло като платно.

— О, не се и съмнявам, че подбудите ти са били благородни! Готова си да пожертваш всичко и всекиго за това, което съгласно твоята представа е волята на боговете! Но имай предвид, че аз няма да допусна да навредиш на мен — или на детето ми!

Яростта бе прогонила болките и неразположението ѝ. Ана говореше нещо, но Вивиан не я чуваше. Треперещата от гняв, тя грабна наметалото си и захлопна вратата зад себе си.

Веднъж вече беше бягала от Авалон, но сега той действително се бе превърнал в остров. Вивиан се качи в първата лодка, която намери,

и с помощта на дългия прът, оставен в нея, се оттласна от брега. Бременността я правеше несръчна и тя с удивление установи колко ѝ е трудно да пази равновесие в лодката. Трудно ѝ бе да забива и пръта в тинята, но тя упорстваше. Често се бе грижила за хората от селото на Херон — сигурно нямаше да ѝ откажат подслон.

Точно сега не валеше, но над тресавищата тежеше влажна мъгла. Вятърът също бе влажен и студен. Потта изстиваше по челото ѝ и скоро болката в гърба стана непоносима. Постепенно яростта ѝ утихна и бе заместена първо от нетърпение да стигне по-скоро другия бряг, а после — от страх. Щяха ли мъглите да се подчинят на зова ѝ?

Тя се изправи бавно и много внимателно — тук водата бе много дълбока, затова бе почнала да гребе. Трудно бе да се освободи от мисълта за детето, което носеше, и от гнева към майка си, но все пак Вивиан успя. Отпусна ръце надолу и от устните ѝ излетя Словото на Силата.

Светът около нея се завъртя и тя падна. Лодката се залюля отчаяно и загреба вода, но не се преобърна. Вивиан веднага долови разликата — въздухът бе станал по-тежък и вятърът носеше тежкия мирис на тиня. Още преди да успее да се изправи, болка преряза корема ѝ — кратка, но силна. Тя се вкопчи в борда на лодката и се преви одве, докато болката премина. Но щом се изправи, болката се повтори. След малко коремът я сви за трети път и тя изтръпна от страх. Не беше възможно да ражда, очакваше бебето чак след месец!

Бebetата не се раждаха току-така. Чувала беше, че първото раждане обикновено е и по-продължително. В далечината се виждаха няколко дървета, скупчени едно до друго. Вивиан загреба към тях, като постоянно спираше, за да изчака преминаването на болките. Най-сетне се добра до брега и си каза, че поне няма да роди наред езерото. Присвиваше я все по-начесто и тя едва сега предположи, че болката в гърба, която бе отдала на болестта, е била признак, че раждането започва.

Припомни си колко бързо раждаха жените от селата сред тресавищата и колко много приличаше на тях тя самата. Колко ѝ се искаше да бе стигнала до някоя от техните колиби! Бе успяла да си навреди много повече, отколкото би могла да ѝ навреди майка ѝ, и собствената ѝ глупава припряност можеше да ѝ струва живота — или живота на детето ѝ!

„Никога — мислеше тя, докато се превиваше от болки — никога вече няма да допусна гневът да влияе на постъпките ми.“ По краката ѝ се стичаше нещо топло.

Вивиан успя да слезе на разкаляния бряг. Наоколо нямаше сухо място. Стигна до дърветата, но ѝ беше ясно, че няма да може да върви по-нататък. Прислони се до един голям бъзов храст, разстла наметалото си и се сви под надвисналите клони.

И там, в часовете между пладне и залез слънце, се роди детето на Вортимер. Беше момиченце — толкова мъничко и крехко, че изглеждаше невероятно, че ще оживее, но бе съвършено оформено, с коса, тъмна като нейната. Когато усети хладния полъх на вятъра, бебето изплака тъничко като новородено котенце. Вивиан превърза пъпната връв с конец, който измъкна от роклята си, и го преряза с малкия си сърповиден нож. Намери сили да постави бебето на гърдите си и да го увие с роклята си. После придърпа наметалото върху себе си и новородената си дъщеря. За повече не ѝ стигнаха силите.

Тя потъна в съня на изтощението и спа дълбоко под закрилата на бъзовия храст, докато на зазоряване един ловец от наколното селище я откри и отведе заедно с малката в своята колиба.

24.

Вивиан седеше на острова, посветен от християните на Свети Андрей, пред пресния гроб под един лешников храст. Почвата вече не бе подгизнала от влага, но не бе и съвсем суха. Когато преваля средата на лятото, бурите връхлитаха по-рядко и не бяха толкова ожесточени. Това ѝ даваше странна утеха. Не искаше да мисли, че малката Ейланта лежи в земята под студения дъжд.

Оттук се виждаше цялата Долина, чак до Инис Уитрин. Надяваше се, че е открила точно същото място — мястото на Стражевия хълм, където в другия свят бяха положили Вортимер. Богинята бе казала, че тя ще му даде короната, но тя бе съумяла да го направи крал едва в отвъдното. Може би Ейланта щеше да бъде на по-сигурно място тук, под закрилата на баща си — защото майка ѝ не бе съумяла да я опази. Дъщеричката на Вивиан живя само няколко месеца — и преди да умре бе толкова голяма, колкото Игрейн при раждането си.

Напращелите ѝ гърди я боляха — млякото течеше от тях, както сълзите от очите ѝ. Тя кръстоса ръце в безплоден опит да притъпи болката. Не бе се погрижила да търси билките, които щяха да спрат млякото. С времето то щеше да спре — а дотогава тя приветстваше болката, стига да можеше поне малко да я отклони от душевното страдание. Дали някога щяха да пресъхнат и сълзите ѝ?

Зад нея се чува стъпки и тя вдигна очи. Очакваше да види монаха-отшелник, който се грижеше за малкия параклис на хълма. Той не беше втори отец Фортунатус, но не бе и от тези, които считаха жените за сатанинско изкушение, и се бе държал добре с нея. Слънцето грееше зад него и Вивиан виждаше само тъмен, висок силует. Нещо в него ѝ напомни за Рогатия Бог и тя изтръпна. После човекът се раздвижи и тя позна Талиезин.

— Мъчно ми е, че така и не я видях — проговори той с тих глас и като видя изпитото му лице, Вивиан му повярва и подтисна напирания на устните ѝ заядлив отговор.

— Казаха, че била подменена — отвърна тя. — Когато Ейланта се разболя, жените от селото на Херон казаха, че някоя фея е подменила бебето ми с нейното болнаво дете, докато съм спяла.

— Вярваш ли, че е така? — попита той меко.

— Феите много рядко имат деца. Не биха могли да имат достатъчно бебета — болни или здрави, за да се обясни болестта и смъртта на тези, които умират в света на хората. Но не е изключено. Кралицата на феите е знаела за раждането на детето ми — тя посочила пътя на онзи ловец, който ме спаси. Бях толкова изтощена, че няхах сили и за най-незначителното заклинание, с което да защитя себе си или бебето, и бяхме съвсем сами.

Гласът ѝ звучеше равно и безразлично и той я загледа озадачен. Хората от наколното селище бяха внимателни и избягваха да говорят с нея за бебето, но какво значение имаше това? Всъщност сега, когато Ейланта вече я нямаше, тя почти не можеше да си представи нещо, което би могло да има значение за нея.

— Не се измъчвай с такива мисли, Вивиан. В година като тази са умрели много бебета, включително и такива, които са били на топло и сигурно място.

— А какво става с новия ми брат, защитника на Британия? — попита тя с горчивина. — Сигурно на Авалон вече пият за негово здраве? Или може би е още една дъщеря, която ще измести Игрейн в сърцето на майка ми?

Талиезин трепна, но лицето му не промени изражението си.

— Бебето още не е родено.

Вивиан се смръщи и започна да брои месеците от Самхаин досега. Нейното бебе се бе родило преждевременно, но бебето на майка ѝ определено закъсняваше.

— Не трябва ли да си до нея, за да ѝ държиш ръката? На мен вече не можеш да помогнеш...

Той сведе поглед към нея.

— Бих дошъл веднага при теб, дъще, но Херон каза, че не искаш да виждаш никого.

Тя сви рамене. Наистина бе казала така, но понякога копнееше за Талиезин, и си каза, че ако наистина бе толкова мъдър друид, бе трябвало да знае това.

— Майка ти ме прати при теб, Вивиан...

— Какво, пак ли? — тя се разсмя. — Вече съм голяма жена. Можеш да й кажеш, че никога повече няма да играя по свирката й.

Той поклати глава.

— Не се изразих правилно. Идвам при теб не със заповед, а с молба. Вивиан... — привидното му спокойствие изведнъж рухна, — раждането... Тя се мъчи вече две денонощия!

„Така й се пада!“ беше първата й мисъл, но веднага след това я заля страхът. Не бе възможно майка й да умре! Ана беше Повелителка на Авалон, най-властната жена в Британия! Обичана и мразена, за Вивиан тя бе непоклатима като Тор — бореше се срещу нея в търсене на собствената си личност, но и се облягаше на силата й.

Така говореше тази част от нея, която Вивиан мислеше, че е погребала навеки в малкия гроб на Ейланта. Но другата част — която с мъка се бе научила да мисли като жрица, й казваше, че това е напълно възможно. Повече от ясно беше, че Талиезин се бои от същото.

— Аз не можах да помогна на собственото си дете — каза тя със свито гърло. — Какво очакваш да сторя?

— Само да бъдеш до нея. Тя има нужда от теб. Аз също имам нужда от теб, Вивиан — някаква голяма мъка тежеше в гласа му и я накара да вдигне очи към него.

— Ти беше Рогатият Бог, нали? — каза тя тихо. — Тя ражда твоето дете.

Внезапно си спомни как бе докоснал корема й с копието си.

Той скри лице в ръцете си.

— Нищо не помня... Никога не бих се съгласил, ако съзнавах какво става.

— „Никой мъж не може да претендира да е баща на децата на Повелителката“ — каза Вивиан тихо. — Ти нямаш вина, Талиезин. Видях Бога, и не познах тялото, в което се бе вплътил. Да вървим. Отведи ме у дома.

— О, Вивиан, така се радвам, че си тук! — Роуан излезе тичешком от дома на Великата жрица и се притисна уплашено към нея. — Не бях завършила обучението си при Юлия, когато тя почина! Не знам какво да правя!

Вивиан поклати глава и погледна объркано приятелката си.

— Мила моя, аз знам по-малко и от теб!

— Но си била с нея при последното раждане — и си й дъщеря...
— Роуан я гледаше със същата настояща надежда, с каквато хората гледаха обикновено Повелителката на Авалон и Вивиан изпита неудобство. — Чух за бебето ти. Толкова ми е мъчно, Вивиан — сети се да каже Роуан.

Лицето на Вивиан беше напълно безизразно. Тя кимна и мина покрай момичето, за да влезе в дома на майка си.

Лъхна я смесен мирис на пот и кръв, с който бе просмукано мрачното помещение. Но все още не миришеше на смърт — този мирис Вивиан познавате вече много добре. Дъхът ѝ спря, защото очите ѝ привикнаха към мрака и тя видя майка си, легнала върху сламата. Клаудия, единствената друга жрица, която бе родила повече от едно дете, седеше до нея.

— Защо лежи?

— Ходеше през първия ден, и през по-голямата част от втория...
— отвърна Роуан шепнешком, — но вече не може. Болките стават все по-редки, а утробата ѝ започва да се затваря...

— Вивиан... — колкото ѝ слаб да бе гласът на майка ѝ, в него все още се долавяха вбесяващите повелителни нотки.

— Тук съм — Вивиан успя да овладее гласа си, та да не трепери, колкото и да я бе ужасило деформираното тяло и страдалчески изкривеното лице на Ана. — Какво искаш от мен?

За нейно удивление Ана успя да се засмее. После въздъхна.

— Като начало — може би прошка...

Откъде можеше майка ѝ да знае, че се е заклела никога да не ѝ прости? До одъра имаше ниска скамейка; внезапно осъзнала собственото си изтощение, Вивиан се отпусна на нея.

— Аз съм горда жена, дъще. Мисля, че ти си наследила това от мен... Борих се да излича у теб чертите, които най-много ненавиждам у себе си. Но едва ли съм успяла — устните ѝ се изкривиха в иронична усмивка. — Ако аз бях съумяла да овладеем избухливостта си, сигурно и ти щеше да владееш своята. Никога не съм искала да те прогоня оттук.

За миг Ана сякаш се взря в себе си. Нов пристъп на болка разтърси тялото ѝ, но и за Вивиан бе ясно, че е недостатъчно силен. След малко майка ѝ се отпусна и тя се приведе над нея.

— Майко, искам само веднъж да те попитам направо — опитвала ли си се с магия да отнемеш сила от мен или от детето ми?

Очите на Ана срещнаха нейните и Вивиан забеляза с ужас, че са пълни със сълзи.

— Кълна се пред лицето на Богинята, никога не съм опитвала нищо подобно.

Вивиан кимна. Началото на родилните мъки на майка ѝ трябва да бе съвпаднало със смъртта на малката Ейланта, но ако между двете събития имаше някаква връзка, тя не вярваше вече това да е по волята на майка ѝ. Пък и тук не бе мястото и времето да винят Великата богиня. Може би щяха да успеят да сключат сделка с нея.

— Прощавам ти тогава. Ако толкова приличам на теб, сигурно и аз ще имам голяма нужда от прошка един ден.

Искаше ѝ се да плаче, да крещи, но не биваше да изразходва така неразумно силата си. Майка ѝ бе толкова изтощена, че надали имаше сили за нови душевни вълнения.

Ана понечи да каже нещо, но се присви от болка. Когато пристъпът попремина, тя бе видимо още по-уморена.

— Сигурно мислиш какво можеш да направиш за мен? Не знаеш достатъчно, за да се справиш; освен това се съмнявам, че дори Юлия би ми помогнала, ако бе още жива.

— Само преди три дни дъщеря ми си отиваше пред очите ми, а аз не можех с нищо да ѝ помогна — каза с изтънял глас Вивиан. — Няма да те оставя току-тъй, Повелителко на Авалон!

Настана кратко мълчание.

— Приемам всякакви предложения — каза Ана с бледа усмивка. — Винаги досега съм те командвала аз, значи е редно сега ти да даваш разпорежданията. Но тук не става дума само за моя живот. Ако нищо не помага, трябва да ме разрежете, за да извадите бебето.

— Чувала съм, че римляните постъпват така, но това означава сигурна смърт за майката! — възкликна Вивиан.

Ана сви рамене.

— Казват, че някога Великите жрици можели да разберат кога им е дошло времето да напуснат този свят. Сигурно тази дарба е избледняла с вековете. Обикновеният човешки разум ми казва, че ако бебето не се роди, ще загине и то заедно с мен. А то е още живо —

чувствам движенията му — но ако раждането се проточи, няма да издържи дълго.

Вивиан безпомощно поклати глава.

— Тъкмо от това се боях, когато те молех да го махнеш...

— Все още ли не разбираш, дъще? Знаех какъв риск поемам, също като теб онази нощ, когато сама легна на жертвения олтар. Ако не съзнавах опасността, на която се излагам, жертвата нямаше да е истинска.

Вивиан сведе глава. Припомни си какво ѝ бе казал Вортимер, преди да тръгне на бой. За миг ѝ се стори, че някъде зад цялото това страдание проблясва като искрица същинският му смисъл. Видът на жената пред нея върна мислите ѝ към настоящето. Когато си спомни за Вортимер, ѝ бе хрумнало нещо. Взе лицето на майка си в двете си ръце и се взря внимателно в очите ѝ.

— Така да е. Но щом ще умираш, не умирай без борба, разбра ли ме?

— Да... Повелителко — лицето на Ана се изкриви в гримаса и тя отново се преви одве.

Вивиан скочи на крака и тръгна към вратата.

— Искам вратата и позорните да се отворят широко, за да влезе чист въздух. Ти — тя се обърна към Талиезин — донеси арфата си, а на другите кажи да донесат барабаните. Знаем как музиката дава сили на хората в сражение. Ще видим може ли да помогне и сега.

През целия дълъг следобед те се бориха за живота на Ана и на бебето, следвайки равномерния ритъм на барабаните. Малко преди залез слънце гърбът на раждащата се изви като лък и напъните започнаха. Вивиан видя главичката на бебето. Клаудия крепеше Ана, докато тя се напъваше с последни усилия на волята.

— Главата е много голяма! — изохка уплашено Роуан.

— Не мога повече — Ана се отпусна след последното усилие с безпомощна въздишка.

— Можеш! — сопна се яростно Вивиан. — Кълна се в Брига, това дете ще се роди! — Тя постави ръка върху втвърдения като камък корем и долови движението на мускулите. — Сега!

Ана си пое дъх и докато се напъваше, Вивиан очерта с ръка върху корема ѝ древния знак на силата, сетне натисна с все сила. През ръцете ѝ заструи енергия. Задъханата жена събра сетни сили. Изведнъж нещо поддаде и Ана изкрещя.

— Главата излезе! — извика Роуан.

— Дръж я! — коремът на Ана отново се сгърчи, макар и не толкова силно. Вивиан натисна отново. С ъгъла на окото си видя как излиза детето, но вниманието ѝ бе съсредоточено върху Ана, която бе паднала обратно на постелята.

— Всичко свърши! Ти се справи и този път! — Вивиан хвърли поглед през рамо. — Момиче е!

Бебето ревеше възмутено.

— Не е... Защитникът — гласът на Ана звучеше като гарванов грак. — Но и тя... ще има своята роля... — пое си отново дъх и внезапно на лицето ѝ се изписа учудване. Роуан издаде някакъв нечленоразделен звук и Вивиан се обърна. Все още с бебето на ръце, другото момиче се бе вторачило в яркия поток от кръв, който течеше от утробата на Ана.

Вивиан изруга, сграбчи парче платно и го натъпка между бедрата на Ана. То подгизна за миг. Бебето се късаше от плач, докато те се опитваха да спрат кървавия поток, но жената, просната на одъра, не издаваше и звук.

След време потокът се превърна в тънка струйка. Вивиан се изправи и се взря в бледото лице на майка си. Очите на Ана бяха отворени, но не виждаха вече нищо. Вивиан изхлипа.

— Майко... — прошепна тя, без да знае към Богинята ли се обръща, или към неподвижната фигура пред себе си. — Защо? Бяхме победили!

Ана не отговори. След малко Вивиан се наведе и склопи невиждащите ѝ очи.

Бебето не спираше да плаче. Вивиан бързо преряза пъпната връв.

— Измий малката и я повий — нареди тя на Роуан. — Покрийте я — и тя посочи тялото, а после седна внезапно, сякаш силите изведнъж я напуснаха.

— Богиньо! — възкликна след малко Роуан. — Ами как ще я храним?

Едва сега Вивиан забеляза, че роклята ѝ е мокра отпред. Гърдите ѝ пулсираха болезнено в отговор на бебешкия плач. Тя въздъхна, развърза връзките на роклята и протегна ръце към малката.

Бебето се забута отчаяно в гърдата ѝ. Вивиан изохка от болка, когато малката устица лапна лакомо зърното. Собствената ѝ дъщеря никога не бе сукала така лакомо. Бебето се закашля, изпусна гърдата и се накани да ревне отново, но Вивиан бързо я напъха обратно в устата му.

— Шшт! Ти не си виновно, малкото ми — шепнеше тя, но не можеше да спре да се чуди каква ли е душата, избрала да се въплъти в човек точно срещу Самхаин. Новороденото бе светлокосо като Игрейн, но много по-едро — прекалено едро, за да бъде износено и родено от жена като Ана, дори тя да бе много по-млада.

Защо това дете оживя, а нейното трябваше да умре? Ръцете ѝ неволно притиснаха по-силно бебето; то изскимтя, но не пусна гърдата. Сигурно това бе отговорът. Пръстите на Вивиан се отпуснаха отново. Това дете бе алчно за живот — и винаги щеше да бъде такава.

В стаята бяха влезли още хора. Вивиан отговаряше несъзнателно на въпросите им и продължаваше да се разпорежда. Увиха тялото на Ана в платно и я отнесоха. Вивиан продължаваше да седи със заспалото бебе на ръце. Не помръдна цяла нощ, докато при нея не дойде Талиезин. „Остарял е изведнъж“, каза си тя объркано. Пред нея стоеше старец. И тя го остави да я отведе от потъналата в сенки стая — навън, в светлината на настъпващия ден.

— Но Вивиан трябва да приеме — казваше Клавдия. — Ако Юлия не беше мъртва, можехме да изберем нея за Велика жрица. Всъщност никога не сме мислили кой ще наследи Ана — та тя нямаше и петдесет години!

— Можем ли да вярваме на Вивиан? Тя вече избяга веднъж... — каза един от младите друиди.

— Но се върна — отвърна мрачно Талиезин. Чудеше се за какво са тези спорове. Защо му бе да налага на дъщеря си — ако Вивиан бе негово дете — титлата, която бе станала причина за преждевременната смърт на майка ѝ? В ушите му още кънтеше предсмъртният вик на Ана.

„Богиньо! И всичко това е истина!“ мислеше той, спомняйки си колко красива бе Ана, когато роди Игрейн, и колко много приличаше на нея Вивиан с малката, която той нарече Моргоуз, на ръце. Вивиан поне бе намерила сили да се бори за живота на майка си, докато той бе седял настрани със скръстени ръце. Вивиан имаше право да прояви скръбта си. А той — той нямаше право да говори за мъртвата като за любима жена, а само като за Велика жрица. „Ана — плачеше сърцето му — защо ме остави толкова рано?“

— Талиезин — обърна се към него Роуан, и той вдигна очи и понечи да се усмихне. Скръбта от неочакваната загуба бе изписана на всички лица около него; не само дъщерите на Ана плачеха за майка си. — Трябва да обясниш на Вивиан колко много се нуждаем от нея. Тя ще те послуша.

„Защо?“ каза си той. „За да се прекърши на свой ред под това непосилно бреме?“

Намери Вивиан в овощната градина. Тя тъкмо кърмеше малката. Очевидно не ѝ трябваше пророческа дарба, за да предположи защо е дошъл.

— Ще отгледам малката — проговори тя уморено, — но Велика жрица трябва да потърсите другаде.

— За недостойна ли се имаш? Този аргумент никак не ми помогна, когато друидите ме избраха да ги вода.

Тя го погледна и почти успя да се усмихне.

— Талиезин, ти си най-благородният човек, когото познавам, а аз — незряло момиче. Не съм готова да поема такава отговорност; не съм годна да я понеса; и най-вече не я искам. Това достатъчно много причини ли са според теб?

Бебето заспа и пусна гърдата. Вивиан се покри с воала си.

— Не... И ти го знаеш не по-зле от мен. Майка ти готвеше теб за своя приемница, макар да не можеше да предположи, че ще я наследиш толкова рано. А ти много приличаш на майка си, Вивиан...

— Но аз не съм Ана... татко. Помисли! — поде тя изведнъж. — Дори да нямаше други причини, нали ритуалът, с който Върховният друид посвещава Великата жрица, не може да бъде изпълнен?

Талиезин я изгледа вторачено. Действително бе забравил. Ана така и не му каза негова дъщеря ли е Вивиан, но във всяко отношение той бе неин баща, поне откак бе навършила четиринадесет години.

Въпреки това тъкмо сега никак не се чувстваше като баща. Защо тя наистина да не бъде Ана, след като той така се нуждаеше от нея?

От устните му се изтръгна неочаквано и за него стенание. Той стана разтреперан. Едва сега разбра защо бе избягала Вивиан.

— Татко — какво ти е?

Той протегна напред ръка, сякаш да се защити от удар, и пръстите му докоснаха за миг косите ѝ. След миг вече се отдалечаваше забързано и скоро се бе изгубил между дърветата.

— И теб ли трябва да загубя?

Викът му я преследваше. Отдалеч се носеше плачът на разбуденото бебе.

„Да — каза си той с дива решителност — и аз трябва да загубя себе си, преди да съм се посрамил. Ана не ми позволяваше да отдам тялото си, за да се въплъти в него Мерлин, но сега съм длъжен да го призова. Не съществува никакъв друг изход...“

Талиезин никога не успя да си припомни точно събитията от този миг на деня до залез слънце. По някое време трябва да бе отишъл в стаята си, за да си вземе арфата, защото, когато продължителният летен здрач отстъпи най-сетне място на нощта, той дойде на себе си и видя, че стои в подножието на Тор с арфа в ръце. Арфата бе все още в калъфа си от тюленова кожа.

Талиезин впери очи в черния силует на хълма. Камъните на самия му връх стърчаха нагоре като великански зъби. Зад очертанията на храма се виждаше млечното сияние на изгряващата луна. В този миг той се остави напълно в ръцете на боговете. Толкова често се бе качвал нагоре, че краката му сами налучкваха пътя. Докато стигнеше върха — ако успееше да стигне до него луната щеше да се е издигнала високо в небето. А когато се озовеше отново долу — ако изобщо слезеше — той вече нямаше да е същия. Спомни си деня на посвещаването си. Тогава му се бе сторило, че пътят води навътре в хълма, към това място отвъд човешките възприятия, което се намира в сърцето на всички светове. Тогава му бе помогнал и ароматът на свещените треви. Но след това той бе посветил душата си на музиката. Ако силата, която изтръгваше от струните на арфата си, не му

помогнеше да стигне до мястото, накъдето се бе упътил, той не би го достигнал по никакъв друг начин.

Талиезин докосна струните и се разнесоха първите нежни звуци. Избираше тоналността на най-древните магически песнопения — хармониите, чието достатъчно дълго изпълнение имаше властта да отваря дверите между световите. Лявата му ръка се плъзна по-нагоре по струните и звуците укрепнаха, добиха сила и затрептяха в кристално чиста мелодия. Талиезин свиреше и вървеше напред, докато изведнъж сякаш в отговор на мелодията тревата започна да излъчва бледо сияние.

Чувстваше твърда почва под нозете си, но като погледнеше надолу, виждаше призрачна, полупрозрачна трева, която се полюляваше около глезените, а после и чак до коленете му. Арфата зазвуча възторжено, в победоносна песен, когато Талиезин пристъпи и влезе в Тор.

Действителността на Свещения остров отстоеше само на крачка от действителността в света на хората. На Авалон можеше да забравиш, че отвъд има много други сфери — други, по-далечни и по-странни светове. Талиезин обикаляше хълма по осветения от вековете път — все по-навътре и все по-нагоре. Когато за първи път измина този път, той го отведе до кристалната пещера, скрита в собственото му сърце, но сега той водеше още по-нагоре водеше го някъде другаде. Надеждата караше сърцето му да тупти по-бързо, и пръстите му летяха все по-бързо по струните, докато продължаваше да върви напред.

Неочаквано се озова пред невидима преграда. Звукът на арфата трепна и отслабна, а светлината около него ставаше все по-силна. Сега вече преградата ставаше по-осезаема — имаше вид на стена от светлина. Пред нея се бе изправила някаква фигура. Талиезин отстъпи крачка назад; Пазителят — също. Пристъпи напред — Другият също се упъти право насреща му. Взря се в очите му и видя — че Другият е той самият и все пак не е той.

Талиезин бе преживял това при посвещаването си с помощта на символите — огледалото и пламъка на свещта. Но това бе действителност. Той застина на мястото си и се опита да се успокои.

„Защо си дошъл тук?“

— Търся познание, за да помогна...

„Защо? С това няма да станеш по добър човек. Всеки мъж и всяка жена се усъвършенстват живот след живот, докато най-сетне, рано или късно, достигнат върховното съвършенство. Не се заблуждавай, че ако избързаш, това ще ти помогне да се справиш с проблемите си по-добре от другите. Поемеш ли върху себе си бремето на познанието, пътят ти ще стане далеч по-тежък. Не би ли предпочел да чакаш просветлението да дойде при теб постепенно, като при повечето хора?“

Собствения си глас ли чуваше? Несъмнено, тези неща му бяха вече известни. Но едва сега съзнаваше, че досега не е вниквал в истинската им същност.

— Законът е един — на този, който търси искрено, с открито сърце, не може да му бъде отказан достъп до Мистериите... Аз предлагам смъртното си тяло на Мерлин Британски, та чрез мен да спаси тази земя.

„Знай, че единствено ти самият можеш да отвориш дверите между това, което е вътре и това, което е отвън. Но преди да стигнеш до Него, трябва да се изправиш пред Мен...“

Талиезин примигна. Над главата му засия призрачен светлик. Същият светлик блещукаше и над огледалното му отражение. Той гледаше, едновременно ужасен и неотразимо привлечен от това, което виждаше в огледалото — защото лицето пред него искреше с ужасяваща красота. Започваше да осъзнава какво ще загуби, ако продължи да настоява на искането, което го бе довело тук.

— Пусни ме да мина...

„Три пъти поиска да те пусна и повече не мога да отказвам... Ако станеш един от избраниците, които носят просветление на смъртните, готов ли си да заплатиш това с цената на собствените си страдания?“

— Готов съм...

„Нека тогава Светлината на Духа те води напред.“

Талиезин пристъпи напред и се сля с образа в огледалото, потъвайки в многоцветно сияние. Преградата бе изчезнала.

Не се учуди обаче, когато на следващия завой на пътя срещна нова.

Този път преградата представляваше грамада от пръст и камъни, която потръпваше, сякаш всеки миг щеше да се срина върху него.

„Стой...“ просъска повелително тих глас. „Не можеш да минеш оттук. Пръстта ще погълне огъня, който носиш.“

— Пламъкът гори дори в сърцето на земята — пръстта не може да задуши моята светлина.

„Върви тогава, и нека пламъкът ти остане неосквернен.“

Привидно плътната преграда се превърна в сенки и изчезна в миг. Талиезин си пое дълбоко дъх и закрачи отново напред.

Пътят отново го поведе по безкрайните си завои. Хладният ветреца, който появяваше в това ничие пространство, се усилваше все повече, докато се превърна в ураганен вятър. Талиезин едва съумяваше да стои прав.

„Стой! Вятърът ще угаси твоя пламък!“

— Без вятър пламъкът угасва — ураганът само дава нов живот на моя пламък!

Докато произнасяше тези думи, пред очите му лумна огън. Вятърът притихна също тъй внезапно, както се бе появил.

Той продължи по пътя си; потръпваше, защото изведнъж хладна влага бе започнала да го пронизва до костите. Все по-силно се чуваше шумът на вода — мощен, оглушителен, безжалостен — това бе водата, която бе погълнала половината човешки свят. През изминалата зима той бе се научил да се бои дори от дъжда. Въздухът ставаше все по-влажен. Пламъкът едва мъждукаше.

„Стой! Водата ще удави твоя пламък!“ Този път гласът бе тих и напомняше бълбукането на течаща вода. „Огромното море на Смъртта ще погълне живота, който съзнанието ти познава!“

Въздухът около него се бе превърнал в мокра мъгла. Талиезин едва успяваше да диша. В следващия миг светлината угасна.

— И тъй да е — произнесе той задъхано. — Водата гаси огъня; така и смъртта ще върне това тяло обратно на природните елементи, от които е било създадено. Но във водата се крие въздух, и той ще помогне да се роди нов пламък...

Толкова отдавна познаваше тези истини и толкова трудно бе да им се повярва! Бореше се отчаяно с всепоглъщащата тъмнина, но водата го заливаше отвсякъде и най-сетне Талиезин потъна в морето на мрака — там, където няма нито сънища, нито видения.

Никога не бе предполагал, че ще бъде така.

Искрицата съзнание, която някога бе Талиезин, се зачуди какво ли е станало с арфата му. Не чувстваше тялото си. Беше се провалил. Сигурно утре щяха да намерят бездиханното му тяло на Тор и щяха да се чудят как е възможно човек да се удави далеч от всякаква вода. Нека се чудят. Той продължаваше да разсъждава без следа от вълнение. Носеше се по вълните на незнайно течение — в пространство, където нищо не бе видимо и осезаемо. Паметта, съзнанието, личността му се бяха разтворили в нищото. Беше намерил покой.

Би останал така до края на вечността, ако не бяха гласовете.

„Стани, дете на земята и звездното небе...“

„Защо смущаваш този, който е оставил зад себе си света и житейските мъки? Остави го да почива в лоното Ми. Той Ми принадлежи...“

Разговорът му бе познат — сякаш го бе чувал и преди. Мъжкият глас отново наруши тишината.

„Той се е обрекъл да защитава Живота; съдено му е да занесе свещения му огън в света на човеците...“

Това също бе чувал преди. Но за кого говореха?

„Талиезин, стани! Мерлин Британски те призовава!“

Гласът прокълна като огромна камбана.

„Талиезин е мъртъв“, отвърна женският глас. „Аз го погълнах.“

„Тялото му живее — светът има нужда от него.“

Заслуша се с нарастващ интерес. Струваше му се, че някога, много отдавна, са го наричали Талиезин.

— Него вече го няма — проговори той. — От него искаха повече, отколкото можеше да даде. Приеми тялото, което духът му освободи, и нека с негова помощ се изпълни волята ти.

Възцари се дълго мълчание. Прекъсна го дълбок мъжки смях.

„Ти също трябва да се върнеш. Имам нужда от твоите спомени. Открий душата си за мен, синко, и не се бой...“

Нищото се изпълваше с нечие мощно, светло Присъствие. Мракът бе удавил Талиезин; сега той гореше отново във всепроникващата Светлина. Едновременно се боеше и съзнаваше, че се бе стремил към този светъл дух Тогава, с последно саможертвено преодоляване на себе си, той откри дверите на душата си и Другият влезе в нея.

Само за миг пред него се мярна ликът на Мерлин и двамата се сляха в Едно.

Пътят пред него бе ярко осветен.

Мерлин вдигна очи нагоре и видя — бледи и трептящи, сякаш ги виждаше през вода — първите слънчеви лъчи.

От залез слънце бяха започнали да търсят Талиезин. Не се бе върнал за вечеря, не липсваше обаче нито една от лодките, тъй че все още трябваше да е някъде на острова. Стига, разбира се, тялото му да не се носеше някъде по езерото. Вивиан ту проклинаше, ту плачеше. Едва сега започваше да разбира как се е чувствал той на времето, когато тя избяга. Свирнята ѝ не бе такава, че да се опита да го призове обратно с песен. А и арфата му бе изчезнала. Това ѝ даваше малко надежда. Казваше си, че дори да е решил да търси смъртта, не би допуснал да бъде унищожена арфата.

Когато Вивиан излезе от дома си, след като бе накърмила Моргоуз преди зазоряване, факлите на търсещите още блещукаха наоколо — светлинките им бледнееха все повече с приближаването на зората. Скоро щеше да изгрее слънцето. Тя се обърна с лице към Тор, за да погледне хоризонта на изток, и замръзна на мястото си.

Хълмът бе станал прозрачен като стъкло. От него струеше силна светлина, но тя нямаше нищо общо със слънцето. Вивиан, все така прикована на мястото си, наблюдаваше как светлината се усилва и се издига нагоре, докато засвети от самия връх на Тор. Постепенно хълмът отново потъмня и стана непрозрачен. Все по-светло ставаше утринното небе, а сиянието на върха на Тор започваше да добива очертания, докато най-сетне Вивиан видя, че това е човешка фигура. Да, това беше Талиезин. Но той продължаваше да излъчва сияние...

Силите ѝ се върнаха. Тя хукна, викайки с все сила, нагоре към върха. Нямаше време да спазва достолепните спирали на пътя на процесите. Вивиан се катереше направо по стръмнината, вкопчвайки се в каквото ѝ попадне, когато босите ѝ стъпала се хлъзнаха по тревата, влажна от утринна роса. Когато стигна върха, дъхът ѝ излизаше с хриптене, на пресекулки. Спря и се опря на един от каменните стълбове, за да не падне.

Човекът, когото бе видяла, стоеше в самия център на каменния кръг, протегнал приветствено ръце към изгряващото слънце. Тя се загледа в гърба му, прехапала устни. Преглътна възторжения си вик. Това не бе човекът, когото бе наричала „татко“, фигурата, ръстът и дрехите бяха на Талиезин — но този човек имаше съвсем друго излъчване. Небето на изток сияеше все по-ярко — розовозлатистите облаци по него приличаха на развети знамена. Новороденото слънце надникна над света и Вивиан отвърна очи, заслепена.

Когато отново можеше да вижда ясно, забеляза, че странният човек стои с лице към нея. Все още го виждаше само като силует на фона на ослепителна светлина. Най-сетне зрението ѝ се възстанови напълно и тя видя и осъзна какво се е случило.

— Къде е Талиезин?

— Тук... — гласът бе по-плътен от този, който тя помнеше. — Той свиква с присъствието ми, а аз привиквам отново към телесна обвивка. Той сигурно ще бъде по-лесно забележим. Но сега, в този знаменателен час, тук съм само аз...

— Защо е знаменателен часът? — попита Вивиан.

— Защото дойде време да бъде посветена новата Велика жрица на Авалон...

— Не. — Вивиан поклати глава и се изправи, без да търси опора в камъка. — Вече отказах.

— Заповядвам ти в името на боговете...

— Ако боговете са всевластни, защо майка ми е мъртва, защо и мъжът, когото обичах, и детето ми не са вече между живите?

— Мъртви ли? — той повдигна леко едната си вежда. — Те просто не обитават вече телата, които познаваш, но би трябвало да знаеш, че ще ги видиш отново... И ще ги познаеш, както си ги познавала много пъти преди. Нима не помниш... *Изарма*?

Тръпка премина през слабото ѝ тяло. С това име я бе повикала Ана в часа, когато се роди Игрейн. Сега, когато го чу отново, пред нея преминаха откъслечни спомени от минали животи — кратки, но ясни като спомен от сън — живот след живот, в които всички бяха свързани, и всеки се бе стремил да понесе Светлината още малко по-нататък...

— В този живот Талиезин ти беше баща, но не винаги е било така, Вивиан. А това няма и значение. Сега е важно не сливането на плътта, а на духа. Затова те питам отново — Дъще на Авалон, ще

придадеш ли смисъл на цялото това страдание, което си видяла и преживяла, като приемеш съдбата си?

Вивиан го гледаше втренчено. Мислите ѝ препускаха хаотично. Той ѝ предлагаше власт, по-голяма от тази на кралете. Майка ѝ не бе напуснала приживе този остров и не бе се възползвала от властта си. Но Вивиан знаеше къде се крие врагът. В този свят, управляван от Рим, Авалон бе само легенда, но можеше да се превърне в нещо много по-значително. Авалон нямаше само да съхранява древната мъдрост, без да се намесва в хода на света. Светът се променяше. Нямаше ги вече легионите, а саксонските орди бяха разрушили познатата действителност. От този хаос щеше да се роди нов народ — и защо той да не бъде управляван от Авалон?

— Ако приема — поде тя бавно, — ти трябва да ми обещаеш, че двамата заедно ще подготвим пътя на Защитника — на Свещения крал, който ще прогони завинаги саксонците и завинаги ще управлява тази земя от своя престол на Авалон! — Сега ѝ се стори, че това винаги е била житейската ѝ мисия — преди, когато бе редом с Вортимер, и много преди това, когато бе живяла като Велика жрица на Авалон — в дълбоката древност, когато духът на Защитника на Британия се бе вселявал в други мъже. — На тази цел обричам живота си, и се кълна, че ще сторя всичко, за да я постигна...

Мерлин кимна. Очите му се помрачиха от безбрежна скръб, но тя бързо отстъпи място на ликуващ блясък.

— Кралят ще дойде — отекна неговият глас в отговор на клетвата ѝ — и ще управлява навеки в Авалон...

Вивиан въздъхна дълбоко и пристъпи към него.

За миг той остана прав, загледан с усмивка в очите ѝ; сетне коленичи и устните му докоснаха босите ѝ нозе.

— Благословени да бъдат нозете, които те доведоха тук — и нека коренът ти остане завинаги в тази свещена земя!

Дланите му притисната здраво нозете ѝ към земята и Вивиан почувства как душата ѝ се вкоренява в Тор. Задиша по-свободно, долавяйки потока на силата, който извираше през тялото ѝ, та то се полюляваше на вятъра като житен клас.

— Благословена да бъде утробата ти — Светия съсъд, източник на Живота — гласът му потръпна — от който се раждаме отново и отново...

Целувката му беляза с пламък утробата ѝ. Спомни си Граала и го видя пълен с кръв — чиста и ярка като тази, с която бе изтекъл животът на майка ѝ — и съзна, че тя самата е Граалът, и че от нея се ражда животът — в страдание и ликуване.

Сега Мерлин докосна гърдите ѝ, твърди и болезнени от напирашото в тях мляко.

— Благословена да е гърдта, която кърми децата ти...

Гърдите ѝ запулсираха от болка. Сега бяха пълни с мляко за дете, което не бе излязло от нейната утроба — и Вивиан разбра, че дори да роди други деца, ѝ е съдено в известен смисъл да откърми с духа си тези, които са ѝ деца не по кръв, а по дух.

Мерлин взе ръцете ѝ и целуна дланите ѝ една по една.

— Благословени да са ръцете, които ще изпълняват волята на Богинята...

Вивиан си припомни как се отпуснаха ръцете на умирация Вортимер в нейните. Тя бе Богинята за него — но искаше да дарява живот, не смърт. Закопня да докосне копринените къдрици на Игрейн и меката бебешка кожа на Моргоуз. Но сви юмруци и усети в пръстите си сила; и съзна, че те ще даряват това, което повели Богинята — и живот, и смърт.

— Благословени устните, чрез които Повелята на Авалон ще стигне до човеците... — той докосна много нежно устните ѝ. Това не бе целувка на мъж, но я изпълни с пламък. Тя се олюля, но не падна.

— Посвещавам те за Велика жрица и Повелителка на Авалон. От твоята воля зависи властта на земните крале.

Той взе лицето ѝ в длани и целуна леко синия полумесец на челото ѝ.

Светлината избухна в нея и душата ѝ се разтвори; двамата летяха редом по безкрайната спирала на живота. Тя бе Вивиан, но беше и Ана; беше Кайлеан и призоваваше за първи път мъглите, скрили Авалон от човешки взор; беше Диерна и погребваше Каразий на Свещения хълм; беше всяка Велика жрица, стояла някога на Тор. Спомените им се рояха в съзнанието ѝ — и от днес нататък тя никога вече нямаше да бъде сама.

Съзнанието ѝ се върна към настоящето. Чувстваше тялото си, можеше да движи краката си. Но продължаваше да вижда мъжа пред себе си с очите на жрица; камъните на храма все още бяха окъпани в

светлина; светлина се излъчваше и от всяка тревица в нозете им. Вивиан знаеше, че не само Галиезин не е вече същият, но и тя самата се е променила завинаги.

Слънцето се бе издигнало високо на изток. Вивиан виждаше ясно цялото езеро, островите по него, и още по-близо, в подножието на Тор, насъбралите се хора, изпълнени с почуда, загледани във върха. Галиезин ѝ подаде ръка и тя положи своята в неговата.

Сетне Мерлин Британски и Повелителката на Авалон заслизаха рамо до рамо по хълма, за да посрещнат новия ден.

ГОВОРИ КРАЛИЦАТА НА ФЕИТЕ...

Една жена-дете с моето лице властва сега над Авалон. Само преди миг на нейното място бе все още майка ѝ — а след още миг ще бъде може би друга; може би дъщерята на Игрейн, която толкова ми напомня на моята дъщеря, Сианна. Много Велики жрици дойдоха и си отидоха на свой ред, откак Повелителката Кайлеан напусна този свят и дъщеря ми бе посветена за Повелителка на нейно място. Някои от тях наследиха тази титла с правото на кръвта, други се възцариха благодарение на древния дух на повелителките, който се прераждаше в тях.

Жрица или Кралица, Крал или Маг — отново и отново те идват на тази земя. Хората си мислят, че единствено кръвта е от значение, и мечтаят да основат династии... А аз — аз наблюдавам израстването на духа, надмогнал ограниченията на плътта. Това е разликата между тях и мен — от поколение на поколение, от век на век те израстват и се променят духом, докато аз оставам винаги същата.

Нещо подобно става и на Свещения остров. Жреците на новата вяра, която отрича многобожието, утвърждават силата ѝ в Британия — а Авалон на жриците се изплъзва все по-далеч от човешкото познание. Но ние от света на феите вече знаем, че двата свята никога няма да бъдат напълно разделени. Земните духове успяват да надхвърлят преградите на времето и пространството, за да се срещнат с Висшето начало, което е едно — зад всички техни богове.

Идва нова епоха и в нея Авалон ще се струва на хората толкова далечен, колкото и селенията на феите. Момичето, което сега владее силата на Тор, иска да я използва, за да промени волята на съдбата; същото ще се опита да стори и тази, която ще дойде след нея. Няма да

успеят — и дори Защитникът, когато дойде на белия свят, ще удържи мира в Британия само за кратко време. Друго не би могло и да бъде — щом техните животи са само мигове в живота на света.

Но мечтите им ще ги надживеят — защото мечтите са безсмъртни, също като мен. И дори светът да се промени напълно, също както външните събития имат своето отражение тук, при нас, така винаги ще има места, където мъничко светлина от нашия свят ще се процежда в света на хората. И тази светлина никога няма да бъде загубена за човечеството, докато хората продължават да търсят покой и утеха на тази свещена земя, наречена Авалон.

Издание:

ИК „Еднорог“, 1998

Художник: Христо Хаджитанев

ISBN 954-9745-05-8

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.